Справочник за селища в Северна Тракия през XVI в.

част I

(казите Филибе и Татар Пазаръ)

Печатница „Диков”
Асеновград, 2014

Изданието се осъществява по Проект „Млади учени 13 ФК 008”, финансиран от Фонд „Научни изследвания” при Пловдивски университет „Паисий Хилендарски”.

© Дамян Борисов – автор
© Ваня Николова – дизайн на корица
© Печатница „Диков”

ISBN: 978-954-92918-3-4

Посвещавам на учителите си
Цветана Георгиева, Мария Калицин* и *Людмил Спасов

СЪДЪРЖАНИЕ

Встъпителни думи.....6 - 10

Основен справочен корпус.....11 - 360

ДОПЪЛНЕНИЯ И ПРИЛОЖЕНИЯ

Административни дефиниции в разглежданите регистрации.....361

Планински селища в разглежданите регистрации.....362 - 366
Мезри в разглежданите регистрации.....367 - 372

Мюлкови и вакъфски селища в разглежданите регистрации.....373 - 381

Тематично обособени описи (войнуци, зеваид войнуци, ямаци на войнушкия санджакбей; манастири и завиета) в разглежданите регистрации.....382 - 385

Речник на специфичните термини.....386 - 391

Топонимичен азбучен указател.....392 - 403

ВСТЪПИТЕЛНИ ДУМИ

Настоящият Справочник предлага за пръв път преведена от османски описни регистри в цялост и в хронологичен ред експонирана информация за над 350 селища в Северозападна Тракия (равнината между Чирпан и с. Ветрен) и съседните ѝ планински склонове (Северни Родопи,[1] Южна Стара планина, Същинска и Сърнена Средна гора) през XVI в., административно организирани в казите Филибе (Пловдив) и Татар Пазаръ (Пазарджик). Интегрираната в него информация дава изключителна възможност както да се очертаят статут, религиозно-демографски и стопански профили на отделните селища към конкретен момент в османската политко-икономическа система, така и да се проследи динамиката на тяхната промяна в диахронен план. Именно по такъв начин представена и възприета, тя се превръща в ключ, правещ възможни проследяването и анализа на промененото и непромененото в локалните и регионални селищни системи, респективно – в общностите, които хуманизират чрез тях всяко географско пространство, превръщайки го в културно.

Преведените и приведени данни са от един съкратен (иджмал, icmal) и 6 подробни (муфассал, mufassal) описни регистъра от категорията тапу тахрир (tapu tahrir defterleri) и два войнушки регистъра.[2] Представени в хронологичен ред, те са следните:

1. Подробен (муфассал) регистър на тимари, зиамети, мюлкове, чифлици и вакъфи върху част от територията на санджака Паша: каза Едирне (Одрин) и нахиите Диметока (дн. Дидимотихон), Джиср-и Ергене (дн. Ергене), Къзъл агач (дн. Елхово), Ипсала, Кешан, Фереджик (дн. Фере),Ески хисар Загра (Стара Загора), Филибе (Пловдив), Чименли, Кьостениче (дн. Костенец), Чепине, Сарухан бейли (Септември), Самако (Самоков) - Османски архив при Министерски съвет на република Турция (Başbakanlık Osmanlı Arşivi) – Истанбул; Тапу тахрир (Tapu Tahrir) колекция, сигнатура **BOA, TD 77** (нататък само BOA, TD). Най-ранната дата, записана в допълнителна бележка в описа, е 2 мухаррем 922 г.[3] по Хиджра (6. 02. 1516 г.). Най-късната дата, която

1 Топонимичен опис, административно отнасяне и указател на родопските селища във вътрешността на планината, попадащи в границите на казите Филибе и Татар Пазаръ, са представени в приложение *Планински селища в разглежданите регистрации*.

2 Тук е мястото да изкажа благодарност на колегите си д-р Григор Бойков и докторант Христо Христозов, които, в рамките на свои проучвания в Османския архив при Министерски съвет на република Турция в Истанбул, ме снабдиха с дигитални копия на регистрите.

3 BOA, TD 77, с. 733.

трябва да се схваща като terminus ante quem, е 14 мухаррем 925 г.[4] по Хиджра (16. 01. 1519 г.); работната за този регистър година в Справочника е **1516/1518 г**.;[5]

2. Фрагмент от войнушки регистър, описващ войнуци и ямаци на войнушкия санджакбей в селища на казите Филибе, Татарджък (Пазарджик) и Самако - Османски архив при Министерски съвет на република Турция (Başbakanlık Osmanlı Arşivi) – Истанбул; Малиеден мюдеввер (Malieden Müdevver) колекция, сигнатура **BOA, MAD 81** (нататък само BOA, MAD) от еваил (1 - 10) дземази юл-ахър 929 г. по Хиджра[6] (17 – 26 април **1523 г**.);

3. Войнушки регистър със сигнатура **BOA, TD 151** от 935 г. по Хиджра[7] (**1528/29 г**.), описващ войнуци и ямаци на войнушкия санджакбей в санджаците Нигболи (Никопол), Силистре (Силистра) и Паша;

4. Съкратен регистър на тимари, зиамети, хасове, чифлици, мюлкове, вакъфи на териториите на санджака Виза и казите от лявото крило на санджака Паша: Едирне, Диметока, Фереджик, Кешан, Къзъл агач, Загра-иЕски хисар, Филибе, Татар пазаръ, Самако, Юскюб (Скопие), Калкан делен (Тетово), Кърчова (Кичево), Манастир (Битоля), Пирлепе (Прилеп) и Кюпрюлю (Велес); сигнатура **BOA, TD 370** от **1530 г**.;[8]

5. Подробен описен регистър на вакъфските селища от вакъфа на султан Баязид II (1481 - 1512) в казите Янболу (Ямбол), Русокастри (Русокастро), Варна, Филибе, Едирне, Диметока, Къзъл агач, Йенидже-и Кара су (с. Генисеа, дем Абдера, Гърция), Гюмюлджине (Комотини), Айтос, Йенидже-и Загра (Нова Загора); сигнатура **BOA, TD 306** от 9 джемази юл-еввел 965 г. по Хиджра[9] (27. 02. **1558 г.**);

6. Подробен описен регистър на тимари, зиамети, хасове и чифлици на териториите на казите Едирне, Диметока, Джиср-и Ергене, Фереджик, Ипсала, Кешан, Къзъл агач, Загра-иЕски хисар, Филибе, Татар Пазаръ; сигнатура **BOA, TD 494** – работната за този регистър

---

4 Датата е записана в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис на селата Съгърджълъ и Йомер бей (с. 833, 844), отразяваща включването им в мюлка на мирахор-и бюзюрг Ахмед ага (те са и последните от неговия опис); при останалите селища от този мюлк датата е 9 зилкаде 924 г. (12. 11. 1518 г.); вж. приложението *Мюлкови и вакъфски селища в разглежданите регистрации*.

5 За съжаление, в този регистър има липсващи страници в частта му, представяща описите на вакъфски и мюлкови селища в разглеждания географски периметър (от вакъфите на Фейзуллах паша, Яхия паша, Шихабеддин паша, Ибрахим паша (Чандърлъзаде) Мехмед бей бин Минет бей и др.), което лишава от възможността да бъдат приведени данни за тях към 1516/18 г.

6 BOA, MAD 81, с. 4.

7 BOA, TD 151, с. 1.

8 При изработването на Справочника е използвано факсимилето в *370 numarali Muhâsebe-i vilâet-i Rum-ili defteri (937/1530), c. I, Ankara, 2001.*

9 BOA, TD 306, с. 1.

година е **1570 г.**;[10]

7. Подробен описен регистър на вакъфски селища на територията на санджака Паша; сигнатура **BOA, TD 498** – работната за този регистър година е **1570 г.**;[11]

8. Подробен описен регистър на тимари, зиамети, хасове и чифлици на териториите на казите Едирне, Диметока, Джиср-и Ергене, Фереджик, Ипсала, Кешан, Къзъл агач, Загра-и Ески хисар, Филибе, Татар Пазаръ; сигнатура **BOA, TD 1001** – работната за този регистър година е **1596 г.**;[12]

9. Подробен описен регистър на вакъфски селища на територията на санджака Паша; сигнатура **BOA, TD 470** – работната за този регистър година е **1596 г.**;[13]

Паралелно с тези, частично са използвани със справочно-информативна цел и още два описа: подробен регистър на тимари, зиамети, хасове и чифлици със сигнатура **BOA, MAD 519** от **1525 г.** (информацията от който всъщност е обобщена и представена в TD 370) и **BOA, TD 729**, подробен тимарски опис, съставен през **1614 г.**[14] Към изброените документи е интегрирана и информацията от *Джелепкешанския регистър от 1576 г.* в частта му за казите Филибе и Татар Пазаръ,[15] както и *Фрагмент от войнушки регистър, включващ селища от Пловдивско*, чието общо датиране (XVI в.) е направено по палеографски характеристики,[16] и за който имаме основание, на база антропонимично сравнение с друг подобен документ с фиксирана дата, да приемем, че е от 70-те

10 Датиран по *370 numarali Muhâsebe-i vilâet-i Rum-ili defteri (937/1530), c. I, Ankara, 2001, p. 37.* Най-ранната дата, на която попаднахме при цялостно обследване на регистъра, е при допълнително вписана бележка в него от 979 г по Хиджра (1571 г.; бележката касае включването на село към мюлка на Шах султан - вж. приложението *Мюлкови и вакъфски селища в разглежданите регистрации*), с. 198. При описите на казите Филибе и Татар пазаръ има няколко по-късни бележки с почерк, различен от този на регистратора: 22 реджеб 987 г. по Хиджра (14. 09. 1579 г.), с. 209; 985 г. по Хиджра (1577/78 г.), с. 541 (бележката касае включването на селата Кьопекли и Йегян бейли в мюлка на Гевхер султан – вж. приложението *Мюлкови и вакъфски селища в разглежданите регистрации*); 3 рамазан 997 г. по Хиджра (16. 07. 1589 г.), с. 566, 648, 649, 665 (бележките касаят допълнително включване на селища към вакъфа на султан Сюлейман I - вж. приложението *Мюлкови и вакъфски селища в разглежданите регистрации*); 22 зилхидже 982 г. по Хиджра (11. 04. 1575 г.) и 29 мухаррем 984 г. по Хиджра (28. 04. 1576 .), с. 709, 712, 713, 714.

11 Датиран по *370 numarali Muhâsebe-i vilâet-i Rum-ili defteri (937/1530), c. I, Ankara, 2001, p. 37.*

12 Аргументирана датировка в: *Бойков, Гр.* Татар Пазарджик – от основаването на града до края на XVII в., С., 2008, с. 73 – 75.

13 Това е реципрочната на тимарската от 1596 г. вакъфска регистрация.

14 Аргументирана датировка в: *Бойков, Гр.* Татар Пазарджик – от основаването на града до края на XVII в., С., 2008, с. 73 – 75.

15 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 42 – 88.

16 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 186 – 196.

година на същото столетие.[17]

Предложените локализации на селищата в Справочника са въз основа на направените такива в издадените до този момент документи, включени предимно в поредицата Турски извори за българската история, като са предложени корекции, където е необходимо, както и на база собствено проучване в няколко топографски карти от втората половина на XIX в. и началото на XX в.:[18] *карта на Пловдивския санджак, съставена през 1862 г. от Мехмед Нусрет паша,*[19] *Rumili Şahane haritası,*[20] *карти „Пловдив" и „Стара Загора", издадени през 1902 г. от Картографически институт София.*

Справочникът се състои от основен информационен корпус, в който селищата са подредени по азбучен ред по топонимична транскрипция, допълнения и приложения (*Селища с несигурно разчетена и вокализирана топонимична графика, Административни дефиниции в разглежданите регистрации, Планински селища в разглежданите регистрации, Мезри в разглежданите регистрации*[21]*, Мюлкови и вакъфски селища в разглежданите регистрации, Тематично обособени описи в разглежданите регистрации*), речник на специфични термини и топонимичен указател както на локализирани селища по съвременните им наименования, така и на тези, които не са локализирани или днес със сигурност или вероятно не съществуват.

Тъй като Справочникът е адресиран и към неспециалисти, се налагат някои допълнителни уточнения:

- терминът *хане* е персийски, чието основно значение е *дом, семейство*. В османската регистрационна практика с него се обозначава най-малката данъчно задължена единица. През XVI в., в типа документи, използвани в Справочника, той е синонимен на нуклеарно домакинство както при християните, така и при мюсюлманите и се инициализира чрез записване на мъжа глава на домакинството.[22] Ето защо *хане* и *домакинство* се употребяват паралелно;

17 *Борисов, Д.* Демографска, етно-конфесионална и стопанска панорама на Станимака (Асеновград) през XVI в. – В: Национална научна конференция с международно участие по случай „20 години Съюз на учените в България – клон Смолян", сборник с материали, Смолян, 2006., с. 361 – 373.

18 Работата ни с които беше възможна отново благодарение на д-р Григор Бойков.

19 BOA, Filibe sancağının harita 'umumiesidir, sene-i [12]79.

20 http://hcl.harvard.edu/libraries/maps/collections/series_indices/Ottoman_Index.html

21 Информацията за мезрите е допълнително обогатена с данни за тях и в BOA, TD 729 (1614 г.) за сравнение, което при много внимателен подход би могло да бъде основа за извеждането и на демографски процеси.

22 Въпреки че има различни мнения и при все риска и условността от обобщаващи демографски заключение, историческата демография приема цифрата 5 за среден показател на брой членове в едно нуклеарно домакинство както за мюсюлманите, така и за християните – брачна двойка с 3 живи деца.

- регистрацията на вдовиците (т.нар. вдовишки ханета) се прави само при немюсюлманите с фискална цел – занижено, спрямо „пълноценното" хане, данъчно облагане;
- регистрацията на пълнолетните неженени мюсюлмани и християни се извършва със същата цел;
- терминът neferen, който обикновено се превежда с „по брой души", е демографски показател, използван от османската администрация за сумарно предаване на всички регистрирани и в този смисъл той не е равносилен на хане;[23]
- изразът *стандартна данъчна единица*, използван при представяне данните за мюсюлмански домакинства, означава *райетско хане* за разлика от ханета с дефиниран профил (например маслари, оризари, соколари, ешкинджии и т.н.). В този смисъл оразличаването се свързва по-скоро с данъчни задължения, отколкото с демографски характеристики.

23 Например: 22 ханета, петима неженени и 3 вдовишки ханета е равно на 30 „по брой души" (neferen). В демографска дълбочина този показател включва 110 човека от пълноценните ханета (ако приемем цитираната усреднена цифра 5 за брой членове в нуклеарно домакинство), петима неженени и 12 човека от вдовишките ханета, за които, логично, би трябвало да приемем усреднена цифра 4 за брой членове на домакинство. Използване отново възможността да споделим, че използваната методика за демографска реконструкция крие немалък риск от неточност.

A (ا,ع)

АБЛАЛАР [Ablalar] ابلالر - дн. квартал Анево, Сопот

През 1516/18 г.[24] селището е регистрирано заедно със село „Авджълар, което е също и Якубчу."[25] Има собствен демографски и общ с цитираното село данъчен профил. В него са описани 7 мюсюлмански домакинства.

През 1530 г.[26] регистрационната ситуация се повтаря.

Регистрацията от 1570 г.[27] представя селото със собствен регистрационен профил. То е тимарско; в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е записано, че е „в близост до [село] Авджълар/[Якубчу]", което е административно отнесено в нахия Гьопса. В Аблалар са описани 21 мюсюлмански ханета категория чифт, 5 – категория половин чифт, 5 – категория бенак и 9 неженени мюсюлмани (общността има имам; един от регистрираните е конвертит първо поколение; до имената на двама от регистрираните има запис, че са „от поколението на Шейх Араб"[28]). Общият приход от селището е в размер на 3148 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, такса за ползване на ливади, орехи, плодове, воденици, ресм-и тапу, сено, такса за ползване на пасища, ниабет и арусане, приход от мезра Татарлар (без стойност и обособени данъчни позиции), други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[29] от селото е записан един джелепкешан.

През 1596 г.[30] в „Аблалар, в близост до Авджълар" са регистрирани 25 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория половин чифт, 14 – категория бенак и трима неженени мюсюлмани (общността има имам; двама от описаните са конвертити първо поколение; до имена на двама от описаните има запис, че са синове на акънджии). Приходът от селото, в размер на 3000 акчета, е формиран от данъчно обособените позиции, цитирани по-горе, към които е прибавено облагане върху зеленчукови градини.

---

24 BOA, TD 77, с. 778.
25 Виж статията за *Авджълар/Якубчу*.
26 BOA, TD 370, с. 94.
27 BOA, TD 494, с. 667.
28 Виж статията за село *Араб Хаджи шейх*.
29 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 63.
30 BOA, TD 1001, с. 663 – 664.

АБРАДЖЪЛАР (ИРДЖИЛЕР) [Abracılar, Irciler] ابرجيلر - неуст. [31]

През 1516/18 г.[32] в селото са регистрирани само оризари на реките Хъзър фъкъх и Абраджълар (Ирджилер) Описани са 31 ханета и трима неженени. В същата година към *Абраджълар (Ирджилер*) са вписани и 10 домакинства оризари от друго село. Общият приход от селището е в размер на 900 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ориз, ресм-и райет, ниабет и арусане.

Регистрацията от 1530 г.[33] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). В него са регистрирани: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 3, [ханета на оризари] – 35, [ханета на] ямаци на юруци – 5. Общият приход е в размер на 1058 акчета.

През 1570 г.[34] селището е тимарско, отнесено в нахия Конуш на каза Филибе. Регистрирани са 9 ханета категория чифт, 1 хане категория бенак, двама неженени мюсюлмани и 16 ханета на оризари (общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 3553 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ориз, ресм-и чифт, кошери, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу и други сборни такси.

През 1596 г.[35] селото е тимарско, отнесено към нахия Конуш, каза Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 29 мюсюлмански домакинства, 11 от които на оризари (общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение; два от мюсюлманските чифлици, чрез които принципно се инициализира домакинство, са „във владение" на християни „пришълец" [36]), двама неженени мюсюлмани, 2 християнски домакинства (до имената на двама от вписаните има отново бележка „пришълец") и двама неженени християни. Общият приход от селището е в размер на 3600 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, кошери, овце, зеленчукови градини, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, външни десятъци от зърнен добив в границите на село Чернови – дн. Червен, други сборни такси.

---

31 Възможно и четене *Ейирджилер*. В BOA, TD 729, с. 431 - *„мезра Абраджълар (Ирджилер/Ейирджилер)"*.

32 BOA, TD 77, с. 723.

33 BOA, TD 370, с. 95.

34 BOA, TD, 494, с. 630 – 631.

35 BOA, TD. 1001, с. 640 – 641.

36 پرېشلچه [priṣelece].

АВДЖЪЛАР С ДРУГО ИМЕ ЯКУБЧУ [Avcılar nam-i diğer Yakubçu] اوجيلرنامدكر يعقوبچو [37]

През 1516/18 г.[38] селото е регистрирано заедно със село Аблалар.[39] В самото Авджълар са описани 21 мюсюлмански домакинства (един от вписаните е имам) и 8 неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 3883 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, орехи, зеленчукови градини, води-ници, ресм-и райет, ниабет и арусане, такса за ползване на ливада.

Регистрацията от 1530 г.[40] представя двете села - отново групирани – като тимарски в казата Филибе (Пловдив) Отразени са 32 мюсюлмански ханета, четирима неженени, четирима ямаци. Приходът от селото е в размер на 4249 акчета.

През 1570 г.[41] намираме: „село Авджълар, които са също и Якубчу; в нахия Гьопса, в [каза] Филибе"; селото е тимарско. В него са регистрирани 1 имам, 29 мюсюлмански ханета категория чифт, 7 ханета категория половин чифт и трима ямаци. Общият приход от селището е в размер на 2710 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, сено, ресм-и тапу, плодове, такса за ползване на ливада, орехи, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[42] в село *Якуб бей* – нахия Гьопса - са регистрирани двама джелепкешани – Кумрал Бору, Синан Йомер, - имената на които не присъстват в поименните описи на Авджълар/Якубчу нито в регистрацията от 1570 г., нито в тази от 1596 г.

През 1596 г.[43] селището е регистрирано номинално-административно по следния начин: „село Авджълар, които са също и Якубчу; в нахия Гьопса, [каза] Филибе". Описани са 38 мюсюлмански домакинства и 7 неженени мюсюлмани (при един от регистрираните е налице конвертизъм първо поколение; до името на един от описаните има запис, че е в [село] Ашъклар – дн. Певците). Общият приход от селището е в размер на 4000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, плодове, ресм-и тапу, сено, такса за ползване на ливади, орехи, води-ници, ниабет и арусане, други сборни такси.

---

37 В арабографичните топографии от XIX в. на съвременната географска локация на Анево стои графиката اوجيلر [Avcılar].

38 BOA, TD 77, с. 778 – 779.

39 Виж статията за *Аблалар*.

40 BOA, TD 370, с. 94.

41 BOA, TD 494, с. 614 – 615.

42 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 64.

43 BOA, TD 1001, с. 623 – 624.

АВРЕНЛИ С ХАДЖИ ЮСУФ [Avrenli ma'a Haci Yusuf] اورنلومعحاجييوسف - дн. Мътеница, община Хисаря

През 1516/18 г.[44] под рубриката „село Авренли с Хаджи Юсуф" намираме отразени 2 махали – Авренли, в която са регистрирани 14 мюсюлмански ханета и един неженен мюсюлманин (в демографската рекапитулация те са разпределени като: ешкинджии – 4, маслари – 6, ямаци на юруци – 4; липсва индикация за конвертизъм сред описаните мюсюлмани) и Хаджи Юсуф, в която са регистрирани 12 мюсюлмански ханета, профилирани като: ямаци на юруци – 11, ешкинджии – 1. Общият приход от селището е в размер на 516 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, други такси.

През 1530 г.[45] намираме същата селищна номинативна регистрация. Селото/селата са в казата Филибе (Пловдив), част от зиамета на Хюсам бей – кетхуда на вилаета Румили. Демографските и финансови характеристики имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 5, неженени мюсюлмани – 21, [ханета на] ешкинджии, ямаци и маслари – 28. Приходът от селото е в размер на 1063 акчета.

В регистрациите от последната четвърт на столетието двете села имат самостоятелни регистрационни профили.

През 1570 г.[46] в Авренли - в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе – са описани 30 мюсюлмански домакинства категория чифт, 1 – категория бенак, чифт-и юрюгян – 10, ресм-и духан – 11[47] (при трима от регистрираните е налице маркер за конвертизъм първо поколение; до имената на двама от тях има бележка „ямак"). Общият приход от селището е в размер на 3955 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, плодове, лозя, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година[48] в село Хаджи Юсуф „в близост до село Авренли; …в съседство с границите на село с име Авренли" са регистрирани 15 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 3 на ямаци, и 3 – категория половин чифт; до имената на двама от описаните има бележки, че са в селата Айваджък – дн. Дюлево и Изеддинли.[49] Приходът, в размер на 650 акчета, е формиран от ресм-и райет и облагане на земеделска продукция без обособени данъчни позиции.

---

44 BOA, TD 77, с. 705.

45 BOA, TD 370, с. 91.

46 BOA, TD, 494, с. 572 – 573.

47 Вероятно в случая по този начин регистраторът е направил разлика между уседнали юруци, занимаващи се със земеделие (чифт-и юрюгян), и неуседнали, фиксирани чрез традиционно за тях данъчно задължение (ресм-и духан).

48 BOA, TD, 494, с. 671.

49 Дн. не съществува; вж. статията за *Изеддинли.*

В Джелепкешанския регистър от 1576 г. [50] в селото, отнесено в нахия Коюн тепе, каза Филибе (Пловдив), са вписани шестима джелепкешани; при имената на двама от тях има индикация за конвертизъм първо поколение – Хасан Абдуллах и Кадемлъ Абдуллах, които са двама от тримата конвертити в регистъра от 1570 г. и които са включени в юрушката организация.

През 1596 г.[51] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис за Авренли повтаря тази от предната регистрация. Регистрирани за 52 мюсюлмански домакинства, от които 34 категория чифт, 11 категория половин чифт, 7 категория бенак и един неженен мюсюлманин (за един от описаните има бележка, че е в село Айваджък, дн. Дюлево; при трима има индикация за конвертизъм първо поколение – Кадемлъ, Угурлу, Ахмед). Общият приход от селището е в размер на 4000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, плодове, лозя, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси. В Хаджи Юсуф през същата година[52] са описани 11 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт, 1 – категория бенак и един неженен мюсюлманин. Приходът е в размер на 1500 акчета, формиран от стандартни такси и облагане на земеделска продукция без обособени и остойностени данъчни позции.

АДА [Ada] ادا اطه - дн. Стамболийски

През 1516/18 г.[53] в селото са регистрирани 15 мюсюлмански райетски домакинства, двама неженени мюсюлмани (рая), 25 домакинства на оризари и петима ямаци. При 7 от описани има маркер за конвертизъм първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 4936 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, кошери, орехи, ориз, ресм-и райет, ниабет и арусане, други такси.

През 1530 г.[54] селото е тимарско в казата Филибе (Пловдив). Регистрирани са: 24 мюсюлмански домакинства (в смисъл на стандартна данъчна единица), деветима неженени мюсюлмани и 33 [ханета на] оризари. Приходът от него е в размер на 4740 акчета.

През 1570 г.[55] Ада е част от зиамет; отнесено в нахия Коюн тепе на каза Филибе. Регистрирани са: 44 мюсюлмански домакинства катего-

50 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 70.
51 BOA, TD 1001, с. 566 – 567.
52 BOA, TD 1001, с. 667 – 668.
53 BOA, TD 77, с. 685.
54 BOA, TD 370, с.
55 BOA, TD 494, с. 573 – 574.

рия чифт, 8 - категория бенак, четирима неженени мюсюлмани, 1 ямак и 1 коруджия, до името на когото в описа е записано, че е коруджия на село Курд кьой – дн. Куртово Конаре. Общият приход от селището е в размер на 5713 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, лук и чесън, сено, ресм-и тапу, „лозя в село Курд кьой", такса за ползване на ливади, воденици, външни десятъци от зърнен добив [на занимаващи се със земеделие в землището на Ада] от Кадъ – дн. Кадиево, Курд – дн. Куртово Конаре, Съгърджълъ – дн. Говедаре, Йени кьой - ? и Чобан - ?, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[56] селището отново е отнесено в нахия Коюн тепе, каза Филибе (Пловдив). Описани са 40 мюсюлмански домакинства категория чифт, 2 – половин чифт, 2 – категория бенак, четирима неженени; при един от регистрираните – Касъм Местан – е записано, че е коруджия вместо баща си. Към настоящата година в Ада са регистрирани и 6 християнски хайманета и петима неженени християни. Общият приход от селището е в размер на 5800 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, лук и чесън, лозя „[в] село Курд кьой, което в границите на споменатото (т.е. Ада) село", ресм-и тапу, такса за ползване на ливади, воденици, ниабет и арусане, външните десятъци, цитирани по-горе, други сборни такси.

АЗИС БЕЙЛИ [Aziz beğli] عزيزبكلو - дн. Избегли, община Асеновград

През 1516/18 г.[57] за селото е записано, че „сеят отвън". Регистрирани са 5 мюсюлмански райетски домакинства и 19 оризари. Общият приход от селището е в размер на 3126 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, лозя, облагане на оризарите, воденици, такса за ползване на ливади, ресм-и райет, други такси. Четирима от регистрираните са конвертити първо поколение.

През 1530 г.[58] Азиз бейли е тимарско село в казата Филибе (Пловдив). Записани са 7 мюсюлмански домакинства и 12 оризари. Общият приход е 2843 акчета.

През 1570 г.[59] селото е част от тимара на „Мехмед и Мустафа"; отнесено е в нахия Конуш, каза Филибе (Пловдив). Регистрирани са 9 мюсюлмански домакинства категория чифт, 9 – категория бенак и двама неженени мюсюлмани. Към момента на регистрацията двама от регистрираните са в село Конуш - дн. Конуш, един – в село Ахмед обасъ - дн.

56 BOA, TD, 1001, c. 584 – 585.
57 BOA, TD 77, c. 560.
58 BOA, TD 370, c. 95.
59 BOA, TD 494, c. 621 – 622.

Ахматово и един в село Араб - дн. Златовръх. Към тази година са регистрирани и първите християнски домакинства – 19 на брой; към имената на двама от описаните има бележка „пришълец”.[60] Общият приход от селището е в размер на 6480 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, овце, лозя, водеици, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[61] от Азис бейли е регистриран 1 джелепкешан – „Нено Неверника – нов”, който липсва сред описа на християните от 1570 г., което означава, че се е заселил в селото след това.

През 1596 г.[62] селото е отнесено в нахия Конуш, каза Филибе. Към рубриката, въвеждаща описа на селото, е добавен запис, който повтаря дословно записа от 1570.: „...някои неверници дошли от вън и се заселили [в Азис бейли]; испенчето си, десятъците и други данъци дават на спахията на споменатото Азис бейли” с добавка „съгласно стария дефтер”. Вписани са 16 мюсюлмански домакинства (един е конвертит първо поколение), 39 християнски домакинства и 30 неженени християни (към имената на 10 от вписаните християни има бележка „пришълец”). Общият приход от селището е в размер на 6000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, лен, овце, свине, лозя, водеици, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

АЙВАДЖЪК [Ayvacık] ايوەجق - дн. Дюлево, община Стрелча

През 1516/18 г.[63] в Айваджък, определено като юрушко село, са регистрирани: 1 мюсюлманско райетско хане, трима ямаци, един ешкинджия и един доганджия; единият от регистрираните мюсюлмани – Юсуф Абдуллах - е конвертит първо поколение – до името му има бележка „ямак”. Общият приход от селището е в размер на 434 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, ресм-и боюндурук, ресм-и райет.

През 1530 г.[64] селото е част от зиамета на Хюсам бей - кетхуда на вилаета Румили - в казата Филибе (Пловдив). В него са регистрирани: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) - 2, [ханета на] ешкинджии, ямаци и маслари – 9. Приходът е 407 акчета.

60 پريشلچه [prişelece].
61 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 47.
62 BOA, TD 1001, c. 631 – 632.
63 BOA, TD 77, c. 700.
64 BOA, TD 370, c. 91.

През 1570 г.[65] Айваджък е част от зиамета на Махмуд кетхуда в казата Филибе. Продължава да е със скромни демографски показатели – регистрирани са 1 имам, 11 мюсюлмански ханета категория чифт и 10 ямаци. Общият приход от селището е в размер на 2584 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, лозя, сено, ресм-и тапу, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешански регистър от 1576 г.[66] в селото, отнесено в нахия Коюн тепе, каза Филибе, са регистрирани петима джелепкешани.

През 1596 г.[67] са регистрирани 22 мюсюлмански ханета и трима неженени мюсюлмани; двама от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 3400 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, лозя, кошери, лозя, ресм-и тапу, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

АЙДЪН БЕЙ [Aydın bey] ايدين بك - дн. Исперихово, община Брацигово

Първата регистрация на селото е през 1530 г.[68], когато то е представено като част от вакъфа на Ибрахим паша [Чандърлъзаде] в казата Филибе (Пловдив) и запазва този си статут във всички разглеждани регистрации. В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме: „село Айдън бей, което се отделило от Кричиме (Кричим)"; описани са 11 мюсюлмански ханета (в смисъл на стандартна данъчна единица), седем [ханета на] оризари, 53 християнски ханета, 13 неженени християни и 7 вдовишки ханета. Приходът е в размер на 7200 акчета.

През 1570 г.[69] в селището са описани 20 християнски ханета (до името на един от регистрираните има бележка "пришълец"[70]). Общият приход от селището е в размер на 5904 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт (въпреки, че към този момент няма мюсюлмански домакинства), испенче, пшеница, смесено зърно, шира, плодове, кошери, сено, лен, зеленчукови градини, свине, такса за ползване на ливади, лозя (на мюсюлманите), вино, лук и чесън, воденици, ниабет и арусане, други такси.

През 1596 г.[71] селището продължава да бъде част от същия вакъф в

65 BOA, TD 494, c. 568.
66 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 73.
67 BOA, TD 1001, c. 581.
68 BOA, TD 370, c. 102.
69 BOA, TD 498, c. 522.
70 پريشلچه [prişelece].
71 BOA, TD 470, c. 543 – 544.

нахия Филибе (Пловдив); повтаря се записът, че се е отделило от Кричим. В него са регистрирани 33 християнски ханета и 9 неженени християни (до имената на шестима от описаните има бележка „пришълец"). Общият приход от селището е в размер на 5904 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет (?), испенче, пшеница, смесено зърно, шира, плодове, кошери, лен, сено, зеленчукови градини, такса за ползване на ливади, лозя (на мюсюлманите), свине, воденици, вино, лук и чесън, люпилни за ориз (2), ниабет и арусане, други такси.

АЙДЪНЛЪ [Aydınlı] ايدينلو - неуст.

През 1516/18 г.[72] селото е административно отнесено към неопределеното Татар Пазаръ (Пазарджик). В него са регистрирани 27 мюсюлмански ханета и двама неженени мюсюлмани (общността има имам, с когото започва описа; липсват индикации за конвертизъм първо поколение). До имената на някои от вписаните има бележки, че се занимават с оризарство; има ягджии и един ямак. Общият приход от селището е в размер на 5608 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, зеленчукови градини, лен, такса за ползване на ливади, ресм-и райет, ниабет и арусане, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите.

През 1530 г.[73] *Айдънлъ* е записано като тимарско село в казата Татар Пазаръ (Пазарджик) със следните демографски показатели: ханета мюсюлмани – 23, неженени мюсюлмани – 1, ешкинджии и ямаци – 5. Общият приход е в размер на 5317 акчета.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[74] от селото е записан един джелепкешан, който е нов.

През 1570 г.[75] в селището, отнесено в нахия Доган кьой на казата Татар Пазаръ, са регистрирани 25 мюсюлмански ханета, от които категория чифт – 20, категория половин чифт – 3 и бенак – 2; регистриран е и един ямак; един от регистрираните е конвертит първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 6454 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, такса за ползване на ливади, ресм-и тапу, плодове, зеленчукови градини, овце, ниабет и арусане.

През 1596 г.[76] административната локация на селището е същата, като през 1570 г. В него са регистрирани 41 мюсюлмански домакинства, повечето от които са категория чифт; при 7 от регистрираните

72 BOA, TD 77, с. 652 – 653.
73 BOA, TD 370, с. 111.
74 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 77.
75 BOA, TD 494, с. 765 – 766.
76 BOA, TD 1001, с. 775 – 776.

има индикация за конвертизъм първо поколение. Към тази година за пръв път са регистрирани и първите християнски домакинства – 4 на брой. Регистрираните християни са: Петко, Душан? Караджа, Стоян и Никола, до имената на които е записано „пришълец".[77] Приходът от селото, в размер на 6000 акчета, е формиран от приведените по-горе данъчно обособени позиции, към които е добавено облагане на папур.

АЙЪРДЖЪ (ЕЙЕРДЖИ) С ДРУГО ИМЕ ЙОМЕР ОБАСЪ [Ayırcı (Eyerci) nam-i diğer Ömer obası] ايرجى نام دكر عمر اوباسى **- неуст., вер. днес не съществува**[78]

Първата регистрация на селото е от 1530 г.[79] То е част от вакъфа на имарета Мурадие в Одрин в казата Филибе (Пловдив) и запазва този си статут във всички разглеждани регистрации. В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме запис: „село Айърджъ (Ейерджи) с друго име Йомер обасъ; юруци са; отседнали в границите на [село] Халифе пънаръ[80] (дн. не съществува); десятъците си дават на вакъфа". Вписани са 1 мюсюлманско хане (в смисъл на стандартна данъчна единица), един ешкинджия, трима ямаци и един маслар. Приходът е в размер на 550 акчета. Този маргинален профил селището запазва през целия XVI в.

През 1570 г.[81] селището е отнесено в нахия Филибе. Регистрирани са един имам, 2 мюсюлмански ханета категория чифт, 4 – категория бенак и трима неженени мюсюлмани. Приходът от селото е предаден общо с тези на други две села – цитираното Халифе пънар, което през 1530 г. е също част от вакъфа на Мурадие,[82] и Сюлемишлер – дн. Плодовитово, което през същата година, заедно с още две, е част от хаса на Касъм паша, в казата Филибе.[83]

През 1596 г.[84] в *Айърджъ (Ейерджи)* са описани 1 имам, две мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт, 4 – категория бенак и трима неженени мюсюлмани. Относно приходната рекапитулация ситуацията е идентична с тази от предната цитирана регистрация.

77 پريشلچه [prişelece].

78 Виж и статията за *Якубчу с друго име Айърджъ (Ейерджи)*. Село с името *Айърджъ (Ейерджи)* намираме и в TD 77, с. 499 – нахия Загра-и Ески Хисар (Стара Загора): 7 ханета мюсюлмани, един неженен, четирима ямаци; в TD 370, с. 68 – каза Загра-и Ески Хисар (Стара Загора): ханета мюсюлмани – 7, неженени – 1. В BOA, TD 729, с. 431 – само *мезра Айърджълар.*

79 BOA, TD 370, с. 102.

80 Виж статията за *Халифе пънар.*

81 BOA, TD 498, с. 110.

82 BOA, TD 370, с. 101.

83 BOA, TD 370, с. 89.

84 BOA, TD 470, с. 105.

АК БАШ [Ak baş] اق‌باش - дн. Горно Белово, община Братя Даскалови, обл. Ст. Загора

През 1516/18 г.[85] в селото са регистрирани 4 мюсюлмански домакинства. Общият приход от селището е в размер на 218 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ниабет и арусане, ресм-и райет.[86]

През 1530 г.[87] Ак баш е тимарско село, отнесено в каза Загра-и Ески хисар (Стара Загора). В него са регистрирани 9 мюсюлмански домакинства; приходът от селото е 2500 акчета.

През 1570 г.[88] селището е част от „тимар на Сюлейман". Регистрирано е в нахия Караджа даг на казата Филибе (Пловдив). Описани са 12 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 хане категория бенак, 1 неженен, 1 маслар, трима ямаци. Общият приход от селището е в размер на 3000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, лук, ресм-и тапу, зеленчукови градини, воденици, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[89] от селото са записани четирима нови джелепкешани.

През 1596 г.[90] селото е записано като Ак таш [Ak taş] اق‌تاش. Отнесено е отново в нахия Караджа даг, каза Филибе. Регистрирани са 13 мюсюлмански домакинства категория чифт, 1 – половин чифт, 4 – категория бенак, двама неженени (общността има имам; при един от описаните е налице конвертизъм първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 3000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ешам-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, лук, ресм-и тапу, зеленчукови градини, воденици, ниабет и арусане, други сборни такси.

АК САКАЛ С ДРУГО ИМЕ КУЛАГУЗДЖА [Ak sakal, nam-i diğer Kulaguzca] اق سقال نام دکر قولاغوزجه - дн. Колю Мариново, община Брезово[91]

Първата регистрация на селото е през 1570 г.[92] Във въвеждащата рубрика намираме: „село Ак сакал с друго име Кулагузджа; в нахия

85 BOA, TD 77, c. 572.

86 Село със същото име намираме и на с. 506 – нахия Загра-и Ески хисар (Стара Загора): шест мюсюлмански домакинства и един маслар.

87 BOA, TD 370, c. 71.

88 BOA, TD 494, c. 634 - 635.

89 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 58.

90 BOA, TD 1001, c. 644.

91 В BOA, TD 729, c. 431 – само *мезра Ак сакал.* Графика и вокализация в арабографичната топография: قلاوزجيلر [Kılavuzcalar].

92 BOA, TD 494, c. 637.

Караджа даг, от споменатия тимар, спада към споменатата [каза Филибе (Пловдив)]. В близост до [село] Балджълар (вер. дн. Медово) дойдоха някакви юруци и се заселиха; занимават се със земеделие; дават десятъци и по 12 акчета ресм-и духан". Описани са 13 мюсюлмански ханета категория чифт, едно – категория бенак и един неженен мюсюлманин (двама от вписаните са конвертити първо поколение, за единия е добавено, че е хаймане). Общият приход от селището е в размер на 900 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт от юруците, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, ресм-и тапу, зеленчукови градини, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[93] намираме цитирания по-горе запис преписан дословно с добавката, направена очевидно от регистратора, „..е записано в стария дефтер". Регистрирани са 12 мюсюлмански ханета категория чифт и двама неженени мюсюлмани (двама от описаните са конвертити първо поколение – единият е Касъм Абдуллах, който присъства и в горната регистрация). Общият приход от селището е в размер на 1000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт от юруците, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, ресм-и тапу, зеленчукови градини, ниабет и арусане, други сборни такси.

АКТАВ [Aktav] اقتاو, اقطاو - дн. Шишманци, община Раковски

През 1516/18 г.[94] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме запис: „ село Актав, установили се на свободно място, дават десятъци, юруци са." Регистрирано е 1 мюсюлманско хане (в смисъл на стандартна данъчна единица), 11 ямаци и маслари и 1 оризар. Общият приход от селището е в размер на 522 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, лен, ниабет и арусане, воденица.

През 1530 г.[95] в селото, отнесено в казата Филибе (Пловдив), са регистрирани: 1 мюсюлманско хане (в смисъл на стандартна данъчна единица), трима ямаци, трима маслари, двама оризари и един „син на ешкинджия". Приходът е в размер на 550 акчета.

През 1570 г.[96] селото е част от мюлка на Михримах султан; регистрирано е в нахия Караджа даг, каза Филибе. Описът започва с общност на мюсюлманите – 17 ханета категория чифт, 58 – чифт-и юрюгян и петнадесет ямаци (седем от вписаните са конвертити първо поколение); следва опис на „махала Салъ оглу" със следните демографски характеристики: 4 мюсюлмански ханета категория чифт, 13 – чифт-и юрюгян, ямаци – 9 (шестима от вписаните са конвертити първо поколение);

93 BOA, TD 1001, c. 646.
94 BOA, TD 77, c. 690.
95 BOA, TD 370, c. 91.
96 BOA, TD 498, c. 383 – 386.

следва опис на „махала Бозаджъ", в която са регистрирани 9 християнски ханета; „махала Никола Рум", в която са регистрирани 20 християнски домакинства; „махала Гьоргьо", в която също са регистрирани 20 християнски домакинства; „махала Радослав", в която са вписани 27 домакинства, от които 21 – християнски и 6 – мюсюлмански; и „махала Хайреддинли", в която са описани 11 домакинства категория чифт, 4 – категория бенак и трима ямаци. Общият приход от селището е в размер на 11 759 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, овце, зеленчукови градини, кошери, водиници, ресм-и духан, вино, свине, ресм-и тапу, ниабет и арусане, такса за ползване на ливади, други сборни такси.

През 1596 г.[97] описът на Актав – част от мюлка на Михримах султан в нахия Караджа даг, каза Филибе – започва с общност на мюсюлманите – 40 ханета и 6 неженени мюсюлмани (трима от регистрираните са конвертити първо поколение). Следва опис на „махала Салъ оглу", в която са вписани 20 мюсюлмански домакинства (трима от регистрираните са конвертити първо поколение); „махала Бозаджъ", в която са вписани 65 християнски домакинства и четирима неженени християни (до имената на четирима има бележка „пришълец"[98]); „махала Никола Рум" – 34 християнски ханета и 1 неженен; „махала Гьоргьо" – 21 християнски домакинства (до имената на двама от регистрираните има бележка „пришълец"[99]); „махала Радослав" – 14 християнски домакинства и 10 неженени християни; „махала Хайреддинли" – 13 мюсюлмански домакинства категория чифт и 8 – категория бенак. Общият приход от селището е в размер на 11 763 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, овце, зеленчукови градини, кошери, водиници, ресм-и духан, вино, свине, ресм-и тапу, ниабет и арусане, такса за ползване на ливади, други сборни такси.

АКЧА КИЛИСА С ДРУГО ИМЕ ЗАГОРАНИ [Akça kilisa nam-i diğer Zagorani] اقچه کلسه نام دکر زاغورانی - дн. Сопот

През 1516/18 г.[100] селото е отнесено в нахия Филибе (Пловдив). Под въвеждащата номинативна рубрика „Загорани Сопот, които са също и Акча килиса" намираме регистрирани 32 християнски ханета, двама неженени християни и едно вдовишко хане. Общият приход от селището е в размер на 5307 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, кошери, свине, орехи, испенче, ниабет и арусане, други такси.

97 BOA, TD 470, c. 385 – 388.
98 پریشلچه [prişelece].
99 پریشلچه [prişelece].
100 BOA, TD 77, c. 565.

През 1530 г.[101] „Акча килиса [с] име Загорани" е тимарско село в казата Филибе. Регистрирани са 15 християнски ханета, четирима неженени християни и едно вдовишко хане. Общият приход е в размер на 5000 акчета.

През 1570 г.[102] селището е част от хаса на великия везир Мехмед [Соколлу] паша. Отнесено е в нахия Гьопса, каза Филибе. В него са регистрирани 10 мюсюлмански ханета категория чифт (петима от описаните са конвертити първо поколение), 64 християнски ханета (един от описани е свещеник), 1 неженен християнин и 8 вдовишки ханета. Общият приход от селището е в размер на 2057 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, вино, зеленчукови градини, лозя, плодове, кошери, свине, орехи, овце, ресм-и тапу, ниабет и арусане, такса за ползване на ливади, други сборни такси; в номенклатурата на приходите е записано и завие на Насух баба с дервиш Али Насух баба" без дължима сума.[103]

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[104] от селото са записани осем джелепкешани, от които шестима нови.

През 1596 г.[105] Акча килиса е отнесено в нахия Гьопса, каза Филибе. В селището са регистрирани 10 мюсюлмански ханета, категория чифт, две ханета категория бенак (трима от регистрираните са конвертити първо поколение; до името на един от описаните има бележка, че е „джизиедар"), 49 християнски ханета и 21 неженени християни (един от регистрираните е свещеник; до имената на осем от описаните има бележка „пришълец"[106]). Общият приход от него е в размер на 21 500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, вино, зеленчукови градини, лозя, плодове, кошери, свине, орехи, овце, ресм-и тапу, ниабет и арусане, такса за ползване на ливади, други сборни такси; и тук в структурата на приходите е отразено и завие на Насух баба с дервиш Али Насух баба", без данъчно задължение.

101 BOA, TD 370, с.

102 BOA, TD 494, с. 538 – 539.

103 Интересно в конкретния случай е както сравнително (с по-ранните регистрации) доста по-ниското общо данъчно облагане на селото, така и почти нищожните суми под отделните обособени данъчни позции с изключение на ресм-и чифт (220 акчета) и испенче (1683 акчета).

104 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 63.

105 BOA, TD 1001, с. 549 – 550.

106 پرېشلچه [prișelece].

АЛАДЖАЛАР [Alacalar] الاجلر, الاجەلر - дн. Алеко Константиново, община Пазарджик

Във всички използвани тук регистри Аладжалар е записвано и описвано с още 2 села: *Авджълар и Гювенджели.*[107]

През 1516/18 г.[108] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме следния запис: „село Аладжалар и село Авджълар, и село Гювенджели – спадат към Самако (Самоков)". Регистрирани са 48 мюсюлмански ханета – двама от вписаните са имами, за четирима има индикация, че са конвертити първо поколение (при единия от тях има бележка, че се е установил в града, т.е. в Пазарджик). Неженените мюсюлмани са 9. Описът на селото/селата продължава с регистрираните оризари, за които е казано, че сеят на р. Елли дере (р. Чепинска). Регистрирани са 29 човека. Общият приход от селището е в размер на 6393 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, зеленчукови градини, плодове, овце, воденица, люпилни за ориз, ресм-и райет, облагане на оризарите, ниабет и арусане, лен.

Регистрацията от 1530 г.[109] представя „село Аладжалар и село Авджълар, и село Гювенджели на р. Елли дере" като тимарски села в каза Татар Пазаръ (Пазарджик). демографските и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 54, неженени мюсюлмани – 22, [ханета на] оризари – 27, „синове на оризари" - 5. Приход: 6257 акчета.

През 1570 г.[110] селото/селата са тимарски, отнесени в нахия Сарухан бейлю (Септември), [каза] Татарджък (Пазарджик). Регистрирани са 91 мюсюлмански ханета, от които категория чифт – 45, категория половин чифт – 23, бенак – 23; неженените мюсюлмани са 11, оризари – 5. Към тази година са регистрирани и първите двама християни в селото. Общият приход от селището е в размер на 6000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт и бенак, облагане на оризарите, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, плодове, овце, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[111] административното отнасяне повтаря ситуацията от 1570 г. Към този период в Аладжалар са вписани: 120 мюсюлмански домакинства, 11 неженени мюсюлмани (забелязва се сравнително висока фреквентност на индикация за конвертизъм), 5 християнски домакинства (до четирима от регистрираните християни намираме

107 Виж и статията за *Гювенджели.*
108 BOA, TD 77, с. 660 – 661.
109 BOA, TD 370, с. 111.
110 BOA, TD 494, с. 770 – 771.
111 BOA, TD 1001, с. 780 – 782.

бележка „пришълец”[112]) и двама неженени християни. Общият приход от селището е в размер на 7000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт и бенак, облагане на оризарите, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, плодове, овце, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

АЛЕКСИ С ДРУГО ИМЕ МАНОЛ И СЕЛО ЧИРПАН С ДРУГО ИМЕ ЮНД КЬОЙ [Aleksi nam-i diğer Manol ma’a Çırpan nam-i diğer Yünd köy] الکسی نام دکر مانول مع چیرپان نام دکر یوند کلو **- дн. Маноле и село, вероятно свързано с него**[113]

По този начин са записани през 1516/18 г. и 1530 г. всъщност двете селища с обща демографска и стопанска рекапитулация; при следващите регистрации – 1570 г. и 1596 г. – всяко едно от тях придобива собствен регистрационен профил.

През 1516/18 г.[114] двете села са част от мюлка на мирахор-и бюзюрг Ахмед ага. В Алекси/Манол са вписани 61 християнски ханета и едно вдовишко хане (до името на един от регистрираните има бележка „пришълец”[115]). В Чирпан/Юнд кьой са вписани 44 християнски домакинства и 1 вдовишко домакинство (до името на един от регистрираните има бележка „пришълец”). Общият приход от селищата е в размер на 3867 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, воденици, свине, зеленчукови градини, лен, валявица, вино, такси за ползване на ливади, испенче, кошери, ниабет и арусане. Към същата година в Алекси са регистрирани и двама зеваид войнуци.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[116] в Чирпан е регистриран един войнушки гьондер, а в Манол – два (единият ямак сменя ямак, който е от село Кюсти – Костиево, а единият войнук сменя войнук, който се е заселил в Истанимака - Асеновград); в Манол е регистриран и 1 ямак на войнушкия санджакбей.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[117] в Манол са вписани двама войнуци с техните ямаци, а в Чирпан – един войнук.

През 1530 г.[118] двете селища – все още част от вакъфа на Ахмед ага - са административно отнесени в казата Филибе (Пловдив). Общата им демографска характеристика е следната: ханета християни – 133, неженени християни – 28, вдовишки ханета – 1. Приходът е в размер на 15 040 акчета.

112 پریشلچه [prişelece].

113 Въпреки подвеждащия топоним *Чирпан*, едва ли става въпрос за днешния град, който присъства отделно като административен център в регистрациите от XVI в.

114 BOA, TD 77, c. 832 – 833, 812

115 پریشلچه [prişelece].

116 BOA, MAD 81, c. 149, 154, 183.

117 BOA, TD, 151, c. 338, 341.

118 BOA, TD 370, c. 103.

През 1570 г.[119] и двете села са вече част от вакъфа на „новия имарет в Чорлу" в каза Филибе. В Алекси/Манол са регистрирани 41 християнски домакинства, един неженен християнин и 4 [ханета] „външна рая"; интерес буди записаната „бащина на Караджа Дауд и Осман, син на Дурсун". Общият приход от селището е в размер на 8909 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, кошери, лен, сено, плодове, свине, зеленчукови градини, овце, ниабет и арусане, други сборни такси. В Чирпан/Юнд кьой са записани две мюсюлмански ханета категория бенак (и двамата регистрирани са конвертити първо поколение) и 37 християнски ханета. Общият приход от селищато е в размер на 8548 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, смесено зърно, вино, лен, кошери, зеленчукови градини, свине, сено, шира, ресм-и духан, овце, ориз, ниабет и арусане. Към същата година в Алекси/Манол е регистриран и един зеваид войнук.[120]

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[121] в „село Манол от вакъфа в Чорлу" – нахия Караджа даг - са регистрирани шестима нови джелепкешани; в „село Юнд, с друго име Йенидже-и Чирпан, от вакъфа в Чорлу" – нахия Караджа даг – седем, от които един нов.

Във фрагмента от войнушки регистър,[122] от 70-те години на XVI в. в Манол е отбелязан един войнук с двама ямаци.

През 1596 г.[123] двете селища са отново част от вакъфа на имарета в Чорлу в каза Филибе. В Алекси/Манол са регистрирани 1 мюсюлманско домакинство, 40 християнски домакинства, 9 неженени християни (до имената на седем от описаните има бележка „пришълец") и „бащина на Караджа Дауд и Осман, син на Дурсун". Общият приход от селото е в размер на 8909 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, вино, лен, кошери, зеленчукови градини, свине, сено, воденици, овце. В Чирпан/Юнд кьой са описани 1 мюсюлманско хане (конвертит първо поколение) категория бенак, 44 християнски ханета, 17 неженени християни (до имената на шестима от описаните, един от които е свещеник, има бележка „пришълец"). Общият приход от селищато е в размер на 8548 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, шира, лен, кошери, зеленчукови градини, свине, сено, вино, ресм-и духан, овце, ориз, ниабет и арусане. Към същата година в Алекси/Манол са регистрирани и двама зеваид вой-

119 BOA, TD 498, с. 676 – 677, 677.
120 BOA, TD 494, с. 684.
121 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 53, 54.
122 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 196..
123 BOA, TD 470, с. 699 – 670, 670 – 671.

нуци, а в Чирпан/Юнд е регистриран един ямак на войнушкия санджакбей.[124]

АЛИ [‘Ali] علی

Регистрацията от 1516/18 г. е единствената в която намираме данни за селото. Записано е като „от село Али, [спада към] Мелек хатун – дн. Драгор”.[125] В него са регистрирани 4 мюсюлмански райетски домакинства, четирима неженени мюсюлмани (рая) и 10 домакинства на оризари на р. Гюлемен (общността има имам; двама от описаните са конвертити първо поколение). Приходът от селото, в размер на 1559 акчета, е формиран от данъчно облагане върху производство на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, кошери, плодове, ниабет и арусане, ресм-и райет, облагане на оризарите.

АЛИ-И ДИРАЗ [‘Ali-i Diraz] علیءدراز - дн. Московец, община Карлово

През 1516/18 г.[126] селото е отразено като юрушко, отнесено в нахия Филибе (Пловдив). Регистрирани са 21 мюсюлмански ханета; 14 от вписаните мюсюлмани са ямаци, петима са вписани като „татари” и 1 като ешкинджия (общността има имам; един от регистрираните е конвертит първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 757 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, смесено зърно, орехи, кошери, водиници, лен, други такси, ниабет и арусане, ресм-и боюндурук; за последните два данъка има бележка: „взима се от юрушкия субашия.”

През 1530 г.[127] селото е тимарско, отнесено в каза Филибе (Пловдив). Регистрирани са 5 мюсюлмански домакинства (в смисъл на стандартна данъчна единица), един неженен мюсюлманин, един имам, трима ешкинджии и деветнадесет ямаци. Приход: 1802 акчета.

През 1570 г.[128] Али-и Дираз е част от зиамет в нахия Гьопса, каза Филибе (Пловдив); селото е отразено като юрушко. В него са регистрирани 55 ханета мюсюлмански ханета, от които три райетски и 52 на ешкинджии и ямаци (общността има имам; двама от регистрираните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 1598 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, сено, плодове, ресм-и тапу, водиници, зеленчукови градини, ниабет и арусане, други сборни такси.

124 BOA, TD 1001, с. 682, 676.
125 BOA, TD 77, с. 639. Виж и статията за *Мелек хатун*.
126 BOA, TD 77, с. 564.
127 BOA, TD 370, с. 94.
128 BOA, TD 494, с. 664 - 665.

През 1596 г.[129] до топонима *Али-и Дираз* за пръв път се появява и дублетната топонимична форма *Татарлар* (т.е. Татарите); селището отново е отнесено в нахия Гьопса, каза Филибе (Пловдив). Регистрирани са 56 мюсюлмански ханета, разпределени както следва: категория чифт – 39, категория половин чифт – 16, категория бенак – 1 (общността има имам). Общият приход от селището е в размер на 1500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, сено, плодове, ресм-и тапу, воденици, зеленчукови градини, ниабет и арусане, други сборни такси.

АЛИ БЕЙ С ДРУГО ИМЕ КЬОСЕЛЕР [‘Ali bey nam-i diğer Köseler] علی بك نام دكر كوسەلر **- неуст.**[130]

Първата регистрация на селото е през 1570 г.[131] За него е записано, че „някои са юруци”, които се занимават със земеделие; то е тимарско, в казата Филибе. Описани са: хатиб – 1, имам – 2, мюеззин – 1, ханета мюсюлмани категория чифт – 11, ханета категория бенак – 4, неженени мюсюлмани – 6, ямаци – 6 (за един от регистрираните е записано, че „в града”, без да е уточнено за кой става дума, но е използвана думата “şehir”, което би могло да означава, че е Пловдив). Общият приход от селището е в размер на 2500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, плодове, зеленчукови градини, ресм-и тапу, сено, лозя, ниабет и арусане, други такси.

През 1596 г.[132] селото е отнесено към каза Филибе. В него са регистрирани: един имам, 22 мюсюлмански ханета категория чифт, 4 – категория половин чифт, 19 – категория бенак и петима неженени мюсюлмани (шестима описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 2700 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, плодове, зеленчукови градини, ресм-и тапу, сено, лозя, ниабет и арусане, други такси.

АЛИ ФЪКЪХ [‘Ali fıkıh] علي‌فقيه **- дн. съставна част на Раковски**

През 1516/18 г.[133] в селото са регистрирани 52 мюсюлмански домакинства, от които 35 на ешкинджии, ямаци и маслари, и трима неженени мюсюлмани (един от описаните, който е и ямак на юрук, е имам; петима от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 1402 акчета, формиран от данъчно обла-

129 BOA, TD 1001, c. 564 – 565.
130 Виж и статиите за селата с име *Кьоселер.*
131 BOA, TD 494, c. 653 – 654.
132 BOA, TD 1001, c. 659.
133 BOA, TD 77, c. 694 – 695, 818.

гане върху добив на/от: пшеница, ечемик, нахут, кошери, лозя, зеленчукови градини, ресм-и райет, ресм-и боюндурук, ниабет и арусане. Към момента на регистрацията в Али фъкъх има регистриран и един соколар.

През 1530 г.[134] селището е част от зиамета на Хюсам бей - кетхуда на вилаета Румили - в каза Филибе (Пловдив). В него за регистрирани 38 мюсюлмански домакинства и трима неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е 1050 акчета.

През 1570 г.[135] селището е част от мюлка на Михримах султан в нахия Коюн тепе на каза Филибе (Пловдив). Регистрирани са 83 мюсюлмански домакинства, петдесет и шест от които категория чифт и 25 категория бенак, както и 10 неженени мюсюлмани (до един от описаните има бележка, че е от с. Фирузли – дн. Овчеполци). Общият приход от селището е в размер на 7720 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, лозя, овце, сено, воденици, такса за ползване на ливади, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[136] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 98 мюсюлмански домакинства категория чифт, 10 – категория бенак и шестнадесет неженени мюсюлмани (петима от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 7758 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, овце, лозя, кошерии, сено, такса за ползване на ливади, ниабет и арусане, други сборни такси.

АЛИ ХОДЖА(ЛЪ) [‘Ali hoca(lı)] (لی) علی خواجه **- Капитан Димитриево, община Пещера**

През 1516/18 г.[137] село Али ходжа е отнесено административно най-общо към Самако (Самоков). В него са регистрирани 47 мюсюлмански домакинства и един оризар (общността има имам). Общият приход от селището е в размер на 6713 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лозя, ресм-и райет, овце, ниабет и арусане, други такси.

През 1530 г.[138] селото е тимарско, отнесено към каза Самако (Самоков). Демографско-финансовият му профил има следния вид: ханета мюсюлмани – 58, неженени мюсюлмани – 12. Приход: 6712 акчета.

134 BOA, TD 370, c. 91.
135 BOA, TD 498, c. 375 - 376
136 BOA, TD 470, c. 376 – 377.
137 BOA, TD 77, c. 684.
138 BOA, TD 370 c. 117.

През 1570 г.[139] селището носи името Али ходжалъ; част от зиамет е в нахия Сарухан бейли (Септември), каза Татар пазаръ (Пазарджик). В него са регистрирани 44 мюсюлмански ханета категория чифт, 13 – категория половин чифт, 23 – категория бенак, трима неженени (петима от описаните са конвертити първо поколение) и едно християнско домакинство (името на вписания е Караджа Стоян). Общият приход от селището е в размер на 6867 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, овце, лозя, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[140] селото е в каза Татар пазаръ; в него са регистрирани 10 джелепкешани, четирима от които нови.

През 1596 г.[141] административната локация за село *Али ходжалъ* се запазва, както в предната регистрация. Вписани са: 40 мюсюлмански ханета категория чифт, 20 – категория половин чифт, 9 – категория бенак, единадесет неженени мюсюлмани (един конвертит първо поколение) и 2 християнски ханета – под името на единия от описаните – Шука? Караджа (вероятно син на цитирания по-горе Караджа Стоян) – има, вероятно поради нехарактерното име, бележка „неверник"; под името на втория има бележка „пришълец".[142] Общият приход от селището е в размер на 6500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, овце, лозя, ресм-и тапу, зеленчукови градини, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

АЛИДЖИ И ДЕРЕЛИ [‘Alici ve Dereli] علیجی و درەلی - неуст. [143]

През 1516/18 г.[144] в селото са регистрирани 6 мюсюлмански ханета (в смисъл на стандартна данъчна единица), 2 ханета на оризари, 11 ханета на ямаци на юруци и 2 ханета на маслари (общността има имам). Общият приход от селището е в размер на 1143 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, ниабет и арусане, ресм-и райет и арусане.

През 1530 г.[145] селището е част от зиамета на Хюсам бей - кетхуда на вилаета Румили - в казата Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 7 мюсюлмански ханета и трима неженени мюсюлмани. Общият приход е в размер на 1143 акчета.

---

139 BOA, TD 494, с. 741 – 742.
140 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 85.
141 BOA, TD 1001, с. 751 – 752.
142 پریشلچه [prişelece].
143 В BOA, TD 729, с. 429 – само *мезра Алиджи и Дерели.*
144 BOA, TD. 77, с. 702.
145 BOA, TD 370, с. 91.

През 1570 г.[146] Алиджи и Дерели е част от зиамета „на името на Махмуд-и кетхуда" в нахия Коюн тепе на каза Филибе. В демографскорекапитулационната част от описа намираме: имам – 1, [хане-и] чифт – 28, бенак – 3, чифт-и ямак – 3, половин чифт – 2 (общността има имам; за един от регистрираните е вписано, че е от село Йенидже кьой). Общият приход от селището е в размер на 2808 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, овощни градини, сено, ресм-и тапу, плодове, овце, ниабет и арусане, други сборни такси, външни десятъци от зърнен добив.

През 1596 г.[147] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото регистрирани 31 мюсюлмански ханета категория чифт, 5 – категория бенак и четирима неженени мюсюлмани (за един от регистрираните е записано, че е в село Кьопекли – дн. с. Свобода, а за друг, че е в с. Али фъкъх – дн. със. част на Раковски). Общият приход от селището е в размер на 3000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, овощни градини, сено, ресм-и тапу, плодове, овце, ниабет и арусане, други сборни такси, външни десятъци от зърнен добив.

АЛТЪН БО'А С ДРУГО ИМЕ КЪЛЪЧЛЪ САРЪ [Altın boğa nam-i diğer Kılıçlı sarı] التون بوغا نام دكر قلچلو صارو - дн. не съществува[148]

През 1516/18 г.[149] селото е отнесено в нахия Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 14 мюсюлмански домакинства, трима неженени и двама оризари (трима от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 1494 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, такса за ползване на ливади, ресм-и райет, ресм-и боюндурук, други такси.

Регистрацията от 1530 г.[150] представя селището като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Регистрирани са 19 мюсюлмански домакинства, четирима неженени и петима ешкинджии и ямаци. Приходът от него е в размер на 2088 акчета.

През 1570 г.[151] селото е тимарско в нахия Караджа даг на каза Филибе. Вписани са 22 домакинства категория чифт, 1 – половин чифт, чифт-и

146 BOA, TD 494, с. 565 – 566.
147 BOA, TD 1001, с. 578 – 579.
148 Селото е било разположено източно от гр. Раковски.
149 BOA, TD 77 с. 562 – 563.
150 BOA, TD 370, с. 94.
151 BOA, TD 494, с. 621.

ямак – 6. Общият приход от селището е в размер на 3997 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[152] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селището са регистрирани 37 мюсюлмански домакинства категория чифт, 1 – категория половин чифт, 3 – категория бенак, единадесет неженени мюсюлмани (общността има имам; двама от вписаните са конвертити първо поколение). Общият приход от него е в размер на 5380 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу, кошери, ниабет и арусане, други сборни такси.

АНБЕЛИАНОШ С ДРУГО ИМЕ ЧЕРИ БАШЪ [Anbelianoş nam-i diğer Çeri başı] انبلیاننوش نام دکرچری باشی - дн. съставна част на Асеновград

През 1516/18 г.[153] днешният квартал „Св. Георги” на Асеновград (по-рано - Амбелино) е регистриран като село Анбелианош с друго име Черибашъ.[154] В него са регистрирани 1 мюсюлманско хане (регистрираният е конвертит първо поколение с име Базарлъ Тодор) и 29 християнски ханета (християнската общност има свещеник). Общият приход от селището е в размер на 3223 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, смесено зърно, шира, пашкули, плодове, ресм-и райет, ниабет и арусане, испенче.

През 1530 г.[155] селището е тимарско в казата Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 3 мюсюлмански ханета, 26 християнски ханета и трима неженени християни. Общият приход от селото е в размер на 2325 акчета.

През 1570 г.[156] *Анбелианош* вече е част от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566) в казата Филибе (Пловдив). В него са вписани 37 християнски ханета. Общият приход от селището е в размер на 10 538 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, джизие, смесено зърно, лозя, вино, свине, други сборни такси.

152 BOA, TD 1001, c. 630 – 631.
153 BOA, TD 77, c. 709.
154 Терминът „черибашъ” е част от провинциалната военно-административна номенклатурна листа в Османската империя. Черибашиите са били ангажирани с войнушката организация на ниво каза.
155 BOA, TD 370, c. 90. Графика [Anbelia] انبلیا
156 BOA, TD, 498, c. 267 – 268.

През 1596 г.[157] една от махалите на Истанимака (Асеновград) вече се казва „Черибашъ". В нея са регистрирани 51 християнски ханета. Отделно от това е описано и „село Анбелианош, с др. име Черибашъ", което може да е индикация за започнал процес на интеграция на Анбелианош като съставна част от Истанимака (Асеновград), още повече, че част от имената на регистрираните се дублират в махала Черибашъ и село Анбелианош/Черибашъ. Въпреки това, демографско-стопанската характеристика на селото е предадена отделно. Тя има следния вид: ханета християни – 37; общият приход от селището е в размер отново на 10 538 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, лозя, шира, свине, други сборни такси.

АРАБ ХАДЖИ ШЕЙХ (ШЕЙХ АРАБ ХАДЖИ) [‘Arab haci şeyh; Şeyh Arab haci] عرب خاجی شیخ - вер. дн. кв. Сушица, Карлово

През 1530 г. селото е вакъфско.[158] В него са регистрирани 21 мюсюлмански ханета и петима неженени мюсюлмани.

През 1570 г. селището, или по-скоро – ханета от него, са регистрирани и в тимарския регистър TD 494[159], и във вакъфския TD 498.[160] И в двата описа селото е отнесено административно в нахия Гьопса, [каза] Филибе. В TD 494 са описани 1 имам, 13 мюсюлмански ханета категория чифт, 8 – категория половин чифт, 7 – категория бенак и петима неженени мюсюлмани (един от регистрираните е конвертит първо поколение; хаймане). Освен тях са вписани и „потомство на Шейх Араб" с пояснение, че чифликът е тяхно владение от стари времена и никой не трябва да се меси. Описани са 23 мюсюлмански домакинства. Общият приход (в случая тимарски) от селището е в размер на 1560 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, сено, орехи, ресм-и тапу, кошери, зеленчукови градини, ниабет и арусане, други сборни такси. В същото време в TD 498 под встъпителното „потомство на Шейх Араб Хаджи" с допълнение, че чифликът е владение от старо време, са описани 19 мюсюлмани, от които категория чифт – 7, а 13 са „шерифе заде". Липсват остойностени данъчни позиции и общ приход.

157 BOA, TD 470, с. 265, 267.

158 BOA, TD 370, с. 100. Според Гьокбилгин има вероятност този потомствен вакъф да е от времето на Баязид I (1389 - 1402) или дори на Мурад I (1362 - 1389). Според условията на вакъфа потомците на Шейх Араб Хаджи владеят приходите от 4 чифлика; от земеделие извън тях се плащат десятъци на тимара – факт, който се потвърждава от регистрациите през XVI в. Вж: *Gökbilgin, M.* XV – XVI asırlarda Edirne ve Paşa livası vakıflar, mülkler, mukataalar. Istanbul, 1952, p. 455.

159 С. 613 – 614.

160 С. 681.

През 1596 г. ситуацията е идентична. В тимарския опис TD 1001[161] в „Араб Хаджи Шейх, които са също и Араб" към [каза] Филибе (Пловдив) са регистрирани 24 мюсюлмански ханета категория чифт, 10 – категория половин чифт, 2 – категория бенак и 8 неженени мюсюлмани (двама са конвертити първо поколение). Освен тях отново са описани и 22 мюсюлмански домакинства и трима неженени от „потомството на Шейх Араб Хаджи" с бележките, цитирани по-горе. Общият приход (в случая тимарски) от селището е в размер на 1600 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, сено орехи, ресм-и тапу, кошери, зеленчукови градини, води-ници, ниабет и арусане, други сборни такси. Във вакъфския опис TD 470[162] са описани 20 мюсюлмански домакинства категория чифт и двама неженени мюсюлмани. Липсват остойностени данъчни позиции и общ приход.

АРАБЛЪ [‘Arablı] عربلو - неуст.

Първата регистрация на селото е от 1570 г.[163] В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме запис: „село Араблъ, в близост до [село] Али бей с друго име Кьоселер;[164] юруци са, извън дефтера; споменатите са хайманета, които се заселили в махалата; ако се занимават със земеделие, плащат десятъци на спахията; ако отворят с брадви места и се занимават със земеделие, също плащат на самия спахия…" Регистрирани са 9 мюсюлмански домакинства и един неженен мюсюлманин (до името на един от описаните има запис, че е мухасъл; до името на един от описаните има запис, че е „от вакъфа на Ебу Еюб ал-Ансари"). Общият приход от селището е в размер на 600 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, сено, плодове, кошери, зеленчукови градини, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[165] от селото, административно отнесено в нахия Караджа даг, са записани трима джелепкешани, един от които – Мювет, син на Загореца – е нов.

През 1596 г.[166] приведената пояснителна записка за селото в уводната му рубрика се повтаря. Описани са 5 юрушки домакинства; приходът, в размер на 1500 акчета, е формиран от данъчно обособените позиции, цитирани по-горе.

161 С. 622 – 623.
162 С. 705.
163 BOA, TD 494, с. 655.
164 Виж статията за *Али бей/Кьоселер.*
165 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 59.
166 BOA, TD 1001, с. 614.

АРКЛАР [Arklar] ارقلر - неуст.

През 1516/18 г.[167] селото е записано като „юруци са, сеят отвън"; по подразбиране би могло да бъде административно отнесено в нахия Чименли. Регистрирани са 5 мюсюлмански ханета, двама неженени, 12 ешкинджии и 20 ямаци. Общият приход от селището е в размер на 2977 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ресм-и райет, др. такси.

През 1530 г.[168] *Арклар* е записано като тимарско селище в казата Филибе (Пловдив). Отново е отразено, че са юруци, които „сеят отвън". Регистрирани са 37 мюсюлмански ханета, петима неженени мюсюлмани и 25 ешкинджии и ямаци. Приходът от селото е 2546 акчета.

През 1570 г.[169] *Арклар* е първото село, записано като част от тимара на Мустафа чауш „от чаушите на бейлербея на Румили"; отнесено е в нахия Караджа даг, каза Филибе (Пловдив). В селището са записани 15 юрушки джемаата, като общият брой на регистрираните е 266. До имената на някои от тях е записано, че са синове на ямаци, ешкинджии, акънджии; до имената на двама има бележка, че са „от вакъфа на Ебу Еюб ал-Ансари"; един от описаните е от село Донуз дереси, а друг – в село Кьоселер.[170] Общият приход от селището е в размер на 4640 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук и духан, пшеница, смесено зърно, лозя, сено, зеленчукови градини, плодове, кошери, воденици, ресм-и тапу, ниабет и арусане, такси за ползването на пасища, такси за ползване на ливади, други сборни такси.

През 1596 г.[171] отново е записано в нахия Караджа даг, каза Филибе (Пловдив). В него са регистрирани отново 15 юрушки джемаата; общият брой на регистрираните е 176; четирима от тях са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 3800 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук и духан, пшеница, смесено зърно, лозя, сено, зеленчукови градини, плодове, кошери, воденици, ресм-и тапу, ниабет и арусане, такси за ползването на пасища, такси за ползване на ливади, други сборни такси.

АСЛЪХАНЛЪ [Aslıhanlı] اصلخانلی - дн. не съществува

Първата регистрация на селото е през 1596 г.[172] Записано е, че е в казата Татар пазаръ (Пазарджик). То е изцяло мюсюлманско – регис-

167 BOA, TD 77, с. 580 – 581 г.
168 BOA, TD 370, с. 94.
169 BOA, TD 494, с. 581 – 584.
170 Виж статиите за селата с име *Донуз дереси* и *Кьоселер.*
171 BOA, TD 1001, с. 592 – 595.
172 BOA, TD 1001, с. 812 (неномерирана).

трирани са 1 имам, който е и оризар, 13 мюсюлмански ханета, един неженен мюсюлманин и 3 цигански домакинства. Общият приход от селото е в размер на 300 акчета. Липсва традиционно остойностяване на обособени данъчни позиции; записът е, че приходът е формиран от: ресм-и райет, ресм-и духан от циганите, десятъци от зеленчукови градини, плодове, сено, лен, ниабет и арусане, други сборни такси.

АСЪЛ КАРЪ [Asıl karı] اصل قرى - вер. дн. Опълченец, община Братя Даскалови, обл. Ст. Загора

През 1516/18 г.[173] селото е отнесено към нахия Загра-и Ески хисар (Стара Загора), въпреки че в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е записано „спада към Филибе" (Пловдив). В него са регистрирани 8 мюсюлмански ханета, един неженен мюсюлманин, двама ямаци и тридесет и осем оризари, за част от които е записано, че са близо до Чирпан (общността има имам; седем от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 4634 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, зеленчукови градини, водиници, ресм-и райет, ниабет и арусане, облагане на оризарите, ресм-и боюндурук.

През 1530 г.[174] селото е тимарско; в каза Загра-и Ески хисар. За него намираме пояснение, че „са оризари и синове на оризари". Регистрирани са 31 мюсюлмански ханета и 8 неженени мюсюлмани. Приходът е в размер на 2895 акчета.

През 1570 г.[175] селото е част от зиамет в нахия Караджа даг на каза Филибе (Пловдив). В него са описани 8 мюсюлмански ханета категория чифт, тринадесет юруци, един от които е конвертит първо поколение, и двадесет и трима оризари (един конвертит първо поколение), които сеят близо до Чирпан. Общият приход от селището е в размер на 6950 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, ориз, облагане на оризарите, овце, кошери, зеленчукови градини, сено, водиници, ресм-и тапу, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[176] селището е отново административно отнесено в нахия Караджа даг, каза Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 8 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория бенак, двама неженени, тринадесет оризари и дест юруци. Общият приход от селището е в размер на 6900 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите, пшеница, сме-

173 BOA, TD 77, c. 478 – 479.
174 BOA, TD 370, c. 70.
175 BOA, TD 494, c. 662 – 663.
176 BOA, TD 1001, c. 562 – 563.

сено зърно, овце, кошери, зеленчукови градини, воденица, ориз, ресм-и тапу, ресм-и духан, ниабет и арусане, плодове, други сборни такси.

АХМЕД ФЪКЪХ [Ahmed fıkıh] احمد فقيه [177]

Първата регистрация на селото е през 1570 г.[178]; то е тимарско в нахия Конуш на каза Филибе (Пловдив). В него са регистрирани един имам, 5 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт, 1 – категория бенак, един неженен мюсюлманин, шестима оризари и петима ямаци (трима от вписаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 1035 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, кошери, овце, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[179] селото отново е отнесено към [нахия] Конуш, [каза] Филибе. В него са регистрирани 16 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт, 1 – категория бенак и двама неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 1400 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, кошери, овце, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

АХРЯНЛЪ [Ahrânlı] اخريانلى - дн. Оризари, община Родопи

През 1516/18 г.[180] в селото са регистрирани 7 райетски ханета мюсюлмани, 12 ханета оризари и 1 неженен мюсюлманин (общността има имам; шестима от регистрираните, един от които оризар, са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 3310 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, лозя, облагане на оризарите, ресм-и чифт, люпилня за ориз, ниабет и арусане, други такси.

През 1530 г.[181] селото е част от зиамета на Хюсам бей - кетхуда на вилаета Румили - в каза Филибе (Пловдив). Демографски показатели: ханета мюсюлмани – 7, неженени мюсюлмани – 1. Общият приход е в размер на 1893 акчета.

През 1570 г.[182] Ахрянлъ е част от зиамет в нахия Коюн тепе на каза Филибе. В демографската рекапитулация намираме регистрирани

177 В BOA, TD 729 *село Ахмед фъкъх* липсва - появява се *мезра Ахмед фъкъх* (с. 367). Описите представят и село *Мурад ага с друго име Ахмед бейли, с друго име Ахмед обасъ*, което е дн. Ахматово. Виж и статията за *Йени кьой с друго име Доган кръ,* и *Мурад ага с друго име Ахмед бейли, с друго име Ахмед обасъ.*

178 BOA, TD 494, с. 580.

179 BOA, TD, с. 591 – 592.

180 BOA, TD 77, с. 753.

181 BOA, TD 370, с. 91.

182 BOA, TD 494, с. 659 – 660.

1 имам, 1 мюеззин, 22 мюсюлмански ханета категория чифт, 3 ханета категория половин чифт, 13 – категория бенак, трима неженени и един ямак (седем от описаните са конвертити първо поколение), както и 5 християнски ханета (при имената на двама от регистрираните – Пейо и Петко - има бележка „пришълец”[183]; за един е отразено, че е от Гьопса, а останалите двама – Вълко Петко и Райко Пейо - са очевидно синове на Пейо и Петко). Общият приход от селището е в размер на 2968 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, лозя, сено, ресм-и тапу, ориз, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[184] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са регистрирани 19 мюсюлмански домакинства категория чифт, 4 – категория половин чифт, 7 – категория бенак, четирима неженени мюсюлмани (шестима от регистрираните са конвертити първо поколение) и 4 християнски ханета (до имената на трима от трима от вписаните има бележка „пришълец”). Общият приход от селището е в размер на 3000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, лозя, ресм-и тапу, ориз, ниабет и арусане, други сборни такси.

АША’А ДЕРБЕНД С ДРУГО ИМЕ ХИСАРДЖЪ ВЕТРЕНЕ [Aşağa derbend nam-i diğer Hisarcı Vetrene] اشغه دربند نام دكرحصارجى وترنه **- дн. гр. Ветрен, община Септември**

През 1516/18 г.[185] в уводната регистрационна рубрика намираме: „село Аша’а дербенд с друго име Хисарджъ Ветрене, спада към споменатата [административна единица]; дава дервентджии; от нахия Самако (Самоков); дават по едно киле пшеница, едно киле арпа и по 30 акчета испенче”. В селото са регистрирани 68 християнски ханета, 10 неженени християни и 1 вдовишко хане. Общият приход от селището е в размер на 4020 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, вино, ниабет и арусане, испенче.

През 1530 г.[186] *Хисарджък Ветрене* е тимарско селище в казата Самако (Самоков). Уводната рубрика на неговия опис повтаря в общи линии тази от предната регистрация. В него са регистрирани 68 християнски домакинства, 10 неженени християни и 1 вдовишко хане. Приходът от селото е в размер на 3142 акчета.

183 پريشلچه [prişelece].
184 BOA, TD 1001, c. 657 – 658.
185 BOA, TD 77, c. 794.
186 BOA, TD 370, c. 117.

През 1570 г.[187] селото е тимарско, в каза Татар пазаръ. В него са записани 56 ханета и четирима неженени дервентджии, които „дават по 30 акчета испенче, по едно киле пшеница и едно киле арпа" и приходът от които в размер на 1825 акчета е разбит по данъчни позиции (испенче, пшеница, смесено зърно, вино, парична равностойност на облагане на шира, свине, овце, ниабет и арусане) и 108 „брой души"[188] „отменени"[189] дервентджии, които „служат срещу освобождаване [от данък]" и приходът от които в размер на 5102 акчета също е представен по данъчни позиции отделно – испенче, пшеница, смесено зърно, шира, свине, воденици, вино, кошери, овце, ниабет и арусане.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[190] от Хисарджък, каза Татар пазаръ (Пазарджик), са записани 10 джелепкешани, от които шестима нови.

През 1596 г.[191] описът на *Хисарджъ Ветрене* повтаря като структура този от 1570 г. Описани са 60 ханета дервентджии и 159 ханета „отменени дервентджии, които служат срещу освобождаване". Приходът, както при предната регистрация, също е предаден отделно – като общи суми и като данъчни позиции. Общият приход е в размер на 9000 акчета.

187 BOA, TD 494, с. 729 – 731.
188 نفرأ [neferen].
189 منسوح [mensuh].
190 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 84.
191 BOA, TD 1001, с. 739 – 741.

Б (ب)

БАЙРАМ БЕЙ С ДРУГО ИМЕ ХАДЖИ НАСУХ [Bayram bey nam-i diğer Haci Nasuh] بيرم بك نام دكر حاجى نصوح - дн. Неделево, община Съединение

Регистрацията от 1530 г.[192] представя селото като едно от селата от вакъфа на Баязид II (1481 - 1512), учреден за построяване и издръжка на имарета му в Одрин. Регистрирани са 18 мюсюлмански ханета, шестима неженени мюсюлмани и едно хане на оризар. Приходът от него е в размер на 1750 акчета.

През 1558 г.[193] в селището са описани 18 мюсюлмански домакинства категория чифт, 2 – категория бенак и един неженен мюсюлманин; общността има имам. Приходът от него, в размер на 1802 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, лен, кошери, зеленчукови градини, ниабет и арусане, такса за ползване на ливади.

През 1570 г.[194] селото е отнесено в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе (Пловдив). В него са записани 18 мюсюлмански ханета категория чифт, 5 – категория половин чифт, 2 – категория бенак и двама неженени мюсюлмани (за един е записано, че е в Узун кара – дн. Дълго поле). Общият приход от селището е в размер на 3952 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, овце, ресм-и тапу, ресм-и арус, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[195] в село Хаджи Насух е регистриран един джелепкешан.

През 1596 г.[196] в *Байрам бей/Хаджи Насух* са регистрирани 19 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория половин чифт, 3 – категория бенак и един неженен мюсюлманин. Общият приход от селището е в размер на 3952 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, овце, ресм-и тапу, ресм-и арус, такаса за ползване на ливади, други сборни такси.

192 BOA, TD 370, с. 100.
193 BOA, TD 306, с. 21 – 22.
194 BOA, TD 498, с. 205.
195 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т.3), с. 68.
196 BOA, TD 470, с. 199 – 200.

БАЙРАМ ХОДЖА [Bayram hoca] بيرام خواجه - дн. Бегунци, община Карлово

През 1516/18 г.[197] по подразбиране селото би могло да бъде административно отнесено в нахия Чименли. В демографската му рекапитулация са отразени 18 мюсюлмански ханета (в смисъл на регистрационно стандартна данъчна единица) и 3 ханета на ямаци; един от регистрираните е конвертит първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 4552 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, водениици, орехи, такса за ползване на ливади, ниабет и арусане, ресм-и райет.

През 1530 г.[198] Байрам ходжа е тимарско селище в казата Филибе (Пловдив). В него са регистрирани един имам, 32 мюсюлмански ханета, един ешкинджия и двама неженени мюсюлмани. Приходът от селото е 3435 акчета.

През 1570 г.[199] селото е част от хасовете на Пиале паша в нахия Гьопса, каза Филибе. В този регистър за пръв път се споменава и дублетната топонимична форма *Чатал тепе***.** В него са регистрирани 21 мюсюлмански ханета категория чифт, 4 – категория половин чифт и 5 – категория бенак; един от описаните е конвертит първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 1927 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, такса за ползване на ливади, ресм-и тапу, плодове, ниабет и арусане, орехи, други сборни такси.

През 1596 г.[200] в „*Байрам ходжа с друго име Чатал тепе*; нахия Гьопса, [каза] Филибе" са регистрирани 26 мюсюлмански ханета категория чифт, 6 – категория половин чифт, 1 категория бенак (трима от регистрираните са конвертити първо поколение; до имената на двама от описани има бележка, че живеят в село Михайллю – дн Михалци, а един е постоянно живущ в „града" – şehir – вер. Пловдив). Общият приход от селището е в размер на 2000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, такса за ползване на ливади, ресм-и тапу, плодове, ниабет и арусане, орехи, други сборни такси.

197 BOA, TD 77, с. 593.
198 BOA, TD 370, с. 90.
199 BOA, TD 494, с. 542.
200 BOA, TD 1001, с. 551 – 552.

БАЙРАМЪШЛАР [Bayramışlar] بيرامشلر - неуст.

През 1516/18 г.[201] *Байрамъшлар* е едно от селата от вакъфа на Баязид II (1481 - 1512), учреден за построяване и издръжка на имарета му в Одрин, и запазва този си статут във всички разглеждани регистрации, В уводната рубрика на регистрационната матрица намираме бележка, че е разрушено от юруците. В него са регистрирани 7 мюсюлмански домакинства и четирима неженени мюсюлмани (общността има имам). Общият приход от селището е в размер на 1322 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, смесено зърно, овце, ресм-и райет, ниабет и арусане.

През 1530 г.[202] селото е записано като *Байрамлар*; част от вакъфа на Баязид II в казата Филибе (Пловдив). В него са записани 9 мюсюлмански ханета и трима неженени мюсюлмани. Приходът е в размер на 1320 акчета.

През 1558 г.[203] селището е административно отнесено в нахия Коюн тепе. В него са описани 14 мюсюлмански домакинства категория чифт, 3 – категория бенак и седем неженени мюсюлмани; трима от регистрираните са конвертити първо поколение. Приходът от селището, в размер на 1416 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, ниабет и арусане др. такси.

При регистрацията от 1570 г.[204] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 15 мюсюлмански домакинства категория чифт, 5 – категория бенак, петима неженени мюсюлмани (двама от вписаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 5500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, ресм-и тапу, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[205] в селото са регистрирани петима джелепкешани.

През 1596 г.[206] в Байрамъшлар са описани 16 мюсюлмански домакинства категория чифт, 2 – категория бенак и двама неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 5500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, ресм-и тапу, овце, други сборни такси.

201 BOA, TD 77, с. 823.
202 BOA, TD 370, с. 100.
203 BOA, TD 306, с. 22.
204 BOA, TD 498, с. 206.
205 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т.3), с. 68.
206 BOA, TD 470, с. 200.

БАЛДЕВА [Baldeva] بالدوه - дн. Росен, община Пазарджик

През 1516/18 г.[207] Балдева, за пръв и единствен път в използваните тук документи, е регистрирано с дублетната топонимична форма Истражиште (т.е. Стражище), което най-вероятно е реминисценция за функционален профил на селището може би в доосманското българско средновековие. Селото е отнесено административно в нахия Татар Пазаръ (Пазарджик), въпреки че е в общия опис на селищата от нахия Кьостениче. В него са регистрирани 61 християнски ханета, 7 неженени християни, 5 вдовишки ханета; описът на мюсюлманската общност започва с имам и продължава с регистрацията на 10 мюсюлмански ханета (един от регистрираните е конвертит първо поколение) и 9 неженени мюсюлмани. Към стопанско-финансовата рекапитулация на Балдева са включени приходите от една мезра и приход от село Отаджълар – дн. не съществува.[208] Общият приход е в размер на 8286 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, шира, вино, плодове, зеленчукови градини, лен, свине, воденици, валявица, ниабет и арусане, испенче, ресм-и райет, други такси. Към същата година в Балдева са регистрирани 13 ханета зеваид войнуци.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[209] в Балдева са регистрирани 6 войнушки гьондера (за трима от ямаците има пояснение, че са от село Попинич – дн. Попинци, а за един – от Панаириште – дн. Панагюрище; за трима от войнуците има пояснение, че са от хайманетата).

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[210] в Балдова, както е записано селото, са вписани отново 6 войнушки гьондера (отново има ямаци от Попинич и Панаириште; за някои от войниците има бележка, че са от хайманетата).

През 1530 г. селото е тимарско в казата Татар Пазаръ. В него са регистрирани: 8 мюсюлмански ханета, 8 неженени мюсюлмани, двама акънджии, 65 християнски ханета, един неженен християнин, три вдовишки ханета и двама ямаци. Общият приход от селото е в размер на 7674 акчета.

През 1570 г.[211] селището е тимарско; административно е отнесено в нахия Сарухан бейлю, каза Татар Пазаръ. В него са описани 10 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт, 3 – категория бенак и 72 „по брой души"[212] християни. Общият приход от селището е в размер на 8484 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери,

207 BOA, TD 77, с. 605 – 606, 808.
208 Виж статията за *Отаджълар.*
209 BOA, MAD 81, с. 163 – 164.
210 BOA, TD 151, с. 348 -349.
211 BOA, TD 494, с. 783 – 784, 685.
212 نفراً [neferen].

лозя, плодове, вино, зеленчукови градини, лен, сено, ресм-и тапу, воденици, ниабет и арусане, орехи, други сборни такси. Към същата година в селото са регистрирани и петима зеваид войнуци.

През 1596 г. [213] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 10 мюсюлмански ханета категория чифт, 11 – категория бенак, петима неженени мюсюлмани (петима от регистрираните са конвертити първо поколение), 50 християнски ханета и 26 неженени християни. Общият приход от селището е в размер на 7000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, лозя, вино, плодове, зеленчукови градини, лен, сено, ресм-и тапу, орехи, води ници, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година в селото са регистрирани и седем зеваид войнуци.

БАЛДЖЪЛАР [Balcılar] بالجيلر - дн. Медово, община Братя Даскалови, обл. Ст. Загора

През 1516/18 г.[214] селото е записано административно в нахия Чименли. В него са записани 33 мюсюлмански ханета, от които 20 са регистрирани като ханета на ямаци; общността има имам. Общият приход от селището е в размер на 3667 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, орехи, ресм-и райет, ниабет и арусане, ресм-и боюндурук, лозя, води ници, други такси.

През 1530 г.[215] Балджълар е тимарско село в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографската му характеристика има следния вид: ханета мюсюлмани – 28, неженени мюсюлмани – 6, ямаци – 12. Общият приход е в размер на 3247 акчета.

През 1570 г.[216] селището е тимарско в нахия Караджа даг на казата Филибе (Пловдив). В него са записани 126 мюсюлмански ханета, от които ханета на ямаци – 96 (общността има имам; седем от вписаните са конвертити първо поколение), и два юрушки джемаата с двадесет и един регистрирани. Общият приход от селото е в размер на 6000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и духан, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, плодове, орехи, лозя, такса за ползване на ливади, води ници, жълъди, лен, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси; като данъчна позиция са обособени и външни десятъци от зърнен добив.

213 BOA, TD 1001, c. 793 – 794, 684.
214 BOA, TD 77, c. 575 – 576.
215 BOA, TD 370, c. 110.
216 BOA, TD 494, c. 644 – 646.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[217] от селото са записани седем джелепкешани, от които трима са нови.

През 1596 г.[218] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са регистрирани 43 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт, четирима неженени мюсюлмани и два юрушки джемаата с 15 регистрирани. Общият приход от селището е в размер на 7000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и духан, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, плодове, орехи, лозя, такса за ползване на ливади, сено, жълъди, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси; като данъчна позиция отново са обособени външни десятъци от зърнен добив.

БАЛТАДЖЪ [Baltacı] بالتهجى - дн. кв. Секирово, Раковски.

През 1516/18 г.[219] селото е отнесено към нахия Филибе. В него са регистрирани 9 мюсюлмански ханета, от които хане-и райет – 2, ханета ямаци – 4, ханета оризари – 2 и ханета маслари – 1. Общият приход от селището е в размер на 332 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, ресм-и райет, ресм-и боюндурук. Към същата година в него е регистриран е и един юваджия.

Регистрацията от 1530 г.[220] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му профил има следния вид: ханета мюсюлмани – 1, [ханета на] маслари – 2, [ханета на] ешкинджии – 1, [ханета на] ямаци – 2. Приходът от селото е в размер на 252 акчета.

През 1570 г.[221] селището е част от зиамета на дефтердаря на вилаета Темешвар (Тимишоара, Румъния) в нахия Караджа даг на казата Филибе. В него са регистрирани 1 имам, 1 мюеззин, 11 мюсюлмански ханета категория чифт, 3 – категория половин чифт, двама неженени мюсюлмани и 51 ханета на юруци (седем от вписаните са конвертити първо поколение; един от вписаните носи прозвището „деде”[222]). Общият приход от селището е в размер на 475 акчета без обособени остойностени данъчни позиции.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[223] в село „Балтаджълар с друго има Кадирджикли” в нахия Караджа даг са вписани 17 джелепкешани.

217 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 54.
218 BOA, TD 1001, с. 654 – 655.
219 BOA, TD 77, с. 565, 818.
220 BOA, TD 370, с.
221 BOA, TD 494, с. 547 – 548.
222 С този термин често се назовават религиозните лидери на хетеродоксни мюсюлмански групи.
223 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 51.

През 1596 г.[224] административната и номинативна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са записани 14 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория половин чифт, 9 – категория бенак, 8 неженени мюсюлмани (общността има имам; един от регистрирани е „деде"; двама – конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 1100 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, сено, кошери, плодове, зеленчукови градини, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

БАНЕ [Bane] بانه - дн. Баня, община Панагюрище

През 1516/18 г.[225] селото има доста необичайна и необяснима административна локация. Намираме запис: „село Бане, спада към Истанимака (т.е. Станимака – дн. Асеновград), в нахия Татар Пазаръ (Пазарджик). В него намираме регистрирани 21 християнски ханета (един от регистрираните е свещеник), двама неженени християни, две вдовишки ханета и 10 войнушки ханета (отделно са регистрирани и четирима зеваид войнуци). Общият приход от селището е в размер на 1566 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, пашкули, воденици, валявици, свине, орехи, ниабет и арусане, испенче.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[226] в Бане са регистрирани два войнушки гьондера – двамата войнуци и един ямак са хаймане; за единия от ямаците намираме запис: „Радко син на Рухан, вместо баща си, от село Мирково, спада към Ловеч", чиято бащина е в Изладие (дн. Златица).

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[227] информацията е дословно пренесена от предния регистър.

Регистрацията от 1530 г.[228] представя селото като тимарско в казата Татар Пазаръ. В него са регистрирани 13 християнски ханета, от които 5 – войнушки. Приходът е в размер на 1051 акчета.

През 1570 г.[229] Бане е тимарско село в [казата] Татарджък. Във въвеждащата рубрика е записано, че селото дава джизието си на вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566), а испенчето и десятъците – на спахията. Регистрирани са 3 мюсюлмански домакинства (един конвертит първо поколение) и 40 християнски; отделно са регистрирани и 11 войнушки домакинства. Общият приход от селището е в размер на 5101

224 BOA, TD 1001, с. 556.
225 BOA, TD 77, с. 764, 806.
226 BOA, MAD 81, с. 166.
227 BOA, TD 151, с. 362.
228 BOA, TD 370, с. 110.
229 BOA, TD 494, с. 771 – 772.

акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и бенак, пшеница, смесено зърно, испенче, орехи, свине, кошери, шира, вино, сено, воденици, ниабет и арусане, други сборни такси.

Във фрагмента от войнушкия регистър от 70-те години на XVI в.[230] в Баня са отбелязани двама войнуци със своите ямаци.

Във Джелепкешанския регистър от 1576 г.[231] в *Бане-и дербенд* (ако приемем, че става дума за едно и също селище, основания за което има, тук за пръв път се появява компонентът „дербенд" към топонима) от каза Татар Пазаръ са регистрирани четирима нови джелепкешани, двама от които свещеници (те не присъстват в поименния опис от 1570 г.).

През 1596 г.[232] в уводната рубрика в началото на селищния опис отново се цитира разпределянето на данъците между вакъфа на Сюлейман I и спахията. В Бане намираме регистрирани 5 мюсюлмански домакинства и 114 християнски домакинства (единият от вписаните е „поп Петко", който е и един от цитираните по-горе джелепкешани; до имената на 13 от вписаните има бележка „пришълец"[233]); отделно са записани и 14 войнуци. Общият приход от селището е в размер на 5000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, орехи, свине, кошери, шира, вино, сено, воденици, зеленчукови градини, чесън?, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

БАНЕ, БАНА С ДРУГО ИМЕ ДОГАН КЬОЙ [Bane, Bana nam-i diğer Doğan köy, بانه بانا طغان کوی**]** [234]

През 1516/18 г.[235] в селото са регистрирани 26 мюсюлмански домакинства (до името на един от описаните има бележка „син на роб"; четирима от описаните са конвертити първо поколение), петима неженени мюсюлмани, 136 християнски домакинства, 28 неженени християни (до имената на шестима от тях има бележка „пришълец"[236]), 9 вдовишки ханета и 7 домакинства на роби християни. Към същата година в Бане са записани и 11 ханета на зеваид войнуци. Общият приход от селището е в размер на 13 117 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лозя, шира, вино, лен, воденици, плодове, кошери, свине, ниабет и арусане, ресм-и райет, испенче.

230 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 191.
231 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 81.
232 BOA, TD 1001, с. 782 – 783.
233 پریشلچه [prişelece].
234 Днес селото не съществува; след 1878 г. мюсюлманите го напускат, а християните се преселват в съседното село Конаре, което започва да се нарича Доганово Конаре, по-късно до днес – Мало Конаре.
235 BOA, TD 77, с. 780 – 783, 808.
236 پریشلچه [prişelece].

Във войнушкия регистър от 1523 г.[237] в село *Доган*, нахия Татарджък (Татар Пазаръ) е регистриран един войнушки гьондер. Войнукът е от село Панаириште (Панагюрище), където е и бащината му, единият ямак е също от там, а за другия е записано, че е хаймане.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[238] записът се повтаря дословно.

Регистрацията от 1530 г.[239] представя селището като част от хасовете на Аяс паша в казата Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 155 християнски домакинства, 17 неженени християни и 8 вдовишки ханета. Приходът е в размер на 13 117 акчета.

В тимарските регистри от последната четвърт на XVI в. *Бане/Доган кьой* е административен център на едноименна нахия; самото селище е част от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566) в казата Татар Пазаръ (Пазарджик).

През 1570 г.[240] в него са регистрирани 1 имам, 33 мюсюлмански ханета категория чифт, 13 – категория половин чифт, 11 – категория бенак, един неженен мюсюлманин (общността има имам; осем от описаните са конвертити първо поколение; четирима от описаните са коруджии), 13 ханета на цигани мюсюлмани, трима неженени цигани мюсюлмани и 187 християнски ханета, шест от които на зеваид войнуци, живеещи в 5 махали (християнската общност има свещеник, за когото е отбелязано, че е от Балдева – дн. Росен; до имената на двама от описаните има бележка „пришълец"). Общият приход от селището е в размер на 34 171 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, джизие, ресм-и бенак и мюджеред от циганите, пшеница, смесено зърно, кошери, лозя, овце, свине, сено, плодове, зеленчукови градини, ресм-и тапу, вино, ниабет и арусане, такса за ползване на ливади, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[241] в село *Доган* от каза Татар Пазаръ са регистрирани двадесет и трима джелепкешани, деветима от които нови.

През 1596 г.[242] в селището са регистрирани 38 мюсюлмански ханета категория чифт, 12 – категория половин чифт, 7 – категория бенак, петима неженени мюсюлмани (четирима от описаните са конвертити първо поколение; трима от описаните са коруджии), 150 християнски ханета, две от които на зеваид войнуци, живеещи в 6 махали (до имената на четирима от вписаните има бележка „пришълец"). Общият приход от селището е в размер на 34 304 акчета, формиран от данъчно обла-

237 BOA, MAD 81, с. 166.
238 BOA, TD 151, с. 359.
239 BOA, TD 370, с. 89.
240 BOA, TD 498, с. 310 – 313.
241 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т.3), с. 78.
242 BOA, TD 470, с. 318 – 321.

гане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, кошери, лозя, овце, свине, сено, плодове, зеленчукови градини, ресм-и тапу, вино, такса за ползване на ливади, водиници, ниабет и арусане, други сборни такси.

БАРАКЛАР [Baraklar] براقلر - неуст.

През 1516/18 г.[243] в селото са регистрирани 8 ямаци, един ешкинджия и четирима неженени мюсюлмани (шестима от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 342 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лозя, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[244] представя селището като тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографско-данъчният му профил има следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 4, неженени мюсюлмани – 2, [ханета на] ешкинджии – 9, [ханета на] ямаци – 1. Приходът от него е в размер на 521 акчета.

През 1570 г.[245] *Бараклар* е част от зиамет „на името на Синан чауш, от чаушите в двореца", в нахия Доган кьой, [каза] Татарджък. В него са записани 14 мюсюлмански ханета категория чифт, 4 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 2550 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, лозя, зеленчукови градини, кошери, лен, сено, ресм-и тапу, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[246] административната локация от уводната рубрика на предния регистър се повтаря. В селото са регистрирани 12 мюсюлмански домакинства категория чифт, 3 – категория половин чифт и двама неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 2550 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, лозя, зеленчукови градини, кошери, лен, сено, ресм-и тапу, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

БАТКУН И ПАТАЛАНИЧЕ [Batkun ve Patalaniçe] باتقون و پتالانیچه - дн. Баткун е съст. част от Паталеница, община Пазарджик

По този начин са записани селата като част от вакъфа на Фейзуллах паша в казата Филибе (Пловдив) през 1530 г.[247] Детайлна информация за самите тях за 1516/18 г. не намираме с изключение на тази, че в *Бат-*

243 BOA, TD 77, c. 663.
244 BOA, TD 370, c. 112.
245 BOA, TD 494, c. 748.
246 BOA, TD 1001, c. 758.
247 BOA, TD 370, c. 99.

кун „вакъф на Фейзуллах паша" са регистрирани 3 ханета на зеваид войнуци и трима соколари; в Паталаниче – трима соколари.[248]

Във войнушкия регистър от 1523 г.[249] в *Баткун,* отнесен административно към нахия Самако (Самоков), е регистриран един войнушки гьондер – войнукът и единият ямак са от Дебръщич – Дебръщица; там са и войнушките им бащини.

Във войнушкият регистър от 1528/29 г.[250] за *Баткун*, нахия Татарджък (Пазарджик), записът от предната войнушка регистрация се повтаря дословно.

През 1530 г. демографските и финансови показатели на двете селища са представени общо. Те имат следния вид: ханета мюсюлмани – 39, неженени мюсюлмани – 6, ханета християни – 227, неженени християни – 43. Приходът е в размер на 58 500 акчета.

В тимарския регистър TD 494 от 1570 г.[251] в *Баткун* са регистрирани двама зеваид войнуци. Същинският опис на селото е във вакъфския регистър TD 498.[252] Към тази година в *Баткун*, „от вакъфа на Фейзуллах паша в Татарджък (Пазарджик)", са регистрирани 5 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория бенак (един от описаните е конвертит първо поколение) и 108 християнски ханета, четири от които на соколари, и двама неженени християни (за двама от описаните има пояснения „пришълец"[253], а за петима – хаймане). Обособени и остойностени данъчни позиции, както и общ калкулиран приход няма; предадени са заедно с тези на Паталаниче и друго, неразчетено, село („спада към Баткун"), което очевидно е станало част от вакъфа след 1530 г. В *Паталаниче*, спадащо към нахия Сарухан бейлю, към същата година са описани 77 християнски ханета, три от които инициализирани чрез бащини (трима от описаните, но не притежателите на бащини, са соколари; един от описаните е в Баткун) и 29 християнски хайманета (за трима от регистрираните е отбелязано, че са соколари, макар че в рекапитулацията техният брой е 7; двама от регистрираните са от Дорково и един от Баткун).[254] В третото селище, част от вакъфа, са описани 20 мюсюлмански ханета категория чифт, 9 – категория половин чифт, 2 -

248 BOA, TD 77, с. 806, 818.

249 BOA, MAD 81, с. 173.

250 BOA, TD 151, с.

251 С. 686.

252 BOA, TD 498, с. 644 – 645 (Баткун); 646 – 647 (Паталаниче); 647 – 648 (неразчетено)

253 پرېشلچه [prišelece].

254 В същия регистър намираме и зачислен приход от ханета от Паталеница и във вакъфа на Сюлейман I (с. 316). В уводната рубрика на „от Паталанич" намираме информация „от стария дефтер", че става въпрос за хора, изселили се от Паталеница и заселили се в Дорково (очевидно миграцията е извършена между 1557 – 1570 г.), които плащат джизието, испенчето и адет-и агнам на вакъфа на Фейзуллах паша, а десятъци на вакъфа на султана. Регистрирани са двама мюсюлмани конвертити първо поколение, 25 християнски домакинства и 7 цигански семейства.

категория бенак, девет неженени мюсюлмани, 1 соколар, двама оризари (един от регистрираните е конвертит първо поколение), 25 християнски домакинства, петима неженени християни (двама от регистрираните са соколари – единият регистриран чрез бащината си; един от регистрираните е „пришълец"). Общият приход от трите селища е в размер на 65 376 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, испенче, пшеница, смесено зърно, лен, орехи, шира, зеленчукови градини, плодове, воденици, овце, пашкули, лозя, свине, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешански регистър от 1576 г.[255] в *Баткун* са вписани 13 джелепкешани, от които двама нови, а в *Паталаниче* – 11 джелепкешани, от които четирима нови.

В тимарския опис TD 1001 от 1596 г.[256] в *Баткун* отново са регистрирани двама зеваид войнуци. Както в случая по-горе, същинският опис на селището (а и на другите две) е във вакъфския регистър TD 470.[257] През 1596 г. в *Баткун* са регистрирани 6 мюсюлмански домакинства категория чифт, едно – категория бенак, 56 християнски домакинства, шест от които инициализирани чрез бащина, и 29 неженени християни (двама от описаните са „пришълец"). В *Паталаниче* са регистрирани 5 мюсюлмански домакинства категория чифт, едно – категория бенак и един неженен мюсюлманин (двама от описаните – неженениият и регистрираният като бенак - са конвертити първо поколение), 79 християнски домакинства, четири от които инициализирани чрез бащина, 15 неженени християни и 30 християнски хайманета, две от които на соколари; двама от описаните са от Дорково, един – от Баткун.[258] В третото селище, част от вакъфа, „спадащо към Баткун", са описани 28 мюсюлмански ханета категория чифт, 7 – категория половин чифт, 10 – категория бенак и трима неженени мюсюлмани (шестима от описаните са конвертити първо поколение; за трима от описаните е отбелязано, че са в село Кьосе Мурадлъ – дн. Братаница), 38 християнски домакинства (един соколар, регистриран чрез бащината си) и един неженени християнин (към имената на трима от записаните има бележка „пришълец"). Общият приход от трите селища е в размер на 65 376 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, испенче, пшеница, смесено зърно, лен, орехи, шира, зеленчукови градини, плодове, воденици, ресм-и тапу, овце, пашкули, свине,

255 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т.3), с. 84, 85.

256 С. 685.

257 С. 669 – 670 (Баткун), 670 – 672 (Паталаниче), 672 – 673 (неразчетено).

258 В същия регистър (с. 324), подобно на ситуацията от регистрацията от 1570 г., към вакъфа на Сюлейман I намираме „от Паталанич" регистрирани 6 мюсюлмански домакинства, 22 християнски домакинства, шестима неженени християни и 2 цигански домакинства.

„джизие на неверниците от споменатия вакъф", лозя, ниабет и арусане, други сборни такси.

БАЧКОВА [Baçkova] باچقوه - дн. Бачково, община Асеновград

В регистрациите от 1516/18 г.[259] и 1530 г.[260] Бачково е записвано като една от махалите на (И)Станимака – Асеновград. През 1516/18 г. в нея са регистрирани 9 християнски ханета, през 1530 г. – 12 християнски ханета.

През 1570 г.[261] селото, административно отнесено в нахия Конуш на казата Филибе (Пловдив), е част от вакъфа на Сюлейман I (1520 - 1566). То има собствен регистрационен профил. В него са записани 25 християнски ханета (един от регистрираните е от Лешкова – дн. Лясково), а общият приход от него е в размер на 3779 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, джизие, лозя, вино, свине, плодове, овце, кошери, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[262] в „село Бачкова в нахия Конуш, спада към Филибе, от споменатите вакъфи" са записани 23 християнски домакинства (до имената на двама от регистрираните има бележка „пришълец"[263]). Общият приход от селището е в размер на 3779 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, джизие, лозя, кошери, плодове, овце, вино, други сборни такси.

БАШЪ КАРАЛАР [Başı karalar] باشی قره‌لر - дн. Главиница, община Пазарджик[264]

Детайлна информация за селото през 1516/18 г. не намираме с изключение на тази, че в него е регистриран Дурбейли Караджа, който е ювадджия.[265]

Регистрацията от 1530 г.[266] представя селото като част от хаса на кадъаскера на Анадола в казата Самако (Самоков). В него са регистрирани 33 мюсюлмански ханета, седем неженени мюсюлмани, петима ямаци и петима оризари. Приходът от него е в размер на 2763 акчета.

През 1570 г.[267] селището е част от хасовете на султана в нахия Сарухан бейли (Септември) на [каза] Татар Пазаръ (Пазарджик). В него са регистрирани 1 имам, 14 мюсюлмански ханета категория чифт, 3 – категория половин чифт, 10 – категория бенак, двама акънджии и 14

259 BOA, TD 77, c. 750.
260 BOA, TD 370, c. 90.
261 BOA, TD 498, c. 297.
262 BOA, TD 470, c. 294 – 295.
263 پریشلچه [prişelece].
264 В BOA, TD 729, c. 534 – и *мезра Башъ каралар.*
265 BOA, TD 77, c. 818.
266 BOA, TD 370, c. 116.
267 BOA, TD 494, c. 703 – 704.

ханета на оризари (общността има имам; четирима от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 5351 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, люпилни за ориз, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[268] в селото, в нахия Сарухан бейлю, [каза] Татар Пазаръ, са регистрирани 14 мюсюлмански ханета категория чифт, 12 – категория половин чифт, 7 – категория бенак и 8 неженени мюсюлмани (петима от описаните са конвертити първо поколение) и три цигански домакинства. Общият приход от селището е в размер на 5351 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, овце, такси за ползване на ливади, люпилни за ориз, други сборни такси. Освен това е записан и останал извън регистрацията чифлик без обособени остойностени данъчни позиции с приход 500 акчета.

БЕДИР (ПЕДЕР) ОБАСЪ С ДРУГО ИМА КОРУДЖУ ГЮШАН

[Bedir (Peder) obası nam-i diğer Korucu Güşan] بدر اوەسی نام دکر قروجو کوشان [269]

През 1516/18 г.[270] по подразбиране селото би могло да бъде административно отнесено в нахия Чименли. В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е записано, че се е отделило от село Исмаил Дираз – дн. не съществува.[271] В него са регистрирани 14 ханета мюсюлмани и петима неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 4546 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лен, кошери, ечемик, водениции, ниабет и арусане, ресм-и райет.

Регистрацията от 1530 г.[272] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). В него са отразени 15 ханета мюсюлмани, петима неженени мюсюлмани, двама ешкинджии и един соколар. Общият приход е в размер на 3600 акчета.

През 1570 г.[273] Бедир (Педер) обасъ е тимарско селище в казата Филибе. Демографската му характеристика е следната: ханета мюсюлмани категория чифт – 13, категория бенак – 1, неженени мюсюлмани

268 BOA, TD 1001, c. 714 – 715, 813.
269 Виж статията за *Коруджу Гюшан/Хамидли/Балабанлъ;*в BOA, TD 729, c. 384 – само *мезра Бедир обасъ.*
270 BOA, TD 77, c. 596 – 597.
271 Виж статията за *Исмаил Дираз.*
272 BOA, TD 370, c. 93.
273 BOA, TD 494, c. 655.

– 1. Общият приход от него е в размер на 4250 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, такса за ползване на ливади, плодове, воденици, облагане на юруци, ниабет и арусане, външни десятъци от зърнен добив [от занимаващи се със земеделие в землището на селището] от село Бей, такса за ползване на пасища.

През 1596 г.[274] в селото са регистрирани 16 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория бенак и трима неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 4500 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, цитирани по-горе.

БЕКИРЛИ [Bekirli] بكرلو - дн. не съществува[275]

През 1516/18 г.[276] в селото са регистрирани 17 ханета мюсюлмани и 8 неженени (общността има имам; трима от описаните са ешкинджии, петима – ямаци; двама от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 1653 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ресм-и райет, ниабет и арусане, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[277] представя селото като тимарско в каза Татар Пазаръ (Пазарджик). Записани са 23 ханета мюсюлмани, един неженен и петима ешкинджии и ямаци. Приходът от него е в размер на 1658 акчета.

През 1570 г.[278] Бекирли е част от тимара на „Мехмед чауш, от чаушите на бейлербея на Румили" в нахия Караджа даг на [каза] Филибе (Пловдив). В уводната рубрика на регистрационната матрица е записано, че е от джемаата на юруците. В него са регистрирани 43 мюсюлмански ханета категория чифт (четири от които на ямаци), 4 – категория бенак и трима неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 2534 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу, овце, такса за ползване на ливади, ниабет и арусане, такса за ползване на пасища, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[279] от селото са записани осем джелепкешани, от които шестима са нови.

През 1596 г.[280] в селото са регистрирани 45 мюсюлмански домакинства категория чифт, 6 – категория бенак и четирима неженени мюсюл-

274 BOA, TD 1001, с. 614.
275 Селото е било между днешните селища Тюркмен и Раковски.
276 BOA, TD 77, с. 799.
277 BOA, TD 370, с. 111.
278 BOA, TD 494, с. 588.
279 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 46.
280 BOA, TD 1001, с. 598 – 599.

мани. Общият приход от селището е в размер на 2000 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, цитирани по-горе.

БЕЛАСТИЧЕ [Belastiçe] بلاستيچه - дн. Белащица, община Родопи

През 1516/18 г.[281] в Беластиче са описани две мюсюлмански домакинства, 20 християнски, 12 неженени християни (до имената на трима от регистрираните има бележка „пришълец"[282]) и 4 вдовишки домакинства. Общият приход от селището е в размер на 2060 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, воденици, шира, лозя, вино, зеленчукови градини, орехи, чесън, кошери, ресм-и райет, ниабет и арусане, испенче, други такси.

Регистрацията от 1530 г.[283] представя селището като част от хасовете на Аяс паша в казата Филибе (Пловдив). Демографската снимка на селището има следния вид: ханета мюсюлмани – 1, ханета християни – 27, неженени християни – 3. Приходът от него е в размер на 3030 акчета.

През 1570 г. Беластиче е регистрирано като част от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566) в нахия Конуш на казата Филибе (Пловдив).[284] В него са записани 7 мюсюлмански ханета, от които категория чифт – 1, категория половин чифт – 2 (общността има имам; двама от описаните са конвертити първо поколение), и 35 християнски ханета, от които три войнушки[285] (към имената на четирима от вписаните има бележка „пришълец"; за един от вписаните е записано, че е „хаймане"; за двама е записано, че са в Кьоклене – дн. Куклен, за един, че е във Водене – дн. Горни и Долни Воден, квартали на Асеновград). Общият приход от селището е в размер на 7525 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, воденици, лозя, пашкули, чесън и лук, зеленчукови градини, орехи, кошери, вино, сено, овце, плодове, ниабет и арусане, испенче и джизие на войнуците, други сборни такси.

В Джелепкешански регистър от 1576 г.[286] от Беластиче са регистрирани двама джелепкешани, единият от които – Перване Абдуллах – е и единият конвертит в описа от 1596 г.

През 1596 г.[287] в селото са регистрирани 12 ханета мюсюлмани, от които категория чифт – 1, категория половин чифт – 6, категория бенак – 5, и четирима неженени мюсюлмани (петима от вписаните са конвер

281 BOA, TD 77, c. 742 – 743.
282 پريشلچه [prişelece].
283 BOA, TD 370, c. 89.
284 BOA, TD 498, c. 286.
285 Без експлицитно представяне. Инициализация – чрез фискална единица „бащина" и облагане на войнуци във финансовата рекапитулация.
286 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т.3), с. 45.
287 BOA, TD 470, c. 283 – 284.

тити първо поколение); християнските домакинства са 39, от които три войнушки[288] (общността има свещеник; към имената на осем от вписаните има бележка „пришълец"). Общият приход от селището е в размер на 7525 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, воденици, лозя, пашкули, чесън и лук, зеленчукови градини, орехи, кошери, вино, сено, овце, плодове, ниабет и арусане, испенче и джизие на войнуците, други сборни такси.

БЕЛАШКО(ВА) [Belaşko(va)] (بلاشقو) ه

Маргинална поселка, вероятно близо около Пловдив, която изчезва до средата на XVI в. През 1516/18 г.[289] в нея са регистрирани 5 мюсюлмански домакинства. Антропонимията подсказва, че може би три от тях са от един род – Юсуф Хамза, Махмуд Юсуф и Хасан Махмуд (дядо, баща и внук); останалите двама описани са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 1204 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, лозя, лен, такса за ползване на ливади, 10 (!) воденици, ресм-и райет, ниабет и арусане, други такси.

През 1530 г.[290] „селото" е тимарско, в казата Филибе. В него са регистрирани 3 мюсюлмански домакинства. Приходът е в размер на 825 акчета.

През 1570 г.[291] за *Белашко(ва)* вече е записано, че е „празно" и в неговото землище се занимават със земеделие от селата Мечкюр – дн. Прослав, кв. на Пловдив, Плоска (Плюска) – неуст. и Деирмен дереси – дн. Първенец. Има обособени и остойностени данъчни позиции – пшеница, смесено зърно, лен, сено, лозя, отново 10 воденици, такса за ползване на ливади, други такси – на обща стойност 1070 акчета.

Регистърът от 1596 г.[292] отразява абсолютно идентична ситуация с тази разлика, че общият приход от обособените данъчни позиции е редуциран до 650 акчета.

288 Без експлицитно представяне. Инициализация – чрез фискална единица „бащина" и облагане на войнуци във финансовата рекапитулация.
289 BOA, TD 77, с. 761.
290 BOA, TD 370, с. 92.
291 BOA, TD 494, с. 549.
292 BOA, TD 1001, с. 557.

БЕЛОВА-И БЮЗЮРГ [Belova-i büzürg] بلوه بزرك **- букв. Голямо Белово, дн. Старо Белово**[293]

През 1516/18 г.[294] Голямо Белово административно е отнесено към Самако (Самоков). В него са регистрирани 56 християнски ханета и две вдовишки ханета (към имената на двама от вписаните има бележка „пришълец"[295]). Общият приход от селището е в размер на 6577 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лен, шира, лозя (на мюсюлманите, въпреки че в поименния опис на селото такива липсват), испенче, водениици, кошери, плодове, свине, орехи, ниабет и арусане.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[296] в Белово към нахия Самако (Самоков) е регистриран един войнушки гьондер – за двамата ямаци има пояснение, че са от хайманетата; единият е от село Сестрине - дн. Сестримо, а другият – от село Десичева – дн. Лесичово.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[297] записът се повтаря почти дословно с тази разлика, че сменен, вероятно от сина си, съдейки по антропонимията, титулярният войнук.

През 1530 г.[298] за Белово-и бюзюрг, въпреки че е част от хасовете на Ибрахим паша в казата Филибе (Пловдив), в уводната рубрика е записано, че „спада към каза Самако". В него са регистрирани 59 християнски ханета, шестима неженени християни и едно вдовишко хане. Общият приход е в размер на 6557 акчета.

През 1570 г.[299] селото е част от хасовете на султана (Селим II, 1566 - 1574) в нахия Сарухан бейли (Септември) на казата Татарджък (Пазарджик). В него са регистрирани 6 мюсюлмански домакинства, от които: категория чифт – 1, категория половин чифт – 1 и категория бенак – 4 (трима от описаните са конвертити първо поколение).Християнските домакинства са 28 – за един от регистрираните чрез бащина е записано, че е от Калуйрова – дн. Калугерово. Общият приход от селището е в размер на 21 707 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, орехи, кошери, свине, лозя (на християните от селото и на мюсюлмани от села към [казите] Самако (Самоков), Татарджък (Пазарджик), София "съгласно стария дефтер"), чесън, водениици, сено, ресм-и тапу, вино, ниабет и арусане, други сборни такси. Освен това е записан и приход, калкули

293 Традиционно Belovo-i büzürg е записвано в тимарските регистри, а Eski Belovo (букв. Старо Белово, дн. Белово) – във вакъфските като част от вакъфа на Дауд паша.
294 BOA, TD 77, c. 654.
295 پريشلچه [prişelece].
296 BOA, MAD 81, c. 173.
297 BOA, TD 151, c. 365.
298 BOA, TD 370, c. 88.
299 BOA, TD 494, c. 704 – 705.

ран в общия приход от Белово, от десятъци върху лозя от села, жители от които се заниват със земеделие в границите на Белово и които плащат десятъците на султанския хас: Лесичово, Сестримо, Старо Белово, Лъджене, Сеидли, Хисар-и коджа, Камениче, Корова, Тимурджилер, Костадново, Семчиново, Манендели, Сарухан бейли, Ракитово, Радилово, Брацигово, Капуджък дербенд, Бане, Ихтиман дербенд, Хралова, Бане към Разлог, Якоруда, два дербенда, Костенец мюсюлмани, Костенец християни, Илиас.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[300] в *Белово*, каза Татар пазаръ, са регистрирани петима джелепкешани, двама от които нови.

През 1596 г.[301] селото отново е административно отнесено в нахия Сарухан бейли (Септември) на [каза] Татарджък. В него са регистрирани 8 мюсюлмански ханета, от които 3 – категория чифт, 1 – категория половин чифт, 3 – категория бенак и един неженен мюсюлманин (трима от описаните са конвертити първо поколение), и 26 християнски ханета. Към същата година в селото са регистрирани и 7 зеваид войнуци. Общият приход от селището е в размер на 31 707 акчета (от които 21 707 „съгласно стария дефтер" и 10 000 „съгласно новия дефтер"), формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, орехи, зеленчукови градини, плодове, кошери, свине, лозя (на християните от селото и на мюсюлмани от села към [казите] Самако (Самоков), Татарджък (Пазарджик), София "съгласно стария дефтер"), лук, чесън, лен, воденици, сено, ресм-и тапу, вино, ниабет и арусане, други сборни такси. Освен това е записан и приход, калкулиран в общия приход от Белово, от десятъци върху лозя от села, които се заниват със земеделие в границите на Белово и които плащат десятъци: Лесичово, Сестримо, Старо Белово, Лъджене, Сеидли, Хисар-и коджа, Камениче, Корова, Тимурджилер, Костадново, Семчиново, Манендели, Сарухан бейли, Ракитово, Радилово, Брацигово, Капуджък дербенд, Бане, Ихтиман дербенд, Хралова, Бане към Разлог, Якоруда, два дербенда, Костенец мюсюлмани, Костенец християни, Илиас.

БЕЛОВА-И КЬОХНЕ, ЕСКИ БЕЛОВА [Belova-i köhne, Eski Belova] بلوه ء کهنه اسکی بلوه - букв. Старо Белово, дн. Белово

През 1530 г.[302] имаме обобщена демографско-финансова информация за селата Ески Белова и Сарухан бейли (Септември). И двете са част от вакъфа на Коджа Дауд паша в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Общите данни за двете селища са следните: ханета мюсюлмани – 3,

300 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 84.
301 BOA, TD 1001, с. 715 – 716, 685.
302 BOA, TD 370, с. 113.

неженени мюсюлмани – 8, оризари – 49, ханета християни – 26, неженени християни – 8, ханета на цигани – 7, неженени цигани – 9. Общият приход е в размер на 23 200 акчета.

През 1570 г.[303] Ески Белово, част от споменатия по-горе вакъф в нахия Татарджък, е със самостоятелен демографски и стопански регистрационен профил. В селото са описани едно мюсюлманско хане (записаният е конвертит първо поколение) и 89 християнски ханета (до имената на двама записани има бележка „пришълец"[304]; 18 от регистрираните са в друго населено място). Общият приход от селището е в размер на 8503 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, водиници, вино, леща, коноп, ниабет-и арусане, такса за ползване на пасище, други сборни такси.

В Джелепкешански регистър от 1576 г.[305] от Белова-и кьохне е регистриран един джелепкешан.

През 1596 г.[306] в селото са регистрирани 50 християнски домакинства и шестима неженени мюсюлмани. Общият приход от него е в размер на 8520 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, водиници, вино, коноп, леща, ниабет-и арусане, свине, зеленчукови градини, такса за ползване на пасище, други сборни такси.

БИГА, БИГЛИ [Biga, Bigli] بيغا بيكلى - дн. Бяга, община Брацигово

През 1516/18 г.[307] в Бига, спадащо към Татарджък (Пазарджик), са регистрирани 5 мюсюлмански ханета, 34 християнски ханета, шестима неженени християни и 4 вдовишки ханета; към същата година в селото са регистрирани и 11 ханета на зеваид войнуци. Общият приход от него е в размер на 6298 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, кошери, орехи, свине, плодове, водиници, валявици, лен, ниабет и арусане, ресм-и райет, испенче, други такси.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[308] в Бига има регистрирани 3 войнушки гьондера – за единия от ямаците е записано, че е от хайманетата, а за друг – че е от село Марково?

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[309] записът се повтаря дословно.

Регистрацията от 1530 г.[310] представя селището като тимарско в

303 BOA, TD 498, c. 513 – 514.
304 پريشلچه [prişelece].
305 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 85.
306 BOA, TD 470, c. 533 -534.
307 BOA, TD, 77, c. 664, 806.
308 BOA, MAD 81, c. 164.
309 BOA, TD 151, c. 345.
310 BOA, TD 370, c. 111.

казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 2, ханета християни – 52, неженени християни – 4, вдовишки ханета – 4. Общият приход е в размер на 6000 акчета.

През 1570 г.[311] селото е част от хаса на великия везир Мехмед [Соколлу] паша. В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис към топонима е прибавено и определението „рупчозлар". В него са регистрирани 10 мюсюлмански домакинства категория чифт, 5 – категория половин чифт, 6 – категория бенак, седем неженени мюсюлмани (седем от описаните са конвертити първо поколение; за един от регистрираните е записано, че е в село Козарско), 42 християнски ханета и седем неженени християни. Общият приход от селището е в размер на 3000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, шира, чесън, орехи, кошери, пашкули, водиници, лен, свине, сено, вино, плодове, овце, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година в Бига има и соколарска бащина на поп Калоян и неговия син Никола.

През 1596 г.[312] в селото са регистрирани 14 мюсюлмански домакинства категория чифт, 5 – категория половин чифт, 21 – категория бенак, петима неженени мюсюлмани (единадесет от описаните са конвертити първо поколение), 67 християнски домакинства и тринадесет неженени християни (до имената на осемнадесет от описаните има бележка „пришълец"[313]). Общият приход от селището е в размер на 3200 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, шира, чесън, орехи, кошери, пашкули, водиници, лен, свине, сено, вино, плодове, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

БОИБРАН, БОЙ БРАН [Boibran, Boy bran] بويبران, بوی‌بران **- дн. Поибрене, община Панагюрище**

През 1516/18 г.[314] Боибран е отнесено в нахия Татарджък (Пазарджик). В селището са регистрирани 75 християнски домакинства, шестима неженени християни и 4 вдовишки домакинства. Общият приход от него е в размер на 5752 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, коноп, водиници, валявици, свине, вино, орехи, ниабет и арусане, испенче.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[315] в Боибран е регистриран един войнушки гьондер; войнукът и единият ямак са хаймане. И при три-

311 BOA, TD 494, c. 714 – 715, 799.
312 BOA, TD 1001, c. 725 – 726.
313 پرشلجه [prişelece].
314 BOA, TD 77, c. 796 – 797.
315 BOA, MAD 81, c. 172.

мата липсва обособена като състав и размер бащина. В същия регистър, непосредствено до Боибран, намираме и един войнушки гьондер в село Горничар, на което обръщаме внимание тук, тъй като в регистрите от последната четвърт на XVI в. това е дублетният топоним на Поибрене. Войнукът, регистриран в Горничар, е от село Панаириште (дн. Панагюрище), а единият ямак е хаймане.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[316] записът за двете селища е дословно прехвърлен.

Регистрацията от 1530 г.[317] представя селото като тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е отразено, че то вече е с дервентджийски статут. В него са записани 78 християнски ханета, трима неженени християни и 4 вдовишки ханета. Общият приход е в размер на 3000 акчета.

През 1570 г.[318] в уводната рубрика към описа на селото, третираща статута му и данъчните задължения на жителите му, се появява и дублетният топоним Горничар; селото е част от зиамет в [каза] Татарджък (Пазарджик). Регистрирани са 60 християнски домакинства дервентджии. Общият приход от селището е в размер на 3310 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, вино, сено, воденици, свине, овце, есм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[319] в „Боибран с друго име Горничар" са регистрирани 60 християнски домакинства дервентджии и 40 ханета „отменени[320] дервентджии, които служат срещу освобождаване [от данък]". Обособени и остойностени данъчни позиции, както и общ данъчен сбор, е налице за всяка една от групите дервентджии поради различие в данъчното им облагане. Общият приход от селището е в размер на 5000 (3300 + 1700) акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, вино, сено, свине, есм-и тапу, зеленчукови градини, коноп, ниабет и арусане, други сборни такси.

БРАЧИГЬОВА [Braçigöva] براچکوه - дн. Брацигово

През 1516/1518 г.[321] в Брачигьова са регистрирани 26 християнски домакинства, две от които са на свещениците Радослав и Грозьо, един неженен християнин и едно вдовишко домакинство. Общият приход от селището е в размер на 2401 акчета, формиран от данъчно обла-

316 BOA, TD 151, c. 363.
317 BOA, TD 370, c. 111.
318 BOA, TD 494, c. 726 – 727.
319 BOA, TD 1001, c. 736 – 737.
320 حوسنمه [mensuh].
321 BOA, TD 77, c. 691.

гане върху добив на/от: пшеница, ечемик, свине, шира, пашкули, лен, кошери, орехи, плодове, зеленчукови градини, чесън, испенче, ниабет и арусане.

През 1530 г.[322] селото е тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). В него са регистрирани 23 християнски домакинства, шестима неженени християни и едно вдовишко домакинство. Общият приход е в размер на 2471 акчета.

През 1570 г.[323] Брачигьова е част от зиамет в нахия Рупчоз на [каза] Татарджък (Пазарджик). В селището са регистрирани 2 мюсюлмански домакинства категория чифт и 60 християнски домакинства (до имената на девет от описаните име бележка „пришълец"[324]; петима от описаните са „самоковджъ", т.е. занимават се с рудодобив; интересен факт е, че свещениците Радослав и Грозьо все още присъстват в поименния опис, освен тях са записани още двама свещеници). Общият приход от селището е в размер на 3911 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, лен, пашкули, свине, зеленчукови градини, шира, плодове, орехи, чесън, такса за ползване на ливади, водеици, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешански регистър от 1576 г.[325] от Брачигьова са регистрирани трима джелепкешани.

През 1596 г.[326] административната и номинативна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от 1570 г. В селището са регистрирани 2 мюсюлмански ханета, 34 християнски ханета, 13 неженени християни, 70 християнски хайманета и 24 неженени хайманета. Общият приход от него е в размер на 4300 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, лен, пашкули, свине, зеленчукови градини, шира, плодове, орехи, чесън, такса за ползване на ливади, водеици, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

322 BOA, TD 370, c. 111.
323 BOA, TD 494, c. 742 – 743.
324 پشلجه [prişelece].
325 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 85.
326 BOA, TD 1001, c. 752 – 753.

БРЕСТОВИЧЕ [Brestoviçe] برستووچه - дн. Брестовица, община Родопи

През 1516/18 г.[327] в *Брестовиче* са регистрирани 5 мюсюлмански ханета, един неженен мюсюлманин, 28 християнски ханета (за шестима от вписаните има бележка „пришълец"[328]) и 5 вдовишки ханета; към същата година в селото за описани и 8 ханета на зеваид войнуци. Общият приход от него е в размер на 5770 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, орехи, лозя, шира, кошери, пашкули, чесън, ниабет и арусане, испенче, ресм-и райет.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[329] в *Брестовиче* има регистрирани 8 войнушки гьондера; за войнуци и ямаци има пояснения, че са от други селища или хаймане.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[330] в селото отново са регистрирани 8 войнушки гьондера.

Регистрацията от 1530 г.[331] представя селището като част от зиамета на Хюсам бей - кетхуда на вилаета Румили – в казата Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 7 мюсюлмански ханета и четирима неженени мюсюлмани, 30 християнски ханета, петима неженени християни и 4 вдовишки ханета. Общият приход е в размер на 5625 акчета.

През 1570 г.[332] селото е част от зиамета „на името на Мираза Мехмед чауш, от чаушите в двореца" в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. Върху пояснението за статута му и титуляря на зиамета има по-късна бележка, в която намираме информацията, че „блаженопочившият султан Мурад [III, 1574 - 1595] хан, мир на праха му даде темлик на блаженопочившата Шах султан". В Бирестовиче са регистрирани 11 мюсюлмански ханета категория чифт и 2 – категория бенак (за двама от описаните е допълнено, че са в село Ахрянлъ – дн. Оризари); 79 християнски ханета и 7 неженени християни (общността има свещеник, 12 от описаните са регистрирани като хаймане, двама са „пришълец"). Към същата година в селото са регистрирани и 12 зеваид войнуци Общият приход от селището е в размер на 5650 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, шира, чесън, лозя, кошери, пашкули, вино, свине, орехи, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[333] в *Брестовиче* са регистрирани двама джелепкешани.

---

327 BOA, TD 77, c. 726 – 727, 809.
328 پرشلجه [prişelece].
329 BOA, MAD 81, c. 162 – 163.
330 BOA, TD 151, c. 328 – 329.
331 BOA, TD 370, c. 91.
332 BOA, TD 494, c. 555 – 556, 684.
333 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 77.

През 1596 г. в тимарския опис TD 1001 от *Брестовиче* са описани само 14 ханета на зеваид войнуци и една соколарска бащина на името на Димитри Курд и брат му Миро.[334] Същинският опис на селището, логично, е във вакъфския регистър TD 470.[335] Тук в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис за пръв път се появява и дублетният топоним Дереджик. Регистрирани са 77 християнски ханета, а общият приход от селището е в размер на 5650 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, шира и вино, чесън, кошери, лозя, пашкули, свине, орехи, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

БУРУНСУЗ ДОБРИ [Burunsuz Dobri] برونسز دوبرى - дн. Братя Даскалови, обл. Ст. Загора[336]

През 1516/18 г.[337] в селото са регистрирани 59 християнски домакинства (общността има свещеник; до имената на шестима от вписаните има бележка „пришълец"[338]), петима неженени християни и едно вдовишко домакинство. Общият приход от селището е в размер на 5200 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, свине, вино, ниабет и арусане, испенче, други такси.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[339] в *Бурунсуз Добри* е регистриран един войнушки гьондер.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[340] записът е пренесен дословно.

През 1530 г.[341] селището е представено като тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следният вид: ханета християни – 62, неженени християни – 3, вдовишки ханета – 2. Приходът е в размер на 4687 акчета.

През 1570 г.[342] селото е тимарско в [казата] Филибе (Пловдив). В него са вписани 43 християнски ханета и седем неженени християни (петима от описаните за хаймане, четирима са в други селища към момента на регистрация). Към тази година в *Бурунсуз* е записано и един зеваид войнук. Общият приход от селището е в размер на 4250 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, вино, зеленчукови градини, свине, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

334 BOA, TD 1001, c. 682, 698.
335 С. 438 – 439.
336 В BOA, TD 729, c. 323 – само *мезра Бурунсуз Добри.*
337 BOA, TD 77, c. 753 – 754.
338 پريشلچه [prişelece].
339 BOA, MAD 81, c. 158.
340 BOA, TD 151, c. 321.
341 BOA, TD 370, c. 110.
342 BOA, TD 494, c. 596, 683.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[343] от селото са записани четирима джелепкешани, от които двама са нови.

Във фрагмента от войнушкия регистър от 70-те години на XVI в.,[344] в *Проносор Добри* (всъщност – Бурунсуз Добри) е отбелязан един войнук с двама ямаци.

През 1596 г.[345] в селото са регистрирани 19 християнски ханета и петима неженени християни (един от описаните е „пришълец"); към същата година в него са регистрирани и петима зеваид войнуци. Общият приход от селището е в размер на 6200 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, вино, зеленчукови градини, плодове, свине, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

КРАС(ти)НА С ДРУГО ИМЕ **БУТОВА (БУДОВА) [**Krasna nam-i diğer **Butova (Budova)]** قراسنه نام دكر بودوه /بوتوه **- дн. Бъта, община Панагюрище**

През 1516/18 г.[346] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме следния запис: „село Крас(ти)на с друго име Бутова, спада към Татар Пазаръ (Пазарджик), в нахия Истанимака (Асеновград)". В селището са регистрирани 9 мюсюлмански ханета, 31 християнски ханета и 2 вдовишки ханета; към същата година в него са регистрирани и 12 ханета на зеваид войнуци. Общият приход от селището е в размер на 3481 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, коноп, кошери, шира, орехи, плодове, свине, воденици, такса за ползване на ливади, ресм-и райет, ниабет и арусане, испенче.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[347] в *Бутова*, административно отнесено към нахия Татарджък (Пазарджик), са регистрирани 7 войнушки гьондера (за четирима ямаци и двама войнуци има бележка, че са хаймане; някои ямаци са от Истрелча – Стрелча, Панаириште – Панагюрище, а един, за когото е отбелязано, че е лагатор, е от Бане - Баня).

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[348] информацията се повтаря дословно.

Регистрацията от 1530 г.[349] представя *Красна и Будова* като част от зиамета на Хюсам бей - кетхуда на вилаета Румили - в казата Филибе (Пловдив). Демографският и финансов профил на селището имат следното изражение: ханета мюсюлмани – 6, ханета християни – 68, неже-

343 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 53.
344 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 196.
345 BOA, TD 1001, с. 605, 681.
346 BOA, TD 77, с. 653, 808.
347 BOA, MAD 81, с. 165 – 166.
348 BOA, TD 151, с. 360 – 361.
349 BOA, TD 370, с. 95.

нени християни – 2, вдовици – 1. Приходът от него е в размер на 5231 акчета.

През 1570 г.[350] селото е тимарско в нахия Доган кьой на [каза] Татарджък (Пазарджик). В него за записани 7 мюсюлмански ханета категория чифт, 7 – категория половин чифт, 2 – категория бенак (трима от описаните са акънджии, един е соколар), един неженен мюсюлманин и 43 християнски домакинства. Към същата година в селището са регистрирани и двама зеваид войнуци. Общият приход от него е в размер на 6334 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, шира, кошери, такса за ползване на ливади, свине, плодове, лозя, орехи, сено, ресм-и тапу, зеленчукови градини, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[351] в *Бутева* са записани петима джелепкешани, двама от които нови.

Във фрагмента от войнушкия регистър,[352] който имаме основание да отнесем към 70-те години на XVI в., в *Ботьова* (което е също възможна вокализация на сиакатната гарфика) са отбелязани 7 войнуци с техните ямаци (единият от войнуците е свещеник; има ямаци от Радинова – Радиново, Горничар – свързано с Поибрене и Бане - Баня).

През 1596 г.[353] номинативната и административна информация в уводната рубрика повтаря тази от предната регистрация. В селището са описани 7 мюсюлмански ханета категория чифт, 7 – категория половин чифт, 7 – категория бенак, шестима неженени мюсюлмани (един от вписаните е акънджия; един от вписаните е конвертит първо поколение), 23 християнски домакинства (за двама от регистрираните има бележка „пришълец”[354]) и 24 неженени християни. Към същата година са регистрирани и 13 зеваид войнуци. Общият приход от селото е в размер на 6500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, шира, кошери, такса за ползване на ливади, свине, плодове, лозя, орехи, ресм-и тапу, зеленчукови градини, ниабет и арусане, други сборни такси.

350 BOA, TD 494, с. 785 – 786, 685.
351 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т.3), с. 80.
352 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 191.
353 BOA, TD 1001, с. 796 – 797, 684.
354 پرېشلچه [prișelece].

В (و)

ВАРВАРА [Varvara] واروره **– дн. Варвара, община Септември**

През 1516/18 г.[355] селото е отнесено в нахия Самако (Самоков), въпреки че е включено в общия опис на селищата от нахия Кьостениче (Костенец) В него са регистрирани 40 християнски ханета. Приход е в размер на 3467 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, зеленчукови градини, лен, кошери, пашкули, свине, воденици, валявици; испенче, ниабет и арусане.

Регистрацията от 1530 г.[356] представя селището като тимарско в казата Самако (Самоков), лива Паша. В него са записани 2 мюсюлмански ханета и 39 християнски. Общият данъчен приход към този момент е 5500 акчета.

През 1570 г.[357] селото е тимарско в нахия Сарухан бейли (Септември) [каза] Татарджък (Пазарджик). То е регистрирани и с дублетния си топоним Доганджъ. В демографската рекапитулация на селищния опис са отразени 2 мюсюлмански ханета и 30 християнски. Общият приход от селото е в размер на 8300 акчета[358], формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, смесено зърно, шира, зеленчукови градини, лен, кошери, лозя, воденици, лук, люпилни за ориз, сено, плодове, свине, испенче, ресм-и чифт, ресм-и тапу, ниабет и арусане, сборни такси.

През 1596 г.[359] номинативния и административен статус на селището повтаря записа от предния регистър: „село Варвара, с друго име Доганджъ; в нахия Сарухан бейли (Септември), от споменатия тимар; спада [към] Татарджък (Пазарджик).” Регистрирани са общо 33 ханета, от които 2 мюсюлмански – категория чифт, - 31 християнски и 8 неженени християни. Общият приход от селото е в размер на 8600 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе.

355 BOA, TD 77, с. 608.
356 BOA, TD 370, с. 117.
357 BOA, TD 494, с. 764 – 765.
358 В него влизат и записани приходи от селата *Йенидже* и *Сеидлер – дн. Симеоновец*, за които е отразено, че са „отвън” и вероятно трябва да се схващат като добавка към тимара.
359 BOA, TD 1001, с. 774 – 775.

ВЕЛЕД-И ДАНИШМЕНД С ДРУГО ИМЕ АЛИ ФЪКЪХ [Veled-i danişmend nam-i diğer 'Ali fıkıh] ولد دانشمند نام دكر علی فقيه **- дн. не съществува**[360]

През 1516/18 г.[361] в селото са регистрирани 26 мюсюлмански ханета на оризари и четирима неженени оризари (общността има имам; четирима от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от него е в размер на 2103 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, сено, кошери, лен, папур, воденици, люпилни за ориз, ресм-и духан, облагане на оризарите, ресм-и райет, ниабет и арусане.

Към същата година до селището е регистрирано и завие на Кюрекчи баба, в което са описани 7 абдали, един от които е техен религиозен лидер – шейх; обособено е едно хане (в смисъл на данъчна единица).

Регистрацията от 1530 г.[362] представя селището като тимарско в казата Филибе (Пловдив). В него са записани 47 мюсюлмански ханета оризари. Общият приход от селото е в размер на 1578 акчета.

През 1570 г.[363] *Велед-и данишмент* е тимарско село в [казата Филибе (Пловдив)]. В него са регистрирани 7 мюсюлмански ханета категория чифт и 45 ханета на оризари, от които 8 са юрушки (общността има имам; за един от регистрираните е записано, че в село Търфил - дн. Трилистник, а за друг, че е в село Ютаклар – дн. не съществува; трима от описаните са конвертити първо поколение; двама от описаните са хаймане). Общият приход от селото е в размер на 5286 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, папур, воденици, люпилни за ориз, такса за ползване на пасище, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[364] в селището са регистрирани 8 мюсюлмански ханета категория чифт, 7 – категория бенак, дванадесет неженени мюсюлмани и двадесет и трима оризари (общността има имам; осем от описаните са конвертити първо поколение; до имената на двама от оризарите е записано, че са юруци). Общият приход от селото е в размер на 5286 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, цитирани по-горе.

360 Виж и статията за *Али фъкъх*.
361 BOA, TD 77, с. 734.
362 BOA, TD 370, с. 95.
363 BOA, TD 494, с. 593 – 594.
364 BOA, TD 1001, с. 603 – 604.

ВИРЖЕВА [Virjeva] ويرژو - дн. Ръжево, община Калояново

През 1516/18 г.[365] във *Виржева* са описани 6 мюсюлмански домакинства (един конвертит първо поколение) и 12 християнски домакинства. Общият приход от селото е в размер на 2382 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, свине, воденици, ресм-и райет, ниабет и арусане, такса за кошара.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[366] в селището е регистриран един войнушки гьондер – войнукът е от Калугерова – дн Калугерово, единият ямак от Десичева – дн. Лесичово, а другият ямак е от Лешниче – дн. не съществува.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[367] информацията от предната регистрация е пренесена дословно.

Регистрацията от 1530 г.[368] представя *Виржева* като едно от селата от мюлка на великия везир Ибрахим паша в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следното изражение: ханета мюсюлмани – 9, неженени мюсюлмани – 3, ханета християни – 27, неженени християни – 2. Приходът е в размер на 3340 акчета.

В регистрациите от 1570 г. липсват данни за селището; по подразбиране то би трябвало да фигурира сред описа на селищата от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566), но липсва.

В Длепекешанския регистър от 1576 г.[369] в селото за записани петима джелепкешани, двама от които нови.

През 1596 г.[370] *Виржова* е част от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566) в казата Филибе. В него са регистрирани 23 християнски домакинства и 13 неженени християни (до имената на петима от записаните има бележка „пришълец"[371]). Общият приход от селото е в размер на 3000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, сено, лен, кошери, ресм-и тапу, овце, свине, вино, ниабет и арусане.

ВОДЕНЕ [Vodene] дн. съставна част на Асеновград

През 1530 г.[372] Водене е представено като част от вакъфа на Шихабеддин паша в казата Филибе (Пловдив) и запазва този си статут във всички разглеждани регистрации. И по-точно – „Паная – дн. Руен; в стария дефтер е записано с Водене". Очевидно, предадените демограф-

365 BOA, TD 77, c. 737.
366 BOA, MAD 81, c. 158.
367 BOA, TD 151, c. 326.
368 BOA, TD 370, c. 98.
369 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т.3), с. 66.
370 BOA, TD 470, c. 310.
371 پريشلچه [prişelece].
372 BOA, TD 370, c. 101.

ски данни и приход са за двете селища; съответно: 51 християнски домакинства, 5320 акчета.

През 1570 г.[373] селището е вече със самостоятелен регистрационен профил. В него са регистрирани 4 мюсюлмански домакинства категория чифт, 8 – категория половин чифт, 11 – категория бенак, 11 неженени мюсюлмани (общността има имам), 130 християнски домакинства и 50 неженени християни (християните живеят в 5 махали, които носят имена: Давид, Димитри, Алекси, поп Костадин, Калуди). Общият приход от селото е в размер на 25 407 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, джизие, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, шира, овце, орехи, коноп, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[374] селото административно е отнесено в нахия Конуш [на каза Филибе]. В него са регистрирани 10 джелепкешани, от които двама нови.

През 1596 г.[375] във Водене са регистрирани 31 мюсюлмански домакинства и шестима неженени мюсюлмани (общността има имам). Християните живеят в описаните по-горе махали. Записани са 122 християнски домакинства и 23 неженени християни (до имената на част от тях има записи, че са в „шехир", т.е. Пловдив, Истанимака - Асеновград). Общият приход от селото е в размер на 25 407 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, джизие, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, шира, овце, орехи, коноп, свине, пашкули, ниабет и арусане, други сборни такси.

БЕЙНУ? С ДРУГО ИМЕ **ВОЙВОД [Beynu? nam-i diğer Voyvod]** بكنو نام دكر ويوود **- дн. Войводиново, община Марица**

През 1516/18 г.[376] Войвод е записано със село *Дуруд бей кьой*, което вероятно изчезва, тъй като не се среща в другите регистри от XVI в. Регистрирани са 4 мюсюлмански домакинства, от които две на оризари, 44 християнски домакинства (към имената на петима от описаните има бележка „пришълец"[377]) и петима неженени християни. Общият приход от селото е в размер на 2382 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, лен, вино, лозя, зеленчукови градини, облагане на оризари, ресм-и райет, ниабет и арусане, испенче. Към същата година в селото са регистрирани и трима зеваид войнуци.

373 BOA, TD 498, c. 530 -533.
374 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т.3), с. 45.
375 BOA, TD 470, c. 551 – 553.
376 BOA, TD 77, c. 696 – 697, 811.
377 پريشلچه [prişelece].

Във войнушкия регистър от 1523 г.[378] във *Войводине*, в нахия Филибе (Пловдив), е регистриран един войнушки гьондер – единият от ямаците е хаймане, а другият е от Панаириште – Панагюрище.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[379] войнушкият гьондер е отново един; отразена е ротация в него.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[380] във *Войвода*, нахия Филибе, са регистрирани два войнушки гьондера – двама ямаци и един войнук са вписани като хаймане; един ямак е от Попинич – дн. Попинци.

Регистрацията от 1530 г.[381] представя *Бейну? с друго име Войвод* като тимарско село в казата Филибе. В него са записани 18 мюсюлмански ханета, от които 15 на оризари, 40 християнски ханета и трима неженени християни. Приходът от селото е в размер на 5223 акчета.

През 1570 г.[382] селището е част от зиамет в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. В него са регистрирани 5 мюсюлмански домакинства категория чифт, 6 – категория бенак и един неженен мюсюлманин (трима от записаните са конвертити първо поколение) 31 християнски ханета и 4 християнски хайманета. Общият приход от него е в размер на 5100 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, испенче, пшеница, смесено зърно, шира, кошери, лозя, зеленчукови градини, лен, сено, ресм-и тапу, свине, вино, ниабет и арусане.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[383] в селото са регистрирани четирима джелепкешани, двама от които нови.

През 1596 г.[384] административната и номинативна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селището са регистрирани 4 мюсюлмански домакинства категория чифт, 1 – категория половин чифт, 6 – категория бенак и един неженен мюсюлманин (двама от описаните са конвертити първо поколение), 45 християнски домакинства и тринадесет неженени християни (за осем от описаните има допълнение „пришълец"). Приходът от него, в размер на 4500 акчета, е формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе.

378 BOA, MAD 81, c. 155.
379 BOA, TD 151, c. 334.
380 BOA, TD 151, c. 319 – 320.
381 BOA, TD 370, c. 93.
382 BOA, TD 494, c. 557 – 558.
383 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т.3), с. 73.
384 BOA, TD 1001, c. 565 – 566.

Г (گ,غ)

ГЕЛЕНДЖИК [Gelencik] كلنجك - вер. по-късното Геленджик Муса, дн. Крали Марко, община Пазарджик

Първата регистрация на селото е през 1570 г.[385] То представено като тимарско в [каза] Татарджък (Пазарджик); в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме запис, че „спада (т.е. вероятно е част или в непосредствена близост) към Кадъ [с друго име Гелемен]" – дн. Гелеменово. В селото са регистрирани 5 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт, 2 – категория бенак (до името на един от вписаните има бележка, че е сер-и бюлюк (т.е. командващ бюлюк), а до името на друг – син на черибашъ; един от описаните е конвертити първо поколение) и едно християнско домакинство, което е „пришълец"[386]). Общият приход от него е в размер на 550 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, облагане на оризари, испенче, пшеница, смесено зърно, воденици, люпилни за ориз, зеленчукови градини, кошери, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане.

През 1596 г.[387] административната и номинативна информация в уводната рубрика се повтаря дословно. В селото са описани 3 мюсюлмански ханета категория чифт, 6 – категория половин чифт (две от тях са на оризари), 2 – категория бенак, петима неженени мюсюлмани (до името на един от вписаните отново има бележка, че е син на черибашия; един от вписаните е конвертит първо поколение) и 11 християнски домакинства (до имената на 10 от описаните има бележка „пришълец" – изключение прави единствено синът на Димо - пришълец от предната регистрация). Общият приход от селото е в размер на 800 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе, към които е добавено облагане на плодове.

385 BOA, TD 494, c. 764.
386 پريشلچه [prişelece].
387 BOA, TD 1001, c. 774.

ГЕРДЖИЧИЛЕР С ДРУГО ИМЕ ТУНДЖАЛАР? [Gerciçiler nam-i diğer Tuncalar?] كرجيچلر نام دكر طونجهلر **- дн. Отец Кирилово, община Брезово**

През 1516/18 г.[388] в селото са регистрирани 33 мюсюлмански ханета, 15 от които на ямаци и маслари (общността има имам; до имената на двама от описаните има бележка, че са татари ешкинджии; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от селото е в размер на 4108 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, лен, зеленчукови градини, ресм-и райет, ресм-и боюндурук, ниабет и арусане, облагане на масларите и ямаците, други такси.

Регистрацията от 1530 г.[389] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 20, неженени мюсюлмани – 4, акънджии – 3, ешкинджии – 1, маслари – 4, ямаци – 7. Приходът е в размер на 5159 акчета.

През 1570 г.[390] селото е част от зиамет в нахия Караджа даг на [каза] Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 50 мюсюлмански домакинства категория чифт, 12 – категория половин чифт, 11 – категория бенак, 23 ханета на ямаци, живеещи в 4 махали – Комарлар, Герджи, Караджа Али и Ютаклар (общността има имам; двама от описаните са конвертити първо поколение; до името на един от описаните има бележка, че в Хамзалар – дн. Зелениково). Общият приход от селището е в размер на 5600 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, плодове, зеленчукови градини, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[391] административната и номинативна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 69 мюсюлмански ханета категория чифт, 6 – категория половин чифт, 12 – категория бенак и 15 неженени мюсюлмани, живеещи в описаните като брой и микротопонимия по-горе махали (общността има имам; до името на един от описаните има бележка, че в Хамзалар – дн. Зелениково). Общият приход от него е в размер на 4500 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени при по-ранната регистрация.

388 BOA, TD 77, c. 561.
389 BOA, TD 370, c. 93.
390 BOA, TD 494, c. 575 – 576.
391 BOA, TD 1001, c. 586 – 587.

ГЕРЕН [Geren] كرك - дн. Белозем, община Раковски

В нито една, до цитираната по-долу, регистрация *Герен* присъства с регистрационен профил. През 1516/18 г. е записан соколарски приход от *чифлик в село Узунджа Герен*.[392] През 1530 г. – „*чифлик в село Узунджа Герен*; някой го владее; изпълнява доганджийска служба.”[393] През 1570 г. – *мезра Узунджа Герен*” – соколарски приход.[394]

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[395] от село *Герен* при Кара бег (вер. по-късното Бей кьой – дн. Болярино) е записан един джелепкешан – Осман, син Дургуд, който не фигурира в поименния опис на *Герен* в разглежданата по-долу регистрация.

През 1596 г.[396] е първа за селището е представено като тимарско в [каза] Филибе (Пловдив). В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния му опис е записано „извън дефтера”. В него са описани 22 мюсюлмански ханета категория чифт, 3 – категория бенак и седем неженени мюсюлмани; 11 от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от селото е в размер на 1000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, сено, кошери, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други такси. Към същата година цитираните чифлик/мезра Узунджа Герен липсват в описа на селища и други стопански структури, формиращи соколарски тимари.

ГЪРЛОВА С ДРУГО ИМЕ ИБРАХИМ БЕЙ [Girlova nam-i diğer Ibrahim bey] غيرلوه نام دكر ابراهيم بك - дн. Динк, община Марица

Регистрацията от 1530 г.[397] представя селището като част от вакъфа „на имарета на блаженопочившия султан Баязид [II, 1481 - 1512] хан, мир на праха му, в Едирне (Одрин)” в казата Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 6 мюсюлмански ханета, трима неженени мюсюлмани, 37 ханета оризари, 27 християнски ханета, трима неженени християни, и едно вдовишко хане. Общият приход от селото е в размер на 4400 акчета.

През 1558 г.[398] в селището са описани 23 мюсюлмански домакинства, от които 8 райетски, а останалите на оризари (петима от регистрираните са конвертити първо поколение), петима неженени мюсюлмани (рая), 17 християнски домакинства, две от които на „пришълец”[399],

392 BOA, TD 77, с. 816; ако приемем, че топонимите са релативни.
393 BOA, TD 370, с. 97.
394 BOA, TD 494, с. 686.
395 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 59.
396 BOA, TD 1001, с. 674.
397 BOA, TD 370, с. 100.
398 BOA, TD 306, с. 28.
399 پرېشلچه [prișelece].

и двама неженени християни. Приходът от него, в размер на 4125 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, испенче, пшеница, смесено зърно, лен, вино, ресм-и духан, такса за ползване на ливади, воденици (3), свине, ниабет и арусане.

През 1570 г.[400] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е записано, че [жителите на] *Гирлова/Ибрахим бей* са оризари, селото е райетски чифлик; административно е отнесено в нахия Коюн тепе [на казата Филибе]. В него са регистрирани 10 мюсюлмански ханета категория чифт, 3 – половин чифт, 4 – категория бенак, шестима неженени мюсюлмани (за един от описаните има бележка, че е във Филибе) и 19 християнски ханета (до имената на двама от описаните има бележка „пришълец"). Общият приход от селото е в размер на 5882 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризари, испенче, пшеница, смесено зърно, ресм-и арусане, свине, овце, вино, ливади, лук, ресм-и духан, зеленчукови градини, воденици, люпилни за ориз, други такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[401] в село *Ибрахим бей* е записан един джелепкешан – Минчо Михо.

През 1596 г.[402] въвеждащата описа на селото информация повтаря тази от предната регистрация. В селището са регистрирани 16 мюсюлмански ханета категория чифт, 4 – категория половин чифт, 5 – категория бенак, един неженен мюсюлманин (общността има имам) и 9 християнски ханета; до имената на двама от описаните има бележка „пришълец". Общият приход от него е в размер на 5927 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризари, испенче, пшеница, смесено зърно, ресм-и арусане, свине, овце, зеленчукови градини, вино, ливади, ресм-и духан, лук, плодове, воденици, люпилни за ориз, кошери, други такси.

ГЬОКЧЕ [Gökçe] كوكچه

Маргинална поселка, която се споменава през 1530 г.[403] за пръв и единствен път. Демографските и финансови показателите са следните: ханета мюсюлмани – 3. Приход: 321 акчета.

400 BOA, TD 498, с. 211 – 212.
401 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 74.
402 BOA, TD 470, с. 205.
403 BOA, TD 370, с. 95.

ГЬОКЧЕЛЕР, ГЬОКЧЕЛИ [Gökçeler, Gökçeli] كوكچلر - дн. не съществува[404]

През 1516/18 г.[405] *Гьокчелер* административно е записано в нахия Чименли. В селището са регистрирани 14 мюсюлмански ханета и четирима неженени мюсюлмани. Общият приход от него е в размер на 2542 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ресм-и райет, ниабет и арусане.

Регистрацията от 1530 г.[406] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следното изражение: ханета мюсюлмани – 11, неженени мюсюлмани – 2. Общият приход е в размер на 2088 акчета.

През 1570 г.[407] селото е тимарско със следната административна локация: „спада към Чименли от нахия Караджа даг в [казата] Филибе." В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е записано още, че споменатото (т.е. Гьокчелер) село е с общи и съвместни граници със село Реджеб – дн. не съществува. В *Гьокчели* са регистрирани 21 мюсюлмански ханета категория чифт, 4 – категория половин чифт, 3 – категория бенак и неженен мюсюлманин (четирима от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селото е в размер на 2521 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, ресм-и тапу, сено, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[408] информацията в уводната рубрика се повтаря дословно, „както е записано в стария дефтер". В *Гьокчели* са описани 28 мюсюлмански домакинства категория чифт, 2 – категория половин чифт, 4 – категория бенак и един неженен мюсюлманин (общността има имам; петима от вписаните са юруци; петима от вписаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селото е в размер на 2000 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе.

ГЬОКЧЕ ХАМЗА [Gökçe Hamza] كوكچه حمزه - вер. дн. Зелениково, община Брезово

През 1516/18 г.[409] селото е представено като вакъф (това се запазва във всички разглеждани регистрации) на едноименния негов титуляр. В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е записана пояснителна бележка, чието съдържание се повтаря

404 Селото е било между днешните села Маноле и Манолско Конаре; в BOA, TD 729, с. 429 – само *мезра Гьокчели.*
405 BOA, TD 77, с. 576.
406 BOA, TD 370, с. 110.
407 BOA, TD 494, с. 587.
408 BOA, TD 1001, с. 597 – 598.
409 BOA, TD 77, с. 838.

във всички разглеждани описи, и която обяснява, че местата, които се владеели от Гьокче Хамза, впоследствие преминали във владение на Мустафаоглу Халил, който по-късно починал и бил „наследен" от брат си Мустафа. Регистрираните в селото са на служба при моста Гьопса,[410] заради което са освободени от авариз. В селището са описани 19 мюсюлмански ханета и дванадесет неженени мюсюлмани. Общият приход е в размер на 1407 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ориз, ресм-и боюндурук, кошери, ниабет и арусане, други такси.

През 1530 г.[411] демографският и финансов профил на селото имат следния вид: ханета мюсюлмани – 24, неженени – 4. Приход: 1385 акчета.

През 1570 г.[412] *Гьокче Хамза* е административно отнесено в нахия Караджа даг на [каза] Филибе (Пловдив). В него са описани 11 мюсюлмански домакинства категория чифт, 13 – категория бенак, 11 неженени мюсюлмани (петима от записаните са конвертити първо поколение; до името на един от записаните има бележка, че е ямак на татарите; до името на един от записаните има бележка, че [е от] вакъфа (т.е. плаща данъците си на вакъфа) на Ебу Еюб ал-Ансари). Общият приход от селището е в размер на 2084 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ориз, ресм-и боюндурук, кошери, ниабет и арусане, ресм-и райет.

През 1596 г.[413] в селото са регистрирани 34 мюсюлмански домакинства и 13 неженени мюсюлмани (осем от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 2084 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ориз, ресм-и боюндурук, кошери, ниабет и арусане, ресм-и райет, сено, зеленчукови градини.

ГЮВЕНДЖЕЛИ [Güvencili] كونجلو - неуст.[414]

През 1516/18 г.[415] селото е административно отнесено към неопределеното Самако (Самоков). В него са регистрирани 12 мюсюлмански (райетски) домакинства (трима от описаните са конвертити първо поколение), 7 неженени мюсюлмани (рая), едно хане на ямак и 18 домакинства на оризари, сеещи на реките Елли дере (дн. р. Чепинска) и Али бей. Общият приход от него е в размер на 3688 акчета, формиран от данъчно

410 Гьопса е името на р. Стряма, по течението на която е организирана и едноименната нахия.
411 BOA, TD 370, с. 104.
412 BOA, TD 498, с. 672 – 673.
413 BOA, TD 470, с. 696.
414 Виж и статията за *Аладжалар с Авджълар и Гювенджели;* виж статията за *Угурджалар.*
415 BOA, TD 77, с. 658 – 659.

облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, плодове, лен, зеленчукови градини, облагане на оризарите, люпилни за ориз, овце, ниабет и арусане, ресм-и райет, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[416] представя селото като тимарско в казата Самако. Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 16, неженени мюсюлмани – 8, ханета на ямаци – 1, „оризари на реките Елли дере и Али бей" – „по брой души"[417] 20. Приходът е в размер на 3680 акчета.

През 1570 г.[418] селището е част от хасовете на султана (Селим II, 1566 - 1574) в нахия Сарухан бейли (Септември) на казата Татар пазаръ. В него са регистрирани 16 мюсюлмански ханета категория чифт, 4 – категория половин чифт, 5 – категория бенак, шестима неженени мюсюлмани и 15 ханета на оризари (общността има имам; двама от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селото е в размер на 8640 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, сено, кошери, зеленчукови градини, плодове, ресм-и тапу, овце, ориз, люпилни за ориз, ниабет и арусане, външни десятъци от зърнен добив [на занимаващи се със земеделие в землището на Гювенджели от село] Угурджалар – дн. част от село Лозен.

През 1596 г.[419] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селището са описани 50 мюсюлмански ханета категории чифт, половин чифт и бенак, 9 неженени мюсюлмани (общността има имам; трима от регистрираните са конвертити първо поколение) и 3 домакинства на цигани. Приходът от селището е в размер на 8640 акчета и е формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе, към които е добавена и ресм-и духан.

ГЮЛЕЛЕР [Güleler] گولەلر - Мали Богдан, дн. слято с Каравелово, община Карлово

Селището се появява за пръв път през 1570 г. като част от вакъфа на Сюлейман I (1520 - 1566);[420] административно е отнесено в нахия Коюн тепе [на казата Филибе (Пловдив)]. В него са регистрирани 10 мюсюлмански ханета категория чифт, 7 – категория бенак, четирима неженени мюсюлмани и един мухасъл; общността има имам. Общият приход от селото е в размер на 2556 акчета, формиран от данъчно облагане

416 BOA, TD 370, c. 117.
417 أرفذ [neferen].
418 BOA, TD 494, c. 702 – 703.
419 BOA, TD 1001, c. 713 – 714.
420 BOA, TD 498, c. 276.

върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, плодове, сено, кошери, ресм-и тапу, овце, воденици, ниабет и арусане, други такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[421] от селото са записани трима джелепкешани.

През 1596 г.[422] в „Гюлелер, в нахия Коюн тепе, от споменатите (т.е. на Сюлейман I) вакъфи" са записани 20 мюсюлмански ханета категория чифт, 4 – категория половин чифт, 7 – категория бенак и трима неженени мюсюлмани (общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от селото е в размер на 2625 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, плодове, зеленчукови градини, сено, кошери, ресм-и тапу, овце, воденици, ниабет и арусане, други такси.

ГЮЛЕШЛЕР [Güleşler] [423] كولشلر **- вер. изчезнало**

През 1516/18 г.[424] в *Гюлешлер в близост до Айдънлъ* са регистрирани 4 ханета на ешкинджии и ямаци, един неженен мюсюлманин и 7 ханета на оризари, които сеят на реките Гелемен и Синан челеби. Общият приход от селището е в размер на 862 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, кошери, лозя, сено, ниабет и арусане, ресм-и райет, ресм-и боюндурук, ресм-и райет, облагане на оризари.

Регистрацията от 1530 г.[425] представя селото като тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). В него са описани: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 2, [ханета на] оризари – 7, [ханета на] ямаци – 3. Общият приход е в размер на 869 акчета.

През 1570 г.[426] *Гюлешлер в близост до Айдънлъ* е тимарско селище в [казата] Татарджък. В него са записани 8 мюсюлмански домакинства категория чифт, от които две на оризари, 4 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани; общността има имам. Общият приход от селото е в размер на 1000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, сено, зеленчукови градини, ресм-и тапу, кошери, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[427] административната и уточняваща локация на селището в уводната рубрика на регистрационната матрица се повтаря. В него намираме регистрирани 5 мюсюлмански домакинства категория

421 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 61.
422 BOA, 470, с. 275 – 276.
423 В BOA. TD 729, с. 535 – само *мезра Гюлешлер в близост до Айдънлъ.*
424 BOA, TD 77, с. 648.
425 BOA, TD 370, с. 111.
426 BOA, TD 494, с. 749.
427 BOA, TD 1001, с. 759.

чифт, 3 – категория бенак, трима неженени мюсюлмани (общността има имам; един от записаните е конвертит първо поколение). Общият приход от селото е в размер на 1200 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе.

Д (د)

ДА'А- И ТАРАФЛЪ [Da'a – i taraflı] طاغ ترافلى - вер. изч. [428]

През 1596 г.[429] за селото е записано, че е в близост до село Гьокчели (Гьокчелер) – дн. не съществува. В него са регистрирани 12 мюсюлмански ханета, 4 от които на юруци. Липсват обособени и остойностени данъчни позиции; предаден е общ приход в размер на 500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: галат, ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, ресм-и тапу, кошери, други такси.

ДАРУ ОБАСЪ [Daru obası] دارو اوباسى - дн. не съществува[430]

Регистрацията от 1530 г.[431] представя селото като част от мюлка на великия везир Ибрахим паша в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики имат следния вид: ханета християни – 38; приход – 1950 акчета.

През 1570 г.[432] демографският и религиозен профил на селището – тимарско в [казата] Филибе - е изцяло променен – представено е като юрушко с 9 мюсюлмански ханета – 6 категория чифт и 3 – категория бенак; до името на един от описаните има бележка, че „е от (т.е. плаща на) вакъфа на Ебу Еюб ал-Ансари. Общият приход от него е в размер на 2250 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[433] от селото са записани петима джелепкешани, от които четирима нови.

През 1596 г.[434] въвеждащата описа на селото информация в уводната рубрика повтаря дословно тази от регистрацията през 1570 г. – селището е юрушко, жителите му се заселили на определено място, занимават се със земеделие, десятъците и таксите си дават на спахията. Регистрирани са 9 мюсюлмански домакинства категория чифт. Общият приход от селището е в размер на 2200 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени при по-ранната регистрация.

---

428 В BOA, TD 729 такъв топонимичен запис липсва изцяло.
429 BOA, TD 1001, с. 689.
430 Селото е било между днешните села Иван Вазово и Отец Паисиево; в BOA, TD 729, с. 433 – само *мезра Дару обасъ*.
431 BOA, TD 370, с. 98.
432 BOA, TD 494, с. 671.
433 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 64.
434 BOA, TD 1001, с. 667.

ДАУДЛАР [Daudlar] داودلر - дн. Царимир, община Съединение

Регистрацията от 1530 г.[435] представя селото като част от вакъфа на „имарета на имарета на блаженопочившия султан Баязид хан (Баязид II, 1581 - 1512), мир на праха му, в Едирне (Одрин)" в казата Филибе (Пловдив) и запазва този си статут във всички разглеждани описи. В уводната рубрика на регистрационната му матрица е записано, че разделя данъците си с вакъфа на Шихабеддин паша. Регистрирани са 41 мюсюлмански ханета и 9 неженени мюсюлмани. Общият приход е в размер на 4940 акчета.

През 1558 г.[436] в селището са описани 17 мюсюлмански домакинства категория чифт, 5 – категория половин чифт, 27 – категория бенак и 13 неженени мюсюлмани; общността има имам; трима от регистрираните са конвертити първо поколение. Приходът от него, в размер на 6704 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, лозя, зеленчукови градини, овце, ниабет и арусане.

През 1570 г.[437] в уводната рубрика намираме запис: „Даудлар [с] някое си Герге (вер. дн. Беловица) се занимават със земеделие в границите на вакъфа на Шихабеддин паша; десятъците си плащат на него...". В селото има описани 13 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория половин чифт, 11 – категория бенак, 8 неженени мюсюлмани и три празни чифлика; двама от регистрираните са конвертити първо поколение. Общият приход от него е в размер на 7695 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, овце, други такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[438] в Даудлар – нахия Коюн тепе – са записани шестима джелепкешани, трима от които нови.

През 1596 г.[439] въвеждащата описа на селото информация в уводната рубрика е пренесена дословно от по-горе цитираната регистрация. В Даудлар са регистрирани 29 мюсюлмански домакинства категория чифт, 1 – категория бенак и петима неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 7695 акчета, формиран от данъчно облагане обособените позиции, приведени по-горе.

435 BOA, TD 370, с. 100.
436 BOA, TD 306, с. 26 – 27.
437 BOA, TD 498, с. 210 – 211.
438 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т.3), с. 68.
439 BOA, TD 470, с. 204.

ДЕБАНИ С ДРУГО ИМЕ САЛИХ КЬОЙ [Debani nam-i diğer Salih köy] دبانی نام دکر صالیح کوی - дн. Дъбене, община Карлово

През 1516/18 г.[440] селото, по подразбиране, може да се схваща като административно отнесено в нахия Чименли. В уводната рубрика на регистрационната му матрица е записано, че е част от зиамет и в неговите граници се занимават със земеделие от селата Дели Абди и Емирханлъ.[441] В него са регистрирани 33 християнски ханета и 5 вдовишки ханета; до имената на двама от описаните има бележка „пришълец”[442]. Общият приход от селището е в размер на 7550 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, свине, лен, воденици, валявици, вино, сено, ниабет и арусане, испенче. Към същата година в Дебани са регистрирани и 12 ханета на зеваид войнуци; единият от описаните е свещеник.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[443] в селото с графика и фонетичен вариант на четене *Добене* са записани 4 войнушки гьондера.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[444] информацията се повтаря.

Регистрацията от 1530 г.[445] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следното изражение: ханета християни – 33, неженени християни – 2, вдовици – 1. Общият приход е в размер на 4477 акчета.

През 1570 г.[446] *Дебани* е част от зиамет в [каза] Филибе. В него са регистрирани 5 мюсюлмански ханета категория бенак, 32 християнски ханета (един от вписаните е свещеник), петима неженени мюсюлмани и 4 вдовишки ханета. Общият приход от селището е в размер на 5793 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, лен, вино, кошери, свине, воденици, люпилни за ориз, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година в селото е регистриран един ямак на войнушкия санджакбей и един зеваид войнук.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[447] от селото са записани шестима джелепкешани, от които петима са нови.

През 1596 г.[448] в селището са регистрирани 41 християнски домакинства и 8 неженени християни; до имената на двама от описаните има бележка „пришълец”. Общият приход от селището е в размер на 6000 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, цитирани по-горе,

440 BOA, TD 77, c. 594, 811.
441 Виж статиите за *Дели Абди* и *Емирханлъ*.
442 پریشلچه [prişelece].
443 BOA, MAD 81, c. 162.
444 BOA,TD 151, c. 318 – 319.
445 BOA, TD 370, c. 92.
446 BOA, TD 494, c. 551 – 552., 683, 684.
447 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 60.
448 BOA, TD 1001, c. 559 -560, 681.

с изключение на ресм-и райет. Към същата година в селото е регистриран и един ямак на войнушкия санджакбей.

ДЕБРЕШТИЧЕ С ДРУГО ИМЕ ДЕРЕДЖИК [Debreştiçe nam-i diğer Derecik] دبرشتيچه نام دكر درەجك **- дн. Дебръщица, община Пазарджик**

През 1516/18 г.[449] в селото, административно отнесено към Самако (Самоков), са регистрирани 3 мюсюлмански домакинства, един неженен мюсюлманин, 81 християнски домакинства (един от описаните е свещеник), двадесет и трима неженени християни и едно вдовишко домакинство. Общият приход от него е в размер на 12 200 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, лен, пашкули, плодове, кошери, свине, воденици, ниабет и арусане, ресм-и райет, испенче, други такси. Към същата година в *Дебрещтиче* има регистрирани и 7 ханета и двама неженени зеваид войнуци.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[450] в селището, „от нахия Самако", са описани 5 войнушки гьондера – един войнук и двама ямаци са хаймане.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[451] в *Дебрещтиче*, все още в нахия Самако, броят на гьондерите е същият; маркирана е ротация в тях, липсва пояснението „хаймане" към имена от предната регистрация.

Регистрацията от 1530 г. представя селището като част от хаса на кадъаскера на вилаета Анатолу (Анадола) в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следното изражение: ханета мюсюлмани – 7, ханета християни – 96, неженеи християни – 6, вдовици – 2. Общият приход е в размер на 12 200 акчета.

През 1570 г.[452] селото е част от хасовете на „падишаха, закрилник на света" (Селим II, 1566 - 1574) в нахия Сарухан бейли (Септември), каза Татарджък (Пазарджик). В него са регистрирани 15 мюсюлмански ханета, един неженен мюсюлманин (седем от описаните мюсюлмани са конвертити първо поколение), 59 християнски домакинства, четири от които инициализирани чрез бащини, двама неженени християни (до имената на трима от описаните има бележка „пришълец"[453]; един от регистрираните е в Кърнофол – дн. Войсил, втори – в Али ходжалъ – дн. Капитан Димитриево, трети – в неразч., а един е от Баткун – дн. не съществува) и 12 „зеваид войнуци, които плащат испенчето си на войнушкия санджакбей, а ако се занимават със земеделие в границите на

449 BOA, TD 77, c. 644 – 645, 806.
450 BOA, MAD 81, c. 173.
451 BOA, TD 151, c. 363 – 364.
452 BOA, TD 494, c. 706, 685.
453 پرېشلچه [prişelece].

тимар, плащат десетъците на сахиб-и арз (т.е. спахията)". Общият приход от селището е в размер на 13 986 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, шира, чесън, орехи, лен, пашкули, свине, плодове, лозя, кошери, воденици, ресм-и духан, сено, такси за ползване на ливади, вино. В тематично обособения опис на зеваид войнуци са регистрирани още петима зеваид войнуци.

През 1596 г.[454] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В Дебрештиче са описани 8 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория половин чифт, 4 – категория бенак, четирима неженени мюсюлмани (петима от регистрираните са конвертити първо поколение), 39 християнски домакинства, две от които инициализирани чрез бащини, 8 неженени християни (до имената на петима от регистрираните има бележка „пришълец") и 7 ханета зеваид войнуци, които „плащат испенчето си на войнушкия санджакбей, а ако се занимават със земеделие в границите на тимар, плащат десетъците на сахиб-и арз (т.е. спахията)". Общият приход от селището е в размер на 13 334 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, шира, чесън, орехи, пашкули, свине, лен, плодове, лозя, кошери, ресм-и духан, сено, такси за ползване на ливади, воденици, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година в тематично обособения опис на зеваид войнуци са регистрирани отново други петима зеваид войнуци.

ДЕВЕЛИ [Develi] دوەلو - дн. не съществува

През 1516/18 г.[455] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме запис: село Девели; сеят ориз на река Кара реис."[456] В него са описани 16 мюсюлмански домакинства, шест от които на конвертити първо поколение. Приходът е в размер на 480 акчета, формиран от данъчно облагане върху производство на/от: пшеница, смесено зърно, кошери, плодове, лен.

Регистрацията от 1530 г.[457] представя селището като част от хаса на кадъаскера на вилаета Румили в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следното изражение: ханета мюсюлмани – 16; приход: 480 акчета.

454 BOA, TD 1001, с. 717 – 718, 685.
455 BOA, TD 77, с. 752.
456 Виж статията за *село Кара реис*.
457 BOA, TD 370, с. 90.

През 1570 г. Девели е част от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566).[458] В уводната рубрика намираме запис, че е „в границите на село Истанимака – Станимака, Асеновград". В селото са регистрирани 33 християнски домакинства (към имената на трима от описаните има бележка „пришълец"[459]; един от описаните е арабаджия, друг – бостанджия, т.е. градинар). Общият приход от селището е в размер на 6717 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, сено, чесън и лук, вино, свине, овце, плодове, ресм- тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[460] в селото, административно отнесено към нахия Конуш, е регистриран един джелепкешан, който е нов.

През 1596 г.[461] въвеждащата описа на селото информация повтаря дословно тази от предната регистрация. В него са описани 37 християнски домакинства (до имената на 12 от регистрираните има бележка „пришълец"). Общият приход от селището е в размер на 6759 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, сено, чесън и лук, вино, кошери, свине, овце, плодове, ресм- тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

ДЕИРМЕН ДЕРЕСИ С ДРУГО ИМЕ ДЕРЕЛИ [Değirmen deresi nam-i diğer Dereli] دكرمن دره‌سى نام دكر دره‌لو **- дн. Първенец, община Родопи**

През 1516/18 г.[462] селото е представено като част от мюлка на мирахор-и бюзюрг Ахмед ага. В него са регистрирани 4 мюсюлмански ханета (двама от описаните са конвертити първо поколение), 12 християнски ханета (до имената на двама от описаните има бележка „пришълец"[463]) и едно вдовишко домакинство. Общият приход от селището е в размер на 1427 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лен, воденици, пашкули, лозя, шира, валявици, ниабет и арусане, ресм-и райет, испенче.

През 1530 г.[464] Деирмен дереси е част от хаса на „падишаха закрилник на света" (Сюлейман I, 1520 - 1566) в казата Филибе (Пловдив). Демографските и финансови характеристики на селото имат следното изражение: ханета мюсюлмани – 3, ханета християни – 15, вдовици – 1. Приходът е в размер на 1550 акчета.

458 BOA, TD 498, c. 270.
459 پريشلچه [prişelece].
460 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т.3), с. 47.
461 BOA, TD 470, c. 270 – 271.
462 BOA, TD 77, c. 813.
463 پريشلچه [prişelece].
464 BOA, TD 370, c. 87.

През 1570 г.[465] селото е представено като част от вакъфа на Сюлейман I; административно е отнесено в нахия Коюн тепе на [казата] Филибе. В него са регистрирани 10 мюсюлмански ханета категория чифт, седем от които на оризари, 1 – категория бенак, 7 неженени мюсюлмани (общността има имам; петима от записаните са конвертити първо поколение) и 122 християнски ханета (до имената на трима от описаните има бележка „пришълец"; един от описаните е от с. Мечкюр – дн. кв. Прослав, Пловдив). Общият приход от селището е в размер на 13 312 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, облагане на оризарите, испенче, пшеница, смесено зърно, лен, сено, ресм-и духан, зеленчукови градини, пашкули, лозя, вино, свине, плодове, люпилни за ориз, овце, ниабет и арусане, други сборни такси; отделно са описани и 25 воденици, от облагането на които е калкулиран приход в размер на 750 акчета.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[466] от Деирмен дереси са регистрирани деветима джелепкешани – всички нови.

През 1596 г.[467] номинативната и административна информация за селището в уводната рубрика на регистрационната му матрица повтаря дословно тази от предишната регистрация. В него са описани 42 мюсюлмански домакинства и петима неженени мюсюлмани (общността има имам; петнадесет от записаните са конвертити първо поколение) и 184 християнски домакинства (общността има свещеник; до имената на двадесет и трима от записаните има бележка „пришълец"). Общият приход от селището е в размер на 13 312 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе; отделно са описани и 34 воденици, от облагането на които е калкулиран приход в размер на 1020 акчета.

ДЕЛИ АБДИ [Deli 'Abdi] دلی عبدی, ДИВАНЕ АБДИ [Divane 'Abdi] دیوانه عبدی - вер. дн. не съществува

През 1516/18 г.[468] в уводната рубрика на регистрационната матрица е записано, че селото е юрушко, чиито жители се установили в границите на Дебани – дн. Дъбене - и плащат десятъците си на спахията на Дебани. По подразбиране то може да бъде отнесено съм нахия Чименли. В него са регистрирани 4 мюсюлмански ханета (в смисъл на стандартна данъчна единица) 19 ешкинджии и ямаци и един маслар (двама от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 1100 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, ресм-и райет, ресм-и боюндурук.

465 BOA, TD 498, с. 268 – 270.
466 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т.3), с. 75.
467 BOA, TD 470, с. 267 – 270.
468 BOA, TD 77, с. 594 – 595.

Регистрацията от 1530 г.[469] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 13, неженени мюсюлмани - 2, [ханета на] ешкинджии и ямаци – 9, [ханета на] маслар – 1. Приходът е в размер на 1100 акчета.

В регистрациите от последната четвърт на XVI в. топонимична графика *Дели Абди* липсва; появява се топоним *Диване Абди* [Divane ‘abdi] ديوانه عبدى , който с голяма степен на вероятност би могъл да бъде релативен към цитирания до сега.

През 1570 г.[470] *Диване Абди* е тимарско село в нахия Гьопса на [каза] Филибе. В него са регистрирани 17 мюсюлмански домакинства категория чифт, от които 9 на ямаци, 2 – категория половин чифт, 4 – категория бенак (общността има имам; до имената на двама от описаните има бележка „ешкинджия”). Общият приход от селището е в размер на 4380 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[471] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от 1570 г. В селото са записани 33 мюсюлмански домакинства категория чифт, 2 – категория половин чифт и петима неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 3000 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе.

ДЕНИЗ БЕЙЛИ [Deniz beyli] دكز بكلى - дн. не съществува

През1516/18 г.[472] селото е административно отнесено към Пазарджък (Пазарджик). В него са регистрирани 15 мюсюлмански ханета на оризари, които сеят на р. Синан ..., 7 ханета на маслари и един ямак (общността има имам; един от описаните, „Карач, син на маслар”, е конвертит първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 2396 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, лен, зеленчукови градини, водиници, люпилни за ориз, сено, ресм-и тапу, ресм-и боюндурук, ниабет и арусане.

През 1530 г.[473] селото е тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографския му и финансов профил има следното изражение: [ханета] оризари – 16, [ханета] ямаци и маслари – 7. Общият приход е в размер на 2804 акчета.

469 BOA, TD 370, c. 92.
470 BOA, TD 494, c. 580 – 581.
471 BOA, TD 1001, c. 592.
472 BOA, TD 77, c. 674.
473 BOA, TD 370, c. 111.

През 1570 г.[474] селището е част от зиамет в нахия Доган кьой на [каза] Татарджък. В него са регистрирани 12 мюсюлмански домакинства категория чифт, 5 – категория половин чифт, 7 – категория бенак, девет неженени мюсюлмани, 7 оризари, петима ямаци (двама от регистрираните са конвертити първо поколение) и 12 юруци. Общият приход от селището е в размер на 3875 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, плодове, зеленчукови градини, воденици, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[475] са записани трима джелепкешани.

През 1596 г.[476] в *Дениз бейли*, нахия Доган кьой на [каза] Татарджък, са регистрирани 27 мюсюлмански ханета, 17 неженени мюсюлмани (един от описаните е соколар) и 8 юруци. Общият приход от селището е в размер на 3800 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и духан и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, воденици, ниабет и арусане, сено, ресм-и тапу, други сборни такси.

ДЕРЗИЛЕР С ДРУГО ИМЕ ЙЕНИ КЬОЙ [Derziler nam-i diğer Yeni köy] درزیلر نام دکر یکی کوی - неуст.

Първата регистрация на селото е през 1596 г.,[477] когато то е представено в като част от мюлка на Гевхер султан в нахия Филибе. В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е отбелязано „извън дефтера; в границите на [село] Кьопекли[478] (дн. Свобода)". В него са описани 3 мюсюлмански ханета категория чифт и един неженен мюсюлманин, 53 християнски домакинства, три от които на „пришълец",[479] и 19 неженени мюсюлмани; един от регистрираните – Петко – е отбелязан като кетхуда; за един от регистрираните има бележка, че е от Павли дербенд – дн. Оборище; за един от регистрираните има бележка, че е в [село] Йенидже кьой. Общият приход от селището е в размер на 3612 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу, овце, лен, вино, ориз, ниабет и арусане, други сборни такси.

474 BOA, TD 494, с. 740.
475 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 76.
476 BOA, TD 1001, с. 750 – 751.
477 BOA, TD 470, стр. 369 – 370.
478 Виж статията за *Кьопекли.*
479 پرېشلچه [prişelece].

ДЕСИЧОВА [Desiçova] دسیچوه - дн. Лесичово

През 1516/18 г.[480] в селото са регистрирани 48 християнски домакинства, шестима неженени християни и 9 вдовишки домакинства. Общият приход от него е в размер на 4089 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, свине, плодове, коноп, зеленчукови градини, вино, ниабет и арусане, воденици, испенче. Към същата година в Десичева са записани и 13 ханета и трима неженени зеваид войнуци.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[481] в селището, от нахия Татарджък (Пазарджик), са регистрирани 5 войнушки гьондера; трима ямаци и един войнук са записани като хаймане.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[482] информацията от предния регистър е пренесена дословно.

Регистрацията от 1530 г.[483] представя селото като тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета християни – 47, неженени християни – 5, вдовици – 10, зеваид войнуци – 1. Приходът от селото е в размер на 4215 акчета.

През 1570 г.[484] селището е тимарско в нахия Доган кьой на [казата] Татарджък. В него са регистрирани 18 мюсюлмански ханета категория бенак (шестима от описаните са конвертити първо поколение; до имената на шестима от описаните име бележка „хаймане") и 67 християнски домакинства; регистрирани са и трима зеваид войнуци. Общият приход от селището е в размер на 6222 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и бенак и духан, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, плодове, коноп, вино, сено, свине, ресм-и тапу, лозя, шира, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[485] административната локация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря записа от предната регистрация. В *Десичева* са описани 7 мюсюлмански домакинства категория чифт, 1 – категория половин чифт, 5 – категория бенак, 9 неженени мюсюлмани (двама от записаните са конвертити първо поколение), 67 християнски домакинства, 20 неженени християни (до имената на четирима от записаните има бележка „пришълец"[486]); регистрирани са и 10 зеваид войнуци. Общият приход от селището е в размер на 6000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, сме-

480 BOA, TD 77, c. 777 – 778, 807.
481 BOA, MAD 81, c. 165.
482 BOA, TD 151, c. 347.
483 BOA, TD 370, c. 111.
484 BOA, TD 494, c. 780 – 781, 685.
485 BOA, TD 1001, c. 791 – 792, 683.
486 پرېشلچه [prișelece].

сено зърно, кошери, плодове, коноп, вино, зеленчукови градини, чесън, ресм-и тапу, сено, лозя, шира, ниабет и арусане, други сборни такси.

ДЖЕМААТ-И КОРУДЖУЛАР [Cema'at-i korucular] جماعت قورجيلر - дн. Пъдарско, община Брезово[487]

Въпреки нехарактерния топоним, в който всъщност е кодиран начинът на възникване на селото, „общността на коруджиите" е населено място, първата регистрация на което е през 1570 г.[488] В уводната рубрика на регистрационнатаа матрица на селищния опис намираме запис: „село Джемаат на коруджиите в близост да село Бедир (Педер) обасъ с друго име Коруджи гюшан;[489] извън дефтера; хората от този джемаат плащат десятъци и по 12 акчета ресм-и боюндурук от земеделие; в новия дефтер е записано, че от местата, които са в ръцете им, са накарани да плащат десятъци и такси на самия спахия." Регистрирани са „по брой души"[490] шестима мюсюлмани, един от които е конвертит първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 699 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, сено, зеленчукови градини, кошери, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[491] от село *Коруджилу* – нахия Караджа даг - са записани осем джелепкешани, от които 7 са нови (името на единия от тях – Перваре? Абдуллах – фигурира в поименния опис на селото от 1596 г.)

През 1596 г.[492] цитираният обяснителен запис в уводната рубрика повтаря този от предната регистрация. Описани са 15 „по брой души" мюсюлмани, трима от които са конвертити първо поколение. Приходът от селото е в размер на 1000 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, цитирани по-горе.

ДЖУЛЯХАН? (ДЖУЛЯХ АЗИЗ) С ДРУГО ИМЕ САТЪ БЕЙ [Culâhan? (Culâh 'Aziz) nam-diğer Satı bey] جلاخان (جلاه عزيز) نام دكر صاتى بك - дн. Милево, община Садово

През 1516/18 г.[493] в селото са регистрирани 3 мюсюлмански ханета (в смисъл на стандартна данъчна единица), четирима неженени мюсюлмани, 12 ханета на оризари, за които има запис, че сеят на река Геленджик, двама неженени оризари и четирима ямаци (общността има

487 BOA, TD 729, с. 431 – само *мезра Джемаат-и коруджулар.*
488 BOA, TD 494, с. 589.
489 Виж статията за *Бедир (Педер) обасъ/Коруджу гюшан.*
490 نفرأ [neferen].
491 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 51.
492 BOA, TD 1001, с. 600.
493 BOA, TD 77, с. 720 – 721.

имам; четирима от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от него е в размер на 2436 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лен, зеленчукови градини, кошери, ниабет и арусане, ресм-и райет, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите.

Регистрацията от 1530 г.[494] представя селището като тимарско в казата Филибе (Пловдив); демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани – 9, неженени – 2, бедняци – 2, оризари – 4 неженени оризари – 6. Приходът е в размер на 2113 акчета.

През 1570 г.[495] селото е тимарско; в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме запис: „село Джулях Азиз с друго име Сатъ бей, в нахия Конуш, спада към [каза] Филибе". В него са описани 14 мюсюлмански ханета категория чифт, 9 – категория бенак, 2 – категория половин чифт, трима ямаци и маслари и четирима неженени мюсюлмани (общността има имам; петима от регистрираните са конвертити първо поколение; един от регистрираните е в село Чок челтюкчи – дн. Оризово). Общият приход от селището е в размер на 1950 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, лен, зеленчукови градини, кошери, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[496] въвеждащата описа на селото информация повтаря дословно цитираната по-горе. В Джулях Азиз/Сатъ бей са описани 22 мюсюлмански домакинства категория чифт, 3 – категория бенак и 13 неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 2800 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, лен, зеленчукови градини, кошери, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

ДЖЮНЕИД [Cüneyd] جونيد - вер. дн. не съществува[497]

През 1516/18 г.[498] в селото е юрушко; регистрирани са 6 ханета на ямаци (двама от описаните са конвертити първо поколение) и един неженен мюсюлманин. Общият приход от селището е в размер на 692 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лен, ресм-и боюндурук.

През 1530 г. самостоятелна регистрация на село с този топоним

494 BOA, TD 370, c. 94.
495 BOA, TD 494, c. 636.
496 BOA, TD 1001, c. 645 – 646.
497 В BOA, TD 729 такъв топоним липсва.
498 BOA, TD 77, c. 724.

липсва; намираме „село Хамидли[499] с Джюнеид – юруци са".[500] И двете села са тимарски, в казата Филибе (Пловдив); регистрирани 13 мюсюлмански ханета (в смисъл на стандартна данъчна единица) и 7 [ханета на] ямаци. Общият приход е в размер на 430 акчета,

През 1570 г.[501] селището е соколарски тимар в нахия Конуш на [каза] Филибе; в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис се повтаря определението „юруци са". Описани са 14 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 3 на оризари, 4 – категория половин чифт, 5 – категория бенак и един неженен. Общият приход от него е в размер на 1677 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, овце, ресм-и тапу, зеленчукови градини, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[502] *Джюнеид* продължава да е соколарски тимар в [нахия Конуш, каза] Филибе. В него са описани 21 мюсюлмански домакинства и един неженен мюсюлманин (общността има имам; за един от регистрираните е записано, че живее в село Кашъкчъ[503]). Общият приход от селището е в размер на 1700 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, овце, ресм-и тапу, зеленчукови градини, ниабет и арусане, други сборни такси.

ДЖЮХЮЛЕР [Cühüler] جهولر - вер. дн. не съществува

През 1516/18 г.[504] селото би могло да бъде административно отнесено по подразбиране в нахия Чименли. В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме: „село Джюхюлер, юруци са, настанили се в границите на Чифлик Курд шейх."[505] Описани са 8 мюсюлмански домакинства и един неженен мюсюлманин; като обособена данъчна позиция е налице само ресм-и духан (42 акчета) и воденици, за които има бележка, че [жителите на селото] не плащат. Към същата година от селото е обособен допълнителен приход – до сега „извън дефтера" – в размер на 1080 акчета от земеделие в границите на село Виржева – дн. Ръжево.

През 1530 г.[506] селището е тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 5, ханета на юруци

499 Виж статията за *Хамидли* с *Джюнеид.*
500 BOA, TD 370, c. 94.
501 BOA, TD 494, c. 693.
502 BOA, TD 1001, c. 684.
503 Виж статията за *Конуш и Кашъкчъ.*
504 BOA, TD 77, c. 583, 738.
505 Виж статията за *Чифлик Курд шейх.*
506 BOA, TD 370, c. 93.

– 5, неженени мюсюлмани – 2, ямаци – 13. Приходът е в размер на 200 акчета.

През 1570 г.[507] селището е тимарско, административно е отнесено в нахия Гьопса на [каза] Филибе. В него са регистрирани 13 мюсюлмански домакинства категория бенак и 7 ямаци и „външна рая" (общността има имам; петима от записаните са конвертити първо поколение; до имената на двама от записаните има бележка, че са от (т.е. плащат на) вакъфа на Ебу Еюб ал-Ансари). Общият приход от селището е в размер на 1500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, плодове, сено, ниабет и арусане, воденици, които са вакъф на Синан паша, други сборни такси.

През 1596 г.[508] информацията от уводната рубрика от предната регистрация е пренесена дословно. В селото са регистрирани 17 мюсюлмански домакинства категория бенак и 13 неженени мюсюлмани; двама от записаните – „Кара сеиди Абдуллах и Дурсун, негов брат" - са конвертити първо поколение. Общият приход от него е в размер на 2000 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе.

ДИРАГЪЛ(ЛЪ) С ДРУГО АНБАРЛАР (АНБАРЛЪ) [Diragıl(lı) nam-i diğer Anbarlar (Anbarlı)] دراغيل(لو) نا م دكر انبارلر/لى - дн. Житница, община Калояново

През 1516/18 г.[509] в селото са регистрирани 13 мюсюлмански ханета (в смисъл на стандартна данъчна единици), 9 неженени мюсюлмани, 19 ханета на ямаци и 10 - на ешкинджии (общността има имам; двама от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 3377 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, кошери, ниабет и арусане, ресм-и райет, ресм-и боюндурук, други такси.

Регистрацията от 1530 г.[510] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил са следните: ханета мюсюлмани – 19, неженени мюсюлмани – 4, [ханета на] ешкинджии и ямаци – 18. Общият приход е в размер на 2191 акчета.

През 1570г.[511] селището е тимарско в нахия Гьопса на [каза] Филибе. Регистрирани са 28 мюсюлмански ханета категория чифт, 5 – категория половин чифт, 7 – категория бенак (общността има имам; трима от описаните са конвертити първо поколение; един от описаните е в с. Кьопекли – дн. Свобода). Общият приход от него е в размер на 4525

507 BOA, TD 494, с. 618 – 619.
508 BOA, TD 1001, с. 628.
509 BOA, TD 77, с. 716 – 717.
510 BOA, TD 370, с. 93.
511 BOA, TD 494, с. 632.

акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, папур, плодове, кошери, ресм-и тапу, ниабет и арусане, „външни десятъци [на обработващи землището на селото] от селата Селчик [обасъ] – дн. Калояново и Доганлъ – дн. Дуванлии, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[512] от селото са записани двама нови джелепкешани.

През 1596 г.[513] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря дословно тази от предната регистрация. В Дирагъллъ/Анбарлъ са описани 24 мюсюлмански домакинства категория чифт, 4 – категория половин чифт, 4 – категория бенак и 15 неженени мюсюлмани (трима от регистрираните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 5000 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, цитирани по-горе.

ДОГАНДЖЪ [Doğancı] طوغانجى - дн. Чалъкови, община Раковски

През 1516/18 г.[514] селото е представено като соколарски тимар в казата[515] Филибе (Пловдив) и запазва този си функционален профил във всички разглеждани регистрации. В него са регистрирани 16 мюсюлмански ханета (двама от описаните са конвертити първо поколение), 9 неженени християни, и едно хане на ямак. Общият приход от селището е в размер на 3390 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, такса за ползване на ливади, такса за ползване на кошари, зеленчукови градини, кошери, ресм-и райет, ниабет и арусане.

През 1530 г.[516] в селището са регистрирани 18 мюсюлмански домакинства; приходът от него е в размер на 3390 акчета.

През 1570 г.[517] селото е административно отнесено в нахия Караджа даг на [каза] Филибе. В него за записани 20 мюсюлмански ханета категория чифт, 7 – категория бенак и петима неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 7109 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, такса за ползване на ливади, зеленчукови градини, кошери, ресм-и тапу, овце, сено, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

512 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 65.
513 BOA, TD 1001, с. 642.
514 BOA, TD 77, с. 813.
515 При обобщаващото въвеждане на селата и другите стопански структури, формиращи соколарски тимари в този опис, е налице дефиницията *каза Филибе*.
516 BOA, TD 370, с. 97.
517 BOA, TD 494, с. 694.

През 1596 г.[518] е отразен за пореден път статутът на селището като соколарски тимар. В него са регистрирани 19 мюсюлмански домакинства категория чифт, 1 – категория половин чифт, 6 – категория бенак и девет неженени мюсюлмани (двама от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селото е в размер на 7109 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе.

ДОГАНДЖЪ МЕХМЕД [Doğancı Mehmed] طغانجى محمد, **КОВАНДЖЪ МАХМУД [Kovancı Mahmud]** قوانجى محمود **- вер. дн. Соколица, община Карлово**

През 1516/18 г. село с този топоним липсва, за сметка на което само в този опис е регистрирано село с името *Кованджъ Махмуд*.[519] Справка с регистъра от 1525 г.[520] показва при сравнение на поименните описи на *Догандjъ Мехмед* от 1528 г. и *Кованджъ Махмуд* от 1516/18 г., че става въпрос за едно и също село, което нататък е записвано именно като Догандjъ Мехмед.

През 1516/18 г. по подразбиране то би могло да бъде административно отнесено към нахия Чименли. В него са регистрирани 16 мюсюлмански ханета и четирима неженени (общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 4999 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, воденици, папур, орехи, ниабет и арусане, ресм-и райет.

През 1530 г.[521] селото е тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: 1 имам, ханета мюсюлмани – 21, неженени мюсюлмани – 1. Приходът е в размер на 5000 акчета.

През 1570 г.[522] Догандjъ Мехмед е част от хаса на Пиале паша; административно е отнесено в нахия Гьопса на [каза] Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 23 мюсюлмански ханета категория чифт, 3 – категория бенак и един неженен мюсюлманин (общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 1200 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, такса за ползване на ливади, орехи, плодове, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

518 BOA, TD 1001, c. 694 – 695.
519 BOA, TD 77, c. 593.
520 BOA, MAD 519, c. 73.
521 BOA, 370, c. 90.
522 BOA, TD 494, c. 540.

През 1596 г.[523] в селото – в нахия Гьопса – са описани 25 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория половин чифт, 3 – категория бенак и трима неженени мюсюлмани; един от записаните е конвертит първо поколение. Общият приход от него е в размер на 1200 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени при предната регистрация.

ДОГАНЛЪ [Doganlı] طوغانلى - дн. Дуванлии, общ, Калояново

През 1516/18 г.[524] в уводната рубрика на регистрационната матрица намираме запис: „село Доганлъ, установили се в границите на село Анбарлар – дн. Житница; десятъците си дават на спахията на споменатото село; юруци са." В Доганлъ са регистрирани 3 мюсюлмански ханета (в смисъл на стандартна данъчна единица), 37 ямаци, двама неженени мюсюлмани и 13 ешкинджии (общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 1997 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лозя, кошери, зеленчукови градини, ресм-и райет, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[525] представя селището като тимарско в казата Филибе (Пловдив). В уводната рубрика на описа му дословно се повтаря информацията от предната регистрация. Демографските и данъчни параметри: ханета мюсюлмани – 15, неженени мюсюлмани – 4, ешкинджии и ямаци 29. Приходът е в размер на 2818 акчета.

През 1570 г.[526] отново имаме дословно повторение на въвеждащата информация. В селото са регистрирани 35 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 13 са чифт на ямаци, 5 – категория половин чифт, 2 – категория бенак, едно хане е „от (т.е. плаща данъците си на) вакъфа на Медина" (общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от него е в размер на 3950 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, лозя, кошери, зеленчукови градини, плодове, сено, ресм-и тапу, ресм-и боюндурук, ниабет и арусане.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[527] от селото е записан един джелепкешан.

През 1596 г.[528] в селището са регистрирани 59 мюсюлмански домакинства, от които 47 – категория чифт, 5 – категория половин чифт, 7 – категория бенак и неженен мюсюлманин (един от описаните е конвер-

523 BOA, TD 1001, с. 551.
524 BOA, TD 77, с. 717 – 718.
525 BOA, TD 370, с. 93.
526 BOA, TD 494, с. 607.
527 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 65.
528 BOA, TD 1001, с. 615 – 616.

тит първо поколение). Общият приход от него е в размер на 3950 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, цитирани по-горе.

ДОЛУЛАР С ДРУГО ИМЕ САЛИХАДДИН(ЛИ) [Dolular nam-i diğer Salihaddin(li)] (طولر نام دکر صلیح‌الدین(لی) - дн. Огняново, община Пазарджик

През 1516/18 г.[529] в селото са регистрирани 23 мюсюлмански ханета, от които едно на ешкинджия и четири на маслари, и 12 неженени мюсюлмани, от които трима ямаци (общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 4084 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лен, кошери, орехи, шарен боб, зеленчукови градини, плодове, такаса за ползване на ливади, ниабет и арусане, ресм-и райет, ресм-и боюндурук.

През 1530 г.[530] селото е тимарско в казата Самако (Самоков). Демографският му и данъчен профил имат следното изражение: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 24, [ханета на] маслари – 1, [ханета на] ямаци – 2. Приходът е в размер на 4327 акчета.

През 1570 г.[531] *Долулар/Салихаддинли* е тимарско селище в нахия Доган кьой на [казата] Татарджък. В него са описани 20 мюсюлмански домакинства категория чифт, 3 – категория половин чифт, 1 – категория бенак (двама от описаните са акънджии, четирима са оризари; един от описаните е в село Съгърджълар – дн. Говедаре), един неженен мюсюлманин и 6 християнски ханета (до имената на петима от регистрираните християни има бележка „пришълец”[532]). Общият приход от селището е в размер на 5540 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, смесено зърно, лен, чесън и лук, кошери, зеленчукови градини, плодове, сено, ресм-и тапу, ресм-и райет, ниабет и арусане, други такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[533] в селото е записан един джелепкешан.

През 1596 г.[534] въвеждащата информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря дословно тази от посочената по-горе регистрация. В селището са регистрирани 44 мюсюлмански ханета, 6 мюсюлмански хайманета, 10 неженени мюсюлмани (общността има имам; осем от регистрираните са конвертити първо поколение), 6 християнски домакинства (до имената на двама от описаните има бележка

529 BOA, TD 77, c. 686.
530 BOA, TD 370, c. 118.
531 BOA, TD 494, c. 784 – 785.
532 پریشلچه [prişelece].
533 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 77.
534 BOA, TD 1001, c. 795.

„пришълец"). Общият приход от селището е в размер на 7500 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе, към които е добавено облагане върху воденици и люпилни за ориз.

ДОМА КЬОЙ-И КЮЧЮК, ДОМАЛЪ-И КЮЧЮК [Doma köy-i küçük, Domalı-i küçük] دوما كوى كوچك, دومالى كوچك **- дн. Церетелево, община Съединение**

Първите данни за селото са от регистрацията от 1516/18 г.,[535] където то по подразбиране трябва да схваща като едно от селата от вакъфа на Баязид II, и има една демографска и данъчна рекапитулация със следния вид: ханета [мюсюлмани] – 9, неженени мюсюлмани – 1; приходът е в размер на 1226 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, лозя, овце, ниабет и арусане, ресм-и райет. Описана е и „махала към споменатото село Домалъ", в която са регистрирани 10 мюсюлмански домакинства и шестима неженени мюсюлмани (двама от регистрираните са конвертити първо поколение); приходът от тях, формиран върху добив от пшеница, ечемик, ресм-и райет, ниабет и арусане, е в размер на 986 акчета.

През 1530 г.[536] *село Дома кьой – и кючюк с махалите му* е представено като част от вакъфа на „имарета на имарета на блаженопочившия султан Баязид хан (Баязид II, 1581 - 1512), мир на праха му, в Едирне (Одрин)" в казата Филибе (Пловдив) и запазва този си статут във всички разгледани регистрации. В него са регистрирани 24 мюсюлмански ханета и 5 неженени мюсюлмани, а общият приход е в размер на 2210 акчета, което навежда на мисълта, че е възможно цитираните данни за селището към 1516/18 г., да са пълни, като липсва само уводната рубрика на регистрационната му матрица.

През 1558 г.[537] в селото са описани 16 мюсюлмански домакинства категория чифт, 4 – категория половин чифт, 3 – категория бенак, един неженен мюсюлманин и един мухасъл. Приходът от него, в размер на 1516 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, облагане на овощни градини, ниабет и арусане, зеленчукови градини.

През 1570 г. [538] селото е административно отнесено в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. В него са описани 15 мюсюлмански ханета категория чифт, 3 – категория половин чифт, 4 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани и 2 празни чифлика; до името на един от регистрираните име бележка, че в село Байрамъшлар – неуст. Общият при-

535 BOA, TD 77, c. 822.
536 BOA, TD 370, c. 100.
537 BOA, TD 306, c. 21.
538 BOA, TD 498, c. 203 – 204.

ход от селището е в размер на 3822 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, ресм-и тапу, приход от овощни градини, други такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[539] от *Думалъ* са регистрирани четирима джелепкешани.

През 1596 г.[540] в селището са описани 20 мюсюлмански домакинства категория чифт, 1 – категория половин чифт, 1 – категория бенак и четирима неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 3822 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, ресм-и тапу, приход от овощни градини, други такси.

ДОНУЗ ДЕРЕСИ [Donuz deresi] طکوز دره‌ی - Донуз дереси в Гьопса е дн. Богдан, а Донуз дереси с друго име Брада/В(ой)инегова е дн. Войнягово – община Карлово

Във всички разглеждани регистрации има две села с този топоним. В регистъра от 1516/18 г.[541] в уводната рубрика на регистрационната матрица на първото (с. 591) село, което по подразбиране би могло да бъде административно отнесено в нахия Чименли, е записано: „село Донуз дереси – две махали са". В него са регистрирани 45 мюсюлмански домакинства, две от които на оризари, и 9 неженени мюсюлмани (общността има имам, който е и един от оризарите; четирима от записаните са конвертити първо поколение).[542] Общият приход от селището е в размер на 2118 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, смесено зърно, кошери, ресм-и райет, водиници, плодове, орехи, ниабет и арусане, облагане на оризари. Във второто селище със същия топоним (с. 737) са описани две мюсюлмански домакинства, 25 християнски домакинства и едно вдовишко домакинство. След описа на селото има също обособени и остойностени данъчни позции. Приходът от него е в размер на 5535 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лен, сено, кошери, водиници, свине, вино, лозя на мюсюлманите – празно, ниабет и арусане, ресм-и райет, испенче.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[543] в село *Винегова (Войнегова)* – тук за пръв път се употребява този топоним, който ще се превърне в дублетен за едното село *Донуз дереси* през 1570 г. – са регистрирани два

539 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т.3), с. 68.

540 BOA, TD 470, с. 198 – 199.

541 BOA, TD 77, с. 591, 737.

542 Има фрапиращи разлики между действителния брой на ханета и неженени и този, отразен в демографската рекапитулация на селищния опис, където имаме: ханета – 18, неженени – 4.

543 BOA, MAD 81, с. 158.

войнушки гьондера – един войнук и двама ямаци са хаймане; единият ямак е от село Попинич – дн. Попинци.

В регистъра от 1530 г. продължава регистрацията на две селища с едно и също име.[544] Едното е част от хаса на великия везир Ибрахим паша в казата Филибе (Пловдив). То е представено от регистратора като изцяло християнско, което е очевидна техническа грешка, не само защото демографският му и финансов профил са твърде близки до първото, цитирано в по-ранната регистрация село (ханета християни – 50, неженени християни – 6; приходът е в размер на 2118 акчета), но и защото обобщените данни за следващото селище с този топоним – тимарско в казата Филибе – почти повтарят тези на второто село *Донуз дереси* в по-ранната регистрация: ханета мюсюлмани – 1, неженени мюсюлмани – 1, ханета християни – 28, неженени християни – 4; приход: 4779 акчета.

През 1570 г. и двете селища са част от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566).[545] Първото село (с. 274 - 275) е изцяло мюсюлманско; административно е отнесено в нахия Гьопса. В него са регистрирани 32 мюсюлмански домакинства категория чифт, 2 – категория половин чифт, 12 – категория бенак, 13 неженени мюсюлмани, 3 празни чифта (общността има имам; двама от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 9753 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, плодове, зеленчукови градини, такса за ползване на ливади, ресм-и тапу, такса за ползване на пасища, външни десятъци [на обработващи землището на селото] от селата Татарлар – дн. Московец, ?, Кара пънар – вер. изч., Йени бейли – изч., Рахманлъ – дн. Розино, овце, воденици, ниабет и арусане, други сборни такси. В уводната рубрика на регистрационната форма при второто село (303 - 304) се среща и дублетен топоним от български произход: Брада с друго име Винегова (Войнегова), което е още и Донуз дереси. В него са регистрирани 4 мюсюлмански домакинства категория чифт, 3 – категория половин чифт, 3 – категория бенак, 8 неженени мюсюлмани (13 от записаните живеят в махала „Думанджа"; един от записаните е конвертит първо поколение) и 50 християнски домакинства, от които 6 войнушки и 6 на зеваид войнуци, които „със свещена заповед се записаха рая".[546] Общият приход от селището е в размер на 7519 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, лен, сено, свине, вино, воденици, ресм-и тапу, кошери, зеленчукови градини, плодове, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

544 BOA, TD 370, с. 88, 94.
545 BOA, TD 498, с. 274 – 275, 303 – 304.
546 Ba imr-i şerif ra'yat şude.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[547] от село *Барада*, нахия Гьопса, са записани 10 нови джелепкешани, а от Дерели/(Донуз дереси) – 8, от които петима са нови.

Подобна е ситуацията и при регистрацията от 1596 г.[548] В *Донуз дереси* – нахия Гьопса – са регистрирани 55 мюсюлмански ханета категория чифт, 3 – категория половин чифт, 11 – категория бенак и 8 неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 9779 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, плодове, зеленчукови градини, такса за ползване на ливади, ресм-и тапу, такса за ползване на пасища, външни десятъци [на обработващи землището на селото] от селата Татарлар, ?, Кара пънар, Йени бейлю, Рахманлъ, овце, воденици, ниабет и арусане, други сборни такси. Във второто село (с. 299 - 301) *Брада с друго име Винегова, което е още и Донуз дереси* са регистрирани 12 мюсюлмански домакинства, един неженен мюсюлманин (двама от описаните са конвертити първо поколение; за един от описаните има бележка, че живее в с. Татарлар, а за друг – че е в с. Офчилер/Окчулар – дн. Климент) и 65 християнски домакинства, 6 от които войнушки и 6 на зеваид войнуци, за които се повтаря записът от предната регистрация, че „със свещена заповед се записаха рая" (до имената на 12 от описаните има бележка „пришълец"[549]). Общият приход от селището е в размер на 7519 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, лен, сено, свине, вино, воденици, ресм-и тапу, кошери, зеленчукови градини, плодове, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

ДОРУ АТЛЪ [Doru atlı] طورى اتلى - дн. Стоево, община Асеновград

През 1516/18 г.[550] селото по подразбиране може да се схваща като административно отнесено в нахия Чименли. В него са регистрирани 19 мюсюлмански ханета, от които 17 на оризари (трима конвертити първо поколение), сеещи на реките Козан (дн. с. Козаново, съществуващо със същото име и през XVI в.[551]) и Дору атлъ, и 5 християнски домакинства от хайманета. Общият приход от селото е в размер на 1261 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, воденици, ресм-и райет, облагане на оризарите, ниабет и арусане, испенче, други такси. През 1530 г.[552] селището е соколарски тимар в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови

547 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 60, 61.
548 BOA, TD 470, с. 274 – 275, 299 – 301.
549 پريشلچه [prişelece].
550 BOA, TD 77, с. 598.
551 Виж статията за *Коруджу Козан*.
552 BOA, TD 370, с. 95.

характеристики са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 2, [ханета на] оризари – 18, [ханета на] ямаци – 1. Приход: 1235 акчета.

През 1570 г.[553] Дору атлъ е тимарско селище в нахия Конуш на [казата] Филибе. В уводната рубрика на регистрационната му матрица намираме запис, че „са [жителите му] юруци и ямаци". В него са записани 1 мюсюлманско хане категория чифт, 8 – категория бенак и 14 ямаци (трима от регистрираните са конвертити първо поколение). Общият приход от селото е в размер на 1937 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, слама, сено, ресм-и тапу, зеленчукови градини, ниабет и арусане, такса за ползване на ливади, други сборни такси. Към същата година от приходи от селото е обособен и соколарски тимар.

През 1596 г.[554] информацията в уводната рубрика повтаря дословно тази от 1570 г. В селото са регистрирани 28 мюсюлмански ханета и шестима неженени мюсюлмани. Общият приход от селото е в размер на 3000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, слама, сено, ресм-и тапу, зеленчукови градини, ниабет и арусане, такса за ползване на ливади, други сборни такси.

ДОСПОТЛУ [Dospotlu] دوسپوتلو - неуст., вер. не съществува

През 1516/18 г.[555] в уводната рубрика на регистрационната матрица, въвеждаща описа на селото намираме: „село Доспотлу, спада (т.е. в непосредствена близост или в границите) към Касаблар – дн. Ивайло". По подразбиране би могло да се приеме, че селото е административно отнесено към нахия Сарухан бейли. В него са регистрирани 9 мюсюлмански ханета и двама ямаци; общността има имам. Общият приход от селището е в размер на 1270 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, плодове, лук, ниабет и арусане, ресм-и райет, ресм-и боюндурук.

През 1530 г.[556] селото е част от хасовете на кадъаскера на вилаета Анатолу (Анадола) в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следното изражение: ханета мюсюлмани – 10, неженени мюсюлмани – 5, [ханета на] ямаци на юруци – 4. Приходът е в размер на 1280 акчета.

През 1570 г. [557] *Доспотлу* е част от хаса на Мустафа паша в нахия Доган кьой на [каза] Татарджък (Пазарджик). В него са записани 15

553 BOA, TD 494, с. 640, 697.
554 BOA, TD 1001, с. 650.
555 BOA, TD 77, с. 639.
556 BOA, TD 370, с. 109.
557 BOA, TD 494, с. 721.

мюсюлмански ханета категория чифт, от които 6 са на оризари и ямаци, 3 – категория половин чифт, 1 – категория бенак и трима неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 1620 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, плодове, лук, лен, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[558] административната локация в уводната рубрика повтаря записа от предната регистрация. В селото са регистрирани 9 мюсюлмански ханета категория чифт, 5 – категория половин чифт, 7 - категория бенак и четирима неженени мюсюлмани (общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 1620 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, плодове, лук, лен, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

ПАНИШТИЧЕ С ДРУГО ИМЕ **ДУДИНЕ [Paniştiçe nam-i diğer Dudine] پانیشتچه نام دکر دودنه - дн. Черничево, община Хисаря**

Във всички регистрации, с изключение на тази от 1530 г., водещият от дублетните топоними е Паништичe.

През 1516/18 г.[559] в селото са регистрирани 29 християнски ханета (общността има свещеник; до имената на петима от описаните има бележка „пришълец”[560]). Общият приход от селището е в размер на 6328 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лозя, кошери, ниабет и арусане, испенче, други такси.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[561] в *Паништичe*, отнесено административно в нахия Филибе (Пловдив), са описани 4 войнушки гьондера – един войнук и един ямак са хаймане; един от ямаците е от село Белаштичe - дн. Белащица, а друг – от Истроева – дн. Строево.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[562] броят на войнушките гьондери е същият; маркирани са някои промени при ротацията в тях; липсва бележката „хаймане” при имената, записани в предния регистър; двама от ямаците са от Попинич – дн. Попинци и Лешниче – дн. не същ.

Регистрацията от 1530 г. е единствената от разглежданите, която представя две села с името *Дудине.* Едното е тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик).[563] Демографските му и финансови характеристики

558 BOA, TD 1001, c. 731.
559 BOA, TD 77, c. 795.
560 پریشلچه [prişelece].
561 BOA, MAD 81, c. 159.
562 BOA, TD 151, c. 344 – 345.
563 BOA, TD 370, c. 110.

са следните: ханета християни – 30, неженени християни – 3, вдовици – 2. Приходът е в размер на 2155 акчета. Другото, *Паништичe с друго име Дудине*, е тимарско в казата Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 20 християнски ханета и един неженен християнин; приходът е в размер на 2950 акчета. Сравнение с регистъра от 1525 г., където е описано само *Паништичe с друго име Дудине*, така както е записано и през 1516/18 г., показва още веднъж, освен очевидната топонимична релация, че тимарското селище в казата Филибе е описаното в предната регистрация с отразените (експлицитно представени през 1525 г.) демографски и финансови промени, като за сега остава открит въпросът за село *Дудине* в каза Татар Пазаръ.

През 1570 г.[564] *Паништичe с друго име Дудине* е част от зиамет в нахия Гьопса на [каза] Филибе. В селото са регистрирани 3 мюсюлмански домакинства категория половин чифт, 18 християнски домакинства (две от които записани като „хаймане" в описа; едно - инициализирано чрез бащина) и едно вдовишко хане. Общият приход от него е в размер на 3160 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, лен, лук и чесън, вино, свине, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.[565] Към същата година в селото са регистрирани и двама зеваид войнуци.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[566] от *Дудене* – нахия Гьопса - са записани двама джелепкешани – Рад Арнауд и Драгое Сено, имената на които не фигурират в поименния опис на селището нито от 1570 г., нито от 1596 г.

През 1596 г.[567] номинативната информация и административна локация в уводната рубрика на регистрационната матрица се повтаря. В селото са регистрирани 3 мюсюлмански домакинства и 15 християнски (един от описаните живее във Виржева – дн. Ръжево, друг – в Кара пънар – ?[568]; към имената на трима от описаните име бележка „пришълец"; двама от описаните са маркирани като хаймане). Общият приход от селището е в размер на 3000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, лен, лук и чесън, вино, свине, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година в селото са регистрирани и двама зеваид войнуци.

564 BOA, TD 494, с. 554, 684.
565 Дословният опис на селото, с изключение на административната локация „нахия Гьопса", се повтаря и на с. 666.
566 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 65.
567 BOA, TD 1001, с. 561, 681.
568 Виж статиите за селата *Кара пънар.*

ДУКА [Duka] دوقه - дн. не съществува

През 1530 г.[569] селото е представено като част от вакъфа на „имарета на имарета на блаженопочившия султан Баязид хан (Баязид II, 1581 - 1512), мир на праха му, в Едирне (Одрин)" в казата Филибе (Пловдив) и запазва този си статут във всички разгледани регистрации. Демографските му и финансови характеристики имат следния вид: ханета християни – 51, неженени християни – 12. Приходът е в размер на 6325 акчета.

През 1558 г.[570] в селището са описани 2 мюсюлмански домакинства категория чифт, 3 – категория половин чифт, 7 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани (един от регистрираните е конвертит първо поколение), 55 християнски домакинства, две от които на „пришълец"[571], и едно вдовишко домакинство. Приходът от него, в размер на 6850 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, лен, кошери, такса за ползване на ливади, овце, свине, ниабет и арусане, лен, шира, воденица, други сборни такси.

През 1570 г.[572] селото административно е отнесено в нахия Коюн тепе на [казата Филибе]. В него са регистрирани 3 мюсюлмански ханета категория чифт, 4 – категория бенак (един от описаните е конвертит първо поколение) и 49 християнски домакинства (2 инициализации чрез „бащина"; до имената на шестима от описаните има бележка „пришълец"[573]). Общият приход от селището е в размер на 10 080 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, облагане на двете бащини, пшеница, смесено зърно, лозя, кошери, лен, ресм-и арусане, свине, овце, вино, други такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[574] от Дука са регистрирани трима джелепкешани.

През 1596 г.[575] в селото са регистрирани 5 мюсюлмански (един от вписаните е конвертит първо поколение) и 34 християнски домакинства, две от които отново инициализирани чрез бащина (до имената на седем от вписаните има бележка „пришълец"), и трима неженени мюсюлмани. Общият приход от него е в размер на 10 418 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе.

569 BOA, TD 370, c. 100.
570 BOA, TD 306, c. 23 – 24.
571 پریشلچه [prişelece].
572 BOA, TD 498, c. 198 – 199.
573 پریشلچه [prişelece].
574 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т.3), с. 73.
575 BOA, TD 470, c. 194 – 195.

ДУРМУШ КЬОЙ [Durmuş köy] طورمش کوی - дн. не съществува[576]

През 1570 г.[577] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селото намираме записа: „село Дурмуш кьой, в близост до с. Ищют,[578] спада към Филибе (Пловдив), [било е] извън дефтера (т.е. извън регистрация)". В него са регистрирани едно мюсюлманско домакинство (записаният е конвертит първо поколение), 18 християнски домакинства и двама неженени християни. Общият приход от селището е в размер на 901 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче (в т.ч. и на хайманета, които са от вън), равностойност на десятък от галат, свине, кошери, зеленчукови градини, вино, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други такси.

През 1596 г.[579] въвеждащата регистрацията на селото информация се повтаря с изключение на добавката „извън дефтера"; в *Дурмуш кьой* регистрираните мюсюлмански домакинства са вече 9 (7 от записаните са конвертити първо поколение); броят на християнските ханета е 23, неженени християни – 1 (до имената на двама от записаните има бележка „пришълец"[580]). Общият приход от селището е в размер на 1200 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче (в т.ч. и на хайманета, които са от вън), равностойност на десятък от галат, свине, кошери, зеленчукови градини, воденици, вино, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други такси.

ДУРУД БАЗДАР [Durud bazdar] طرودبازدار - вер. свързано със Златоврьх, община Асеновград [581]

През 1516/18 г.[582] в селото са регистрирани 6 мюсюлмански ханета, от които 3 на оризари и едно на маслар. Общият приход от селището е в размер на 2499 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, такса за ползване на ливади, орехи, кошери, ресм-и райет, воденици, ресм-и боюндурук, облагане на оризари.

Регистрацията от 1530 г.[583] представя селището като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики имат следното изражение: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 2, [ханета на] маслари – 3, [ханета на] оризари – 1. Общият приход е в размер на 1870 акчета.

---

576 Селото, по-късно махала Плочник, е било разположено между днешните Ситово и Бойково.

577 BOA, TD 494, с. 674.

578 Вер. Ситово. Виж приложението Планински селища.

579 BOA, TD 1001, с. 568.

580 پریشلچه [prişelece].

581 Виж статиите за *Йени кьой с друго име Доган кръ* и *Халил реис/Араб кьой.*

582 BOA, TD 77, с. 803.

583 BOA, TD 370, с. 95.

През 1570 г..[584] селото е тимарско в нахия Конуш на [каза] Филибе. В него са описани 13 мюсюлмански домакинства категория чифт, осем от които са на ямаци, 18 – категория бенак (общността има имам; четирима от записаните са конвертити първо поколение) и 10 християнски ханета. Общият приход от селището е в размер на 3386 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, испенче, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, орехи, такса за ползване на ливада, ресм-и тапу, вино, сено, свине, други сборни такси.

През 1596 г.[585] в *Дуруд баздар*, нахия Конуш на [каза] Филибе, са регистрирани 25 мюсюлмански ханета категория чифт и бенак, шестима неженени мюсюлмани, 19 християнски ханета и 13 неженени християни (до имената на двама от описаните има бележка „пришълец"[586]). Общият приход от селището е в размер на 4200 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, цитирани по-горе.

ДУРУДЛУ [Durudlu] طرودلو - дн. не съществува

И в двете регистрации от последната четвърт на столетието приходите от селото се разделят между Конушкия вакъф[587] и тимар. През 1570 г.[588] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис и в тимарската, и във вакъфската обясняват споменатия факт. Поименният опис на жителите на населеното място и двата описа е един и същ - записани са 20 мюсюлмански ханета (общността има имам; трима от регистрираните са конвертити първо поколение. Приходът за вакъфа към същата година е в размер на 500 акчета (липсват обособени и остойностени данъчни позиции), а приходът за тимара е в размер на 150 акчета, формиран, съгласно информацията, цитирана по-горе, от ресм-и бенак, адет-и агнам, ниабет и арусане и други сборни такси (липсва остойностяване на обособените данъчни единици).

През 1596 г.[589] регистрационната ситуация се повтаря частично. Приходът за вакъфа е отново 500 акчета (липсват обособени и остойностени данъчни позиции), формиран от 13 мюсюлмански домакинства; приходът за тимара е в размер вече на 500 акчета (данъчните позиции са същите, приведени по-горе), формиран от облагането на същите 20 мюсюлмански домакинства, поименно регистрирани чрез техните глави в предните две регистрации, т.е. „вакъфските" 13 домакинства са демографският прираст на населението в селото между 1570 г. и 1596 г.

584 BOA, TD 494, c. 635 – 636.
585 BOA, TD 1001, c. 644 – 645.
586 پریشلچه [prişelece].
587 Виж и статията за *Конуш*.
588 BOA, TD 498, c. 641, BOA, TD 494, c. 599.
589 BOA, TD 470, c. 667, BOA, TD 1001, c. 670.

Е (ا)

ЕВРЕНОСЛУ [Evrenoslu] اورنوسلى - дн. не съществува

През 1570 г.[590] селото е тимарско в нахия Конуш на [каза] Филибе. В уводната рубрика на регистрационната му матрица е записано, че е в близост до село Дору атлъ – дн. Стоево – и че са се заселили в мюселемски чифлик. В него са регистрирани 11 мюсюлмански домакинства категория чифт; един от описаните е в село Конуш. Общият приход от селището е в размер на 1085 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[591] от селото е вписан един джелепкешан.

През 1596 г.[592] номинативната и административната информация във въвеждащата описа на селото рубрика повтаря тази от предната регистрация. В него са описани 22 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория бенак и 7 неженени християни (трима от регистрираните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 1500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

ЕЛВАН СЕИДИ С ДРУГО ИМЕ СЕИДЛЕР [Elvan seidi nam-i diğer Se'idler] الون سيدى نام دكر سعيدلر - дн. с. Певците, община Карлово

През 1516/18 г.[593] в селото са регистрирани 13 мюсюлмански домакинства, две от които на ешкинджии (четирима от описаните, един от които ямак, са конвертити първо поколение) и четирима неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 1494 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, такса за ползване на ливади, ресм-и боюндурук, ниабет и арусане, други такси.

Регистрацията от 1530 г.[594] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 27, неженени – 7, [ханета на] оризари – 3.

590 BOA, TD 494, с. 640 – 641.
591 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 48.
592 BOA, TD 1001, с. 650 – 651.
593 BOA, TD 77, с. 562 – 563.
594 BOA, TD 370, с. 92.

Приходът е в размер на 2935 акчета.

През 1570 г.[595] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме дублетния топоним на селото – *Ашъклар*; административно е отнесено в нахия Гьопса на [каза] Филибе. То е част от зиамет; в него са описани 27 мюсюлмански ханета категория чифт, 8 – категория половин чифт, 3 – категория бенак – общността има имам; до имената на двама от описаните има бележка, че са сеиди. Общият приход от селището е в размер на 4337 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, плодове, орехи, сено, такса за ползване на ливади, кошери, такса за ползване на пасища, ресм-и тапу, воденици, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[596] от селото са записани шестима джелепкешани, от които двама нови.

През 1596 г.[597] номинативната и административната информация във въвеждащата описа на селото рубрика повтаря тази от предната регистрация. В него са описани 32 мюсюлмански ханета категория чифт, 8 – категория половин чифт, 14 – категория бенак и 16 неженени мюсюлмани (общността има имам, който е и хатиб; един от описаните е сеид; осем от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 5000 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе.

ЕМИР АЛИ [Emir ‘Ali] امر علی - вер. дн. не съществува

През 1516/18 г.[598] в селото са регистрирани 9 мюсюлмански ханета и един неженен мюсюлманин (двама от записаните са конвертити първо поколение; трима от записаните са ешкинджии; двама – ямаци на юруци). Общият приход от него е в размер на 266 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, орехи, ресм-и боюндурук, ресм-и райет.

Регистрацията от 1530 г.[599] представя селото като селото част от зиамета Хюсам бей - на кетхуда на вилаета Румили - в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и данъчен профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 1, [ханета на] ешкинджии, [ханета на] ямаци и маслари – 9. Приходът е в размер на 407 акчета.

595 BOA, TD 494, с. 673.
596 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 63.
597 BOA, TD 1001, с. 669 – 670.
598 BOA, TD 77, с. 705.
599 BOA, TD 370, с. 91.

През 1570 г.[600] *Емир Али* е тимарско село в нахия Коюн тепе на [казата] Филибе. В него са регистрирани 13 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 8 са на ямаци, 3 – категория бенак, 1 – категория половин чифт и един неженен мюсюлманин (двама от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 1850 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, ресм-и тапу, сено, зеленчукови градини, плодове, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[601] от селището е вписан един джелепкешан – Юсуф ходжа.

През 1596 г[602] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е вписан за пръв път и дублетният му топоним *Синан деде*; останалата част от номинативната и административна информация повтаря тази от предната регистрация. В селото са записани 13 мюсюлмански ханета категория чифт, 3 – категория бенак и трима неженени мюсюлмани (общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 4000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, ресм-и тапу, сено, зеленчукови градини, плодове, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

ЕМИРЛИ [Emirli] امرلی - днес не съществува[603]

През 1596 г[604] е първата регистрация на селището. Административно е отнесено в [каза] Татар Пазаръ (Пазарджик). В него са описани 12 мюсюлмански домакинства, а приходът е в размер на 1500 акчета; няма остойностени данъчни позиции – облагането е върху: ресм-и райет, сено, зеленчукови градини, кошери, ресм-и тапу, други такси.

ЕМИРХАНЛЪ [Emirhanlı] امرخانلو - дн. не съществува[605]

През 1516/18 г.[606] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме запис: „село Емирханлъ, юруци са, споменатото [т.е. жителите на Емирханлъ] е отседнало в границите на Дебани – дн. Дъбене, плащат десятъци на спахията на Дебани". По подразбиране то би могло да бъде административно отнесено в нахия Чименли.

600 BOA, TD 494, с. 656 – 657.
601 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т.3), с. 68.
602 BOA, TD 1001, с. 660 – 661.
603 Селото е било между днешните села *Росен* и *Черногорово.*
604 BOA, TD 1001, с. 811.
605 Селото е било разположено на югоизток от дн. Дъбене.
606 BOA, TD 77, с. 595.

В него са регистрирани 6 мюсюлмански ханета; един от описаните, който е ешкинджия, е конвертит първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 390 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ресм-и боюндурук.

През 1530 г.[607] селището е представено като тимарско в казата Филибе (Пловдив). В уводната рубрика дословно е пренесена информацията от предната регистрация; демографските му и финансови характеристики имат следното изражение: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 2, [ханета на] ямаци – 5. Приходът е в размер на 344 акчета.

През 1570 г.[608] селото е тимарско в нахия Гьопса на [каза] Филибе. В него са записани 9 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 4 ханета са на ямаци, и шестима ямаци (общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от него е в размер на 3405 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, ресм-и тапу, плодове, сено, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[609] в селото са регистрирани двама джелепкешани.

През 1596 г.[610] номинативната и административна информация в уводната рубрика повтаря рази от предната регистрация. В селището са регистрирани 26 мюсюлмански ханета и един неженен мюсюлманин (трима от вписаните са конвертити първо поколение; двама от вписаните са „от (т.е. плащат на) вакъфа на Ебу Еюб ал-Ансари). Общият приход от него е в размер на 600 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе.

607 BOA, TD 307, с. 92.
608 BOA, TD 494, с. 672.
609 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т.3), с. 66.
610 BOA, TD 1001, с. 668.

И (ا,ایـ,ع)

ИЖДАРБИЧКА [Ijdarbiçka] اژداربچقه - дн. Жребичко, община Брацигово

Първите сведения за селото са от регистрацията през 1530 г.[611] То е представено като част от вакъфа на Ибрахим паша [Чандърлъзаде], посветен на джамията и медресето, построени от него в Истанбул, и запазва този статут във всички разгледани регистрации. Демографският му и финансов профил имат следното изражение: ханета мюсюлмани – 1, неженени мюсюлмани – 2, ханета християни – 38, неженени християни – 14, вдовишки ханета – 4. Приходът от него е в размер на 4550 акчета.

През 1570 г.[612] в селището са регистрирани 2 мюсюлмански домакинства категория чифт и бенак, двама неженени мюсюлмани, 24 християнски домакинства и 18 неженени християни (до имената на двама от описаните християни намираме бележка, че са в две други села от този вакъф: [селата] Козарска – дн. Козарско и Кулагузлу,[613] административно отнесено в нахия Едирне (Одрин), но в пловдивския опис на вакъфа; до имената на двама от вписаните има бележка „пришълец"[614]). Общият приход от него е в размер на 6227 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, шира, кошери, свине, плодове, лен, пашкули, орехи, лозя, воденици, овце, ниабет и арусане, др. такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[615] в селото са регистрирани трима джелепкешани.

През 1596 г[616] в Иждрабичка са описани две мюсюлмански домакинства, 42 християнски домакинства и един неженен християнин. Общият приход от него е в размер на 6227 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, шира, кошери, свине, плодове, лен, пашкули, сено, орехи, лозя, воденици, овце, ниабет и арусане, др. такси.

611 BOA, TD 370, с. 102.
612 BOA, TD 498, с. 522 – 523.
613 Виж статията за *Кулагузлу.*
614 پریشلچه [prişelece].
615 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 64.
616 BOA, TD 470, с. 544.

ИЗГАРЛЪ, ИЗГАРДЖЪК [Izgarlı, Izgarcık] ازغارلو,ازغارجق **- дн. Величково, община Пазарджик**

В нито една от разглежданите регистрации селото не е представено чрез стандартна регистрационна матрица.

През 1516/18 г.[617] намираме следния запис: „оризари от село Изгарлъ, които са на река Кара пънар; установили се на свободно място и плащат десятъци." Описани са 28 души, двама от които са обозначени като „реис"; един от регистрираните е конвертит първо поколение.

През 1530 г.[618] в описа на каза Филибе (Пловдив) записът е следният: „джемаат на оризарите от село Изгарлъ, които са на река Яхия паша и река …с [джемаат?] Хаджи Ибрахим на река Кара пънар; установили се на свободно място…дават десятъци." Регистрирани са 40 „по брой души";[619] „приход: празно."

В регистрацията от 1570 г.[620] една от махалите към село Новасил с друго име Бошуле дербенд – дн. Бошуля е Изгарджък. В нея са описани 34 мюсюлмански домакинства (седем от регистрираните са ямаци, двама – акънджии и двама - маслари) категория чифт и един имам; един от регистрираните е конвертит първо поколение.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[621] от Изгарлъ са записани трима джелепкешани, двама от които нови.

Регистрацията от 1596 г.[622] повтаря като структура по-ранната. В махала Изгарджък на село Новасил/Бошуле дербенд са регистрирани 26 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт, 4 – категория бенак и трима неженени мюсюлмани.

ИЗЕДДИНЛИ [‘Izeddinli] عزالدينلو **- дн. не съществува**[623]

През 1516/18 г.[624] в селото са регистрирани 15 мюсюлмански ханета, три от които на ямаци (един от описаните е конвертит първо поколение; до името на един от описаните има бележка „син на спахия"). Общият приход от него е в размер на 1600 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, орехи, такса за ползване на ливади, ниабет и арусане, ресм-и боюндурук, ресм-и чифт, воденица.

Регистрацията от 1530 г.[625] представя селището като част от зиамета

617 BOA, TD 77, c. 689.
618 BOA, TD 370, c. 95.
619 نفرأ [neferen].
620 BOA, TD 494, c. 735 – 736.
621 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 5), с. 80.
622 BOA, TD 1001, c. 745 – 746.
623 Първоначално едно, а впоследствие 2 села – Изеддинли-и кебир (Голямо Изеддинли) и Изеддинли-и съгър (Малко Изеддинли) – са били разположени между Стрелча и Кръстевич.
624 BOA, TD 77, c. 713.
625 BOA, TD 370, c. 91.

на Хюсам бей - кетхуда на вилаета Румили - в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 15, [ханета] на ямаци – 2. Приходът е в размер на 1250 акчета.

През 1570 г.[626] селището е част от мюлка на Михримах султан в нахия Коюн тепе на [каза Филибе]. То е изцяло мюсюлманско; жителите му обитават 3 махали освен, очевидно, старата поселка: Кючюк Изеддинли, ... фъкъх и Карлъ? (юруци); отделно към него са описани и 5 юрушки джемаата. Регистрирани са общо 165 „по брой души"[627] категории чифт, бенак, неженени, ханета на ямаци и юруци (общността има имам; деветима от описаните са конвертити първо поколение; петима от джемаата Ирилер? са татари). Общият приход от него е в размер на 5277 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, овце, сено, кошери, лозя, воденици, плодове, такса за ползване на ливади, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[628] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. Освен старата поселка е обособена само махалата Кючюк Изеддинли; към селището са записани юрушките джемаати Кара Махмудлу, Турсанлъ, Хаджи Байрамлар и Ирилер?. Регистрирани са 160 „по брой души" категории чифт, бенак и неженени (общността има имам; трима от описаните са конвертити първо поколение; няколко от описаните са в: Дерели - Богдан, Герги – дн. Беловица, Айваджък – дн. Дюлево, Абдуллар – дн. Априлци). Общият приход от него е в размер на 5615 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, овце, сено, кошери, лозя, воденици, плодове, такса за ползване на ливади, ниабет и арусане, други сборни такси.

ИЗЛАКОК [Izlakok] ازلاقوك - вер. Злокучене,[629] община Септември

През 1516/18 г.[630] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селото намираме запис: „село Излакок – отделило се от село Кара пънар (дн. Кара бунар)...спада към Пазарджик". В него са регистрирани 14 мюсюлмански ханета, две от които на ямаци и 5 – на оризари, които сеят на реките Дауд паша и Кара пънар (всички описани оризари са конвертити първо поколение), и петима неженени мюсюлмани (общността има имам; шестима от описаните, освен оризарите, са кон-

626 BOA, TD 498, с. 378 – 380.
627 نفرأ [neferen].
628 BOA, TD 470, с. 380 – 382.
629 Всички описи от XVI в. представят само коментирания топоним, респективно възможната му вокализация. В TD 729 освен него се появява и *Излакуча.*
630 BOA, TD 77, с. 649.

вертити първо поколение). Общият приход от него е в размер на 695 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, зеленчукови градини, воденици, ресм-и райет, облагане на оризари, ниабет и арусане.

През 1530 г.[631] селото е тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 12, неженени мюсюлмани – 5, [ханета] оризари – 9, [ханета] ямаци – 1, улаци – 6. Приходът е в размер на 754 акчета.

През 1570 г.[632] селото е тимарско в нахия Сарухан бейли на [казата] Татарджък. В него са описани 5 мюсюлмански ханета категория чифт, 5 – категория половин чифт, 3 – категория бенак и трима неженени мюсюлмани; регистрирани са още 6 юрушки домакинства, които плащат по 50 акчета ресм-и духан, и 8 ханета на цигани мюсюлмани, които са от „раята на вакъфа на Али паша", но са накарани да плащат [virDIRler] ресм-и духан в общата данъчна сума на село Излакок. Общият приход от селището е в размер на 1565 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, облагане на циганите, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчуци, плодове, орехи, ресм-и тапу, сено, воденици, люпилни за ориз, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[633] от селото са регистрирани двама джелепкешани.

През 1596 г.[634] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. В Излакок са описани 5 мюсюлмански домакинства категория чифт, 8 – категория половин чифт, 5 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани, 5 юрушки домакинства, които плащат по 50 акчета ресм-и духан, и 6 ханета на цигани мюсюлмани, които са от „раята на вакъфа на Али паша", но са накарани да плащат ресм-и духан в общата данъчна сума на село Излакок. Общият приход от селището е в размер на 2300 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе.

631 BOA, TD 370, с. 101.
632 BOA, TD 494, с. 762.
633 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т.3), с. 83.
634 BOA, TD 1001, с. 772.

ИЗЛАТ ТРАБ [Izlat trab] ازلات تراب - дн. Златитрап, община Родопи

През 1516/18 г.[635] в селото са регистрирани 30 християнски ханета (до имената на трима от описаните има бележка „пришълец"[636]), петима неженени християни – най-интересно е, че един от тях е записан като „поп" – и 2 вдовишки ханета, които са отразени само в демографската рекапитулация на селището, но не и в същинския опис. Към същата година в него са описани и 11 ханета на зеваид войнуци, както и 3 вдовишки ханета към тях. Общият приход от селището е в размер на 6000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, свине, такса за ползване на ливади, кошери, ниабет и арусане, испенче.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[637] в *Излат траб* са регистрирани 6 войнушки гьондера.

Регистрацията от 1530 г.[638] представя селото като част от хасовете на „падишаха, закрилник на света" (Сюлейман I, 1520 - 1566) в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета християни – 47, неженени християни – 3. Приходът е в размер на 6000 акчета.

През 1570 г.[639] *Излати трап* е част от зиамета на Мехмед, дефтердар на вилаета Темешвар (дн. Тимишоара, Румъния). В него са записани 22 християнски домакинства и един неженен християнин (до имената на шестима от записаните има бележка „пришълец"). Общият приход от селището е в размер на 1850 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, шира, зеленчукови градини, такса за ползване на ливади, свине, ориз, ресм-и тапу, сено, овце, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година в селото са регистрирани и петима зеваид войнуци.

Във фрагмента от войнушкия регистър от 70-те години на XVI в.[640] в Излати трап са отбелязани три войнушки гьондера.

През 1596 г.[641] в селището са регистрирани 17 християнски ханета (до имената на двама от описаните има бележка „пришълец") и четирима неженени мюсюлмани. Общият приход от него е в размер на 1000 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе; към същата година в селото са регистрирани и 10 зеваид войнуци.

635 BOA, TD 77, c. 569 – 570, 810.
636 پریشلچه [prişelece].
637 BOA, TD 151, c. 317 – 318.
638 BOA, TD 370, c. 87.
639 BOA, TD 494, c. 545 – 546, 684.
640 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 187.
641 BOA, TD 1001, c. 554 – 555, 682.

ИЛИЯС [Iliyas] الياس

През 1516/18 г.[642] по подразбиране селото би могло да бъде административно отнесено към нахия Чименли. В него са регистрирани 14 мюсюлмански ханета, от които три на ямаци, и двама неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 2232 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, такса за ползване на ливади, кошери, овощни гардини, зеленчукови градини, ресм-и райет, ресм-и боюндурук, ниабет и арусане.

През 1530 г.[643] селището е тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 13, [ханета] на ямаци – 2. Приходът е в размер на 1839 акчета.

ИЛИЯС [Iliyas] الياس

През 1516/18 г.[644] по подразбиране селото би могло да бъде административно отнесено към нахия Кьостениче (Костенец). В него са регистрирани 36 мюсюлмански ханета и 16 неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 4000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лен, кошери, плодове, зеленчукови градини, ресм-и чифт, сено, ниабет и арусане, други такси.

През 1530 г.[645] селището е тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики имат следния вид: ханета мюсюлмани – 37, неженени мюсюлмани – 12. Приходът е в размер на 4272 акчета.

ИЛИЯС-И КЮЧЮК [Iliyas-i küçük] الياس كوچك **- изчезнало през XVI в.**

През 1516/18 г.[646] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме запис: „село Илияс-и кючюк; тези (т.е. жителите му) са отседнали в границите на село Анбарлъ (дн. Житница), дават десятъци". В селото са регистрирани 42 мюсюлмански ханета, от които 29 на ешкинджии и ямаци, и 9 неженени мюсюлмани (общността има имам; трима от вписаните са конвертити първо поколение). Общият приход от него е в размер на 3388 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, кошери, ресм-и райет, ниабет и арусане, ресм-и боюндурук, папур.

642 BOA, TD 77, стр 592.
643 BOA, TD 370, с. 94.
644 BOA, TD 77, стр 603.
645 BOA, TD 370, с. 94.
646 BOA, TD 77, с. 718 – 719.

Регистрацията от 1530 г.[647] представя селището като е тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следното изражение: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 15, неженени мюсюлмани – 9, [ханета на] ешкинджии и ямаци – 7. Приходът е в размер на 1373.

Регистрацията от 1570 г.[648] вече показва селото със затихващи функции. То е тимарско; административно е отнесено в нахия Гьопса на [каза] Филибе. В уводната рубрика на регистрационната му матрица намираме обяснение, че жителите му живеят в село Якублар – дн. Бегово и както по-рано плащат десятъци и други такси на спахията. В него са описани 4 мюсюлмански домакинства, като двама от регистрираните са в село Селчик обасъ – дн. Калояново и неразч. село. Общият приход от селището е в размер на 1862 акчета, като единствената обособена и остойностена данъчна позиция е ресм-и чифт (88 акчета), а останалата данъчна част е „приход от галат и други..., които населението от селата Селчик обасъ – дн. Калояново, Анбарлъ, Доганлъ – дн. Дуванлии и Узун кара – дн. Дълго поле плащат като десятъци, [защото] се занимават със земеделие в границите на споменатото (т.е. Илияс-и кючюк) село".

През 1596 г.[649] селото вече няма демографски профил. Общият приход е в размер на 1900 акчета, като единствената обособена и остойностена данъчна позиция е ресм-и чифт (88 акчета) „съгласно стария дефтер", а останалата данъчна част е „приход от галат и други..., които населението от селата Селчик обасъ, Анбарлъ, Доганлъ и Узун-и кара плащат като десятъци, [защото] се занимават със земеделие в границите на споменатото (т.е. Илияс-и кючюк) село".

ИЛИЯСДЖА [Iliyasca] الياسجه - дн. Първомай[650]

Първата регистация на селото е от 1570 г.[651] То е представено като тимарско в нахия Конуш на [каза] Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 19 мюсюлмански ханета категория чифт, едно от които на ямак, 4 – половин чифт, 3 – категория бенак. Общият приход от селището е в размер на 1180 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, такса за ползване на ливада, кошери, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

647 BOA, TD 370, с. 93.
648 BOA, TD 494, с. 643 – 644.
649 BOA, TD 1001, с. 653.
650 BOA, TD 729, с. 381 – Хаджи Илиясджа.
651 BOA, TD 494, с. 615. Би могло *Илиясджа* да се свърже с *Илияс* нахия Чименли (TD 77), каза Филибе (TD 370.)

През 1596 г.[652] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селото повтаря тази от 1570 г. В него са описани един имам, който е конвертит първо поколение, 20 мюсюлмански домакинства категория чифт, 3 – категория половин чифт, 19 – категория бенак и двама неженени мюсюлмани (освен имама, двама от записаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 2000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, такса за ползване на ливада, кошери, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

ИЛИЯСЛЪ [Iliyaslı] الياسلو - неуст.

През 1516/18 г.[653] *Илияслъ* административно е отнесено в нахия Чименли. В селото са регистрирани 28 мюсюлмански домакинства, три от които на ешкинджии и ямаци, и трима неженени мюсюлмани, един от които е маслар (общността има имам; четирима от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от него е в размер на 5585 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, ресм-и райет, ниабет и арусане, други такси.

През 1530 г.[654] селището е тимарско в каза Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографските му и финансови характеристики имат следния вид: имам – 1, ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 27, неженени мюсюлмани – 5, [ханета на] ешкинджии, ямаци и маслари – 3. Приходът е в размер на 4470 акчета.

През 1570 г.[655] селото е тимарско в нахия Караджа даг на казата Филибе (Пловдив). Демографската му рекапитулация представя: един имам, 27 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория половин чифт, 4 – категория бенак, един ямак и два празни чифта; до имената на петима от описаните има бележки, че са в [селата]: Умур обасъ – неуст., Бекирли – дн. не съществува, Хаджи обасъ [с друго име Хаджи Хаддад] – дн. Малко Дряново и ... . Общият приход от селището е в размер на 7470 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, воденици, овце, орехи, плодове, ресм-и тапу, ресм-и духан, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[656] от Илияслъ, в нахия Караджа даг, са регистрирани трима джелепкешани – и тримата нови.

652 BOA, TD 1001, с. 624.
653 BOA, TD 77, с. 583 – 584.
654 BOA, TD 370, с. 111.
655 BOA, TD 494, с. 634.
656 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т.3), с. 51.

През 1596 г.[657] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селото повтаря тази от предната регистрация. В него за записани 40 мюсюлмански ханета категории чифт, половин чифт и бенак (двама от описаните са конвертити първо поколение; до името на един от описаните има бележка, че в [село] Герен – дн. Белозем. Общият приход от селището е в размер на 7500 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе.

ИНАЛЛАР [Inallar] اينالار - дн. не съществува[658]

През 1516/18 г.[659] в селото са регистрирани 18 мюсюлмански ханета (в смисъл на стандартна данъчна единица), четирима неженени мюсюлмани, 30 [ханета на] оризари (седем от тях са към споменатото (т.е. Иналлар) село, спадащо към село Манендели – дн. Мененкьово; други седем са на река Емир фъкъх; 9 домакинства оризари, едно от които на конвертит първо поколение - са от село Кара пънар – дн. Карабунар, които сеят на река Хаджи Ибрахим към споменатото (т.е. Иналлар) село), 1 ямак; общността има имам. Общият приход от селището е в размер на 4591 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, смесено зърно, лен, зеленчукови градини, кошери, лозя, коноп, овце, шира от лозята на село Десичева – дн. Лесичово, ресм-и райет, ниабет и арусане, облагане на оризарите.

През 1530 г.[660] селото е тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следното изражение: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 13, неженени мюсюлмани – 12, [ханета] оризари – 28, [ханета] ямаци – 1. Приходът е в размер на 4720 акчета.

През 1570 г.[661] демографията и данъците на *Иналлар* са описани с тези на село Кара Мюрселер – дн. не съществува, било е разположено в границите на с. Виноградец. Селата са тимарски в нахия Доган кьой на [казата] Татарджък. В Иналлар са регистрирани 20 мюсюлмански ханета категория чифт, 4 – категория половин чифт, 11 – категория бенак, девет неженени мюсюлмани, 18 ямаци, 11 ханета на оризари и 51 ханета на юруци от джемаатите Ала Софилер (30; трима от описаните са конвертити първо поколение) и Хаджи Мустафа (21; шестима от описаните са конвертити първо поколение). В Кара Мюрселер са регистрирани 13 мюсюлмански ханета категория чифт, 4 – категория половин чифт, 12 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани и 22

657 BOA, TD 1001, с. 643 – 644.
658 Селото е било разположено между Мененкьово и Ветрен.
659 BOA, TD 77, с. 641 – 642.
660 BOA, TD 370, с. 111.
661 BOA, TD 494, с. 778 – 780.

ханета на оризари; шестима от записаните са конвертити първо поколение. Общият приход от селищата е в размер на 7066 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, лозя, овце, ресм-и тапу, воденици, люпилни за ориз, зеленчукови градини, външни десятъци [от добив на пшеница и смесено зърно от занимаващи се със земеделие в землището на селото] от селата Калуйре – дн. Калугерово и Саруджалар – дн. не съществува, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[662] Иналлар е със самостоятелен регистрационен профил; селото е тимарско в в нахия Доган кьой на [казата] Татарджък. В него са описани 28 мюсюлмански ханета категория чифт, 10 – категория половин чифт, 9 – категория бенак, шестима неженени мюсюлмани, 13 ханета на оризари (шестима от записаните са конвертити първо поколение) и 27 юрушки домакинства от джемаата Ала Софилер. Общият приход от селището е в размер на 5500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, лозя, овце, ресм-и тапу, воденици, люпилни за ориз, зеленчукови градини, ниабет и арусане, външни десятъци [от добив на пшеница и смесено зърно от занимаващи се със земеделие в землището на селото] от селата Калуйре – дн. Калугерово и Саруджалар – дн. не съществува, ниабет и арусане, други сборни такси.

ИНЕ БЕЙ [Ine bey] اینه بك - дн. в състава на Стряма

През 1516/18 г.[663] в селото са регистрирани 99 мюсюлмански ханета, от които 97 са на оризари, разделени на реките Ине бей и Ибн Хъзър (общността има имам – от оризарите на р. Ине бей; шестима от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от него е в размер на 4224 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, лен, такса за ползване на ливади, сено, кошери, люпилни за ориз, ниабет и арусане, ресм-и райет, облагане на оризари.

В регистрацията от 1530 г.[664] в *Ине бей* са регистрирани 83 хане на оризари; селото е тимарско в казата Филибе (Пловдив). Приходът от него е в размер на 3435 акчета.

През 1570 г.[665] селището е тимарско в нахия Караджа даг на [казата] Филибе. В него са регистрирани 22 мюсюлмански домакинства (в смисъл на стандартна данъчна единица) категории чифт, половин чифт и бенак, двама неженени мюсюлмани, 30 [ханета] на оризари и един

662 BOA, TD 1001, c. 789 – 790.
663 BOA, TD 77, c. 743 – 744.
664 BOA, TD 370, c. 93.
665 BOA, TD 494, c. 577.

неженен (общността има двама имами; седем от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селото е в размер на 3455 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, сено, такса за ползване на ливади, кошери, лен, ресм-и тапу, воденици, люпилни за ориз, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[666] от селото е записан един джелепкешан.

През 1596 г.[667] в *Ине бей* - нахия Караджа даг на [казата] Филибе – са регистрирани 55 мюсюлмански домакинства категория чифт, половин чифт и бенак, 9 неженени мюсюлмани и 24 ханета на оризари (общността има двама имами; десет от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 4000 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе.

ИРИЛЕР [Iriler] ايريلر - неуст.

През 1516/18 г.[668] по подразбиране може да приемем, че селото е административно отнесено в нахия Филибе (Пловдив); юрушко е, а в него са регистрирани 9 мюсюлмански ханета, от които 6 на ямаци. Общият приход от селището е в размер на 480 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, ресм-и боюндурук.

През 1530 г.[669] селището е тимарско в казата Филибе. Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 5, [ханета на] ямаци – 1. Приходът е в размер на 400 акчета.

През 1570 г.[670] в регистрацията на селото – в нахия Караджа даг на [казата] Филибе – се отбелязва рязък демографски прираст, В него са описани 45 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 28 на ямаци, 12 ханета категория половин чифт, 10 – категория бенак, 12 неженени мюсюлмани и 18 юруци (12 от описаните са конвертити първо поколение; до имената на двама от описаните има бележка, че са „от (т.е. плащат на) вакъфа на Ебу Еюб ал-Ансари"). Общият приход от селището е в размер на 1000 акчета; няма обособени остойностени данъчни позиции – облагането е върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, зеленчукови градини, кошери, сено, други такси.

666 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 52.
667 BOA, TD 1001, с. 588 – 589.
668 BOA, TD 77, с. 566.
669 BOA, TD 370, с. 90.
670 BOA, TD 494, с. 546 – 547.

През 1596 г.[671] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 56 мюсюлмански домакинства категория чифт и половин чифт; до имената на четирима от описаните има бележка, че са „от (т.е. плащат на) вакъфа на Ебу Еюб ал-Ансари"; четирима от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от него е в размер на 1000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, сено, ресм-и тапу, просо, испенче на хайманета от вън, ниабет и арусане, други сборни такси.

ИСМАИЛ ДИРАЗ [Ism'ail Diraz] اسمعيل دراز - дн. не съществува[672]

През 1516/18 г. в селото са регистрирани 14 мюсюлмански ханета и петима неженени мюсюлмани. Общият приход от него е в размер на 1485 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лен, кошери, орехи, лен, ниабет и арусане, ресм-и райет.

Регистрацията от 1530 г.[673] представя селището като част от мюлка на великия везир Ибрахим паша в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови показатели са следните: ханета мюсюлмани – 18, неженени мюсюлмани – 8. Приход: 1485 акчета.

През 1570 г.[674] селото е представено като част от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566) в нахия Караджа даг на [казата] Филибе. В него са описани 15 мюсюлмански домакинства категория чифт, 4 – категория бенак, четирима неженени мюсюлмани, четирима ямаци. Общият приход е в размер на 2367 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, овце, воденици, зеленчукови градини, плодове, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[675] от Исмаил Дираз са записани четирима нови джелепкешани.

През 1596 г.[676] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. Регистрирани са 16 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория половин чифт, 10 – категория бенак и двама неженени мюсюлмани (трима от записаните са конвертити първо поколение; до имената на шестима от записаните има бележка, че живеят в други селища – Филибе, Бедир обасъ и др.).

671 BOA, TD 1001, с. 555.
672 Селото е било в землището на Ръжево Конаре.
673 BOA, TD 370, с. 98.
674 BOA, TD 498, с. 298 – 299.
675 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 53.
676 BOA, TD 470, с. 295 – 296.

Общият приход от селището е в размер на 2367 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, овце, воденици, зеленчукови градини, плодове, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

ИСМАИЛЛЕР [Ism'ailler] اسمعيللر - неуст., вер. изчезнало

Първата регистрация на селото през 1530 г.[677] го представя като част от вакъфа „на новия имарет на блаженопочившия султан Баязид (Баязид II; 1481 - 1512) хан, мира на праха му, в Едирне (Одрин)" и запазва този си статут във всички разглеждани регистрации. В уводната рубрика на регистрационната му матрица намираме запис: „село Исмаиллер, от джемаата Даудлар (вер. свързано със село Даудлар – дн. Царимир); по-рано бяха юруци, ешкинджии, също и ямаци; [сега] са рая". В него са описани 16 мюсюлмански домакинства и шестима неженени мюсюлмани. Приходът е в размер на 2800 акчета.

През 1558 г.[678] приведената по-горе информация в уводната рубрика се повтаря. В селището са описани 14 мюсюлмански домакинства категория чифт, 1 – категория половин чифт, 4 – категория бенак, деветима неженени мюсюлмани и един неженен циганин; до имената на петима от регистрираните, един от които е и циганинът, има запис, че са акънджии. Приходът от селището, в размер на 3143 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, ресм-и духан от регистрирания циганин (6 акчета), овце, ниабет и арусане.

През 1570 г.[679] в селото – от джемаат Даудлар - са регистрирани 8 мюсюлмански домакинства категория чифт, 8 – категория бенак и един неженен мюсюлманин (един от описаните е конвертит първо поколение; до името на един от описаните има бележка, че е в [село] Кьопекли – дн. Свобода). Общият приход от него е в размер на 4154 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, овце, ниабет и арусане, други такси.

През 1596 г[680] в Исмаиллер са регистрирани 17 мюсюлмански домакинства категория чифт, 8 – категория бенак и седем неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 4154 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, овце, ниабет и арусане, кошери, зеленчукови градини, ресм-и тапу, други такси.

677 BOA, TD 370, с. 100.
678 BOA, TD 306, с. 27 – 28.
679 BOA, TD 498, с. 210.
680 BOA, TD 470, с. 203 – 204.

ИСТАЛЪ [Istalı] استالى - неуст.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[681] са първите фрагментарни данни за селото. От *Истал от Гьопса* – нахия Коюн тепе – е регистриран един джелепкешан – Вейсел, син Али, името на когото не присъства в поименния опис на селището от 1596 г.

Първата пълна регистрация на селото е от 1596 г.[682] В него са описани 1 мюселем, 2 мюсюлмански ханета категория чифт 22 – категория бенак; трима от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, сено, кошери, плодове, ресм-и тапу, зеленчукови гардини, ниабет и арусане.

ИСХАК БЕЙ [Ishak bey] اسحاق بك - вер. изчезнало

В регистрациите от 1516/18 г.[683] и 1530 г.[684] Исхак бей е всъщност мезра, в уводната рубрика на чиято регистрационната матрица се повтаря записът: „село Исхак бей, целият народ е измрял[685], някои също са [и] перакенде; мезра е". През 1516/18 г. приходът от нея е 5280 акчета, формиран от облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, орехи, кошери, такса за ползване на ливади, лозя, лен, воденици, други такси. През 1530 г. мезрата е част от хасовете на кадъаскера на вилаета Румили; приходът от нея е отново 5280 акчета.

През 1570 г.[686] в Исхак бей са регистрирани вече 4 мюсюлмански домакинства категория чифт и 2 – категория половин чифт (до имената на двама от записаните има бележка, че са в [село] Сюлемишлер – дн. Плодовитово и [село] Челтюкчи – вер. дн. Оризово). Общият приход от селището е в размер на 1950 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, воденици, лозя, лен, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[687] в поселката са регистрирани 8 мюсюлмански домакинства, като за двама от описаните има бележка, че са в [село] Сюлемишлер, а за четирима – че са в [село] Челтюкчи. Общият приход от селището е в размер на 1700 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, воденици, лозя, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

681 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 67.
682 BOA, TD 1001, с. 673 – 674.
683 BOA, TD 77, с. 739.
684 BOA, TD 370, с. 90.
685 Cumle ra'yat kırılmış.
686 BOA, TD 494, с. 670.
687 BOA, TD 1001, с. 667.

ИСХАК ФЪКЪХ [Ishak fıkıh] اسحاق‌فقيه - дн. не съществува[688]

Регистрацията от 1516/18 г.[689] експонира селото като част от вакъфа на Ебу Еюб ал-Ансари, статут, който се запазва във всички разглеждани регистрации. В него са регистрирани 61 мюсюлмански домакинства и двама неженени мюсюлмани; трима от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 5912 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, плодове, овце, ресм-и райет, ниабет и арусане.

През 1530 г.[690] се наблюдава доста сериозен демографски прираст в Исхак фъкъх. В селището са описани 119 мюсюлмански домакинства и 56 неженени мюсюлмани. Общият приход е в размер на 9000 акчета.

През 1570 г.[691] в селото са регистрирани 25 мюсюлмански домакинства категория чифт, 57 – категория бенак, 33 неженени мюсюлмани, както и голяма общност от хайманета мюсюлмани, описани по следния начин: един имам, 61 [ханета/хайманета?] – категория бенак, 45 неженени мюсюлмани и един ямак (десет от записаните са конвертити първо поколение; до името на един от записаните има бележка, че в [село] Хамидли – дн. Иван Вазово). Общият приход от него е в размер на 2020 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, кошери, плодове, овце, такса за ползване на ливади, зеленчукови градини, ниабет и арусане.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[692] от селото са записани двама нови джелепкешани.

През 1596 г.[693] в селото са описани 38 мюсюлмански домакинства категории чифт, половин чифт (1) и бенак и 11 неженени мюсюлмани. Освен тях, както при регистрацията от 1570 г., са описани и 1 имам, 36 хайманета категории чифт и бенак и 19 неженени мюсюлмани (10 от записаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 2020 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, кошери, плодове, овце, такаса за ползване на ливади, зеленчукови градини, ниабет и арусане.

688 Селото е било разположено между днешните Отец Паисиево, Сърнегор, Стрелци и Сухозем.
689 BOA, TD 77, с. 828.
690 BOA, TD 370, с. 103.
691 BOA, TD 498, с. 58 – 60.
692 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 46.
693 BOA, TD 470, с. 61 – 62.

Й (يء)

ЙЕНИ БЕЙЛИ [Yeni beyli] يکی بکلو - дн. Слатина, община Карлово

През 1516/18 г.[694] в селото са регистрирани 17 мюсюлмански ханета, от които 4 са на ямаци, и 7 неженени мюсюлмани; общността има имам, един от описаните е конвертит първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 1065 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, плодове, орехи, лен, такса за ползване на ливади, ресм-и райет, ресм-и боюндурук, воденици, ниабет и арусане.

Регистрацията от 1530 г.[695] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики имат следното изражение: ханета мюсюлмани – 21, неженени мюсюлмани – 2, [ханета на] акънджии – 5, [ханета на] ямаци – 2. Приходът е в размер на 1453 акчета.

През 1570 г.[696] селото е тимарско в нахия Гьопса на [каза] Филибе. В него са записани 29 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 10 на ямаци, 2 – категория половин чифт, 3 – категория бенак и 36 неженени мюсюлмани (общността има имам; двама от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 4092 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, плодове, орехи, ресм-и тапу, ресм-и къшлак, десятъци от зърнен добив от мезра, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[697] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. В селото са регистрирани 32 мюсюлмански домакинства категория чифт, 1 – категория половин чифт, 23 – категория бенак и 18 неженени мюсюлмани (общността има имам; двама от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 5700 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, такса за ползване на ливади, плодове, орехи, ресм-и тапу, ресм-и къшлак, десятъци от зърнен добив от мезра, ниабет и арусане, други сборни такси.

694 BOA, TD 77, c. 566.
695 BOA, TD 370, c. 94.
696 BOA, TD 494, c. 620.
697 BOA, TD 1001, c. 629 – 630.

ЙЕНИ КЬОЙ С ДРУГО ИМЕ ДОГАН КЪРЪ [Yeni köy nam-i diğer Doğan kırı] يکی کوی نام دکر طغانقيری - вер. дн. не съществува

В тимарския регистър от 1570 г. е първата регистрация на селото.[698] То е представено като част от хасовете на Мехмед паша в [казата] Филибе (Пловдив). В уводната рубрика на регистрационната му матрица е записано, че то е в близост до селата Дору атлъ – дн. Стоево и Ахмед фъкъх; определят се и границите на землището му между селата: Дору атлъ, Ахмед фъкъх, Игрилер (дн. Нови извор), Кьоселер – дн. не съществува, махалата Дели пири, която спада към Кашъкчъ - [699] Халил реис с друго име Дуруд баздар[700] и махала ..., която спада към Дуруд баздар. В него са регистрирани 6 християнски ханета; до имената на трима от описаните има бележка „пришълец".[701] Общият приход от селището е в размер на 650 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, испенче на хайманета, ресм-и къшлак, лен, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[702] както информацията в уводната рубрика (със завършващото допълнение „съгласно стария дефтер"), така и информацията от регистрационния профил на селото (демография, антропонимия, обособени и остойностени данъчни позиции, общ приход от селото) се повтаря дословно.

ЙЕНИДЖЕ КЬОЙ [Yenice köy] يکيجه کوی - неуст.

Във вакъфския регистър от 1570 г. е първата регистрация на селото.[703] То е част от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566). В уводната рубрика на регистрационната му матрица е записано, че е в близост до село Кара орман – дн. Черна гора; административно е отнесено в нахия Караджа даг на [казата] Филибе. В него за записани 136 християнски домакинства (до имената на 7 от регистрираните има бележка „пришълец"[704]; един от описаните е в Рогош), 6 мюсюлмански домакинства, от които три – категория чифт и три – категория бенак (четирима от регистрираните са конвертити първо поколение) и 5 домакинства на цигани. Общият приход от селището е в размер на 21 920 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, кошери, свине, вино, такса за полз-

698 BOA, TD 494, c. 534.

699 Виж статията за *Конуш.*

700 Дн. Златовръх; тук за пръв и единствен път *Дуруд баздар* се споменава като дублетен топоним за *Халил реис*; вероятно става дума за днес не съществуващо селище, намирало се в непосредствена близост до Златовръх. Виж статията за *Халил реис* и *Дуруд баздар.*

701 پريشلچه [prişelece].

702 BOA, TD 1001, c. 546.

703 BOA, TD 498, c. 307.

704 پريشلچه [prişelece].

ване не ливади, орехи, ресм-и тапу, овце, лен, папур, воденици, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[705] информацията в уводната рубрика от предната регистрация се повтаря дословно. В селото са регистрирани 3 мюсюлмански домакинства категория чифт, 2 – категория бенак, един неженен мюсюлманин (двама от описаните са конвертити първо поколение) и 104 християнски домакинства (до имената на трима от описаните има бележки, че живеят в Котлуджа?, Яхиялъ? (Тахталъ?), Ълъджа?). Общият приход от селището е в размер на 21 920 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, свине, вино, такса за ползване не ливади, орехи, ресм-и тапу, овце, лен, папур, воденици, ниабет и арусане, други сборни такси.

ЙЕНИДЖЕ КЬОЙ С ДРУГО ИМЕ НОВАСИЛ [Yenice köy nam-i diğer Novasil] يكيجه كوى نام دكر نوهسيل - дн. Ветрен дол, община Септември[706]

През 1530 г.[707] е първата регистрация на селото; то е тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следното изражение: ханета християни – 12. Приходът е в размер на 1600 акчета.

През 1570 г.[708] Йениджe кьой/Новасил[709] е част от зиамет в нахия Чепине на [казата] Татарджък. В него са регистрирани 2 мюсюлмански домакинства категория чифт, 33 християнски домакинства и двама неженени християни (до имената на четирима от описаните има бележка „хаймане"; до името на един от описаните има бележка „пришълец"[710]). Общият приход от селището е в размер на 3925 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, шира, лозя, овце, кошери, плодове, сено, орехи, свине, зеленчукови градини, пашкули, воденици, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г. [711] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 3 мюсюлмански ханета (двама от записаните са конвертити първо поколение), двама неженени мюсюл-

705 BOA, TD 470, c. 309 – 310.

706 В BOA, TD 729, c. 464 намираме: *Йениджe кьой с друго име Елли дере*, чиито демографски характеристики (ханета мюсюлмани – 8, ханета християни – 48), са много близко до тези на *Йениджe кьой/Новасил* от 1596 г.

707 BOA, TD 370, c. 112.

708 BOA, TD 494, c. 733 – 734.

709 Във фихриста на каза Татар Пазаръ е записано като *Новасил дербенд.*

710 پريشلچه [prişelece].

711 BOA, TD 1001, c. 744.

мани и 41 християнски домакинства. Общият приход от селището е в размер на 3925 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, шира, лозя, овце, кошери, плодове, сено, орехи, свине, зеленчукови градини, пашкули, водеици, ниабет и арусане, други сборни такси.

ЙОМЕР БЕЙ, ЙОМЕР БЕЙЛИ С ДРУГО ИМЕ КАТЪРЛЪ [Ömer bey, Ömer beyli nam-i di ğer Katırlı] عمربک(لو) نام دکر قاترلو **- дн. Боянци, община Асеновград**

През 1516/18 г.[712] селото е част от мюлка на мирахор-и бюзюрг Ахмед ага. Описани са 4 мюсюлмански ханета категория чифт; приходът от него е в размер на 315 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, такса за ползване на ливади, водеици (без стойност), ресм-и райет.

През 1530 г.[713] *Йомер бей* все още е част от вакъфа на Ахмед паша в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 4. Приход: 1300 акчета.

Във вакъфския регистър от 1570 г. селото е вече е представено като част от вакъфа на „новия имарет в Чорлу”[714] в нахия Конуш [на каза Филибе]. В него са регистрирани само християни - ханета – 63, неженени – 3, вдовишки ханета – 1; до името на един от описаните има бележка „пришълец”.[715] Общият приход от селището е в размер на 10 480 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, вино, плодове, кошери, зеленчукови градини, сено, овце, свине, люпилни за ориз, водеици, ниабет и арусане, други такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[716] от *Катърлъ* са регистрирани трима джелепкешани.

Във вакъфската регистрация от 1596 г.[717] селото е отново представено като част от вакъфа на „новия имарет в Чорлу” в нахия Конуш [на каза Филибе]. Описани са 46 християнски домакинства и 14 неженени християни (до имената на 13 от описаните има бележка „пришълец”). Общият приход от него е в размер на 10 480 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, вино, плодове, кошери, зеленчукови градини, сено, овце, свине, люпилни за ориз, водеици, ниабет и арусане, други такси.

712 BOA, TD 77, c. 834.
713 BOA, TD 370, c. 103.
714 BOA, TD 498, c. 675 – 676.
715 پریشلچه [prişelece].
716 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т.3), с. 47.
717 BOA, TD 470, c. 698 – 699.

ЙОМЕР ОБАСЪ [Ömer obası] عمر اوبه‌سی - дн. Домлян, община Карлово

През 1516/18 г.[718] в селото, с дублетен топоним *Кавaклан? (Коклан?) Азиз*, са регистрирани 28 мюсюлмански ханета, от които 5 на ямаци (общността има имам; един от регистрираните е конвертит първо поколение). Общият приход от него е в размер на 3500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, лен, ниабет и арусане, ресм-и райет, ресм-и боюндурук.

В регистрацията от 1530 г. селото е представено като тимарско в казата Филибе (Пловдив).[719] Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 22, [ханета на] ямаци и маслари – 10. Приходът е в размер на 4123 акчета.

През 1570 г.[720] селото е тимарско в нахия Гьопса на [каза] Филибе. В него са регистрирани: 31 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 18 на юруци, 5 – категория половин чифт, 11 – категория бенак, трима неженени мюсюлмани (общността има имам; трима от описаните са конвертити първо поколение), „друга общност в споменатото село..., която се установила по-рано" – 17 ханета категория чифт и 4 – категория бенак и джемаат на юруците – 10 регистрирани. Общият приход от селището е в размер на 5190 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, орехи, водеици, плодове, ресм-и тапу, ниабет и арусане.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[721] от селото са записани двама нови джелепкешани.

През 1596 г.[722] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. Описани са 89 мюсюлмански ханета категория чифт, половин чифт и бенак и 13 неженени мюсюлмани (общността има имам; седем от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 6000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, орехи, водеици, плодове, ресм-и тапу, ниабет и арусане.

718 BOA, TD 77, с. 802 – 803.
719 BOA, TD 370, с. 94.
720 BOA, TD 494, с. 603 – 604.
721 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т.3), с. 64.
722 BOA, TD 1001, с. 612 – 613.

ЙОМЕРДЖЕЛИ [Ömerceli] عمرجلی

В регистъра от 1530 г. за пръв и единствен път в използваните регистрации се срещат данни за това, иначе съвсем не малко, село.[723] То е представено като тимарско в казата Татар Пазаръ със следните демографски характеристики и финансови показатели: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 37, неженени мюсюлмани – 5, [ханета] оризари – 50, [ханета] на ямаци – 1. Приходът е в размер на 6633 акчета.

ЙОМЕРЛЕР [Ömerler] عمرلر - неуст.

В регистрацията от 1516/18 г.[724] селото по подразбиране би могло да се отнесе административно към нахия Кьостениче (Костенец). В уводната рубрика на регистрационната му матрица е записано „юруци са (т.е. жителите му), отседнали в границите на Гьодлеш? В него са регистрирани 29 ханета на ямаци и ешкинджии. Общият приход от селището е в размер на 707 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лозя, кошери, зеленчукови градини, облагане на юруците.

През 1530 г. селото е тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик).[725]; в уводната рубрика се повтаря дословно информацията от предната регистрация. Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 3, неженени мюсюлмани – 2, [ханета] на ямаци – 21. Приходът е в размер на 914 акчета.

През 1570 г.[726] селището е тимарско в казата Татар пазаръ. В уводната му рубрика отново е записано, че е юрушко в границите на Гьодлеш?. В него са описани 21 мюсюлмански домакинства категория чифт, 6 – категория половин чифт, 7 – категория бенак и четирима неженени мюсюлмани. Общият приход от селото е в размер на 1244 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, лозя, кошери, зеленчукови градини, плодове, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[727] в Йомерлер са описани 25 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория бенак и петима неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 1300 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, лозя, кошери, зеленчукови градини, сено, плодове, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

723 BOA, TD 370, с. 111.
724 BOA, TD 77, с. 606 – 607.
725 BOA, TD 370, с. 110.
726 BOA, TD 494, с. 753 – 754.
727 BOA, TD 1001, с. 763.

К (ك,ق)

КАДЪ-И СИНАН С ДРУГО ИМЕ ГЮЛЕМЕН [Kadı-i Sinan nam-i diğer Gülemen] قاضی سنان نام دکر کولمن **- дн. Гелеменово, община Пазарджик**

През 1516/18 г.[728] в селото са регистрирани 61 мюсюлмански домакинства, от които 41 на оризари на река Гелемен, и 14 на ямаци и маслари (общността има имам; петима от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 4098 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, лен, кошери, люпилни за ориз, ниабет и арусане, ресм-и райет, облагане на оризари, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[729] представя селото като тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик); отбелязва се рязък демографски спад – оризари вече не са описани, Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 5, неженени мюсюлмани – 5, [ханета на] ямаци и маслари – 13. Приходът е в размер на 3800 акчета.

През 1570 г.[730] селището е част от зиамет в нахия Доган кьой на [каза Татар Пазаръ]. В него са описани 40 мюсюлмански домакинства категория чифт, от които 38 на оризари и ямаци, 3 – категория половин чифт, 13 – категория бенак и шестима неженени мюсюлмани (общността има имам – не е експлицитно представен, а чрез номенклатурата „фъкъх" - оризар; петима от регистрираните са конвертити първо поколение; един от регистрираните е от [село] Кьости – дн. Костиево; един от регистрираните е в [село] Кара Халил – дн. Левски). Общият приход от селото е в размер на 3030 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, сено, кошери, ресм-и тапу, люпилни за ориз, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[731] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. Описани са 49 мюсюлмански домакинства категория чифт, 3 – категория половин чифт, 11 – категория бенак и трима неженени мюсюлмани (до името на един от записаните има бележка, че е „от раята (т.е. плащащ) на вакъфа на Евренос бей"; шестима от записа-

728 BOA, TD 77, с. 675 – 676.
729 BOA, TD 370, с. 111.
730 BOA, TD 494, с. 739.
731 BOA, TD 1001, с. 749 – 750.

ните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 3500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, сено, кошери, ресм-и тапу, люпилни за ориз, ниабет и арусане, други сборни такси.

КАДЪ [Kadı] قاضى - дн. Кадиево, община Родопи

Регистрацията от 1530 г.[732] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 5, [ханета на] ямаци – 1, [ханета на] оризари на река Кричиме (т.е. Въча) – 50, неженени оризари – 14. Приходът е в размер на 4624 акчета.

През 1570 г.[733] селището е част от зиамет в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. В него са регистрирани 41 ханета категория чифт, 5 от които на оризари, 4 – категория половин чифт, едно от които на оризар, 17 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани и две ханета на ямаци (общността има имам и мюеззин; шестима от описаните са конвертити първо поколение; един от описаните е в [село] Кара кяфир). Общият приход от селото е в размер на 5000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, ливади, сено, плодове, ресм-и тапу, ориз, люпилня за ориз, ниабет и арусане, външни десятъци от зърнен добив [от обработващи землището на селото от] село Бирестовиче – дн. Брестовица, други сборни такси.

През 1596 г.[734] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. Описани са 43 мюсюлмански ханета категория чифт, 6 – категория половин чифт, 26 – категория бенак и 16 неженени мюсюлмани (общността има имам и мюеззин; един от описаните е кятиб; 12 от описаните са конвертити първо поколение, един от които спахия, чието хане е инициализирано чрез чифлик). Общият приход от селището е в размер на 5000 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе.

732 BOA, TD 370, c. 94.
733 BOA, TD 494, c. 558 – 559.
734 BOA, TD 1001, c. 569 – 570.

КАЛЕКОВЧЕ С ДРУГО ИМЕ АГАЧ КЬОЙ/ АЛТЪНДЖЪ АГАЧ [Kalekovçe nam-i diğer Ağaç köy/Altıncı ağaç] /قالقوچه نام دكر اغاچ كوى/ التونجى اغاچ **- дн. Калековец, община Марица**[735]

През 1516/18 г.[736] в селото са регистрирани 3 мюсюлмански ханета (двама от описаните са конвертити първо поколение), две от които на оризари и 21 християнски ханета (до имената на трима от описаните има бележка „пришълец”[737]). Към същата година в него има записани и 3 ханета на зеваид войнуци (един от регистрираните – Коджа Рад – присъства и в поименния опис на селото; другите двама - не). Общият приход от селището е в размер на 1563 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лен, кошери, вино, водиници, свине, сено, люпилни за ориз, ниабет и арусане, облагане на оризари, испенче, шира.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[738] в *Каликовиче* са регистрирани два войнушки гьондера – един от ямаците е от Панаириште – дн. Панагюрище, друг – от Бане – дн. Баня, Панагюрище; един от войнуците е хаймане.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[739] в *Каликовиче* броят на войнушките гьондери е същият; отразени са ротации в тях.

Регистрацията от 1530 г.[740] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики имат следното изражение: ханета мюсюлмани – 15, ханета християни – 21. Приходът е в размер на 1520 акчета.

През 1570 г.[741] селото е соколарски тимар в казата Филибе; в уводната рубрика на регистрационната му матрица са вписани и дублетните му топоними *Агач кьой* и *Алтънджъ кьой.* В него са записани 2 мюсюлмански домакинства категория чифт, 3 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани (един от записаните е конвертит първо поколение) и 37 християнски домакинства. Общият приход от селището е в размер на 5866 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, вино, кошери, лозя, свине, водиници, сено, лен, такса за ползване на ливади, ресм-и тапу, зеленчукови градини, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[742] в село *Алтънджъ/Агач* (неправилно убицирано като Златитрап) – нахия Коюн тепе - са регис-

735 В BOA, TD 729, с. 429 – и *мезра Калаковче.*
736 BOA, TD 77, с. 783, 811.
737 پريشلچه [prişelece].
738 BOA, MAD 81, с. 161.
739 BOA, TD 151, с. 324.
740 BOA, TD 370, с. 94.
741 BOA, TD 494, с. 692.
742 ИБИ , т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 73.

трирани трима джелепкешани.

Във фрагмента от войнушкия регсистър от 70-те години на XVI в.[743] в *Каликовиче* са записани 2 войнушки гьондера; двама от ямаците са от селата Бане – дн. Баня и Бига – дн. Бяга.

През 1596 г.[744] административната и номинативна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от 1570 г. В селото са регистрирани 4 мюсюлмански домакинства категория чифт (до имената на двама от записаните има бележка „пришълец"), един неженен мюсюлманин, 41 християнски домакинства и 10 неженени християни (до имената на четирима от описаните има бележка „пришълец"; до имената на седем от описаните има бележка, че с в други населени места – Рогош, Виржева – дн. Ръжево, Урумлар – дн. не съществува, Йенидже кьой от вакъфа на Сюлеймание, Юнд кьой – вер. *Чирпан с друго име Юнд кьой*). Общият приход от селището е в размер на 5900 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, вино, кошери, лозя, свине, водениции, сено, лен, ресм-и тапу, такса за ползване на ливади, зеленчукови градини, люпилни за ориз, ниабет и арусане, други такси. Към същата година регистрацията отбелязва и: „от село Калаковче, с друго име Алтънджъ агач е също; в стария дефтер е казано, че от споменатото село има 650 акчета ифраз, [който] се дава на тимар; понастоящем, в новия дефтер се записаха 900 акчета ифраз".

КАЛОФЕР С ДРУГО ИМЕ СУШНИЧЕ ДЕРБЕНД [Kalofer nam-i diğer Suşniçe derbend] قالوفر نام دكر سوشنچه دربند **- дн. Калофер**

През 1516/18 г.[745] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме запис: „село Калофер с друго име Сушниче дербенд – стои на пътя от Акча Казанлък към София; има високочайша заповед мястото да е дербенд и да се събират [като данък] по едно киле пшеница, по едно киле ечемик, по 30 акчета испенче, ресм-и арус и бадж върху виното." Отстрани има бележка, че за споменатото село на мирахор[-и бюзюрг] Ахмед ага е издаден темлик. В Калофер са регистрирани 61 християнски ханета, 9 неженени християни и едно вдовишко хане. Общият приход от селището е в размер на 4800 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, бадж върху виното, испенче, испенче, ниабет и арусане, такса за ползване на пасище.

През 1530 г.[746] селището е част от хасовете на „падишаха закрилник

743 ИБИ , т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 192.
744 BOA, TD 1001, с. 693, 569.
745 BOA, TD 77, с. 746.
746 BOA, TD 370, с. 87.

на света" (Сюлейман I 1520 - 1566) в казата Филибе (Пловдив); в уводната рубрика дословно се повтаря информацията от предната регистрация. Тази, към 1530 г., показва повече от два пъти завишение в демографската му характеристика – броят на християнските ханета е вече 138, броят на вдовишките ханета е 2, приходът е в размер на 10 000 акчета.

През 1570 г.[747] Калофер е част от вакъфа на Сюлейман I. В него са записани 262 християнски домакинства и 45 неженени християни, живеещи в 25 махали, всяка една от които е наречена на човек, с когото започва поименния ѝ опис (например описът на махала „Тодор Добри" започва с Тодор Добри, описът на махала Истоян син на Тодор" започва с Истоян, син на Тодор и т.н.), което всъщност експонира par excellence моделът за разрастването и/или създаването на нови селища в предпланинския район на Стара планина. Общият приход от селището е в размер на 32 300 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, джизие, пшеница, шира, кошери, зеленчукови градини, вино, свине, овце, ресм-и тапу, воденици, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[748] в *Калофер дербенд* са регистрирани 18 джелепкешани, 10 от които нови.

През 1596 г.[749] селището е част от вакъфа на Сюлейман I в [казата] Филибе. Описани са 3 мюсюлмански домакинства (двама от регистрираните са конвертити първо поколение), трима неженени мюсюлмани (конвертити първо поколение), 292 християнски домакинства и 51 неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 32 319 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, джизие, пшеница, шира, кошери, зеленчукови градини, вино, свине, овце, ресм-и тапу, воденици, ниабет и арусане, други сборни такси.

КАЛУЙРОВА С ЮНД АЛАНЪ [Kaluyrova ma'a Yund alanı] قالويروه مع يوند الاكى - дн. Калугерово, община Лесичово и Елшица, община Панагюрище

Първата информация за *Калуйрова* е от 1516/18 г. За съжаление, същностният опис на селото вероятно е на незапазените страници на регистъра, поради което са налични само описаните ханета на зеваид войнуци – те са 12 на брой.

Във Войнушкия регистър от 1523 г.[750] в селото – нахия Татарджък

747 BOA, TD 498, с. 287 – 292.
748 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 66 – 67.
749 BOA, TD 470, с. 285 – 289.
750 BOA, MAD 81, с. 164 – 165.

(Пазарджик) – са регистрирани 5 войнушки гьондера (двама ямаци и един войнук са от Десичева – дн. Лесичово; един ямак е от Панаириште – дн. Панагюрище; двама ямаци са записани като хаймане).

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[751] войнушките гьондери в *Калугерова* ەوورکولاڤ са отново 5 – отразени са ротации в тях; двама войнуци и двама ямаци са от Десичева.

През 1530 г.[752] *село Калуйрова с мезра Юнд аланъ* са представени като част от вакъфа на Яхия паша в казата Филибе (Пловдив) и запазват този си статут във всички разглеждани нататък регистрации. Предвид факта, че към тази година *Юнд аланъ* е все още мезра, демографските и финансови характеристики на, очевидно по-скоро Калуйрова, го представят като селище от градски тип; те са следните: ханета мюсюлмани – 9, неженени мюсюлмани – 2, ханета християни – 143, ханета на цигани – 135 (от които мюсюлмански – 25, християнски - 110), неженени цигани – 19, роби на вакъфа – 9, неженени [роби на вакъфа] – 3. Приходът е в размер на 30 600 акчета.

През 1570 г.[753] *Калуйре* (друг графичен и фонетичен вариант на топонима) и *Юнд аланъ* са със самостоятелни демографски и единна данъчна регистрации. В *Калуйре* са описани 1 мюсюлманско домакинство категория чифт, 11 – категория бенак, четирима неженени мюсюлмани (общността има имам; петима от описаните са конвертити първо поколение), 716 християнски ханета (!) и трима неженени християни, живеещи в 10 махали, носещи имена на хора, с които започва описът на всяка една от тях – до имената на 100 човека има бележка „пришълец”[754]; общността има двама свещеници, единият от които – в махала Рад Велчо - може би е монах, тъй като е записан като „кара папас”; пет от ханетата са инициализирани чрез бащини). В *Юнд аланъ и Деирмен аланъ, спадащи към село Калуйре* са описани 13 мюсюлмани роби на вакъфа, 12 от които са в друго населено място (петима от описаните са конвертити първо поколение), 152 християнски ханета (общността има свещеник; до имената на петима от регистрираните има бележка „пришълец”), 69 цигански домакинства „от село Калуйре” (с изключение на 2 от тях, останалите са в селата Кьосе Мурадлъ – дн. Братаница, Тимурджилер – вер. Ковачево, Салихеддинли – дн. Огняново, Сарухан бейли – дн. Септември, Кадъ кьой – дн. Гелеменово, Татарлар, Ада – дн. Стамболийски) и 12 джемаата, за които в демографската рекапитулация става ясно, че са на цигани (233-ма души, в чийто брой вероятно са включени и тези към Калугерово), като огромната част регистрира-

751 BOA, TD 151, c. 346 – 347.
752 BOA TD, 370, c. 99.
753 BOA, TD 498, c. 650 – 661.
754 پرېشلچه [prișelece].

ните са в различни от Юнд аланъ населени места. Към същата година в тимарския опис TD 494 в Калуйре и Юнд аланъ са регистрирани общо 16 ханета на зеваид войнуци (в Калуйре – 12 ханета, от които три на свещеници, от които на едно на „кара поп"; в Юнд аланъ – 4 ханета).[755] Общият приход от двете селища е в размер на 53 810 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет за мюсюлманите и циганите мюсюлмани, джизие, испенче, пшеница, смесено зърно, шира, плодове, водеици, свине, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[756] от *Калугерова и Арнауд с друго име Юнд аланъ* са записани 37 джелепкешани.

През 1596 г[757] двете села са отново със самостоятелни демографски и единна данъчна регистрации. В *Калуйре* са описани 5 мюсюлмански домакинства категория чифт, 10 – категория бенак, един неженен мюсюлманин (осем от описаните са конвертити първо поколение, един от които е в село Кара пънар – дн. Кара бунар), 377 християнски домакинства и седем неженени християни, живеещи отново в 10 махали (микротопонимията повтаря тази от предната регистрация; до имената на 23-ма има бележка „пришълец"; общността има двама свещеници – в махалата „Вълко, син на Недьо"). В *Юнд аланъ и Деирмен аланъ, спадащи към село Калуйре* са описани шестима мюсюлмани роби на вакъфа (двама конвертити първо поколение), които са в други населени места, 77 християнски домакинства, 42-ма неженени християни и 15 цигански джемаата, общият брой на регистрираните в които е 162-ма човека; огромната част от тях, както при предната регистрация, са в различни от Юнд аланъ населени места. Към същата година в тимарския регистър TD 1001 в *Калуйре и Юнд аланъ* са регистрирани 21 ханета на зеваид войнуци (в Калуйре – 18 ханета, от които отново три на свещеници, едно от които на „кара поп", както в предната регистрация; в Юнд аланъ – 3 ханета).[758] Общият приход от двете селища е в размер на 53 810 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет за мюсюлманите и циганите мюсюлмани, джизие, испенче, пшеница, смесено зърно, шира, плодове, водеици, свине, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

755 BOA, TD 494, с. 685 – 686.
756 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 80.
757 BOA, TD 470, с. 675 – 683.
758 BOA, TD 1001, с. 684 – 685.

КАПУДЖЪКЛЪ [Kapucıklı] قپوجقلو - неуст.[759]

През 1516/18 г.[760] в селото са описани 15 мюсюлмански ханета, едно от които на ямак, четирима неженени мюсюлмани, един от които ямак (общността има имам; трима от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 1600 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, зеленчукови градини, ресм-и райет, арусане, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[761] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 12, неженени мюсюлмани – 2, [ханета на] ямаци – 1. Приходът е в размер на 1731 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[762] представя селището като част от зиамет в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. Описани са 17 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт, 1 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани, един ямак и двама оризари (общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от селото е в размер на 2356 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, облагане на оризарите, кошери, зеленчукови градини, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[763] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. В *Капуджъклъ* са описани 20 мюсюлмански ханета категория чифт, две от които на оризари, 1 – категория половин чифт, 2 – категория бенак и един неженен мюсюлманин; общността има имам. Общият приход от селището е в размер на 2500 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе.

КАРА АГАЧ [Kara ağaç] قره اغاچ - дн. Брестник, община Родопи

През 1530 г.[764] селото е представено като част от вакъфа на Шихабеддин паша в казата Филибе (Пловдив) и запазва този си статут във всички разглеждани регистрации. В уводната рубрика на регистрационната му матрица намираме запис: „село Кара агач, по-рано е било записано към прихода на село Кьоклене – дн. Куклен". Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 3, ханета християни – 35, неженени християни – 3. Приходът е в размер на 10 625 акчета.

759 В BOA, TD 729, с. 380 – само *мезра Капуджъклъ*.
760 BOA, TD 77, с. 694.
761 BOA, TD 370, с. 91.
762 BOA, TD 494, с. 568 – 569.
763 BOA, TD 1001, с. 581 – 582.
764 BOA, TD 370, с. 101.

През 1570 г.[765] в селището са регистрирани едно мюсюлманско хане категория чифт, 4 – категория половин чифт, 69 християнски ханета и 21 неженени християни (общността има свещеник; до името на един от описаните има бележка „пришълец”[766]; до името на един от описаните има бележка, че е в „града”, т.е. Филибе). Общият приход от него е в размер на 9840 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, кошери, плодове, пашкули, овце, шира, орехи, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[767] от село *Кара агач,* нахия Конуш, са записани двама джелепкешани.

През 1596 г.[768] в селището са регистрирани 10 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт, двама неженени мюсюлмани (един от описаните е конвертит първо поколение), 62 християнски ханета и 20 неженени християни (до имената на двама от регистрираните има бележка „пришълец”). Общият приход от него е в размер на 9840 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, кошери, плодове, пашкули, овце, шира, орехи, свине, ниабет и арусане, други сборни такси.

КАРА ДУРУД, КАРА ДАУД С ДРУГО ИМЕ ДУРУДЛУ [Kara Durud, Kara Daud nam-i diğer Durudlar] قره طورد,قره داود نام دکر درودلر **- неуст.**

През 1516/18 г.[769] в селото са регистрирани 47 мюсюлмански ханета, от които 12 на маслари, 10 на ешкинджии и ямаци (останалите са райетски), един неженен мюсюлманин рая (общността има имам; 17 от описаните са конвертити първо поколение) и общност от 12 мюсюлмански ханета и петима „техни синове”, които са данъчно преференцирани. Общият приход от него е в размер на 2916 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, ниабет и арусане, ресм-и райет, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[770] представя селото като част от зиамета на Хюсам бей - кетхудата на вилаета Румили - в казата Филибе (Пловдив). Регистрационният му профил е следният: ханета мюсюлмани – 23, неженени – 3. Приход: 1263 акчета.

От 1570 г.[771] селото е представяно като част от мюлка на Михримах

765 BOA, 498, c. 536 – 537.
766 پرشلجه [prişelece].
767 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 45.
768 BOA, TD 470, c. 556 – 557.
769 BOA, TD 77, c. 698 – 699.
770 BOA, TD 370, c. 91.
771 BOA, TD 498, c. 377.

султан в нахия Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 47 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 12 на юруци, и 9 ямаци (петима от описаните са конвертити първо поколение; до имената на трима от регистрираните има бележка, че в селата Кьоселер,[772] Чернигор – дн. Черногорово и Яхиялар – дн. Драгомир). Общият приход от селището е в размер на 2924 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, овце, кошери, лозя, воденици, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[773] в *Кара Дауд* са описани 60 мюсюлмански домакинства категория чифт, 9 – категория бенак и 18 неженени мюсюлмани; четирима от регистрираните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 2960 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, овце, кошери, лозя, воденици, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

КАРА ИЛИЯСЛЪ [Kara Iliyaslı] قرهالياسلو - дн. Добровница, община Пазарджик

През 1516/18 г.[774] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е записано, че Кара Илияслъ „спада към [село] Касаблар – дн. Ивайло". В него са регистрирани 7 ханета на ешкинджии и ямаци и един неженен мюсюлманин (общността има имам; един от описаните, до името на когото има бележка „ешкинджия", е конвертит първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 694 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, лен, ориз, ресм-и боюндурук, арусане.

През 1530 г.[775] селото е тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографските му и финансови характеристики имат следния вид: [ханета] на ешкинджии и ямаци – 12, неженени – 1. Приходът е в размер на 560 акчета.

През 1570 г.[776] селото е част от тимар на „Ахмед, син на Мехмед – от синовете на спахии; от осемдесет и осми бюлюк" в нахия Доган кьой на [казата] Татарджък (Пазарджик). В него са описани 2 мюсюлмански ханета категория чифт (в смисъл на стандартна данъчна единица), 5 ханета на ямаци категория чифт и 2 ханета на ямаци категория половин чифт. Общият приход от селището е в размер на 1800 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, сено, кошери, плодове, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

772 Виж статиите за селата *Кьоселер*.
773 BOA, TD 470, с. 378 – 379.
774 BOA, TD 77, с. 650.
775 BOA, TD 370, с. 111.
776 BOA, TD 494, с. 755.

През 1596 г.[777] номинативната и административна информация в уводната рубрика повтаря тази от предната регистрация. В селото са регистрирани 8 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория половин чифт, 1 (с бележка „хаймане") – категория бенак, двама неженени мюсюлмани и едно християнско домакинство на „Петко пришълец". Общият приход от селището е в размер на 1000 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе, към които е добавено облагане на зеленчукови градини.

КАРА ИСМАИЛ [Kara Isma'il] قرهاسمعيل - неуст., вер. изчезнало

Първата регистрация на селото е от 1570 г.[778]; то е тимарско в нахия Филибе (Пловдив), въпреки че е записано в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). В уводната рубрика на регистрационната му матрица намираме запис: „село Кара Исмаил, намира се в село с името Хаджи Бехадър – дн. Виница; в нахия Филибе; това село, заедно със [село] Хаджи Хъзър и ... са ифраз; в новия държавен дефтер е записано, че ресм-и чифт, свещените десятъци и държавните такси дават на спахията".[779] В него са описани 14 мюсюлмански ханета категория чифт, от които едно на ямак, 3 [ханета, плащащи ресм-] духан (т.е. външни) и 1 – категория бенак; петима от регистрираните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 1582 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, овце, ресм-и тапу, кошери, сено, външни десятъци върху зърнен добив, ниабет и арусане.

През 1596 г.[780] информацията в уводната рубрика се повтаря дословно; в селото са регистрирани 11 мюсюлмански домакинства категория чифт, 1 – категория бенак и двама неженени мюсюлмани; двама от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 2500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, овце, кошери, сено, външни десятъци върху зърнен добив, други такси.

КАРА КАВАКЛЪ [Kara kavaklı] قرهقوقلو - неуст.[781]

Първата регистрация на селото е от 1570 г.[782] То представено като тимарско в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 7 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 2 на маслари. Общият приход от селището е в размер на 926 акчета, форми-

777 BOA, TD 1001, с. 764 – 765.
778 BOA, TD 494, с. 798.
779 Виж статиите за *Хаджи Хъзър* и *Хаджи Бехадър.*
780 BOA, TD 1001, с. 809.
781 В BOA, TD 729, с. 430 – само *мезра Кара кавaклъ.*
782 BOA, TD 494, с. 594 – 595.

ран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[783] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. В селото са регистрирани отново 7 мюсюлмански домакинства категория чифт, а общият приход от селището е в размер на 700 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

КАРА КЯФИР [Kara kâfir] قره كافر - неуст.

През 1516/18 г.[784] в селото са регистрирани 8 мюсюлмански райетски ханета[785], 27 [ханета] на оризари и 4 [ханета] на ешкинджии и ямаци; за оризарите е пояснено, че са на реките Ахмед паша и Кадъ кьой. Общността има двама имами; четирима от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 3647 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, водениці, такса за ползване на ливади, сено, лен, облагане на оризарите, люпилни за ориз, ресм-и райет, други такси.

Регистрацията от 1530 г.[786] представя селището като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета на оризари – 54, райетски [мюсюлмански] ханета – 14, неженени мюсюлмани [рая] – 5, цигани – „по брой души" – 7.[787] Приходът е в размер на 3279 акчета.

През 1570 г.[788] селото е тимарско в нахия Конуш на каза Филибе (Пловдив). В него са описани 9 мюсюлмански ханета категория чифт, 12 – категория бенак, 4 – категория половин чифт, трима неженени мюсюлмани, един коруджия,, 22 [ханета] на оризари и едно [хане] на ямак (общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 7178 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, чист ориз, кошери, водениці, люпилни за ориз, ресм-и тапу, зеленчукови градини, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

783 BOA, TD 1001, с. 604.
784 BOA, TD 77, с. 763.
785 Трима от описаните са всъщност неженени мюсюлмани, които присъстват в поименния опис на селото, но липсват като демографско-фискална категория в рекапитулацията му.
786 BOA, TD 370, с. 96.
787 أرفند [neferen].
788 BOA, TD 494, с. 639 – 640.

През 1596 г.[789] номинативната и административна информация в уводната рубрика повтаря тази от предната регистрация. В селото за записани 73 мюсюлмански домакинства категории чифт, половин чифт и бенак, в т.ч. и оризари, 11 неженени мюсюлмани (общността има имам; 10 от описаните са конвертити първо поколение) и 3 християнски домакинства – до имената на тримата регистрирани има бележка „пришълец".[790] Общият приход от селището е в размер на 8000 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе, към които е добавено испенче на хайманетата християни

КАРА МЮРСЕЛЕР [Kara Mürseller] قره مورسللر - дн. не съществува[791]

През 1516/18 г.[792] в селото за регистрирани 15 мюсюлмански домакинства, от които 11 на оризари, и шестима неженени мюсюлмани. Общият приход от него е в размер на 1473 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, зеленчукови градини, зеленчукови градини, овце, лозя, ресм-и чифт, облагане на оризарите, ниабет и арусане.

Регистрацията от 1530 г.[793] представя селото като тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 9, неженени мюсюлмани – 2, [ханета] оризари – 8. Приходът е в размер на 1582 акчета.

През 1570 г.[794] демографията и данъците на Кара Мюрселер са описани с тези на село *Иналлар* – дн. не съществува.[795]

През 1596 г.[796] селището е отново със самостоятелен регистрационен профил. В него са описани 16 мюсюлмански ханета категория чифт, 4 – категория половин чифт, 13 – категория бенак, четирима неженени мюсюлмани (трима от описаните са конвертити първо поколение), 6 християнски домакинства и един неженен християнин (към имената на четирима от описаните има бележка „пришълец"[797]). Общият приход от селото е в размер на 2500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, сено, лозя, ресм-и тапу, воденици, люпилни за ориз, зеленчукови градини, ниабет и ару-

789 BOA, TD 1001, c. 648 – 649.
790 پرېشلچه [prişelece].
791 Селото е било разположено в землището на дн. Виноградец.
792 BOA, TD 77, c. 643.
793 BOA, TD 370, c. 112.
794 BOA, TD 494, c. 778 – 780.
795 Виж статията за *Иналлар.*
796 BOA, TD 1001, c. 790 – 791.
797 پرېشلچه [prişelece].

сане, испенче, кошери, лен, външни десятъци от зърнен добив, други сборни такси.

КАРА НУСРЕТЛИ [Kara Nusretli] قره نصرتلو

Маргинална поселка, приходът от която е тимарски в казата Филибе (Пловдив); информация за нея присъства единствено в регистрацията от 1530 г.[798] Демографските ѝ и финансови характеристики имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 1, [ханета на] акънджии – 1, [ханета на] маслари – 4. Приходът е в размер на 323 акчета.

КАРА ПЪНАРЪ [Kara pınarı] قره پکاری **- дн. Карабунар, община Септември**

През 1516/18 г.[799] по подразбиране селото би могло да бъде административно отнесено в нахия Сарухан бейли (Септември). В него са регистрирани 33 мюсюлмански райетски домакинства, 27 неженени мюсюлмани, 6 [ханета] на ешкинджии и ямаци, трима неженени [ешкинджии и ямаци], 38 [ханета] на оризари и един неженен [оризар] (общността има имам; двама от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 3626 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, овце, ниабет и арусане, ресм-и райет, облагане на оризарите, ресм-и боюндурук.

През 1530 г.[800] селото е част от хасовете на кадъаскера на вилаета Анатолу (Анадол) в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 46, неженени – 12, [ханета] оризари – 42, мюселем войнуци – 4. Приходът е в размер на 3030 акчета.

През 1570 г.[801] *Кара пънар* е част от хасовете на султана (Селим II, 1566 - 1574) в нахия Сарухан бейли в казата Татар Пазаръ. В него са описани 37 мюсюлмански ханета категория чифт, 8 – категория половин чифт, 7 – категория бенак, 10 неженени, 3 юрушки домакинства и 12 [ханета] на оризари (общността има имам; петима от описаните са конвертити първо поколение; до имената на трима от описаните има бележка, че в [село] Тимурджилер – дн. Ковачево и [село] Сеидлер – дн. Симеоновец). Общият приход от селището е в размер на 6030 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, зеленчу-

798 BOA, TD 370, c. 95.
799 BOA, TD 77, c. 640 – 641.
800 BOA, TD 370, c. 109.
801 BOA, TD 494, c. 701.

кови градини, лозя, кошери, сено, овце, люпилни за ориз, ниабет и арусане, други такси.

През 1596 г.[802] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 55 мюсюлмански ханета категория чифт, 16 – категория половин чифт, 17 – категория бенак и 8 неженени мюсюлмани (общността има имам; един от записаните е конвертит първо поколение; до имената на двама от записаните има бележка, че са от (т.е. плащат на) вакъфа на Медине-и Мюневвере). Общият приход от селището е в размер на 6030 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, лозя, кошери, сено, овце, плодове, водиници, ресм-и тапу, люпилни за ориз, ниабет и арусане, други такси.

КАРА ПЪНАРЪ [Kara pınarı] قره پکاری - неуст.

Регистрацията от 1530 г. е първа за селището.[803] Тя го представя като част от мюлка на Ибрахим паша в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета християни – 40; приходът е в размер на 2200 акчета.

През 1570 г.[804] селото е част от вакъфа на Сюлейман I (1520 - 1566) в нахия Гьопса на [каза] Филибе. В него са регистрирани 2 мюсюлмански ханета категория чифт, 10 – категория бенак и 3 – без категоризация (четирима от описаните са конвертити първо поколение; до името на един от описаните има бележка, че е спахия; двама от описаните са конвертити първо поколение) и 41 християнски домакинства (до името на един от описаните има бележка, че е в [село] *Чакърлар с друго име Йени кьой* – вер. дн. Ясно поле). Общият приход от селището е в размер на 8994 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, лен, сено, свине, вино, ресм-и тапу, кошери, зеленчукови градини, плодове, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г[805]. в село *Йенидже-и Кара бунар* – нахия Гьопса – са записани трима джелепкешани – Петко Сердан, Петко Петри, Милчо грънчар

През 1596 г[806] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В Кара пънар са описани 8 мюсюл-

802 BOA, TD 1001, c. 711 – 713.
803 BOA, TD 370, c. 98.
804 BOA, TD 498, c. 296.
805 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 65.
806 BOA, 470, c. 293 – 294.

мански домакинства категория чифт, 16 – категория бенак, 9 неженени мюсюлмани (8 от регистрираните са конвертити първо поколение) и 59 християнски домакинства (до имената на петима от описаните има бележка „пришълец'[807]; до имената на двама от описаните има бележка, че са от Калофер). Общият приход от селището е в размер на 8994 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, лен, сено, свине, вино, ресм-и тапу, кошери, зеленчукови градини, плодове, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

КАРА ПЪНАРЪ [Kara pınarı] قره پکاری - неуст., вер. изч.[808]

Регистрацията от 1570 г. е първа за селото.[809] То е тимарско в [казата] Филибе (Пловдив). В уводната рубрика на регистрационната му матрица е записано, че в близост до [селата] Емир Али – дн. не съществува и Хаджи Мустафа. В него са описани 5 мюсюлмански ханета категория чифт, 4 – категория бенак и 1 хане, плащащо [ресм-и] духан, за което в поименния опис става ясно, че е циганско; двама от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 900 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, плодове, зеленчукови градини, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане.

През 1596 г.[810] номинативната и административна информация в уводната рубрика повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 6 мюсюлмански ханета категория чифт (едно от които е циганско) и 4 – категория бенак; двама от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от него е в размер на 900 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, плодове, зеленчукови градини, кошери, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

КАРА РЕИС [Kara reis] قره ریس - дн. Болярци, община Садово

През 1516/18 г.[811] в селото са описани 16 ханета на оризари; петима от регистрираните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 480 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, плодове, лен.

През 1530 г.[812] в село Шейхилер-и Кара реис, от вакъфа на имарета на Мурадие в Едирне (Одрин), в казата Филибе (Пловдив) са описани 10

807 پریشلچه [prişelece].
808 В BOA, TD 729 няма такъв топоним.
809 BOA, TD 494, с. 648.
810 BOA, TD 1001, с. 656 – 657.
811 BOA, TD 77, с. 752.
812 BOA, TD 370, с. 101.

мюсюлмански домакинства (в смисъл на стандартна данъчна единица), 20 неженени мюсюлмани и 120 [ханета] на оризари. Приходът от селото е в размер на 124 500 акчета.

През 1570 г.[813] селото, в нахия Конуш на [казата Филибе], е представено като част от вакъфа на султан Мурад II (1421 - 1451), посветен на комплекса Мурадие в Одрин. В него са регистрирани 63 мюсюлмански домакинства и 1 неженен мюсюлманин, по подразбиране оризари; 10 от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 33 550 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, лен, такса за ползване на ливади, сено, плодове, овце, орехи, ресм-и арус, ниабет и други сборни такси, ориз (28 425 акчета), други такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[814] в селото са регистрирани двама джелепкешани като нови: Нечо и Велчо – пришълци, като това е първата регистрация на християни в селото.

През 1596 г.[815] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 49 мюсюлмански домакинства и 7 неженени мюсюлмани (общността има имам; до името на един от описаните има бележка, че в [село] Кьоселер [нахия Конуш] – дн. не съществува) – по подразбиране оризари – и 25 християнски хайманета (до имената на петима от описаните има бележка „пришълец”[816]). Общият приход от селището е в размер на 33 550 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, облагане на оризарите, сено, лен, плодове, овце, орехи, ресм-и арус, такса за ползване на ливади, ориз (28 425 акчета), ниабет и сборни такси, други такси. Към тази сума е добавен и приход от мукатаа от ливади - 10 на брой - (760 акчета) и приход от люпилни за ориз и водеици (340 акчета).

КАРА ХАЛИЛ [Kara Halil] قره خليل - вер. дн. Левски, община Панагюрище

През 1516/18 г.[817] селото е записано като юрушко. В него са регистрирани 2 мюсюлмански ханета (в смисъл на стандартна данъчна единица), 9 ханета на ямаци и юруци и 5 ханета на маслари и юваджии; трима от описаните са конвертити първо поколение. Към същата година в селото са описани и четирима (един баща и тримата му синове) юва-

813 BOA, TD 498, c. 107.
814 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 47.
815 BOA, TD 470, c. 102 -103.
816 پريشلچه [prişelece].
817 BOA, TD 77, c. 695, 818.

джии. Общият приход от селището е в размер на 997 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, зеленчукови градини, ресм-и райет, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[818] представя селото като част от зиамета на Хюсам бей - кетхуда на вилаета Румили - в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и данъчни характеристики са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 5, [ханета на] ешкинджии, ямаци и маслари – 15, юваджии – 2. Приходът е в размер на 800 акчета.

През 1570 г.[819] селото е тимарско в нахия Коюн тепе на [казата] Филибе. В него са регистрирани 27 мюсюлмански домакинства категория чифт, от които 5 на ямаци, 1 домакинство – категория половин чифт и 2 домакинства категория бенак. Общият приход от него е в размер на 2300 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[820] в село *Кара Халилер* са регистрирани 7 джелепкешани, от които трима са нови.

През 1596 г.[821] административната и номинативна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. В *Кара Халил* са описани 26 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт и петима неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 2400 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

КАРА ХИСАРЛЪ [Kara Hisarlı] قره حصارلو - дн. Столетово, общ, Карлово

През 1516/18 г.[822] в селото са регистрирани 34 мюсюлмански домакинства, едно от които на ямак, и шестима неженени мюсюлмани (общността има имам; петима от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от него е в размер на 3949 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, воденици, орехи, лен, кошери, ресм-и райет, ниабет и арусане, други такси.

818 BOA, TD 370, с. 91.
819 BOA, TD 494, с. 672 – 673.
820 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 70.
821 BOA, TD 1001, с. 668 – 669.
822 BOA, TD 77, с. 563.

През 1530 г.[823] селото е тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови показатели са следните: ханета мюсюлмани – 35, неженени – 5. Приходът е в размер на 3343 акчета.

През 1570 г.[824] *Кара Хисарлъ* е тимарско селище в нахия Гьопса на [каза] Филибе. В него са описани 28 мюсюлмански домакинства категория чифт, 6 – категория половин чифт, 4 – категория бенак и трима неженени мюсюлмани. Общият приход от селото е в размер на 3475 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, орехи, лен, кошери, такса за ползване на пасища, воденици, ниабет и арусане, други такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[825] в *Кара Хисарлъ* са записани 12 джелепкешани, осем от които нови.

През 1596 г.[826] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. Описани са 61 мюсюлмански домакинства категория чифт, 16 – категория половин чифт, 13 – категория бенак, шестима неженени, мюсюлмани и 5 християнски домакинства (до имената на всички описани има бележка „пришълец”[827]). Общият приход от селището е в размер на 3500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, орехи, лен, кошери, такса за ползване на пасища, воденици, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други такси.

КАРА ЯКУБЛАР С ХАДЖИ ИРИ И КЬОПЕЛИ АЛИ [Kara Ya’kublar ma’a Haci Iri ve Köpeli ‘Ali] قره يعقوبلر مع حاجى ايرى و كوپلى على - Кара Якублар е дн. Цар Асен – община Пазарджик; Хаджи Ири и Кьопели Али са изчезнали или са се слели с Кара Якублар – в BOA, TD 729 са без демографски показатели

Това е записът в уводната рубрика на регистрационната матрица през 1516/18 г. с допълнението: „юруци са; накарани са да отседнат в границите на мезра с име Гьодлеш; дават десятъци”.[828] По подразбиране селата (селото) биха могли да бъдат отнесени към нахия Кьостениче (Костенец). Регистрирани са 35 мюсюлмански ханета на ешкинджии и ямаци и 11 неженени [ешкинджии и ямаци] - общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение; до имената на трима от описаните има бележка, че са соколари, а един е юваджия (същите четирима са описани и на с. 817 от регистъра като юваджии от

823 BOA, TD 370, с. 95.
824 BOA, TD 494, с. 610 – 611.
825 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 61 – 62.
826 BOA, TD 1001, с. 619 – 620.
827 پريشلچه [prişelece].
828 BOA, TD 77, с. 604.

селото Кара Якублар). Общият приход от селището е в размер на 2936 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, зеленчукови градини, воденици, лозя, орехи, облагане на юруци.

Регистрацията от 1530 г.[829] представя само *Кара Якублар с Хаджи Ири* - селата са тимарски в казата Филибе (Пловдив). Демографският и финансов профил са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 13, неженени мюсюлмани – 3, [ханета] на ешкинджии и ямаци – 20, [ханета] на маслари – 2, [ханета] на соколари – 4. Приходът е в размер на 3770 акчета.

В тимарския регистър от 1570 г. трите села имат собствени регистрационни профили. *Кара Якублар*[830] е тимарско село в нахия Доган кьой на [каза] Татарджък (Пазарджик). В него са описани 18 мюсюлмански домакинства категория чифт, от които 9 на юруци и ямаци, 1 – категория половин чифт, 9 – категория бенак и петима неженени мюсюлмани (общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение до името на един от описаните има запис, че е в [село] Айдънлъ – неуст.). Общият приход от селището е в размер на 2297 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, сено, орехи, ресм-и тапу, зеленчукови градини, лозя, кошери, ниабет и арусане, други сборни такси. *Хаджи Ири, спада към Якублар* също е тимарско село в [каза] Татарджък.[831] В него са описани 18 мюсюлмански домакинства категория чифт, 5 – категория бенак, един неженен мюсюлманин и един соколар (общността има имам; двама от описаните са конвертити първо поколение; до имената на двама от описаните има записа, че са в [село] Изгарлъ – дн. Величково). Общият приход от селището е в размер на 2125 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, сено, воденици, ресм-и тапу, зеленчукови градини, лозя, кошери, ниабет и арусане, други сборни такси. *Кьопели Али*[832] е тимарско село в [казата] Татарджък (Пазарджик); в уводната рубрика регистраторът е записал, че селото „спада към село Кара Якуб." В него са регистрирани 3 мюсюлмански ханета категория чифт, 9 – категория половин чифт, 12 – категория бенак, четирима неженени мюсюлмани и четирима ямаци (общността има имам; двама от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селото е в размер на 1040 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, сено,

829 BOA, TD 370, c. 92.
830 BOA, TD 494, c. 751 – 752.
831 BOA, TD 494, c. 752.
832 BOA, TD 494, c. 763 – 764.

зеленчукови градини, кошери, ресм-и тапу, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[833] в две от трите разглеждани селища са записани джелепкешани – в *Кара Якублар* – трима, от които двама нови, а в *Хаджи Ири* – един, който е нов.

През 1596 г.[834] селищата са отново със самостоятелен регистрационен профил. В уводните рубрики на регистрационните им матрици номинативната и административна информацията повтаря тази от предната регистрация. В *Кара Якублар* са описани 37 мюсюлмански домакинства категории чифт, половин чифт и бенак и един неженен мюсюлманин (двама от описаните са конвертити първо поколение). Приходът от селото е в размер на 2300 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, сено, орехи, ресм-и тапу, зеленчукови градини, лозя, кошери, ниабет и арусане, други сборни такси. В *Хаджи Ири* са описани 23 мюсюлмански ханета категория чифт, 6 – категория половин чифт, петима неженени мюсюлмани (един от описаните е конвертит първо поколение) и едно християнско хане – на Истоян, пришълец. Приходът от селището е в размер на 2300 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, сено, воденици, ресм-и тапу, зеленчукови градини, лозя, кошери, ниабет и арусане, други сборни такси. В *Кьопели Али*[835] са записани 4 мюсюлмански ханета категория чифт, 9 – категория половин чифт, 3 – категория бенак, шестима неженени мюсюлмани (един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от селото е в размер на 1800 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, сено, зеленчукови градини, кошери, ресм-и тапу, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

КАРАДЖА ИБРАХИМ [Karaca Ibrahim] قرەجه ابراهيم **- неуст.**

През 1516/18 г.[836] селото е регистрирано като юрушко. В него са описани 3 мюсюлмански домакинства (в смисъл на стандартна данъчна единица), 2 [ханета] на маслари и 4 [ханета] на ямаци (двама от регистрираните са конвертити първо поколение; до името на един от регистрираните е записано, че сее ориз). Общият приход от него е в размер на 344 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, лозя, ниабет и арусане, ресм-и райет.

833 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 79.
834 BOA, TD 1001, с. 761 – 762, 762.
835 BOA, TD 1001, с. 773 – 774.
836 BOA, TD 77, с. 715.

През 1530 г.[837] селото е тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 7, [ханета на] ямаци и маслари – 6. Приходът е в размер на 726 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[838] представя селището като част от зиамет в [каза] Филибе. В уводната рубрика на регистрационната му матрица е записано, че в границите му се заселили юруци, които се занимават със земеделие и плащат десятъци. Описани са 10 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 7 на ямаци и маслари, 5 – категория половин чифт и 6 – категория бенак; един от регистрираните е конвертит първо поколение. Общият приход от него е в размер на 1758 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, ресм-и тапу, сено, такса за ползване на ливади, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[839] записът в уводната рубрика повтаря дословно този от предната регистрация. В селото са описани 9 мюсюлмански ханета категория чифт, 6 – категория половин чифт, 18 – категория бенак и 10 неженени мюсюлмани. Приход от него е в размер на 1700 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, цитирани по-горе, към които е добавено облагане върху добив на плодове.

КАРАДЖА (КАРА) ЯХШИ [Karaca (Kara) Yahşi] قرەجه (قره) يحشى - дн. не съществува

През 1516/18 г.[840] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме запис: „село Караджа Яхши – сеят отвън; от юрушко село на име Рахманлъ (дн. Розино) [са]". Описани са 11 мюсюлмански ханета – за един от регистрираните има пояснение, че е татарин; двама от описаните са конвертити първо поколение. Обособени и остойностени данъчни позиции няма; предадени са общо с тези на Рахманлъ.[841]

Регистрацията от 1530 г.[842] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). В уводната рубрика се повтаря записът, цитиран по-горе. Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 21, неженени мюсюлмани – 2, [ханета на] ямаци – 44, неженени ямаци – 7. Приходът е в размер на 1608 акчета.

837 BOA, TD 370, с. 92.
838 BOA, TD 494, с. 661 – 662.
839 BOA, TD 1001, с. 562.
840 BOA, TD 77, с. 762.
841 Виж статията за *Рахманлъ*.
842 BOA, TD 370, с. 96.

През 1570 г.[843] в уводната рубрика намираме запис: „село Караджа Яхши, сеят от вън; в юрушко село с име Рахманлъ (дн. Розино) сеят; в нахия Гьопса, спада към [каза] Филибе". В него са описани 13 мюсюлмански домакинства категория чифт, 2 – категория половин чифт, трима неженени мюсюлмани, 29 [ханета] чифт на ямаци и шестима юруци (общността има имам; един от вписаните е конвертит първо поколение; 10 от вписаните са в Кара хисар – дн. Столетово, Рахманлъ, Йегян бейли). Общият приход от селището е в размер на 2794 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, орехи, сено, ресм-и тапу, лозя, воденица, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г. [844] селото е записано като Кара Яхши; останалата част от пояснителната и административна информация в уводната рубрика повтаря тази от предната регистрация. В него са описани 43 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт, 8 – категория бенак и трима неженени мюсюлмани – петима от регистрираните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 4500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, орехи, сено, ресм-и тапу, лозя, воденица, ниабет и арусане, други сборни такси.

КАРАДЖА ЯХШИ? [Karaca Yahşi?] قره‌جه يحشى - неуст.

Първата регистрация на селото е от 1596 г.[845] В уводната рубрика на регистрационната му матрица е записано, че е било „извън дефтера". Описани са 11 мюсюлмански домакинства, едно от които на оризар, един неженен мюсюлманин (общността има имам; двама от описаните са конвертити първо поколение) и три християнски домакинства, две от които на „пришълец". Общият приход от него е в размер на 500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт и испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, ресм-и тапу, сено, ориз, орехи, ниабет и арусане

843 BOA, TD 494, с. 667 – 668.
844 BOA, TD 1001, с. 664 – 665.
845 BOA, TD 1001, с. 673.

КАРАДЖАЛАР [Karacalar] قراجه لر - вер. св. с дн. Сърнегор и изчезнало[846]

Първата регистрация на селото е от 1570 г.[847] В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е записано, че то е юрушко и е ифраз на село Джюхюлер. Регистрирани са 31 „по брой души"[848], за деветима от които има бележки, че са от вакъфа на Ебу Еюб ал–Ансари (седем от описаните са акънджии; един от описаните е конвертит първо поколение) Общият приход от селището е в размер на 1550 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, такса за ползване на ливади, ресм-и тапу, кошери, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[849] в село *Караджалар до Дару обасъ*[850] е записан един джелепкешан – Меид, акънджия; в поименните описи на селището от 1570 г. и 1596 г. намираме Меид син Идрис, за когото липсва бележка, че е акънджия.

През 1596 г.[851] обяснителният запис в уводната рубрика повтаря този от предната регистрация. В селото са регистрирани отново 31 „по брой души", седем от които отново са описани като акънджии, а един – конвертит първо поколение; приходът от него, в размер на 2000 акчета, е формиран от данъчно обособените позиции, цитирани по горе.

КАРАЛАР [Karalar] قره‌لر - вер. изч. до края на XVI в.

През 1516/18 г.[852] в селото са регистрирани 2 мюсюлмански ханета (в смисъл на стандартна данъчна единица), двама неженени мюсюлмани, 9 [ханета] на ешкинджии и ямаци, двама неженени [ешкинджии и ямаци] и 4 [ханета на] оризари (общността има имам, за който е записано, че е юрук ешкинджия; двама от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от него е в размер на 249 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, овце, зеленчукови градини, овощни градини, ниабет и арусане, ресм-и райет, облагане на оризари.

---

846 Османският топоним за дн. Сърнегор е *Караджа Ахд (Караджа Евхад).* В разглежданите регистрации то не присъства сред описа на основните села. Единствените изключение са инцидентен запис в TD 494, с. 651, където то е споменато заедно с няколко други села, между които и *Караджалар,* като селища, „ които с някакви хайманета се заселили във вакъфа на Ебу Еюб ал-Ансари", и от които се формира тимарски приход от ресм-и бенак и ресм-и мюджеред, както и в TD 1001 с. 671, където същите села са регистрирани в този смисъл; *Караджа Евхад* има и собствена регистрация, както и *Караджалар*, в Джелепкешанския регистър. В BOA, TD 729, с. 431 – само *мезра Караджалар.*

847 BOA, TD 494, с. 601 – 602.

848 نفرأ [neferen].

849 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 67.

850 Виж статията за *Дару обасъ*.

851 BOA, TD 1001, с. 610 – 611.

852 BOA, TD 77, с. 646 – 647.

Регистрацията от 1530 г.[853] представя селото като тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). В уводната рубрика на регистрационната му матрица е записано, че „са на река Емир фъкъх". Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) - 5, неженени - 1, [ханета] на ешкинджии и ямаци - 6, [ханета на] оризари – 6. Приходът е в размер на 383 акчета.

В регистрацията от 1570 г. селото е без демографски показатели; в обяснителен текст в уводната рубрика на регистрационната му матрица е посочено, че жителите му са го напуснали, а на тяхно място дошли юруци, които се занимават със земеделие и плащат десятъци на спахията. Приходът, в размер на 596 акчета, е тимарски в казата Татарджък (Пазарджик).[854] В регистрацията от 1596 г информацията от предния регистър се повтаря; приходът, в размер на 400 акчета, е тимарски в казата Татарджък.[855]

КАРАНЛАР [Karanlar] قراكلر - дн. Кърнаре, община Карлово

През 1516/18 г.[856] по подразбиране селото би могло да бъде административно отнесено в нахия Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 12 мюсюлмански домакинства и един неженен мюсюлманин; двама от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 2246 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, плодове, кошери, сено, орехи, ресм-и райет, ресм-и боюндурук, ниабет и арусане, други такси.

Регистрацията от 1530 г.[857] представя селото като тимарско в казата Филибе. Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани – 32, неженени мюсюлмани – 10. Приходът е в размер на 2167 акчета.

През 1570 г.[858] селото е част от зиамета на „на името на Мехмед, бивш дефтердар на вилаета Темешвар (Тимишоара, Румъния)" в нахия Гьопса на [каза] Филибе. В него са регистрирани 31 мюсюлмански ханета категория чифт, едно от които на ямак, 7 – категория бенак, осем неженени мюсюлмани (общността имам; двама от описаните са конвертити първо поколение). Приходът е в размер на 3931 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, плодове, орехи, сено, зеленчукови градини,

853 BOA, TD 370, с. 112.
854 BOA, TD 494, с. 782.
855 BOA, TD 1001, с. 793.
856 BOA, TD 77, с. 562.
857 BOA, TD 370, с. 92.
858 BOA, TD 494, с. 552.

кошери, такса за ползване на пасища, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[859] от селището за записани 7 нови джелепкешани.

През 1596 г.[860] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селището са описани 67 мюсюлмански ханета категории чифт, половин чифт и бенак и 10 неженени мюсюлмани (общността има имам; 9 от регистрираните са конвертити първо поколение). Приходът от него е в размер на 6000 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, цитирани по-горе, към които е прибавено облагане на 2 воденици.

КАРАСЪЛАР [Karasılar] قراسيلر, قرەسيلر - неуст.

През 1516/18 г.[861] в селото са регистрирани 11 мюсюлмански ханета на ямаци (петима от описаните са конвертити първо поколение) и един неженен мюсюлманин [ямак]. Общият приход от него е в размер на 336 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ресм-и боюндурук.

През 1530 г.[862] селището е тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). В уводната рубрика на регистрационната му матрица е записано, че е юрушко. В него са описани 7 домакинства на ямаци на юруци, а приходът е в размер на 312 акчета.

През 1570 г.[863] Карасълар е тимарско село в нахия Доган кьой на [казата] Татарджък (Пазарджик). В него са описани 12 мюсюлмански ханета категория чифт, 11 от които на юруци и ямаци, 3 – категория бенак и трима неженени мюсюлмани. Приходът от селището е в размер на 1526 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, смесено зърно, ресм-и боюндурук, лозя, зеленчукови градини, кошери, ресм-и тапу, плодове, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г. [864] в *Карасълар* е регистриран 1 джелепкешан.

През 1596 г.[865] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. В селото са регистрирани 13 мюсюлмански домакин-

859 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 62.
860 BOA, TD 1001, c. 560 – 561.
861 BOA, TD 77, c. 662.
862 BOA, TD 370, c. 111.
863 BOA, TD 494, c. 782 – 783.
864 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 79.
865 BOA, TD 1001, c. 793.

ства категория чифт, 1 – категория бенак и четирима неженени мюсюлмани (един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от него е в размер на 2700 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, лозя, зеленчукови градини, кошери, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

КАСАБЛАР [Kasablar] قصابلر - дн. Ивайло, община Пазарджик

През 1516/18 г.[866] по подразбиране селото би могло да бъде административно отнесено към нахия Сарухан бейли (Септември). В него са регистрирани 10 мюсюлмански ханета (в смисъл на стандартна данъчна единица; трима от описаните са конвертити първо поколение), трима неженени мюсюлмани, 4 ханета на спахии[867], 51 ханета оризари, двама неженени [оризари] (6 от описаните са конвертити първо поколение), 16 [ханета] на ешкинджии и ямаци, маслари и соколари (петима от описаните са конвертити първо поколение) Към същата година тримата соколари са записани повторно на с. 819 в тематично обособения опис на регистъра. Общият приход от селището е в размер на 6718 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, зеленчукови градини, такса за ползване на ливади, ниабет и арусане, ресм-и райет, лен, ресм-и боюндурук, воденици, люпилни за ориз, облагане на оризарите, лозя.

През 1530 г.[868] селото е част от хасовете на кадъаскера на вилаета Анатолу (Анадола) в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографските му и финансови характеристики са следните; ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 15, неженени мюсюлмани – 1, [ханета на] оризари – 66, [ханета на] ямаци – 2, [ханета на] маслари – 5. Приходът е в размер на 6720 акчета.

През 1570 г.[869] селото е част от хасовете на Мустафа паша в [казата] Татар Пазаръ. В него са описани 48 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 26 на оризари, 12 – категория половин чифт, 2 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани (общността има имам, който е конвертит първо поколение; още шестима от описаните са конвертити първо поколение; до името на един от описаните има бележка, че е в [село] Доспотлу – неуст., вер. изчезнало). Общият приход от селището е в размер на 3552 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, кошери, ресм-и тапу, воденици, люпилни за ориз, такса за ползване на ливади, ниабет и арусане, други сборни такси.

866 BOA, TD 77, с. 636 -637.

867 Вероятно по този начин регистраторът е отбелязал категория военни, различни от ешкинджиите, записани по-нататък.

868 BOA, TD 370, с. 109.

869 BOA, TD 494, с. 723 – 724.

През 1596 г.[870] в Касаблар са регистрирани 33 мюсюлмански ханета категория чифт, 17 – категория половин чифт, 17 категория бенак, шестима неженени мюсюлмани (шестима от описаните са конвертити първо поколение) и 16 ханета на оризари – 8 мюсюлмански (двама конвертити първо поколение) и 8 християнски (до името на един от записаните има бележка „пришълец”[871]). Общият приход от селището е в размер на 3552 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, ресм-и тапу, водиници, люпилни за ориз, такса за ползване на ливади, ниабет и арусане, други сборни такси.

КАТУНИЧЕ [Katuniçe] قاتونيچه - дн. Катуница, община Садово

През 1516/18 г.[872] в селото са регистрирани 18 мюсюлмански ханета (в смисъл на стандартна данъчна единица), трима неженени мюсюлмани, един от които е имам (!) (четирима от описаните са конвертити първо поколение; до имената на двама от описаните има бележка, че са татари; до името на един от описаните има бележка, че е „син на роб”[873]), четирима коруджии (трима от записаните са конвертити първо поколение), 14 християнски ханета (до имената на трима от записаните има бележка „пришълец”[874]) и 8 християни, които „са роби ... и не плащат харадж и испенче”. Общият приход от селището е в размер на 5185 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лен, овощни градини, лозя, сено и папур, водиници, вино, ресм-и райет, ниабет и арусане, облагане на оризари, испенче, ресм-и боюндурук.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[875] в Катуниче е регистриран един войнушки гьондер; войнукът е от Панаирище – дн. Панагюрище, а ямаците са от Чръпче – дн. Цръпча и Десичева - дн. Лесичово.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[876] информацията е пренесена дословно.

Регистрацията от 1530 г.[877] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 15, неженени мюсюлмани – 2, [ханета на] маслари – 4, коруджии – 3. Приходът е в размер на 5183 акчета.

870 BOA, TD 1001, c. 733 – 734.
871 پريشلچه [prişelece].
872 BOA, TD 77, c. 744 – 745.
873 [kul oğlu] قولاوغلو.
874 پريشلچه [prişelece].
875 BOA, MAD 81, c. 154.
876 BOA, TD 151, c. 345.
877 BOA, TD 370, c. 95.

През 1570 г.[878] *Катуниче* е тимарско селище в нахия Конуш на [каза] Филибе. В него са описани 18 мюсюлмански ханета категория чифт[879], едно – категория бенак (общността има имам, четирима от записаните, един от които коруджия, са конвертити първо поколение), 34 християнски ханета и един неженен християнин (към имената на двама от описаните има бележка „пришълец"; трима от описаните са фиксирани като хаймане); към същата година в селото е регистриран един зеваид войнук. Общият приход от селището е в размер на 5000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пеница, смесено зърно, овце, кошери, лен, сусам, вино, ресм-и тапу, воденици, сено, папур, ниабет и арусане, други сборни такси.

Във фрагмента от войнушки регистър от 70-те год. на XVI в. в селото е записан един войнушки гьондер.[880]

През 1596 г.[881] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от 1570 г. В селото са описани 19 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 чифлика са във владение на християни, един от които е „пришълец", 1 мюсюлманско хане категория бенак (описаният е коруджия), един неженен мюсюлманин (трима от описаните са конвертити първо поколение), 43 християнски ханета, 20 неженени християни; до имената на 10 от регистрираните има бележка „пришълец". Общият приход от селището е в размер на 3000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, овце, кошери, зеленчукови градини, лен, вино, ресм-и тапу, свине, сусам, сено, воденици, папур, ниабет и арусане, други сборни такси.

КАШЪКЧЪ [Kaşıkçı] قاشقچی - дн. не съществува[882]

Кашъкчъ е едно от селата от вакъфа на Мехмед бей бин Минет бей в казата Филибе (Пловдив). През 1530 г.[883] в уводната рубрика на регистрационната му матрица намираме заис: „село Кашъкчъ, споменатото (т.е. жителите му) се установили в границите на [село] Конуш; десятъците си дават на вакъфа". Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 3, неженени мюсюлмани – 9, [ханета на] ямаци и маслари – 9, [ханета на] оризари -3. Приходът е в размер на 340 акчета.

878 BOA, TD 494, с. 642 – 643, 684.

879 Интересно в случая е, че един и същ човек – Мустафа Абдуллах – е записан като „владелец" на 3 различни чифлика, чрез които принципно се инициализира, в по-голяма част от случаите, 1 мюсюлманско хане в регистрациите от 1570 г. и 1596 г

880 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 191.

881 BOA, TD 1001, с. 652 – 653.

882 Виж статията за *Конуш*.

883 BOA, TD 370, с. 102.

През 1570 г.[884] в селото и махала, записана към него, са регистрирани 13 мюсюлмански ханета категория чифт, 11 от които на оризари, 5 – категория бенак, трима неженени мюсюлмани 3 [ханета на] ямаци (двама от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от него е в размер на 1934 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, лен, ниабет и арусане.

През 1596 г[885] в Кашъкчъ и махалата, записана към него, са регистрирани 7 мюсюлмански ханета категория чифт, 6 – половин чифт, 11 – категория бенак, и петима неженени мюсюлмани (двама от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 1934 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, лен, ниабет и арусане.

КЕЛЯМДЖИ ДАУД, КЕЛЯМДЖИ ДАУД С ДРУГО ИМЕ УЗУН КАРА [Kelâmci Daud nam-i diğer Uzun kara] كلمجى داود نام دكر اوزون قره **- дн. Дълго поле, община Калояново**

През 1530 г.[886] демографските и финансови показатели на селото са представени заедно с тези на селата Тимурджи Илияс (Старо или Ново Железаре?), Кьвърджъклъ – дн. не съществува, Сеймен обасъ – дн. Калояново, Кьзъл хисар (дн. част от Хисар) с Кору йени татар – дн. не съществува и Хаджи Хасан (дн. не съществува) – всички във вакъфа на Шихабеддин паша в казата Филибе (Пловдив). Регистрирани са 167 мюсюлмански ханета (в смисъл на стандартна данъчна единица), 6 [ханета на] ешкинджии, 18 [ханета] и неженени ямаци, 48 неженени мюсюлмани и [едно] хане на оризари. Приходът е в размер на 26 200 акчета.

През 1570 г.[887] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис се появява и дублетният топоним *Узун кара*. Административно, селото е отнесено към [нахия] Кьзъл хисар. Към него са записани 2 махали – *Кьзъл хисар, от раята на село Тимурджи Илияс* и *Хамидли* (вер. дн. Иван Вазово)[888] – и един юрушки джемаат. Регистрирани са 12 мюсюлмански ханета категория чифт, 43 – категория половин чифт, 7 – категория бенак, 10 неженени мюсюлмани и 6 [ханета] на юруци; трима от регистрираните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 4176 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук,

884 BOA, TD 498, с. 643.
885 BOA, TD 470, с. 668.
886 BOA, TD 370, с. 101.
887 BOA, TD 498. с. 541 – 542.
888 Виж статиите за селата *Хамидли.*

пшеница, смесено зърно, кошери, сено, ливади, овце, ниабет и арусане, воденици, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[889] в село *Узун кара*, нахия Коюн тепе, са вписани четирима нови джелепкешани, двама от които конвертити първо поколение.

През 1596 г.[890] административната и номинативна информация в уводната рубрика повтаря тази от предната регистрация. Към селото отново са описани двете махали и юрушкия джемаат. Общо са регистрирани 34 мюсюлмански домакинства категория чифт, 3 – категория половин чифт, 5 – категория бенак, шестима неженени мюсюлмани и шестима юруци, от които един неженен. Общият приход от селището е в размер на 4176 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, ливади, овце, ресм-и райет, ниабет и арусане, воденици, други сборни такси.

КОДЖА БЕЙЛИ [Koca beğli] قوجه بكلو - дн. не съществува[891]

През 1516/18 г.[892] по подразбиране селото би могло да бъде административно отнесено към нахия Чименли. В него са регистрирани 12 мюсюлмански ханета, две от които на ешкинджия и ямак (общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 1644 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, орехи, кошери, ниабет и арусане, ресм-и райет, ресм-и боюндурук.

През 1530 г.[893] селото е тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 14, неженени мюсюлмани – 3. Приходът е в размер на 1248 акчета.

През 1570 г.[894] селището е тимарско в нахия Караджа даг на [казата] Филибе. В него са описани 12 мюсюлмански ханета категория чифт, 4 от които са на акънджии, 5 – категория половин чифт и един неженен мюсюлманин. Общият приход от селището е в размер на 1688 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, лозя, зеленчукови градини, плодове, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[895] от селото са записани двама джелепкешани.

889 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 75.
890 BOA, TD 470, с. 561 – 562.
891 Селото е било между днешните Брезово и Колю Мариново.
892 BOA, TD 77, с. 579.
893 BOA, TD 370, с. 95.
894 BOA, TD 494, с. 598.
895 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 58.

През 1596 г.[896] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. В *Коджа бейли* са описани 18 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 4 на акънджии, 2 – категория половин чифт, 2 – категория бенак и петима неженени мюсюлмани; двама от регистрираните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 3200 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, лозя, плодове, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

КОДЖАКЛАР [Kocaklar] قوجاقلر - дн. не съществува[897]

През 1570 г.[898] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме запис: „село Коджаклар, в близост до [село] Али Ходжа (дн. Капитан Димитриево), в споменатата нахия (т.е. Сарухан бейли – дн. Септември), спада към [каза] Татарджък; това село, също и Хаджи Хъзър и Текфур пънаръ (дн. Триводици) ... са ифраз; в новия дефтер е записано, че ресм-и чифт, свещените десятъци и държавните такси дават на спахията". В него са описани 13 мюсюлмански ханета категория чифт, 6 – категория половин чифт, 1 мюселем и двама неженени мюсюлмани – петима от регистрираните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 1594 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, ориз, външни десятъци върху зърнен добив, сено, зеленчукови градини, лозя, плодове, ресм-и духан, овце, ресм-и кору, ниабет и арусане, други такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[899] в село *Коджкаклъ* – нахия Коюн тепе - е регистриран един джелепкешан.

През 1596 г.[900] информацията в уводната рубрика се повтаря дословно; в Коджаклар са регистрирани 22 мюсюлмански домакинства категория чифт, 1 – категория половин чифт, 1 – категория бенак и четирима неженени мюсюлмани; седем от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 4000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, ориз, външни десятъци върху зърнен добив, сено, зеленчукови градини, лозя, плодове, ресм-и духан, овце, орехи, ниабет и арусане, други такси.

896 BOA, TD 1001, с. 608.
897 Селото е било между днешните села Дебръщица, Радилово и Капитан Димитриево.
898 BOA, TD 494, с. 796.
899 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 70.
900 BOA, TD 1001, с. 807.

КОЗ АВРЕНЛЪ [Koz avrenlı] قوز اورنلو - неуст.[901]

През 1516/18 г.[902] в селото са регистрирани 34 мюсюлмански ханета, от които 15 на ешкинджии и ямаци (общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от него е в размер на 2216 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, такса за ползване на ливади, кошери, ресм-и райет, ниабет и арусане.

През 1530 г.[903] селището е част от зиамета на Хюсам бей - кетхуда на вилаета Румили - в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 28, [ханета на] ешкинджии и ямаци – 6, [ханета на] акънджии – 1. Приходът е в размер на 1263 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[904] представя селото като част от зиамет на Махмуд-и кетхуда в нахия Гьопса на [каза] Филибе. В него са описани 38 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 5 на ямаци, 5 – категория половин чифт, 5 – категория бенак, трима неженени мюсюлмани и два празни чифлика. Общият приход от него е в размер на 2830 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, ресм-и тапу, сено, воденици, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[905] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селището повтаря тази от предната регистрация. В него са регистрирани 40 мюсюлмански домакинства категория чифт, 1 – категория половин чифт, 3 – категория бенак и 7 неженени мюсюлмани. Общият приход е в размер на 3000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, ресм-и тапу, сено, плодове, воденици, ниабет и арусане, други сборни такси.

КОЗАРСКА [Kozarska] قوزارسقه - дн. Козарско, община Брацигово

През 1516/18 г.[906] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е записано, че приходите от селото, административно отнесено към Татар Пазаръ (Пазарджик), се делят между мюлка на кадъаскера Ибрахим Челеби (Ибрахим Чандърлъзаде) и тимар. В селото са регистрирани 44 християнски домакинства, едно мюсюл-

901 В BOA, TD 729, с. 429 – само мезра *Коз аврелъ*.
902 BOA, TD 77, с. 702.
903 BOA, TD 370, с. 91.
904 BOA, TD 494, с. 567 – 568.
905 BOA, TD 1001, с. 580 – 581.
906 BOA, TD 77, с. 758 – 759, 812.

манско домакинство, седем неженени християни и 3 вдовишки домакинства. Към същата година в Козарска е регистрирано и едно хане на зеваид войнук. Общият приход от селището е в размер на 4100 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, свине, ресм-и райет, ниабет и арусане, испенче.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[907] в *Козарска*, нахия Татарджък (Пазарджик), е регистриран един войнушки гьондер; записаният войнук е от село Курд – дн. Куртово Конаре.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[908] е записан отново един войнушки гьондер; отразена е ротация в него.

В регистрацията от 1530 г.[909] селото е записано номинативно като част от вакъфа на Ибрахим паша [Чандърлъзаде] в казата Филибе (Пловдив). В уводната рубрика има запис, че „раята е (т.е. плаща) на спахийски тимар, а десятъците дава на вакъфа". Няма демографски профил; приходът е в размер на 5115 акчета.

Във вакъфския регистър от 1570 г.[910] като част от вакъфа на Ибрахим паша в [казата] Филибе намираме „мезра Козарска" с приход за вакъфа 1845 акчета и обяснение, че жителите на селото плащат на тимар. Същинският опис на селото се намира в тимарския регистър от същата година.[911] Административно, то е отнесено в нахия Рупчоз на [каза] Татарджък. В него са регистрирани 4 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория бенак (един от описаните е конвертит първо поколение), 48 християнски домаинства и един неженен християнин (до имената на трима от регистрирани има бележка, че са, (т.е. плащат) на вакъфа на Ибрахим паша; до имената на двама от описаните има запис, че са от селата Челапиче – дн. Цалапица и Курд). Общият приход от селището е в размер на 5033 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и духан „от външната рая", испенче, пшеница, смесено зърно, свине, вино, кошери, плодове, шира, пашкули, воденици, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[912] в *Козарска* са регистрирани трима джелепкешани.

Регистрациите от 1596 г. повтарят ситуацията от предната регистрация: във вакъфския регистър към вакъфа на Ибрахим паша в [казата] Филибе е записана мезра Козарска с приход 1845 акчета.[913] Същинският

907 BOA, MAD 81, c. 172.
908 BOA, TD 151, c. 345.
909 BOA, TD 370, c. 102.
910 BOA, TD 498, c. 523.
911 BOA, TD 494, c. 777 – 778.
912 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 85.
913 BOA, TD 470, c. 545.

опис на селото е в тимарския регистър.[914] То отново е административно отнесено в нахия Рупчоз на [казата] Татарджък. В него са описани 4 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория бенак и един неженен мюсюлманин (един от регистрираните е конвертит първо поколение) и 42 християнски домакинства (до имената на двама от описаните има бележа „пришълец"[915]). Общият приход от селището е в размер на 5200 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и духан „от външната рая", испенче, пшеница, смесено зърно, свине, вино, кошери, плодове, шира, пашкули, воденици, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

КОМАТ [Komat] قومات - дн. кв. Коматево, Пловдив

През 1516/18 г.[916] по подразбиране селото може да бъде отнесено административно към нахия Чеменли. В него са регистрирани 5 мюсюлмански ханета таалюкят[917] на оризари (трима от описаните са конвертити първо поколение), 61 християнски ханета, 7 неженени християни (до имената на 14 от описаните има бележка „пришълец"[918]) и 6 вдовишки ханета. Към същата година в Комат са регистрирани и 9 ханета на зеваид войнуци (един от описаните е свещеник). Общият приход от селището е в размер на 9755 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, шира, плодове, вино, кошери, лен, воденици, люпилни за ориз, свине, ниабет и арусане, испенче, приход от ливади.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[919] в селото са записани два войнушки гьондера - двама от ямаците са от Истралча – дн. Стрелча (за единия е добавено, че е там), а един от Панаирище – дн. Панагюрище; регистрирани са и четирима ямаци на войнушкия санджакбей.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[920] информацията се повтаря дословно.

Регистрацията от 1530 г.[921] представя селището като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики имат следния вид: ханета оризари – 5, ханета християни – 53, неженени християни – 8. Приходът е в размер на 6795 акчета.

През 1570 г.[922] селото е част от зиамета на „Мехмед, предишен дефтердар на вилаета Темешвар (дн. Тимишоара, Румъния)" в нахия Конуш

914 BOA, TD 1001, c. 788 – 789.
915 پرېشلچه [prişelece].
916 BOA, TD 77, c. 584 – 586, 809.
917 Букв. „зависими".
918 پرېشلچه [prişelece].
919 BOA, TD MAD 81, c. 153 – 154, 182.
920 BOA, TD 151, c. 335, 383.
921 BOA, TD 370, c. 92.
922 BOA, TD 494, c. 550 – 551, 679.

на [каза] Филибе. В него са описани 1 мюсюлманско домакинство категория чифт, 1 – категория половин чифт, 4 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани (четирима от описаните са конвертити първо поколение), 33 християнски ханета. 3 ханета [християни] "външна рая" (в описа от: Хахлан – дн. Браниполе, Марково, Крислав – дн. Крислово) и шестима неженени християни (до имената на седем от описаните има бележка „пришълец"; шестима са записани като хаймане). Към същата година в Комад са регистрирани и петима ямаци на войнушкия санджакбей (един от Чернови - дн. Червен; един от Истанимака – дн. Асеновград). Общият приход от селището е в размер на 11 038 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, плодове, вино, кошери, лен, сено, ливади, водиници, свине, лук и чесън, ориз, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[923] в *Комат* са регистрирани двама джелепкешани.

През 1596 г.[924] административната и номинативна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В Комад са описани 7 мюсюлмански ханета, един неженен мюсюлманин (двама от регистрираните са конвертити първо поколение), 41 християнски домакинства и 11 неженени християни (общността има свещеник; до имената на четирима от описаните има бележка „пришълец"). Към същата година в селището са регистрирани три ханета на зеваид войнуци и 5 ханета на ямаци на войнушкия санджакбей. Общият приход от него е в размер на 11 500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, плодове, вино, кошери, лен, сено, ливади, водиници, шира, свине, лук и чесън, ориз, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

КОНУШ [Konuş] قونوش - дн. Конуш, община Асеновград

Конуш е централното във вакъфа на Мехмед бей бин Минет бей селище в казата Филибе (Пловдив).[925] В регистрацията от 1530 г.[926] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис

923 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 45.

924 BOA, TD 1001, с. 558 – 559, 677, 683.

925 За Конушкия вакъф виж: *Борисов, Д.* Конушкият вакъф през XV – XVI в. – В: Из практиката на османската канцелария. Сборник с материали от международна конференция „Османските регистри" – извор за историята на Балканите. София, 2011, с. 175 – 185 и *Бойков, Гр.* Неосъществените градове в района на Асеновград през османския период Поповица/Ислямлъ и Конуш Хисаръ. – В: Стенимахос – Станимака – Асеновград: принос към изучаването на приемствеността и развитието на социално-икономическата и духовна история на града и региона. Асеновград, 2014, с. 75 – 104.

926 BOA, TD 370, с. 102.

намираме запис: „село Конуш и другите части, и служителите на имарета, и село Босна (дн. не съществува); дошли хайманета и се установили в границите на Конуш; харадж си дават на господаря, а испенчето и десятъците си – на вакъфа; преди 25 години".[927] Демографският и финансов профил на селото имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 10, неженени мюсюлмани – 4, [ханета на] оризари – 22, неженени [оризари] – 7, [ханета на] ямаци – 8, християни улакчии – 10, ямаци [на улакчиите?] – 2, ханета християни – 8, ямаци на вакъфа – 4. Приходът е в размер на 10 870 акчета.

През 1570 г.[928] описът на селото започва с 15 души служители на „споменатия (т.е. на построения от Мехмед бей бин Минет бей) имарет" и джамията към него (един от регистрираните е конвертит първо поколение) и продължава с описа на общност, вероятно свързана с обслужването на имарета, от 7 ханета мюсюлмани категория бенак и 1 – категория чифт (един от регистрираните е в [село] Ахмед обасъ – дн. Ахматово), джемаат на оризарите - 93 [ханета] (11 от описаните са конвертити първо поколение), 20 мюсюлмански ханета от село Дурудлу[929] „в границите на Конуш" (общността има имам; трима от регистрираните са конвертити първо поколение), 21 християнски ханета от **село** *Босна* „в границите на Конуш, които (т.е. жителите им) плащат испенчето си и всичките десятъци на вакъфа, а хараджът им се плаща на падишаха", 34 християнски ханета от махалата Бойо „в границите на Конуш, които (т.е. жителите им) плащат испенчето си и всичките десятъци на вакъфа, а хараджът им се плаща на падишаха" (до имената на 10 от регистрираните има бележка „пришълец"[930]) и трима християни роби на вакъфа, които му плащат по 30 акчета харадж и 25 акчета испенче. Общият приход от така представената, на практика, агломерация е в размер на 21 523 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите, испенче, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, лен, овощни градини, кошери, шира, леща, воденици, чист ориз, люпилня за ориз, приход от баня, бадж-и пазар и ихтисаб, други такси.

През последната четвърт на XVI в. Конуш е административен център на едноименната нахия. Тук е мястото да се отбележи, че има податки за това, че нахия Конуш е организирана доста по-рано – при описа на вакъфа на Бали бей син на Яхия паша през 1530 г. намираме: „…села с имена Якубчу и Айърджъ (Ейерджи), спадащи към Филибе, които [са] в нахия Конуш…"[931]

927 За коментар на последния израз „преди 25 години" виж: *Бойков, Гр.* Цит. съч.
928 BOA, TD 498, с. 639 – 642.
929 Виж статията за *Дурудлу.*
930 پریشلچه [prişelece].
931 BOA, TD 370, с. 105.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[932] от село *Босна при Конуш* и махалата *Лала бунар на Конуш* са записани трима джелепкешани.

През 1596 г.[933] структурата на описа на Конуш повтаря тази от предната регистрация. Той започва с 12 души служители на имарета и джамията към него и продължава с описа на общност от 6 ханета мюсюлмани категория бенак, 1 – категория чифт и петима неженени мюсюлмани (трима от регистрираните са конвертити първо поколение; до името на един от регистрираните има бележка, че живее във Филибе), джемаат на оризарите - 88 [ханета] (10 от описаните са конвертити първо поколение; двама от описаните живеят в селата Кьоселер [нахия Конуш] – дн. не съществува и Араб – дн. Златовръх), 13 мюсюлмански ханета от село Дурудлу, 20 християнски ханета от **мезра** *Босна* (общността има свещеник), 34 християнски ханета от махалата Бойо (до имената на 9 от регистрираните има бележка „пришълец") и трима християни роби на вакъфа. Общият приход от селището е в размер на 21 523 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите, испенче, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, лен, овощни градини, кошери, шира, воденици, леща, чист ориз, люпилня за ориз, приход от баня, бадж-и пазар и ихтисаб, свине, сено, ниабет и арусане, други такси.

КОРУДЕРИЧЕ (КОРУДЕЛИЧЕ) С ДРУГО ИМЕ ТИМУРДЖУ [Koruderiçe (Korudeliçe nam-i diğer Timurculu)] نام (قورودلچه) قورودرچه دکرتمورجی **- вер. дн. Желязно, община Марица**

Регистрацията от 1530 г.[934] представя селището като част от вакъфа на „новия имарет на блаженопочившия султан Баязид [II, 1481 - 1512] хан – мир на праха му – в Едирне (Одрин)" в казата Филибе (Пловдив) и запазва този си статут във всички разглеждани регистрации. Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани – 9, ханета християни – 37, неженени християни – 5. Приходът е в размер на 7400 акчета.

През 1558 г.[935] в селото са описани 8 мюсюлмански домакинства категория чифт, 3 – категория половин чифт, 7 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани (един от регистрираните е конвертит първо поколение), 37 християнски домакинства, пет от които на „пришълец"[936], и трима неженени християни. Приходът от него, в размер на 8859 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и

932 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 48.
933 BOA, TD 470, с. 665 – 668.
934 BOA, TD 370, с. 100.
935 BOA, TD 306, с. 18 – 19.
936 پرېشلچه [prişelece].

чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, лен, кошери, овце, свине, ниабет и арусане, облагане на коруджии.

През 1570 г.[937] селището е административно отнесено в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. В него са регистрирани 12 мюсюлмански домакинства категория чифт, 5 – категория половин чифт, 3 – категория бенак, шестима неженени мюсюлмани (трима от регистрираните са конвертити първо поколение), 27 християнски домакинства и петима неженени християни (до имената на двама от описаните има бележки, че са във Филибе и [село] Саруджа – дн. Царацово). Общият приход от селището е в размер на 7126 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, овце, кошери, свине, вино, лен, сено, лозя, люпилня за ориз, ниабет и арусане, ливади.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[938] от село *Демирджи* – нахия Коюн тепе – са записани трима нови джелепкешани.

През 1596 г.[939] в селото са регистрирани 15 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория половин чифт, 4 – категория бенак, един неженен мюсюлманин (двама от описаните са конвертити първо поколение), 10 християнски домакинства и един неженен християнин. Приходът, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе, е в размер на 7153 акчета.

КОРУДЖУ ГЮШАН С ДРУГО ИМЕ БАЛАБАНЛЪ [Korucu Güşan nam-i diğer Balabanlı] قورجو كوشان نام دكر بلبانلو **- дн. Сухозем, община Калояново**[940]

През 1516/18 г.[941] селото е административно отнесено в нахия Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 7 мюсюлмански ханета и един неженен мюсюлманин (един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от него е в размер на 1994 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ресм-и райет, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[942] представя селото е тимарско в казата Филибе. Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 4, ханета външна [рая] – 4, неженени, мюсюлмани – 2. Приходът е в размер на 1233 акчета.

937 BOA, TD 498, с. 200 – 201.
938 ИБИ. т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 72.
939 BOA, TD 470, с. 196 – 197. Селото не е регистрирано с името си; записано е само „село". Предвид топонимичната информация в останалите регистрации, по метода на изключването се наложи изводът, че именно това е Тимурджи.
940 Виж и статията за *Бедир (Педер) обасъ*.
941 BOA, TD 77, с. 567.
942 BOA, TD 370, с. 92.

През 1570 г.[943] селото е тимарско в нахия Гьопса на каза Филибе; в уводната рубрика на регистрационната му матрица се появява още един топоним, релативен към него – *Хамидли*.[944] Описани са 17 мюсюлмански ханета категория чифт, едно от които на ямак, 10 – категория половин чифт, 8 – категория бенак, 3 [ханета] външна рая (общността има имам; двама от описаните са конвертити първо поколение; до имената на двама от описаните има бележка, че са в [селата] Йени кьой и Хъзър шейх – дн. Стрелците; един от описаните е от [село] Исхак фъкъх – дн. не съществува; един от описаните е от (т.е. плаща на) вакъфа Ебу Еюб ал-Ансари). Общият приход от селището е в размер на 2256 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, сено, ресм-и тапу, зеленчукови градини, плодове, ливади, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[945] от селото са записани двама джелепкешани – Дираз Али Абас и Рахман паша.

През 1596 г.[946] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селището са регистрирани 19 мюсюлмански ханета категория чифт, 8 – категория половин чифт, 10 – категория бенак и 8 неженени мюсюлмани (общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от него е в размер на 2300 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, ресм-и тапу, зеленчукови градини, плодове, ливади, ниабет и арусане, други сборни такси.

КОРУДЖУ КОЗАН [Korucu kozan] قورجوقوزان - дн. Козаново, община Асеновград

През 1516/18 г.[947] селото е записано към село *Халил реис с друго име Араб кьой* – дн. Златовръх; в уводната рубрика на регистрационната му матрица е записано, че жителите му са оризари. Регистрирани са 13 мюсюлмански ханета на оризари; един от описаните, който е и ямак, е конвертит първо поколение. Обособените и остойностени данъчни позции са предадени за едно с тези на село Халил реис.[948]

През 1530 г.[949] селото е със самостоятелен регистрационен профил; то е тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови

943 BOA, TD 494, с. 592.
944 Виж статиите за селата Хамидли.
945 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 64.
946 BOA, TD 1001, с. 602 – 603.
947 BOA, TD 77, с. 714.
948 Виж статията за *Халил реис/Араб кьой*.
949 BOA, TD 370.

характеристики са следните: ханета оризари – 21, [ханета] на маслари – 1, неженени мюсюлмани – 1. Приходът е в размер на 1025 акчета.

През 1570 г.[950] селото е тимарско в нахия Конуш на каза Филибе. В уводната рубрика на регистрационната му матрица е записано, че мюсюлманите на селото са го напуснали и на тяхно място са дошли и са се заселили хайманета [християни, както става видно от поименния опис]. Регистрирани са 4 мюсюлмански домакинства (един от описаните е конвертит първо поколение), 22 християнски домакинства и един неженен християнин (до имената на 7 от записаните има бележка „пришълец"[951]; двама от описаните са хаймане). Общият приход от селището е в размер на 1353 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, вино, свине, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[952] от *Козан* е регистриран един джелепкешан.

През 1596 г.[953] административната и номинативна информация в уводната рубрика повтаря тази от 1570 г. В селото са описани 5 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория бенак (двама от регистрираните са конвертити първо поколение), 37 християнски ханета и 15 неженени християни (до имената на 7 от регистрираните има бележка „пришълец"). Общият приход от него е в размер на 4000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, вино, свине, ресм-и тапу, зеленчукови градини, лен, ниабет и арусане, други сборни такси.

КОЧАЧ [Koçaç] قوچاچ - дн. Кочево, община Садово

През 1516/18 г.[954] в селото са регистрирани 20 мюсюлмански домакинства, едно от които на оризар, 7 неженени мюсюлмани, двама от които оризари, и един мюселем ямак (общността има имам; четирима от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 5113 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ресм-и райет, зеленчукови градини, кошери, орехи, чесън, водиници, ниабет и арусане, облагане на оризари.

Регистрацията от 1530 г.[955] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 18, неженени мюсюлмани - 3. Приходът е в размер на 4108 акчета.

950 BOA, TD 494, c. 669.
951 پریشلچه [prişelece].
952 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 46.
953 BOA, TD 1001, c. 665 – 666.
954 BOA, TD 77, c. 712 – 713.
955 BOA, TD 370, c. 94.

През 1570 г.[956] *Кочач* е тимарско село в нахия Конуш на [каза] Филибе. В него са записани 20 мюсюлмански домакинства категория чифт, от които 3 на оризари и 4 на ямаци, и един неженен мюсюлманин (общността има имам; петима от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 4277 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, чесън, овце, плодове, ресм-и тапу, сено, водиници, ливади, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[957] от *Кочач* е регистриран един джелепкешан.

През 1596 г.[958] административната и номинативна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селището са описани 20 мюсюлмански ханета категория чифт (трима от описаните са сераскер на войнуците, спахия и роб), 8 – категория бенак, 5 неженени мюсюлмани (в селото живее хатиб; седем от описаните са конвертити първо поколение), 3 християнски домакинства и двама неженени християни. Общият приход от селището е в размер на 5200 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе, към които е добавена и „испенче на хайманетата".

КОЧМАР [Koçmar] قوچمار - дн. Отец Паисиево, община Калояново

През 1516/18 г.[959] с това име са записани две села: Кочмар и Кочмар, юруци са. В първото село са регистрирани 7 мюсюлмански домакинства. Общият приход от селището е в размер на 824 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ресм-и боюндурук, ресм-и райет. В „Кочмар, юруци са" са регистрирани 11 мюсюлмански домакинства – общността има имам. Общият приход от селището е в размер на 612 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ресм-и боюндурук.

От 1530 г.[960] село с това име и добавката „юруци са" е само едно. Към споменатата регистрация то е тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики са следните: имам – 1, ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 5, [ханета на] маслари – 9, [ханета на] ешкинджии и ямаци – 9. Приходът е в размер на 1750 акчета.

956 BOA, TD 494, с. 596 – 597.
957 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 47.
958 BOA, TD 1001, с. 606.
959 BOA, TD 77, с. 571 – 572.
960 BOA, TD 370, с. 92.

Регистрацията от 1570 г.[961] ни показва селището като част от зиамет в нахия Гьопса на [каза] Филибе. В него са описани 29 мюсюлмански домакинства категория чифт, от които 22 на ямаци, 19 – категория бенак и три [ханета] „духан" (общността има имам; шестима от описаните са конвертити първо поколение; един от описаните е от (т.е. плаща на) вакъфа на Ебу Еюб ал-Ансари, един от описаните е от (т.е. плаща на) вакъфа на султан Баязид [II; 1481 - 1512]). Общият приход от селището е в размер на 2603 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и духан, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу, плодове, лозя, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[962] в *Кочмарлар* са регистрирани 15 джелепкешани, двама от които нови.

През 1596 г.[963] в селото са регистрирани 12 мюсюлмански домакинства категория чифт, 21 – категория бенак и 8 неженени мюсюлмани – трима от описаните са конвертити първо поколение. Липсват остойностени обособени данъчни позиции; приходът от селището е в размер на 2800 акчета, формиран от: ресм-и чифт, ресм-и духан, ресм-и боюндурук, кошери, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу, плодове, лозя, ниабет и арусане, други сборни такси.

КРИЧИМЕ [Kriçime] قرچمه - дн. Кричим

През 1530 г.[964] Кричиме е едно от селата от вакъфа на Ибрахим паша [Чандърлъзаде] в казата Филибе (Пловдив) и запазва този си статут във всички разглеждани регистрации. Демографските му и данъчни характеристики имат следното изражение: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 29, неженени мюсюлмани – 5, [ханета на] оризари – 4, ханета християни – 154, неженени християни – 16, вдовишки ханета – 15. Приходът е в размер на 19 400 акчета.

През 1570 г.[965] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис Кричиме, малко нелогично, е административно отнесено в нахия Конуш. В селото са описани 18 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория бенак (двама от описаните са конвертити първо поколение) и 85 християнски домакинства, живеещи в 2 махали (до имената на двама от описаните има бележка „пришълец"[966]; седем от описаните са фиксирани като хаймане). Общият приход от него е в размер на 11 378 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив

961 BOA, TD 494, с.
962 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 64.
963 BOA, TD 1001, с. 691.
964 BOA, TD 370, с. 102.
965 BOA, TD 498, с. 518 – 519.
966 پرېشلچه [prişelece].

на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, лозя, лен, сено, пашкули, чесън и лук, плодове, кошери, овце, вино, ливади, воденици, свине, ниабет и арусане, други такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[967] от двете махали на *Киричим* – нахия Коюн тепе - са записани 19 джелепкешани, двама от които са свещеници.

През 1596 г.[968] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация – въпреки въвеждащата описа на вакъфа административна локация „нахия Филибе", в уводната рубрика намираме отново запис „нахия Конуш". В селото са регистрирани 18 мюсюлмански ханета категория чифт, 8 – категория бенак, четирима неженени мюсюлмани (общността има имам), 128 християнски домакинства и 41 неженени християни (християните живеят в 2 махали; общността има свещеник; до имената на 13 от описаните има бележка „пришълец"). Общият приход от селището е в размер на 11 378 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, лозя, лен, сено, пашкули, чесън и лук, плодове, кошери, овце, вино, ливади, воденици, зеленчукови градини, ресм-и тапу, свине, други такси.

КУЛАГУЗЛУ [Kulaguzlu] قولاغوزلو - неуст.

Кулагузлу е едно от селата от вакъфа на Ибрахим паша [Чандърлъзаде]. През 1530 г.[969] селото е административно отнесено в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 31, неженени мюсюлмани – 12, [ханета на] оризари – 37, [ханета на] ешкинджии – 9, [ханета на] ямаци – 3, ханета християни – 1. Приходът е в размер на 12 240 акчета.

През 1570 г.[970] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме запис: „село Кулагузлу, спада към споменатите (т.е. на Ибрахим паша) вакъфи; в нахия Едирне (Одрин)". В него са описани 48 мюсюлмански ханета категория чифт, 3 – половин чифт, 24 – категория бенак, 25 неженени християни и 46 души оризари (9 от регистрираните са конвертити първо поколение; двама от регистрирани, единият от които инициализиран чрез „чифлик", са спахии); отделно от последните е обособена и регистрирана „общност на оризарите към споменатото село на река Кулагузлу", в която са описани 41

967 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 74.
968 BOA, TD 470, с. 539 – 540.
969 BOA, TD 370, с. 102.
970 BOA, TD 498, с. 520 – 521.

оризари, както и четирима други оризари от село Айдън бей – дн. Исперихово. Общият приход от селището е в размер на 25 108 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, лозя, кошери, зеленчукови градини, плодове, сено, пазарно мито от вино, чист ориз, ниабет и арусане, други такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[971] в Кулагузлу – нахия Коюн тепе – е вписан един джелепкешан.

Регистрацията от 1596 г.[972] повтаря като структура тази от 1570 г. В уводната рубрика селото е административно отнесено в „споменатата нахия (т.е. нахия Филибе, която въвежда описа на вакъфските селища от вакъфа на Ибрахим паша)". В него са вписани 61 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория половин чифт, 23 – категория бенак, 7 неженени мюсюлмани (7 от регистрираните са конвертити първо поколение; един от регистрираните, инициализиран чрез „чифлик" е спахия; трима от регистрираните са във Филибе, [село] Ада – дн. Стамболийски и [село] Али Ходжалъ – дн. Капитан Димитриево) и 7 християнски ханета – до имената на шестима от регистрираните има бележка „пришълец".[973] Отделно са описани и 36 оризари от „споменатото село", както и трима оризари от село Айдън бей. Общият приход от селището е в размер на 25 108 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, лозя, кошери, зеленчукови градини, плодове, сено, пазарно мито от вино, чист ориз, ниабет и арусане, други такси.

КУЛФАЛ ФЪКЪХ [Kulfal fıkıh] قلفال فقيه - вер. дн. Ведраре, община Карлово

През 1516/18 г.[974] селото е административно отнесено в нахия Чименли. В него са регистрирани 19 мюсюлмански ханета, от които 8 на ямаци, 9 неженени мюсюлмани, от които един ямак, и един неженен мюселем; трима от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 3738 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ливади, ресм-и райет, ниабет и арусане, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[975] представя селото като тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна еди-

971 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 77.
972 BOA, TD 470, с. 541 – 543.
973 پريشلچه [prişelece].
974 BOA, TD 77, с. 581.
975 BOA, TD 370, с. 110.

ница) – 12, неженени – 2, [ханета на] ямаци – 11, неженени [ямаци] – 8. Приходът е в размер на 3562 акчета.

През 1570 г.[976] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме запис: „село Кулфал фъкъх, спада към Чименли, от нахия Караджа даг на споменатата [каза Филибе (Пловдив)]. То е тимарско; в него са описани 34 мюсюлмански домакинства категория чифт, едно от които на ямак, 3 – категория половин чифт, 6 – категория бенак и двама неженени мюсюлмани (описът започва с „Инехан, кетхуда на споменатото село"; трима от описаните са конвертити първо поколение; до имената на двама от описаните има бележка „акънджия"). Общият приход от селището е в размер на 2860 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[977] в село *Кулфалар*, което, предполагаме, е идентично с разглежданото, от нахия Караджа даг са регистрирани двама джелепкешани.

В регистрацията от 1596 г.[978] номинативната и административна информация в уводната рубрика повтаря тази от 1570 г. В селото са описани 41 мюсюлмански ханета категория чифт, 3 – категория бенак и един неженен мюсюлманин (един от описаните е конвертит първо поколение; един от описаните е кетхуда [на селото]). Общият приход от него е в размер на 1000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

КУРД С ДРУГО ИМЕ ИСКЕНДЕР [Kurd nam-i diğer Iskender] قوردنامدكراسكندر - дн. Куртово Конаре, община Стамболийски

През 1516/18 г.[979] в селото са регистрирани 5 мюсюлмански домакинства, един неженен мюсюлманин (описаният е конвертит първо поколение), 61 християнски домакинства (общността има свещеник; до имената на четирима от описаните има бележка „пришълец"[980]), 8 вдовишки домакинства и 7 „роби..., които не плащат испенче и джизие". Общият приход от селището е в размер на 5392 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лозя, плодове, орехи, кошери, лен, испенче, воденици, ниабет и арусане, ресм-и райет. Към същата година в Курд са описани и 2 ханета на зеваид войнуци.

976 BOA, TD 494, c. 585 – 586.
977 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 67.
978 BOA, TD 1001, c. 596 – 597.
979 BOA, TD 77, c. 756 – 757, 812.
980 پرپشلچه [prişelece].

През 1530 г.[981] селището е тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: роби – 8, ханета мюсюлмани – 5, ханета християни 52, неженени християни – 13, вдовици – 9. Приходът е в размер на 5081 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[982] представя селото като част от зиамета на „Мирза Мехмед чауш, от дворцовите чауши" в нахия Коюн тепе в [казата] Филибе. В него са описани 5 мюсюлмански домакинства категория чифт, 2 – категория половин чифт, 6 – категория бенак (трима от описаните са хаймане), 62 християнски домакинства, един неженен християнин (10 от регистрираните са хаймане; към имената на четирима от регистрираните има бележка „пришълец"; един от регистрираните е от [село] Йенидже), и 8 роби..., които не плащат джизие и испенче" (трима са фиксиране като хаймане). Общият приход от селището е в размер на 6297 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, плодове, зеленчукови градини, орехи, кошери, шира, сено, ресм-и тапу, воденици, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[983] в *Курд* са записани двама джелепкешани.

През 1596 г.[984] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 6 мюсюлмански домакинства категория чифт, 2 – категория половин чифт, 7 – категория бенак (един от регистрираните е конвертит първо поколение), 47 християнски ханета, 34 неженени християни (за един от описаните има бележка, че е войнук; до имената на двама от регистрираните има бележка „пришълец"; двама от регистрираните са фиксиране като хаймане) и 8 роби, един от които „пришълец". Общият приход от селището е в размер на 6300 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, плодове, зеленчукови градини, орехи, кошери, шира, чесън, сено, ресм-и тапу, воденици, ниабет и арусане, свине, други сборни такси.

КЪВЪРДЖЪКЛЪ [Kıvırcıklı] قويرجقلو - дн. не съществува

През 1516/18 г.[985] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме запис: „село Къвърджъклъ, установили са се (жителите му) в границите на село Югуртчу (дн. кв. Любеново,

981 BOA, TD 370, c. 93.
982 BOA, TD 494, c. 560 – 561.
983 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 74.
984 BOA, TD 1001, c. 571 – 572.
985 BOA, TD 77, c. 720.

Първомай).”[986] В селото са регистрирани 5 мюсюлмански домакинства, но в демографската рекапитулация данните са различни, което означава, че последните са за двете села, факт, който се потвърждава и от регистрацията през 1530 г. Общият приход, предвид размера му, също трябва да се схваща като облагане от двете селища. Данните са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 9, неженени мюсюлмани – 3, [ханета на] ямаци – 14, [ханета] на маслари – 1, [ханета на] ешкинджии – 1. От тук по косвен път, предвид броя на описаните в Кьвърджъклъ и допълващата бележка „ямак” към имената на трима от тях, могат да бъдат изведени демографските данни за *Югуртчу* - ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 7, неженени мюсюлмани – 3, [ханета на] ямаци – 11, [ханета] на маслари – 1, [ханета на] ешкинджии – 1. Общият приход от двете села е в размер на 4923 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, ливади, плодове, сено, кошери, лен, шарен боб, ресм-и райет, ниабет и арусане, ресм-и боюндурук, други сборни такси.

През 1530 г.[987] двете села са с общ регистрационен профил; те са тимарски в казата Филибе (Пловдив). Демографските им и финансови характеристики имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 25, неженени мюсюлмани – 1, [ханета на] ямаци – 7, [ханета] на маслари – 2, [ханета на] ешкинджии – 1, имам – 1. спахия – 1. Приходът е в размер на 4139 акчета.

През 1570 г.[988] селото е със самостоятелен регистрационен профил. То е тимарско в нахия Конуш на [каза] Филибе. В него са регистрирани 4 мюсюлмански ханета категория чифт, 5 – категория половин чифт, 4 – категория бенак (един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 2775 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, ресм-и тапу, сено, плодове, лозя, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[989] в *Кьвърджъклъ* – нахия Конуш – е записан един джелепкешан.

През 1596 г.[990] в селото са описани 29 мюсюлмански домакинства категория чифт, 2 – категория половин чифт и 12 неженени мюсюлмани; четирима от регистрираните са конвертити първо поколение. Общият приход от него е в размер на 4500 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе.

986 Виж статията за *Югуртчу.*
987 BOA, TD 370, с. 93.
988 BOA, TD 494, с. 647.
989 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 48.
990 BOA, TD 1001, с. 655 – 656.

КЪВЪРДЖЪКЛЪ [Kıvırcıklı] قويرجقلو - дн. не съществува[991]

През 1530 г.[992] демографските и финансови показатели на селото са представени заедно с тези на селата Тимурджи Илияс, Келямджи Дауд – вер. дн. Дълго поле, Сеймен обасъ, Къзъл хисар с Кору йени татар и Хаджи Хасан – всички във вакъфа на Шихабеддин паша в казата Филибе (Пловдив). Регистрирани са 167 мюсюлмански ханета (в смисъл на стандартна данъчна единица), 6 [ханета на] ешкинджии, 18 [ханета] и неженени ямаци, 48 неженени мюсюлмани и [едно] хане на оризари. Приходът е в размер на 26 200 акчета.

През 1570 г.[993] в селото, от вакъфа на Шихабеддин паша в нахия Къзъл хисар на [каза] Филибе, са регистрирани 1 имам, 13 мюсюлмански ханета категория чифт, 19 – категория половин чифт, 20 – категория бенак и 8 неженени мюсюлмани. Към Къвърджъклъ са описани и 8 юрушки джемаата: джемаат Налдьокен, джемаат Хаджи Хасан от Налдьокен, джемаат на юруци, джемаат Шах Хюсеин, джемаат Бали бей, джемаат Хаджи Бахшаиш, джемаат Йени ..., джемаат Кара кадълар; регистрирани са общо 115 юруци. Общият приход от селището е в размер на 4064 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, ниабет и арусане, други такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[994] в селото са регистрирани двама джелепкешани.

През 1596 г.[995] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 41 мюсюлмански домакинства и 7 неженени мюсюлмани (общността има имам; четирима от регистрираните са конвертити първо поколение; един от регистрираните е кетхуда на селото). Както при предната регистрация към селото са описани и осемте юрушки джемаата с цитираните по-горе имена; описани са 189 юруци – ханета и неженени (12 от регистрираните юруци са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 4064 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, ниабет и арусане, други такси.

991 Селото е било разположено на западния бряг на река Стряма между днешните Черничево и Долна махала.
992 BOA, TD 370, с. 101.
993 BOA, TD 498, с. 537 – 540.
994 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 65.
995 BOA, TD 470, с. 557 – 560.

КЪРНОФОЛ [Kırnofol] قرنوفول - дн. Войсил, община Марица

В регистрацията от 1516/18 г.[996] намираме описа на: „Кърнофол", „от Кърнофол" и „Кърнофол, от соколарите на пашата"[997] с различни и самостоятелни регистрационни профили, при все че, видно от регистрацията от 1530 г., се касае за едно селище. В Кърнофол са регистрирани 2 мюсюлмански домакинства категория чифт, един неженен мюсюлманин и 58 християнски домакинства (общността има трима свещеници; до имената на четирима от описаните има бележка „пришълец"[998]). Освен тях, към същата година в Кърнофол са регистрирани и двама доганджии и 5 ханета на зеваид войнуци. Приходът от селището е в размер на 4555 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, вино, кошери, свине, ниабет и арусане, ресм-и райет испенче. Под заглавната рубрика „от Кърнофол" са регистрирани 5 мюсюлмански домакинства (двама от описаните са конвертити първо поколение, като единият от тях – Караман Абдуллах – е баща на двама от останалите трима – Юсуф Караман и Искендер Караман), 38 християнски домакинства, един неженен християнин, като най-куриозно е, че той, заедно с други двама от описаните, са вписани като свещеници. Приходът от селището е в размер на 4440 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, вино, кошери, свине, ниабет и арусане, ресм-и райет, испенче. След данъчната рекапитулация са записани трима коруджии и деветима „роби..., [които] не плащат харадж и испенче и са на ... служба". В „Кърнофол, от соколарите на пашата" са регистрирани 5 мюсюлмански и 3 християнски домакинства; приходът от него е в размер на 740 акчета и формиран от облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ниабет и арусане, ресм-и райет, испенче.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[999] в Кърнофол са регистрирани два войнушки гьондера; един от войнуците е от Панаирище – дн. Панагюрище; един ямак е от Излади – дн. Златица; един ямак е записан като хаймане.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[1000] броят на гьондерите е отново два; фиксирани са ротации в тях; един от войнуците и двама ямаци са от други населени места.

Регистрацията от 1530 г. [1001] представя селото като част от мюлка на великия везир Ибрахим паша в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани –

996 BOA, TD 77, c. 731 – 733, 810, 819.
997 Възможно е и четене „соколарите на [санджака] Паша".
998 پریشلچه [prişelece].
999 BOA, MAD 21, c. 153.
1000 BOA, TD 151, c. 330 – 331.
1001 BOA, TD 370, c. 98.

17, неженени мюсюлмани – 3, ханета християни – 156, неженени християни – 1. Приходът е в размер на 9060 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[1002] представя селището като част от вакъфа на Сюлейман I (1520 - 1566) в нахия Коюн тепе на [казата] Филибе с демографски и финансови параметри на град - в него са описани 6 мюсюлмански ханета категория чифт, 9 – категория половин чифт, 11 – категория бенак, трима неженени мюсюлмани, 11 коруджии (шестима от записаните са конвертити първо поколение, като след един от тях – Ширмерд Абдуллах – е записан и синът му Курд Ширмерд), 278 християнски домакинства, 5 вдовишки домакинства (християните са регистрирани в 4 махали с имена „Недко...", „Бельо (Пейо) Брайо", „Истоян поп" и „Мирко, с друго име Драгуш"), 16 [ханета на] войнуци „които съгласно свещената заповед са рая" (към тях е записан и Базарлъ Касъм, циганин), 10 [ханета на] зеваид войнуци и 9 [ханета] на роби. Общият приход от селището е в размер на 50 202 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, лозя, вино, шира, сено, свине, овце, ресм-и духан, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1003] от селото са регистрирани 39 джелепкешани, от които само двама мюсюлмани; един от тях е свещеник; 35 са записани като нови.

Във фрагмента от войнушкия регистър[1004] от 70-те год. на XVI в. в *Кърнофол* са отразени два войнушки гьондера; един от ямаците е от Радинова – дн. Радиново.

През 1596 г.[1005] административната и номинативна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от 1570 г. В селището са описани 17 мюсюлмански ханета категория чифт, 5 – категория половин чифт, 17 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани (трима от описаните са конвертити първо поколение), 181 християнски домакинства (регистрирани в 4 махали с имена „Недко...", „Бельо (Пейо) Брайо", „Истоян поп, с друго име Акчалък?" и „Мирко, с друго име Драгуш"), 14 [християнски ханета] на войнуци, които „са рая съобразно свещена заповед", едно мюсюлманско домакинство (циганско) и един неженен мюсюлманин, които са описани към „общността на войнуците", 11 [ханета] на зеваид войнуци и 10 [ханета] на роби. Общият приход от селището е в размер на 50 202 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, лозя, вино, шира, сено, свине, ресм-и духан, овце, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

1002 BOA, TD 498, с. 281 – 285.
1003 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 79.
1004 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 189.
1005 BOA, TD 470, с. 280 – 283.

КЬОКЛЕНЕ И БАНИШТЕ [Köklene ve Banişte] كوكلنه و باتشناتشه - дн. Куклен

През 1530 г.[1006] в уводната рубрика на регистрационната матрица намираме запис: „село Кьоклене със село Баниште; в ръцете на населението от вакъфските села на споменатия Шихабеддин паша има стари и нови заповеди от височайшия дворец, [според] които населението от селата на вакъфа на починалия Шихабеддин паша, намиращ се в нахия Филибе, е освободено от куриерска служба, строителство, принудителен труд и други извънредни държавни данъци и повинности. Казано е: да не се оставя никой да се меси и противодейства [на разпореденото]". По дефиниция „село",[1007] селището има демографските характеристики на град: описани са 36 мюсюлмански домакинства, 7 неженени мюсюлмани, 370 християнски домакинства, петдесет и двама неженени християни и вдовишко домакинство; жителите на селището живеят в 5 махали. Приходът от него е в размер на 65 200 акчета.

През 1570 г.[1008] в уводната рубрика на регистрационната матрица за селата *Кьоклене и Баниште* се повтаря информацията от предната регистрация с пояснението „съгласно стария дефтер, [а] сега се записа също и в новия държавен дефтер". Те са с отделни демографски регистрации, но с единна данъчно – финансова рекапитулация. В *Кьоклене* са регистрирани 7 мюсюлмански ханета категория чифт, 4 – категория половин чифт, 22 – категория бенак, 12 неженени мюсюлмани (общността има имам; петима от описаните са конвертити първо поколение; един от описаните е кетхуда [на селото]); християните живеят в 3 махали – регистрираните са 209 домакинства и 69 неженени християни и 4 цигански християнски семейства (общността има двама свещеници; един от описаните е примикюр). В *Баниште, спада към Кьоклене* са регистрирани само християнски домакинства, живеещи в две махали – описани са 104 домакинства и 38 неженени християни. Общият приход от селището е в размер на 68 578 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, плодове, кошери, сено, лук, овце, лозя, шира, орехи, воденици, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1009] от село *Куклене с махалата Баниште*, нахия Конуш, са записани 16 джелепкешани, от които 7 са нови.

1006 BOA, TD 370, с. 101.

1007 Баниште, въпреки че тук е налице селищна дефиниция, а в останалите регистрации има самостоятелен регистрационен профил, е част от Куклен.

1008 BOA, TD 498, с. 524 – 529.

1009 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 45.

През 1596 г.[1010] описът на *Кьоклене с Баниште* започва отново с въвеждащата и поясняваща информация, цитирана по-горе. Отново са налице отделни демографски регистрации на Кьоклене и Баниште, но единна данъчно – финансова рекапитулация. В *Кьоклене* са описани 23 мюсюлмански домакинства категория чифт, 2 – категория половин чифт, 16 – категория бенак и 10 неженени мюсюлмани (11 от регистрираните са конвертити първо поколение); християните живеят в трите махали, описани и при предната регистрация: 199 домакинства и 83 неженени християни. В двете махали на *Баниште* са регистрирани едно мюсюлманско хане на оризар, 80 християнски домакинства и 36 неженени християни. Общият приход от селището е в размер на 68 580 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, плодове, кошери, сено, лук, пашкули, овце, лозя, шира, орехи, водиници, ниабет и арусане, други сборни такси.

КЬОПЕКЛИ И ЙЕГЯН БЕЙ [Köpekli ve Yegân bey] كوپكلو و يكان بك - дн. Свобода – община Стрелча и вероятно юрушки джемаат, описван със селището

През 1516/18 г.[1011] селото (селата) са фиксирани като юрушки. По подразбиране би могло да бъде административно отнесено в нахия Чименли. Регистрирани са 12 мюсюлмански ханета (в смисъл на стандартна данъчна единица), 5 [ханета на] ешкинджии, петима неженени [ешкинджии], 14 [ханета на] ямаци и трима неженени [ямаци] – един от регистрираните е конвертит първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 2822 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, водиници, ниабет и арусане, кошери, ресм-и райет, ресм-и боюндурук.

През 1530 г.[1012] селото (селата) е тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 15, неженени – 3, [ханета на] ешкинджии и ямаци – 22. Приходът е в размер на 2264 акчета.

През 1570 г.[1013] *Кьопекли и Йегян бейли* са част от хаса на Пиале паша в нахия Коюн тепе на казата Филибе (Пловдив).[1014] Описани са общо

1010 BOA, TD 470, 546 – 550.
1011 BOA, TD 77, c. 597 – 598.
1012 BOA, TD 370, c. 110.
1013 BOA, TD 494, c. 541 – 542.
1014 Над уводната рубрика на регистрационната матрица има по-късен запис - от реби юл-еввел 985 г. по Хиджра (май – юни 1577 г.), - че предстои издаване на „височайше мюлкнаме" за селото на Гевхер султан, дъщеря на султан Селим II (1566 - 1574)

(описът на джемаат Йегян бейли е предаден отделно) 26 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория половин чифт, 2 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани, един мухасъл и 26 ханета на ешкинджии и ямаци (общността има двама имами, един от които – в *джемаат Йегян бей* - е и хатиб; двама от регистрираните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 2781 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу, ориз, ниабет и арусане, ливади, други такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1015] от селата Кьопекли и Йегян бей в нахия Коюн тепе са регистрирани съответно четирима и трима джелепкешани.

През 1596 г.[1016] селото вече е записано като част от мюлка на Гевхер султан. В него са регистрирани 118 мюсюлмански домакинства категории чифт и бенак и петима неженени мюсюлмани – 12 от регистрираните, 11 от които в „джемаат Йегян бейли", който е отново описан отделно, са конвертити първо поколение. Липсват обособени остойностени данъчни позиции.

КЬОСЕ БЕХАДЪР С ДРУГО ИМЕ ХАДЖИЛИ [Köse Behadır nam-i diğer Hacili] كوسه بهادر نام دكر حاجلى - вер. дн. Юнаците, община Пазарджик

През 1516/18 г.[1017] описът на селото започва с „джемаат на оризарите юруци..., установили се на свободно място и сеят на реките Яхия паша, Кара пънар и Гюл паша". Регистрирани са 10 мюсюлмански ханета, едно от които е на конвертит първо поколение. Освен тях към селото са описани и трима маслари. Приходът е в размер на 78 акчета.

В регистрациите от 1530 г. и 1570 г. този или подобен топоним липсва.

През 1596 г. [1018] в [каза] Татар пазаръ намираме село [Hadcili] خاجيلو, в уводната рубрика на чиято регистрационна матрица е записано, че то е в близост до Бехадърлъ?. В него са описани 20 мюсюлмански домакинства и петима неженени мюсюлмани (общността има имам; двама от регистрираните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 1000 акчета; липсват остойностени обособени данъчни позиции.

1015 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 69, 70.
1016 BOA, TD 470, с. 367 – 369.
1017 BOA, TD 77, с. 687.
1018 BOA, TD 1001, с. 813.

КЬОСЕ МУРАДЛЪ [Köse Muradlı] كوسەمرادلو - дн. Братаница, община Пазарджик

Първата регистрация на селото е от 1570 г.[1019] То е представено като част от хаса на Хюсеин бей, войнушки санджакбей, в нахия Сарухан бейли (Септември) [на каза Татарджък] (Пазарджик). В него са описани 45 мюсюлмански ханета категория чифт, 16 – категория половин чифт, 29 – категория бенак, 11 неженени мюсюлмани и три ханета и един неженен, които са „външна рая" (шестима от описаните са от „общността на циганите, които плащат ресм-и духан"; общността има двама имами; 10 от описаните са конвертити първо поколение; до името на един от описаните има бележка, че е от (т.е. плаща на) вакъфа на Яхия паша; двама от описаните към момента на регистрацията са в [селата] Чагърганлъ – дн. Звъничево и Шейх Хаджи – дн. сл. с Лозен). Към тази година в Кьосе Мурадлъ са обособени и 5 чифлика на атмаджии. Общият приход от селището е в размер на 2971 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, плодове, овце, сено, ресм-и тапу, воденици, ниабет и арусане, външни десятъци, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1020] в селото са регистрирани двама джелепкешани.

През 1596 г. [1021] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 57 мюсюлмански ханета категория чифт, 13 - категория половин чифт, 18 – категория бенак и шестима неженени мюсюлмани (общността има имам; 8 от описаните са конвертити първо поколение; един от описаните е от (т.е. плаща на) вакъфа на Фейзуллах паша). Общият приход от него е в размер на 3000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, плодове, овце, сено, ресм-и тапу, воденици, люпилня за ориз, ниабет и арусане, външни десятъци, други сборни такси.

1019 BOA, TD 494, с. 787 – 788, 799 – 800.
1020 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 83.
1021 BOA, TD 1001, с. 799 – 800.

КЬОСЕЛЕР [Köseler] [1022] كوسه لر

През 1516/18 г.[1023] намираме запис „село *Кьоселер*, ямаци на юруци са". В него са регистрирани 12 ханета на маслари и ямаци; един от описаните е конвертит първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 1017 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лозя, сено, ресм-и боюндурук, ниабет и арусане, други такси. Към същата година намираме и село *Кьоселер*.[1024] Тук са описани 6 мюсюлмански ханета, от които 5 на ешкинджия и маслари, и един неженен мюсюлманин (един от регистрираните е конвертит първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 307 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, ресм-и райет, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[1025] ни представя едното селище като тимарско (с. 92), а другото (с. 95) като част от зиамета на Хюсам бей - кетхуда на вилаета Румили - в казата Филибе (Пловдив). В първото са вписани едно мюсюлманско домакинство (в смисъл на стандартна данъчна единица), един неженен мюсюлманин и 7 [ханета на] ешкинджии, ямаци и маслари. Приходът е в размер на 306 акчета; демографските и финан сови показатели и професионалният профил на регистрираните навеждат на мисълта, че това е второто, описано по-горе селище. В другото със същия топоним са записани 28 [ханета на] ямаци на юруци и маслари и 21 неженени мюсюлмани. Приходът от него е в размер на 1200 акчета. По аналогията, използвана по-горе, очевидно това е първото описано през 1516/18 г. село.

През 1570 г.[1026] *Кьоселер*, в нахия Конуш на казата Филибе, е тимарско село. В него са регистрирани 15 мюсюлмански домакинства категория чифт, 3 – категория бенак и 7 неженени мюсюлмани (един от описаните е конвертит първо поколение; един от описаните е в село Араб – дн. Златовръх, а трима – в село Кашъкчъ – дн. не съществува). Общият приход от селището е в размер на 2446 акчета, формиран от данъчно

1022 Този топоним е релативен към две селища във всички разглеждани регистрации. В TD 77 и TD 370 няма допълнителна административна указваща информация, освен че са в казата Филибе (TD 370). В TD 494 и TD 1001 едното село е отнасяно в нахия Коюн тепе, а другото – в нахия Конуш. В Джелепкешанския регистър от 1576 г. са вписани 4 села с името *Кьоселер/Кьосели* – едно е в нахия Караджа даг, две в нахия Гьопса и едно в нахия Коюн тепе. В картите от XIX в., които използваме, има топографирани 3 селата с име *Кьоселер* – едното е дн. с. Гранит, второто е дн. с. Каравелово, а третото е около дн. Хисар; в нахия Конуш няма селище с това име – в TD 729, с. 431 е описана само „мезра Кьоселер в нахия Конуш" и „приход от Кьоселер в нахия Коюн тепе". Освен тях, в регистри TD 494 и TD 1001 (т.е. последната четвърт на столетието) е отразено и село *Али бей с друго име Кьоселер* (виж статията за *Али бей/Кьоселер*).

1023 BOA, TD 77, с. 693.

1024 BOA, TD 77, с. 699.

1025 BOA, TD 370, с. 92, 95.

1026 BOA, TD 494, с. 631, 646 – 647.

облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, лозя, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година в *Кьоселер* - нахия Коюн тепе на казата Филибе - с допълнение „юруци и ямаци са" (което ни кара да предположим, че това село е идентично с първото от регистрацията от 1516/18 г. и второто от регистрацията от 1530 г.) са описани 6 мюсюлмански домакинства категория чифт, от които пет са юрушки, и 6 неженени мюсюлмани. Общият приход от него е в размер на 1320 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, плодове, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г. от село *Кьосели* – нахия Караджа даг – са записани 14 джелепкешани, в село *Кьоселер* - нахия Коюн тепе (убицирано като кв. Момина баня, Хисар) – един,[1027] в село *Кьоселер обасъ* – нахия Гьопса (убицирано също като кв. Момина баня, Хисар) – четирима, в село *Кьоселер до Окчулар*[1028]– нахия Гьопса (убицирано като Каравелово) – четирима.

През 1596 г.[1029] в *Кьоселер* - нахия Конуш – са регистрирани 21 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт, 16 – категория бенак и шестима неженени мюсюлмани; трима от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 3000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, сено, кошери, зеленчукови градини, лозя, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси. В *Кьоселер* - нахия Коюн тепе - са описани 11 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория бенак и 9 неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 1400 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, плодове, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

КЬОСТИ [Kösti] كوستى - дн. Костиево, община Марица[1030]

През 1516/18 г.[1031] в селото са регистрирани 8 мюсюлмански ханета, от които едно на соколар[1032] и две на коруджии, и 15 християнски ханета (до имената на шестима от описаните има бележка „пришълец"[1033]). Към

1027 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 50, 60, 61, 67.

1028 Виж статията за *Окчулар/Офчилер.*

1029 BOA, TD 1001, с. 641, 655.

1030 BOA, TD 729, с. 374 – и само *мезра Кьости.*

1031 BOA, TD 77, с. 789, 810.

1032 Името на соколаря е Ахмед Базарлъ. Същият е регистриран и в обособения опис на соколари (с. 819) заедно с Мустафа Базарлъ – вероятно негов брат, - за когото в същинския опис на селото, където е записан редом до Ахмед Базарлъ, не е отразено нищо.

1033 پريشلچه [prişelece].

същата година в селото са регистрирани и 20 ханета на зеваид войнуци (имената на описаните са различни от имената на ханетата в селищния опис). Общият приход от него е в размер на 2600 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, вино, свине, ниабет и арусане, ресм-и райет, испенче.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1034] от селото са описани 8 войнушки гьондера – един ямак е от Челапиче, двама ямаци са от Попинич, един ямак е от Периштиче – дн. Перущица; двама войнуци са от Балдова – дн. Росен и Бане – дн. Баня, Панагюрище; двама войнуци и четирима ямаци са записани като хаймане; към същата година в Кьости са записани и трима ямаци на войнушкия санджакбей.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[1035] броят на гьондерите е същият като при предната регистрация; отразени са ротации в тях. Към същата година в *Кьости* са записани и тримата ямаци на войнушкия санджакбей от предната регистрация.

Регистрацията от 1530 г.[1036] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) - 8, ханета християни – 16, неженени [християни] – 4, коруджии – 3, соколари – 1. Приходът е в размер на 5224 акчета.

През 1570 г.[1037] селото е тимарско в нахия Коюн тепе на [казата] Филибе. В него са регистрирани 9 мюсюлмански домакинства категория чифт, 7 – категория бенак (общността има имам; петима от описаните са конвертити първо поколение; четирима от описаните, един от които конвертит, са коруджии) и 4 християнски домакинства. Общият приход от селището е в размер на 3895 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, испенче, свине, вино, кошери, сено, ресм-и тапу, лозя, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година са регистрирани 10 християнски домакинства и един неженен християнин като ифраз от Кьости (с. 601), обособен като тимарски приход; четирима от описаните са в Челапиче – дн. Цалапица, а един - в Юскюдарион, дн. Скутаре. Приходът от ифраза от село *Кьости* е в размер на 1700 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, вино, свине, ниабет и арусане, други сборни такси. Пак към същата година в Кьости са регистрирани и деветима ямаци на войнушкия санджакбей и трима зеваид войнуци.

1034 BOA, MAD 81, с. 160, 182.
1035 BOA, TD 151, с. 326 – 327.
1036 BOA, TD 370.
1037 BOA, TD 494, с. 619, 679 – 680, 684.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1038] в *Кьости* са регистрирани четирима джелепкешани.

Във фрагмента на войнушкия регистър[1039] от 70-те год. на XVI в. в Кьости са отразени осем войнушки гьондера.

През 1596 г.[1040] в *Кьости* – нахия Коюн тепе на [каза] Филибе – са регистрирани 13 мюсюлмански ханета категория чифт, 3 – категория бенак (петима от описаните са конвертити първо поколение; едното хане, инициализирано чрез чифлик, е на спахия), 24 християнски ханета (до имената на 15 от описаните има бележка "пришълец") и шестима неженени християни. Общият приход от селището е в размер на 2500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, свине, вино, кошери, сено, ресм-и тапу, лозя, ниабет и арусане, воденици, люпилня за ориз, други сборни такси. Към същата година отново са регистрирани и 11 християнски домакинства като ифраз от *Кьости* (с. 610), чиято стойност е в размер отново на 1700 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, вино, свине, ниабет и арусане, други сборни такси. Като при регистрацията от 1570 г., през 1596 г. в *Кьости* са регистрирани и деветима ямаци на войнуци към [войнушкия] санджакбей.

1038 ИБИ, т.16, (ТИБИ, т. 3), с. 72.
1039 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 189 – 190.
1040 BOA, TD 1001, с. 629, 677 – 678.

Л (ل)

ЛАГУТ [Lagut] لاغوت - дн. кв. Лаута, Пловдив

През 1516/18 г.[1041] в селото са регистрирани 8 християнски домакинства и две вдовишки домакинства - до името на двама от описаните има бележка „пришълец"[1042]; към същата година в Лагуд са регистрирани и 2 ханета на зеваид войнуци – записаните не присъстват в поименния опис на селото. Общият приход от него е в размер на 1092 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, сено, лен, вино, овце, ниабет и арусане, испенче.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1043] в селото са записани три войнушки гьондера (четирима от общо шестте ямаци са от Радинова – дн. Радиново (2), Панаириште – дн. Панагюрище и Десичева – дн. Лесичово) и 1 ямак на войнушкия санджакбей – Петри, син на Пейо, който сменя Пейо, син на Стоян (последният е един от двамата зеваид войнуци от 1516/17 г.).

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[1044] информацията повтаря дословно тази от предната регистрация.

Регистрацията от 1530 г.[1045] ни представя селото като част от хасовете на кадъаскера на вилаета Анатолу (Анадола) в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета християни – 5, неженени християни – 2, вдовици – 2; приходът е в размер на 1090 акчета.

През 1570 г.[1046] селището, със своите 5 християнски домакинства, три от които са на „пришълец", е част от хасовете на султана (Селим II, 1566 - 1574) в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. Към същата година в него са регистрирани две ханета на зеваид войнуци и трима ямаци на войнушкия санджакбей – бащините на двама от тях са в селата Юскюдарион – дн. Скутаре и Хахлан – дн. Браниполе. Общият приход от него е в размер на 1550 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, смесено зърно, сено, кошери, ливади (една от които е на войнушкия санджакбей), вино, овце, ресм-и тапу, ниабет и арусане, испенче, външни десятъци върху зърнен добив от село Рогош и Филибе, други сборни такси.

1041 BOA, TD 77, c. 659, 812.
1042 پریشلجه [prişelece].
1043 BOA, MAD 81, c. 150, 182.
1044 BOA, TD 151, c. 340, 383.
1045 BOA, TD 370, c. 90.
1046 BOA, TD 494, c. 533, 682, 684.

Регистрацията от 1596 г.[1047] отново представя Лагуд като част от хасовете на султана (Мехмед III, 1595 - 1603) в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. В селото са описани 6 християнски домакинства, две от които са на „пришълец", и един неженен християнин. Подобно на предишната регистрация, и при тази в Лагуд са записани трима ямаци на войнушкия санджакбей (няма ханета на зеваид войнуци – под уводната рубрика „село Лагут" не е записано нищо). Общият приход от него е в размер на 1930 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, смесено зърно, сено, кошери, ливади (една от които е на войнушкия санджакбей), вино, овце, ресм-и тапу, свине, ниабет и арусане, испенче, външни десятъци върху зърнен добив от село Рогош и Филибе, други сборни такси.

ЛАНДОЗ [landoz] ولاندز,اولاندز,ايولندوز **- дн. Ландос, съст. част на Пловдив**

Първото споменаване на селището е в регистрацията от 1516/18 г., където то няма демографски характеристики, обяснението за което се съдържа в уводната рубрика на регистрационната матрица: „село Ландоз; раята е измряла, сега е мезра". Приведен е проход в размер на 1131 акчета от обособени и остойностени данъчни позиции, формирани от облагане на/върху: пшеница, ечемик, кошери, лен, сено, зеленчукови градини, ниабет и арусане.[1048] Следва спорадично споменаване в тематично обособения опис на „доганджии, шахинджии, атмаджии, юваджии и тузакчии в каза Филибе". В/от селото намираме бащина на Тодор Коста, който „служи като тузакчия в бащината си", мезра в село Ландоз с приход 184 акчета, формиран от зърнен добив,[1049] „от село Ландоз" бащини на Тодор Коста и Парашкев ..., описани под рубриката „тузакчии в нахия Филибе, които служат в бащините си; освободени са от авариз"[1050] и три мюсюлмански ханета и един неженен мюсюлманин, които са част от „юваджии в нахия Филибе".[1051]

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1052] в *Ландоз* е регистриран един войнушки гьондер – войнукът е от [село] Търфил – дн. Трилистник, единият ямак е хаймане, а другият е от [село] Рогош-и бюзюрг.

През 1530 г.[1053] селото е отново част от „тимари на доганджии, атмаджии, юваджии и тузакчии във вилаета Филибе (Пловдив)". Няма демографски и финансов регистрационен профил; в уводната рубрика на

1047 BOA, TD 1001, c. 545, 680.
1048 BOA, TD 77, c. 659.
1049 BOA, TD 77, c. 815.
1050 BOA, TD 77, c. 816.
1051 BOA, TD 77, c. 818.
1052 BOA, MAD 81, c. 154.
1053 BOA, TD 370, c. 97.

регистрационната му матрица е записано, че „[жителите му] служат като тузакчии; освободени са от аваризи; десятъците си дават на спахия".

Първите по-детайлни данни за а селището са от 1570 г.[1054] Представено е като тимарско в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе (Пловдив). В него са описани 6 мюсюлмански ханета категория чифт, 3 – категория бенак и двама неженени мюсюлмани (двама от регистрираните са конвертити първо поколение; един от описаните е в [село] Юмруклу – неуст.). Общият приход от селището е в размер на 3855 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, плодове, лозя, сено, ресм-и тапу, свине!, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година от Ландоз има обособен друг приход – на зиамет - в размер на 1320 акчета от зърнен добив, при условие, че някой се занимава със земеделие с границите му.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1055] в селото са регистрирани трима джелепкешани.

Във фрагмента от войнушки регистър от 70-те год. на XVI в. в селото са записани 10 войнушки гьондера; един от ямаците е от Панаириште – дн. Панагюрище.[1056]

При регистрацията от 1596 г.[1057] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селището са записани 25 мюсюлмански домакинства (19 – категория чифт и 6 – категория бенак) и петима неженени мюсюлмани (петима от регистрираните са соколари, един от които конвертит първо поколение). Общият приход от него е в размер на 3799 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, плодове, лозя, сено, ресм-и тапу, свине (отново!), ниабет и арусане, люпилня за ориз, други сборни такси; записът с допълнително обособения приход (без стойност) се повтаря.

ЛЕШНИЧЕ [Leşniçe] لشنيچه

В регистрацията от 1516/18 г.[1058] има две села с този топоним; по подразбиране те биха могли да бъдат административно отнесени в нахия Филибе (Пловдив). В първото са регистрирани 6 мюсюлмански домакинства и двама неженени мюсюлмани (двама от описаните са конвертити първо поколение), 23 християнски домакинства, един неженен

1054 BOA, TD 494, с. 623 – 624, 660.
1055 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 50.
1056 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 196.
1057 BOA, TD 1001, с. 634.
1058 BOA, TD 77, с. 573, 574.

християнин и едно вдовишко хане (до имената на петима от описаните има бележка „пришълец"[1059]); към същата година в *Лешниче* са регистрирани 14 ханета и един неженен християнин като зеваид войнуци.[1060] Общият приход от него е в размер на 1930 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, воденици, вино, кошери, свине, сено, орехи, ниабет и арусане, испенче, ресм-и райет. Във второто село с име *Лешниче*, чийто опис е непосредствено след първото, са записани 5 християнски домакинства, едно от които на свещеник. Приходът от него, формиран от облагане върху пшеница, ечемик и испенче, е в размер на 257 акчета.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1061] от село *Лешниче* (очевидно първото), каза Филибе, са записани 14 войнушки гьондера (двама от войнуците са съответно от „нахия Изладие (т.е. Златица)" и Истрелча – дн. Стрелча; петима от ямаците са фиксирани като хаймане, един е „пришълец", един е от Истройова – дн. Строево, един от Калековиче – дн. Калековец).

Информацията във войнушкия регистър от 1528/29 г.[1062] повтаря дословно тази от предната регистрация.

В регистъра от 1530 г.[1063] в казата Филибе е описано само едно село с топоним *Лешниче.* То е тимарско, а демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани – 7, ханета християни – 22, неженени християни – 4, вдовишки ханета – 4. Приходът е в размер на 2539 акчета.

В регистрацията от 1570 г. в казата Филибе има три села с топонима Лешниче. Първото *село Лешниче*[1064] всъщност е без демографски показатели; в уводната рубрика на регистрационната му матрица е записано, че е в близост до града (т.е. Пловдив), а приходът му в размер на 192 акчета е тимарски. При второто село *Лешниче* е дублетен топоним; водещият е *Лештаниче.*[1065] То е тимарско в нахия Коюн тепе. В него са описани 15 християнски домакинства, трима неженени християни и 2 вдовишки домакинства. Общият приход от него е в размер на 1700 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, парична равностойност от десятък върху галат, лозя, лен, орехи, ресм-и тапу, кошери, свине, вино, ниабет и арусане, други сборни такси.[1066] Третото *село Лешниче с Бостанъ?* е тимарско, също в нахия Коюн

1059 پریشلچه [prişelece].
1060 BOA, TD 77, c. 809 – 810.
1061 BOA, MAD 81, c. 151 – 152.
1062 BOA, TD 151, c. 321 – 324.
1063 BOA, TD 370, c. 95.
1064 BOA, TD 494, c. 624
1065 В BOA, TD 729, c. 431 – само *мезра Лештаниче/Лешниче.*
1066 BOA, TD 494, c. 630.

тепе. В него са регистрирани 12 мюсюлмански домакинства категория чифт, едно от които на соколар, едно – категория половин чифт и едно християнско домакинство. Приходът от селището е в размер на 2250 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, ресм-и тапу, сено, орехи, ниабет и арусане, други сборни такси [1067]

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1068] от село *Лешник* (убицирано като Елешница) – нахия Коюн тепе – са записани трима джелепкешани с имена: Велчо Добре, Влаю Минчо, Хамза Муса. В описа на *Лештаниче/Лешниче* християни с цитираните по-горе имена няма; в описа на *Лешниче с Бостанъ?* записаният християнин е само един (Йован Момчил), но един от описаните мюсюлмани е Хамза Муса.

Във фрагмента на войнушкия регистър[1069] от 70-те год. на XVI в. намираме запис „добавено към село Лешниче"; отразени са 12 войнушки гьондера.

В регистрацията от 1596 г. селата с име *Лешниче* са същите, цитирани по-горе. „Лешниче в близост до града" е без демографски показатели; приходът му е в размер на 1200 акчета.[1070] В *Лештаниче/Лешниче* в нахия Коюн тепе са регистрирани 3 мюсюлмански домакинства (баща с двамата си синове), 27 християнски домакинства и 10 неженени християни (до имената на трима от описаните има бележка „пришълец"). Приходът от него е в размер на 2000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, парична равностойност от десятък върху галат, лозя, лен, орехи, ресм-и тапу, сено, кошери, свине, вино, ниабет и арусане, други сборни такси.[1071] В *Лешниче с Бостанъ?* – нахия Коюн тепе – са описани 10 мюсюлмански домакинства категория чифт, 2 – категория бенак, трима неженени мюсюлмани (двама от регистрираните са конвертити първо поколение) и едно християнско хане на пришълец. Приходът от селището е в размер на 2000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, ресм-и тапу, сено, орехи, водиници, ниабет и арусане, други сборни такси.[1072]

1067 BOA, TD 494, с. 642.
1068 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 75.
1069 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 195.
1070 BOA, TD 1001, с. 634.
1071 BOA, TD 1001, с. 640.
1072 BOA, TD 1001, с. 651 – 652.

М (م)

МАНЕНДЕЛИ (С АКЪНДЖЪ) [Manendeli (ma'a Akıncı)] (مانندلو(اقنجی) - дн. Мененкьово и Аканджиево, община Белово

През 1516/18 г.[1073] двете селища са със самостоятелни демографски регистрации и с единна данъчна. В Манендели, административно отнесено към Самако (Самоков), са регистрирани 26 мюсюлмански ханета и двама неженени мюсюлмани (общността имам, за който е записано, че сее ориз; двама от описаните са субашии; четирима от описаните са конвертити първо поколение - до името на единия от тях има бележка "син на ямак"); в *Акънджъ*, „спадащо към село Манендели", са регистрирани 15 мюсюлмански ханета и трима неженени мюсюлмани – един от описаните е конвертит първо поколение. Отделно са описани и 24 ханета на оризари на река Манендели. Общият приход от селищата е в размер на 4928 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, плодове, кошери, воденици, орехи, зеленчукови градини, ливади, ниабет и арусане, ресм-и райет, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите, лук.

Регистрацията от 1530 г.[1074] ни показва само село Манендели; то е тимарско в казата Самако (Самоков). Демографският му и финансов профил имат следното изражение: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 32, неженени мюсюлмани – 3, [ханета] оризари – 18, неженени [оризари] – 2. Приходът е в размер на 5145 акчета.

През 1570 г.[1075] двете села са отново със самостоятелна демографска и единна данъчна регистрация; те са тимарски в нахия Сарухан бейли (Септември) на [каза Татарджък (Пазарджик)]. В Манендели са описани 30 мюсюлмански домакинства категория чифт, 7 – категория бенак, един неженен мюсюлманин (общността има имам, за когото е записано, че е и акънджия; четирима от регистрираните са конвертити първо поколение; до имената на трима от регистрираните има бележка, че са от (т.е. плащат на) вакъфа на Яхия паша) и 5 християнски домакинства. В *Акънджъ,* „спадащо към Манендели", са описани 24 мюсюлмански домакинства категория чифт, 2 – категория половин чифт, 12 категория бенак и 8 неженени мюсюлмани (общността има имам; шестима от регистрираните, за един от които има бележка, че е юрук, са конвертити първо поколение). Общият приход от селищата е в размер на 8500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и

1073 BOA, TD 77, с. 655.
1074 BOA, TD 370, с. 118.
1075 BOA, TD 494, с. 759 – 760.

чифт, облагане на оризарите, ресм-и духан на юруците, ресм-и боюндурук, испенче, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, ресм-и тапу, воденици, орехи, плодове, лук, ориз, шира, лозя, ливади, овце, сено, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година намираме и „село Маненд с мюселемски чифлик Дуруд, в близост до [село] Акънджъ, от споменатата (т.е. Сарухан бейли) нахия" в уводната рубрика на чиято регистрационна матрица е записано, че заедно със селата Хаджи Хъзър, Текфур пънаръ и Коджаклар са ифраз и плащат десятъци, ресм-и чифт и държавни такси на спахия. Регистрирани са 19 мюсюлмани, един от които конвертит първо поколение. Приходът, формиран от данъчно облагане от/на ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, външни десятъци от зърнен добив от село Саруджалар, зеленчукови градини, сено, кошери, лозя, ориз, ниабет и арусане, други сборни такси, е в размер на 1013 акчета.[1076]

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1077] от Акънджъ са записани трима джелепкешани.

Регистрацията от 1596 г.[1078] повтаря като структура и съдържание тази от 1570 г. В *Манендели* са описани 28 мюсюлмански ханета категория чифт, 16 – категория бенак, трима неженени мюсюлмани (шестима от регистрираните са конвертити първо поколение; интересен факт е, че записаният през 1570 г. като имам и акънджия Дуршах Хаджи Юсуф в тази регистрация е само акънджия), 8 християнски ханета и един неженен християнин. В *Акънджъ* са описани 23 мюсюлмански домакинства категория чифт, 1 – категория половин чифт, 16 – категория бенак и петима неженени мюсюлмани (общността има имам; един от регистрираните е конвертит първо поколение). Общият приход от селищата е в размер на 9000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, ресм-и духан на юруците, ресм-и боюндурук, испенче, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, ресм-и тапу, воденици, орехи, плодове, лук, ориз, шира, лозя, ливади, овце, сено, ниабет и арусане, люпилни за ориз, други сборни такси. Както през 1570 г., така при тази регистрация е отразено „село Маненд с мюселемски чифлик Дуруд", в уводната рубрика на което се цитира дословно информацията от предната регистрация. Описани са 8 мюсюлмански ханета. Приходът, формиран от данъчно облагане от/на ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, външни десятъци от зърнен добив от село Саруджалар, зеленчукови градини, сено, кошери, лозя, орехи, ниабет и арусане, ориз, други сборни такси, е в размер на 2000 акчета.[1079]

1076 BOA, TD 494, с. 796 – 797.
1077 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 74.
1078 BOA, TD 1001, с. 769 – 770.
1079 BOA, TD 1001, с. 807.

МАРКОВА И ИЗВОР [Markova ve Izvor] مارقوهوازور - дн. Марково и Извор, община Родопи

Двете селища са част от вакъфа на „синовете на Исмаил бей, син на Исфендияр бей" и във всички разглеждани регистрации са описвани заедно.

През 1516/18 г.[1080], след встъпителната за историята на вакъфа рубрика, описът на *Маркова* започва с общността на мюсюлманите – регистрирани са 12 ханета (петима от описаните са конвертити първо поколение), служители към религиозна институция (хатиб, който е и имам, и мюеззин) и петима оризари; християнските ханета, регистрирани в Маркова, са 39. В *Извор* са описани 19 християнски домакинства, като 9 от тях е пояснено, че плащат хараджа си на султана, а испенче и десятъци – на вакъфа, и 31 цигански домакинства, 3 от които мюсюлмански, а останалите – християнски. За циганските семейства, след техния опис, има допълнително вписване, че съгласно заповеди от султан Мехмед (II, 1451 - 1481) и султан Баязид (II, 1481 - 1512), ако циганите са рая, [вакъфът] може да задържа испенчето и джизието им. Общият приход от селищата е в размер на 27 506 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, орехи, лозя, кошери, лен, пашкули, овце, ливади, ресм-и райет, ниабет и арусане, облагане на оризарите, воденици, джизие и испенче.

През 1530 г.[1081] данните за двете селища са представени заедно. В уводната рубрика на регистрационната матрица намираме следния запис: „село Маркова и Извор [и] от село Извор, които (т.е. жители) плащат хараджа си на султана, а испенчето и десятъците на вакъфа". Демографските и финансови данни са следните: ханета мюсюлмани – 14, ханета християни – 70, цигански [ханета] в село Маркова – 46, [ханета] оризари – 4. Приходът е в размер на 27 500 акчета.

През 1570 г.[1082] *Маркова* е административно отнесено в нахия Конуш на каза Филибе (Пловдив). В селото са описани 1 мюсюлманско домакинство категория чифт, 1 – категория половин чифт, 27 – категория бенак, шестима неженени мюсюлмани (общността има имам и мюеззин; четирима от регистрираните са конвертити първо поколение, с единия от които започва описът на християните), 90 християнски домакинства и петима неженени християни (до имената на осем от регистрираните има бележки, че в [селата] Комат – дн. кв. на Пловдив, Хахлан – дн. Браниполе, Кара агач – дн. Брестник, Павлочка – вер. Павелско, Иврaштиче – неуст., Иштилова – неуст.). *Извор* е записано като махала към Маркова, в която са регистрирани 29 християнски домакинства.

1080 BOA, TD c. 836 – 838.
1081 BOA, TD 370, c. 104.
1082 BOA, TD 498, c. 664 – 666.

Описът на селището завършва с регистрацията на 32 цигански домакинства (16 мюсюлмански и 16 християнски). Общият приход от селищата е в размер на 20 728 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче на циганите мюсюлмани и християни, испенче, пшеница, смесено зърно, лозя, шира, кошери, лен, лук, пашкули, овце, ливади, воденици, свине, ориз, ниабет и арусане.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1083] от Маркова – нахия Конуш - са записани петима джелепкешани, от които трима нови.

Регистрацията от 1596 г.[1084] повтаря като структура тази от 1570 г. В *Маркова* са описани 45 мюсюлмански домакинства, петима неженени мюсюлмани (общността има имам и мюеззин; петима от записаните са конвертити първо поколение), 88 християнски домакинства и 24 неженени християни. В махала *Извор* са описани 26 християнски домакинства и 18 неженени християни. Както при предната регистрация, описът на Маркова завършва с регистрацията на 38 цигански домакинства и двама неженени (30 от описаните са мюсюлмани; четирима описаните са в [селата] Кара кяфир – неуст., Чагърганлъ – Звъничево и Филибе). Общият приход от селищата е в размер на 20 728 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче на циганите мюсюлмани и християни, испенче, пшеница, смесено зърно, лозя, шира, кошери, лен, лук, пашкули, овце, ливади, воденици, свине, ориз, ниабет и арусане.

МЕЛЕК ХАТУН [Melek Hatun] ملك خاتون - дн. Драгор, община Пазарджик

През 1516/18 г.[1085] селото е административно отнесено в нахия Татар Пазаръ (Пазарджик). В него са регистрирани 19 мюсюлмански ханета, от които 9 на оризари, и трима неженени мюсюлмани (общността има имам; четирима от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 1567 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, плодове, зеленчукови градини, воденица, люпилня за ориз, ресм-и райет, облагане на оризарите, ниабет и арусане, ресм-и боюндурук, други такси.

През 1530 г. [1086] са отбелязани 2 села с името Мелек Хатун; те са тимарски в казата Татар Пазаръ. Демографският и финансов профил на първото е следният: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 9, неженени – 1, [ханета] оризари – 9, неженени – 1. Приходът е в размер на 1645 акчета. Демографските и финансови характеристики на второто са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стан-

1083 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 45.
1084 BOA, TD 470, с. 686 – 688.
1085 BOA, TD 77, с. 688 – 689.
1086 BOA, TD 370, с. 112.

дартна данъчна единица) – 11, [ханета] оризари – 14. Приходът е в размер на 1092 акчета.

През 1570 г.[1087] селата са отново тимарски; в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис на първото е записано, че е административно отнесено в нахия Доган кьой на [казата] Татарджък. В него са описани 13 мюсюлмански домакинства категория чифт, от които 9 на оризари, 7 – категория половин чифт, 1 – категория бенак и един неженен мюсюлманин; общността има имам. Общият приход от селището е в размер на 1594 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризари, пшеница, смесено зърно, кошери, плодове, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси. Във второто село Мелек Хатун са регистрирани 9 мюсюлмански домакинства категория чифт, 2 – категория половин чифт, 1 – категория бенак, петима неженени мюсюлмани, 2 [ханета на] оризари и 1 – на ямак; трима от описани, един от които ямакът, са конвертити първо поколение. Общият приход от него е в размер на 3701 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризари, пшеница, смесено зърно, кошери, плодове, зеленчукови градини, сено, орехи, ресм-и тапу, външни десятъци от зърнен добив от село Касаблар – дн. Ивайло, ниабет и арусане, други сборни такси.

Описът от 1596 г.[1088] обединява регистрационния профил на село Мелек Хатун; административната информация в уводната му рубрика повтаря тази от предната регистрация. В него са записани 20 мюсюлмански домакинства категория чифт, 12 – категория половин чифт, 6 – категория бенак, шестима неженени мюсюлмани (общността има имам; един от регистрираните е конвертит първо поколение) и 6 християнски домакинства (до имената на четирима от регистрираните има бележка „пришълец”[1089]). Общият приход от селището е в размер на 2500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризари, пшеница, смесено зърно, кошери, плодове, зеленчукови градини, сено, орехи, ресм-и тапу, външни десятъци от зърнен добив от село Касаблар – дн. Ивайло, ниабет и арусане, испенче на християните хайманета, ливада, други сборни такси.

МЕНТЕША ОБАСЪ [Menteşa obası] منتشا اوباسی - вер. изчезнало през втората половина на XVI в.

През 1516/18 г.[1090] селото е записано като юрушко; в него са регистрирани 7 мюсюлмански домакинства, от които 4 на маслари и едно

1087 BOA, TD 494, c. 756 – 757.
1088 BOA, TD 1001, c. 766 – 767.
1089 پریشلچه [prişelece].
1090 BOA, TD 77, c. 698.

на ямак. Общият приход от него е в размер на 186 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ресм-и райет, ресм-и боюндурук.

През 1530 г.[1091] селото е тимарско в казата Филибе. Демографската и финансова информация от предната регистрация е пренесена дословно.

МЕНТЕШАЛЪ [Menteşalı] منتشالو - маргинална поселка, изчезнала след 1516/18 г.

През 1516/18 г.[1092] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме запис: „хората са измрели, никой не е останал, само някой си Осман е останал". регистрирано е мюсюлманско домакинство на Веис, син на Осман, което означава, че ситуацията, описана по-горе, се отнася към момент по-ранен от регистрацията. Приходът от „селото" е в размер 260 акчета, формиран от облагане върху добив на пшеница, ечемик, кошери и плодове.

МЕНТЕШАЛЪ [Menteşalı] منتشالو

Първата регистрация на селото е от 1570 г.[1093] Административно, то е отнесено в нахия Коюн тепе на [казата] Филибе. В него са регистрирани 8 мюсюлмански домакинства категория чифт, от които 6 на ямаци, 3 – категория бенак и един неженен мюсюлманин (един от описаните е татарин; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 964 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, плодове, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу, кошери, ниабет и арусане, овце, други сборни такси. Встрани от уводната рубрика има бележка с друг почерк на дивани, че селото става част от вакъфа на Сюлейман I (1520 - 1566) с дата 3 рамазан 997 г. от Хиджра (16.07.1589). Към същата година в него са обособени три ханета, приходите от които, в размер на 150 акчета, съставляват соколарски тимар.

През 1596 г., логично, селото е включено във вакъфската регистрация; то, както посочва цитираната по-горе бележка, е във вакъфа на Сюлейман I.[1094] В него са регистрирани 12 мюсюлмански домакинства и един неженен мюсюлманин. Общият приход от селището е в размер на 1000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, плодове, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу, кошери, ниабет и арусане, овце, други сборни такси. В тимарската регистрация от същата година от селото

1091 BOA, TD 370, c. 92.
1092 BOA, TD 77, c. 804.
1093 BOA, TD 494, c. 566, 698.
1094 BOA, TD 470, c. 305.

отново са описани са трите ханета, чиито приходи, в същия като от предната регистрация размер, съставляват соколарски тимар.[1095]

МЕНТЕШАЛЪ С ДРУГО ИМЕ ДИМУРДЖИЛИ [Menteşalı nam-i diğer Dimurcili] منتشالو نام دكر دمورجلو **- вер. св. със Старо Железаре**

През 1516/18 г.[1096] селото по подразбиране може да бъде отнесено в нахия Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 7 мюсюлмански домакинства. Общият приход от селището е в размер на 1077 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, орехи, ниабет и арусане, ресм-и райет.

Регистрацията от 1530 г.[1097] представя селото като част от мюлка на великия везир Ибрахим паша в казата Филибе; регистрирани са 7 мюсюлмански домакинства; приходът е в размер на 713 акчета.

През 1570 г.[1098] селището е част от зиамет в [казата] Филибе, В уводната рубрика на регистрационната му матрица е записано, че заедно със село Тимурджили – вер. Старо Железаре, различно от Ментешалъ/Димурджили и с общи граници, плащат десятъците си на един спахия. В него са описани 8 мюсюлмански домакинства категория чифт, едно от които на ямак, и 1 – категория бенак. Общият приход от селото е в размер на 1450 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, плодове, зеленчукови градини, сено, орехи, кошери, ниабет и арусане, други сборни такси. Встрани от уводната рубрика има бележка с друг почерк на дивани, че селото става част от вакъфа на Сюлейман I (1520 - 1566) с дата 3 рамазан 997 г. от Хиджра (16.07.1589).

През 1596 г., логично, селото е включено във вакъфската регистрация; то, както посочва цитираната по-горе бележка, е във вакъфа на Сюлейман I.[1099] В него са регистрирани 8 мюсюлмански домакинства и двама неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 1400 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, плодове, зеленчукови градини, сено, орехи, кошери, ниабет и арусане, други сборни такси.

1095 BOA, TD 1001, c. 698.
1096 BOA, TD 77, c. 572.
1097 BOA, TD 370, c. 98.
1098 BOA, TD 494, c. 665.
1099 BOA, TD 470, c. 306.

МЕСУДЛАР [Mes'udlar] مسعودلر - дн. кв. Точиларци, Съединение

През 1516/18 г.[1100] селото е регистрирано като юрушко. В него са описани 19 мюсюлмански домакинства, от които 10 на ешкинджии и 9 на ямаци (общността има имам; двама от записаните – ямаци – са конвертити първо поколение). Общият приход от него е в размер на 1228 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лозя, кошери, ресм-и боюндурук.

През 1530 г.[1101] селото е тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 4, [ханета на] ешкинджии и ямаци – 26. Приходът е в размер на 1748 акчета.

През 1570 г.[1102] селото е представено като част от зиамета на кетхуда Махмуд в нахия Коюн тепе на [казата] Филибе. В уводната рубрика на регистрационната му матрица е записано, че са с едни граници със село Яхиялар – дн. Драгомир. В него са описани 51 мюсюлмански домакинства категория чифт, от които 13 на ешкинджии и ямаци, 1 – категория половин чифт, 1 – категория бенак и трима неженени мюсюлмани (общността има имам; четирима от записаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 3196 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, лозя, кошери, ресм-и тапу, сено, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1103] от Месудлар са регистрирани петима джелепкешани, трима от които нови.

През 1596 г.[1104] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 44 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – половин чифт, 1 – категория бенак и четирима неженени мюсюлмани; един от регистрираните е конвертит първо поколение. Общият приход от него е в размер на 2500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, лозя, кошери, ресм-и тапу, сено, плодове, зеленчукови градини, ниабет и арусане, други сборни такси.

1100 BOA, TD 77, с. 703.
1101 BOA, TD 370, с. 91.
1102 BOA, TD 494, с. 572.
1103 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 67.
1104 BOA, TD 1001, с. 566.

МЕТЕЛИ [Meteli] متلی - неуст.

През 1516/18 г.[1105] по подразбиране селото би могло да бъде административно отнесено в нахия Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 12 мюсюлмански ханета, от които 6 на ямаци, и петима неженени мюсюлмани, от които двама ямаци; общността има имам. Общият приход от селището е в размер на 1122 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, ресм-и райет, ниабет и арусане, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г. представя селото като тимарско в казата Филибе.[1106] Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 12, неженени мюсюлмани – 1, [ханета на] ямаци – 3. Приходът е в размер на 1038 акчета.

През 1570 г.[1107] селото е тимарско в нахия Караджа даг на [каза] Филибе. В него са описани 25 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 12 на ешкинджии и ямаци; един от записаните е конвертит първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 1690 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, плодове, кошери, зеленчукови градини, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1108] от Метели са регистрирани трима джелепкешани – нови.

През 1596 г.[1109] административната и номинативна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 26 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 10 на ешкинджии и ямаци, 3 – категория половин чифт, две от които на ешкинджия и акънджия, 1 – категория бенак и седем неженени мюсюлмани. Общият приход от него е в размер на 1690 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, плодове, кошери, зеленчукови градини, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

МЕЧКЮР [Meçkür] مچکور - дн. кв. Прослав, Пловдив

През 1516/18 г.[1110] селото по подразбиране би могло да бъде административно отнесено към нахия Чименли. В него са регистрирани 3 мюсюлмански домакинства (конвертити първо поколение), 48 християнски домакинства, двама неженени християни (общността има двама

1105 BOA, TD 77, с. 570.
1106 BOA, TD 370, с. 96.
1107 BOA, TD 494, с. 598.
1108 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 51.
1109 BOA, TD 1001, с. 607.
1110 BOA, TD 77, с. 586, 812.

свещеници; до имената на 11 от описаните има бележка „пришълец”[1111]) и едно вдовишко домакинство. Към същата година от селото има регистрирано и едно хане на зеваид войнук. Общият приход от него е в размер на 2117 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, вино, кошери, свине, ресм-и райет, лен, ниабет и арусане, испенче.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1112] в селото е регистриран един войнушки гьондер; единият ямак е от Попинич – дн. Попинци.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[1113] в селото отново е регистриран един войнушки гьондер; отразена е смяната на един ямак.

Регистрацията от 1530 г.[1114] представя селището като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 1, ханета християни – 55, неженени християни – 8. Приходът е в размер на 5500 акчета.

През 1570 г.[1115] селото е тимарско в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. В него са записани 2 мюсюлмански домакинства категория чифт (единият от регистрираните е конвертит първо поколение), 24 християнски домакинства и четирима неженени християни; един от регистрираните е в [село] Дереджик – дн. Дебръщица. Общият приход от селището е в размер на 8560 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, шира, кошери, вино, лен, сено, свине, зеленчукови градини, външни десятъци от зърнен добив [на обработващи в землището на селото] от [село] Равник, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1116] административната и номинативна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 4 мюсюлмански ханета категория чифт и двама неженени мюсюлмани (двама от регистрираните за конвертити първо поколение), 29 християнски домакинства и четирима неженени християни (до имената на 7 от регистрираните има бележка „пришълец”). Общият приход от него е в размер на 8000 акчета (в това число и приход от 440 акчета от „мезра Иванос с друго име Заганос, в близост до Мечкюр”) формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, шира, кошери, ливади, вино, лен, сено, свине, зеленчукови градини, ниабет и арусане, други сборни такси.

1111 پریشلجه [prişelece].
1112 BOA, MAD 81, c. 153.
1113 BOA, TD 151, c. 324.
1114 BOA, TD 370, c. 93.
1115 BOA, TD 494, c. 602 – 603.
1116 BOA, TD 1001, c. 611.

МИХАЙЛЛИ [Mihaylli] مخايللو - дн. Михилци, община Хисаря

През 1516/18 г.[1117] по подразбиране селото би могло да бъде отнесено административно в нахия Чименли. В него са регистрирани 9 мюсюлмански ханета, от които 4 на ямаци, и четирима неженени мюсюлмани, от които двама ямаци; общността има имам. Общият приход от него е в размер на 1388 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, ливади, ниабет и арусане, ресм-и райет, ресм-и боюндурук.

През 1530 г.[1118] селото е тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 18, неженени мюсюлмани – 4, [ханета на] ешкинджии – 1. Приходът е в размер на 1518 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[1119] представя селището като тимарско в нахия Гьопса на [каза] Филибе. В него са описани 26 мюсюлмански домакинства категория чифт, от които 14 на ямаци и ешкинджии (десет от последните плащат ресм-и духан) и 23 – категория половин чифт (общността има имам; петима от регистрираните са конвертити първо поколение). Общият приход от селото е в размер на 1480 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, зеленчукови градини, ливади, ресм-и тапу, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1120] от *Михайлли* са записани седем джелепкешани, от които шестима нови.

През 1596 г.[1121] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 35 мюсюлмански домакинства категория чифт, от които шест на ямаци, 18 – категория половин чифт, 7 – категория бенак и шестима неженени мюсюлмани, от които двама ямаци; четирима от регистрираните са конвертити първо поколение. Общият приход от него е в размер на 3000 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе.

МУЛДОВА (МОЛДОВА) [Muldova, (Moldova)] ملدوه - дн. Мулдава, община Асеновград

Регистрацията от 1530 г.[1122] представя селото като тимарско в каза Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристика

1117 BOA, TD 77, c. 592.
1118 BOA, TD 370, c. 94.
1119 BOA, TD 494, c. 615 – 616.
1120 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 60.
1121 BOA, TD 1001, c. 625.
1122 BOA, TD 370, c. 92.

имат следния вид: ханета християни – 13. Приходът е в размер на 1200 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[1123] представя селището като част от мюлка на Шах султан в нахия Конуш, [каза] Филибе. В него са регистрирани 104 християнски домакинства (общността има свещеник; до имената на 10 от описаните има бележка „пришълец"[1124]; до имената на двама от описаните има пояснение, че са албанци[1125]; до името на един от описаните има пояснение, че е „рупчоз"; до името на един от описаните има бележка „Разлък"[1126] – вероятно от Разлог). Общият приход от него е в размер на 2115 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, шира, кошери, свине, воденици, ресм-и тапу, вино, такса за ползване на пасище, други сборни такси.

През 1596 г.[1127] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтарят тази от предната регистрация. В селото са описани 35 християнски домакинства; двама от регистрираните имат до имената си бележка „пришълец". Общият приход от него е в размер на 2115 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, шира, кошери, свине, воденици, ресм-и тапу, вино, такса за ползване на пасище, зеленчукови градини, ориз, други сборни такси.

МУРАД АГА С ДРУГО ИМЕ АХМЕД БЕЙЛИ [Murad ağa nam-i diğer Ahmed beyli] مراد اغا نام دكر احمد بكلو **- дн. Ахматово, община Садово**

През 1516/18 г.[1128] в селото са регистрирани 16 мюсюлмански ханета на оризари – общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение. Общият приход от него е в размер на 1731 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, такса за ползване на ливади и папур, воденици, плодове, лозя, ресм-и райет, облагане на оризарите, ниабет и арусане.

През 1530 г.[1129] селото е тимарско в казата Филибе (Пловдив). В уводната рубрика на регистрационната му матрица намираме информация, че „са (т.е. жителите му) оризари на река Конуш. Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета на оризари – 12, неженени [оризари] – 5. Приходът е в размер на 1578 акчета.

1123 BOA, TD 498, c. 424 – 425.
1124 پريشلچه [prişelece].
1125 Arnovud.
1126 Razlik.
1127 BOA, TD 470, c. 435.
1128 BOA, TD 77, c. 721.
1129 BOA, TD 370, c. 94.

Регистрацията от 1570 г.[1130] представя селището (с дублетен топоним *Ахмед обас*ъ) като тимарско в нахия Конуш на [каза] Филибе. В него са регистрирани 30 мюсюлмански домакинства категория чифт, от които 27 на оризари (един от описаните е конвертит първо поколение) и 20 християни, за които е пояснено, че са хайманета, които са се заселили в селото (16 ханета и четирима неженени). Общият приход от селото е в размер на 3385 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, кошери, такса за ползване на ливади, плодове, зеленчукови градини, лозя, ресм-и тапу, сено, воденици, външни десятъци от зърнен добив [на обработващи землището на селото] от [село] Конуш, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1131] номинативната и административна информация в уводната рубрика повтаря тази от предната регистрация. В *Мурад ага/ Ахмед бейли/Ахмед обас*ъ са описани 15 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 8 на оризари, 8 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани (общността има хатиб, който е имам) и 12 християни, за които е пренесен записът от предната регистрация (10 ханета и двама неженени). Общият приход от селището е в размер на 4000 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе, към които е добавено облагане върху свине.

МУРАД С ДРУГО ИМЕ ЙЪКЪЛМЪШ [Murad nam-i diğer Yıkılmış]مراد نام دكر يقلمش - вер. дн. Моминско, община Садово

През 1516/18 г. в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме записа: „село Мурад с друго име Йъкълмъш; сеят (т.е. жители те му) ориз на река Кара реис". Регистрирани са 5 мюсюлмански ханета, от които две на конвертити първо поколение. Приходът от тях, в размер на 480 акчета, е формиран от облагане върху добив на пшеница и ечемик.

През 1530 г.[1132] селото е част от хаса на кадъаскера на вилаета Румили в казата Филибе (Пловдив). В уводната рубрика се повтаря записът от предната регистрация. Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 6, неженени мюсюлмани – 2, [ханета на] оризари – 7. Приходът е в размер на 500 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[1133] ни представя селището като част от вакъфа на Сюлейман I (1520 - 1566). В уводната рубрика е записано, че „спада към Истанимака - дн. Асеновград". В него са описани 10 мюсюл-

1130 BOA, TD 494, с. 627 – 628.
1131 BOA, TD 1001, с. 638.
1132 BOA, TD 370, с. 90.
1133 BOA, TD 498, с. 307.

мански домакинства категория чифт, 2 – категория половин чифт и един неженен мюсюлманин; четирима от регистрираните са конвертити първо поколение. Общият приход от селото е в размер на 945 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, зеленчукови градини, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1134] в „Мурад с друго име Йъкълмъш, спадащо към Истанимака, от споменатите (т.е. на Сюлейман I) вакъфи" са регистрирани 10 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория бенак и един неженен мюсюлманин; трима от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от него е в размер на 945 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, зеленчукови градини, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

МУРТАТЛЪ [Murtatlı] مورتاتلو - дн. Момино село, община Раковски

Първите данни за селището – като топонимия и частична антропонимия – се съдържат в Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1135] В него са регистрирани четирима джелепкешани, един от които е нов.

През 1596 г.[1136] в селото са регистрирани 16 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани и шестима мюселеми; четирима от описаните, един от които мюселем, са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, сено, кошери, воденици, люпилня за ориз. ориз, ресм-и тапу, ниабет и арусане.

МЪРЗАН [Mırzan] میرزان - дн. Бенковски, община Марица

През 1516/18 г.[1137] са регистрирани две села с това име, които по подразбиране биха могли да бъдат административно отнесени в нахия Чименли, и отделни регистрационни профили: Мързан и Мързан, от соколарите на пашата.[1138] В *Мързан* са описани 7 мюсюлмански домакинства, един неженен мюсюлманин, 29 християнски домакинства и 11 неженени християни (общността има свещеник, който е регистриран и като хане, и като неженен; до името на един от регистрираните име бележка „пришълец"[1139]). Общият приход от селището е в размер

1134 BOA, TD 470, с. 303 – 304.
1135 ИБИ. т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 52.
1136 BOA, TD 1001, с. 673.
1137 BOA, TD 77, с. 586 – 588, 808 – 809.
1138 Възможно и четене: „от соколарите на [санджака] Паша".
1139 پریشلچه [prişelece].

на 3168 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, шира, свине, вино, ресм-и райет, ниабет и арусане, испенче. В *Мързан, от соколарите на пашата* са описани едно мюсюлманско и 3 християнски домакинства. Приходът от него, в размер на 274 акчета, е формиран от облагане върху добив на /от: пшеница, ечемик, свине, лозя, ниабет и арусане, ресм-и райет, испенче. Към същата година в Мързан са регистрирани и 11 ханета на зеваид войнуци.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1140] в селото са описани 8 войнушки гьондера; един войнук е от Челапиче – дн. Цалапица; петима ямаци са от Истрелча – дн. Стрелча, Чалапиче, Бутова – дн. Бъта, Панаириште (2); четирима ямаци са определени като хаймане.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[1141] информацията се повтаря; отразени са ротации в гьондерите.

През 1530 г.[1142] селата *Мързан* и *Мързан, от резервните соколари* са част от хаса на великия везир Ибрахим паша в казата Филибе (Пловдив). Демографският и финансов профил на *Мързан* има следния вид: ханета мюсюлмани – 6, ханета християни 20, неженени християни – 6. Приходът е в размер на 3168 акчета. В *Мързан, от резервните соколари* са регистрирани 43 християнски домакинства; приходът е в размер на 274 акчета.

От 1570 г.[1143] селото е вече само едно. То е част от вакъфа на Сюлейман I (1520 - 1566) в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. В него са регистрирани 10 мюсюлмански домакинства категория чифт, 5 – категория половин чифт, 4 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани (двама от описаните са конвертити първо поколение) и 77 християнски домакинства, от които 26 войнушки и 13 на зеваид войнуци, „които са рая съгласно свещена заповед", и 4 соколарски домакинства[1144] (по имената на последните не е фиксирана сума на джизие, както при всички останали християни). Общият приход от селището е в размер на 9625 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, испенче на войнуците и соколарите, джизие на раята и

1140 BOA, MAD 81, с. 154 – 155.

1141 BOA, TD 151, с. 332 – 333.

1142 BOA, TD 370, с. 88.

1143 BOA, TD 498, с. 271 – 272.

1144 Изненадващо, в тимарската регистрация от същата година (BOA, TD 494, с. 648.) четирима соколари са описани и като тимарско село „Мързан-и кючюк, от резервните соколари" със собствен производствен и данъчен профили, до което има бележка на дивани от 3 рамазан 997 г. от Хиджра (16. 07. 1589 г.) селото става част от вакъфа на султана. Вероятно към 1570 г. данъците на соколарите се разделят между тимар и вакъфа, а джизието плащат на държавата. След 1588/89 г. „селото" е изцяло интегрирано във вакъфа (в тимарската регистрация от 1596 г то липсва), но очевидно, както става ясно по-нататък, джизието си продължават да плащат на държавата.

войнуците, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, лозя, вино, овце, свине, зеленчукови градини, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1145] от Мързан са записани 14 джелепкешани; 13 са нови.

Във Войнушкия регистър[1146] от 70-те год. на XVI в. в Мързан са отразени 7 войнушки гьондера.

През 1596 г.[1147] в селото са описани 15 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт, 3 – категория бенак и двама неженени мюсюлмани (един от регистрираните е конвертит първо поколение) и 57 християнски домакинства, от които 13 на войнуци и 4 на зеваид войнуци, за които, както при предната регистрация е посочено че „са рая съгласно свещена заповед", и 4 домакинства на соколари, които отново не са обложени с джизие (до имена на трима от описаните християни има бележка „пришълец"). Общият приход от селището е в размер на 9625 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, испенче на войнуците и соколарите, джизие на раята и войнуците, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, лозя, вино, овце, свине, зеленчукови градини, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

МЮДЕРИСЛИ [Müderisli] مدرسلو - дн. Васил Левски, община Карлово

През 1516/18 г.[1148] селото е част от вакъфа на Ебу Еюб ал-Ансари и запазва този си статут във всички разглеждани регистрации. Описът му започва с четирима мюсюлмани, за които има обширна бележка,[1149] че са от потомството на Еюб и съгласно издадените заповеди имат праворазпореждане върху приходите от десятъци върху добива на/от: зърно, плодове, сено, кошери. Регистрирани са 130 мюсюлмански домакинства и 51 неженени мюсюлмани (четирима от регистрираните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 4656 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, сено, кошери, (до обособените и остойностени данъчни позиции има бележка „в притежание на потомството на вакъфа"), ресм-и райет, ресм-и тапу, орехи, овце, ниабет и арусане и други сборни такси, „които се задържат от вакъфа на светия Еюб Анасари".

1145 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 71.
1146 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 192.
1147 BOA, TD 470, с. 271 – 272.
1148 BOA, TD 77, с. 824 – 826.
1149 Тази бележка присъства при всяка регистрация на селото.

През 1530 г.[1150] селището е административно отнесено в каза Филибе (Пловдив). В него са описани 200 мюсюлмански домакинства и 60 неженени мюсюлмани; Бележката относно хората от потомството на вакъф сахиба е вече 9, а приходът, върху който имат праворазпореждане, е в размер на 3760 акчета. Приходът за вакъфа е в размер на 6630 акчета.

През 1570 г.[1151] в *Мюдерисли* – нахия Гьопса - са описани 42 ханета категория чифт, 2 – категория половин чифт, 237 – категория бенак, от които 100 са регистрирани след въвеждащото „хайманета към споменатото село", 98 неженени мюсюлмани, от които 58 са също хайманета, и двама мухасъли; общността има имам и хатиб; 18 от регистрираните са конвертити първо поколение. Приходът за вакъфа, формиран от данъчно облагане върху добив на ресм-и чифт, орехи и круши, овце, воденици, ниабет и арусане и други сборни такси, такса за ползване на пасища, е в размер на 13 486 акчета. Приходът, върху който има праворазпореждане потомството на вакъфа, е в размер на 10 220 акчета, формиран от данъчно облагане на добив от пшеница, смесено зърно, кошери, сено.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1152] от *Мюдерисли* са записани трима джелепкешани; двама са нови.

Регистрацията от 1596 г.[1153] повтаря като съдържание тази от 1570 г. Административната и номинативна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е същата. В селото са регистрирани 28 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория половин чифт и 210 мюсюлмани категория бенак и неженени; част от записаните са в новообособените към Мюдересли махали Ментешъ, Акънджъ, Калканлар, Кара Муса, Хаджи ... . Информацията за обособените и остойностени данъчни позиции, общият им сбор и разпределянето им между потомството на вакъф сахиба и вакъфа повтаря изцяло тази от предната регистрация.

МЮРСЕЛЛЕР [Mürseller] مرسللر - вер. изч. [1154]

През 1516/18 г.[1155] по подразбиране селото би могло да бъде административно отнесено в нахия Кьостениче (Костенец). В уводната рубрика на регистрационната му матрица намираме информация, че „тези (т.е. жителите му) се установили в границите на Гьодлеш". В него са регистрирани 15 ханета на ямаци и ешкинджии; един от описаните е конвертит първо поколение. Общият приход от селището е в размер на

1150 BOA, TD 370, с. 103.
1151 BOA, TD 498, с. 54 – 57.
1152 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 63.
1153 BOA, TD 470, с. 57 – 60.
1154 В BOA, TD 729 селото е с 9 домакинства.
1155 BOA, TD 77, с. 607 – 608.

442 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, орехи, лозя, облагане на юруците.

Регистрацията от 1530 г.[1156] представя селото е тимарско в казата Татар пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 2, [ханета на] ешкинджии и ямаци – 17. Приходът е в размер на 580 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[1157] представя селото като тимарско [в каза Татар Пазаръ]. В уводната рубрика е записано, че са се установили в границите на [мезра] Коб(и)лешко(ва).[1158] В него са описани 10 мюсюлмански домакинства категория чифт, едно от които на ямак, 1 – категория половин чифт (ямак) и 8 – категория бенак; общността има имам. Общият приход от селището е в размер на 654 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, лозя, зеленчукови градини, кошери, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1159] номинативната, административна и пояснителна информация в уводната рубрика повтаря тази от предната регистрация. В *Мюрселлер* са описани 10 мюсюлмански домакинства категория чифт, от които едно на ямак, 1 – категория половин чифт, 9 – категория бенак (общността има имам; един от регистрираните е конвертит първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 700 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, лозя, зеленчукови градини, кошери, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

МЮСЕЛЛЕМ МЕХМЕДИ [Müsellem Mehmedi] مسلم محمدی - изчезнало през втората половина на XVI в.[1160]

През 1530 г.[1161] селото е част от мюлка на великия везир Ибрахим паша в казата Филибе (Пловдив). В уводната рубрика на регистрационната му матрица е записано, че е „в близост до [село] Секбан – дн. Мирово". Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани – 20, неженени мюсюлмани – 1. Приходът е в размер на 1050 акчета.

1156 BOA, TD 370, с. 111.
1157 BOA, TD 494, с. 754.
1158 В TD 494 и TD 1001 за мезра Коб(и)лешко(ва) е уточнено, че се намира в близост до селата Балдева – дн. Росен, и Кара Якублар – дн. Цар Асен. Виж Приложението Мезри в разглежданите регистрации.
1159 BOA, TD 1001, с. 764.
1160 BOA, TD 729, с. 432 – само *мезра Мюселлем Мехмеди.*
1161 BOA, TD 370, с. 98.

През 1570 г.[1162] селището е без демографски показатели. В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме запис: „село Мюселлем Мехмеди, в близост до село Секбан (дн. Мирово); празно, от споменатия тимар, спада към [каза] Филибе; раята на споменатото село се е разбягала, ако [някой] се занимава със земеделие, плаща свещените десятъци и държавните такси на спахията". Отразени са 4 чифлика, а приходът в размер на 500 акчета е формиран от облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, галат и саларие, сено, зеленчукови градини.

Въпреки цитираното уточнение в разгледаната регистрация, данни за селото – като топонимия и частична антропонимия – се съдържат в Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1163] Административно, то е отнесено в нахия Караджа даг. В него са регистрирани четирима нови джелепкешани.

Регистрацията от 1596 г.[1164] повтаря дословно информацията както от уводната рубрика от 1570 г. с допълнението „съгласно стария дефтер", така и в броя на обособените данъчни позции; коригирани са техните стойности и общия приход от „селото", който е в размер на 700 акчета.

МЮСЕЛЛЕМЛИ [Müsellemli] مسلملو - вер. Православ, община Братя Даскалови, обл. Ст. Загора

Първата регистрация на селото е от 1596 г.[1165] В него са регистрирани 22 мюсюлмански домакинства категория чифт и 8 неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 1500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, сено, плодове, ниабет и арусане.

1162 BOA, TD 494, с. 649.
1163 ИБИ. т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 55.
1164 BOA, TD 1001, с. 657.
1165 BOA, TD 1001, с. 689.

Н (ن)

НАСУХ ФЪКЪХ [Nasuh fıkıh] نصوح‌فقيه [1166]

През 1516/18 г.[1167] в селото са регистрирани 14 мюсюлмански ханета, две от които на ямаци на юруци, и двама неженени мюсюлмани; един от описаните е конвертит първо поколение. Общият приход от него е в размер на 3301 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ниабет и арусане, ресм-и райет, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[1168] представя селото като част от зиамета на Хюсам бей - кетхуда на вилаета Румили - в казата Филибе (Пловдив). Демографският ми и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани 14, неженени мюсюлмани – 3. Приходът е в размер на 1125 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[1169] представя селото като част от мюлка на Михримах султан в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. В него са описани 35 мюсюлмански домакинства категория чифт, като 16 са на юруци (6) и ямаци (10); трима от регистрираните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 2369 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, овце, кошери, лозя, сено, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1170] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В Насух фъкъх са описани 32 мюсюлмански домакинства категория чифт, 11 – категория бенак и шестима неженени мюсюлмани; седем от регистрираните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 2100 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, овце, кошери, лозя, сено, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

1166 Виж и статията за Хаджи Насух.
1167 BOA, TD 77, с. 703.
1168 BOA, TD 370, с. 91.
1169 BOA, TD 498, с. 380 – 381.
1170 BOA, TD 470, с. 382.

НОВАСИЛ [Novasil] نوەسیل - дн. Ново село, община Стамболийски

През 1516/18 г.[1171] селищното пространство е разделено на три махали с имена Петри, Рад и Драгийо. Регистрирани са 2 мюсюлмански домакинства, 121 християнски домакинства, двама неженени християни и 5 вдовишки домакинства - общността има свещеник (в махалата Драгийо); до имената на двама от описаните има бележка „пришълец"[1172]; един от описаните е „чомлекчи" (майстор на глинени съдове); до името на един от описаните има пояснение „рум" (вер. грък от Мала Азия). Общият приход от селището е в размер на 6900 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, вино, валявици, кошери, сено, свине, лен, плодове, орехи, ресм-и райет, ниабет и арусане, испенче, воденици.

През 1530 г.[1173] селото е представено като част от зиамета на – Хюсам бей - кетхуда на вилаета Румили в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 3, ханета християни – 113, неженени християни – 21, вдовишки ханета – 6. Приходът е в размер на 6465 акчета.

През 1570 г.[1174] Новасил с друго име ... е част от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566) в нахия Коюн тепе на [казата] Филибе. В него са регистрирани 5 мюсюлмански домакинства, един неженен мюсюлманин, 86 християнски домакинства, 12 неженени християни (всички обложени с джизие) и едно вдовишко хане – християните живеят в три махали с имена Драган, Петри и поп Рад; петима от описаните християни са „пришълец", а четирима – хаймане. Общият приход от селището е в размер на 13 687 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, джизие, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, орехи, лен, ресм-и тапу, сено, вино, свине, овце, воденици, други сборни такси.

Регистрацията от 1596 г.[1175] повтаря като структура и съдържание тази от 1570 г. В *Новасил с друго име ...,* част от вакъфа на султана в нахия Коюн тепе на [казата] Филибе, са описани 8 мюсюлмански ханета категория чифт, трима неженени мюсюлмани и 66 християни, обложени с джизие, без да е ясно дали има и колко от тях са неженени – християните живеят в махалите, с цитираната по-горе микротопонимия; до имената на шестима от регистрираните има бележка „пришълец". Общият приход от селището е в размер на 13 687 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, джизие, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, орехи, лен, ресм-и тапу, сено, вино,

1171 BOA, TD 77, c. 775 -777.
1172 پریشلجه [prişelece].
1173 BOA, TD 370, c. 91.
1174 BOA, TD 498, c. 278 – 279.
1175 BOA, TD 470, c. 278 – 279.

свине, овце, воденици, ниабет и арусане, други сборни такси. В тимарската регистрация от същата година от селото са записани двама зеваид войнуци.[1176]

НОВАСИЛ [Novasil] نوەسيل - неуст.[1177]

През 1516/18 г.[1178] в селото са регистрирани 2 мюсюлмански домакинства, 12 християнски домакинства, един неженен християнин и едно вдовишко домакинство. Общият приход от селището е в размер на 876 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: парична равностойност на десятък от зърнен добив, кошери, плодове, воденици, свине, ресм-и райет, вино, испенче.

През 1530 г.[1179] селото е представено като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил са следните: ханета мюсюлмани – 3, неженени мюсюлмани – 1, ханета християни – 10, вдовици – 1. Приходът е в размер на 777 акчета.

През 1570 г.[1180] *Новасил* е част от мюлка на Шах султан в нахия Конуш на [каза] Филибе. В селото са описани 1 мюсюлманско домакинство и 31 християнски; общността има свещеник. Общият приход от селището е в размер на 1875 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, парична равностойност на десятък върху галат, кошери, овце, свине, плодове, шира, зеленчукови градини, такса за ползване на ливади, воденици, ресм-и духан, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1181] в селото са описани 61 християни, като за 18 от тях е записано, че са в друго населено място. Общият приход от селището е в размер на 1875 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, парична равностойност на десятък върху галат, ресм-и духан, овце, свине, плодове, шира, зеленчукови градини, такса за ползване на ливади, воденици, ресм-и духан, ниабет и арусане, други сборни такси.

НОВАСИЛ [Novasil] نوەسيل - неуст.

През 1530 г.[1182] Новасил „в близост до Чирпан", каквото е уточнението в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния

1176 BOA, TD 494, с. 685.

1177 Вероятно селото е в равнината, тъй като в поместеното след описа му синурнаме, освен локална микротопонимия, се среща и „…към Филибе", като указваща посока при очертаване на землището му. Има вероятност селото да е свързано със дн. Садово, чието старо име е Чашнигир (виж статията за Чашнигир) и дн. Чешнигирово, което в картите от XIX в. е топографирано като Ново село (Чашнигир Нова махала).

1178 BOA, TD 77, с. 790 – 791.

1179 BOA, TD 370, с. 96.

1180 BOA, TD 498, с. 420.

1181 BOA, 470, с. 429.

1182 BOA, TD 370, с. 98.

опис, е част от мюлка на Ибрахим паша в казата Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 2 мюсюлмански и 24 християнски домакинства. Приходът е в размер на 1155 акчета.

През 1570 г.[1183] селото, с дублетен топоним Йени кьой, е вече част от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566) в нахия Караджа даг на [каза] Филибе. В него са описани четирима мюсюлмани, практически конвертити първо поколение (трима от регистрираните са баща с патроним „Абдуллах" и двамата му неженени сина; четвъртият е също с патроним „Абдуллах"), 40 християни, обложени с джизие, без да става ясно дали има неженени и колко са, и две вдовишки ханета – общността има свещеник; до имената на двама от описаните има бележка „пришълец".[1184] Общият приход от селището е в размер на 7681 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, кошери, вино, свине, зеленчукови градини, ресм-и тапу, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1185] номинативната и административна информация в уводната рубрика повтаря тази от предната регистрация. В селото са регистрирани 2 мюсюлмански ханета (конвертити първо поколение) и четиридесет и трима християни, обложени с джизие, като отново не става ясно дали има неженени. Общият приход от селището е в размер на 7739 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, кошери, вино, свине, зеленчукови градини, ресм-и тапу, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

НОВАСИЛ [Novasil] نوه‌سيل - дн. Гълъбово, община Куклен

През 1530 г.[1186] селото е представено като част от вакъфа на Шихабеддин паша в казата Филибе (Пловдив). В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис срещаме следния запис: „село Новасил, спада към село Кьоклене (дн. Куклен) от споменатия вакъф. Преди 2 години дойдоха[1187] (т.е. жителите на Новасил) от вън и се настаниха в границите на споменатото Кьоклене – хараджа си дават на господаря, а испенчето - на вакъфа. Село Кору Йени татар и село Хаджи Хасан...дават десятъците си на вакъфа, а другите такси – на спахия, както е казано в стария дефтер; и село Хюсеин ага мир-и алем..."[1188] От

1183 BOA, TD 498, c. 299 – 300.
1184 پرشلجه [prişelece].
1185 BOA, TD 470, c. 296 – 297.
1186 BOA, TD 370, c. 101.
1187 Вероятно записът е прехвърлен от предна регистрация, може би тази от 1516/18 г., но за съжаление няма как да сме сигурни, тъй като страниците с описа на този, и не само, вакъф не са запазени.
1188 Относно мир-и алем Хюсеин ага, виж статията за за *Чашнигир.*

цитираното до тук става ясно, че приведените по-долу данни не се отнасят само за Новасил. Профилът на селищата е следният: ханета християни – 22 (вероятно само за Новасил), ханета мюсюлмани – 13, [ханета] оризари – 74, неженени [оризари] – 2, хане на мюселем – 1, [хане на] маслар – 1. Приходът, „заедно с чист ориз", е в размер на 7952 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[1189] представя селото – по-точно „от" селото – като част от мюлка на Михримах султан в [казата] Филибе. В уводната рубрика е записано, че в новия държавен дефтер се записа, че, съгласно височайшите заповеди, десятъците и другите такси се взимат от вакъфа на Шихабеддин паша, а джизието и адет-и агнам – от мюлка. Регистрирани са 16 християни, обложени с джизие; петима от тях са „пришълец".[1190] Общият приход от селището е в размер на 808 акчета, формиран от облагане с джизие и адет-и агнам.

Информацията в регистрацията от 1596 г[1191] повтаря като структура, съдържание и пояснение в уводната рубрика тази от предната регистрация. В селото са описани 19 християни и една бащина; седем от тях са „пришълец". Общият приход от селището е в размер на 834 акчета, формиран от облагане с джизие и адет-и агнам.

НОВАСИЛ С ДРУГО ИМЕ ПАПАЗ ОГЛУ ЧИФТЛИК [Novasil nam-i diğer Papaz oğlu çiftliği] نام دکر پاپازاوغلی چیفتلکی نوهسیل **- дн. Поповица, община Садово**

През 1570 г. селото разделя приходите си между вакъфа на Пири Мехмед паша и тимар. [1192] В тимарската регистрация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е записано, че „тимарското село" *Новасил/Папаз оглу чифлик* е създадено от хайманета и съгласно ферман плащат джизие и адет-и агнам на държавата, испенчето и други такси на - спахията, а десятъците на – вакъфа.[1193] Регистрирани са 14 християни, а общият тимарски приход е в размер на 500 акчета. Във „вакъфското село" *Новасил/Папаз оглу чифлик* са регистрирани 19 християни (имената на описаните са различни от тези, които са описани в тимарското село), един от които свещеник. Приходът за вакъфа е в размер на 3897 акчета, формиран от облагане върху производство на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, лен, ливади, свине, кошери, овце, вино, плодове, ресм-и тапу, люпилни за ориз, воденици, ориз, ниабет и арусане, други сборни такси.

1189 BOA, TD 498, c. 382.
1190 پریشلجه [prişelece].
1191 BOA, TD 470, c. 383.
1192 BOA, TD 494, c. 589 и BOA, TD 498, c. 618 – 619.
1193 Всъщност, „тимарското село" Новасил/Папаз оглу чифлик представлява тимарски отчисления от хайманетата.

Описите от 1596 г.[1194] повтарят регистрационната ситуация от 1570 г. – 1 мюсюлманско и 16 християнски ханета (общността има свещеник) плащат тимарския приход в размер на 500 акчета, формиран, както при предната регистрация, от испенче, десятъци от кошери на хайманетата, вино, [произведено] от хайманетата, испенче на хайманетата, ниабет и арусане на хйаманетата и др. такси. Вакъфският приход в размер на 3897 акчета, формиран от облагане върху испенче, пшеница, смесено зърно, лен, ливади, свине, кошери, овце, вино, плодове, ресм-и тапу, люпилни за ориз, воденици, ориз, ниабет и арусане, други сборни такси, се генерира от 18 християни (общността има свещеник – същият, който е регистриран през 1570 г.).[1195]

НОВАСИЛ С ДРУГО ИМЕ ЛАЛА ПЪНАРЪ [Novasil nam-i diğer Lala pınarı] نوەسیل نام دکر لالا پیکاری - дн. не съществува

През 1570 г. данъчните отчисления от селото се поделят между Конушкия вакъф,[1196] в чиито граници всъщност възниква то, и тимар.[1197] В пояснителните записи в уводните рубрики и на двете регситрационни матрици, се пояснява, че „тимарското село" са всъщност отчисления от заселили се в границите на селото хайманета, които плащат джизие на държавата, а испенче, адет-и агнам, ресм-и арусане, джюрм-ю джинает и други такси – на спахията. В тимарското *Новасил/Лала пънаръ* са регистрирани 19 християнски ханета и трима неженени християни, данъчният приход от които е в размер на 535 и е формиран от изброените по-горе данъчни позиции. Вакъфският приход от селото е обособен от 12 християнски домакинства и двама неженен християни. Той е в размер на 1215 акчета и съгласно обяснителния запис е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, вино, сено, ниабет иа русане.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1198] в село Конуш, *махала Лала бунар* е записан един джелекешан.

Описите от 1596 г. повтарят регистрационната ситуация от 1570 г.[1199] Тимарските отчисления, обособени от 15 християнски ханета и в данъчните номенклатурите, цитирани по-горе, са в размер на 1000 акчета. Вакъфските отчисления, обособени от 39 християнски ханета и 13 неженени християни в данъчните номенклатурите, цитирани по-горе, са в размер на 1215 акчета.

1194 BOA, TD 1001, c. 599 -600,
1195 BOA, TD 470, c. 638 – 639.
1196 Виж статията за *Конуш*.
1197 BOA, TD 498, c. 644 и BOA TD 494, c. 599.
1198 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т.3), с. 48.
1199 BOA, TD 470, c. 669 и BOA, TD 1001, c. 608.

НОВАСИЛ С ДРУГО ИМЕ МЮСЕЛЛЕМ (МЮСЛИМ) [Novasil nam-i diğer Müsellem (Müslim) - نوەسيل نام دكر مسلم **вер. дн. Новаково, община Асеновград**

През 1570 г.[1200] селото е тимарско в нахия Конуш на [каза] Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 13 християнски ханета; трима от описаните са от Косово, а други двама съответно от Наречен и Проско(ва). Общият приход от селището е в размер на 964 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, парична равностойност на десятък върху зърнен добив, кошери, зеленчукови градини, вино, лозя, плодове, сено, свине, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г[1201] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрицва поватря тазиот предната регистрация. В Новасил/Мюселлем (Мюслим) са описани 19 християнски домакинства и 10 неженени християни. Общият приход от селището е в размер на 900 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, парична равностойност на десятък върху зърнен добив, кошери, зеленчукови градини, вино, лозя, плодове, сено, свине, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

НОВАСИЛ С ДРУГО ИМЕ КОТЛУДЖА [Novasil nam-i diğer Kotluca] نوەسيل نام دكر قوتلوجه **- дн. Драгойново, община Първомай**

Първата регистрация на селото от 1570 г.[1202] го представя като част от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566) в [казата] Филибе (Пловдив). В уводната рубрика на регистрационната му матрица е от белязано, че е на пътя между Филибе и Едирне (Одрин) „разположено на опасно и обградено място". В него са описани 66 обложени с джизие християни, без да става ясно дали има и колко са неженените християни, и 4 вдовишки ханета; до имената на двама от регистрираните има бележка „пришълец".[1203] Общият приход от селището е в размер на 9281 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, лозя, зеленчукови гардини, сено , лен, овце, вино, плодове, воденици, свине, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1204] от селото са записани трима джелепкешани.

През 1596 г[1205] номинативаната и пояснителна информация в уводната рубрика повтаря тази от предната регистрация. В селото са запи-

1200 BOA, TD 494, c. 591.
1201 BOA, TD 1001, c. 601 – 602.
1202 BOA, TD 498, c. 276 – 277.
1203 پريشلچه [prişelece].
1204 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 48.
1205 BOA, TD 470, c. 276 – 277.

сани 84 християни, 18 от които не са обложени с джизие; до имената на 16 от регистрираните има бележка „пришълец"; до имената на двама от регистрираните е записано, че са воденичари. Общият приход от селището е в размер на 9288 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, лозя, зеленчукови гардини, сено, лен, овце, вино, плодове, воденици, люпилни за ориз, свине, ниабет и арусане, други сборни такси.

НОВАСИЛ С ДРУГО ИМЕ КЯФИР ДЕРЕСИ [Novasil nam-i diğer Kâfir deresi] نوەسيل نام دكر كاڤر درەسى - вер. Батак[1206]

През 1570 г. селото е назовано и „дербенд" в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис на Пещерак (дн. Пещера), в чиито граници се намира, с пояснението, че са на пътя от Пловдив към Дорково?[1207] Към момента на регистрация и *Новасил/Кяфир дереси (дербенд*), и *Пещерак* са част от хасовете на великия везир Мехмед [Соколлу] паша в казата Татарджък (Пазарджик). До уводните рубрики и на двете села има по-късни вписвания - от 22 зилхиче 982 г. от Хиджра (4. 04. 1575 г.) и от 29 мухаррем 984 г. от Хиджра (28. 04. 1576)– 1574/75 г. и март 1576 г.). Към годината на регистрация[1208] описът на *Новасил/ Кяфир дереси* е предшестван от обяснителен запис, че селото е в границите на Пещерак и в него се заселват хайманета, който плащат джизието на държавата, а испенче, адет-и агнам и другите такси на сахиб-и арз (т.е. на спахията). Описани 30 християнски домакинства и 20 неженени християни. Липсват обособени остойностени данъчни позиции; приходът от селото е в размер на 500 акчета, формиран от испенче от раята хайманета, десятък върху галат. адет-и агнам, ниабет и арусане и други сборни такси.

През 1596 г.[1209] номинатвната, административна и пояснителна информация (с изключение на това, че селото вече е част от хасовете на султана) в уводната рубрика повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 70 християнски ханета и 18 неженени мюсюлмани; до имената на 10 от регистрираните има бележка „пришълец"[1210]; общността има двама свещеници.

1206 В BOA, TD 729, с. 516 -517 намираме *Батак с друго име Новасил*. Селото е изцяло дервентджийско – дервентджии и отменени дервентджии.
1207 Несигурна вокализация „Тороково"; BOA, TD 494, с. 709.
1208 BOA, TD 494, с. 712.
1209 BOA, TD 1001, с. 722 – 723.
1210 پريشلچه [prişelece].

НОВАСИЛ С ДРУГО ИМЕ БОШУЛЕ ДЕРБЕНД [Novasil nam-i diğer Boşule derbend] نوەسيل نام دكر بوشوله دربند - **дн. Бошуля, община Септември**

През 1570 г.[1211] е първата регистрация на селото. В уводната рубрика на регистрационната му матрица е записано, че в нахия Сарухан бейли (Септември) на [каза] Татарджък (Пазарджик), в близост до [село] Кара пънар – дн. Кара бунар, „разположено на опасно и обградено място" на пътя за Самако (Самоков) и София; то е част от зиамет на кетхудата на Мехмед [Соколлу] паша. В него са регистрирани 111 християнски домакинства, 63 от които живеят в обособена махала, и 24 мюсюлмански ханета категория чифт в махала *Изгарджък* – дн. Величково,[1212] за която в данъчната рекапитулация става ясно, че е мюселемски чифлик. (общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 2000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и духан, парична равностойност на десятък от зърнен добив, кошери, сено, зеленчукови градини, вино, свине, овце, ресм-и тапу, ориз, воденици и люпилни за ориз, които са мюлк на кетхудата на Мехмед паша, ниабет и арусане, други такси.

През 1596 г.[1213] номинативната, административна и пояснителна информация в уводната рубрика повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 69 християнски домакинства, 11 неженени християни (деветима от регистрираните са „пришълец") и 31 мюсюлмански ханета и трима неженени мюсюлмани в махала *Изгарджък* (до имената на двама от регистрираните има бележка, че са от (т.е. плащат на) вакъфа на Медине-и мюневвере). Общият приход от селището е в размер на 3916 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и духан, парична равностойност на десятък от зърнен добив, кошери, сено, зеленчукови градини, вино, свине, овце, ресм-и тапу, ориз, воденици и люпилни за ориз, които са мюлк на кетхудата на Мехмед паша, ниабет и арусане, други такси.

НОВАСИЛ С ДРУГО ИМЕ БАЛАБАНЛЪ [Novasil nam-i diğer Balabanlı] نوەسيل نام دكر بلبانلو [1214]

Първата регистрация на селото е от 1596 г.[1215] Административно е отнесено в каза Татар Пазаръ (Пазарджик). В него са описани 11 мюсюлмански ханета категории чифт и бенак и четирима неженени мюсюлмани (двама от регистрираните са с патроним „Абдуллах", но след еди-

1211 BOA, TD 494, с. 734 – 736.
1212 Виж статията за *Изгарлъ*.
1213 BOA, TD 1001, с. 745 – 746.
1214 В BOA, TD 729 такъв топоним липсва.
1215 BOA, TD 1001, с. 798.

ния - Балабан Абдуллах, вероятно епоним на селото – са регистрирани още петима мюсюлмани с презиме „Балабан", които вероятно са негови синове, също конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 3200 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, парична равностойност на десятък върху зърнен добив, кошери, ниабет и арусане, други такси.

НОВАСИЛ С ДРУГО ИМЕ ЙЕНИДЖЕ КЬОЙ [Novasil nam-i diğer Yenice köy] نوەسيل نام دكر يكيجه كوى [1216] **- неуст.**

Първата регистрация на селото е от 1596 г.[1217] Административно е отнесено в каза Татар Пазаръ (Пазарджик). В уводната рубрика на регистрационната му матрица е отбелязано, че е райетски чифлик. В него са описани 17 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт, 8 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани (петима от регистрираните са конвертити първо поколение), 33 християнски ханета и 14 неженени християни (шестима от регистрираните са „пришълец"[1218]). Общият приход от селището е в размер на 3300 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, лен, сено, плодове, вино, ресм-и тапу, лозя, ориз, свине, ресм-и райет, ниабет и арусане, други сборни такси.

1216 В регистрацията от 1570 г. селото е описано заедно с Текфур пънар; виж статията за *Текфур пънар.*

1217 BOA, TD 1001, c. 810.

1218 پريشلچه [prişelece].

O (او)

ОТАДЖЪЛАР [Otacılar] اوتاجيلر **- дн. не съществува**[1219]

През 1516/18 г.[1220] селото е представено като юрушко. В него са регистрирани 6 мюсюлмански ханета и двама неженени мюсюлмани – един ешкинджия, който е и имам, останалите са ямаци; един от описаните е конвертит първо поколение. Общият приход от него е в размер на 274 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, лозя, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г[1221] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 6, [ханета на] ешкинджии и ямаци – 3. Приходът е в размер на 570 акчета.

През 1570 г.[1222] селото е регистрирано с дублетния топоним *Чамраклар*; то е тимарско в нахия Доган кьой на [каза Татар пазаръ] (Пазарджик). В него са описани 12 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 10 на ямаци, 1 – категория половин чифт, 3 – категория бенак и двама неженени мюсюлмани (двама от регистрираните са конвертити първо поколение). Общият приход от него е в размер на 1223 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, лозя, ресм-и боюндурук, ресм-и тапу, сено, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1223] в село *Чемраклар* са регистрирани двама нови джелепкешани – Юсуф, син на Хюсеин и Сюлейман, син на Ибрахим.

През 1596 г.[1224] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната му матрица повтаря тази от предната регистрация. В селището са регистрирани 10 мюсюлмански домакинства категория чифт, 1 – категория половин чифт, 3 – категория бенак и двама неженени мюсюлмани; един от описаните е конвертит първо поколение. Общият приход от него е в размер на 1400 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, лозя, ресм-и боюн-

1219 Селото е било в землището на днешното село Щърково.
1220 BOA, TD 77, с. 661 – 662.
1221 BOA, TD 370, с. 92.
1222 BOA, TD 494, с. 753.
1223 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 79.
1224 BOA, TD 1001, с. 762 – 763.

дурук, ресм-и тапу, сено, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

ОФЧИЛЕР (ОКЧУЛАР) [Ofçiler (Okçular)] (چيلر اوڤ‌ف) - дн. Климент, община Карлово

През 1516/18 г.[1225] в селото са регистрирани 26 мюсюлмански райетски домакинства, 4 домакинства на оризари и 8 на ешкинджии и ямаци (общността има имам, който е и оризар; двама от описаните са конвертити първо поколение). Приходът от него е в размер на 4796 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, плодове, сено, воденица, орехи, ресм-и райет, ниабет и арусане, облагане на оризарите.

Регистрацията от 1530 г.[1226] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 37 мюсюлмански ханета (в смисъл на стандартна данъчна единица), 10 неженени мюсюлмани и едно [хане] на оризар. Приходът от него е в размер на 4324 акчета.

През 1570 г.[1227] селото е тимарско в нахия Гьопса на [каза] Филибе; записано е „с махалите на Кьоселер".[1228] В него са описани 52 мюсюлмански ханета категория чифт, от които едно на ямак, 1 – категория половин чифт, 12 – категория бенак, четирима неженени (общността има имам; 14 от регистрираните са в [село] Кьоселер; шестима от регистрираните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 3885 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, ресм-и боюндурук, ресм-и тапу, сено, плодове, орехи, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1229] от село *Евджилер*, което, предполагаме, е идентично с разглежданото, са записани трима джелепкешани – Табиб, син на Тахир, Али, син Рахман и Емрюллах, син на Хабил, чиито имена не фигурират в поименните описи на селището нито през 1570 г., нито през 1596 г. (и в двете регистрации присъства Рахман син на Али).

През 1596 г.[1230] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 133 мюсюлмански ханета, 14 неженени мюсюлмани (10 от регистрираните са конвертити първо поколение) и две християнски ханета – на Димитри и

1225 BOA, TD 77, с. 692.
1226 BOA, TD 370, с. 93.
1227 BOA, TD 494, с. 609 – 610.
1228 Виж статията за селата *Кьоселер.*
1229 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 63.
1230 BOA, TD 1001, с. 617 – 619.

Добре, до имената на които има бележка „пришълец”.[1231] Общият приход от селището е в размер на 6000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, ресм-и боюндурук, ресм-и тапу, сено, плодове, орехи, ниабет и арусане, испенче, воденици, други сборни такси.

1231 پریشلچه [prişelece].

П (پ)

ПАВЛИ ДЕРБЕНД [Pavli derbend] پاولی‌دربند - дн. Оборище, община Панагюрище

През 1516/18 г.[1232] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме следния запис: „село Павли дербенд; стои между Коюн в новата нахия Филибе и Изладие дербенд; пазят пътя, който отива към София; плащат по едно киле пшеница, по едно киле арпа... и по 30 акчета испенче". В него са регистрирани 65 християнски домакинства и 10 неженени християни, един от които е свещеник. Общият приход от селището е в размер на 5810 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, вино, ниабет и арусане, испенче.

През 1530 г.[1233] селото е представено като тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета християни – 88, неженени християни – 23. Приходът е в размер на 4560 акчета.

През 1570 г.[1234] Павли дербенд е част от зиамет в казата Татар Пазаръ. В селището са описани 186 християнски ханета, от които 129 са на „отменени[1235] дервентджии", а останалите - действащи, шестима неженени християни, от които четирима „отменени дервентджии", а останалите - действащи, 6 вдовишки ханета и едно циганско домакинство. Общият приход от него е в размер на 6845 акчета (от които 5255 акчета е приходът само от отменените дервентджии), формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, вино, кошери, свине, воденици, ниабет и арусане. Към същата година в Павли дербенд са регистрирани и две ханета на зеваид войнуци.

Регистрацията от 1596 г.[1236] повтаря като структура и съдържание тази от 1570 г. В селото са описани 60 дервентджии (двама са мюсюлмани; един от тях е конвертит първо поколение), приходът от които в размер на 1614 акчета и формиран от облагане на ресм-и бенак, испенче, пшеница, ечемик, вино, кошери, свине, ниабет и арусане, както при предната регистрация е обособен и остойностен. Освен тях са записани и 131 ханета и 58 неженени християни като отменени дервентджии, приходът от които в размер на 4886 акчета, формиран от обла-

1232 BOA, TD 77, c. 779 – 780.
1233 BOA, TD 370, c. 111.
1234 BOA, TD 494, c. 745 – 747, 686.
1235 منسوح [mensuh].
1236 BOA, TD 1001, c. 755 – 758.

гане на испенче, пшеница, смесено зърно, вино, кошери, свине, воденици, лен, ниабет и арусане, други сборни такси, е обособен и остойностен отделно от този на действащите дервентджии.

ПАВЛИКЯН [Pavlikân] پاولکان - дн. не съществува

През 1516/18 г.[1237] в селото са регистрирани 61 християнски домакинства и 10 вдовишки домакинства. Общият приход от него е в размер на 5953 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, коноп, вино, свине, орехи, лен, ниабет и арусане, испенче, други такси.

Регистрацията от 1530 г.[1238] представя селището като тимарско в казата Филибе (Пловдив) със значително редуцирана демография – 18 християнски ханета, приходът от които е в размер на 2500 акчета.

През 1570 г.[1239] селото е тимарско в нахия Гьопса на [каза] Филибе. В него са описани 52 християнски домакинства и петима неженени християни. Приходът от селището, в размер на 3800 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, такса за ползване на ливади, свине, кошери, лен, сено, ресм-и тапу, лозя, вино, воденици, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1240] от Павликян са регистрирани 9 джелепкешани – всички нови.

Регистрацията от 1596 г.[1241] представя селото като част от мюлка на Шах султан в нахия Гьопса на [казата] Филибе. В него са описани 65 християнски домакинства; до имената на двама от регистрираните има бележка „пришълец".[1242] Общият приход от селището е в размер на 3800 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе, от които е отпаднало облагане на плодове.

ПАНАИРИШТЕ С ДРУГО ИМЕ ОТЛУК (КЬОЙ) [Panairişte nam- i diğer Otluk (köy)] (پنایرشته نام دکر اوتلوق(کوی - дн. Панагюрище

През 1516/18 г.[1243] в селото, административно отнесено към неопределеното Татарджък (Пазарджик), са регистрирани 81 християнски домакинства, петима неженени християни и 7 вдовишки ханета (общността има свещеник; до имената на трима от описаните има бележка „пришълец"[1244]); отделно от тях, от *Панаириште* (в опис преди описа на *Пана*

1237 BOA, TD 77, c. 801 – 802.
1238 BOA, TD 370, c. 95.
1239 BOA, TD 494, c. 556.
1240 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 60 – 61.
1241 BOA, TD 470, c. 439 – 440.
1242 پریشلچه [prişelece].
1243 BOA TD 77, c. 785 – 786, 806 – 807.
1244 پریشلچه [prişelece].

ириште/Отлук кьой), са регистрирани други 25 християнски ханета, четири от които на свещеници; към същата година в *Панаириште* са записани и 52 ханета на зеваид войнуци. Общият приход от селището е в размер на 8556 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, воденици, свине, лен, вино, такса за ползване на ливади, ниабет и арусане, испенче.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1245] в Панаириште са записани 35 войнушки гьондера; войнуци и ямаци са отразени като „хаймане"; войнуци и ямаци са Бане, Лешниче – вер. Елешница (дн. не съществува), Попинич – дн. Попинци, Кьости – дн. Костиево, Истрелча – дн. Стрелча, Белаштиче – дн. Белащица, Душаниче – дн. Душанци, общ. Пирдоп.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[1246] информацията от предната войнушка регистрация е пренесена дословно.

През 1530 г.[1247] селото е представено като тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани – 1, ханета християни – 65, неженени – 10, вдовици – 9. Приходът е в размер на 6012 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[1248] представя селото като част от зиамет от нахия Доган кьой на [каза Татарджък]. В него са описани 4 мюсюлмански домакинства (един от регистрираните е конвертит първо поколение) и 109 християнски домакинства, 3 от които инициализирани чрез бащини (общността има свещеник; петима от регистрираните са хаймане; до имената на шестима от регистрираните има бележка „пришълец"); към същата година в селото е регистриран и един ямак на войнушкия санджакбей. Общият приход от него е в размер на 6100 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, облагане на бащините (всяка една обложена с 25 акчета), пшеница, смесено зърно кошери, свине, зеленчукови градини, такса за ползване на ливади, воденици, пасища, вино, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1249] в Панаириште са записани 17 джелепкешани, 13 от които нови.

Във фрагмент от войнушки опис от 70-те год. на XVI в.[1250] в селото са регистрирани 30 войнушки гьондера.

През 1596 г.[1251] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от пред-

1245 BOA, MAD 81, c. 166 – 169.
1246 BOA, TD 151, c. 353 – 358.
1247 BOA, TD 370, c. 111.
1248 BOA, TD 494, c. 744 – 745, 683.
1249 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 81.
1250 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 188, 193.
1251 BOA, TD 1001, c. 754 – 755, 681, 684.

ната регистрация. В селището са описани 61 християнски домакинства, три от които инициализирани чрез бащини, и един неженен християнин; шестима от регистрираните са хаймане; към същата година в Панаириште са регистрирани един ямак на войнушкия санджакбей и 14 ханета на зеваид войнуци. Общият приход от селото е в размер на 5900 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, облагане на бащините, пшеница, смесено зърно кошери, свине, зеленчукови градини, такса за ползване на ливади, воденици, пасища, вино, ниабет и арусане, други сборни такси.

ПАНАЯ [Panaya] پنايه - дн. Руен, община Куклен

През 1530 г.[1252] селото е представено като едно от селата от вакъфа на Шихабеддин паша в казата Филибе (Пловдив) и запазва този си статут във всички разглеждани регистрации. Към същата година демографските му и финансови показатели са предадени заедно с тези на Водене – дн. Горни и Долни Воден, кв. на Асеновград, „с което по-рано, в стария дефтер, се записало [заедно]”.[1253] Записани са 51 християнски домакинства, приходът от които е в размер на 5320 акчета.

През 1570 г.[1254] селото е със самостоятелен регистрационен профил. В него са описани 50 християнски домакинства и 13 неженени християни; общността има свещеник. Общият приход е в размер на 5701 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, шира, плодове, кошери, пашкули, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1255] от *Паная* – нахия Конуш - са записани двама джелепкешани, един от които е нов.

През 1596 г.[1256] в селището са регистрирани 49 християнски домакинства и 13 неженени християни (общността има свещеник; до имената на двама от описаните има бележка „пришълец”[1257]). Общият приход от него е в размер на 5701 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, шира, плодове, кошери, пашкули, свине, други сборни такси.

ПАРМАКСЪЗЛАР [Parmaksızlar] پرماقسوزلر - неуст.

През 1516/18 г.[1258] в селото са регистрирани 15 мюсюлмански ханета, от които 14 са на ешкинджии и ямаци (общността има имам; двама от описаните са конвертити първо поколение; един от описаните – и в

1252 BOA, TD 370, c. 101.
1253 Виж статията за Водене.
1254 BOA, TD 494, c. 529 – 230.
1255 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 45.
1256 BOA, TD 470, c. 551.
1257 پريشلچه [prişelece].
1258 BOA, TD 77, c. 698.

селищния опис, и в тематично обособения опис (с. 818) – е регистриран като чакър юваджъ). Общият приход от него е в размер на 908 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, ресм-и райет, ресм-и боюндурук.

През 1530 г.[1259] селото е част от зиамет на Хюсам бей - кетхуда на вилаета Румили - в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил е следният: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 1, неженени мюсюлмани – 2, [ханета на] ешкинджии и ямаци – 11, [ханета на] юваджии – 2. Приходът е в размер на 615 акчета.

Регистрацията от 1570 г. [1260] представя селището като част от зиамет в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. В него са регистрирани 28 мюсюлмански ханета категория чифт, 8 от които на ямаци, и 7 – категория бенак; четирима от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от него е в размер на 2716 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1261] от *Пармаксъзлар* – нахия Коюн тепе - са записани трима джелепкешани. Единствено тук намираме информация и за друго село с този топоним – то е административно отнесено в нахия Караджа даг. В Пармаксъзлар – нахия Караджа даг е записан един джелепкешан – Йомер, син на Пармаксъз.

През 1596 г.[1262] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селището са регистрирани 27 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория бенак и двама неженени мюсюлмани; двама от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от него е в размер на 3500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

ПАСТУШЕ-И (ДЖЕДИД, КЬОХНЕ) [Pastuşe-i (cedid, köhne)] (پاستوشه (جديد,كهنه **- букв. Ново Пастуше и Старо Пастуше, дн. съставна част на Перущица**

През 1516/18 г.[1263] в *Пастуше-и кьохне* са регистрирани 21 християнски ханета (до имената на двама от описаните има бележка „при-

1259 BOA, TD 370, с. 91.
1260 BOA, TD 494, с. 570 – 571.
1261 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 69, 54.
1262 BOA, TD 1001, с. 583 – 584.
1263 BOA, TD 77, с. 727 – 728, 809.

шълец”[1264]). Общият приход от селището е в размер на 5000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, кошери, лен, свине, плодове, фий, лозя на мюсюлмани и християни, [обработващи] отвън, лук и зеле, ниабет и арусане, испенче, други такси; маркирана е воденица, за която е отбелязано „празна”. В *Пастуше-и джедид* са регистрирани също 21 християнски ханета, един неженен и две вдовишки ханета; до името на един от описаните има бележка „пришълец”. Общият приход от селището е в размер на 3243 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, лозя [на обработващи] отвън, лен , плодове, воденица, до която е записано „във войнушко място (вероятно се има предвид бащина) е”, испенче, ниабет и арусане. Към същата година в Пастуше-и джедид са регистрирани и 8 ханета на зеваид войнуци (имената на описаните са различни от имената на записаните в селищния опис).

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1265] в Пастуше, без да е уточнено кое от двете с това име села, са регистрирани двама ямаци на войнушкия санджакбей.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[1266] в Пастуше са регистрирани 5 войнушки гьондера и двамата ямаци на войнушкия санджакбей от предната регистрация.

Регистрацията от 1530 г. представя двете села като част от хаса на великия везир Ибрахим паша в казата Филибе (Пловдив). Демографските им и финансови профили са както следва: Пастуше-и кьохне – 24 християнски ханета и двама неженени (приходът е в размер на 3152 акчета); Пастуше-и джедид – 32 християнски ханета и 3 вдовишки ханета (приходът е в размер на 3686 акчета).

През 1570 г.[1267] двете селища са вече част от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566). Административно са отнесени в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. В *Пастуше-и джедид* са регистрирани 34 християни, обложени с джизие, дефинирани в демографската рекапитулация като „стара рая” (едно от домакинствата е инициализирано чрез бащина, чийто титуляр е от Бирестовиче – дн. Брестовица), и 16 войнуци, също обложени с джизие, които „съобразно свещена заповед са рая”. Общият приход от селището е в размер на 10 376 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче (на раята и войнуците), джизие, пшеница, смесено зърно, шира, лозя на мюсюлманите, лен, сено, плодове, свине, водениици, вино, овце, ниабет и арусане, други сборни такси. В *Пастуше-и атък (т.е. отново Старо Пастуше)* са регистрирани 31 обложени с джизие християни (две от домакинствата са ини-

1264 پریشلچه [prişelece].
1265 BOA, MAD 81, c. 183.
1266 BOA, TD 151, c. 333, 383.
1267 BOA, TD 498, c. 294 – 295.

циализирани чрез бащина). Общият приход от селището е в размер на 7446 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, шира, кошери, зеленчукови градини, сено, лозя на мюсюлмани и християни, [обработващи] отвън, плодове, овце, ниабет и арусане, други такси; към прихода от селото са включени и „външни десятъци от добив на зърнени храни от [обработващи от селата] Курд кьой – дн. Куртово Конаре и Периштиче - дн. Перущица.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1268] от двете села са записани 8 джелепкешани, от които 7 са нови.

Във фрагмент от войнушки опис от 70-те год. на XVI в.[1269] в *Пастуше* (вероятно в Ново Пастуше) са регистрирани 5 войнушки гьондера.

През 1596 г.[1270] номинативната и административна информация за двете селища повтаря тази от предната регистрация. В *Пастуше-и джедид* са регистрирани 31 християни, обложени с джизие (до имената на трима от записаните има бележка „пришълец"), и 21 войнуци (до имената на двама от записаните има бележка „пришълец"), също обложени с джизие, за които се повтаря цитираното по-горе уточнение. Общият приход от селото е в размер на 10 376 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче (на раята и войнуците), джизие, пшеница, смесено зърно, шира, лозя на мюсюлманите, лен, сено, плодове, свине, воденици, вино, овце, ниабет и арусане, други сборни такси. В *Пастуше-и атък* са регистрирани 45 обложени с джизие християни (четири от домакинствата са инициализирани чрез бащина; до имената на четирима от записаните има бележка „пришълец"). Общият приход от селището е в размер на 7446 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, шира, кошери, зеленчукови градини, сено, лозя на мюсюлмани и християни, [обработващи] отвън, плодове, овце, воденици, ниабет и арусане, други такси; към прихода от селото отново са включени и „външни десятъци от добив на зърнени храни от [обработващи от селата] Курд кьой (Мало Конаре) и Периштиче (Перущица).

ПАШАРЕЛИЧЕ (ПАСАРЕЛИЧЕ) [Paşareliçe (Pasareliçe)] پاشارليچه **- дн. не съществува**

Във всички разглеждани регистрации селото е записвано с уточнението „в границите на Голямо Гаганиче (дн. кв. Гаганица, Пловдив[1271]).

През 1516/18 г.[1272] по подразбиране селото би могло да бъде административно отнесено в нахия Чименли. В него са регистрирани 3 мюсюл-

1268 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 74.
1269 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 191 – 192.
1270 BOA, TD 470, с. 291 – 292.
1271 За Гаганица виж описа на мезрите.
1272 BOA, TD 77, с. 579, 812.

мански домакинства (един от описаните е конвертит първо поколение) и 15 християнски домакинства. Общият приход от селището е в размер на 3040 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, вино, свине, кошери, овце, ниабет и арусане, ресм-и райет, испенче. Към същата година в Пашареличе са регистрирани и 3 ханета на зеваид войнуци.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1273] в селото са записани 4 войнушки гьондера и един лагатор; един от войнуците е от Станимака – дн. Асеновград; двама ямаци са от Попинич – дн. Попинци и Изладие – дн. Златица.

В регистрацията от 1530 г. няма данни за селището.

През 1570 г.[1274] в селото са регистрирани 5 мюсюлмански ханета, две от които инициализирани чрез бащини (двама от описаните са конвертити първо поколение), 16 християнски ханета и 11 неженени християни. Общият приход от него е в размер на 2394 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, вино, шира, зеленчукови градини, свине, ресм-и тапу, овце, кошери, лозя, ниабет и арусане, други такси.

Във фрагмент от войнушки опис от 70-те год. на XVI в.[1275] в *Пасареличе* са регистрирани 4 войнушки гьондера и един лагатор.

През 1596 г.[1276] в селището са описани 11 мюсюлмански ханета категория чифт, 3 – категория бенак един неженен мюсюлманин (2 от ханетата, както при предната регистрация, са инициализирани чрез бащини; трима от регистрираните са конвертити първо поколение), 21 християнски ханета и един неженен християнин (до имената на 7 от регистрираните има бележка „пришълец”[1277]). Общият приход от него е в размер на 2500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, вино, шира, зеленчукови градини, свине, ресм-и тапу, овце, кошери, лозя, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година в селото са регистрирани 9 зеваид войнуци.

ПЕРИШТИЧЕ [Periştiçe] پرشتيچه - дн. Перущица

През 1516/18 г.[1278] селото по подразбиране би могло да бъде административно отнесено в нахия Чименли. В него са регистрирани 23 християнски ханета, един неженен християнин, и едно вдовишко хане. Общият приход от селището е в размер на 4561 акчета, формиран от

1273 BOA, MAD 81, c. 158 – 159.
1274 BOA, TD 494, c. 612 – 613.
1275 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 191 – 192.
1276 BOA, TD 1001, c. 622, 683.
1277 پريشلچه [prişelece].
1278 BOA, TD 77, c. 597.

данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, кошери, пашкули, орехи, свине, зеленчукови градини, вино, ниабет и арусане, испенче.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1279] в Периштиче е регистрирани един войнушки гьондер; двамата ямаци са фиксирани като хаймане – за единият е уточнено, че е от [село] Курд – дн. Куртово Конаре, а бащината на другия е в Юстюне – дн. Устина; и един ямак на войнушкия санджакбей от Истанимака.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[1280] в селото е регистриран един ямак на войнушкия санджакбей, който е от Истанимака – дн. Асеновград.

През 1530 г.[1281] селището е тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета християни – 26; приходът е в размер на 3345 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[1282] представя *Периштиче* като част от мюлка на Шах султан в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. В селото са регистрирани (по реда на регистрацията) 138 християни, без да е ясно дали има и колко евентуално са неженените[1283] (общността има двама свещеници; до имената на четирима от записаните има бележка „пришълец”[1284]), 12 мюсюлмани, 7 войнуци и 11 зеваид войнуци, които „съгласно свещена заповед са рая”, и 53 цигански домакинства (мюсюлмани, в т.ч. и конвертити първо поколение, и християни). Общият приход от селището е в размер на 3155 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче [на християните], испенче на циганите, пшеница, смесено зърно, кошери, орехи, пашкули, зеленчукови градини, вино, сено, свине, ниабет и арусане, други такси.

През 1596 г.[1285] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В *Периштиче* са описани 116 християни (общността има свещеник; до имената на петима от записаните има бележка „пришълец”), шестима мюсюлмани, за един от които е отбелязано, че живее в [село] Кара кяфир, шестима войнуци и шестима зеваид войнуци, за които, както в предната регистрация, е записано, че са рая, и 6 цигански християнски домакинства. Общият приход от селището е в размер на 4118 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче на християните, испенче

1279 BOA, MAD 81, c. 150, 182.
1280 BOA, TD 151, c. 384.
1281 BOA, TD 370, c. 93.
1282 BOA, TD 498, c. 427 – 429.
1283 Тук и нататък демографските стойности са предадени с неферен أرفذ [neferen].
1284 پريشلچه [prişelece].
1285 BOA, TD 470, c. 436 – 438.

на циганите, пшеница, смесено зърно, кошери, орехи, пашкули, зеленчукови градини, вино, сено, свине, такса за ползване на пасища, ниабет и арусане, други такси.

ПЕТРИЧЕ С КАЛАКОН (ДЕРБЕНД) [Petriçe ma'a Kalakon (derbend)] پتريچه مع قلاقون دربند - дн. Петрич, община Златица

През 1516/18 г.[1286] в „Петриче, спада към Пазарджък, с Калакон, са регистрирани 83 християнски домакинства, шестима неженени християни и 9 вдовишки домакинства; общността има свещеник. Общият приход от селището е в размер на 7022 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, коноп, свине, воденици, валявици, вино, плодове, ниабет и арусане, испенче. Към същата година в селото са записани и 4 ханета на зеваид войнуци.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1287] в Петриче са регистрирани 2 войнушки гьондера.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[1288] информацията се повтаря дословно.

Регистрацията от 1530 г.[1289] представя селото като тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). В уводната рубрика на регистрационната му матрица е записано като *Петриче с Калакон дербенд*; в обяснителна записка е отбелязано, че е „разположено на страшно и обградено място". Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета християни – 43, неженени – 7, вдовици – 2. Приходът е в размер на 3213 акчета.

През 1570 г.[1290] селището е тимарско в нахия Доган кьой на [каза] Татарджък. В него са регистрирани 1 мюсюлманско хане и един нежен мюсюлманин (практически и двамата са конвертити първо поколение, тъй като записаният с патроним „Абдуллах" е баща на неженения мюсюлманин), 77 християнски ханета (общността има свещеник; един от описаните е пришълец[1291], а петима - хаймане) и 1 вдовишко хане. Общият приход от селото е в размер на 10 000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, свине, вино, воденици, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1292] от *Петрич* са записани трима джелепкешани.

1286 BOA, TD 77, c. 783 – 784, 811.
1287 BOA, MAD 81, c. 172.
1288 BOA, TD 151, c. 362.
1289 BOA, TD 370, c. 112.
1290 BOA, TD 494, c. 773 – 774.
1291 پريشلچه [prişelece].
1292 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 81.

Във фрагмент от войнушки опис от 70-те год. на XVI в.[1293] в *Петриче* са регистрирани 2 войнушки гьондера.

През 1596 г.[1294] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 3 мюсюлмански домакинства категория бенак и четирима неженени мюсюлмани, 72 християнски домакинства и 21 неженени християни, един от които е свещеник. Общият приход от него е в размер на 10 000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, свине, вино, воденици, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година в селото са регистрирани шестима джелепкешани.

ПЕШТЕРАК [Peşterak] پشتراك - дн. Пещера

През 1516/18 г.[1295] селото е регистрирано заедно със село Сагърджиан, в уводната рубрика на чийто селищен опис е записано, че в стария регистър *Сагърджиан* е описано с *Пещерак*, но „сега се отдели (като демографски профил) и записа, но приходът се записа заедно (т.е. с този на Пещерак)". Самото село *Пещерак* е записано като „друго Пещерак", въпреки че в регистъра е единствено. В него са описани 5 мюсюлмански ханета, трима неженени мюсюлмани, 60 християнски ханета, двама неженени християни и 4 вдовишки ханета. В „Сагърджиан, спадащо към споменатото (т.е. Пещерак) село, са регистрирани 13 християнски домакинства. Общият приход от двете селища е в размер на 4500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, кошери, свине, лен, плодове, воденици, валявици, орехи, зеленчукови градини, сено, кошери, ниабет и арусане, ресм-и райет, испенче.

През 1530 г.[1296] *Пещерак с друго име Бакочева/ (Бакоджък?)* е тимарско селище в казата Татар пазаръ (Пазарджик). демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани – 8, неженени мюсюлмани – 2, ханета християни – 67, неженени – 8, вдовици – 4.

Регистрацията от 1570 г.[1297] представя селището като част от хаса на Мехмед паша (Соколлу) каза Татар Пазаръ. Над уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис име две бележки – от 22 зилхиче 982 г. по Хиджра (4. 04. 1575 г.) и 29 мухарем 984 г. по Хиджра (28 . 04. 1576 г.)[1298]. *Пещерак с друго име Бакочева? (Бакоджък?)* е запи-

1293 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 195.
1294 BOA, TD 1001, с. 783 – 784, 685.
1295 BOA, TD 77, с. 771 – 772.
1296 BOA, TD 370, с. 111.
1297 BOA, TD 494, с. 709 – 711.
1298 Виж и статията за *Новасил/Кяфир дереси.*

сано със село Кяфир дереси, което има собствен регистрационен профил. В селището са описани 13 мюсюлмански ханета и двама неженени мюсюлмани (двама от записаните са конвертити първо поколение), 163 християнски ханета (до имената на десет от записаните има бележка „пришълец”[1299]), четиридесет и трима християни въглищари[1300], 75 цигански ханета и 13 неженени цигани (мюсюлмани). Общият приход от него е в размер на 5937 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче на циганите, испенче на християните, пшеница, смесено зърно, кошери, лен, сено, свине, зеленчукови градини, шира, кошери, такса за ползване на ливади, овце, води-ници, орехи, бадж-и пазар и ихтисаб, ресм-и кантар, пасища (обособени са 7), ниабет и арусане, други такси.

През 1596 г.[1301] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 12 мюсюлмански ханета и трима неженени мюсюлмани (един от регистрираните е конвертит първо поколение), 253 християнски ханета, 35 неженени християни (общността има свещеник; 16 от регистрираните са ”пришълец”), отново четиридесет и трима християни въглищари, 76 цигански домакинства и 12 неженени цигани (както при предната регистрация, така и тук циганите са мюсюлмани). Общият приход от селището е в размер на 17 000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче на циганите, испенче на християните, пшеница, смесено зърно, пашкули, овце, води-ници, орехи кошери, лен, сено, зеленчукови градини, шира, такса за ползване на ливади, бадж-и пазар и ихтисаб, ресм-и кантар, пасища (обособени са 8). ниабет и арусане, други такси.

ПЛОСКА (ПЛЮСКА, ПЛЬОСКА) [Ploska (Plöska, Plüska)] پلوسقه **- неуст.**

През 1516/18 г.[1302] в селото са регистрирани 14 християнски домакинства и едно вдовишко домакинство (до имената на четирима от описаните има бележка „пришълец”[1303]). Общият приход от него е в размер на 2225 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, зеленчукови градини, кошери, вино, нибат и арусане, лен, испенче.

Регистрацията от 1530 г.[1304] представя селището като част от хасовете на „падишаха закрилник на света” (Сюлейман I, 1520 - 1566) в

1299 پريشلچه [prişelece].
1300 kümürcian.
1301 BOA, TD 1001, c. 718 – 722.
1302 BOA, TD 77, c. 795.
1303 پريشلچه [prişelece].
1304 BOA, TD 370, c. 87.

казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета християни – 17, неженени – 1. Приходът е в размер на 3618 акчета.

През 1570 г.[1305] селото е част от хасовете на Пиале паша в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. В него са описани 1 мюсюлмански домакинство категория чифт, 25 християнски домакинства и 11 неженени християни (общността има свещеник, 11 от регистрираните са хаймане). Общият приход от селището е в размер на 6754 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, шира, зеленчукови градини, вино, лен, сено, свине, ресм-и тапу, такса за ползване на ливади, низбет и арусане, външни десятъци от [обработващи от село] Излат траб – дн. Златитрап, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1306] от *Пилюска* е записан един джелепкешан, който е нов.

През 1596 г.[1307] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селището са записани 20 християнски домакинства, едно от които инициализирано чрез чифлика, който в предната регистрация инициализираше мюсюлманското домакинство („чифлик Бали бей, във владение на сина му Мехмед; понастоящем във владение на Димо, син на Радул", който е записан и отделно в „стандартния" опис) и 8 неженени християни. Общият приход от него е в размер на 6700 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, шира, зеленчукови градини, чесън, вино, лен, сено, свине, ресм-и тапу, такса за ползване на ливади, ниабет и арусане, външни десятъци от зърнен добив от [обработващи от село] Излат траб – дн. Златитрап, ниабет и арусане, други сборни такси.

ПОЙРАЗЛЪ [Poyrazlı] پويرازلو – вер. изчезнало[1308]

През 1516/18 г.[1309] селото е юрушко; по подразбиране би могло да бъде административно отнесено в нахия Кьостениче (Костенец). В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е записано, че „са се установили (жителите му) в границите на Гьодлеш. В него са регистрирани 11 мюсюлмански ханета на ешкинджии, ямаци и маслари (общността има имам, който е и ямак; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от селището е в размер на

1305 BOA, TD 494, с. 539 – 540.
1306 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 81.
1307 BOA, TD 1001, с. 550 – 551.
1308 В BOA, TD 729, с. 521 – само *мезра Пойразлъ*: „дойдоха юруци и станаха рая".
1309 BOA, TD 77, с. 607.

300 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лозя, кошери, облагане на юруците.

Регистрацията от 1530 г. показва селището като тимарско в казата Татар пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 1, [ханета на] ешкинджии и ямаци – 7. Приходът е в размер на 368 акчета.

През 1570 г.[1310] Пойразлъ е представено като тимарско село в [казата] Татарджък (Пазарджик). В уводната рубрика трафаретно е записано, че от юрушки джемаат; в границите на Гьодлеш. Регистрирани са 1 мюсюлманско хане (в смисъл на стандартна данъчна единица) категория бенак, един неженен мюсюлманин и 7 юрушки чифта. Общият приход от селището е в размер на 854 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, други такси.

През 1596 г.[1311] демографските показатели на селището са почти същите, като при предната регистрация с тази разлика, че юрушките ханета са с едно по-малко. Приходът, формиран от данъчните позиции, обособени в предната регистрация, е в размер на 1500 акчета.

ПОПИНИЧ [Popiniç] پوپينچ - дн. Попинци, община Панагюрище

През 1516/18 г.[1312] в селото са регистрирани 5 мюсюлмански домакинства, четирима неженени мюсюлмани, 27 християнски домакинства и две вдовишки ханета (общността има свещеник; до имената на двама от описаните има бележка „пришълец”[1313]; трима от описаните са определени като „ковач”[1314]). Общият приход от него е в размер на 2418 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, смесено зърно, орехи, воденици, свине, валявици, ниабет и арусане, ресм-и райет, испенче. Към същата година в Попинич са регистрирани и 42 ханета и 8 неженени зеваид войнуци.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1315] в селото са записани 19 войнушки гьондера; един от войнуците е от Панаириште – дн. Панагюрище; войнуци и ямаци са дефинирани като хаймане.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[1316] информацията се повтаря дословно.

1310 BOA, TD 494, c. 793.
1311 BOA, TD 1001, c. 809.
1312 BOA, TD 77, c. 770, 807.
1313 پريشلچه [prişelece].
1314 [kovaç] چاوة
1315 BOA, MAD 81, c. 169 – 171.
1316 BOA, TD 151, c. 349 – 352.

Регистрацията от 1530 г.[1317] представя Попинич като тимарско селище в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 9, неженени мюсюлмани – 2, ханета християни – 28, неженени християни – 2. Приходът е в размер на 2091 акчета.

През 1570 г.[1318] селото е тимарско в нахия Доган кьой на [каза] Татарджък. В него са регистрирани 8 мюсюлмански ханета категория чифт, 4 – категория половин чифт, 4 – категория бенак, трима неженени мюсюлмани и 11 християнски ханета, четири от които на „пришълец". Общият приход от селището е в размер на 3999 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, лозя, кошери, орехи, коноп, плодове, зеленчукови градини, свине, водениици, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година в Попинич са регистрирани и 8 ханета на зеваид войнуци.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1319] от селото са записани петима джелепкешани.

Описът от 1596 г.[1320] показва тенденция за низходящ демографски тренд в Попинич, обяснение за което е дадено в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис: „раята на споменатото село се разбяга…". В Попинич са регистрирани 3 мюсюлмански ханета, един неженен мюсюлманин и 3 християнски ханета. Приходът обаче, формиран от данъчно облагане върху добив на/от ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, лозя, кошери, орехи, коноп, свине, зеленчукови градини, водениици, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси, продължава да е в размер на 4000 акчета. Към същата година в Попинич са регистрирани отново 7 ханета на зеваид войнуци.

ПРАСЛАВ (КРАСЛАВ) С ДРУГО ИМЕ ШАРЛЪ [Praslav (Kraslav) nam-i diğer Şarlı] پراسلاو(قراسلاو) نامدکرشارلی **- дн. Кръслово, община Марица**

Регистрацията от 1530 г.[1321] представя селото като едно от селищата от вакъфа на Баязид II (1481 - 1512) в казата Филибе (Пловдив) и запазва този си статут във всички разглеждани описи. Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета християни – 69, неженени – 2, вдовици – 3. Приходът е в размер на 9900 акчета.

1317 BOA, TD 370, с. 110.
1318 BOA, TD 494, с. 769, 685.
1319 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 80.
1320 BOA, TD 1001, с. 780, 685.
1321 BOA, TD 370, с. 100.

През 1570 г.[1322] в селището са регистрирани 88 християнски домакинства, три от които инициализирани чрез бащини, и шестима неженени християни; до имената на 7 от описаните има бележка „пришълец".[1323] Общият приход от него е в размер на 11 147 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче (отделно е записано испенчето на хайманетата), облагане на бащините, пшеница, смесено зърно, сено, кошери, свине, овце, лен, вино, лозя, ресм-и агъл и къшлак, мукатаа от [такса за ползване на] 8 ливади, воденица, люпилни за ориз, други такси.

През 1558 г.[1324] в *Праслав/Шарлъ* са описани един неженен мюсюлманин конвертит първо поколение, 66 християнски домакинства, шест от които на „пришълец"[1325] (три от описаните домакинства са инициализирани чрез бащина), и петима неженени християни. Приходът от селището, в размер на 10 090 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, лен, кошери, зеленчукови градини, овце, свине, ниабет и арусане, вино, воденици (2), люпилни за ориз (2), други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1326] от *Шарлъ* – нахия Коюн тепе – са записани седем джелепкешани, от които петима са нови.

През 1596 г.[1327] в селото са описани едно мюсюлманско домакинство категория чифт и един неженен мюсюлманин (практически и двамата са конвертити първо поколение, тъй като са баща с патроним „Абдуллах" и негов син), 45 християнски домакинства, три от които, както в предната регистрация, отново инициализирани чрез бащина и 23 неженени християни (осем от описаните са „пришълец"). Общият приход от него е в размер на 11 154 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче (отделно е записано испенчето на хайманетата), облагане на бащините, пшеница, смесено зърно, сено, кошери, свине, овце, лен, вино, лозя, ресм-и агъл и къшлак, мукатаа върху [такса за ползване на] 8 ливади, воденица, люпилни за ориз, други такси.

ПРЕСАДИМ ДЕРБЕНД [Presadim derbend] پرصادیم دربند **- дн. Клисура**

Регистрацията от 1516/18 г.[1328] вероятно показва конституирането на дервента. В уводната рубрика на регистрационната матрица намираме

1322 BOA, TD 498, c. 202 – 203.
1323 پریشلچه [prişelece].
1324 BOA, TD 306, c. 19 – 20.
1325 پریشلچه [prişelece].
1326 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 72.
1327 BOA, TD 470, c. 197 – 198.
1328 BOA, TD 77, c. 567.

запис: „село Пресадим дербенд в Гьопса; стои на пътя между ... и Изладие – дн. Златица и София; плащат по едно киле пшеница, по едно киле ечемик, по 30 акчета испенче, бадж върху вино, ниабет и арусане; други такси не плащат". Регистрирани са 16 християнски ханета; общността има свещеник. Приходът, формиран от данъчните позиции, изброени по-горе, е в размер на 1300 акчета.

През 1530 г.[1329] селото е тимарско в казата Филибе (Пловдив); в уводната рубрика се повтаря записът, цитиран по-горе. В него са записани 27 християнски ханета и петима неженени християни. Приходът е в размер на 830 акчета.

През 1570 г.[1330] Пресадим дербенд е част от мюлка на Шах султан. Преди описа на селището, демографските параметри на което го представят като такова от градски тип, е отбелязано, че само 30 от регистрираните са дервентджии. В него са регистрирани 217 християнски ханета, 28 неженени християни и 16 вдовишки ханета (общността има свещеник; до имената на 15 от описаните има бележка „пришълец"[1331]). Общият приход е в размер на 3673 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, зърнен добив, овце, вино, такса за ползване на ливади, свине, кошери, воденици, зеленчукови градини, ниабет и арусане, други такси.

През 1596 г.[1332] информацията в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. В селището вече са описани 371 християнски домакинства, от които 36 са на „пришълец". Общият приход от него е в размер на 9915 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, зърнен добив, овце, вино, такса за ползване на ливади, свине, кошери, воденици, зеленчукови градини, ниабет и арусане, други такси.

ПЪНАРЪ [Pınarı] پیکاری **- неуст.** [1333]

През 1516/18 г.[1334] в селото са регистрирани 15 мюсюлмански домакинства и трима неженени мюсюлмани (общността има имам; седем от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от него е в размер на 1700 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, кошери, папур, ниабет и арусане, ресм-и райет, други такси.

През 1530 г.[1335] селото е тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демо-

1329 BOA, TD 370, c. 93.
1330 BOA, TD 498, c. 420 – 421.
1331 پریشلجه [prişelece].
1332 BOA, TD 470, c. 430 – 433.
1333 В BOA, TD 729, c. 431 – само *мезра Пънаръ*.
1334 BOA, TD 77, c. 697.
1335 BOA, TD 370, c. 95.

графските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани – 25, неженени мюсюлмани – 1. Приходът е в размер на 2353 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[1336] представя *Пънаръ* като тимарско селище в нахия Караджа даг на [каза] Филибе. В него са описани 17 мюсюлмански домакинства категория чифт, 8 – категория бенак, четирима неженени мюсюлмани (общността има имам; девет от регистрираните са конвертити първо поколение) и 7 християнски ханета. Общият приход от селото е в размер на 3050 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, плодове, кошери, такса за ползване на ливади и папур, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1337] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. В селището са регистрирани 16 мюсюлмански домакинства категория чифт, 2 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани и 2 християнски домакинства. Общият приход от него е в размер на 3400 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, плодове, кошери, такса за ползване на ливади и папур, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

1336 BOA, TD 494, с. 633.
1337 BOA, TD 1001, с. 643.

Р (ر)

РАВНИК [Ravnik] راونيك - неуст.

През 1516/18 г.[1338] в селото, което по подразбиране би могло да бъде административно отнесено в нахия Чименли, са регистрирани 2 мюсюлмански и 4 християнски ханета, приходът от които, в размер на 3060 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, кошери, вино, водеици, такси за ползване на ливади, ресм-и райет, ниабет и арусане, испенче. Към същата година от „*в Равник, таалюкят*"[1339] (селото е в близост до Филибе) е обособен и приход в размер на 5032 акчета, формиран от облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, такса за ползване на ливади, овощни градини, зеленчукови градини, водеици, люпилни за ориз, други такси, от 6 мюсюлмански ханета (един от описаните е конвертит първо поколение), който е определен като „чифлик на Мехмед бей Михал оглу, санджакбей на Искендерие", за когото във въвеждащата описа на чифлика информация е предадено, че е шехид в „къзълбашката война";[1340] записано е още, че Мехмед бей получава темлик от султан Баязид II (1481 - 1512) за прихода от чифлика, който по късно е превърнат във вакъф на завието и медресето му (т.е. построени от него).

Регистрацията от 1530 г.[1341] представя *Равник* като тимарско село в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 8, неженени мюсюлмани – 2, ханета християни – 11. Приходът е в размер на 2630 акчета. Към тази година е описан и споменатия по-горе *чифлик в „Равник таалюкят"*, въведен с цитираната допълнителна информация, чиито демографски и финансови показатели са следните: ханета мюсюлмани – 8, ханета християни – 3. оризари – 1. Приходът е 6615 акчета.

Тимарската регистрация от 1570 г.[1342] представя селото като тимарско в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. В него са описани 6 мюсюлмански ханета категория чифт, 4 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани (трима от регистрираните за конвертити първо поколение; за един от регистрираните е отбелязано, че е спахия) и 8 християнски домакинства, две от които са определени като хаймане и 2 на „пришъ-

1338 BOA, TD 77, с. 595, 803,
1339 Букв. „зависими".
1340 Вероятно се има предвид кампанията на Селим I (1521 - 1520) срещу персийския шах Исмаил I Сафави (1501 - 1524), чиято кулминация е битката при Чалдъран (23.08.1514).
1341 BOA, TD 370, с. 92, 105.
1342 BOA, TD 494, с. 624 – 625.

лец".[1343] Общият приход от *Равник* е в размер на 2530 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу, вино, лозя, такса за ползване на ливади, ориз, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси. Вакъфската регистрация от същата година[1344] представя *„от Равник, таалюкят, [на] блаженопочившия Мехмед бей Михал оглу"* с 5 мюсюлмански ханета категория чифт и 2 – категория бенак (трима от описаните са конвертити първо поколение), приходът от които, в размер на 2060 акчета и формиран от облагане върху добив на/от ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, такса за ползване на ливади, лозя, водиници, люпилня за ориз в село Ахрянлъ – дн. Оризари, други такси, като част от мюлка на Обреноглу Мехмед бей.

Регистрациите от 1596 г. спазват традицията в описа на *Равник*, което е тимарско село, и *„от Равник, таалюкят, [на] блаженопочившия Мехмед бей Михал оглу"*. Номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис в тимарския регистър[1345] повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 6 мюсюлмански домакинства категория чифт, 11 – категория бенак, 12 неженени мюсюлмани (8 от регистрираните – от които шестима неженени, - са конвертити първо поколение; два от чифлиците, чрез които принципно се инициализира домакинство, „понастоящем са притежание на Мехмед челеби юл-кадъ"), 11 християнски домакинства и двама неженени християни; 7 от регистрираните са „пришълец". Общият приход от Равник е в размер на 3000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу, вино, лозя, такса за ползване на ливади, ориз, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси. Както при предната вакъфска регистрация, така и тук[1346] „от Равник, таалюкят, [на] блаженопочившия Мехмед бей Михал оглу" е част от мюлка на Обреноглу Мехмед бей. Демографският опис повтаря напълно този от предната регистрация; общият приход е в размер на 2495 акчета, формиран от данъчно облагане на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, такса за ползване на ливади, лозя, водиници, люпилня за ориз в село Ахрянлъ, ориз, други такси.

1343 پریشلچه [prişelece].
1344 BOA, TD 498, c. 592 – 593.
1345 BOA, TD 1001, c. 635.
1346 BOA, TD 470, c. 611 – 612.

РАДИЛАВА, РАДУЛАВА [Radul ava, Radil ava] رادیلاوه ,رادولاوه - дн. Радилово, община Пещера

През 1516/18 г.[1347] селото е записано в нахия Самако (Самоков). В него са регистрирани 5 мюсюлмански ханета (трима от описаните са конвертити първо поколение), 67 християнски ханета, 38 неженени християни и 7 вдовишки ханета. Общият приход от селището е в размер на 4750 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, шира, лен, свине, воденици; ресм-и райет, испенче, ниабет и арусане.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1348] селището отново е отнесено в нахия Самако (Самоков); регистриран е един войнук с двама ямаци. Във войнушкия регистър от 1528/29 г. регистрационната ситуация се повтаря.

През 1530 г.[1349] *Радилова* е тимарско село, записано в каза Самако (Самоков). Отразени са 3 мюсюлмански ханета, 89 християнски, 12 неженени християни и 8 вдовишки ханета. Общият приход от селото е в размер на 9400 акчета.

През 1570 г.[1350] селището е регистрирано като част от „височайшите" (т.е. султански на Селим II, 1566 - 1574) хасове; отнесено е към нахия Сарухан бейли (Септември) в „споменатата" [каза] (т.е. Пазарджик). Към този момент в Радилова са регистрирани: 3 мюсюлмански домакинства, 75 християнски (един от регистрираните християни е свещеник), 1 неженен християнин. Общият приход от него е в размер на 2700 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, смесено зърно, кошери, свине, овце, шира, плодове, воденици, зеленчукови градини, сено, вино; ресм-и тапу, ресм-и чифт, испенче, ниабет и арусане, сборни такси. Към същата година в селото са регистриран и един зеваид войнук.

През 1596 г.[1351] в *Радилова* са регистрирани 2 мюсюлмански домакинства и 124 християнски. Общият приход от селището е в размер на 3960 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, смесено зърно, кошери, ресм-и чифт, испенче, свине, шира, овце, плодове, зеленчукови градини, сено, вино, ресм-и тапу, такса върху ливади, ниабет и арусане, др. сборни такси. Към същата година в селото е регистриран един зеваид войнук.

1347 BOA, TD 77, с. 707 – 708.
1348 BOA, MAD 81, с. 173.
1349 BOA, TD 370, с. 117.
1350 BOA, TD 494, с. 713 – 714, 686.
1351 BOA, TD 1001, с. 723 – 724, 685.

РАДИНОВА [Radinova] رلدينوه - дн. Радиново, община Марица

През 1516/18 г.[1352] селото по подразбиране би могло да бъде административно отнесено в нахия Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 35 християнски ханета, четирима неженени християни и 5 вдовишки ханета; до имена на трима от описаните има бележка „пришълец".[1353] Общият приход от селището е в размер на 4505 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, свине, вино, кошери, ниабет и арусане, испенче. Към същата година в *Радинова* са регистрирани и 13 ханета на зеваид войнуци.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1354] в селото са записани 4 войнушки гьондера (един войнук и един ямак са съответно от „*село Душаниче* – дн. Душанци *в Изладие* – дн. Златица" и Истрелча – дн. Стрелча; един войнук и един ямак са определени като „хаймане") и двама ямаци на войнушкия санджакбей

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[1355] войнушките гьондери са отново 4 (отразени са ротации в тях; двама ямаци са от Попинич – дн. Попинци); двамата ямаци на войнушкия санджакбей са същите, както в предната регистрация.

Регистрацията от 1530 г.[1356] представя селището като тимарско в казата Филибе. Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета християни – 45, вдовици – 6.

През 1570 г.[1357] селото е част от зиамет в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. В него са регистрирани 14 християнски домакинства и 11 неженени християни. Общият му приход е в размер на 1813 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, вино, шира, кошери, зеленчукови градини, ресм-и тапу, свине, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година в Радинова са записани и петима ямаци на войнушкия санджакбей.

През 1596 г.[1358] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селището са описани 10 християнски ханета, две от които на „пришълец", и четирима неженени християни. Общият приход от него е в размер на 3000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, вино, шира, кошери, зеленчукови градини, ресм-и тапу, свине, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси. Към годината на регистрация в

1352 BOA, TD 77, c. 567 – 568, 810.
1353 پريشلجه [prişelece].
1354 BOA, MAD 81, c. 157 – 158, 182.
1355 BOA, TD 151, c. 331, 386.
1356 BOA, TD 370, c. 93.
1357 BOA, TD 494, c. 665 – 666, 680.
1358 BOA, TD 1001, c. 570 – 571, 678, 683.

селото са записани отново петима ямаци на войнушкия санджакбей и трима зеваид войнуци.

РАХМАНЛЪ [Rahmanlı] رحمانلو - дн. Розино, община Карлово

През 1516/18 г.[1359] описът на село *Рахманлъ* е предаден заедно с този на село Караджа Яхши.[1360] В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме запис: „село Рахманлъ; тези всички са ямаци на субашията на [юрушки джемаат] Налдьокен." Регистрирани са 21 мюсюлмански ханета и 7 неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 1104 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, лен, орехи, водениции, ниабет и арусане, ресм-и райет, други такси.

Регистрацията от 1530 г.[1361] не представя селище с име Рахманлъ. За сметка на това намираме село *Бей с друго име Рахманлъ* като част от хасовете на „падишаха закрилник на света (Сюлейман I, 1520 - 1566) в казата Филибе (Пловдив)". В него са регистрирани 64 мюсюлмански домакинства и единадесет неженени мюсюлмани. Приходът от селото е в размер на 8245 акчета. Най-интересно е, че село *Бей с друго име Рахманлъ* с абсолютно същите демографски и религиозни характеристики, но с приход 1927 акчета, е регистрирано като част от султанските хасове и в каза Самако (Самоков).[1362] Справка с регистъра от 1525 г. показва, че там са записани както цитираното през 1516/18 г. село *Рахманлъ* с цитираната пояснителна записка и актуализирани демографски характеристики (райетски ханета мюсюлмани – 16, неженени мюсюлмани (рая) – 2, ханета на ямаци – 24, неженени ямаци – 7),[1363] така и *Бей/Рахманлъ към Самако* със следния демографски профил: ханета мюсюлмани – 65, неженени мюсюлмани – 16; приход 8245 акчета.[1364] Следователно, разглежданото село *Рахманлъ* не е отразено през 1530 г., но имаме данните му малко преди това.

1359 BOA, TD 77, с. 762.

1360 Виж статията за *Караджа Яхши.*

1361 BOA, TD 370, с. 87.

1362 BOA, TD 370, с. 116. Както всъщност и записаното в съседство с него село Долно Драглище, което е част от султанските хасове и в казата Филибе (Пловдив) – с. 87, и в казата Самако (Самоков) – с. 116, като при него е налице абсолютно съвпадение, т.е. пренесен от администрацията запис.

1363 BOA, MAD 519, с. 275.

1364 BOA, MAD 519, с. 82. В TD 77, с. 600 е поместен описът на селището, записано само като *Бей*, нахия Кьостениче (Костенец), със следните характеристики: ханета мюсюлмани – 60, неженени мюсюлмани – 22 (общността има имам; седем от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 8139 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, лен, зеленчукови градини, плодове, водениции, такси за ползване на ливади, лозя, коноп, ниабет и арусане, ресм-и райет.

През 1570 г.[1365] селището е административно отнесено в нахия Гьопса, с пояснението, че е от юрушките джемаати Налдьокен. В него са регистрирани 83 мюсюлмански ханета (петима от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селото е в размер на 1370?[1366] акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: облагане на юруците, пшеница, смесено зърно, плодове, лен, лозя, сено, ресм-и тапу, такса за ползване на ливади, такса за ползване на пасища, воденици, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1367] в селото са регистрирани 24 джелепкешани, от които 14 нови.

През 1596 г.[1368] информацията за селото в уводната рубрика на регистрационната матрица се повтаря. В него са описани 102 мюсюлмански ханета. Общият приход от селището е в размер на 5500 акчета, формирани от данъчно обособените позиции, приведени по-горе.

РЕДЖЕБ [Receb] رجب - дн. не съществува[1369]

През 1516/17 г.[1370] селото е административно отнесено в нахия Чименли. В него са регистрирани 16 мюсюлмански ханета, от които 8 на ямаци; двама от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 1674 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ресм-и райет, ресм-и боюндурук, ниабет и арусане.

Регистрацията от 1530 г.[1371] представя селото като тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 14, [ханета на] ешкинджии и ямаци – 4. Приходът е в размер на 1488 акчета.

През 1570 г.[1372] селището е тимарско в нахия Караджа даг на [каза] Филибе (Пловдив). В него са описани 18 мюсюлмански домакинства категория чифт, две от които на ямаци, 6 – категория половин чифт, 2 – категория бенак, седем неженени мюсюлмани (общността има имам; трима от регистрираните са конвертити първо поколение; шестима от регистрираните към момента на регистрация са в селата Сюлемишлер – дн. Плодовитово, Кьоселер (2), Тимур обасъ (2) и Кара гьозлю) и две християнски домакинства. Общият приход от селото е в размер на 3000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт,

1365 BOA, TD 494, с. 622 – 623.
1366 Нечетливо.
1367 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 65.
1368 BOA, TD 1001, с. 632 – 633.
1369 Вероятно селото е било разположено около дн. Маноле.
1370 BOA, TD 77, с. 576 – 577.
1371 BOA, TD 370, с. 110.
1372 BOA, TD 494, с. 644.

ресм-и боюндурук, испенче, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, ресм-и тапу, сено, такса за ползване на пасище, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1373] административната и номинативна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В *Реджеб* са описани 34 мюсюлмански ханета категории чифт, половин чифт и бенак, 7 неженени мюсюлмани и 4 цигански домакинства. Общият приход от селището е в размер на 3500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, ресм-и тапу, сено, такса за ползване на пасище, ресм-и духан от циганите, ниабет и арусане, други сборни такси.

РЕИС ОБАСЪ [Reis obası] ریس اوباسی - дн. Главатар, община Калояново

Регистрацията от 1530 г.[1374] представя селото като част от мюлка на Ибрахим паша в казата Филибе (Пловдив). В уводната рубрика на регистрационната му матрица е записано, че се отделя от село Исмаил Дираз – дн. не съществува. Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани – 5, неженени мюсюлмани – 1, [ханета на] ямаци – 1, [ханета на] оризари – 1. Приходът е в размер на 750 акчета.

През 1570 г.[1375] *Реис обасъ с друго име Шехир бей* е едно от селата от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566). В уводната рубрика административно е отнесено в нахия Караджа даг [на каза Филибе]; записано е още, че в селото са установили юруци, които плащат ресм-и духан и адет-и агнам на вакъфа. Регистрирани са 18 мюсюлмански домакинства категория бенак и петима неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 2569 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и духан, овце (2225 акчета, от които 2000 са само от двма от описаните), сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1376] от селото са записани трима джелепкешани.

През 1596 г.[1377] въвеждащата описа на селото информация от уводната рубрика е пренесена дословно от предната регистрация. В *Реис обасъ/Шехир бей* са описани 16 мюсюлмански ханета категория бенак и 11 неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на

1373 BOA, TD 1001, с. 653 – 654.
1374 BOA, TD 370, с. 98.
1375 BOA, TD 498, стр, 305.
1376 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 54.
1377 BOA, TD 470, с. 301 – 302.

2569 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и духан, овце, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

РОГОШ-И БЮЗЮРГ И РОГОШ-И КЮЧЮК [Rogoş-i büzürg ma'a Rogoş-i küçük] روغوش بزرك مع روغوش كوچك - Голямо Рогош и Малко Рогош, дн. Рогош, община Марица

Във войнушките регистрации от 1523 г. и 1528/29 г. са първите данни от разглежданите регистрации за двете села.

През 1523 г.[1378] в *Рогош-и кючюк* са записани 4 войнушки гьондера (един ямак и един войнук са „хаймане"; един ямак е от Десичова – дн. Лесичово), а в *Рогош-и бюзюрг* – 14 войнушки гьондера (петима ямаци са хаймане; трима ямаци са от Панаириште – дн. Панагюрище; един ямак е от Излат траб – дн. Златитрап). Към същата година в Рогош са записани и трима ямаци на войнушкия санджакбей.

През 1528/29 г.[1379] в *Рогош-и бюзюрг* отново са записани 14 войнушки гьондера (отразени са ротации в тях), а в *Рогош-и кючюк* – 4. В *Рогош* са регистрирани и трима ямаци на войнушкия санджакбей.

През 1530 г. двете села са регистрирани заедно. Те са тимарски в казата Филибе (Пловдив). Най-изненадващо обаче, села със същите имена и самостоятелни регистрационни профили са записани като тимарски с уточнението „във вилаета Филибе" и в санджака Чирмен, което най-вероятно означава, че приходите от селата се разделят между тимари в казата Филибе на санджака Паша и санджака Чирмен.[1380] В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис на селата в каза Филибе на санджака Паша намираме запис: „село Рогош-и бюзюрг, спада към Филибе, и село Рогош-и кючюк, и село Ак баш – дн. Горно Белово, [което] е село от хайманета". Демографските и финансови характеристики на, очевидно, трите села са следните: ханета мюсюлмани – 6, ханета християни – 26, неженени християни – 5, вдовици – 1, зеваид войнуци – 17. Приходът е в размер на 5500 акчета. Демографските характеристики на двете села с името *Рогош в санджака Чирмен* са идентични (ханета християни – 29, вдовишки ханета - 1); различават се финансовите: *Рогош-и кючюк* – 2801 акчета, *Рогош-и бюзюрг* – 3066 акчета.

През 1570 г.[1381] двете села са тимарски в нахия Коюн тепе на [казата] Филибе. В *Рогош-и бюзюрг* са регистрирани 10 християнски ханета, от които 2 на „външна рая" (до имената на трима от описаните има бележки, че са от селата Маркова – дн. Марково, Ибрахим бей – дн.

1378 BOA, MAD 81, c. 155, 156 – 157, 183.
1379 BOA, TD 151, c. 335 – 337, 342, 383.
1380 BOA, TD 370, c. 96, 352.
1381 BOA, TD 494, c. 626 – 627, 682 – 683.

Динк и Юнд оглан – дн. Катуница). Общият приход от селището е в размер на 3457 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, свине, лен, сено, ресм-и тапу, лозя, вино, ниабет и арусане, други сборни такси. В *Рогош-и кючюк* са регистрирани 22 християнски домакинства, едно от които е определено като „външна рая" (12 от описаните са „хаймане", до името на един от описаните има бележка, че е "от село Дука, от вакъфа на султан Баязид [II]"). Общият приход от селището е в размер на 4720 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, свине, шира, сено, ресм-и тапу, вино, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година в *Рогош-и бюзюрг* са записани и четирима ямаци на войнушкия санджакбей, един от които от Саруджа – дн. Царацово, който сменя свещеник от Истанимака – дн. Асеновград.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1382] в двете села са записани четирима джелепкешани, които са нови.

Във фрагмент от войнушки опис от 70-те год. на XVI в.[1383] намираме „допълване към село *Рогош-и кючюк*" (което най-вероятно означава, че описът на войнуците в селото е непълен, т.е. представените данни са непълни); регистрирани са 3 войнушки гьондера.

През 1596 г.[1384] административната информация в уводните рубрики и на двете села повтаря тази от предната регистрация. В *Рогош-и бюзюрг* са регистрирани 13 християнски ханета, от които 10 са инициализирани чрез бащини. Общият приход от селището е в размер на 3200 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, свине, лен, сено, ресм-и тапу, лозя, вино, ниабет и арусане, други сборни такси. В *Рогош-и кючюк* са регистрирани 14 християнски домакинства, 6 от които на „пришълец"[1385] и двама неженени християни. Общият приход от селището е в размер на 4500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, свине, шира, сено, ресм-и тапу, вино, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година в *Рогош-и бюзюрг* са регистрирани четирима ямаци на войнушкия санджакбей и 8 ханета на зеваид войнуци, а в *Рогош-и кючюк* – 10 ханета на зеваид войнуци.

1382 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 73.
1383 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 194.
1384 BOA, TD 1001, с. 637, 679.
1385 پريشلچه [prişelece].

С (صد,س)

САБЪНДЖЪ [Sabıncı] صابنجى - вер. дн. не съществува

През 1516/18 г.[1386] в „Сабънджъ, спадащо към Касаблъ – дн. Ивайло" са регистрирани 7 ханета на ешкинджии и ямаци и двама неженени мюсюлмани, за които е записано, че са рая; един от описаните е конвертит първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 1867 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, зеленчукови градини, ниабет и арусане, ресм-и райет, ресм-и боюндурук.

През 1530 г.[1387] селото е тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 2, неженени мюсюлмани – 1, [ханета на] ешкинджии и ямаци – 10. Приходът е в размер на 1445 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[1388] представя селото като тимарско в нахия Доган кьой на каза Татарджък (Пазарджик). В него са описани 14 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 8 на ямаци и оризари, 2 – категория половин чифт, 3 – категория бенак и двама неженени мюсюлмани; четирима от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 1100 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, папур, кошери, лозя, ресм-и тапу, зеленчукови градини, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1389] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. В селището са описани 8 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт, 6 – категория бенак и един неженен мюсюлманин; трима от регистрираните са конвертити първо поколение. Общият приход от него е в размер на 1500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, папур, кошери, лозя, ресм-и тапу, зеленчукови градини, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

1386 BOA, TD 77, с. 649.
1387 BOA, TD 370, с. 111.
1388 BOA, TD 494, с. 748 – 749.
1389 BOA, TD 1001, с. 759.

САГЪНЛЪ С ДРУГО ИМЕ СЕИДЛЕР [Sağınlı nam-i diğer Se'idler] ساغنلو نام دكر سعيدلر - дн. Симеоновец, община Септември

През 1516/18 г.[1390] селото е административно отнесено към Самако (Самоков). В него са регистрирани 22 мюсюлмански ханета, шестима неженени мюсюлмани и 24 ханета на оризари, 8 от които сеят на [река] Елли дере и 9 – на река Али бей (общността има имам; петима от записаните са конвертити първо поколение, за един от които има запис „бедняк"[1391]; един от записаните е от Разлог). Общият приход от селището е в размер на 3242 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, плодове, овце, зеленчукови градини, лен, люпилни за ориз, облагане на оризарите, ресм-и райет, ниабет и арусане. Към същата година в селото е регистрирана и една мюсюлманска соколарска бащина.

През 1530 г.[1392] селото е тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани – 23, неженени мюсюлмани – 5, [ханета на] оризари – 45. Приходът е в размер на 3200 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[1393] представя селището като част от зиамет в нахия Сарухан [бейли] (Септември) на казата Татарджък (Пазарджик). В него са описани 29 мюсюлмански домакинства категория чифт, 21 – категория половин чифт, 13 – категория бенак, 10 неженени мюсюлмани, мухасъл – 2 (общността има имам; четирима от регистрираните са конвертити първо поколение) и 5 християнски домакинства, четири от които са на „пришълец".[1394] Общият приход от селището е в размер на 7778 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, плодове, зеленчукови градини, лен, лозя, овце, шира (от християните от Семчине – дн. Семчиново), ресм-и тапу, такса за ползване на ливади, ниабет и арусане, „външни десятъци [от произвеждащи от село] Новасил, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1395] в *Сеидлер* е записан един джелепкешан.

През 1596 г.[1396] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В Селището са регистрирани 29 мюсюлмански домакинства категория чифт, 15 – категория половин

1390 BOA, TD 77, c. 651 – 652, 819.
1391 فقرالمال[fikr ül-mal].
1392 BOA, TD 370, c. 111.
1393 BOA, TD 494, c. 725 – 726.
1394 پريشلجه [prişelece].
1395 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 84.
1396 BOA, TD 1001, c. 734 – 735.

чифт, 8 – категория бенак, петима неженени мюсюлмани (седем от описаните са конвертити първо поколение), 3 цигански домакинства и 3 християнски домакинства. Общият приход от селището е в размер на 7778 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, плодове, зеленчукови градини, лен, лозя, овце, шира (от християните от Семчине – дн. Семчиново), ресм-и тапу, такса за ползване на ливади, ниабет и арусане, „външни десятъци [от произвеждащи от село] Новасил, други сборни такси.

САГЪР-И КОДЖА [Sağır-i koca] صاغرقوجه - дн. Сарая, община Пазарджик

През 1516/18 г.[1397] в селото са регистрирани 12 мюсюлмански ханета, от които 4 – на синове на спахии, 1 – на маслар, 4 на ешкинджии и ямаци (трима от описаните са конвертити първо поколение, двама от които са ямаци), един неженен мюсюлманин и 8 ханета на оризари. Общият приход от него е в размер на 2370 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, лен, зеленчукови градини, такса за ползване на ливади, воденици, лозя, ресм-и чифт, облагане на оризарите, ресм-и боюндурук, ниабет и арусане.

През 1530 г.[1398] селото е записано с името *Саръ коджа*; то е тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 2 неженени мюсюлмани – 2 [ханета на] оризари – 8, неженени [оризари] – 3, [ханета на] ямаци – 3. Приходът е в размер на 3620 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[1399] представя селището като тимарско в нахия Доган кьой на каза Татарджък (Пазарджик). В него са записани 15 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 4 на оризари, и 3 – категория бенак; трима от регистрираните са конвертити първо поколение. Общият приход от селото е в размер на 3710 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, такса за ползване на ливади, воденици, люпилня за ориз, плодове, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1400] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 11 мюсюлмански ханета категория чифт, едно от които на оризар, 1 – катего-

1397 BOA, TD 77, с. 648.
1398 BOA, TD 370, с. 112.
1399 BOA, TD 494, с. 763.
1400 BOA, TD 1001, с. 773.

рия половин чифт, 3 – категория бенак, един неженен мюсюлманин и едно циганско домакинство (един от чифлиците, чрез които принципно се инициализират мюсюлмански домакинства, е „във владение на Мехмед, кетхуда (т.е. надзорник) на тимарите на вилаета Караман; два от чифлиците са „във владение на Хасан бей, спахия). Общият приход от селището е в размер на 2000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, такса за ползване на ливади, воденици, люпилня за ориз, плодове, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

САДЪКЧА (САДЪКЧЪ) [Sadıkça/ı] صادقچه/ی - дн. Верен, община Братя Даскалови, обл. Стара Загора

През 1516/18 г.[1401] селото е административно отнесено в нахия Чименли. В него са регистрирани 12 мюсюлмански ханета и трима неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 1668 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, овощни градини, ресм-и райет, ниабет и арусане.

През 1530 г.[1402]селището е тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 16, неженени мюсюлмани – 3. Приходът е в размер на 2041 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[1403] представя селото като тимарско в нахия Караджа даг на [каза] Филибе. В него са описани 29 мюсюлмански ханета категория чифт, от които едно на ямак, 1 – категория бенак и четирима неженени мюсюлмани; трима от записаните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 3460 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, лозя, сено, овощни градини, ресм-и тапу, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1404] от село *Садъклъ*, нахия Караджа даг, са записани двама джелепкешани.

В регистрацията от 1596 г.[1405] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селището са описани 32 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт, 2 – категория бенак и двама неженени мюсюлмани. Приходът

1401 BOA, TD 77, c. 577 – 578.
1402 BOA, TD 370, c. 110.
1403 BOA, TD 494, c. 608.
1404 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 57.
1405 BOA, TD 1001, c. 616 – 617.

от него е в размер на 4000 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, цитирани по-горе.

САЛИХЛИ [Salihli] صالح لو - дн. Борец, община Брезово[1406]

През 1570 г.[1407] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме следния запис: „ село Салихли, в близост до [село] Хъзър шейх (дн. Стрелци), от вакъфа на Ебу [Еюб ал-]Ансари, от споменатия тимар[1408]; извън дефтера. В споменатото село се заселили рая, която била извън дефтера…в новия дефтер се записа, че десятъци, ниабет и арусане, десятъци от плодове, адет-и агнам и други такси се дават на спахията." Регистрирани са 36 мюсюлмански ханета категория бенак и 13 неженени мюсюлмани. Тимарският, в случая, приход е в размер на 1000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, кошери, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1409] обяснителната записка в уводната рубрика повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 1 мюсюлманско хане категория чифт. 26 – категория бенак и двама неженени мюсюлмани. Приходът е в размер на 1500, формиран от данучно обособените позиции, цитирани по-горе.

САРУДЖА [Saruca] صاروجه - дн. Царацово, община Марица

През 1516/18 г.[1410] в селото са регистрирани 4 мюсюлмански домакинства (един от описаните е конвертит първо поколение), 41 християнски домакинства и петима неженени християни (седем от описаните са „пришълец"[1411]). Общият приход от селището е в размер на 1600 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, свине, кошери, вино, такса за ползване на ливади, ресм-и райет, ниабет и арусане, испенче. Към същата година в *Саруджа* е регистрирано и едно хане на зеваид войнук.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1412] в селото е записан един войнушки гьондер и един ямак на войнушкия санджакбей.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[1413] информацията се повтаря дословно.

1406 BOA, TD 729, c. 429 – само *мезра Салихли.*
1407 BOA, TD 494, c. 649 – 650.
1408 Т.е. приходите от регистрираните данъкоплатци, изброени по-нататък, са тимарски.
1409 BOA, TD 1001, c. 567 -568.
1410 BOA, TD 77, c. 770 – 771, 812.
1411 پريشلچه [prişelece].
1412 BOA, MAD 81, c. 149.
1413 BOA, TD 151, c. 344.

Регистрацията от 1530 г.[1414] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани – 4, ханета християни – 43, неженени християни – 3. Приходът е в размер на 2846 акчета.

През 1570 г.[1415] *Саруджа* е тимарско селище в каза Коюн тепе на [каза] Филибе. Регистрирани са 5 мюсюлмански ханета (един от описаните е конвертит първо поколение) и 77 християнски ханета, седем от които са на „пришълец". Общият приход от него е в размер на 5190 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, орехи, плодове, воденици, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година в *Саруджа* са регистрирани четирима ямаци на войнушкия санджакбей.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1416] от селото са записани 11 джелепкешани, девет от които нови.

През 1596 г. селото е вече част от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566);[1417] както в предната регистрация, така и тук е административно отнесено в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. В него са регистрирани 5 мюсюлмански домакинства и един неженен мюсюлманин (двама от описаните са конвертити първо поколение), 45 християнски домакинства и 12 неженени християни; до имената на седем от регистрираните има бележка „пришълец". Общият приход от селището е в размер на 10 000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, шира, вино, свине, такса за ползване на ливади, зеленчукови градини, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси. Паралелно с това, в тимарската регистрация от същата година в Саруджа са записани четирима ямаци на войнушкия санджакбей и 7 ханета на зеваид войнуци.[1418]

САРУДЖАЛАР [Sarucalar] صاروجلر - дн. не съществува

През 1516/18 г.[1419] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме следния запис: „село Саруджалар, установили се (т.е. жителите му) в близост до село Иналлар – дн. не съществува[1420]; сеят на свободно място." В селото са регистрирани 14 мюсюлмански ханета, от които 8 на оризари и три на ямаци, и петима неженени мюсюлмани, от които трима ямаци (общността има имам; трима

1414 BOA, TD 370, c. 96.
1415 BOA, TD 494, c. 605 – 606, 682.
1416 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 72.
1417 BOA, TD 470, c. 306 – 307.
1418 BOA TD 1001, c. 680, 682.
1419 BOA, TD 77, c. 646.
1420 Виж статията за *Иналлар.*

от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 289 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, зеленчукови градини, плодове, ниабет и арусане, ресм-и райет, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите.

Регистрацията от 1530 г.[1421] представя селището като тимарско в казата Татар Пазаръ. Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 3, неженени мюсюлмани – 3, [ханета] оризари – 8, [ханета на] ямаци – 5. Приходът е в размер на 501 акчета.

През 1570 г.[1422] селото е тимарско в нахия Сарухан бейли (Септември) на [каза] Татарджък. В него са описани 1 мухасъл, 4 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория половин чифт, 10 – категория бенак и 9 неженени мюсюлмани; двама от регистрираните са конвертити първо поколение. Общият приход от него е в размер на 1450 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, ресм-и тапу, зеленчукови градини, плодове, лозя, сено, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1423] номинативната и административна информация в уводната рубрика повтаря тази от предната регистрация. В селището са регистрирани 6 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория половин чифт, 10 – категория бенак и четирима неженени мюсюлмани; двама от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от него е в размер на 2000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, ресм-и тапу, зеленчукови градини, плодове, лозя, сено, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

САРУХАН БЕЙЛИ [Saruhan beyli] صاروحان بكلو - дн. Септември

Сарухан бейли иЕски Белова[1424] са част от вакъфа на Дауд паша от XV в., но тъй като страниците от регистъра от 1516/18 г., на които е описът на селището липсват, то от тази година единствената информация, която имаме е, че в него регистрирано едно хане на атмаджия[1425] и че селището е административен център на едноименната нахия, която присъства във всички разглеждани регистрации.

1421 BOA, TD 370, c. 112.
1422 BOA, TD 494, c. 782.
1423 BOA, TD 1001, c. 792 – 793.
1424 Виж статията за *Белова (Белово).*
1425 BOA, TD 77, c. 817.

През 1530 г.[1426] демографските и финансови характеристики на Сарухан бейли са предадени общо с тези наЕски Белова. Те са следните: ханета мюсюлмани – 30, неженени мюсюлмани – 8, [ханета на] оризари – 49, ханета християни – 26, неженени християни – 8[1427], ханета на цигани – 7, неженени цигани – 9. Приходът е в размер на 23 200 акчета.

През 1570 г.[1428] в селището са регистрирани 21 мюсюлмански домакинства категория чифт, 26 – категория половин чифт, 49 – категория бенак, тридесет и двама неженени мюсюлмани, 193 ханета на оризари, които сеят на реките Дауд паша, Али бей и Емир фъкъх (14 от описаните, двама от които при оризарите, са конвертити първо поколение), и 15 християнски домакинства, обозначени като хайманета. Общият приход от него е в размер на 36 848 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, испенче, пшеница, смесено зърно, плодове, лен, зеленчукови градини, кошери, ориз, ниабет и арусане, лозя, други такси. Регистрацията на селището завършва с описа на общността на циганите „към споменатото село, които плащат испенчето си на вакъфа, а хараджа си са накарани да дават на негово величество падишаха закрилник на света"; записани са петдесет и трима души.

През 1596 г.[1429] структурата и съдържанието на селищния опис повтарят тези от предната регистрация. Регистрирани са 127 мюсюлмански ханета (в смисъл на стандартна данъчна единица), 9 неженени мюсюлмани, 77 оризари (19 от описаните мюсюлмани, пет от които при оризарите, са конвертити първо поколение), сеещи на реките, цитирани по-горе, и 7 християнски хайманета. Общият приход от Сарухан бейли е в размер на 36 900 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, испенче, пшеница, смесено зърно, плодове, лен, зеленчукови градини, кошери, ориз, лозя, орехи, лук, воденици, ниабет и арусане, други такси. Както при предната регистрация, циганските домакинства, описът на които е предшестван от записа, цитиран по-горе, са записани след данъчната рекапитулация; техният брой е 27.

1426 BOA, TD 370, с. 113.

1427 Предвид по-късния следващ опис, в който в Сарухан бейли християните са обозначени като хайманета в края на селищния опис, което вероятно означава, че не много преди регистрацията са се заселили в селището, би могло да се предположи, че християнските домакинства и неженените християни тук се отнасят заЕски Белова.

1428 BOA, TD 498, с. 508 – 512.

1429 BOA, TD 470, с. 530 – 533.

САРЪ АВДУЛ [Sarı Avdul] صارو اودول - неуст.

През 1516/18 г.[1430] в селото са регистрирани 39 мюсюлмански ханета, от които 18 на оризари, 15 на ешкинджии, ямаци и маслари и 6 ханета рая (в смисъл на стандартна данъчна единица); общността има двама имами; трима от описаните са сеиди; двама от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от него е в размер на 2244 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, кошери, лозя, лен, ниабет и арусане, ресм-и райет, облагане на оризарите, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[1431] представя селището като тимарско, в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 2, [ханета на] оризари – 6, [ханета на] ешкинджии, ямаци и маслари – 2. Приходът е в размер на 2089 акчета.

През 1570 г.[1432] селото е тимарско в нахия Доган кьой на [казата] Татарджък (Пазарджик). Описани са 31 мюсюлмански домакинства категория чифт, от които 5 на ямаци и 13 на оризари, 3 – категория половин чифт, 5 – категория бенак и трима неженени мюсюлмани (общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 3058 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, сено, лозя, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1433] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В *Саръ Авдул* са описани 17 мюсюлмански ханета категория чифт, 4 – категория половин чифт, 11 – категория бенак и петима неженени мюсюлмани (двама от регистрираните са сеиди; един от регистрираните е конвертит първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 4000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, сено, лозя, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

САРЪ ГЬОЛ [Sarı göl] صاروكول - дн. Блатница, община Стрелча

През 1516/18 г.[1434] в селото са регистрирани 5 мюсюлмански ханета на маслари; един от описаните е и имам. Общият приход от него е в размер

1430 BOA, TD 77, с. 805.
1431 BOA, TD 370, с. 112.
1432 BOA, TD 494, с. 758 – 759.
1433 BOA, TD 1001, с. 768.
1434 BOA, TD 77, с. 710.

на 304 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лозя, ресм-и боюндурук, ресм-и арус.

Регистрацията от 1530 г.[1435] представя селището като част от зиамета на Хюсам бей - кетхуда на вилаета Румили в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики са следните: [ханета] маслари – 8; приход: 144 акчета.

През 1570 г.[1436] селото е част от зиамет в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. В него са регистрирани 23 мюсюлмански домакинства, от които 19 на маслари, и едно [хане, плащащо] ресм-и духан; общността има имам. Общият приход от него е в размер на 2594 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, ресм-и тапу, сено, плодове, лозя, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1437] от селото са записани шестима джелепкешани, петима от които нови.

През 1596 г.[1438] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. В селището са описани 22 мюсюлмански домакинства категория чифт, 16 – категория бенак и 7 неженени мюсюлмани (общността има имам; седем от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от него е в размер на 3600 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, ресм-и тапу, сено, плодове, лозя, ниабет и арусане, други сборни такси.

САРЪ ДЕМИРДЖИЛИ (ТИМУРДЖЪЛЪ) [Sarı demircili (timurcılı)] (صارودمرجلو(تمورجلو **- дн. Златосел, община Брезово**

През 1516/18 г.[1439] селото по подразбиране би могло да бъде административно отнесено в нахия Чименли. Регистрирани са 5 мюсюлмански ханета, от които 3 на ешкинджии и ямаци; общността има имам. Общият приход от него е в размер на 1639 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, орехи, зеленчукови градини, ресм-и райет, ресм-и арус.

Регистрацията от 1530 г.[1440] представя селището като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 10, неженени – 2, [ханета на] ешкинджии – 1. Приходът е в размер на 1244 акчета.

1435 BOA, TD 370, c. 92.
1436 BOA, TD 494, c. 570.
1437 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 68.
1438 BOA, TD 1001, c. 583.
1439 BOA, TD 77, c. 580.
1440 BOA, TD 370, c. 94.

През 1570 г.[1441] селото е тимарско в нахия Караджа даг на [каза] Филибе. В него са описани 1 мухасъл, 17 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 5 на ямаци, 6 – категория половин чифт и трима неженени мюсюлмани (общността има имам, за кого е записано, че е и шейх на завието на Кадемли? баба; петима от регистрираните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 980 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, плодове, орехи, кошери, сено, такса за ползване на ливади, ресм-и тапу, нибет и арусане, приход от облагане шейха на завието (10 акчета) други сборни такси.

През 1596 г.[1442] административната и номинативна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са регистрирани 16 мюсюлмански ханета категория чифт и един неженен мюсюлманин; един от описаните е конвертит първо поколение. Общият приход от него е в размер на 500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, плодове, орехи, кошери, сено, такса за ползване на ливади, ресм-и тапу, ниабет и арусане, приход от облагане шейха на завието (10 акчета), други сборни такси.

САРЪ ИРИ [Sarı iri] صاروايرى - дн. съставна част на с. Болярино

През 1516/18 г.[1443] по подразбиране селото би могло да бъде административно отнесено в нахия Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 8 мюсюлмански ханета, от които едно на оризар и едно на ямак. Общият приход от селището е в размер на 1623 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, ресм-и райет, ниабет и арусане, облагане на оризарите.

Регистрацията от 1530 г.[1444] представя селището като тимарско в казата Филибе. Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 8, неженени – 2, ханета оризари – 1. приходът е в размер на 939 акчета.

През 1570 г.[1445] селото е тимарско в [каза] Филибе. В него са описани 26 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 9 на ямаци от джемата Тимур обасъ, и 11 цигански домакинства. Общият приход от него е в размер на 3000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, ресм-и духан от циганите, пше-

1441 BOA, TD 494, с. 586 – 587.
1442 BOA, TD 1001, с. 597.
1443 BOA, TD 77, с. 572 – 573.
1444 BOA, TD 370, с. 92.
1445 BOA, TD 494, с. 641 – 642.

ница, смесено зърно, кошери, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1446] от село *Саръ Ири с друго име Аяклъ дар* – нахия Караджа даг - са записани трима джелепкешани, двама от които нови.

През 1596 г. [1447] в *Саръ ири* са описани 22 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 5 на юруци и ямаци, 2 – категория бенак и един неженен мюсюлманин; един от регистрираните е конвертит първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 3500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

САТЪ ОБАСЪ [Satı obası] صاتی اوباسی - вер. изчезнало[1448]

През 1516/18 г.[1449] селото е административно отнесено в нахия Чименли. В него са регистрирани 12 мюсюлмански ханета и четирима неженени мюсюлмани (общността има имам; двама от описаните са определени като акънджии; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от него е в размер на 2352 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, лозя, воденици, орехи, лен, ресм-и райет, ниабет и арусане.

Регистрацията от 1530 г.[1450] представя селището като тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 12; приход: 1230 акчета.

През 1570 г.[1451] селото е административно отнесено в нахия Караджа даг на каза Филибе (Пловдив); в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е записано, че е в близост до [село] Сефер Ювеис.[1452] В него са описани 11 мюсюлмански ханета категория чифт и 1 – категория бенак (един от регистрираните е конвертит първо поколение; трима от описаните са в [селата] Балджълар (1) – дн. Медово и Хаджи обасъ (2) – дн. Малко Дряново, общ, Братя Даскалови, обл. Стара Загора). Общият приход от селището е в размер на 1400 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, воденици, кошери, сено, плодове, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

1446 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 57.
1447 BOA, TD 1001, с. 651.
1448 В BOA, TD 729, с/ 431 – само *мезра Сатъ обасъ*.
1449 BOA, TD 77, с. 575.
1450 BOA, TD 370, с. 112.
1451 BOA, TD 494, с. 629.
1452 В картите от XIX в. като *Сеферли* е топографирано дн. Марково, община Братя Даскалови.

През 1596 г.[1453] номинативната и административна информация в уводната рубрика повтаря тази от предната регистрация. Регистрирани са 13 мюсюлмански ханета категория чифт, 9 – категория бенак и един неженен мюсюлманин (един от описаните е конвертит първо поколение; за един от описаните е пояснено, че е в [село Хаджи Хаддад с друго име] Хаджи обасъ – дн. Малко Дряново). Общият приход от селището е в размер на 1000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, воденици, кошери, сено, плодове, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

СЕВИНЧ [Sevinç] سونچ - вер. по-късното Севишли в границите на дн. Момино село; дн. не съществува

През 1516/18 г.[1454] в селото са регистрирани 6 мюсюлмански ханета (в смисъл на стандартна данъчна единица), 1 неженен мюсюлманин, 3 [ханета на] ямаци (един от описаните е конвертит първо поколение) и 27 [ханета на] оризари (един от описаните е конвертити първо поколение). Общият приход от него е в размер на 2530 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, ниабет и арусане, ресм-и райет, облагане на оризари.

Регистрацията от 1530 г. представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 6, [ханета на] оризари – без числови показатели. Приходът е в размер на 2962 акчета.

През 1570 г.[1455] селището е тимарско в нахия Караджа даг на [каза] Филибе. В него са описани 37 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 31 на оризари, 1 – категория бенак, един неженен мюсюлманин (общността има имам; трима от регистрираните са конвертити първо поколение). Общият приход от него е в размер на 4500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, кошери, плодове, ресм-и тапу, воденици, люпилни за ориз, ориз, зеленчукови градини, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1456] от село *Севичлу* – нахия Караджа даг - е записан един джелепкешан – Хусам Осман, който в предната регистрация е оризар.

През 1596 г.[1457] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис пов-

1453 BOA, TD 1001, с. 639.
1454 BOA, TD 77, с. 741 – 742.
1455 BOA, TD 494, с. 669 – 670.
1456 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 58.
1457 BOA, TD 1001, с. 666 – 667.

таря тази от предната регистрация. В селото са описани 20 мюсюлмански ханета категория чифт, 11 от които на оризари, 5 – категория половин чифт, 4 от които на оризари, 5 – категория бенак, едно от които на оризар, и 10 неженени мюсюлмани, 5 от които оризари; трима от регистрирани са конвертити първо поколение; до името на един от регистрираните, както при първата регистрация, има бележка, че е от (т.е. плаща на) вакъфа на Ебу Еюб ал-Ансари. Общият приход от него е в размер на 6000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, кошери, плодове, ресм-и тапу, воденици, люпилни за ориз, ориз, зеленчукови градини, такса за ползване на ливади и папур, овце, други сборни такси.

СЕИДИ ФЪКЪХ [Seidi fıkıh] سیدی فقیه

Регистрацията от 1516/18 г.[1458] е единствена за селото. В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е записано, че е юрушко в границите на [село] Хъзър фъкъх.[1459] Описани са 2 мюсюлмански ханета, едно от които е на Джафер, син на Сеиди фъкъх, и четирима неженени мюсюлмани, двама от които също са негови синове. Приходът в размер на 276 акчета е формиран от облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, облагане на оризари.

СЕЙМЕН ОБАСЪ [Seymen obası] سکمن اوباسی **- вер. изчезнало**

През 1530 г.[1460] селото е част от вакъфа на Шихабеддин паша в казата Филибе и запазва този сис статут във всички разглеждани регистрации. Демографските му и финансови са предадени общо с тези за селата Къвърджъклъ, Тимурджи Илияс, Къзъл хисар, Кору Йени татар, Хаджи Хасан[1461], така че е невъзможно да бъде изведен собственият му регистрационен профил.

През 1570 г.[1462] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис селото е записано с дублетния си топоним *Адил обасъ*; административно е отнесено в нахия Къзъл хисар. Регистрирани са 4 мюсюлмански ханета категория чифт, две от които на ямаци, 19 – категория половин чифт, 1 – категория бенак и 7 неженени мюсюлмани; общността има имам. Приходът за вакъфа е в размер на 1808 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, кошери, плодове, ниабет и арусане, други такси.

1458 BOA, TD 77, с. 726.
1459 Виж статията за *Хъзър фъкъх*.
1460 BOA, TD 370, с. 101.
1461 Виж статиите за съответните селища.
1462 BOA, TD 498, с. 540 – 541.

През 1596 г.[1463] номинативната и административна информация в уводната повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 26 мюсюлмански ханета и петима неженени мюсюлмани; до името на един от регистрираните е записано, че живее в [село] Кьопекли – дн. Свобода. Общият приход от него е в размер на 1808 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, кошери, плодове, ниабет и арусане, други такси.

СЕКБАН [Sekban] سكبان - дн. Мирово, община Братя Даскалови, обл. Ст. Загора

През 1516/18 г.[1464] селото, представено с дублетния си топоним *Земин? обасъ,* е част от мюлка на мирахор-и бюзюрг Ахмед ага. В него са регистрирани едно мюсюлманско (описаният е конвертит първо поколение) и 11 християнски домакинства, две от които на „пришълец".[1465] Общият приход от селището е в размер на 536 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лен, свине, кошери, такса за ползване на ливади, ниабет и арусане, испенче.

Регистрацията от 1530 г.[1466] представя селото като част от мюлка на великия везир Ибрахим паша в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 15, неженени мюсюлмани – 1, ханета християни – 36. Приходът е в размер на 736 акчета.

През 1570 г.[1467] селището е вече част от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566) в нахия Караджа даг на [каза] Филибе. В него са описани 10 мюсюлмански домакинства категория чифт, 60 християнски домакинства, две от които на „пришълец" (един от описаните – Йордан – е и „кетхуда на споменатото село") и едно вдовишко домакинство. Общият приход е в размер на 8830 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, джизие, ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, зеленчукови градини, вино, свине, овце, плодове, такса за ползване на ливади, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1468] от *Секбан* са записани дванадесет джелепкешани, седем от които нови.

През 1596 г.[1469] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. В селището са регистрирани 14 мюсюлмански ханета

1463 BOA, TD 470, c. 560.
1464 BOA, TD 77, c. 831.
1465 پريشلچه [prişelece].
1466 BOA, TD 370, c. 98.
1467 BOA, TD 498, c. 273.
1468 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 54.
1469 BOA, TD 470, c. 272 – 273.

категория чифт, 1 – категория бенак, петима неженени мюсюлмани и 27 християнски домакинства. Общият приход от него е в размер на 8872 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, джизие, ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, зеленчукови градини, вино, свине, овце, плодове, такса за ползване на ливади, ниабет и арусане, други сборни такси.

СЕЛЧИК ОБАСЪ [Selçik obası] سلچك اوباسى - дн. Калояново[1470]

През 1516/18 г.[1471] в селото са регистрирани 15 мюсюлмански ханета, 2 от които на ямаци, петима неженени мюсюлмани и едно хане на соколар (последният присъства и в тематично съставения опис на соколари); двама от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от него е в размер на 1099 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, ниабет и арусане, ресм-и райет, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[1472] представя селището като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 15, неженени мюсюлмани – 2, [ханета на] ямаци – 1, [ханета на] соколари – 1. Приходът от тях е в размер на 1291 акчета.

През 1570 г.[1473] тимарският опис представя село *Селчик обасъ* като част от зиамет в нахия Гьопса на [каза] Филибе. Регистрирани са 10 мюсюлмански ханета категория чифт, едно от които на ямак, 7 – категория бенак и трима неженени мюсюлмани. Общият приход от него е в размер на 1400 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, плодове, кошери, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1474] от селището са записани петима джелепкешани.

През 1596 г.[1475] селото е административно отнесено в нахия Коюн тепе. В него са регистрирани 13 мюсюлмански домакинства категория чифт, 3 – категория бенак и един неженен мюсюлманин. Общият приход от селището е в размер на 800 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, плодове, кошери, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

1470 BOA, TD 729, с. 429 – и *мезра Селчик обасъ*.
1471 BOA, TD 77, с. 718, 819.
1472 BOA, TD 370, с. 93.
1473 BOA, TD 494, с. 559 – 560.
1474 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 65.
1475 BOA, TD 1001, с. 571.

СЕМЧИНЕ [Semçine] سمچنه – дн. Семчиново, община Септември

През 1516/18 г.[1476] селото е отнесено към „Чепине", нахия Самако (Самоков). В демографската рекапитулация на селищния опис са отразени 1 мюсюлманско хане, 31 християнски ханета и 2 вдовишки християнски ханета. Общият приход от него е в размер на 4481 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, плодове, зеленчукови градини, лен, кошери, пашкули, воденици; испенче.

Регистрацията от 1530 г.[1477] представя селището като тимарско в казата Филибе (Пловди). демографските му и финансови характеристики имат следния вид: ханета мюсюлмани – 1, ханета християни – 34, неженени християни – 4, вдовишки ханета – 1; приходът е в размер на 4491 акчета.

През 1570 г.[1478] селото е регистрирано в каза Татар Пазаръ (Пазарджик) като част от зиамета на „Хасан, кетхуда на покойния Рюстем паша." Регистрирани са 4 мюсюлмански ханета, 1 от които е категория бенак, а регистрираният – акънджия - е конвертит първо поколение; останалите 3 са категория чифт. Християнските ханета в демографската рекапитулация на селищния опис са 51; единият от регистрираните – Никола - е свещеник. Освен тях са регистрирани 5 бащини, една от които е на „поп Добри" и 6 ханета „външна рая" (харич райет), до имената на които има запис, че са от селата Белово,Ески Белово (Старо Белово), Марково? и две неразчетени. Общият данъчен приход от селото е в размер на 4550 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, плодове, шира, лозя, лен, вино, пашкули, кошери, воденици; ресм-и райет, ресм-и духан-и харич райет, испенче, бащини, ресм-и тапу-и райет, сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1479] в селото има регистрирани 6-ма джелепкешани, двама от които са „поп Никола" и „поп Добри", записани като „нови".

През 1596 г.[1480] *Семчине* е регистрирано в нахия Татарджък (Пазарджик). От описа на главите на ханета е видно, че мюсюлманските са отново 4 – 3-ма категория чифт и 1 категория бенак конвертит първо поколение. Християнските ханета са 16, неженените християни са 14; регистрирани са и 6 бащини, едната от които е на „поп Добри", който присъства и в описа. Общият данъчен приход от селото е в размер на 4600 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пше-

1476 BOA, TD 77, с. 759 – 760.
1477 BOA, TD 370, с. 95.
1478 BOA, TD 494, с. 791 – 792.
1479 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 84.
1480 BOA, TD 1001, с. 803 – 804.

ница, смесено зърно, зеленчукови градини, плодове, шира, лозя, лен, вино, пашкули, кошери, воденици; ресм-и райет, ресм-и духан-и харич райет, испенче, бащини, ресм-и тапу-и райет, сборни такси.

СИНАН ФЪКЪХ [Sinan fıkıh] سنان فقيه - неуст.[1481]

През 1516/18 г.[1482] в селото, което по подразбиране би могло да бъде административно отнесено в нахия Чименли, са регистрирани 5 мюсюлмански ханета; общността има имам. Общият приход от него е в размер на 1060 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ресм-и райет, ниабет и арусане.

Регистрацията от 1530 г.[1483] представя селището като тимарско в казата Филибе (Пловдив). В него са записани 6 мюсюлмански домакинства, приходът от които е 769 акчета.

През 1570 г.[1484] селото е тимарско в нахия Караджа даг на [каза] Филибе. Регистрирани са 8 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория бенак и двама неженени мюсюлмани (хането категория бенак и неженените са записани като „външна рая"; четирима от описаните са от „джемаата Бейлилер). Общият приход от селището е в размер на 2400 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, лен, сено, плодове, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1485] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са регистрирани 11 мюсюлмански ханета, за две от които е отбелязано, че са от (т.е. плащат на) „вакъфа на Медина". Общият приход от него, както при предния опис, е отново в размер на 2400 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, лен, сено, плодове, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

СИНИДЛЕР [Sinidler] سكيدلر - дн. Синитово, община Пазарджик

През 1516/18 г. селото е административно отнесено към обобщаващото „Самако" (Самоков). В него са регистрирани 15 мюсюлмански ханета (в смисъл на стандартна данъчна единица), двама неженени мюсюлмани, 12 [ханета на] ямаци, едно [хане на оризар] и едно на коруджия (общността има имам; четирима от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 4199 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница,

1481 В BOA, TD 729 е с дублетен топоним *Бейлер-и кючюк.*
1482 BOA, TD 77, с. 582.
1483 BOA, TD 370, с. 95.
1484 BOA, TD 494, с. 654.
1485 BOA, TD 1001, с. 579.

ечемик, кошери, зеленчукови градини, плодове, воденици, папур, лен, ниабет и арусане, ресм-и райет.

Регистрацията от 1530 г.[1486] представя селото като тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 21, неженени мюсюлмани – 6, [ханета на] ямаци – 9. Приходът е в размер на 3541 акчета.

През 1570 г.[1487] селището е тимарско в нахия Сарухан бейли (Септември) на каза Татарджък (Пазарджик). Описани са 47 мюсюлмански домакинства категория чифт, от които 2 на оризари и 13 на ямаци, 5 – категория половин чифт, 6 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани и 3 цигански домакинства, за които е пояснено, че са от вакъфа на Яхия паша, но живеят в Синидлер и плащат ресм-и духан [на тимара] (общността има имам; четирима от описаните са конвертити първо поколение; един от чифлиците, чрез които принципно се инициализира хане, е на спахия). Общият приход от него е в размер на 7262 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и духан, облагане на оризарите и ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, плодове, сено, кошери, папур, лен, ресм-и тапу, воденици, люпилни за ориз, ориз, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1488] от селището са записани трима джелепкешани.

През 1596 г.[1489] номинативната и информативна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 40 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 5 на ямаци и едно на оризар, 13 – категория половин чифт, 15 – категория бенак, шестима неженени мюсюлмани (общността има имам; шестима от регистрираните са конвертити първо поколение; до името на един от регистрираните има бележка, че е от (т.е. плаща на) вакъфа на Евренос бей; един от регистрираните е записан като „рум", т.е. от Анадола; част от чифлиците, чрез които принципно се инициализира едно хане, са „във владение" на двама или повече човека – в един от случаите и на спахия), 11 християнски ханета, 5 от които на „пришълец"[1490] (един от регистрираните е записан като „рум", а Кара Йован е кетхуда на селото) и две цигански домакинства, за които се повтаря записът, цитиран по-горе). Общият приход от него е в размер на 7300 акчета, формиран от данъчно облагане

1486 BOA, TD 370, с. 112.
1487 BOA, TD 494, с. 767 – 768.
1488 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 86..
1489 BOA, TD 1001, с. 777 – 778.
1490 پریشلچه [prişelece].

върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и духан, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, плодове, сено, кошери, папур, лен, ресм-и тапу, воденици, люпилни за ориз, ориз, ниабет и арусане, испенче, други сборни такси.

СИНХО ЛЪКА С ДРУГО ИМЕ ЧЕРПЕЛИ [Sinho lıka nam-i diğer Çerpeli] سنحولیقه‌نام‌دکرچرپلو - дн. Труд, община Марица

Във всички разглеждани регистрации селото е част от вакъфа на султан Баязид II (1481 - 1512).

През 1516/18 г.[1491] в него са регистрирани 40 християнски ханета, четири от които на „пришълец"[1492], и едно вдовишко хане. Общият приход от селището е в размер на 5371 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лен, вино, кошери, зеленчукови градини, ниабет и арусане, испенче, други такси.

През 1530 г.[1493] демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета християни – 32, неженени християни – 3; приходът е в размер на 5355 акчета.

През 1558 г.[1494] в селището са описани 3 мюсюлмански домакинства категория чифт, две от които на конвертити първо поколение, 33 християнски домакинства и трима неженени християни. Приходът от селището, в размер на 5778 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, лен, кошери, вино, орехи, зеленчукови градини, овце, ниабет и арусане, други такси.

Регистрацията от 1570 г.[1495] представя селото с неговия дублетен топоним *Черпели*; административно то е отнесено в нахия Коюн тепе на каза Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 2 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория бенак, 39 християнски ханета, седем от които са инициализирани чрез бащина (две от бащините са „във владение" на мюсюлмани – сердар Хюсеин Абдуллах и Бойко (Бошко) Абдуллах; четирима от описаните християни са „пришълец", един от описаните е соколар) и трима неженени християни. Общият приход от селището е в размер на 6971 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм- чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, лук, кошери, свине, ресм-и арусане, ресм-и агъл, лозя, ниабет и други сборни такси, други такси.

1491 BOA, TD 77, c. 823 – 824.
1492 پریشلجه [prişelece].
1493 BOA, TD 370, c. 100.
1494 BOA, TD 306, c. 24 – 25.
1495 BOA, TD 498, c. 207 -208.

През 1596 г.[1496] в селището са регистрирани 3 мюсюлмански домакинства, едно от които на конвертит първо поколение, 46 християнски домакинства, шест от които инициализирани чрез бащина (една от бащините е „във владение" на цитирания по-горе сердар Хюсеин Абдуллах; 14 от домакинствата са на „пришълец") и 14 неженени християни. Общият приход от него е в размер на 7036 акчета, формиран от данъчните позиции, описани в предната регистрация. В тимарския регистър от същата година в *Синхо лъка/Черпели* са записани 2 ханета на зеваид войнуци.[1497]

СОВУДЖАК ПЪНАР С ДРУГО ИМЕ АРНАВУДЛАР [Sovucak pınar nam-i diğer Arnavudlar] صووجاق پیکار نام دکر ارنودلر - дн. Горнослав и Долнослав, община Асеновград

Регистрацията от 1530 г.[1498] представя селото като тимарско в каза Филибе (Пловдив). В уводната рубрика на регистрационната му матрица е записано, че мястото, на което са се установили жителите му е „отворено с брадви" (т.е. било е ненаселено до тогава) и плащат десятъците си на спахията. Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета християни – 70, вдовишки ханета – 4. Приходът е в размер на 3000 акчета.

През 1570 г.[1499] в селището отново е тимарско; регистрирани са 83 християнски домакинства и трима неженени християни (общността има свещеник; 18 от описаните са отразени като хаймане, а един като „пришълец"[1500]). Общият приход от него е в размер на 2650 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, шира, плодове, кошери, ресм-и тапу, сено, вино, водиници, такса за ползване на пасище, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1501] от *Арнавудлар* – нахия Конуш – е записан един джелепкешан.

През 1596 г.[1502] в селището са описани 99 християнски домакинства и двадесет и двама неженени християни (общността има трима свещеници, един от които е монах; до имената на шестима от регистрираните има бележка „пришълец"). Общият приход от него е в размер на 3600 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, шира, плодове, кошери, ресм-и тапу, сено, вино, водиници, такса за ползване на пасище, ниабет и арусане,

1496 BOA, TD 470, c. 201 – 202.
1497 BOA, TD 1001, c. 681.
1498 BOA, TD 370, c. 94.
1499 BOA, TD 494, c. 578 – 579.
1500 پریشلچه [prişelece].
1501 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 46.
1502 BOA, TD 1001, c. 590 – 591.

други сборни такси.

СОТЮР С ДРУГО ИМЕ СЪГЪРЛАР [Sotür nam-i diğer Sığırlar] ستور نام دكر صغرلر - дн. Храбрино, община Родопи

През 1516/18 г.[1503] в селото са регистрирани 29 християнски домакинства, 7 неженени християни и едно вдовишко хане. Общият приход от него е в размер на 2413 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: кошери, шира, плодове, вино, валявици, испенче, ниабет и арусане, воденици, пшеница, ечемик, [приход от] две мезри, други такси.

Регистрацията от 1530 г.[1504] представя селището като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета християни – 29, неженени християни – 8. Приходът е в размер на 3059 акчета.

През 1570 г.[1505] селото е част от мюлка на Шах султан в казата Филибе. В него са описани 20 християнски ханета, две от които на „пришълец"[1506], и един неженен мюсюлманин. Общият приход от селището е в размер на 1601 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, парична равностойност на добив върху зърнени култури, лозя, вино, плодове, пашкули, кошери, лен, сено, свине, ресм-и тапу, такса за ползване на пасища, други сборни такси.

През 1596 г.[1507] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В *Сотюр/Съгърлар* са регистрирани 97 християни, като 36 от тях живеят в друго населено място. Общият приход от селището е в размер на 3540 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, парична равностойност на добив върху зърнени култури, лозя, вино, плодове, пашкули, кошери, лен, орехи, сено, свине, ресм-и тапу, такса за ползване на пасища, ниабет и арусане, 13 воденица, [приход от] 2 мезри, други сборни такси.

1503 BOA, TD 77, c. 790.
1504 BOA, TD 370, c. 96.
1505 BOA, TD 498, c. 423.
1506 پريشلچه [prişelece].
1507 BOA, TD 470, c. 433 – 434.

ИСТАНИМАКА [Istanimaka] استانمقه - дн. Асеновград[1508]

През 1516/18 г.[1509], въпреки пространствено-демографските си и данъчно-финансови характеристики и въпреки че описът му се въвежда от рубрика „нахия Истанимака", т.е. около него е организирана административна единица, селището е записано като село. В него са регистрирани 11 мюсюлмански домакинства (общността има имам), 206 християнски домакинства, 14 неженени християни и 28 вдовишки ханета - християните живеят в махалите: папа (т.е. поп) Йорги, папа Костадин, папа Данил, Хартофил, папа Манол, папа Хрисак, папа Никола, папа Калоян, Чукалохор, Бачкова.[1510] Общият приход от селището е в размер на 50 778 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, пашкули, плодове и череши, бъчви, бадж-и пазар, свине, воденици, кошери, ресм-и къшлак, лен, орехи, ресм-и райет, ниабет и арусане, испенче. Към същата година в Истанимака са регистрирани и 8 ханета на зеваид войнуци.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1511] в селището са записани 5 войнушки гьондера (двама войнуци са от Панаириште – дн. Панагюрище и Чернови – дн. Червен; трима ямаци са хаймане, а двама от Рогош и Периштиче – дн. Перущица; един от ямаците – Базарлъ син Тодор – е конвертит първо поколение) и 14 ямаци на войнушкия санджакбей.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[1512], броят на войнушките гьондери и техните членове са същите, както при предната регистрация; регистрирани са и 14 ямаци на войнушкия санджакбей.

Регистрацията от 1530 г.[1513] представя селището като част от хаса на кадъаскера на вилаета Румили. Демографският му и финансов профил е следният: ханета християни – 218, неженени християни – 21, вдовици – 25, войнук – 1 (християните живеят в десетте, цитирани по-горе, махали), мюсюлмански ханета – 13, неженени мюсюлмани – 4. Приходът е в размер на 50 497 акчета.

През 1570 г.[1514] *Истанимака* е част от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566) в нахия Филибе. В селището са регистрирани мюсюлмански ханета категория чифт, 355 християни, обложени с джизие, без да е

1508 За Асеновград през XVI в. виж: *Христозов, Хр.* Демографско и урбанистично развитие на Асеновград през XV – XVII в. (Истанимака, Анбелианош и Бей кьой). – В: Стенимахос – Станимака – Асеновград: принос към изучаването на приемствеността и развитието на социално-икономическата и духовна история на града и региона. Асеновград, 2014, с. 105 – 156 и *Boykov, Gr.*Demographic features of Ottoman upper Thrace: a case study ot Filibe, Tatar Pazardcik and Istanimaka (1472 - 1614), a Master's thesis, Department of History, Bilkent University, Ankara, 2004.

1509 BOA, TD 77, с. 747 – 750, 811.

1510 Виж статията за *Бачково.*

1511 BOA, MAD 81, с. 152, 182.

1512 BOA, TD 151, с. 341 – 342, 383 - 384.

1513 BOA, TD 370, с. 89 – 90.

1514 BOA, TD 498, с. 262 – 267.

ясно дали има и колко са неженените и 7 ханета на цигани, също обложени с джизие, въпреки че някои от тях са мюсюлмани. За 40 години, освен познатите вече махали, се появяват още две, която носят имената „Войнуган" и „Зеваид-и войнуган", подсказвайки статута на жителите им. Общият приход от селището е в размер на 88 003 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, джизие (в т.ч. на войнуците и зеваид войнуците), пшеница, смесено зърно, лозя, лен, пашкули, сено, орехи, плодове, кошери, бадж-и пазар, ихтисаб, бъчви, свине, ниабет и арусане, свине, ниабет и арусане, други сборни такси, водениці (32).

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1515] от Истанимака – нахия Конуш – са записани 40 джелепкешани, четирима от които са свещеници.

Във Фрагмента на войнушкия регистър от 70-те год. на XVI в.[1516] в Истанимака са записани 12 войнушки гьондера и един лагатор.

През 1596 г.[1517] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селището са описани 16 мюсюлмански ханета категория чифт и 4 – категория бенак (общността има имам; един от регистрираните е конвертит първо поколение; един от чифлиците, чрез които принципно се инициализира хане, е на спахия). Регистрираните и обложени с джизие християни са 370, живеещи в 14 махали с имена: поп Коста, поп Даниил, „К(а)рак, нова махала е", поп Хрисак, поп Никола, поп Нестор, Трендафил с друго име Хартофил, поп Калоян, „Черибашъ, нова махала е",[1518] Зеваид-и войнуган; три от махалите нямат имена. Общият приход от селището е в размер на 89 003 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, джизие (в т.ч. на войнуците и зеваид войнуците), пшеница, смесено зърно, лозя, лен, пашкули, сено, орехи, плодове, кошери, бадж-и пазар, ихтисаб, бъчви, свине, ниабет и арусане, други сборни такси, водениці (28).

1515 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 46.
1516 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 193 – 194..
1517 BOA, TD 470, с. 261 – 266.
1518 Виж статията за *Анбелианош/Черибашъ*.

ИСТАНИМАКА-И БАЗДАРАН-И ПАША С ДРУГО ИМЕ ЙЕНИ КЬОЙ [Istanimaka-i bazdaran-i Paşa nam-i diğer Yeni köy] استانمقهء بازداران پاشا نام دکر یکی کوی **- дн. съставна част на Асеновград[1519]**

Преводът на първия компонент от дългия топоним е „Станимака – от соколарите на [санджака] Паша". Във всички разглеждани регистрации селото има собствен регистрационен профил, различен от този на Истанимака (Асеновград). През 1516/18 г.[1520] в него са регистрирани 14 мюсюлмански (един от описаните е конвертит първо поколение) и едно християнско хане; трима от мюсюлманите са регистрирани и в тематичния опис на соколари. Общият приход от селището е в размер на 1385 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, воденици, ресм-и райет, ниабет и арусане, испенче.

Регистрацията от 1530 г.[1521] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани соколари – 4, ханета мюсюлмани рая – 8, ханета християни – 5. Приходът е в размер на 1435 акчета.

През 1570 г.[1522] селището е тимарско в [казата] Филибе; назовано е само Йени кьой с допълнение „в близост до Истанимака, от резервистите соколари [са жителите му]". В него са описани 8 мюсюлмански ханета категория чифт; до името на един от регистрираните е отбелязано, че е „соколар, [назначен] с берат". Общият приход от селището е в размер на 1200 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, кошери, лозя, сено, плодове, ресм-и тапу, воденици, една от които „във владение на папас Димитри", ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г. [1523] е административната и номинативна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са регистрирани 8 мюсюлмански домакинства категория чифт. Общият приход от него е в размер на 1400 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно кошери, плодове, сено, ресм-и тапу, воденици, други сборни такси.

1519 Вж: *Христозов, Хр.* Демографско и урбанистично развитие на Асеновград през XV – XVII в. (Истанимака, Анбелианош и Бей кьой). – В: Стенимахос – Станимака – Асеновград: принос към изучаването на приемствеността и развитието на социално-икономическата и духовна история на града и региона. Асеновград, 2014, с. 105 – 156.

1520 BOA, TD 77, с. 751, 819.

1521 BOA, TD 370, с. 91.

1522 BOA, TD 494, с. 647 – 648.

1523 BOA, TD 1001, с. 656.

ИСТРЕЛЧА [Istrelça] استرلچه - дн. Стрелча

През 1516/18 г.[1524] селото е административно отнесено към неопределеното обобщаващо Татарджък (Пазарджик). В него са регистрирани 47 християнски домакинства, 13 неженени християни и едно вдовишко домакинство (общността има двама свещеници – Йован и Милутин; двама от описаните са „пришълец"[1525]). Към същата година в Истрелча са записани и 17 ханета на зеваид войнуци. Общият приход от селището е в размер на 3292 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, вино, коноп, свине, такса за ползван на ливада, водиници (4), ниабет и арусане, испенче.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1526] в Истрелча са регистрирани 8 войнушки гьондера – един войнук и трима ямаци за хаймане; един войнук и един ямак са съответно от Истроева – дн. Строево и Панаириште – дн. Панагюрище.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[1527] информацията се повтаря дословно.

През 1530 г.[1528] селото е тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани – 4, ханета християни – 58, неженени християни – 3, вдовици – 2. Приходът е в размер на 3279 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[1529] представя селището като част от мюлка на Михримах султан в казата Татар Пазаръ. В него са описани 10 мюсюлмански ханета категория чифт, седем от които на ямаци, 12 – категория бенак (трима от регистрираните са конвертити първо поколение), 204 християни (общността има свещеник; 16 от регистрираните са „пришълец"), живеещи в 6 махали, наречени на първите записани в тях глави на домакинства, за които в някои случаи е уточнено „глава на махалата"[1530]: Тодор, Рад син на Недко, Петко син на Недьо, Илие син на Пондо, Истоян син на Койо, Коджа ..., и Ширапол?; описани са и 35 цигански домакинства, от които 12 на християни и 23 на мюсюлмани. В тимарския опис от същата година в селището са регистрирани 11 ханета на зеваид войнуци.[1531] Общият приход от селището е в размер на 16 291 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче [на християните], испенче на циганите християни, ресм-и райет на циганите мюсюлмани, пшеница, смесено зърно, сено, зеленчукови градини, водиници (7), една от които „във владение на папас вой-

1524 BOA, TD 77, c. 710 – 711, 808.
1525 پریشلچه [prişelece].
1526 BOA, TD MAD 81, c. 171 – 172.
1527 BOA, TD 151, c. 359 – 361.
1528 BOA, TD 370, c. 110.
1529 BOA, TD 498, c. 386 – 389.
1530 سرمحله[ser-i mahale].
1531 BOA, TD 494, c. 685.

нук", кошери, кошери, коноп, овце, ресм-и тапу, мезри в границите на Истрелча (една от които е *Аврет аланъ – по-късно Копривщица*), такса за ползване на пасища (две от които са назовани Аврет аланъ), свине, ниабет и арусане, други сборни такси. В тимарската регистрация от същата година от селото са описани 11 зеваид войнуци.[1532]

Във Фрагмента на войнушкия регистър от 70-те год. на XVI в.[1533] в *Истрелча* са записани 7 войнушки гьондера.

През 1596 г.[1534] административната и номинативна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В *Истрелча* са описани 6 мюсюлмански ханета категория чифт, 16 – категория бенак, един неженен мюсюлманин (трима от регистрираните са конвертити първо поколение), 234 християни, живеещи в махали, цитирани по-горе (двадесет и трима от регистрираните са „пришълец"), и 30 цигански християнски и мюсюлмански домакинства. В тимарския опис от същата година в селището са регистрирани 12 ханета на зеваид войнуци.[1535] Общият приход от селището е в размер на 16 291 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче [на християните], испенче на циганите християни, ресм-и райет на циганите мюсюлмани, пшеница, смесено зърно, сено, зеленчукови градини, воденици (7), една от които „във владение на папас войнук", кошери, вино, коноп, овце, ресм-и тапу, „мезра Чръчна, спада към Татар Пазарджък", такса за ползване на пасища (две от които са назовани Аврет аланъ), свине, ниабет и арусане, други сборни такси.

ИСТРОЙВА БЮЮК И КЮЧЮК [Istroyva büyük ve küçük] استريوه بيوك‌كوچك **- букв. Голямо и Малко Строево, дн. Строево, община Марица**

Регистрацията от 1516/18 г.[1536] представя 4 села с този топоним, две от които - Бююк Истройва и Кючюк Истройва – описани заедно; другите 2 са *Истройва* и *Истройва – от соколарите на [санджака] Паша*. Всички те по подразбиране биха могли да бъдат административно отнесени в нахия Чименли. В *Бююк Истройва* и *Кючюк Истройва* са регистрирани 5 мюсюлмански домакинства и един неженен мюсюлманин, 51 християнски домакинства и 10 неженени християни (до имената на шестима от описаните има бележка „пришълец"[1537]). Общият приход от селището е в размер на 5525 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив

1532 BOA, TD 494, c. 685.
1533 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 194 – 195.
1534 BOA, TD 470, c. 388 – 391.
1535 BOA, TD 1001, c. 684.
1536 BOA, TD 77, c. 588, 589 – 590, 810.
1537 پريشلچه [prişelece].

на/от: пшеница, ечемик, лен, свине, кошери, вино, ресм-и райет, ниабет и арусане, испенче. В *Истройва* са регистрирани 6 християнски домакинства, приходът от които в размер на 825 акчета е формиран от почти същите (с и изключение, логично, на ресм-и райет) данъчни позиции: пшеница, ечемик, лен, кошери, свине, вино, ниабет и арусане, испенче. В *Истройва – от соколарите на [санджака] Паша* са регистрирани 1 мюсюлманско и 3 християнски ханета, приходът от които (274 акчета) е формиран също, с малки различия, от данъчните позиции, цитирани по-горе: пшеница, ечемик, свине, лозя, ниабет и арусане, ресм-и райет, испенче. Към същата година от Истройва-и бюзюрг (т.е. Голямо Строево) са регистрирани 14 ханета на зеваид войнуци.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1538] в *Истройва* са записани 6 войнушки гьондера – двама войнуци са от Панаириште – дн. Панагюрище, един от Ахлан – дн. Браниполе; трима ямаци са хаймане, а двама от Саруджа – дн, Царацово и Пасареличе – дн. не съществува – и един ямак на войнушкия санджакбей.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[1539] броят на войнушките гьондери е същият, като при предната регистрация; отразени са ротации в тях.

В регистъра от 1530 г. селата с този топоним са само две - *Бююк Истройва* и *Кючюк Истройва*, - които са част от хаса на великия везир Ибрахим паша в казата Филибе (Пловдив). Демографско-финансовите им характеристики са следните: ханета мюсюлмани – 6, неженени мюсюлмани – 1, ханета християни – 67, неженени християни – 11.[1540] Приходът е в размер на 5921 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[1541] представя селата *Истройва-и бюзюрг* (Голямо Строево) и *Истройва-и кючюк* (последното, между другото, само с две християнски ханета и с информиращ запис: „от резервистите соколари; приходът на споменатото село е заедно с този на Бююк Истройва") като част от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566) в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. В *Истройва-и бюзюрг* са регистрирани 69 обложени с джизие християни, без да е ясно дали има и колко са неженените, едно вдовишко хане, 47 ханета на зеваид войнуци (тук също е регистрирано едно вдовишко хане), „които съгласно свещена заповед са рая" и 23 ханета на войнуци, за които се повтаря същия запис. Общият приход от селищата е в размер на 18 048 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, джизие (в т.ч. за зеваид войнуците и войнуците), пшеница, смесено

1538 BOA, MAD 81, c. 157, 182.

1539 BOA, TD 151, c. 339 – 340.

1540 Вероятно тези демографски параметри отразяват регистрационно (или регистрационното) сливане на четирите села от 1516/18 г.

1541 BOA, TD 498, c. 301 – 302.

зърно, лен, зеленчукови градини, свине, вино, плодове, сено, лозя, овце, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1542] от *Истройва* са записани 7 джелепкешани, шестима от които нови.

Регистрацията от 1596 г[1543] повтаря като структура и съдържание тази от 1570/71. И двете села (ако приемем, че Малко Строево, което е отново с двете домакинства от предната регистрация, е село) са част от вакъфа на султана в нахия Коюн тепе. В *Истройва-и бюзюрг* са регистрирани 7 мюсюлмански ханета категория чифт и двама неженени мюсюлмани, 86 християни, като отново не е посочено дали има неженени, обложените с джизие и 50 войнуци (23) и зеваид войнуци (27), за които отново е записано, че са рая. Общият приход от селищата е в размер на 18 093 акчета, формиран от цитираните по-горе обособени данъчни позиции.

СУШНИЧЕ С ДРУГО ИМЕ ШАХИН КОЙ [Suşniçe nam- i diğer Şahin köy] سوشنيچه نام دكر شاهين كوى **- дн. Карлово**[1544]

Във всички разглеждани регистрации селото е част от вакъфа на Али бей Карлъ, който е и епоним на Карлово.

През 1516/18 г.[1545] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е предадена накратко историята на вакъфа: „в стария дефтер намираме записано", че първоначално Али бей получил темлик[1546] за приходите на Сушниче и Ливадиче от „блаженопочившия султан Баязид [I, 1389 - 1402] хан"; впоследствие била издадена заповед за учредяването на вакъфа. Към тази година в Сушниче са регистрирани 6 мюсюлмански домакинства и един неженен мюсюлманин (един от описаните е син на спахия; трима от описаните са конвертити първо поколение), 41 християнски домакинства и едно вдовишко домакинство. Общият приход от селището е в размер на 5865 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, воденици, валявици, пашкули, лен, сено, овце, кошери, шира, свине, орехи, плодове, ниабет и арусане, ресм-и райет, испенче, други такси. В Ливадиче са описани само две домакинства – едно мюсюлманско на конвертит първо поколение и едно християнско. Приходът от тях е 132 акчета, формиран от добив на пшеница, ечемик, ниабет и арусане и испенче.

През 1530 г.[1547] демографският и финансов профил на *Сушниче/Шахин кьой* имат следния вид: ханета мюсюлмани – 9, неженени мюсюлмани – 1, ханета християни – 33, неженени християни – 4. Приходът е в раз-

1542 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 71.
1543 BOA, TD 470, с. 298 – 299.
1544 Виж статията за *Араб Шейх хаджи.*
1545 BOA, TD 77, с. 835 – 836.
1546 Тъй като вакъфнамето е издадено, е известно, че това става през 1399 г.
1547 BOA, TD 370, с. 103.

мер на 6055 акчета. В *Ливадиче*, за което това е последната регистрация, е описано само едно хане, но приходът от него е в същия размер, като преди 15 години.

През 1570 г.[1548] в уводната рубрика е пренесен записът от регистрацията от 1516/18 г. В селото са регистрирани 20 мюсюлмански ханета категория чифт, 29 – категория бенак, 4 ханета на ямаци, един от които е от [село] Чоллу – дн. Граф Игнатиево, 9 ханета, [плащащи] ресм-и духан (вероятно трима от тях са от селата Кьоселер, Доганджъ – дн. Соколица, Йегян обасъ – дн. Игаково, а четвърти – от (т.е. плаща на) вакъфа на Ебу Еюб ал-Ансари); общността има имам, който е и хатиб, мюеззин и муалим. Броят на християнските домакинства е 115, неженените християни са двама; общността има свещеник, петима от описаните са „пришълец".[1549] Общият приход от селището е в размер на 21 954 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, испенче, шира, лозя, кошери, лен, сено, пашкули, овце, воденици, свине, орехи, бадж-и пазар, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1550] в село *Карлъоглу* в нахия Гьопса са записани двадесет и трима джелепкешани.

През 1596 г.[1551] в Сушниче са описани 116 мюсюлмански ханета категории чифт и бенак, 30 неженени мюсюлмани (общността има двама имами, един от които е и хатиб, и мюеззин; 14 от описаните са конвертити първо поколение), 163 християнски ханета и трима неженени християни. Общият приход от селището е в размер на 21 954 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, испенче, шира, лозя, кошери, лен, сено, пашкули, овце, воденици, свине, орехи, бадж-и пазар, ихтисаб, ниабет и арусане, такса за ползване на ливади, други сборни такси. В тимарската регистрация от същата година в *Сушниче с друго име Шахин кьой [и] с друго име Карлъоглу пазаръ* са записани 10 ханета на зеваид войнуци.[1552]

СЪГЪРДЖЪЛЪ [Sığırcılı] صغرجيلو - дн. Хаджиево и Говедаре, община Пазарджик

С изключение на първата разгледана регистрация, в останалите се срещат три села, чиито имена съдържат като компонент *Съгърджъ* или *Съгърджълъ*. Те стоят в началото на днешните села Хаджиево и Гове-

1548 BOA, TD 498, c. 670 – 672.
1549 پريشلچه [prişelece].
1550 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 59.
1551 BOA, TD 470, c. 692 – 695.
1552 BOA, TD 1001, c. 682.

даре, без да е възможно да бъде установена с категорична точност респондентността.

През 1516/18 г.[1553] са регистрирани две села с името *Съгърджълъ*. Първото е отнесено административно в каза (за пръв и единствен път в тази регистрация) Татар Пазаръ (Пазарджик). В него са регистрирани 17 мюсюлмански ханета, от които 6 на маслари (един от описаните маслари сее и ориз; общността има имам; един от описаните, който е коруджия, е конвертит първо поколение) и 7 неженени мюсюлмани, двама от които са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 2962 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, плодове, лен, кошери, ниабет и арусане, ресм-и райет, ресм-и боюндурук, ресм-и духан. Второто село *Съгърджълъ* е част от мюлка на мирахор-и бюзюрг Ахмед ага. В него са регистрирани 5 мюсюлмански ханета (един от описаните е конвертит първо поколение) и 77 християнски ханета, три от които на „пришълец".[1554] Общият приход от селището е в размер на 2720 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, кошери, вино, ниабет и арусане, ресм-и райет, испенче.

Следващите разгледани регистрации, както бе посочено, представят три села с този топоним. В тази от 1530 г.[1555] две от тях са тимарски в казата Татар Пазаръ. Демографският и финансов профил на първото село (TD 370, с. 111) е следният: ханета мюсюлмани – 18, неженени мюсюлмани – 1. Приходът е в размер на 3161 акчета. Демографските и финансови характеристики на второто (TD 370, с. 112) имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 10, неженени мюсюлмани – 1, [ханета на] оризари – 1, [ханета на] ямаци – 1, [ханета на] маслари – 2. Приходът е 3572 акчета. Третото село е административно отнесено в казата Филибе (Пловдив); то е "мюлк на Ахмед ага съобразно стария дефтер". Неговите демографски и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани – 5, коруджия с берат – 1, ханета християни – 88, неженени християни – 11. Приходът е в размер на 5775 акчета.

През 1570 г.[1556] и двете тимарски селища са административно отнесени в нахия Доган кьой на [каза] Татарджък (Пазарджик). В *Съгърджълъ* са регистрирани 25 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт, 9 – категория бенак, един неженен мюсюлманин (9 от описаните са конвертити първо поколение), 10 християнски домакинства, 7 от които на „пришълец"[1557], и едно вдовишко дома-

1553 BOA, TD 77, с. 757, 833 – 834.
1554 پريشلچه [prişelece].
1555 BOA, TD 370, с. 105, 111 – 112.
1556 BOA, TD 494, с. 774, 775.
1557 پريشلچه [prişelece].

кинство. Общият приход от селото е в размер на 4800 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, сено, кошери, плодове, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси. В *Съгърджълъ-и кебир/съгър* са регистрирани 20 мюсюлмански ханета категория чифт, едно от които на юрук, 2 – категория половин чифт, 4 – категория бенак, едно от които на оризар, един неженен мюсюлманин (шестима от описаните са конвертити първо поколение; един от чифлиците, чрез които се инициализират мюсюлманските домакинства, е „във владение на Абди, син на Абди ходжа, и Стойко, син на Тодор") и едно (sic!) християнско хане. Общият приход от селото е в размер на 5228 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, испенче, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, плодове, ресм-и тапу, сено, кошери, ниабет и арусане, други сборни такси. Вакъфската регистрация от същата година[1558] представя село *Съгърджълъ-и кебир* като част от вакъфа на имарета в Чорлу в нахия Филибе, въпреки че в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис то е административно отнесено към обобщаващото „Пазарджък". В него са описани 11 мюсюлмански домакинства категория чифт, 1 – категория половин чифт, 1 – категория бенак (един от регистрираните – Искендер – е еничар) и 112 християнски ханета, три от които са на „пришълец", а едно е инициализирано чрез бащина; общността има свещеник. Общият приход от селото е в размер на 18 277 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, овце, зеленчукови гардини, свине, ресм-и духан, шира, вино, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1559] също има три села, съдържащи като компонент в името си „Съгърджъ": *Съгърджъ-и кючюк*, в което са записани седем джелепкешани и което, на база съпоставка на антропонимията от цитираната по-горе регистрация и експлицитната номинативна информация в следващата разглеждана, е Съгърджълъ-и кебир/съгър; *Съгърджъ-и мюсliманан* (т.е. мюсюлманско), в което са записани четирима джелепкешани и което, отново на база антропонимична съпоставка, както и експлицитната номинативна информация от следващата регистрация, е Съгърджълъ; третото село е записано като *Съгърджъ-и гебран* (т.е. християнско), то е релативно към вакъфското на имарета в Чорлу - в него са регистрирани 8 джелепкешани, един от които е „Добре, брат на еничарина Искендер".

През 1596 г[1560] в *Съгърджълъ-и мюслим* са регистрирани 23 мюсюл-

1558 BOA, TD 498, с. 674 – 675.
1559 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 78.
1560 BOA, TD 1001, с. 785, 786.

мански ханета категория чифт, 4 – категория половин чифт, 7 – категория бенак, четирима неженени мюсюлмани (единадесет от описаните са конвертити първо поколение), 13 християнски домакинства, четири от които на „пришълец", и 4 цигански домакинства. Общият приход от селото е в размер на 6000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, зеленчукови гардини, кошери, плодове, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси. В *Съгърджълъ-и кючюк* са регистрирани 22 мюсюлмански ханета категория чифт (единият от чифлиците отново е „във владение на Абди, син на Абди ходжа, и Стойко, син на Тодор"), 2 – категория половин чифт, 3 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани (четирима от описаните са конвертити първо поколение), 4 християнски ханета и един неженен християнин. Общият приход от селото е в размер на 4500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, испенче, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, плодове, ресм-и тапу, сено, кошери, ниабет и арусане, други сборни такси. В *Съгърджълъ-и кебир* от вакъфа на имарета в Чорлу[1561] са регистрирани 12 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт (на еничаря Искендер), един неженен мюсюлмани (двама от описаните са конвертити първо поколение), 123 християнски ханета и 20 неженени мюсюлмани. Приходът от селото е 18 217 акчета, формиран от обособените данъчни позиции, цитирани в предната регистрация.

СЮЛЕМИШЛЕР [Sülemişler] سولمشلر - дн. Плодовитово, община Братя Даскалови, обл. Стара Загора

През 1516/18 г.[1562] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис селото е записано със [село] Кара ба'алъ. В него са регистрирани 23 мюсюлмански ханета, 5 от които на ямаци, и 11 неженени мюсюлмани, трима от които също ямаци. Общият приход от селището е предаден с този на селата Саруджа Йомер и Исхак бейли, спадащи към Ескихисар[-и Загра] (Стара Загора), за жителите на които има пояснение, че са измрели[1563] и въпреки предписанието „сега да не се записва заедно със Сюлемишлер". Той е в размер на 6889 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, такса за ползване на ливади и папур, кошери, воденици, ресм-и райет, ниабет и арусане, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[1564] представя селото като част от хасовете

1561 BOA, TD 470, с. 697 – 698.
1562 BOA, TD 77, с. 574.
1563 قرلوب. [kırılub]
1564 BOA, TD 370, с. 89.

на Касъм паша в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики са предадени заедно „с Кара ба'алъ и мезра Йениджe кьой[1565]". Те са следните: ханета мюсюлмани – 16, неженени мюсюлмани – 6, ханета християни – 32. Приходът е в размер на 5014 акчета.

През 1570 г.[1566] селището е вече част от вакъфа на „на имарета и джамията на Мурад [II, 1421 - 1451] хан в Едирне (Одрин)" с уточнението, че е в границите на [село] Халифе Пънар – дн. не съществува. В него са записани 7 мюсюлмански ханета категория чифт, 8 – категория половин чифт, 8 – категория бенак, четирима неженени мюсюлмани и 5 ханета на външна рая (общността има имам); към Сюлемишлер е регистриран и юрушкият джемаат Хаджи Гьоле, в който са отразени 4 домакинства категория чифт, 2 – категория бенак и двама неженени мюсюлмани. Приходът от селото е предаден в общата рекапитулация с този на селата Халифе пънар и „Айърджъ (Ейерджи) с друго име Йомер обасъ[1567]; юруци са; установили се в границите на Халифе пънар". Той е в размер на 6040 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, облагане на оризари, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, зеленчукови градини, чист ориз, такса за ползване на ливади, овце, ресм-и арус, воденици, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1568] от село *Сюлемишлер* – нахия Караджа даг - са записани петима джелепкешани.

Регистрацията от 1596 г.[1569] повтаря като структура и съдържание тази от 1570 г. Демографските показатели на Сюлемишлер и юрушкия джемаат Хаджи Гьоле (4 ханета категория половин чифт, 2 – категория бенак и двама неженени) са предадени отделно (17 мюсюлмански ханета категория, 4 - категория половин чифт, 18 – категория бенак и 9 неженени мюсюлмани; двама от описаните са конвертити първо поколение), а финансово-данъчната рекапитулация – заедно с приходите от селата Халифе Пънар и Айърджъ (Ейерджи). Общият размер на приходите от селищата е в размер на 6140 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, облагане на оризари, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, зеленчукови градини, чист ориз, такса за ползване на ливади, овце, ресм-и арус, воденици, други сборни такси.

1565 Вероятно по-късното село Йени кьой до Кара орман – дн. Черна гора, което от 1570 г. е част от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566).

1566 BOA, TD 498, с. 109 – 110.

1567 Виж статията за *Айърджъ/Йомер обасъ*.

1568 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 58.

1569 BOA, TD 470, с. 104 – 105.

Т (ط,ت)

ТАТАР В ГАГАНИЧЕ (дн. кв. Гаганица, Пловдив)

Регистрацията от 1530 г.[1570] е единствена, която представя по късната *махала Татаран* (Татарите)[1571] на Филибе (Пловдив) като селище със собствен регистрационен профил, който има следния вид: ханета мюсюлмани – 3, ханета християни – 25, неженени християни - 3; приход: 2749 акчета.

ТАТАРЛАР [Tatarlar] تاتارلر - дн. не съществува

През 1516/18 г.[1572] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме запис: „село Татарлар, юруци са [т.е. жителите му]; споменатите се установили в границите на село Бутова – дн. Бъта; дават десятъци на спахията." В него са регистрирани 17 мюсюлмански ханета на ешкинджии и ямаци и 10 неженени мюсюлмани (общността има имам, който е и ямак; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 3008 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, зеленчукови градини, лук, ресм-и боюндурук; „ресм-и арусане се взима от татарския субашия".

Регистрацията от 1530 г.[1573] представя селището като тимарско в казата Татар Пазаръ. Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета на ешкинджии и мюселеми – 19, неженени [ешкинджии] – 2. Приходът е в размер на 1872 акчета.

През 1570 г.[1574] селото е тимарско в [казата] Татарджък. Описани са 14 мюсюлмански ханета категория чифт, 4 – категория половин чифт, 3 – категория бенак и трима неженени мюсюлмани (шестима от регистрираните са конвертити първо поколение; за един от регистрираните има запис, че е в [село] Доган кьой – дн. Мало Конаре). Общият приход от селището е в размер на 3300 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, чесън и лук, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, „външни десятъци върху зърнен добив [на обработващи земята от село] Деспотлу", други сборни такси.

1570 BOA, TD 370, c. 95.
1571 BOA, TD 494, c. 524 – 525; BOA, TD 1001, c. 536 -537.
1572 BOA, TD 77, c. 687.
1573 BOA, TD 370, c. 110.
1574 BOA, TD 494, c. 775 – 776.

В регистрацията от 1596 г.[1575] административната и номинативна информация в уводната рубрика повтаря тази от 1570 г. В Татарлар са регистрирани 13 мюсюлмански ханета категория чифт, 14 – категория половин чифт, 14 – категория бенак и двама неженени мюсюлмани (петима от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 3000 акчета, формиран, както при предната регистрация, от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, чесън и лук, плодове, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, „външни десятъци върху зърнен добив [на обработващи земята от село] Деспотлу", други сборни такси.

ТАХТАЛЪ С ДРУГО ИМЕ ТОПОЛОВА [Tahtalı nam-i diğer Topolova] تحتالو نام دکر طوپولوه - дн. Тополово, община Асеновград

През 1516/18 г.[1576] в селото са регистрирани 35 християнски домакинства, 18 неженени християни и 5 вдовишки домакинства (общността има свещеник; до имената на двама от описаните има бележка „пришълец"[1577]). Общият приход от него е в размер на 3161 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, свине, лен, плодове, орехи, кошери, ниабет и арусане, испенче, други такси.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1578] в Тахталъ е описан един войнушки гьондер – войнукът е записан като хаймане, а единият ямак е от Истанимака – дн. Асеновград.

Регистрацията от 1530 г.[1579] представя селището като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета християни – 60, неженени християни – 3, вдовици – 5.

През 1570 г.[1580] селото е тимарско в [казата] Филибе. В него са описани 21 мюсюлмански домакинства, от които 14 на юруци, живеещи в нова махала към селото (четирима от общо описаните мюсюлмани са конвертити първо поколение), и 79 християнски домакинства, от които 9 живеят в новата махала (и за деветимата описани е записано, че са от [селата] Дору атлъ – дн. Стоево (1) и Арнавуд – дн. Горно - и Долнослав (8); петима от описаните християни са „пришълец"). Към същата година в селището са регистрирани трима зеваид войнуци, както и 7 мюсюлмански ханета категория бенак, приходът от които е в размер на 500 акчета и са записани като „общност на синове на соколари", форми-

1575 BOA, TD 1001, c. 786 – 787.
1576 BOA, TD 77, c. 722.
1577 پریشلچه [prişelece].
1578 BOA, MAD 81, c. 162.
1579 BOA, TD 370, c. 93.
1580 BOA, TD 494, c. 600 -601, 683, 698.

рат соколарски тимар. Общият приход е в размер на 6600 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, ресм-и чифт на юруците, пшеница, смесено зърно, шира, плодове, орехи, кошери, свине, ресм-и тапу, овце, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1581] в *Тахталъ/Тополова* – нахия Конуш на каза Филибе – са записани 9 джелепкешани, един от които е свещеник – поп Калоян.

Във фрагмента от войнушки регистър от 70-те год. на XVI в. в селото е записан един войнушки гьондер.[1582]

През 1596 г.[1583] селото са описани 28 мюсюлмански домакинства, от които 21 живеят в новата махала към селото (трима от общо регистрираните са конвертити първо поколение), 98 християнски домакинства и 7 неженени християни; петима от регистрираните са „пришълец". Към същата година, както при предната регистрация, са описани и седемте мюсюлмански ханета категория бенак от селото, приходът от които в същия размер, както при предния опис, формират соколарски тимар. Общият приход от селището е в размер на 6600 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, ресм-и чифт на юруците, пшеница, смесено зърно, шира, плодове, орехи, кошери, свине, ресм-и тапу, овце, сено, ниабет и арусане, такса за ползване на ливади, други сборни такси.

ТЕКИЕЛЕР [Tekieler] تكيه لر - вер. дн. с. Триводици – община Стамболийски - или свързано с него[1584]

През 1530 г.[1585] селото е едно от селата от вакъфа на Баязид II (1481 - 1512), учреден за построяване и издръжка на имарета му в Одрин. Регистрирани са 39 мюсюлмански ханета и тринадесет неженени мюсюлмани. Приходът от него е в размер на 4350 акчета.

През 1558 г.[1586] в селището са описани 32 мюсюлмански домакинства категория чифт, 4 – категория половин чифт, 11 – категория бенак, петима неженени мюсюлмани; общността има имам; един от регистрираните е конвертит първо поколение; за деветима от регистрираните има запис, че са акънджии. Приходът от него, в размер на 4789 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пше-

1581 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 46.
1582 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 190.
1583 BOA, TD 1001, с. 608 – 609, 698.
1584 В използваните арабографични топографии от XIX в. на локацията на дн. Триводици са поставени 2 графики: تكركوى [Tekir köy] и تكفور [Tekfur]. Виж и статията за *Текфур пънар*.
1585 BOA, TD 370, с. 100.
1586 BOA, TD 306, с. 25 – 26.

ница, смесено зърно, овце, зеленчукови градини, ниабет и арусане. Към селото е регистрирана и общност на циганите – 31 „по брой души" мюсюлмани и 25 „по брой души" християни, приходът от които, формиран от ресм-и райет, испенче и ниабет и арусане, е в размер на 2094 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[1587] представя селището административно отнесено в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе (Пловдив). В него са записани 26 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт, 9 – категория бенак, единадесет неженени мюсюлмани, двама юруци (общността има имам; за десет от описаните има пояснение, че са във Филибе – Пловдив, Кара хисарлъ – дн. Столетово и Корудериче – вер. дн. Желязно, Исмаиллер – вер. дн. не съществува; четирима са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 6696 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, овце, ресм-и арус, ресм-и тапу, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1588] в селото са регистрирани двама джелепкешани.

През 1596 г.[1589] в *Текиелер*, нахия Коюн тепе на [каза] Филибе (Пловдив), са описани 32 мюсюлмански ханета категория чифт, 3 – категория половин чифт, 4 – категория бенак и седем неженени мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 6696 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, овце, ресм-и арус, ресм-и тапу, кошери, други сборни такси.

ТЕКИЕЛИ [Tekieli] تكيەلو - дн. Христо Даново, община Карлово

Първата регистрация на селото е от 1570 г.[1590] В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме запис: „село Текиели със завието на Арабаджъ Мустафа баба, в близост до [село] Караджа Яхши[1591]; от споменатия тимар; спада към [каза] Филибе." Регистрирани са 1 шейх, 10 мюсюлмански ханета категория бенак и четирима неженени мюсюлмани; един от описаните е конвертит първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 1377 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и бенак и мюджеред, пшеница, смесено зърно, водениции, овощни градини и ливади, зеленчукови градини, лозя, кошери, ниабет и арусане.

1587 BOA, TD 498, с. 208 – 209.
1588 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 70.
1589 BOA, TD 470, с. 202 – 203.
1590 BOA, TD 494, с. 668.
1591 Виж статията за *Караджа Яхши*.

През 1596 г.[1592] цитираният запис в уводната рубрика от предната регистрация е пренесен дословно. В селището са регистрирани трима шейха (Бали Мустафа, който присъства и в предната регистрация, и, вероятно, неговите двама сина – Мухарем Бали, регистриран като неженен, и Календер Бали, регистриран като бенак), 1 мюсюлманско хане категория чифт, 10 - категория бенак и 7 неженени мюсюлмани (двама от описаните са конвертити първо поколение; един от описаните е наречен Зюлфикяр Мустафа). Общият приход от селото е в размер на 3000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт и бенак, и мюджеред, пшеница, смесено зърно, водиници, овощни градини и ливади, зеленчукови градини, лозя, кошери, ресм-и тапу, ниабет и арусане.

ТЕКФУР ПЪНАР С ЧОБАН ХАМЗА И ЙЕНИДЖЕ КЬОЙ [Tekfur pınar m'a Çoban Hamza, Yenice köy] تكفور پيكار مع چوبان خمزه و يكيجه كوى **- вер. дн. с. Триводици или свързано с него**

Традиционно, във всички разглеждани описи регистрацията на селата е представена заедно. Всяко едно от тях е със собствен регистрационен профил (от 1570 г. село Чобан Хамза, представяно като Чобан кьой, е предавано като махала на Текфур пънар), но с обща данъчна листа.

През 1516/18 г.[1593] в *Текфур пънар* са регистрирани 71 мюсюлмански домакинства, от които 41 на оризари, и шестима неженени мюсюлмани (17 от описаните са конвертити първо поколение); в *Йениджe [кьой],* „в близост до Текфур пънар, установили се в границите на Текфур пънар", се регистрирани 15 християнски ханета. Към същата година в Текфур пънар е записан и един юваджия. Общият приход от селищата е в размер на 7114 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, лозя, лен, орехи, такса за ползване на ливади, водиници, люпилни за ориз, ресм-и райет, облагане на оризарите, лук, ниабет и арусане, испенче, други такси.

През 1530 г.[1594] селищата са тимарски в казата Филибе (Пловдив). Обобщените им демографски и финансови характеристики имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 28, неженени мюсюлмани – 2, [ханета на] оризари 40 (sic!), неженени оризари – 3, ханета християни – 13, неженени християни – 2. Приходът е в размера на 5480 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[1595] представя село *Текфур пънар с маха-*

1592 BOA, TD 1001, с. 665.
1593 BOA, TD 77, с. 754 – 755, 818.
1594 BOA, TD 370, с. 93.
1595 BOA, TD 494, с. 789 – 780, 795 – 796.

лата Чобан кьой и *Новасил с друго име Йенидже кьой* като част от зиамет в нахия Рупчоз на [каза] Татарджък. В *Текфур пънар с махалата* са описани 32 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 6 на оризари, 3 – категория половин чифт и един неженен мюсюлманин (общността има имам; 8 от регистрираните са конвертити първо поколение); *в Новасил с друго име Йенидже кьой* са регистрирани 16 мюсюлмански ханета категория чифт, 12 от които на оризари, 25 християнски ханета и петима неженени християни (трима от описаните са „пришълец"). Общият приход от селищата е в размер на 7200 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, испенче, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, лен, сено, орехи, вино, такса за ползване на ливади, шира, ресм-и тапу, лозя, воденици, люпилни за ориз, ориз от християните, овощни градини на мюсюлманите, свине, ресм-и райет, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година намираме и „*село Текфур пънар в близост до [село] Хъзър чауш*; от нахия Сарухан бейли; спада към Татарджък; жителите на това село, също и [село] Хаджи Хъзър[1596]..., са ифраз". Записани са 10 мюсюлмански домакинства, приходът от които е в размер на 899 акчета.[1597]

Регистрацията от 1596 г.[1598] почти повтаря като структура тази от 1570 г. *В Текфур пънар с махалата Чобан кьой* в нахия Рупчоз са описани 27 мюсюлмански домакинства категория чифт, 3 – категория половин чифт, 9 – категория бенак, 8 неженени мюсюлмани (7 от регистрираните са конвертити първо поколение) и 8 християнски ханета, четири о които в Текфур пънар (регистрираните там са „пришълец") и четири в махалата Чобан кьой. Общият приход от селището е в размер на 7700 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, лен, сено, орехи, вино, такса за ползване на ливади, плодове, ресм-и тапу, лозя, воденици, люпилни за ориз, ориз от християните, овощни градини на мюсюлманите, овце, свине, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година, както при предната регистрация, намираме и *село Текфур пънар в близост до [село] Хъзър чауш*, което с прихода си в размер на 3000 акчета, формиран от регистрираните седем мюсюлмански ханета и един неженен мюсюлманин, е ифраз. *Селото Новасил с друго име Йенидже кьой*, за което предполагаме, че е разглежданото до сега, е записано вече със самостоятелен регистрационен профил.[1599]

1596 Виж статията за *Хаджи Хъзър.*
1597 В BOA, TD 729, с. 513 – само мезра Текфур пънар в близост до Хъзър чауш.
1598 BOA, TD 1001, с. 801 – 802, 806.
1599 BOA, TD 1001, с. 810; виж статията за *Новасил/Йенидже кьой* в каза Татар Пазаръ.

ТИМУРДЖИ ИЛИЯС [Timurcu Ilias] تمورجوالياس - неуст., вер. свързано със Старо или Ново Железаре

Регистрацията от 1530 г.[1600] представя селото като част от вакъфа на Шихабеддин паша в казата Филибе (Пловдив), като то запазва този си статут във всички разглеждани регистрации. Към цитираната година демографските и финансови данни за селището са предадени общо с тези на други села от същия вакъф (Къвърджъклъ, Келямджи Дауд, Къзъл хисар, Кору Йено татар, Хаджи Хасан), поради което е невъзможно да бъде изведен селищният профил.[1601]

През 1570 г.[1602] жителите на селото живеят в три махали: Чънакчълар, Ахрянлъ и Тимурджи Илияс. Регистрирани са 128 мюсюлмански ханета категории чифт, половин чифт и бенак, като 17 от тях са на ямаци, и 30 неженени мюсюлмани; общността има двама имами. Общият приход от него е в размер на 17 701 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, лен, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

Регистрацията от 1596 г[1603] повтаря като структура и съдържание тази от 1570 г. Жителите на селото отново са описани в трите, цитирани по-горе махали. Регистрирани са 100 мюсюлмански ханета категории чифт, половин чифт и бенак, някои от които на ямаци и 18 неженени мюсюлмани. Общият приход от него е отново в размер на 17 701 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, цитирани по-горе.

ТИМУРДЖИЛИ [Timurcili] تمورجيلو - дн. Ковачево, община Септември

През 1516/18 г.[1604] в селото са описани 26 мюсюлмански райетски ханета, 10 неженени мюсюлмани (рая), 5 ханета на ямаци, 27 ханета на оризари и петима неженени оризари, сеещи на реките Елли дере (дн. р. Чепинска) и Чънат. Общият приход от селището е в размер на 6451 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, кошери, плодове, овце, люпилни за ориз, воденица, лен, ресм-и райет, облагане на оризарите, ресм-и боюндурук.

В регистрацията от 1530 г. този топоним липсва, но регистрацията от 1525 г.[1605] представя селото като тимарско. Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 37, неженени мюсюлмани – 5, [ханета

1600 BOA, TD 370, с. 101.
1601 Обобщените данни виж в статията за Къвърджъклъ от вакъфа на Шихабеддин паша.
1602 BOA, TD 498, с. 542 – 544.
1603 BOA, TD 470, с. 562 – 563.
1604 BOA, TD 77, с. 650 – 651.
1605 BOA, MAD 519, с. 147 – 149.

на] ямаци – 6, [ханета на] оризари – 50. Приходът е в размер на 6181 акчета.

През 1570 г.[1606] селото е част от хасовете на Мустафа паша в нахия Сарухан бейли (Септември) на [каза Татар Пазаръ]. В него са регистрирани 54 мюсюлмански ханета категория чифт, като 5 от тях са на юруци и ямаци, 23 – категория бенак, 21 – категория половин чифт, 12 неженени мюсюлмани (шестима от описаните са конвертити първо поколение) и 4 цигански домакинства. Общият приход от него е в размер на 5648 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, люпилни за ориз, плодове, овце, воденици, кошери, ресм-и тапу, зеленчукови градини, ориз, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1607] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. В селището са регистрирани 42 мюсюлмански ханета категория чифт, 25 – категория половин чифт, 19 – категория бенак и шестима неженени мюсюлмани; шестима от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от него отново е в размер на 5648 акчета, формиран от данъчните позиции, цитирани по-горе.

ТИМУРТАШЛЪ, ТИМУРТАШ [Timurtaşlı, Timurtaş] تمورتاشلو,تمورتاش - дн. Найден Герово, община Съединение

През 1516/18 г.[1608] в селото са регистрирани 14 мюсюлмански ханета на ешкинджии, ямаци и маслари; един от описаните е конвертит първо поколение. Общият приход от него е в размер на 548 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[1609] представя селището с име Тимурташ като част от зиамета на Хюсам бей – кетхуда на вилаета Румили в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 1, [ханета] на ешкинджии, ямаци и маслари – 20. Приходът е в размер на 343 акчета.

През 1570 г.[1610] село *Тимурташ* е част от мюлка на Михримах султан в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. В него са описани 25 мюсюлмански домакинства категория чифт, 1 – категория половин чифт, 13 – категория бенак и шестима неженени мюсюлмани (четирима от регистрираните са конвертити първо поколение; петима от регистрираните

1606 BOA, TD 494, с. 721 – 722.
1607 BOA, TD 1001, с. 731 – 733.
1608 BOA, TD 77, с. 704.
1609 BOA, TD 370, с. 91.
1610 BOA, TD 498, с. 376 – 377.

са в други населени места). Общият приход от селището е в размер на 2074 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, овце, лозя, кошери, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1611] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селището са описани 34 мюсюлмански домакинства категория чифт, 15 – категория бенак и 13 неженени мюсюлмани; двама от регистрираните са конвертити първо поколение. Общият приход от него е в размер на 2138 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, овце, лозя, кошери, сено, ниабет и арусане, зеленчукови градини, ресм-и тапу, други сборни такси.

ТЪРФИЛ, ДЕРФИЛ [Tırfil, Derfil] طرفيل,درفيل - дн. Трилистник, община Марица

През 1516/18 г.[1612] в селото са регистрирани 22 мюсюлмански ханета, от които 20 на оризари, сеещи на р. Ине бей, един неженен мюсюлманин (трима от описаните са конвертити първо поколение) и 10 християнски ханета, две от които на „пришълец".[1613] Общият приход от него е в размер на 2358 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, свине, кошери, зеленчукови градини, плодове, вино, ниабет и арусане, ресм-и райет, облагане на оризарите, испенче.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1614] в селището е регистриран един войнушки гьондер – войнукът е единият от ямаците са от [село] Десичева – дн. Лесичово; другият ямак е от [село] Угур-и кючюк (вер. регистрационно засвидетелстваното Угурджалар – дн. Лозен, община Септември).

Регистрацията от 1530 г.[1615] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 2, [ханета] оризари – 19, неженени [оризари] – 3. Приходът е в размер на 1219 акчета.

През 1570 г.[1616] селището е тимарско в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. Описани са 3 мюсюлмански ханета (в смисъл на стандартна данъчна единица) категория чифт и 23 [ханета на] оризари, от които 8 на християни (двама от регистрираните мюсюлмани са конвертити

1611 BOA, TD 470, c. 377 – 378.
1612 BOA, TD 77, c. 788.
1613 پريشلجه [prişelece].
1614 BOA, MAD 81, c. 154.
1615 BOA, TD 370, c. 93.
1616 BOA, TD 494, c. 598.

първо поколение; петима от регистрираните християни са „пришълец"). Общият приход от него е в размер на 1580 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, такса за ползване на ливади, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1617] от селото е записан един джелепкешан, който е нов.

През 1596 г.[1618] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селището са описани като райетски мюсюлмански ханета: 3 - категория чифт, 6 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани (един от регистрираните е конвертит първо поколение); християнски: 17, 13 от които на „пришълец". Описани са и 9 мюсюлмански [ханета на] оризари; един от регистрираните е конвертит първо поколение. Общият приход от селото е в размер на 3000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, такса за ползване на ливади, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане, други сборни такси.

1617 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 73.
1618 BOA, TD 1001, с. 589.

У (او)

УГУРДЖАЛАР [Uğurcalar] اوغورجه لر - дн. Лозен, община Септември

През 1516/18 г.[1619] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме следния запис: „село Угурджалар – отделило се от село Гювенджели[1620]; отделно село било." Регистрирани са 12 мюсюлмански ханета, 4 от които на оризари на река Елли дере (дн. р. Чепинска) и 1 на маслар, и трима неженени мюсюлмани; един от описаните е конвертит първо поколение. Общият приход от него е в размер на 1329 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, плодове, лен, овце, ниабет и арусане, сено, облагане на оризарите, ресм-и райет.

Регистрацията от 1530 г. представя селото като част от зиамета на Хюсам бей – кетхуда на вилаета Румили в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 4, неженени мюсюлмани – 4, [ханета на] оризари – 10. Приходът е в размер на 1326 акчета.

През 1570 г.[1621] селището е тимарско в нахия Сарухан бейли (Септември) на [каза] Татарджък (Пазарджик). В него са регистрирани 10 мюсюлмански ханета чифт, от които 5 на оризари, 7 – категория половин чифт, 5 – категория бенак и 7 неженени мюсюлмани; петима от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от него е в размер на 2500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, сено, плодове, кошери, ориз, овце, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1622] номинативната и административна информация в уводната рубрика повтаря тази от предната регистрация. В селището са регистрирани 16 мюсюлмански домакинства категория чифт, 8 – категория половин чифт, 10 – категория бенак и 10 неженени мюсюлмани; двама от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от селото е в размер на 2000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, зеленчукови гра-

1619 BOA, TD 77, с. 659 – 660.
1620 Виж статията за *Гювенджели.*
1621 BOA, TD 494, с. 768 -769.
1622 BOA, TD 1001, с. 779.

дини, сено, плодове, кошери, ориз, овце, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

УМУР, УМУР ОБАСЪ [Umur, Umur obası] اومور,اومواوباسی - неуст.

През 1516/18 г.[1623] по подразбиране село *Умур* би могло да бъде административно отнесено в нахия Чименли. В него са регистрирани 16 мюсюлмански ханета, от които 5 на ямаци, и 11 неженени мюсюлмани, двама от които ямаци (общността има имам; трима от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 2790 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, лозя, ресм-и райет, ниабет и арусане, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[1624] представя селото вече с името *Умур обасъ*; то е тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 29, неженени мюсюлмани – 5, [ханета на] ямаци – 3. Приходът е в размер на 2493 акчета.

Пред 1570 г.[1625] селото е с профил „юрушки джемаат"; то е тимарско в нахия Караджа даг на [каза] Филибе. В него са регистрирани 36 мюсюлмански ханета категория чифт, 15 на ямаци, 6 – категория половин чифт, 10 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани (четирима от описаните са конвертити първо поколение; до имената на трима от описаните има бележки, че са акънджии). Общият приход от селището е в размер на 3069 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, лозя, зеленчукови градини, такса за ползване на ливади „в близост до Кулфал обасъ"[1626], сено, воденици, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1627] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 26 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 4 са на ямаци, 4 – категория половин чифт, 10 – категория бенак и трима неженени мюсюлмани; един от регистрираните е конвертит първо поколение. Общият приход от него е в размер на 1000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, лозя, зеленчукови градини, такса за ползване на ливади, сено, воденици, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

1623 BOA, TD 77, с. 581 – 582.
1624 BOA, TD 370, с. 94.
1625 BOA, TD 494, с. 585.
1626 Виж статията за Кулфал фъкъх.
1627 BOA, TD 1001, с. 595 – 596.

УСТИНЕ [Ustine] اوستينه - дн. Устина, община Родопи

Във всички използвани регистри, с изключение на Джелепкешанския регистър от 1576 г., *Устине* неизменно е записвано и описвано със село *Павличе*, което очевидно се е намирало в непосредствена или относителна близост до него.

През 1516/18 г.[1628] и за двете селища няма административна локация. В *Устине* са регистрирани: 1 мюсюлманско домакинство, 22 християнски, 2-ма неженени християни и 1 вдовишко хане. След демографския опис има бележка, че приходът е записан с този на Павличе. Демографско-религиозната ситуация в *Павличе* е следната: 9 мюсюлмански домакинства (5 от регистрираните мюсюлмани са конвертити първо поколение), 18 християнски домакинства, 6 неженени християни. Общият приход от двете селища е в размер на 5873 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, плодове, пашкули, свине, лен, такса върху ливади, ресм-и райет, испенче, ниабет и арусане.

През 1530 г.[1629] *село Устине с Павличе* е отнесено към каза Самако (Самоков); селището е тимарско. В него са регистрирани 6 мюсюлмански ханета, 42 християнски и 1 вдовишко. Общият приход е в размер на 5510 акчета.

През 1570 г.[1630] *село Устине с Павличе* е отнесено в нахия Коюн тепе, каза Филибе (Пловдив); част от зиамет. Записани са 21 мюсюлмански домакинства (трима от вписаните мюсюлмани са конвертити първо поколение) и 1 неженен мюсюлманин и 33 християнски домакинства (двама от регистрираните християни са свещеници). Общият приход от двете селища е в размер на 5237 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, шира, плодове, ресм-и тапу, кошери, лен, сено, вино, лозя, свине, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешански регистър от 1576 г.[1631] в *Устине* са регистрирани трима джелепкешани, един от които свещеник, регистриран през 1570 г.

През 1596 г.[1632] за *Устине с Павличе* административното отнасяне е същото като през 1570 г. Регистрирани са: 20 мюсюлмански домакинства, 11 неженени мюсюлмани, 27 християнски домакинства, 5 неженени християни. Общият приход от двете селища е в размер на 5200 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, шира, плодове, ресм-и тапу, кошери, сено, свине, вино, лозя, лен, водениции, ниабет и арусане.

1628 BOA, TD 77, с. 670.
1629 BOA, TD 370, с. 117.
1630 BOA, TD 494, с. 574 – 575.
1631 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 74.
1632 BOA, TD 1001, с. 585 – 586.

Ф (ف)

ФИРУЗЛИ[1633] [Firuzli] فيروزلو - дн. Овчеполци

През 1516/18 г.[1634] в селото са регистрирани 23 мюсюлмански ханета, от които 4 на ешкинджии, 8 на ямаци и едно на маслар, и един неженен мюсюлманин (общността има имам; трима от описаните са конвертити първо поколение). Към същата година в селището е записан и един ювaджия. Общият приход от него е в размер на 1046 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, ресм-и боюндурук, ниабет и арусане, ресм-и райет, други такси.

Регистрацията от 1530 г.[1635] представя селото като част от зиамета на Хюсам бей – кетхуда на вилаета Румили – в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил е следният: ханета мюсюлмани – 20, неженени мюсюлмани – 2. Приходът е в размер на 1403 акчета.

През 1570 г.[1636] селото е тимарско; административно е отнесено в нахия Коюн тепе на казата Филибе. В него са описани 35 мюсюлмански домакинства категория чифт, от които 16 на ямаци, 2 – категория бенак и четирима неженени мюсюлмани. Общият приход от него е в размер на 4480 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, лозя, кошери, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1637] от селото са записани седем джелепкешани, четирима от които нови.

През 1596 г.[1638] административната и номинативна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са регистрирани 47 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 от които на ешкинджии, 1 – категория половин чифт, 5 – категория бенак и трима неженени мюсюлмани. Общият приход от него е в размер на 4500 акчета, формиран от данъчно обособените позции, цитирани по-горе.

1633 Във всички разглеждани регистрации е записван и дублетен топоним دوشبوداق с несигурно четене „Дюш/Душ/Дош будак".

1634 BOA, TD 77, с. 700 – 701, 818.

1635 BOA, TD 370, с. 91.

1636 BOA, TD 494, с. 569 – 570.

1637 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 69.

1638 BOA, TD 1001, с. 582.

Х (خ,ح)

ХАДЖИ БАЯЗИД [Haci Bayazid] خاجی بایزید - неуст.[1639]

През 1516/18 г.[1640] селото е административно към [нахия?] Коюн тепе. В него са регистрирани 13 мюсюлмански ханета, 12 от които са на ешкинджии и ямаци; един от описаните е конвертит първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 486 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ресм и райет, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[1641] представя селото като част от зиамета на Хюсам бей – кетхуда на вилаета Румили – в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 4, неженени мюсюлмани – 2, [ханета на] ешкинджии и ямаци – 8. приходът е в размер на 379 акчета.

През 1570 г.[1642] селището е тимарско в нахия Коюн тепе на [казата] Филибе. В него са описани 9 мюсюлмански домакинства категория чифт, 3 от които са на ешкинджии и ямаци, 2 – категория половин чифт, едното от които на ешкинджия, 3 – категория бенак и един неженен мюсюлманин (общността има имам; четирима от регистрираните са конвертити първо поколение; петима от регистрираните са в други населени места – [селата] Саръ гьолю – дн. Блатница, Хаджи Юсуф, [1643] Домалъ – дн. Церетелево, Емир Али – дн. не съществува, Ада кьой – дн. Стамболийски). Общият приход от него е в размер на 1920 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, ресм-и тапу, сено, ниабет и арусане.

През 1596 г.[1644] административната и номинативна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са регистрирани 11 ханета категория чифт, 4 от които на ешкинджии и ямаци, 2 – категория половин чифт, 3 – категория бенак и един неженен мюсюлманин (общността има имам; четирима от описаните са конвертити първо поколение; един от описаните е в [село] Хаджи Юсуф). Общият приход от него е в раз-

1639 В BOA, TD 729, с. 433 – само *мезра Хаджи Баязид.*
1640 BOA, TD 77, с. 695.
1641 BOA, TD 370, с. 92.
1642 BOA, TD 494, с. 657.
1643 Виж статията за *Хаджи Юсуф* и *Кара пънар.*
1644 BOA, TD 1001, с. 661.

мер на 2000 акчета, формиран от данъчно обособените позции, цитирани в предната регистрация.

ХАДЖИ БЕХАДЪР [Haci Behadır] خاجی بهادر - дн. Виница

През 1516/18 г.[1645] в селото са регистрирани 35 мюсюлмански ханета, от които 21 на оризари, 2 на ямаци и 2 на маслари; петима от описаните - трима оризари, един ямак и едно райетско хане са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 3029 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лен, орехи, плодове, зеленчукови градини, плодове, сено, ниабет и арусане, ресм-и райет, облагане на оризарите, ресм-и духан.

Регистрацията от 1530 г.[1646] представя селището като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 7, [ханета на] оризари – 32. приходът е в размер на 2964 акчета.

През 1570 г.[1647] селото е тимарско в нахия Конуш на [каза] Филибе. Описаните са 19 мюсюлмански ханета категория чифт, 16 – категория бенак, петима неженени мюсюлмани и 3 [ханета на] ямаци (общността има имам; трима от регистрираните са конвертити първо поколение; един от регистрираните е село Чашнигир – дн. вер. Садово[1648]). Общият приход от селището е в размер на 2300 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, овце, ресм-и тапу.

През 1596 г.[1649] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селището са регистрирани 11 мюсюлмански ханета категория чифт, 9 – категория бенак, един неженен мюсюлманин (двама от описаните са конвертити първо поколение), 15 християнски домакинства и 14 неженени мюсюлмани (четирима от описаните имат до имената си бележка „пришълец”[1650]). Общият приход от него е в размер на 2200 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, овце, ресм-и тапу, ориз, ниабет и арусане, „външни десятъци [от занимаващи се със земеделие в границите на споменатото село жители] от [село] Евренослу – дн. не съществува, други сборни такси.

1645 BOA, TD 77, c. 716.
1646 BOA, TD 370, c. 94.
1647 BOA, TD 494, c. 637 – 638.
1648 Виж статията за *Чашнигир*.
1649 BOA, TD 1001, c. 646 – 647.
1650 پریشلچه [prişelece].

ХАДЖИ ЙИГИТ (ХАДЖИ СИНИД) [Haci Yigit (Haci Sinid)] (خاجی یکیت (خاجی سکید - неуст.[1651]

Във всички разглеждани регистрации има две села, чиято топонимична графика предполага разночетене в представените по-горе варианти – едното е традиционно тимарско, а второто е част от вакъфа на Баязид II (1481 - 1512). И двете са административно отнасяни в нахия Коюн тепе на каза Филибе (Пловдив), факт, който би могъл да интерпретиран и в посока, че става дума за едно и също село, приходите от които се поделят между тимар и вакъфа.

През 1516/18 г. в „тимарското" село[1652], фиксирано като юрушко, са регистрирани 14 мюсюлмански домакинства, от които: райетско – 1, на ешкинджии – 2, на маслари – 5, на ямаци – 4, на юваджии – 2[1653]; трима от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от него е в размер на 670 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, ресм-и райет, ресм-и боюндурук. В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис при „вакъфското" село[1654] е записано, че „спада към Даудлар – дн. Царимир; развали се от юруците". Регистрирани са 17 мюсюлмански ханета и трима неженени мюсюлмани (общността има имам; двама от описаните са конвертити първо поколение). Приходът от него е в размер на 1957 акчета, формиран от облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, овце, ресм-и райет, ниабет и арусане.

Регистрацията от 1530 г. представя „тимарското" село[1655] като част от зиамета на Хюсам бей – кетхуда на вилаета Румили – със следния демографски и финансов профил: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 3, неженени мюсюлмани – 1, [ханета на] ешкинджии, ямаци и маслари – 7, [ханета на] акънджии – 2, [ханета на] соколари – 3. Приходът е в размер на 577 акчета. При вакъфското селище[1656] цитираната по-горе информация от уводната рубрика е пренесена дословно; демографските му и финансови характеристики имат следния вид: ханета мюсюлмани – 26, неженени мюсюлмани – 10. Приход: 1955 акчета.

Във вакъфската регистрация от 1558 г.[1657] в *Хаджи Синид,* което „спада към Даудлар; от нахия Коюн тепе", описани 25 мюсюлмански домакинства категория чифт, 6 – категория бенак и 16 неженени

1651 BOA, TD 729, c. 324 – само *мезра Хаджи Синид.*
1652 BOA, TD 77, c. 702.
1653 Отбелязаните като юваджии са регистрирани и в тематично организирания опис – TD 77, c. 818.
1654 BOA, TD 77, c. 822 – 823.
1655 BOA, TD 370, c. 91.
1656 BOA, TD 370, c. 100.
1657 BOA, TD 306, c. 29 – 30.

мюсюлмани; четирима от регистрираните са конвертити първо поколение; до имената на шестима от регистрираните има запис, че са акънджии. Приходът от селището, в размер на 2908 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, овце, ниабет и арусане.

В тимарската регистрация от 1570 г.[1658] намираме „село *Хаджи Синид (Йигит)* в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе." Описани са 20 мюсюлмански ханета категория чифт, 18 от които са на ешкинджии и ямаци, 3 – категория бенак и един празен чифт (общността има имам; двама от регистрираните са конвертити първо поколение). Приходът от него е в размер на 2890 акчета, формиран от облагане върху добив на/от: пшеница, смесено зърно, овце, ресм-и боюндурук, кошери, зеленчукови, градини сено, ресм-и тапу, лозя, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси. Във вакъфската регистрация от същата година намираме „село *Хаджи Синид (Йигит)* в нахия Коюн тепе; от споменатите (т.е. на Баязид II вакъфи)".[1659] Описани са 21 мюсюлмански ханета категория чифт, 12 празни чифта и 1 празен [отсек] категория половин чифт (общността има имам; двама от описаните са конвертити първо поколение; двама от описаните са в [селата] Исмаиллер – вер. дн. не съществува и Кьопекли – дн. Свобода). Приходът от селището е в размер на 7857 акчета, формиран от облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, овце, ниабет и арусане и други сборни такси, такса за ползване на ливади.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1660] от село *Хаджи Синид* в нахия Коюн тепе са записани двама джелепкешани.

През 1596 г. номинативната и административна информация в уводните рубрики и на двете селища повтаря тези от предната регистрация. В тимарското[1661] са описани 19 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 10 на ешкинджии и юруци (единият от описаните ешкинджии е записан и като джелеп), 1 – категория половин чифт (описаният е юрук), 2 – категория бенак, трима неженени мюсюлмани и един празен чифт. Общият приход от него е в размер на 3900 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу, лозя, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси. Във вакъфското село[1662]

1658 BOA, TD 494, с. 597.
1659 BOA, TD 498, с. 215.
1660 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 69.
1661 BOA, TD 1001, с. 606 – 607.
1662 BOA, TD 470, с. 208.

са регистрирани 36 мюсюлмански ханета категории чифт[1663] и бенак. Приходът от селището е в размер на 7862 акчета, формиран от облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, овце, кошери, зеленчукови градини, лен, други сборни такси.

ХАДЖИ МУСТАФА [Haci Mustafa] خاجی مصطفی - неуст.[1664]

През 1516/18 г.[1665] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме запис: „село Хаджи Мустафа; споменатите (т.е. жителите му) на доганджийско място се занимават със земеделие...плащат ресм-и духан". Регистрирани са 11 мюсюлмански ханета на ешкинджии, ямаци и маслари и двама неженени мюсюлмани. Приходът е само от облагане „ресм-и духан" и е в размер на 78 акчета.

Регистрацията от 1530 г.[1666] представя селото като част от зиамета на Хюсам бей – кетхуда на вилаета Румили – в казата Филибе (Пловдив). Цитираният в горе споменатия опис запис в уводната рубрика се повтаря дословно. Демографският и финансов профил на селището имат следния вид: имам – 1, ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 1, [ханета на] ямаци и маслари – 7, неженени [ямаци и маслари] – 3. приходът от ресм-и духан е в размер на 114 акчета.

През 1570 г.[1667] в уводната рубрика на регистрационната матрица намираме следния запис: „село Хаджи Мустафа; споменатите (т.е. жителите му) са юруци и ямаци; те се занимават със земеделие на доганджийско място [и] таксите си дават на спахията...казано е, че плащат ресм-и харман и по едно киле пшеница." В него са описани 16 ханета категория чифт на юруци и един неженен мюсюлманин. Общият приход от селището е в размер на 745 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, плодове, ресм-и арусане, ресм-и тапу, други сборни такси.

През 1596 г.[1668] информиращия запис от предната регистрация се повтаря дословно. В селото са описани 18 ханета категория чифт, 6 – категория бенак и един неженен мюсюлманин; общността има имам. Приходът от него е 1000 акчета, формиран от обособените данъчни позции, приведени по-горе; добавен е данъкът „ресм-и чифт".

1663 Всъщност, 4 от описаните чифлици, чрез които принципно се инициализира хане, са отразени като „празни, съобразно стария дефтер", а два от описаните чифлици са „в притежание на Хюсеин Абдуллах", който е и единственият описан конвертит.

1664 В BOA, TD 729, с. 429 – само *мезра Хаджи Мустафа.*

1665 BOA, TD 77, с. 704.

1666 BOA, TD 370, с. 92.

1667 BOA, TD 494, с. 567.

1668 BOA, TD 1001, с. 579 -580.

ХАДЖИ ХАДДАД С ДРУГО ИМЕ ХАДЖИ ОБАСЪ [Haci Haddad nam-i diğer Haci obası] خاجی حداد نام دکر خاجی اوباسی - дн. Малко Дряново, община Братя Даскалови, обл. Ст. Загора

През 1516/18 г.[1669] селото е административно отнесено в нахия Чименли. В него са регистрирани 13 мюсюлмански домакинства, 2 от които на маслари, и 11 неженени мюсюлмани, трима от които ямаци. Общият приход от селището е в размер на 2065 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, ресм-и райет, ниабет и арусане.

Регистрацията от 1530 г.[1670] представя селото като тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 21, неженени мюсюлмани – 5. Приходът е в размер на 2390 акчета.

През 1570 г.[1671] селището е тимарско в нахия Караджа даг на [каза] Филибе; регистрирано и с дублетния си топоним *Хаджи обасъ*. В него са описани 13 мюсюлмански домакинства категория чифт, едно от които на ямак, 1 – категория половин чифт, 3 – категория бенак. Общият приход е в размер на 3637 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, лозя, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1672] от село *Хаджи обасъ* в нахия Караджа даг са записани двама джелепкешани.

През 1596 г.[1673] административната и номинативна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 18 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт, 2 – категория бенак и един неженен мюсюлманин; един от регистрираните е конвертит първо поколение. Приходът е в размер на 3700 акчета, формиран от данъчно обособените и приведени по-горе позиции.

ХАДЖИ ХАСАН [Haci Hasan] خاجیحسن - дн. не съществува

През 1516/18 г.[1674] селото е записано като тимарско със следната допълнителна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис: „село Хаджи Хасан; [жителите му] се установили на място във вакъфа на Шихабеддин паша; в стария дефтер е записано, че десятъците дават на вакъфа, ресм-и райет, арусане – на

1669 BOA, TD 77, c. 578.
1670 BOA, TD 370, c. 111.
1671 BOA, TD 494, c. 632 -633.
1672 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 54.
1673 BOA, TD 1001, c. 642 – 643.
1674 BOA, TD 77, c. 804.

тимар.” Регистрирани са 28 мюсюлмански домакинства, от които 7 на оризари, 14 на ямаци на юруци (един от описаните е конвертит първо поколение), и петима неженени мюсюлмани, които са също ямаци на юруци. Общият приход от селището е в размер на 473 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от ресм-и боюндурук, ресм-и райет, ниабет и арусане; до обособените данъчни позиции, сборът на общия приход от които е 473 акчета, има бележка, че това е приходът за цитирания вакъф.

През 1530 г.[1675] селището отново е записано като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Записът от уводната рубрика, демографският му и финансов профил повтарят дословно тези от предната регистрация.

През 1570 г.[1676] в описа на споменатия вакъф село Хаджи Хасан липсва; срещаме „[юрушки] джемаат Хаджи Хасан към село Кьвърджъклъ;[1677] от юруците Налдьокен.” Регистрирани са 1 имам, 21 чифта на юруци и шестима неженени мюсюлмани; петима от записаните са конвертити първо поколение.

Регистрацията от 1596 г.[1678] повтаря като структура цитираната по-горе. Описани са 19 юрушки чифта и 12 нежени мюсюлмани; петима от записаните са конвертити първо поколение.

ХАДЖИ ХЪЗЪР [Haci Hızır] خاجی حضر - вер. изч. [1679]

През 1570 г.[1680] е първата регистрация на селото. В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния му опис е записано, че се намира в близост до [село] Ямур[лар] – дн. Мокрище - в нахия Сарухан бейли (дн. Септември) и е ифраз. В него са регистрирани 6 мюсюлмански домакинства категория чифт и 4 ханета на ямаци категория половин чифт; един от описаните – ямак – е конвертит първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 924 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, десятък от галат, десятък от ориз, ресм-и духан, сено, ниабет и арусане.

През 1596 г.[1681] номинативната и административна информация в уводната рубрика, както и пояснителният запис повтарят тези от предната регистрация. Описани са 18 мюсюлмански домакинства, четирима неженени мюсюлмани (общността има имам; двама от регистрираните

1675 BOA, TD 370, с. 93. Същото село, вероятно само като топоним, присъства и в описа на вакъфа на Шихабеддин паша, демографските и финансови показатели за което за предадени обобщено с тези за селата Кьвърджъклъ, Тимурджи Илияс, Келямджи Дауд, Сеймен обасъ, Кьзъл Хисар и Кору Татар. Вж: TD 370, с. 101.

1676 BOA, TD 498, с. 538.

1677 Виж статията за *Кьвърджъклъ* от вакъфа на Шихабеддин паша.

1678 BOA, TD 470, с. 558.

1679 Виж статията и за *Текфур пънар;* в BOA, TD 729, с. 499 – *само мезра Хаджи Хъзър.*

1680 BOA, TD 494, с. 795.

1681 BOA, TD 1001, с. 806.

са конвертити първо поколение; четирима от регистрираните са от други населени места – Ракитово (двама, един от които е записан като акънджия), Кьосе Мурадлъ – дн. Братаница (1) и Али ходжалъ – дн. Капитан Димитриево (1)) и три цигански мюсюлмански домакинства. Приходът, в размер на 500 акчета, е формиран от цитираните по-горе данъчно обособени позиции.

ХАДЖИ ЮСУФ И КАРА ПЪНАР [Haci Yusuf ve Kara pınar] خاجی یوسف و قره پیکار - вер. юрушки джемаати, записвани като селища; днес може би не съществуват[1682]

Във всички разглеждани регистрации двете селища са записвани заедно.

През 1516/18 г.[1683] в селото (селата) са регистрирани 12 мюсюлмански ханета, от които 3 на ешкинджии и 8 на ямаци на юруци, и трима неженени юруци (общността има имам; трима от описаните са конвертити първо поколение – един е ешкинджия, а двама – ямаци). Общият приход от тях е в размер на 470 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, ресм-и райет, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[1684] представя селището (селищата) като част от зиамета на Хюсам бей – кетхуда на вилаета Румили – в казата Филибе (Пловдив). Демографските и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 3, неженени мюсюлмани – 2, [ханета на] ешкинджии и ямаци – 13. Приходът е в размер на 1024 акчета.

През 1570 г.[1685] *Хаджи Юсуф и Кара пънар* са административно отнесени в нахия Коюн тепе. Описани са всъщност два [юрушки] джемаата със същите имена. В *джемаат Хаджи Юсуф* са регистрирани 1 имам, 11 юрушки чифта и 9 юрушки домакинства категория половин чифт; двама от записаните са конвертити първо поколение. За *джемаата Кара пънар* е записано, че „са се вдигнали от мястото си и се установили в границите на село Герен (дн. Белозем) и десятъците и други такси дават на спахията." Описани са 8 юрушки чифта и 1 неженен мюсюлманин. Общият приход от тях е в размер на 2650 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

1682 BOA, TD 729, с. 380 – само *мезра Хаджи Юсуф.*
1683 BOA, TD 77, с. 703 – 704.
1684 BOA, TD 370, с. 91.
1685 BOA, TD 494, с. 656.

През 1596 г.[1686] административната и номинативна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис, както и неговата структура и съдържание, повтарят цитираните в предната регистрация. В *джемаат Хаджи Юсуф* са записани 23 юрушки домакинства и един неженен мюсюлманин (един от описаните е конвертит първо поколение); в *джемаата Кара пънар*, за когото е приведена уточняващата информация, цитирана по-горе, с добавката „съобразно стария дефтер", са записани 7 юрушки домакинства. Общият приход от тях е в размер на 2500 акчета, формиран приведените в предната регистрация данъчно обособени позиции.

ХАЙРЕДДИНЛИ [Hayreddinli] خيرالد ينلو - вер. изч. през втората половина на XVI в.

През 1516/18 г.[1687] по подразбиране селото би могло да бъде административно отнесено в нахия Чименли. В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния му опис намираме запис: „село Хайреддинли; жителите на споменатото село се установили на свободно място; занимават се със земеделие в границите на село с име Чирпан; дават десятъци." В него са регистрирани 3 мюсюлмански домакинства (в смисъл на стандартна данъчна единица), 14 [ханета] на ямаци и едно [хане] на оризар; един от описаните е конвертит първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 506 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ресм-и райет, облагане на оризарите.

Регистрацията от 1530 г.[1688] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Записът в уводната му рубрика повтаря дословно този от предната регистрация. Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 15, [ханета на] оризари – 2, [ханета на] акънджии – 2. Приходът е в размер на 726 акчета.

ХАЛИЛ РЕИС С ДРУГО ИМЕ АРАБ КЬОЙ [Halil reis nam-i diğer 'Arab köy] خليل ريس نام دكر عرب كوى - дн. Златоврьх, община Асеновград[1689]

През 1516/18 г.[1690] демографската и данъчна информация за селото е предадена заедно с тази за село Коруджу козан (дн. Козаново).[1691] Само в село *Халил реис/Араб кьой* са регистрирани 55 мюсюлмански домакин-

1686 BOA, TD 1001, с. 660.
1687 BOA, TD 77, с. 584.
1688 BOA, TD 370, с. 92.
1689 Виж и статиите за *Йени кьой/Доган кръ* и *Дуруд баздар.*
1690 BOA, TD 77, с. 713 – 714, 818.
1691 Виж статията за Коруджу козан.

ства, от които едно – райетско, 2 – на маслари, а останалите са на оризари (12 от описаните, от които 11 оризари, са конвертити първо поколение; до името на един от описаните – Алагьоз, стар, [син на] Мезид бей – има уточняващото „реис"). Към същата година в селището са регистрирани и трима юваджии – най-вероятно братя, ако се съди по идентичната патронимия – за които е отбелязано, че са араби.

Регистрацията от 1530 г.[1692] представя селото със собствен регистрационен профил като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Описани са 5 райетски мюсюлмански домакинства (т.е. стандартна данъчна единица), двама неженени мюсюлмани, 75 [ханета на] оризари и едно – на маслар. Приходът от него е в размер на 3564 акчета.

През 1570 г.[1693] селото е тимарско в нахия Конуш на [каза] Филибе. В него са регистрирани 22 мюсюлмански ханета категория чифт, от които едно на маслар, 9 – категория половин чифт, 7 – категория бенак, 8 неженени мюсюлмани (трима от описаните са конвертити първо поколение; един от описаните е в Хаскьой – дн. Хасково; един от описаните е от [село] Кьоселер – вер. Кьоселер в нахия Конуш – дн. не съществува) и едно християнско домакинство. Общият приход от селището е в размер на 4095 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, испенче, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, орехи, плодове, сено, ресм-и тапу, воденици, люпилни за ориз, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1694] от селото са записани двама джелепкешани.

През 1596 г.[1695] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 26 мюсюлмански ханета категория чифт, 6 – категория половин чифт, 7 – категория бенак, шестима неженени мюсюлмани (един от регистрираните е конвертит първо поколение) и 6 християнски домакинства, три от които на „пришълец".[1696] Общият приход е в размер на 3500 акчета, формиран от цитирани при предната регистрация данъчно обособени позиции.

ХАЛИФЕ ПЪНАРЪ [Halife pınarı] حليفه پيكارى - дн. не съществува

През 1530 г.[1697] селото е представено като част от вакъфа на имарета Мурадие в Едирне (Одрин) в казата Филибе (Пловдив) и запазва този си статут във всички разглеждани регистрации. Към тази година

1692 BOA, TD 370, c. 95.
1693 BOA, TD 494, c. 638 – 639.
1694 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 46.
1695 BOA, TD 1001, c. 648.
1696 پريشلچه [prişelece].
1697 BOA, TD 370, c. 101.

демографските му и финансови параметри са предадени заедно с тези на [село] Сюлемишлер – дн. Плодовитово.[1698] Те са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 17, неженени мюсюлмани – 3, [ханета на] оризари – 36, [ханета на] маслари – 5, [ханета на] ямаци – 5?. Приходът е в размер на 14 632 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[1699] представя селата от вакъфа на Мурадие в нахия Филибе Халифе пънаръ, Сюлемишлер „в границите на Халифе пънаръ", „джемаат Хаджи Гюлелер – юруци са - в границите на Сюлемишлер" и „Ейерджи (Айърджъ) с друго име Йомер обасъ – юруци са – в границите на Халифе пънаръ"[1700] с единна данъчна и демографска рекапитулация. Последната, разбира се, е изведена на база поименния опис на всяко едно от тях. В Халифе пънаръ са регистрирани 11 мюсюлмански ханета категория чифт, 13 – категория половин чифт, 7 – категория бенак (12 от тях са експлицитно представени като оризари, а три, едно от които и на оризар – като маслари) и 17 неженени мюсюлмани (общността има имам; четирима от описаните са конвертити първо поколение); отделно е регистрирана и общност на оризарите на р. Халифе пънар – 32 „по брой души".[1701]

Регистрацията от 1596 г.[1702] повтаря като структура и съдържание цитираната по-горе с допълнението, че Халифе пънаръ е административно отнесено в нахия Караджа даг [на каза Филибе]. В селото са описани 24 мюсюлмански домакинства категория чифт, 4 – категория половин чифт, 7 – категория бенак (12 от тях са представени като домакинства на оризари) и 15 неженени мюсюлмани (общността има имам); общността на оризарите на река Халифе пънаръ включва 27 „по брой души".

ХАМЗАДЖА С ДРУГО ИМЕ АСЛЪХАН [Hamzaca nam-i diğer Aslıhan] ГГГГحمزه‌جه‌نام‌دگراصلحان

През 1516/18 г.[1703] в селото са регистрирани 16 мюсюлмански домакинства на оризари на реките Кара пънар, Чауш, Яхия паша и Гюл паша, описът на които е въведен с обяснение, че са се установили на свободно място и дават десятъци, 4 – на маслари (името на един от описаните е Ибрахим син на Аслъхан) и един ешкинджия. Приходът от него е в размер на 126 акчета; липсват данъчно обособени позции; до общата данъчна сума има запис „дават по 50 акчета ресм-и духан", без да е ясно дали той се отнася до всички описани.

1698 Виж статията за *Сюлемишлер.*
1699 BOA, TD 498, c. 108 – 109.
1700 Виж съответните статии.
1701 نفرأ [neferen].
1702 BOA, 470, c. 103 – 104.
1703 BOA, TD 77, c. 688.

ХАМЗАЛЪ [Hamzalı] حمزەلى

През 1516/18 г.[1704] по подразбиране селото би могло да бъде административно отнесено в нахия Филибе. В него са регистрирани 6 мюсюлмански райетски ханета, един неженен мюсюлманин и 14 ханета на маслари; трима от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 600 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, орехи, лен, зеленчукови градини, ресм-и райет, ниабет и арусане, ресм-и боюндурук, други такси.

През 1530 г.[1705] селото е регистрирано с името *Хамза Бали*; то е тимарско в казата Филибе. Демографският му и религиозен профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 8; приходът е в рамер на 600 акчета.

ХАМИДЛИ [Hamidli] حميدلو - неуст.[1706]

През 1516/18 г.[1707] в селото са регистрирани 19 мюсюлмански райетски ханета, 9 неженени мюсюлмани (рая), 5 [ханета] на ямаци, 14 [ханета] на оризари на реките Яхия паша, Чауш и Гюл паша, четирима неженени [оризари] и две [ханета] на соколари; един от описаните е конвертит първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 2341 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, кошери, овце, плодове, люпилни за ориз, ниабет и арусане, ресм-и райет, облагане на оризарите, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[1708] представя селото като тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е пренесен записът за локацията на оризарите от предната регистрация. Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 15, неженени мюсюлмани – 10, [ханета] на оризари – 17. Приходът е в размер на 2496 акчета.

През 1570 г.[1709] селището е тимарско в нахия Доган кьой на [каза] Татарджък (Пазарджик). В него са описани 13 мюсюлмански ханета категория чифт, 6 – категория половин чифт, 1 – категория бенак, шестима неженени мюсюлмани, 19 [ханета] на оризари, 4 [ханета] на ямаци (общността има имам, трима от регистрираните са конвертити първо поколение; един от регистрирани е в [село] Изгарлъ – дн. Величково), 6 християнски ханета (за един от регистрираните е записано, че е от

1704 BOA, TD 77, c. 570 – 571.
1705 BOA, TD 370, c. 89.
1706 В BOA, TD 729, c. 534 – „Хаджили (Юнаците) в близост до Хамидли, извън дефтера"
1707 BOA, TD 77, c. 647.
1708 BOA, TD 370, c. 111.
1709 BOA, TD 494, c. 766 – 767.

Самоков) и трима неженени християни. Общият приход от селото е в размер на 5000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, облагане на оризарите и ямаците, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, плодове, воденици, овце, лозя, ресм-и тапу, ниабет и арусане, сено, други сборни такси.

През 1596 г.[1710] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. В *Хамидли* са описани 51 мюсюлмански ханета категории чифт, половин чифт и бенак (един от регистрираните е конвертит първо поколение), от които само за три е записано експлицитно, че са на оризари, 10 неженени мюсюлмани и 10 християнски ханета, три от които на „пришълец".[1711] Приходът от селото, в размер на 4500 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, плодове, воденици, овце, лозя, ресм-и тапу, ниабет и арусане, сено, испенче, други сборни такси.

ХАМИДЛИ С ДЖЮНЕИД [Hamidli ma'a Cüneyd] حميدلومع جنيد [1712]

В регистрацията от 1530 г.[1713] селото експлицитно е представено като юрушко; то е тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 13, [ханета] на ямаци – 7. Приходът е в размер на 430 акчета.

ХАМИДЛИ [Hamidli] حميدلو - вер. дн. Иван Вазово, община Калояново

През 1516/18 г.[1714] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме следния запис" село Хамидли; народът на това село се установил в границите на [село] Къзъл хисар от вакъфа на Шихабеддин паша; дават десятъците си на спахията…" По подразбиране селото би могло да бъде административно отнесено в нахия Чименли. В него са регистрирани 8 мюсюлмански домакинства и двама неженени мюсюлмани; общността има имам. Приходът от селището е в размер на 456 акчета, формиран от ресм-и райет и ресм-и боюндурук.

В тимарската регистрация от 1570 г.[1715] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е записано, че „жителите на това село, в близост до [село] Къзъл хисар, са от вакъфа на Шихабеддин

1710 BOA, TD 1001, c. 776 – 777.
1711 پريشلچه [prişelece].
1712 Виж статията за *Джюнеид*.
1713 BOA, TD 370, c. 94.
1714 BOA, TD 77, c. 596.
1715 BOA, TD 494, c. 549, 697.

паша; ако се занимават със земеделие в землището му [на Къзъл хисар], дават десятъци на спахията…десятъците на отворените с брадви места дават [също] на самия спахия. Описани са 3 мюсюлмански ханета категория чифт, 7 – категория бенак, двама неженени мюсюлмани и 4 [ханета] на ямаци; един от регистрираните е конвертит първо поколение. Общият приход е в размер на 300 акчета, формиран от облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и духан, ресм-и боюндурук, ресм-и арусане, овце, кошери, други такси; няма остойностени обособени данъчни позции. Към същата година в селото има обособен и соколарски тимар (чифлик) от облагане върху зърнен добив в размер на 200 акчета.[1716]

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1717] в село *Хамидли-и кючюк* – нахия Гьопса, за което е предложено убиciране Иван Вазово или Сухозем - са регистрирани трима нови джелепкешани – Семет Мехмеди, Тимур Насух, Муса, доганджия. В поименния опис на разглежданото тук село от 1570 г. намираме: Муса син на Мюрсел – ямак, както и Кулфал син на Мехмед и Семед, негов (т.е. на Кулфал) брат, по подразбиране със същия патроним.

През 1596 г.[1718] цитираната по-горе информация в уводната рубрика е пренесена дословно. Описани са 10 мюсюлмански домакинства и петима неженени мюсюлмани; регистрираният в по-горе разгледания опис конвертит присъства и в този. Приходът е в размер на 700 акчета, формиран по идентичен с цитирания в предната регистрация начин.

ХАМИДЛИ [Hamidli] حميدلو неуст.

Във вакъфската регистрация от 1570 г.[1719] в описа на вакъфа на Шихабеддин паша намираме селото, записано като махала на село *Келямджи Дауд/Узун-и кара*.[1720] Регистрирани са 1 мюсюлманско домакинство категория чифт, 9 – категория половин чифт, 5 – категория бенак и петима неженени мюсюлмани; трима от описаните са в други населени места.

През 1596 г.[1721] в Хамидли са записани 7 мюсюлмански ханета категория чифт, 3 – категория бенак и един неженен мюсюлманин.

1716 В регистрацията от 1530 г. село с името Хамидли, освен Хамидли с Джюнеид, не се среща. За сметка на това, в регистъра от 1525 г. (BOA, MAD 519, с. 76 - 77) намираме: „село Хамидли; хората от това село се установили в границите на Къзъл хисар, което е от вакъфа на Шихабеддин паша; дават десятъци на спахията…" – описани са 12 мюсюлмански домакинства и един неженен мюсюлманин. В същото време, в описа от 1525 г. не се среща село с името Джюнеид.

1717 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 64.

1718 BOA, TD 1001, с. 557.

1719 BOA, TD 498, с. 542.

1720 Виж статията за *Келямджи Дауд/Узун-и кара.*

1721 BOA, TD 470, с. 561.

ХАМИДЛИ [Hamidli] حميدلو - неуст.

През 1570 г.[1722] селото е част от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566) в нахия Караджа даг [на каза Филибе]. В него са регистрирани 35 мюсюлмански ханета, от които 3 – на ешкинджии и 5 – на ямаци, и един неженен мюсюлманин (общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 2853 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, плодове, зеленчукови градини, кошери, сено, лозя, ресм-и тапу, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1723] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В Хамидли са описани 34 мюсюлмански домакинства, от които 8 на ешкинджии (3) и ямаци (5), и един неженен мюсюлманин; общността има имам. Приходът в размер на 2422 акчета е формиран от цитираните в предната регистрация данъчно обособени позции.

ХАСАН БАШМАКЧЪ [Hasan başmakçı] حسن بشمقچی - дн. Иганово, община Карлово

През 1516/18 г.[1724] по подразбиране селото би могло да бъде административно отнесено в нахия Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 10 мюсюлмански райетски ханета, трима неженени мюсюлмани (рая), 3 ханета на оризари и петима неженени оризари; общността има имам. Общият приход от селището е в размер на 3447 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, орехи, кошери, лен, ресм-и райет, ниабет и арусане, облагане на оризарите.

Регистрацията от 1530 г.[1725] представя селото като тимарско в каза Филибе. Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 12, неженени мюсюлмани – 5, [ханета на] оризари – 8. Приходът е в размер на 3014 акчета.

През 1570 г.[1726] селото е тимарско в [каза] Филибе. В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е записан и дублетният топоним *Йегян обасъ*. В селището са описани 21 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт, трима неженени мюсюлмани и 1 [хане на] ямак (регистрираният е конвертит първо поколение); общността има имам. Общият приход от него е в размер на

1722 BOA, TD 498, c. 297 – 298.
1723 BOA, TD 470, c. 295.
1724 BOA, TD 77, c. 564.
1725 BOA, TD 370, c. 95.
1726 BOA, TD 494, c. 604 - 605.

2390 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, орехи, кошери, плодове, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1727] от село *Йегян обасъ* – нахия Гьопса – са записани двама джелепкешани.

През 1596 г.[1728] номинативната и административна информация в уводната рубрика повтаря тази от предната регистрация. В *Хасан баша-макчъ/Йегян обасъ* са описани 27 мюсюлмански ханета категория чифт, 3 – категория половин чифт, 1 – категория бенак и двама неженени мюсюлмани (общността има имам; трима от регистрираните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 2500 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, цитирани при регистрацията от 1570 г.

ХАХЛАН [Hahlan] خاخلان - дн. Браниполе, община Родопи

През 1516/18 г.[1729] в селото са регистрирани 23 християнски домакинства, три от които на „пришълец",[1730] и едно вдовишко домакинство. Общият приход от него е в размер на 2563 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, зеленчукови градини, лен, орехи, кошери, вино, ниабет и арусане, испенче, други такси. Към същата година в селището са описани и 5 ханета на зеваид войнуци (регистрираните не фигурират в поименния опис на жителите на селото) и двама мюсюлмани тузакчии, които „служат в собствените си бащини и са освободени от авариз".

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1731] в Хахлан са записани 7 войнушки гьондера (двама от войнуците са от [село] Лагуд – дн. Лаута, кв. на Пловдив, а един е записан като хаймане; трима от ямаците са от селата Липниче - ?, Саруджа – дн. Царацово, Попинич – дн. Попинци, а един е записан като хаймане) и 7 ямаци на войнушкия санджакбей.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[1732] броят на войнушките гьондери е отново 7 – отразени са ротации в тях; броят на ямаците на войнуци е също 7 – отразени са персонални промени сред тях.

Регистрацията от 1530 г.[1733] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови параметри са следните: ханета християни – 23, вдовици – 1; приходът е в размер на 3623 акчета.

1727 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 62.
1728 BOA, TD 1001, с. 613.
1729 BOA, TD 77, с. 760 – 761, 810, 816.
1730 پریشلچه [prişelece].
1731 BOA, MAD 81, с. 161, 183.
1732 BOA, TD 151, с. 324 – 326, 385 – 386.
1733 BOA, TD 370, с. 92.

През 1570 г.[1734] селото е тимарско в нахия Конуш на [каза] Филибе. В него са описани 19 християнски ханета (един от регистрирани – Богдан – експлицитно е посочен като войнук), двама неженени християни и 4 християнски домакинства хаймане. Общият приход от селището е в размер на 3525 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, такса за ползване на ливади, свине, вино, шира, зеленчукови градини, ресм-и тапу, лен, сено, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година в Хахлан са записани и четирима ямаци на войнушкия санджакбей (имената на регистрираните не фигурират в поименния селищен опис) и три ханета на зеваид войнуци.

Във фрагмента от войнушки регистър от 70-те години на XVI в.[1735] в селото са регистрирани отново 7 войнушки гьондера.

През 1596 г.[1736] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 15 християнски домакинства, 10 от които на „пришълец", и трима неженени християни. Общият приход от него е в размер на 1500 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени при описа от 1570 г. Към 1596 г. в Хахлан са регистрирани петима ямаци на войнушкия санджакбей, както и 7 [ханета на] зеваид войнуци.

ХИСАР БЕЙЛИ С ДРУГО ИМЕ ИНЕ ХАНЛЪ [Hisar beyli nam-i diğer Ine hanlı] حصاربكلونام دكراينه خانلو **- неуст.**

През 1516/18 г.[1737] в селото, в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис на което е записано, че се намира в близост до [село] Касаблар – дн. Ивайло, са регистрирани 15 мюсюлмански ханета, от които 11 на ешкинджии и ямаци, и петима неженени мюсюлмани ешкинджии и ямаци (общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение). Общият приход от него е в размер на 1225 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови градини, кошери, лен, ресм-и райет, ниабет и арусане, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[1738] представя селището като част от хаса на кадъаскера на вилаета Анатолу (Анадола) в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 11, неженени мюсюлмани – 1. Приходът е в размер на 1230 акчета.

1734 BOA, TD 494, с. 595, 678, 684.
1735 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 190.
1736 BOA, TD 1001, с. 605, 676 – 677, 682.
1737 BOA, TD 77, с. 635 – 636.
1738 BOA, TD 370, с. 109.

През 1570 г.[1739] селото е част от хаса на „падишаха закрилник на света" (т.е. Селим II, 1566 - 1574) в нахия Татарджък (Пазарджик). В него са описани 15 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория бенак и 2 ханета „външна рая" (за единия от регистрираните е записано, че е юрук, а за другия, че е „от вакъфа на Евренос бей"); двама от регистрирани, единият от които цитирания юрук, са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 6250 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, сено, ресм-и тапу, плодове, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1740] селището отново представено като е част от хасовете на владетеля (в случая Мехмед III, 1595 - 1603). В него са описани 15 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория бенак и 9 домакинства на цигани мюсюлмани. Общият приход от селището е в размер на 2700 акчета (при сбора е записано: „съобразно стария дефтер – 6250 [акчета], съобразно новия дефтер – 2700 [акчета]), формиран от цитираните по-горе данъчно обособени позиции, към които е добавена и „ресм-и духан на циганите".

ХЪЗЪР ФЪКЪХ [Hızır fıkıh] حضرفقيه - неуст[1741]

Регистрацията от 1516/18 г.[1742] представя селището като вакъф на Али паша. Обяснителната записка за този вакъф, въвеждаща описа на селото, гласи: „вакъф на Али паша; село Хъзър фъкъх…; в стария дефтер споменатото село било тимар; по-късно блаженопочившия султан Баязид [II, 1481 - 1512] хан издаде на споменатия Али паша темлик; по-късно Али паша превърна селото във вакъф на построения от него в Истанбул имарет; мюлкнамето и вакъфнамето са видени (т.е. проверени) [и] мюлкиета се записа в стария дефтер". В селото са регистрирани 17 райетски мюсюлмански ханета (общността има имам, петима от описаните са конвертити първо поколение), петима неженени мюсюлмани (рая), 14 ханета на оризари и 28 християнски ханета „роби на пашата…, които от бащините си дават по 50 акчета харадж и по 20 акчета испенче, и съгласно закона дават и десятъци." Общият приход от селището е в размер на 23 381 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лен, зеленчукови градини, кошери, сено, папур, ниабет и арусане, ресм-и райет, облагане на оризарите, люпилни за ориз, испенче, други сборни такси.

1739 BOA, TD 494, с. 701.
1740 BOA, TD 1001, с. 711.
1741 Виж статията и за *Юва-и караджа*.
1742 BOA, TD 77, с. 839 – 840.

През 1530 г.[1743], както и при следващите регистрации, обяснителните текстове за вакъфа и робите на пашата повтарят дословно цитираните по-горе. Демографският и финансов профил на селото, административно отнесено в каза Филибе (Пловдив), имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 17, неженени мюсюлмани – 8, [ханета на] оризари – 41, неженени [оризари] – 1, ханета християни – 31, неженени християни – 1. Приходът е в размер на 23 200 акчета.

Вакъфската регистрация от 1570 г.[1744] уточнява административната локация на вакъфското село – нахия Караджа даг, [каза Филибе], лива Паша. Описани са 11 мюсюлмански ханета категория чифт, от които две са на ямаци, 7 - категория половин чифт, 14 – категория бенак (общността има имам; девет от регистрираните са конвертити първо поколение), 47 християнски ханета и 9 неженени, които са роби на пашата, и друга християнска общност (28 ханета и четирима неженени), за които намираме запис: „споменатите неверници дошли от вън и се заселили; хараджът им и адет-и агнам се спира (т.е. плаща) от държавата, а десятъците - от вакъфа.” Общият приход от селището е в размер на 29 557 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, облагане на оризарите, харадж (от робите) и испенче, пшеница, смесено зърно, лен, папур, зеленчукови градини, кошери, вино, сено, воденици, ниабет и арусане, ориз.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1745] от *джемаат Хъдър фъкъх* – нахия Караджа даг – са записани четирима джелепкешани, от които трима са нови.

Описът от 1596 г.[1746] повтаря като структура и съдържание цитирания по-горе. В селото са регистрирани 16 мюсюлмански домакинства категория чифт, 3 – категория половин чифт, 8 – категория бенак, 11 неженени мюсюлмани (общността има имам; двама от описаните са конвертити първо поколение; за един от описаните има бележка, че е във Филибе), 78 християнски домакинства и петима неженени християни, които са роби (общността има свещеник), и 23 други християнски домакинства, от които 7 на хайманета, и петима неженени християни (за един от регистрираните е записано, че е в село Манол – дн. Маноле). Общият приход от селището е отново в размер на 29 557 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, цитирани по-горе.

1743 BOA, TD 370, c. 105.
1744 BOA, TD 498, c. 662 – 663.
1745 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 53.
1746 BOA, TD 470, c. 684 – 686.

ХЪЗЪР ШЕЙХ [Hızır şeyh] حضرشيخ - дн. Стрелци, община Брезово

Регистрацията от 1516/18 г.[1747] представя селото като едно от вакъфските на вакъфа на Ебу Еюб ал-Ансари и запазва този си статут във всички разглеждани регистрации. В него са описани 61 мюсюлмански домакинства, пет от които на маслари, и двадесет и двама неженени мюсюлмани (общността има имам; деветима от регистрираните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 6608 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, ресм-и райет, ниабет и арусане, овце.

През 1530 г.[1748] демографските и финансови характеристики на селото са следните: ханета мюсюлмани – 96, неженени мюсюлмани – 28, [ханета на] маслари – 1. Приходът е в размер на 9782 акчета.

През 1570 г.[1749] в *Хъзър шейх* са регистрирани 26 мюсюлмански ханета категория чифт, 5 – категория половин чифт, 23 – категория бенак и 11 неженени мюсюлмани. Приходът от селото е в размер на 14 299 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, овце, такса за ползване на ливади, ниабет и арусане, други такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1750] от село *Хъдър ашъклъ* – нахия Караджа даг, - за което предполагаме, че е идентично с разглежданото в тази статия, са записани четирима джелепкешани, от които трима са нови.

Описът от 1596 г.[1751] повтаря като структура и съдържание този от 1570 г. В селото са регистрирани 54 мюсюлмански домакинства категории чифт, половин чифт (1) и бенак и трима неженени мюсюлмани. Приходът от него е отново в размер на 14 299 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени при предната регистрация.

ХЪЗЪРДЖА С ДРУГО ИМЕ ТАБАНЪ ЯСЪ [Hızırca nam-i diğer Tabanı yası] حضرجه نام دكر طبانى يصى - неуст.

Регистрацията от 1530 г.[1752] представя селото като част от вакъфа на „новия имарет на блаженопочившия султан Баязид [II, 1481 - 1512] хан, мир на праха му, в Едирне (Одрин)" в казата Филибе (Пловдив) и запазва този си статут във всички разглеждани регистрации. Тук за пръв и единствен път се среща дублетният топоним *Табанъ ясъ*. Описани са 37 [ханета на] оризари и петима неженени [оризари], за които е

1747 BOA, TD 77, c. 826 – 827.
1748 BOA, TD 370, c. 103.
1749 BOA, TD 498, c. 58.
1750 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 56.
1751 BOA, TD 470, c. 60 – 61.
1752 BOA, TD 370, c. 100.

уточнено, че сеят ориз на река Табанъ ясъ. Приходът е в размер на 65 500 (!) акчета.

През 1558 г.[1753] селището е административно отнесено в нахия Коюн тепе на каза Филибе. В него са описани 16 „по брой души"[1754] оризари, 2 мюсюлмански ханета категория чифт на оризари, 11 мюсюлмански райетски домакинства, 3 – категория бенак и един неженен мюсюлманин (един от регистрираните е конвертит първо поколение), 37 християнски домакинства, пет от които на „пришълец"[1755], и трима неженени християни. Приходът от селището, в размер на 82 494 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, такса за ползване на ливади, приход от чист ориз (81 000 акчета) кошери, овце, ниабет и арусане.

През 1570 г.[1756] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е записано, че селото е райетски чифлик. Регистрирани са 19 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 12 на оризари, 3 – категория половин чифт, 9 – категория бенак и 12 неженени мюсюлмани; двама от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 5187 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризари (по брой души 94 !), пшеница, смесено зърно, ресм-и арус, такса за ползване на ливади, други такси.

При регистрацията от 1596 г.[1757] номинативната и обяснителна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация; добавено е административното уточнение, че село *Хъзърджа* е в нахия Коюн тепе [на каза Филибе]. Описани са 18 мюсюлмански ханета категория чифт, от които едно на ешкинджия и 5 на оризари, 2 – категория половин чифт, 10 – категория бенак и четирима неженени мюсюлмани. Приходът от селището, в размер на 5216 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризари (по [брой души] 94), пшеница, смесено зърно, ресм-и арус, такса за ползване на ливади, овце, други такси.

ХЮСАМЛАР [Hüsamlar] حساملر - неуст.

През 1530 г.[1758] селото, без демографски показатели, е представено като част от мюлка на великия везир Ибрахим паша в казата Филибе (Пловдив). В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищ-

1753 BOA, TD 306, c. 29
1754 نفرأ [neferen].
1755 پريشلچه [prişelece].
1756 BOA, TD 498, c. 213.
1757 BOA, TD 470, c. 206.
1758 BOA, TD 370, c. 98.

ния опис е записано „село Хюсамлар в …-и Юнд корусу". Приходът е в размер на 1417 акчета.

Регистрацията от 1570 г.[1759] представя селището като част от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566) в нахия Коюн тепе [на казата Филибе]. В него са описани 24 мюсюлмански домакинства и двама неженени мюсюлмани (общността има имам; двама от регистрираните са конвертити първо поколение). Приходът от селото, в размер на 2602 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, лен, зеленчукови градини, сено, овце, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1760] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица повтаря тази от предната регистрация. В Хюсамлар са описани 22 мюсюлмански домакинства и трима неженени мюсюлмани. Общият приход от селището, в размер отново на 2602 акчета, е формиран от данъчно обособените позции, цитирани по-горе.

1759 BOA, TD 498, c. 274.
1760 BOA, TD 470, c. 273 – 274.

Ч (چ)

ЧАГЪРГАНЛЪ [Çağırganlı] چاغرغانلو - дн. Звъничево, община Пазарджик

През 1516/18 г.[1761] селото е административно отнесено към неопределеното Самако (Самоков). В него са регистрирани 20 райетски мюсюлмански ханета, четирима неженени мюсюлмани (рая), 44 [ханета на] оризари на река Елли дере - дн. р. Чепинска, 3 [ханета на] ямаци и трима неженени [ямаци] (общността има имам, двама от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 7000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, зеленчукови градини, сено, плодове, овце, люпилни за ориз, облагане на оризарите, ресм-и райет, ниабет и арусане. Към същата година в Чагърганлъ са регистрирани петима тузакчии и един ювaджия.

Регистрацията от 1530 г.[1762] представя селището като тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 17, неженени – 9, [ханета на] оризари – 40, [ханета на] ямаци – 4, [ханета на] атмаджии – 3. Приходът е в размер на 6735 акчета.

През 1570 г.[1763] селото е тимарско в нахия Сарухан бейли (дн. Септември) на [каза] Татарджък. В него са регистрирани 43 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 5 на оризари, 15 – категория половин чифт, 15 – категория бенак и 7 неженени мюсюлмани (общността има имам; двама от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 9976 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, сено, плодове, овце, ресм-и тапу, люпилня за ориз, воденица, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година в селото има обособени като атмаджийски тимари и три чифлика с приходи съответно 500, 600 и 380 акчета.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1764] от селото са записани двама нови джелепкешани.

В регистрацията от 1596 г.[1765] административната и номинативна

1761 BOA, TD 77, с. 654 – 655, 816, 817.
1762 BOA, TD 370, с. 111.
1763 BOA, TD 494, с. 750 – 751, 800.
1764 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 84.
1765 BOA, TD 1001, с. 760 – 761.

информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селището са описани 83 мюсюлмански домакинства категории чифт, половин чифт и бенак, петима неженени мюсюлмани (общността има имам; трима от регистрираните са конвертити първо поколение), 5 ханета на цигани мюсюлмани, 9 християнски ханета, от които 6 на „пришълец”[1766], и един неженен християнин. Общият приход от него е в размер на 11 000 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени при по-горе цитираната регистрация, към които е добавена ресм-и духан на циганите.

ЧАКЪРДЖИАН [Çakırcian] چاقرجيان - дн. Градина, община Първомай

Във всички разглеждани регистрации селото е соколарски тимар в казата Филибе (Пловдив).

През 1516/18 г.[1767] в него са описани 12 мюсюлмански райетски ханета, един неженен мюсюлманин (рая), 2 ханета на маслари и 2 – на ямаци (общността има имам; един от регистрираните – ямак – е конвертит първо поколение). Приходът от селището е в размер на 737 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, [такса за ползване на] ливади, ниабет и арусане, ресм-и райет, ресм-и боюндурук.

През 1530 г.[1768] демографските и финансови характеристики на селото са почти идентични с тези от предната регистрация: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 12, неженени мюсюлмани – 2, [ханета на] маслари – 2, [ханета на] ямаци – 1; приходът е в размер на 838 акчета.

През 1570 г.[1769] в селището са регистрирани 29 „по брой души”[1770], от които един е ешкинджия, 9 - ямаци, а 8 са маслари; четирима от описаните са конвертити първо поколение. Общият приход от него е в размер на 2851 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: облагане на оризарите, ресм-и боюндурук, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, сено, кошери, плодове, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година едно хане от селото е регистрирано като плащащо на вакъфа на Медине-и мюневвере.[1771]

1766 پريشلجه [prişelece].
1767 BOA, TD 77, c. 814.
1768 BOA, TD 370, c. 97.
1769 BOA, TD 494, c. 696.
1770 نفراً [neferen].
1771 BOA, TD 498, c. 28.

През 1596 г.[1772] са регистрирани отново 29 „по брой души"; четирима от регистрираните са конвертити първо поколение). Приходът от селището е отново в размер на 2851 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, цитирани по-горе.

ЧАКЪРДЖЪЛАР [Çakırcılar] چاقرجيلر - неуст.

Първата регистрация на селото е от 1570 г.[1773]; то е соколарски тимар в [казата] Филибе (Пловдив). В него са описани 34 „по брой души"[1774], четирима от които са конвертити първо поколение. Приходът от селището е в размер на 4550 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, зеленчукови гардини, плодове, сено, такса за ползване на ливади, кошери, ресм-и тапу, воденици, други сборни такси.

През 1596 г.[1775] броят на описаните „по брой души" е отново 34, а приходът, в рамер на 4555 акчета, е формиран от приведените в по-ранната регистрация данъчно обособени позиции.

ЧАКЪРЛАР [Çakırlar] چاقرلر - дн. Ясно поле, община Марица

През 1516/18 г.[1776] в селото са регистрирани 2 райетски мюсюлмански ханета, 3 [ханета] на оризари, 10 – на ямаци и 3 – на маслари (общността има имам; двама от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 574 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лозя, кошери, ресм-и райет, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[1777] представя селото като част от зиамета на Хюсам бей – кетхуда на вилаета Румили – в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 5, неженени – 1, ханета на ямаци и маслари – 13, мухасъл – 1. Приходът е в размер на 700 акчета.

През 1570 г.[1778] селището е част от зиамет „на името на Махмуд-и кетхуда" в нахия Коюн тепе на каза Филибе. В него са описани 28 мюсюлмански ханета категория чифт, 6 от които на ямаци, и двама неженени мюсюлмани; общността има имам. Приходът от селото е в размер на 1985 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, лозя, ресм-и тапу,

1772 BOA, TD 1001, c. 696.
1773 BOA, TD 494, c. 695.
1774 نفرأ [neferen].
1775 BOA, TD 1001, c. 695 – 696.
1776 BOA, TD 77, c. 701.
1777 BOA, TD 370, c. 91.
1778 BOA, TD 494, c. 571.

сено, зеленчукови градини, кошери, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1779] от селото са записани двама нови джелепкешани.

През 1596 г.[1780] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищни опис повтаря тази от предната регистрация. В *Чакърлар* са описани 27 мюсюлмански ханета категория чифт, 2 – категория половин чифт, 4 – категория бенак и четирима неженени мюсюлмани, един от които е ямак; общността има имам. Приходът от селото е в размер на 5000 акчета и е формиран от данъчно обособените позиции, цитирани по-горе.

ЧАЛОПИЧЕ [Çalopiçe] چلوپیچه - дн. Цалапица, община Родопи

През 1516/18 г.[1781] са регистрирани 2 села с този топоним. По подразбиране, те биха могли да бъдат административно отнесени в нахия Чименли. В първото село *Чалопиче* са описани 87 християнски домакинства и 26 неженени християни; трима от регистрираните са „пришълец".[1782] Общият приход от селището е в размер на 7816 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, кошери, орехи, вино, ниабет и арусане, испенче. Във второто село *Чалопиче* са описани 17 християнски домакинства. Приходът от него, в размер на 1460 акчета, е формиран от облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лозя, орехи, ниабет и арусане, испенче. Към същата година в селото са записани и 27 ханета на зеваид войнуци.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1783] от селището са записани три войнушки гьондера; един от ямаците е от [село] Панаириште – дн. Панагюрище.

Регистрацията от 1530 г.[1784] представя двете, все още, селища като част от хаса на великия везир Ибрахим паша в казата Филибе (Пловдив). Демографските им и финансови данни са предадени обобщено; те имат следния вид: ханета християни – 136, неженени християни – 14. Приходът е в размер на 9276 акчета.

През 1570 г.[1785] селото (вече само едно) е част от хаса на великия везир Мехмед [Соколлу] паша в [казата] Филибе. Жителите му живеят в 5 махали с имена: Калчо син на Димо (поименният опис на която започва именно с него), Доган Лазар (поименният опис на която започва с него),

1779 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 70.
1780 BOA, TD 1001, с. 584.
1781 BOA, TD 77, с. 589 – 591, 809.
1782 پریشلجه [prişelece].
1783 BOA, MAD 81, с. 151.
1784 BOA, TD 370, с. 88.
1785 BOA, TD 494, с. 534 – 538, 683, 684.

Димитри кетхуда, Петре … (поименният опис на която започва с него) и Йово син на Костадин (поименният опис на която започва с него). Регистрирани са общо 337 „по брой души"[1786], един от които е мюсюлманин първо поколение – Назър Абдуллах; осем от описаните са „пришълец". Общият приход от селището е в размер на 25 000 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, шира, свине, вино, кошери, сено, ресм-и тапу, плодове, овце, ниабет и арусане, сборни такси. Към същата година в селото са регистрирани двама ямаци на войнушкия санджакбей и петима зеваид войнуци.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1787] от селото, административно отнесено в нахия Коюн тепе, са записани 15 джелепкешани, от които нови са 14.

Във фрагмента от войнушки регистър от 70-те год. на XVI в. в селото са записани 3 войнушки гьондера; двама от ямаците са от Кьости – дн. Костиево и Панаирище – дн. Панагюрище.[1788]

През 1596 г.[1789] броят на махалите в Чалопиче е четири: Никола син на Калчо, Доган Лазар, Васил син на Излатьо и Тодор кетхуда – и в четирите случая поименният опис на всяка една от тях започва с цитираното име. Регистрирани са 168 християнски домакинства и 140 неженени християни – 11 от описаните живеят в [село] Ада – дн. Стамболийски, а двама – в [село] Марково; двама от описаните са „пришълец". Общият приход от селището е в размер отново на 25 000 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, цитирани в по-ранната регистрация. Към същата година в селото са регистрирани отново двама ямаци на войнушкия санджак бей и петима зеваид войнуци, един от които свещеник.

ЧАШНИГИР С ДРУГО ИМЕ БОГУРДЖАК? (ЮГУРДЖАК?) [Çaşnigir nam-i diğer Boğurcak? (Yuğurcak?)] چاشنكير نام دكر بوغورجاق؟ يوغورجاق؟ **- вер. дн. Садово[1790]**

В разглежданите регистрации село Чашнигир е вакъф на мир-и алема Хюсеин ага. Мустафа Тайип Гьокбилгин отнася този вакъф от

1786 نفرأ [neferen].
1787 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 72.
1788 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 189.
1789 BOA, TD 1001, с. 546 – 549, 683,
1790 В част от използваните топографски ситуации от XIX в. днешното село Чешнегирово е записвано като Ново село (Чашнигир Нова махала), което ни кара да предположим, че едно от неидентифицираните села Новасил (Ново село) в нахия Конуш е Садово, а Чашнигир е дн. Чешнегирово или Чашнигир е Садово, а едно от селата Новасил е Ново село (Чашнигир Нова махала).

времето на Баязид II (1481 - 1512).[1791] В регистрацията от 1530 г. обаче такъв вакъф не е регистриран.[1792] Нещо повече – при описа на вакъфа на Шихабеддин паша срещаме село „Хюсеин ага-и мир-и алем", приходите и демографските характеристики на което са включени в обща рекапитулация заедно с тези на няколко други, водещо от които е „Новасил (дн. Гълъбово) спада към село Кьоклене – дн. Куклен".[1793] Цитираният автор предлага и първите сведения за Чашнигир от използван от него регистър със сигнатура TD 158, var. 69 от 1503 г., въпреки че го цитира след уточнението, че е от първите регистри от времето на Сюлейман I (1520 -1566). Тези сведения са: „Вакъф на Хюсеин ага мир-и алем; село Югурджак с друго име Чашнигир [от] споменатия вакъф; общо [приход на година] – 5952 [акчета]."[1794]

Регистрацията от 1570 г.[1795] представя селото експлицитно като вакъфско на споменатия мир-и алем Хюсеин ага; административно, то е отнесено в нахия Конуш на [каза] Филибе. В него са описани 20 мюсюлмански ханета категория чифт, 11 – категория бенак, 16 неженени мюсюлмани, 40 оризари (общността има двама имами и един мюеззин; 15 от регистрираните са конвертити първо поколение) и четиридесет и двама „по брой души"[1796] цигани, от които 12 християни (общността има свещеник!) и 30 мюсюлмани. Приходът от селището, в размер на 16 815 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите, испенче от циганите християни и реципрочна такса от циганите мюсюлмани, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, плодове, овце, такса за ползване на пасища, приход от ливади и папур, лозя, воденици, люпилни за ориз, ниабет и арусане, „външни десятъци [от занимаващи се със земеделие в землището на селото от село] Кара реис – дн. Болярци", други сборни такси.

През 1596 г.[1797] номинативната и административна информация, както и тази за статута на селото, повтарят информацията от предната регистрация. В Чашнигир са описани 39 мюсюлмански домакинства, 13 неженени мюсюлмани, 41 „по брой души" оризари (общността отново има двама имами и един мюеззин; четирима от регистрираните са конвертити първо поколение), 11 християнски домакинства, 7 от които хаймане, и 37 „по брой души" цигани, сред християн-

1791 Gökbilgin, M. T. XV – XVI asırlarda Edirne ve Paşa livâsı vakıflar, mülkler, mukataalar. Istanbul, 1952, p. 416 – 417.

1792 Изключваме тази от 1516/18 г., поради хипотезата за евентуалното му описване на липсващите страници.

1793 BOA, TD 370, c. 101.

1794 Gökbilgin, M. T. Op. cit.

1795 BOA, TD 498, c. 666 – 669.

1796 نفراً [neferen].

1797 BOA, TD 470, c. 689 – 691.

ската общност от които има двама свещеници! Общият приход от селището е отново в размер на 16 815 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени при по-горната регистрация.

ЧЕРНОВИ [Çernovi] چرنوی - дн. Червен, община Асеновград

Първото споменаване на селото в разглежданите регистрации е във войнушкия регистър от 1523 г., където от селото е записан 1 ямак на войнушкия санджак бей. Освен това, при описа на войнуците от Истанимака – дн. Асеновград за един от тях е записано „войнук Барак, син на Барак – вместо баща си, от [село] Чернови",[1798] което означава, че селището е възникнало в края на втората декада на XVI в., тъй като в регистрацията от 1516/18 г. липсва.[1799]

През 1530 г.[1800] селото, под името Чернови, е регистрирано като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови данни са следните: ханета мюсюлмани – 11, неженени мюсюлмани – 6, ханета християни – 85, неженени християни – 7. Приходът е в размер на 12 812 акчета.

През 1570 г.[1801] Чернови е част от зиамет „на името на Дурмуш, мир-и алай" в нахия Конуш на [каза] Филибе. В него са регистрирани 6 мюсюлмански ханета категория чифт (трима от описаните са в други населени места – селата Дурудлу (2) – дн. не съществува и Ине бегчи – дн. Стряма), един неженен мюсюлмани, 88 християнски домакинства и трима неженени християни (7 от описаните са „пришълец"[1802], 15 са хаймане). Общият приход от селището е в размер на 14 690 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, шира, чесън, плодове, кошери, пашкули, сено, зеленчукови градини, ресм-и тапу, свине, орехи, ливади, лозя, ниабет и арусане, „външни десятъци от зърнен добив [на заети със земеделие в землището на Червен] от Арнавудлар – Долно и Горно – дн. Долнослав и Горнослав", други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1803] от селото са вписани петима нови джелепкешани.

Регистрацията от 1596 г.[1804] представя вече селото като част от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 -1566) в [казата Филибе]. Описани са 6 мюсюлмански домакинства (четирима от записаните са в други

1798 BOA, MAD 81, c. 183, 152.
1799 Първият опис на селото с името Червене, е от 1525 г. (MAD 519, c. 101 – 102), данните от който почти повтарят тези от описа от 1530 г.
1800 BOA, TD 370, c. 92.
1801 BOA, TD 470, c. 553 -554.
1802 پریشلچه [prişelece].
1803 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 46.
1804 BOA, TD 470, c. 307 – 308.

населени места – селата Араб (3) – дн. Златоврът и отново Ине бегчи), 4 цигански домакинства, 56 християнски домакинства (двама от записаните живеят в Истанимака) и тридесет и двама неженени християни. Приходът от селището е в размер на 14 700 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе, към които са добавени ресм-и духан от циганите домакинства и облагане върху 2 воденици.

ЧЕРНОГОР [Çernogor] چرنوغور - дн. Черногорово, община Пазарджик

Регистрацията от 1516/18 г.[1805] представя селото като част от вакъфа на мирахор-и бюзюрг Ахмед ага. В уводната рубрика на регистарционната матрица на селищния опис намираме запис: „село Черногор; сеят от вън; спада към Пазарджик; мюлк на споменатия Ахмед ага.” Описани са 13 мюсюлмански домакинства (трима от описаните са конвертити първо поколение), 93 християнски домакинства, пет от които на „пришълец”,[1806] 35 неженени християни и три вдовишки домакинства. Общият приход от селището е в размер на 5263 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, плодове, лен, орехи, кошери, водиници, валявици, вино, ресм-и райет, ниабет и арусане, свине, други такси. Към същата година в селото е записан е един юваджия.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1807] в *Черногор*, което все още е записано като мюлково селище в нахия Татарджък (Пазарджик), са регистрирани 3 войнушки гьондера – двама войнуци и двама ямаци са хаймане, един ямак е от [село] Панаирище – дн. Панагюрище.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[1808] цялата информацията се повтаря дословно.

През 1530 г.[1809] *Чернигор* все е част от вакъфа на Ахмед ага, вече, в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 10, ханета християни – 97, неженени християни – 9, вдовици – 6. Приходът е в размер на 6850 акчета.

През 1570 г.[1810] селището – в нахия Доган кьой на [казата] Татарджък - вече е част от вакъфа на „новия имарет в самия [град] Чорлу; в нахия Татарджък, лива Паша.” В него са регистрирани 14 мюсюлмански ханета категория чифт, 3 – категория половин чифт, 5 – категория бенак, седем неженени християни едно домакинство на соколар, едно

1805 BOA, TD 77, c. 829 -831, 818.
1806 پریشلچه [prişelece].
1807 BOA, MAD 81, c. 163.
1808 BOA, TD 151, c. 348.
1809 BOA, TD 370, c. 103.
1810 BOA, TD 498, c. 678 – 679.

– на маслар, 4 бащини, които са „във владение на Хасан бей – спахия” (2) и други двама мюсюлмани, един от които конвертит първо поколение (общността има имам и муалим, който е негов син), 109 християнски домакинства, три от които на „пришълец”, и 9 неженени християни. Общият приход от селището е в размер на 11 318 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, лозя, вино, овце, чесън, лен, плодове, воденици, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1811] от селото са записани дванадесет джелепкешани, девет от които нови.

Във фрагмента от войнушки регистър от 70-те год. на XVI в. в селото са записани отново 3 войнушки гьондера.[1812]

През 1596 г.[1813] номинативната и административна информация в уводната рубрика, както и тази за статута на селището, повтарят информацията от предната регистрация. В *Чернигор* са описани 39 мюсюлмански домакинства категория чифт, половин чифт и бенак, три от които на оризари и едно – на соколар, 8 неженени мюсюлмани, 4 бащини, „във владение” на мюсюлмани, една от които - „бащина Вълко, във владение на Хюсеин бей – спахия, сега във владение на Ахмед – от хайманетата и Мустафа син на споменатия Хюсеин бей” (общността има имам), 116 християнски домакинства и 10 неженени християни. Общият приход от селището е в размер отново на 11 318 акчета, формиран от данъчно обособените позиции, цитирани при предната регистрация, към които е добавено облагане върху зеленчукови градини. В тимарската регистрация от същата година в селото са записани 7 зеваид войнуци.[1814]

ЧИРОВНЕ [Çirovne] چيرونه - дн. Церово, община Лесичово

През 1516/18 г.[1815] по подразбиране селото би могло да бъде административно отнесено в нахия Чепине (описът му е между описите на Мехомие – дн. Разлог и Кебир Доброско – дн. Добърско). В него са регистрирани 12 мюсюлмански домакинства, четирима неженени мюсюлмани (трима от описаните са конвертити първо поколение, като за един от тях – неженен – има бележка, че сее ориз), 85 християнски домакинства, 7 неженени християни и 4 вдовишки домакинства; общността има свещеник – „Коста, папас”. Общият приход от селището в размер на 15 698 акчета е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, кошери, плодове, орехи, пашкули, лозя, ниабет и

1811 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 78.
1812 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 189.
1813 BOA, TD 470, с. 701 - 703.
1814 BOA, TD 1001, с. 685.
1815 BOA, TD 77, с. 618 – 619.

арусане, ресм-и райет, такса за ползване на ливади, испенче, фий, други такси.

Регистрацията от 1530 г.[1816] представя селото (с абсолютно еднакви демографски и финансови характеристики) и като част от хасовете на султан Сюлейман I (1520 -1566) в казата Филибе (Пловдив), и като тимарско в каза Татар Пазаръ (Пловдив): ханета християни – 21, ханета мюсюлмани – 1, ханета на цигани – 8. Приходът е в размер на 1500 акчета.

През 1570 г.[1817] селището е част от зиамет в [казата] Татарджък (Пазарджик). В него са регистрирани 74 „по брой души",[1818] 48 от които живеят в "друга махала към споменатото Чировне." Приходът, в размер на 3925 акчета, е формиран от облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, воденица, ресм-и тапу, свине, зеленчукови градини, лозя, „ресм-и духан на някои юрушки джемаати", овце, сено, ниабет и арусане, външни десятъци от зърнен добив на [обработващи от село] Десичова – дн. Лесичово, други такси.

През 1596 г.[1819] селото, записано като *Чировне с махалите на другото Чировне*, е тимарско в [казата] Татарджък. Описани са 66 християнски домакинства, 16 от които на „пришълец"[1820], и трима неженени християни; общността има свещеник. Приходът, в размер отново на 3925 акчета, е формиран от данъчните позиции, цитирани по-горе.

ЧИФТЛИК КУРД ШЕЙХ [Çiftlik Kurd şeyh] چيفتلك قورد شيخ - неуст.

През 1516/18 г.[1821] по подразбиране селото би могло да бъде административно отнесено в нахия Чименли. В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния му опис е записано, че „е в (т.е. в границите на) [село] Хъзър фъкъх".[1822] Описани са 28 мюсюлмански райетски домакинства, петима неженени мюсюлмани (рая), и 6 ханета на ешкинджии (1), ямаци (4) и маслари (1); шестима от регистрираните са конвертити първо поколение, за единият от които има запис, че ешкинджия татарин. Общият приход от селището е в размер на 1724 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, сено, ресм-и райет, ресм-и духан, ниабет и арусане.

Регистрацията от 1530 г.[1823] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат след-

1816 BOA, TD 370, c. 87, 112.
1817 BOA, TD 494, c. 732 – 733.
1818 نفرا [neferen].
1819 BOA, TD 1001, c. 742 – 743.
1820 پريشلچه [prişelece].
1821 BOA, TD 77, c. 582 -583.
1822 Виж статията за *Хъзър фъкъх*.
1823 BOA, TD 370, c. 92.

ните вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 35, неженени мюсюлмани – 8, ханета на оризари – 14. Приходът е размер на 1950 акчета.

През 1570 г.[1824] селото е част от зиамет в [казата] Филибе; регистрирано е с дублетния си топоним *Балабанлъ*. В него са описани 21 мюсюлмански ханета категория чифт, 7 – категория бенак (двама от записаните са акънджии; един от записаните е конвертит първо поколение) и едно циганско домакинство. Приходът от селището е в размер на 2980 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и духан, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, зеленчукови градини, такса за ползване на ливади, воденица, плодове, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1825] номинативната информация в уводната рубрика повтаря тази от предната регистрация. В *Чифтлик Курд шейх* са описани 24 мюсюлмански ханета категория чифт, 3 – категория бенак, трима неженени мюсюлмани и едно домакинство на юрук. Приходът, в размер на 3000 акчета, е формиран от данъчно обособените позиции, приведени по-горе.

ЧОЛЛУ КЬОЙ [Çollu köy] چوللو کوی - дн. Граф Игнатиево, община Марица

През 1530 г. селото е представено като едно от селата от вакъфа на „новия имарет на султан Баязид [II, 1481 - 1512] хан, мир на праха му, в Едирне (Одрин)" в казата Филибе (Пловдив) и запазва този си статут във всички разглеждани регистрации. Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 6, неженени мюсюлмани – 2, [ханета на] оризари – 27, неженени [оризари] – 2. Приходът е в размер на 3800 акчета.

През 1558 г.[1826] в селището са описани 10 мюсюлмански райетски домакинства категория чифт, 4 – категория половин чифт, 3 – категория бенак, трима неженени мюсюлмани, 10 мюсюлмански домакинства на оризари и още 29 „по брой души" оризари; общността има имам, един от регистрираните е конвертит първо поколение. Приходът от него, в размер на 4148 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, лен, такса за ползване на ливади, воденици (2), люпилни за ориз (3), овце, ниабет.

През 1570 г.[1827] селото е административно отнесено в нахия Коюн тепе на [каза] Филибе. В него са описани 22 мюсюлмански ханета кате-

1824 BOA, TD 470, c. 561.
1825 BOA, TD 1001, c. 572 – 573.
1826 BOA, TD 306, c. 30 – 31.
1827 BOA, TD 498, c. 214.

гория чифт, 3 от които на оризари, 5 – категория половин чифт, 5 – категория бенак и петима неженени мюсюлмани (общността има имам; един от описаните е конвертит първо поколение). Приходът, в размер на 6683 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, кошери, ресм-и арус, ресм-и агъл и къшлак, сено, такси за ползване на ливади.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1828] от *Чоллу кьой* е вписан един джелепкешан.

През 1596 г.[1829] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистация. В селото са регистрирани 48 мюсюлмански домакинства категории чифт, половин чифт и бенак, 10 неженени мюсюлмани (петима от описаните са конвертити първо поколение) и 3 цигански домакинства. Приходът от него, в размер на 6726 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, кошери, ресм-и арус, ресм-и агъл и къшлак, ресм-и духан, сено, овце, такси за ползване на ливади, воденици, люпилня за ориз, други такси.

ЧОМЛЕК С ДРУГО ИМЕ НАГРЪ? [Çomlek nam-i diğer Nağrı?] چوملك نام دكر نغرى? - дн. Паничери, община Хисаря

През 1516/18 г.[1830] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е записано, че селото се отделя от село Юскюдарион – дн. Скутаре. В него са регистрирани 19 християнски домакинства и 1 вдовишко домакинство; четирима от описаните са „пришълец".[1831] Приходът от селището е в размер на 1916 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, вино, ниабет и арусане, испенче, такса за ползване на ливади.

Регистрацията от 1530 г. представя селото като част от хаса на великия везир Ибрахим паша в казата Филибе (Пловдив). Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета християни – 13; приход: 1927 акчета.

През 1570 г.[1832] *Чомлек* е част от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566) в нахия Коюн тепе на [казата Филибе]. В селото са регистрирани 2 мюсюлмански домакинства на конвертити първо поколение и 8 християнски домакинства. Приходът е в размер на 2507 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и райет,

1828 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 74.
1829 BOA, TD 470, с. 206 – 207.
1830 BOA, TD 77, с. 799.
1831 پريشلچه [prişelece].
1832 BOA, TD 498, с. 306.

испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, кошери, вино, овце, свине, такси за ползване на ливади.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1833] от селото е записан един джелепкешан.

През 1596 г.[1834] номинативната и административна информация в уводната рубрика повтарят тази от предната регистрация. В селото са описани 13 християнски ханета, две от които инициализирани чрез бащини, и два чифлика на мюсюлмани. Приходът е в размер на 2542 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и райет, испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, кошери, вино, овце, свине, лозя, зеленчукови гардини, сено, ниабет и арусане, такси за ползване на ливади.

ЧРЪНЧА [Çrınça] چرينچه - дн. Црънча, община Пазарджик

През 1516/18 г.[1835] селото е отнесено в нахия Самако (Самоков). Демографски показатели: 9 мюсюлмански ханета – един от регистрираните е конвертит първо поколение – и 49 християнски. Общият приход от селището е в размер на 5966 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, шира, плодове, зеленчукови градини, кошери, пашкули, лен, орехи, воденици, свине, такса за ползване на ливада; ресм-и райет, ниабет и арусане. Към този период в селото е регистриран и един зеваид войнук.[1836]

Във войнушки регистър от 1523 г. в *Чръчна*, отново отнесено към нахия Самако (Самоков), е регистриран 1 войнук с двама ямаци.[1837] Същата регистрационна информация се повтаря и във войнушки регистър от 1528/29 г.[1838]

През 1530 г.[1839] в селото, отнесено към каза Самако (Самоков), са регистрирани 8 мюсюлмански домакинства, 1 неженен мюсюлманин, 55 християнски домакинства и 3-ма неженени християни. Приходът от него е 5493 акчета.

През 1570 г., както при регистрацията от 1516/18 г., отново се появяват 2 села с едно и също име – Чръчна.[1840] И двете са част от зиамет; регистрирани са в нахия Сарухан бейли (Септември). В първото

1833 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 72.
1834 BOA, TD 470, с. 303.
1835 BOA, TD 77, с. 676 – 677. На с. 677 е вписано още веднъж село със същото име, но с различни демографско-религиозни показатели: ханета мюсюлмани – 4, ханета християни – 25, неженен християнин – 1. Приход: 4113 акчета. Производствената листа е идентична с тази на Чръчна, описано на с. 676.
1836 BOA, TD 77, с. 812.
1837 BOA, MAD 81, с. 174.
1838 BOA, TD 151, с. 364 – 365.
1839 BOA, TD 370, с. 117.
1840 BOA, TD 494, с. 728, 731 – 732.

селище са регистрирани 30 мюсюлмански домакинства, от които категория чифт – 17, половин чифт – 7 и бенак – 6 (девет от описаните са конвертити първо поколение). Регистрираните християни са 45, един от които е записан като соколар. Общият приход от селището е в размер на 4477 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, смесено зърно, шира, кошери, плодове, орехи, лен, сено; ресм-и райет, испенче, ниабет и арусане, сборни такси. Във второто селище са регистрирани 13 мюсюлмански домакинства, двама неженени мюсюлмани (един от описаните е соколар) и 42 християнски домакинства (общността има свещеник; един от описаните към момента на регистрацията е записан в друго населено място; към имената на четирима от описаните има бележка „пришълец"[1841]). В селото са регистрирани и трима зеваид войнуци, както и общност на циганите мюсюлмани (18 домакинства) и християни (10 домакинства). Общият приход от селището е в размер на 4752 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, сено, лозя, ресм-и къбтиан,[1842] испенче от циганите, шира, орехи, пашкули, зеленчукови градини, плодове, такса за ливади, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

Във фрагмента от войнушки регистър от 70-те години на XVI в. [1843] в *Чръчна* е отбелязан един войнук с двама ямаци, единият от които е свещеник.

През 1596 г. отново намираме 2 села с еднаква графика, респективно – с възможно еднаква вокализация: Чръчна.[1844] И двете административно са отнесени към нахия Сарухан бейли (Септември) [каза] Татарджък (Пазарджик). В първото селище са регистрирани 34 мюсюлмански ханета, четирима неженени мюсюлмани (8 от описаните мюсюлмани са конвертити първо поколение) и 53 християнски ханета (един от описаните е свещеник). Общият приход от него е в размер на 4477 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, смесено, зърно, шира, кошери, плодове, овце, орехи, лен, сено, свине, воденици, такса върху ливада; ресм-и райет, испенче ниабет и арусане, сборни такси. Във второто селище със същото име са регистрирани 25 мюсюлмански ханета (двама от описаните са конвертити първо поколение), 48 християнски домакинства, 7 неженени, четирима зеваид войнуци и 7 цигански домакинства. Общият приход от него е в размер на 4750 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, смесено зърно, лозя, шира, орехи, пашкули, плодове, зеленчу-

1841 پریشلچه [prişelece].
1842 Т.е. облагане на циганите мюсюлмани.
1843 ИБИ, т. 20 (ТИБИ, т. 5), с. 191.
1844 BOA, TD 1001, c. 737 – 738, 741 – 742, 685

кови градини; ресм-и чифт и бенак, испенче, ресм-и духан от циганите, такса върху ливада, ниабет и арусане, сборни такси; към същата година в селото са регистрирани четирима зеваид войнуци.

ЧЪНАТЧЪ [Çınatçı] چناتچی - дн. Розово, община Брацигово

През 1596 г.[1845] е първата регистрация на селото. Административно, то е отнесено в нахия Доган кьой на [каза] Татарджък (Пазарджик). В него са описани 18 мюсюлмански ханета категории чифт, половин чифт и бенак, 3 от които на ешкинджии (2) и ямаци (1) и две на оризари, и един неженен мюсюлманин; трима от регистрираните са конвертити първо поколение. Общият приход от селището е в размер на 1500 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, папур, кошери, лозя, зеленчукови градини, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

1845 BOA, TD 1001, с. 759.

Ш (ش)

ШАХИЛЕР [Şahiler] شاهيلر - дн. Памидово, община Лесичово

През 1516/18 г.[1846] в селото са регистрирани 15 мюсюлмански (райетски) ханета (за един от описаните има бележка, че е „соколар с берат"[1847]; за трима от описаните има бележка, че са ямаци; за един от описаните има бележка, че е юрук ешкинджия), 15 неженени мюсюлмани и 19 ханета на оризари, сеещи на реките Чауш и Яхши паша; седем от описаните са конвертити първо поколение. Приходът от селището е в размер на 3351 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, воденица, люпилня за ориз, ниабет и арусане, ресм-и райет, облагане на оризарите, плодове, овце, лозя, зеленчукови градини.

Регистрацията от 1530 г.[1848] представя селището като тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 15, неженени мюсюлмани – 13, [ханета на] оризари – 19. Приходът е в размер на 2885 акчета.

През 1570 г.[1849] селото е тимарско в нахия Доган кьой на каза Татарджък (Пазарджик). В него са описани 13 мюсюлмански ханета категория чифт, 9 – категория половин чифт, 4 – категория бенак и четирима неженени мюсюлмани; седем от регистрираните са конвертити първо поколение. Приходът от селището е в размер на 4650 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, сено, кошери, плодове, лозя, лен, овце, ресм-и тапу, люпилни за ориз, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1850] от селото са записани двама джелепкешани.

През 1596 г.[1851] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са регистрирани 12 мюсюлмански ханета категория чифт, 9 – категория половин чифт, 11 – категория бенак, 11 неженени мюсюлмани (четирима от описаните

1846 BOA, TD 77, с. 638.
1847 Записаният Мустафа Илияс е регистрирани и в тематично обособения опис на соколари – TD 77, с. 817.
1848 BOA, TD 370, с. 111.
1849 BOA, TD 494, с. 794.
1850 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 80.
1851 BOA, TD 1001, с. 805.

са конвертити първо поколение), 6 християнски домакинства и един неженен християнин. Приходът от него, в размер на 5500 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, зеленчукови градини, кошери, плодове, сено, лозя, овце, ресм-и тапу, люпилни за ориз, лен, ниабет и арусане, други сборни такси.

ШЕЙХ ХАДЖИ (ХАСЪ) [Şeyh haci (hası)] (شيخ خاجى(خاصى **- дн. слято със с. Лозен, община Септември**

През 1516/18 г.[1852] в селото, административно отнесено към неопределеното „Самако" (Самоков) - са регистрирани 22 мюсюлмански райетски домакинства, четирима неженени мюсюлмани, 56 ханета на оризари и двама неженени оризари на реките Елли дере – дн. р. Чепинска и Чакмак барасъ (общността има имам, записан при оризарите; четирима от описаните са конвертити първо поколение). Приходът от селището, в размер на 7936 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, плодове, зеленчукови градини, овце, кошери, лен, люпилни за ориз (6), водиници (2), ниабет и арусане, ресм-и райет. Към същата година в селото са регистрирани и петима атмаджии.

Регистрацията от 1530 г.[1853] представя селището като тимарско в казата Самако (Самоков). Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 26, неженени мюсюлмани – 23, [ханета] оризари на река Чакмак барасъ – 61. Приходът е в размер на 10 000 акчета.

През 1570 г.[1854] селото е тимарско в нахия Сарухан бейли (дн. Септември) [на каза Татарджък (Пазарджик)]. Описани са 36 мюсюлмански ханета категория чифт, 15 – категория половин чифт, 18 – категория бенак, 8 неженени мюсюлмани, двама акънджии, петима оризари, един ямак и един соколар (общността има двама имами; петима от регистрираните, двама от които са акънджиите, са конвертити първо поколение). Приходът от него, в размер на 11 100 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, плодове, зеленчукови градини, кошери, овце, сено, ресм-и тапу, водиници, люпилни за ориз, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година в селото е регистриран и соколарски чифлик с доход 550 акчета.

През 1596 г.[1855] административната и номинативна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селището са описани 78 мюсюл-

1852 BOA, TD 77, с. 655 – 657, 817.
1853 BOA, TD 370, с. 118.
1854 BOA, TD 494, с. 760 – 761, 800.
1855 BOA, TD 1001, с. 770 – 772.

мански домакинства категории чифт, половин чифт и бенак и 11 неженени мюсюлмани (отново са регистрирани двамата имами, фигуриращи в предния опис; четирима от регистрираните, един от които отново акънджия, са конвертити първо поколение). Общият приход от селището, в размер на 11 000 акчета, е формиран от данъчно обособените позции, цитирани по-горе.

Ъ (ايـ)

ЪЛЪДЖА [Ilıca] ايلیجه - дн. гр. Баня, Карловско

През 1516/18 г.[1856] селото по подразбиране би могло да бъде административно отнесено в нахия Филибе (Пловдив). В него са регистрирани 40 християнски домакинства, 5 от които на „пришълец",[1857] и 3 вдовишки домакинства. Приходът от селището, в размер на 5538 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, воденици, валявици, лен, вино, коноп, орехи, сено, ниабет и арусане, испенче.

Регистрацията от 1530 г.[1858] представя селището като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета християни – 26, неженени християни – 1, вдовици – 3. Приходът е в размер на 3316 акчета.

През 1570 г.[1859] селото е тимарско в нахия Гьопса на [каза] Филибе. Описани са 1 чифлик „във владение" на Емре? хатун, 26 християнски домакинства и трима неженени християни. Приходът от селището, в размер на 4400 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, вино, свине, ресм-и тапу, лен, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1860] от село *Баня-и сушиче с друго име Ълъджа* са записани шестима джелепкешани, от които трима нови.

През 1596 г.[1861] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В *Ълъджа* са описани цитирания по-горе чифлик, едно мюсюлманско хане категория бенак, 33 християнски ханета, от които 4 на „пришълец", и 13 неженени християни. Приходът от селото, в размер на 4500 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, коноп, сено, вино, свине, ресм-и тапу, воденица, лен, ниабет и арусане, други сборни такси.

1856 BOA, TD 77, c. 568 – 569.
1857 پریشلجه [prişelece].
1858 BOA, TD 370, c. 95.
1859 BOA, TD 494, c. 657 – 658.
1860 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 60.
1861 BOA, TD 1001, c. 661 – 662.

Ю (يو,او)

ЮВА-И КАРАДЖА [Yuva-i karaca] يواقراجه **- вер. дн. Караджово, община Садово**

През 1516/18 г.[1862] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис са отбелязани два дублетни топонима – *Хъзър фъкъх* и *Ювалъ;* в селото са регистрирани 10 мюсюлмански домакинства, едно от които на ешкинджия и едно на оризар; общността има имам. Приходът от него, в размер на 1000 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, ниабет и арусане, ресм-и райет.

Регистрацията от 1530 г.[1863] представя село *Ювa-и караджа [с друго име] Хъзър фъкъх* като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографските му характеристики повтарят напълно тези от предния опис. Приходът е в размер на 1764 акчета.

През 1570 г.[1864] селото е тимарско в нахия Конуш на [каза] Филибе. В него са описани 13 мюсюлмански ханета категория чифт, две от които на оризари, 6 – категория половин чифт и 3 – категория бенак. Общият приход от селището, в размер на 3300 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт и облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, кошери, овце, зеленчукови градини, ресм-и тапу, плодове, такса за ползване на ливади, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1865] номинативната и административна информация в уводната рубрика повтаря тази от предната регистрация. В *Ювa-и караджа/Хъзър фъкъх* са описани 9 мюсюлмански ханета категория чифт, 7 – категория половин чифт, 2 – категория бенак и един неженен мюсюлманин. Приходът, в размер на 3500 акчета, е формиран от данъчно обособените позиции, приведени в предната регистрация.

ЮГУРТЧУ [Yuğurtçu] يوغورتچی **- дн. кв. Любеново, Първомай**

През 1516/18 г.[1866] селото е регистрирано за едно със село Къвърджъклъ.[1867] Двете селища имат собствени демографски описи и единен данъчен. В Югуртчу са описани 22 мюсюлмански ханета

1862 BOA, TD 77, с. 723 – 724.
1863 BOA, TD 370, с. 94.
1864 BOA, TD 494, с. 653.
1865 BOA, TD 1001, с. 658 – 659.
1866 BOA, TD 77, с. 719 – 720.
1867 Виж статията за *Къвърджъклъ* в нахия Конуш.

(общността има имам; трима от описаните – и тримата ямаци - са конвертити първо поколение). Общият приход от двете селища, в размер на 4923 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, зеленчукови гардини, [такса за ползване на] ливади, плодове, сено, ресм-и арус, кошери, лен, шарен боб, орехи, ресм-и райет, ресм-и боюндурук.

Регистрацията от 1530 г.[1868] представя двете цитирани селища с единен регистрационен профил: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 25, неженени мюсюлмани – 1, синове на спахия – 1, ешкинджии – 1, маслари – 2, ямаци – 7, имам – 1; приход: 4139 акчета.

През 1570 г.[1869] *Югуртчу* е вече със самостоятелен регистрационен профил. Селото е тимарско в нахия Конуш на [каза] Филибе (Пловдив). В него са описани 28 мюсюлмански ханета категория чифт, от които 7 на ямаци, 4 – категория половин чифт, 9 – категория бенак и четирима неженени мюсюлмани; петима от регистрираните са конвертити първо поколение. Приходът от селото, в размер на 4500 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, овце, зеленчукови градини, плодове, сено, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1870] от селото са записани трима нови джелепкешани.

През 1596 г.[1871] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селището са регистрирани 27 мюсюлмански ханета категория чифт, 6 – категория половин чифт, 5 – категория бенак и двама неженени мюсюлмани; един от описаните е конвертит първо поколение. Приходът от селото, в размер на 6400 акчета, е формиран от данъчно обособените позиции приведени при по-ранната регистрация.

ЮМРУКЛУ [Yümruklu] يومروقلو - неуст.

През 1516/18 г.[1872] селото, записано *като Чифлик Юмруклу*, е соколарски тимар и запазва този си статут във всички разглеждани регистрации. В него са описани 23 мюсюлмани домакинства, от които 10 на оризари и едно на маслар, и 7 неженени мюсюлмани, от които четирима са оризари (общността има имам; двама от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от селището е в размер на 990 акчета е фор-

1868 BOA, TD 370, c. 93.
1869 BOA, TD 494, c. 606 – 607.
1870 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 48.
1871 BOA, TD 1001, c. 614 – 615.
1872 BOA, TD 77, c. 813 – 814.

миран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, такса за ползване на ливади, кошери, ресм-и райет, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите.

В регистрацията от 1530 г. липсват данни за селото.

През 1570 г.[1873] селището е административно отнесено в нахия Караджа даг на [каза] Филибе. В него са описани 16 мюсюлмански ханета категория чифт, 5 – категория бенак (общността има имам; един от регистрираните е конвертит първо поколение). Приходът от селото, в размер на 2378 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, овце, такса за ползване на ливади, плодове, ресм-и тапу, воденица, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1874] в селото са регистрирани 18 мюсюлмански домакинства категория чифт, 4 – категория бенак и четирима неженени мюсюлмани; един от описаните е конвертит първо поколение. Приходът, в размер на 2378 акчета, е формиран от данъчно обособените позиции, приведени при по-ранната регистрация.

ЮНД ОГЛАНЪ [Yünd oğlanı] يوند اوغلانى - дн. Ягодово, община Садово

През 1516/18 г.[1875] в селото са регистрирани 11 мюсюлмански домакинства, за които има запис, че са освободени от авариз заради „юнд хизмет”[1876] (трима от регистрираните са конвертити първо поколение), 22 християнски домакинства и две вдовишки домакинства. Приходът от него, в размер на 3045 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ресм-и райет, испенче, зеленчукови градини, вино, кошери, ниабет и арусане.

Регистрацията от 1530 г.[1877] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 14, неженени мюсюлмани – 1, ханета християни – 23, неженени християни – 6. В описа му намираме и записа: „християни роби – освободени са от авариз; споменатите, тъй като изпълняват юнд служба, имат в ръцете си муафнаме (т.е. освободени са)”. Приходът е в размер на 4411 акчета.

През 1570 г.[1878] селото е тимарско в нахия Конуш на [каза] Филибе. В него са регистрирани 12 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт, 1 – категория бенак, 4 [ханета на] коруджии, едно

1873 BOA, TD 494, c. 694 – 695.
1874 BOA, TD 1001, c. 695.
1875 BOA, TD 77, c. 709 – 710.
1876 يوندخدمت [yünd hizmet] – буквално „юнд служба”; *юнд* е кобила за разплод.
1877 BOA, TD 370, c. 95.
1878 BOA, TD 494, c. 625 – 626.

от които на конвертит първо поколение, 43 християнски домакинства, три от които на „пришълец”[1879] и три, записани като хаймане, петима неженени християни (общността има свещеник) и 10 роби. Приходът от селището, в размер на 3045 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и духан, испенче, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, чесън, лук, вино, лен, ресм-и тапу, плодове, сено, свине, ниабет и арусане, „външни десятъци” от зърнен добив [на заети със земеделие в землището на Юнд огланъ от село] Хайреддинли „от вакъфите на султана на джемаат Актав[1880]”, други сборни такси.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1881] от селото са записани шестима джелепкешани, петима от които нови; един от записаните е свещеник.

През 1596 г.[1882] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селището са описани 16 мюсюлмански домакинства категория чифт, двама неженени мюсюлмани (един от регистрираните е конвертити първо поколение), 47 християнски домакинства, от които 10 на „пришълец”, 25 неженени християни и 14 роби. Приходът от селището, в размер на 9125 акчета, е формиран от данъчно обособените позции, цитирани по-горе.

ЮНД ОГЛАНЪ [Yünd oğlanı] يوند اوغلانى - дн. Ръжево Конаре, община Калояново

През 1516/18 г.[1883] в селото са регистрирани 8 християнски райетски домакинства, 14 домакинства на „хизметкяр” в Чирпан и Виржева – дн. Ръжево и 4 ханета на коруджии (трима от описаните са мюсюлмани – един от тях конвертит първо поколение), „които заради службата си са освободени от авариз; плащат десятъци.” Приходът от него, в размер на 3045 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, лен, кошери, вино, такса за ползване на ливади, воденици, свине, ниабет и арусане, испенче.

Регистрацията от 1530 г.[1884] представя селището като част от мюлка на великия везир Ибрахим паша в казата Филибе. Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета мюсюлмани – 2, ханета християни – 26, неженени християни – 2, хизметкяр … - 14, коруджии

1879 پريشلجه [prişelece].
1880 Т.е. на татарите от групата Актав.
1881 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 47.
1882 BOA, TD 1001, с. 635 – 637.
1883 BOA, TD 77, с. 738.
1884 BOA, TD 370, с. 98.

– 4 (при последните се повтаря цитирания по-горе запис). Приходът е в размер на 1400 акчета.

През 1570 г.[1885] селото е вече част от вакъфа на султан Сюлейман I (1520 - 1566) в [нахия] Гьопса [на каза Филибе]. В него са описани 5 мюсюлмански ханета категория бенак, всички на конвертити първо поколение, 26 по „брой души",[1886] обложени с джизие, без да е ясно дали има и колко са неженените, две вдовишки ханета, 25 „по брой души" роби … от Виржева и 5 ханета на коруджии и един неженен коруджия (трима от описаните коруджии са мюсюлмани и трима - християни), които са освободени от авариз. Приходът от селището, в размер на 4085 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, испенче, джизие, пшеница, смесено зърно, лен, сено, ливади, водиници, зеленчукови градини, свине, вино, ресм-и тапу, овце, кошери, ниабет и арусане, други сборни такси.

Регистрацията от 1596 г.[1887] повтаря като структура и съдържание тази от 1570 г. В Юнд огланъ са описани 6 мюсюлмански ханета категория бенак, двама неженени мюсюлмани (четирима от регистрираните са конвертити първо поколение), 49 „по брой души" християни, обложени с джизие, 38 „по брой души" роби християни „във Виржева, спада към Хасан сер-и бюлюк?" и 6 мюсюлмански ханета на коруджии. Приходът от селището, в размер на 4397 акчета, е формиран от данъчно обособените позиции, цитирани при предната регистрация.

ЮСКЮДАРИОН С ДРУГО ИМЕ ДОГАНДЖЪ ИЛИАС [Üsküdarion nam-i diğer Dogancı Ilias] اوسكودريون نام دكر طغانجى الياس **- дн. Скутаре, община Марица**

През 1516/18 г.[1888] в селото са регистрирани 16 християнски райетски домакинства, един неженен християнин (рая), две ханета на тузакчии и три ханета на зеваид войнуци; общността има двама свещеници, записани в поименния му опис. Приходът от него, в размер на 2030 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, водиници, люпилня за ориз, ниабет и арусане, испенче.

Във войнушкия регистър от 1523 г.[1889] в селището са регистрирани 7 войнушки гьондера (трима войнуци и петима ямаци са от различни населени места: Панаириште – дн. Панагюрище, Бане – дн. Баня, Десичева – дн. Лесичово, Периштиче – дн. Перущица) и седем ямаци на войнушкия санджакбей, трима от които са хаймане.

1885 BOA, TD 498, c. 280 – 281.
1886 نفرأ [neferen].
1887 BOA, TD 470, c. 279 – 280.
1888 BOA, TD 77, c. 735, 811, 816.
1889 BOA, MAD 81, c. 150, 183.

Във войнушкия регистър от 1528/29 г.[1890] броят на войнушките гьондери е отново 7 (отразена е ротация в тях; войнуци и ямаци са от цитираните по-горе населени места); същият е и броят на регистрираните ямаци на войнушкия санджакбей, в списъчния състав на които е настъпила промяна само преди един от тях.

Регистрацията от 1530 г.[1891] представя селото като тимарско в казата Филибе (Пловдив). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета християни (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 13, неженени християни – 4, ханета на кюреджии – 3; приходът е в размер на 2117 акчета.

През 1570 г.[1892] селището е тимарско в нахия Коюн тепе на каза Филибе. В него са регистрирани 17 „по брой души"[1893], от които шестима са „пришълец"[1894] и трима хаймане. Приходът, в размер на 3500 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, сено, лен, вино, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година в *Юскюдарион* са описани 8 ямаци на войнушкия санджакбей (двама от тях са съответно от Саруджа – дн. Царацово и Истанимака – дн. Асеновград) и трима зеваид войнуци.

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1895] от селото са записани петима джелепкешани.

През 1596 г.[1896] в *Юскюдарион/Доганджъ Илияс* са описани 22 християнски домакинства, от които 11 на „пришълец", и 8 неженени мюсюлмани. Приходът от него, в размер на 4500 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, лен, шира, свине, сено, вино, ресм-и тапу, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година, както при предната регистрация, в селището са записани 8 ямаци на войнушкия санджакбей, трима от които са съответно от Чернови – дн. Червен, София и Филибе, и 13 зеваид войнуци.

1890 BOA, TD 151, c. 343 – 344, 384 – 385.
1891 BOA, TD 370, c. 93.
1892 BOA, TD 494, c. 608, 681, 684.
1893 نفرأ [neferen].
1894 پريشلجچه [prişelece].
1895 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 73.
1896 BOA, TD 1001, c. 616, 679, 682.

Я (يـ , يع)

ЯКУБЧУ С ДРУГО ИМЕ АЙЪРДЖЪ (ЕЙЕРДЖИ) [Ya'kubçu nam-i diğer Ayırcı (Eyerci)] يعقوبچو نام دكر ايرجى - дн. Селци, община Садово[1897]

В регистрацията от 1530 г[1898] намираме запис: „вакъф на Бали бей, син на Яхия паша - село Якубчу…по-рано села с имена Якубчу и Ейерджи (Айърджъ), спадащи към Филибе в нахия Конуш, в близост до мандрата (кошарата) на Яхия паша, били празни…никой не останал…" Към момента на регистрацията в село Якубчу са регистрирани 18 християнски домакинства, приходът от които е в размер на 1175 акчета.

През 1570 г.[1899] селото е вече тимарско в [нахия] Конуш на каза Филибе. В него са регистрирани 1 мюсюлманско домакинство и един неженен мюсюлмани (практически и двамата са конвертити първо поколение, тъй като нежененият е син на Исмаил Абдуллах) и 35 християнски домакинства. Приходът, в размер на 4201 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, пшеница, смесено зърно, кошери, сено, вино, свине, овце, ресм-и тапу, воденици, такса за ползване на ливади, ниабет и арусане.

През 1596 г.[1900] в селището са описани нежененият мюсюлмани от предната регистрация, 28 християнски домакинства, от които 9 на „пришълец",[1901] и 20 неженени християни. Приходът от него, в размер на 6000 акчета, е формиран от данъчно обособените позции, приведени по-горе, към които е добавено облагане на шира, а ресм-и чифт е заменена с ресм-и мюджеред.

ЯКУБ БЕЙ [Ya'kub bey] يعقوب بك - вер. Бегово, община Калояново

През 1570 г.[1902] селото е част от зиамет „на името на Якуб бей". В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния му опис е записано, че е в близост до село Чифтлик Курд шейх.[1903] Регистрирани са 4 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория половин чифт, 1 – категория бенак и едно домакинство на ямак; трима от описаните са конвертити първо поколение. Приходът от селището, в раз-

1897 В TD 729 се появява и трети дублетен топоним – *Яхиялар*. Виж и статията за *Айърджъ (Ейерджи) с друго име Йомер обасъ*.
1898 BOA, TD 370, c. 105.
1899 BOA, TD 494, c. 628 – 629.
1900 BOA, TD 1001, c. 638 – 639.
1901 پريشلچه [prişelece].
1902 BOA, TD 494, c. 562.
1903 Виж статията за *Чифлик Курд шейх*.

мер на 940 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, лен, зеленчукови градини, плодове, такса за ползване на ливади, „воденица на Якуб бей, син на Хасан бей, в границите на село Чифтлик Курд шейх", ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1904] в селото са описани 30 мюсюлмански домакинства и 12 неженени мюсюлмани (общността има имам; 12 от регистрираните са конвертити първо поколение). Приходът от селището, в размер на 1000 акчета, е формиран от данъчно обособените позции, цитирани по-горе.

ЯМУРЛУ [Yağmurlu] يغمرلو - дн. Мокрище, община Пазарджик

През 1516/18 г.[1905] селото е административно отнесено към неопределеното Самако (Самоков). В него са регистрирани 24 мюсюлмани домакинства, от които 6 на оризари, и шестима неженени мюсюлмани (общността има имам; двама от описаните са конвертити първо поколение). Общият приход от него в размер на 2528 акчета е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, кошери, зеленчукови градини, шарен боб, воденица, лен, плодове, ресм-и райет, ниабет и арусане, люпилня за ориз. Към същата година в селото е записан и един тузакчия.

Регистрацията от 1530 г.[1906] представя селото като тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 20, неженено мюсюлмани – 3, [ханета на] оризари – 2, [ханета на ямаци] и маслари – 2. Приходът е в размер на 2170 акчета.

През 1570 г.[1907] селището е част от зиамет в нахия Сарухан бейли (Септември) на каза Татарджък (Пазарджик). В него са описани 29 мюсюлмански домакинства категория чифт, от които 3 на ямаци и 4 на оризари, 5 – категория бенак, четири от които на цигани, петима неженени мюсюлмани, един мухасъл (двама от регистрираните са конвертити първо поколение), 9 християнски домакинства, две от които на заселници от Пещера и две на „пришълец".[1908] Приходът от селото, в размер на 2485 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, облагане на оризарите, пшеница, смесено зърно, кошери, зеленчукови градини, плодове, сено, такса за ползване на ливади, ресм-и тапу, водениции, люпилни за ориз, ниабет и арусане, други сборни такси.

1904 BOA, TD 1001, c. 573.
1905 BOA, TD 77, c. 763, 817.
1906 BOA, TD 370, c. 111.
1907 BOA, TD 494, c. 738.
1908 پریشلچه [prișelece].

През 1596 г.[1909] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В *Ямурлу* са регистрирани 39 мюсюлмански ханета категория чифт, половин чифт и бенак, шестима неженени мюсюлмани (шестима от описаните, петима от които споменатите неженени, са конвертити първо поколение), едно циганско домакинство, 6 християнски ханета, три от които на „пришълец", и един неженен християни. Общият приход от селището в размер на 2400 акчета е формиран от данъчно обособените позиции, цитирани при предната регистрация.

ЯХИЯЛАР [Yahyalar] يحيالر - дн. Драгомир[1910]

Във всички разглеждани регистрации селото се въвежда и с дублетни си топоним Хаджи Али обасъ чрез трафаретния запис: „*Яхиялар, което е и Хаджи Али обас*ъ".

През 1516/18 г.[1911] в селото са регистрирани 9 мюсюлмански райетски ханета, 1 неженен мюсюлманин (рая), 11 ханета на маслари, 2 – на ямаци, един неженен ямак (трима от описаните са конвертити първо поколение) и шестима мюселеми, определени като такива със заповед на бейлербея, и освободени от данъци и авариз. Приходът от него (без такъв от мюселемите), в размер на 1271 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, ресм-и райет, ресм-и боюндурук, ниабет и арусане.

Регистрацията от 1530 г.[1912] представя селището като част от зиамета на Хюсам бей – кетхуда на вилаета Румили – в казата Филибе (Пловдив). По неясно какви съображения регистраторът е избрал да запише мюселемите от селото като отделно „село", в уводната рубрика на чиято регистрационна матрица се повтаря записът от предната регистрация с допълнението, че селото в нахия Коюн тепе – описани са 14 мюселеми. Останалата част от демографския и финансов профил на *Яхиялар* има следния вид: ханета мюсюлмани (в смисъл на стандартна данъчна единица) – 11, неженени мюсюлмани – 2, ханета на маслари и ямаци – 14. Приходът е в размер на 1250 акчета.

През 1570 г.[1913] регистрационната ситуация, цитирана по-горе, отново е налице. В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме запис: „село Яхиялар, което е и Хаджи Али обасъ; в нахия Коюн тепе; от споменатия тимар; спада към Филибе; в съседство е с границите на [село] Месудлар – дн. кв. Точиларци, Съедине-

1909 BOA, TD 1001, с. 748 – 749.
1910 BOA, TD 729, с. 430 – и *мезра Яхиялар.*
1911 BOA, TD 77, с. 700.
1912 BOA, TD 370, с. 91, 96.
1913 BOA, TD 494, с. 616 – 617, 676.

ние.” Описани са 17 мюсюлмански ханета категория чифт, 1 – категория бенак и „джемаат на някакви юруци и някакви ямаци, които имат в ръце си чифлици”, който включва 48 домакинства и четирима неженени (петима от регистрираните в юрушкия джемаат са конвертити първо поколение). Общият приход от селището в размер на 2330 акчета е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, кошери, ресм-и тапу, зеленчукови градини, плодове, сено, ниабет и арусане, други сборни такси. Към същата година в селото за записани и два джемаата на мюсюлеми, носещи имената Пир Назър и Коркуд син на Салих.

Регистрацията на селото от 1596 г.[1914] повтаря като структура и съдържание цитираните до сега. В селото са описани 27 мюсюлмански ханета, 8 неженени мюсюлмани, споменатият джемаат на юруци и ямаци (49 ханета и двама неженени) и двата джемаата на мюселеми, цитирани при предната регистация. Общият приход от селището в размер на 3500 акчета е формиран от данъчно обособените позции, приведени при по-ранния опис.

1914 BOA, TD 1001, с. 625 – 626, 675.

СЕЛИЩА С НЕСИГУРНО РАЗЧЕТЕНА И ВОКАЛИЗИРАНА ТОПОНИМИЧНА ГРАФИКА

ЛЕШТАНИ (ПЕШТАНИ) (لشتاني(پشتاني

През 1516/18 г.[1915] по подразбиране селото би могло да бъде административно отнесено в нахия Чименли. В него са регистрирани 19 християнски домакинства, 4 от които на „пришълец",[1916] и две вдовишки домакинства. Общият приход от селището в размер на 1299 акчета е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: пшеница, ечемик, пашкули, орехи, такса за ползване на ливади, лен, ниабет и арусане, испенче.

Регистрацията от 1530 г.[1917] представя селото като тимарско в казата Татар Пазаръ (Пазарджик). Демографският му и финансов профил имат следния вид: ханета християни – 15; приход: 1186 акчета.

През 1570 г.[1918] селото е „празно от рая"; обособен е тимарски приход в размер на 990 акчета без обособени остойностени данъчни позиции.

През 1596 г.[1919] селото е „празно от рая"; обособен е тимарски приход в размер на 2000 акчета без обособени остойностени данъчни позиции.

КАКОНЕ С ДРУГО ИМЕ МАЧКА? МАЧВА? (قاقونه نام دكرمچوه(مچقه

Селище с тази графика се среща само в регистрацията от 1530 г.[1920] С еднакви демографски и финансови характеристики то е записано и като част от хасовете на султан Сюлейман I (1520 - 1566) в казата Филибе, и като тимарско село в казата Татар Пазаръ (Пазарджик) – ханета християни – 22, приход: 1500 акчета.

АРЪЗЛАР? АРЗЪЛАР? [‘Arızlar?, ‘Arzılar] عارضلر

Във всички разглеждани регистрации селото е част от вакъфа „на новия имарет на блаженопочившия султан Баязид [II (1481 - 1512)] хан, мир на праха му в Едирне (Одрин)" в казата Филибе (Пловдив).

През 1530 г.[1921] демографските му и финансови характеристики са следните: ханета мюсюлмани – 33, неженени мюсюлмани – 7, [ханета на] оризари – 3. Приходът е в размер на 6252 акчета.

1915 BOA, TD 77, c. 578.
1916 پريشلجه [prişelece].
1917 BOA, TD 370, c. 112.
1918 BOA, TD 494, c. 595.
1919 BOA, TD 1001, c. 604.
1920 BOA, TD 370, c. 87, 112.
1921 BOA, TD 370, c. 100.

През 1558 г.[1922] в селището са описани 20 мюсюлмански домакинства категория чифт, 18 – категория половин чифт, 12 – категория бенак, 9 неженени мюсюлмани, един мухасъл (общността има имам; четирима от описаните са конвертити първо поколение; осем от описаните, един от които и единият конвертит, са представени като акънджии; трима от описаните са татари; до имената на трима от описаните има бележка, че са в село Ахрянлъ – дн. Оризари). Общият приход от него в размер на 7199 акчета е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, кошери, овце, ниабет и арусане.

През 1570 г.[1923] Гарзълар? е административно отнесено в нахия Коюн тепе. Регистрирани са 39 мюсюлмански ханета категория чифт, 10 – категория половин чифт, 9 – категория бенак и деветима неженени мюсюлмани (двама от описаните са конвертити първо поколение; до имената на трима от описаните има бележки, че са в селата Коз авренлъ - ?, Ахрянлъ и Ада – дн. Стамболийски). Общият приход от селището в размер на 7610 акчета е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, пшеница, смесено зърно, овце, ниабет и други сборни такси, и ресм-и арус, други такси.

През 1596 г.[1924] номинативната и административна информация в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 49 мюсюлмански домакинства категории чифт, половин чифт и бенак и шестима неженени мюсюлмани; общността има имам. Приходът от него в размер отново на 7610 акчета е формиран от данъчно обособените позиции, цитирани по-горе.

ИКИЗЛЕР? اكيزلر

През 1570 г.[1925] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме следния запис: „село Икизлер?, някакви юруци са; в нахия Доган кьой, от споменатия тимар, спада към Татарджък.” Описани са 13 мюсюлмански домакинства, от които 4 на ешкинджии и ямаци и 3 на маслари, и един неженен мюсюлманин. Приходът от селището в размер на 2000 акчета е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, ресм-и боюндурук, пшеница, смесено зърно, лозя, ресм-и тапу, кошери, зеленчукови градини, ниабет и арусане, други сборни такси.

През 1596 г.[1926] номинативната и административна информация в уводната рубрика повтаря тази от предната регистрация. В селото са

1922 BOA, TD 306, c. 18.
1923 BOA, TD 498, c. 200.
1924 BOA, TD 470, c. 195 – 196.
1925 BOA, TD 494, c. 793.
1926 BOA, TD 1001, c. 804.

описани отново 13 домакинства и един неженен мюсюлманин, а приходът от него, в размер на 1000 акчета, е формиран от данъчно обособените позиции, цитирани по-горе.

КАРА КОЮНЛАР? С ЧИФЛИК …

През 1570 г.[1927] в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис намираме следния запис: „село Кара коюнлар? с чифлик …населението на това село, също [и на] Хаджи Хъзър и Текфур пънар…е ифраз. В новия държавен дефтер се записа, че ресм-и чифт, шериатските десятъци и държавните такси ще дават на спахия." Описани са 18 мюсюлмански ханета категория чифт, 11 – категория половин чифт и един мюселем. Приходът от селището в размер на 1580 акчета е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, ориз, лозя, зеленчукови градини, сено, външни десятъци върху зърнен добив на [обработващи от село] Калуйре – дн. Калугерово, кошери, такса за ползване на ливади, ниабет и арусане.

През 1596 г.[1928] номинативната и пояснителна информация в уводната рубрика повтаря тази от предната регистрация. В селището са описани 18 мюсюлмански домакинства и петима неженени мюсюлмани (двама от регистрираните са конвертити първо поколение). Приходът от него, в размер на 1100 акчета, е формиран от данъчно обособените позиции, цитирани по-горе.

ВОЛОГА (ДОБОГА); ДОПОЛИ دوپولی, دوبوغه, وولوغه ; рупчозлар

В регистрациите от последната четвърт на XVI в. селото е част от вакъфа на Али паша (Семиз) в казата Филибе. Поради несигурното четене и вокализизране на топонимичната му графика е трудно и убицирането му (ако приемем, че все още съществува), но в худуднамето му, поместено след неговия опис, се споменават село Устина и „кешишлик (вероятно малък манастир или скит) Исвети Илия до село с име Кричиме."

През 1570 г.[1929] в селището са регистрирани 2 мюсюлмански ханета категория чифт на конвертити първо поколение (Перване Абдуллах и Хюсеин Абдуллах), 18 християнски ханета, три от които на „пришълец",[1930] и трима неженени християни. Приходът от него, в размер на 1580 акчета, е формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и чифт, испенче, парична равностойност на десятък от зърнен добив, лозя, зеленчукови градини, кошери, вино, свине, овце, ресм-и духан, ниабет и арусане, други сборни такси.

1927 BOA, TD 494, c. 797 – 798.
1928 BOA, TD 1001, c. 808.
1929 BOA, TD 498, c. 348.
1930 پریشلچه [prišelece].

В Джелепкешанския регистър от 1576 г.[1931] в нахия Коюн тепе, между планинските села на нахията – Черешова, Лилкова, Тъмраш, Рахова, Бойкова, Забърда и т.н. – е записано и разчетеното и неидентифицирано село Волова, в което е записан един джелепкешан – Кючюк Балабан,

През 1596 г.[1932] в селището са записани отново двете цитирани мюсюлмански домакинства и 22 християнски домакинства. Приходът, в размер на 1534 акчета, е формиран от данъчно обособените позиции, цитирани по-горе.

ДУРДУЛАР С ДРУГО ИМЕ ЯРЪ ЙИГИТ [Durdular nam-i diğer Yari Yigit] طوردیلرنامدکریاریيکیت

През 1570 г.[1933] селото е административно отнесено към неопределеното Татарджък (Пазарджик). Без демографски профил е; в уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис е обяснено, че съгласно новия дефтер селото е ифраз и ресм-и чифт и други такси се плащат на спахия. Общият приход от „селището" е в размер на 1057 акчета, формиран от данъчно облагане върху добив на/от: ресм-и райет, пшеница, смесено зърно, ориз, сено, овце, кошери, ниабет и арусане, външни десятъци от зърнен добив от занимаващи се със земеделие в землището му от селата Дерели кьой?, Али ходжалъ – дн. Капитан-Димитриево и Пазарджик, други такси.

През 1596 г.[1934] обяснителната информацията в уводната рубрика повтаря тази от предната регистрация. В селото са описани 3 мюсюлмански ханета категория чифт, приходът от които, в размер на 1000 акчета, е формиран от приведените по-горе данъчно обособени позиции.

1931 ИБИ, т. 16 (ТИБИ, т. 3), с. 76.
1932 BOA, TD 470, с. 349.
1933 BOA, TD 494, с. 797.
1934 BOA, TD 1001, с. 808.

АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕФИНИЦИИ В РАЗГЛЕЖДАНИТЕ РЕГИСТРАЦИИ, РЕЛАТИВНИ КЪМ ПРЕДСТАВЕНИТЕ СЕЛИЩА

BOA, TD 77 (1516/18): нахия Загра-иЕски хисар, нахия Чименли, нахия Филибе, нахия Сарухан бейли, [нахия] Татарджък, нахия Чепине, нахия Самако, нахия Кьостениче, [нахия] Коюн тепе;[1935] **каза** Филибе,[1936] **каза** Татар Пазаръ[1937];

BOA, MAD 81 (1522/23): **каза** Филибе, [каза] Татарджък, [каза] Самако;[1938] нахия Татарджък, нахия Самако;

BOA, TD 151 (1528/29): **каза** Филибе, [каза] Татарджък, [каза] Самако;[1939] нахия Татарджък, нахия Самако;

BOA, TD 370 (1530): каза Загра-иЕски хисар, каза Филибе (нахия Конуш,[1940] [нахия] Коюн тепе[1941]), каза Татар Пазаръ, Каза Самако;

В регистрациите от **1570 г. (BOA, TD 494; BOA, TD 498)** и **1596 г. (BOA, TD 470; BOA, TD 1001)**: каза Филибе (нахия Филибе, нахия Конуш, нахия Караджа даг, нахия Гьопса, нахия Коюн тепе, нахия Рупчоз, нахия Къзъл Хисар[1942]), каза Татар Пазаръ (Татарджък) – нахия Татарджък, нахия Сарухан бейли, нахия Доган кьой.

1935 BOA, TD 77, с. 695: „село Хаджи Баязид, спада към Коюн тепе".

1936 BOA, TD 77, с. 813: „доганджии, шахинджии, атмаджии, ювaджии и тузакчии в каза Филибе".

1937 BOA, TD 77, с. 757: „село Съгърджълъ, сеят от вън; спада към каза Татар Пазаръ".

1938 BOA, MAD 81, с. 149: „Дефтер на войнуците към държавните конюшни в казата Филибе и Татарджък, и Самако; натоварен [с регистрацията е] войнушкият санджакбей".

1939 BOA, TD 151, с. 317: „Дефтер на войнуците към държавните конюшни в казата Филибе и Татарджък, и Самако; натоварен [с регистрацията е] войнушкият санджакбей".

1940 BOA, TD 370, с. 105: „Вакъф на Бали син на Яхия паша…села с имената Якубчу и Ейерджи, спадащи към Филибе, в нахия Конуш".

1941 BOA, TD 370, с. 96: „село Яхиялар, които са още и Хаджи Али обасъ, спада към Коюн тепе".

1942 Последната административна единица се среща единствено при описа на 3 села от вакъфа на Шихбаеддин паша: *Къвърджъклъ*, *Сеймен обасъ с друго име Адил обасъ* и *Келямджи Дауд с друго име Узун-и кара*.

ПЛАНИНСКИ СЕЛИЩА В РАЗГЛЕЖДАНИТЕ РЕГИСТРАЦИИ

Бане – дн. кв. на Велинград: TD 77, с. 629 („спада към Самако", нахия Чепине); TD 370, с. 110 (каза Татар пазаръ); TD 498, с. 327 - 328 (нахия Сарухан бейли, каза Татар Пазаръ); TD 470, с. 329 – 331 (нахия Сарухан бейли, каза Татар Пазаръ);

Бедене (Беден/Брезе/Дудине) - дн. Беден: TD 77, с. 765 („спада към Рупчоз"), в 370 – липсва; TD 494, с. 791 (каза Татар Пазаръ); TD 1001, с. 802 – 803 (каза Татар Пазаръ);

Богудава – дн. Богутево: TD 77, с. 692 – 693 (рупчозлар), TD 370, с. 90 (рупчозлар, каза Филибе), TD 498, стр, 382 ([каза] Филибе), TD 470, с. 384 (([каза] Филибе);

Бойкова – дн. Бойково: TD 494, с. 663 (нахия Рупчоз, [каза] Филибе), TD 1001, с. 563 – 564 (нахия Рупчоз, [каза] Филибе);

Борова – вер.св. с местността Борово над с. орехово: TD 1001, с. 688 – 689 [каза Филибе];

Бразава (Бражава), Бразава/Четрок – дн. махала източно от Лъкавица, община Лъки: TD 77, с. 769 (рупчозлар), TD 370, с. 95 (рупчозлар, каза Филибе), TD 494, с. 661 (нахия Конуш, [каза] Филибе), TD 1001, с. 561 – 562 (нахия Конуш, [каза] Филибе);

Бразавиче, Брезовиче, Брезовиче/Палас кьой – дн. заличено; към Лилково: TD 77, с. 728; TD 370, с. 93 (рупчозлар, каза Филибе), TD 494, с. 611 – 612 (рупчозлар, [каза] Филибе), TD 1001, с. 621 (рупчозлар, [каза] Филибе);

Бретвар – дн. Петвар, община Девин – заличено: TD 494, с. 548 (нахия Коюн тепе, [каза] Филибе); TD 1001, с. 556 – 557 (нахия Коюн тепе, [каза] Филибе);

Ветреполи, Ветреполи/Дедево – дн. Дедево: TD 77, с. 726 (рупчозлар), TD 370, с. 91 (рупчозлар), TD 494, с. 544 (рупчозлар), TD 1001, с. 553 (рупчозлар);

Доркова - дн. Дорково: TD 77, с. 625 – 627, TD 370, с. 110 (каза Татар Пазаръ), TD 498, с. 314 – 317 (нахия Сарухан бейли, каза Татар пазаръ), TD 470, с. 323 – 324 (нахия Сарухан бейли, каза Татар пазаръ);

Дьовлян – дн. Девин: TD 77, с. 773 (Татар Пазаръ, рупчозлар); TD 370 с. 89 (каза Филибе, рупчозлар); TD 498, с. 313 – 314 (Дьовлян с Дерели, каза Татар Пазаръ, рупчозлар); TD 470, с. 321 – 322 (Дьовлян с Дерели, рупчозлар);

Заридова – дн. не съществува:[1943] TD 77, с. 773; TD 370, с. 89 (каза Филибе); TD 494, с. 617 (нахия Конуш, [каза] Филибе); TD 1001, с. 627 (нахия Конуш, [каза] Филибе);

Иверичe – дн. не съществува:[1944] TD 77, с. 802 (рупчозлар); TD 370, с. 87 (рупчозлар, каза Филибе); TD 494, с. 590 - 591 (рупчозлари, [каза] Филибе); TD 1001, с. 601 (нахия Рупчоз, [каза] Филибе);

Иштилова с друго име Балтаджък:[1945] TD 1001, с. 602 (рупчозлар, [каза] Филибе);

Иштют – дн. не съществува – селището е било между дн. Ситово и Лилково.:[1946] TD 77, с. 720 (рупчозлар); TD 370, с. 94 (рупчозлар, каза Филибе); TD 494, с. 692 – 693 ([каза] Филибе); TD 1001, с. 693 – 694, ([каза] Филибе);

Калугериче с друго име Блатниче – вер. свързано с местността Калугерица северно от Хвойна:[1947] TD 77, с. 724 – 725 (рупчозлар); TD 370, с. 87 (каза Филибе); TD 494, с. 590 (нахия Рупчоз, [каза] Филибе); TD 1001, с. 600 – 601 (нахия Рупчоз, [каза] Филибе);

Камениче – дн. кв. на Велинград: TD 77, с. 622 – 623 (нахия Самако); TD 370, с. 110 (каза Татар Пазаръ), TD 498, с. 321 – 322 (нахия Сарухан бейли, [каза] Татарджък), TD 1001, с. 325 – 326, (нахия Сарухан бейли, [каза] Татарджък);

Коилова – дн. не съществува:[1948] TD 77, с. 774 („спада към Истанимака", рупчозлар); TD 370, с. 89 („спада към Истанимака", рупчозлар, каза Филибе); TD 498, с. 304 (нахия Конуш, [каза] Филибе); TD 470, с. 301 (нахия Конуш, [каза] Филибе);

Корова – дн. Драгиново: TD 77, с. 627 („спада към Самако"); TD 370, с. 110 (каза Татар пазаръ); TD 498, с. 322 – 323 (нахия Сарухан бейли, [каза] Татарджък); TD 498, с. 326 – 327 (нахия Сарухан бейли, [каза] Татарджък);

Косова – дн. Косово: TD 498, с. 300 (рупчозлар); TD 470, с. 297 (рупчозлар)[1949]

Костандова – дн. Костандово: TD 77, с. 628 - 629 („спада към Самако, от нахия Чепине"); TD 370, с. 110 (каза Татар Пазаръ); TD 498, с. 318 - 319 (нахия Сарухан бейли, каза Татарджък); TD 470, с. 324 - 325 (нахия Сарухан бейли, каза Татарджък);

1943 Селото е било между днешните села Белащица, Браниполе и Марково.

1944 Селото вероятно е било около дн. село Павелско.

1945 Вер. изчезнало; в TD 729, с. 343 има само мезра.

1946 В TD 729, с. 369, неразчетен дублетен топоним; селото е административно отнесено в нахия Коюн тепе.

1947 В TD 729 – само мезра, с. 430.

1948 Жителите му се преселили в село Орехово.

1949 С „Новасил (т.е. Ново село) в близост до Косова".

Кулакус с друго име Брезовине, Кулакус:[1950] TD 77, с. 688 – 689 („спада към Пазарджик"); TD 370, с. 111 (каза Татар Пазаръ), TD 494, с. 743 (нахия Рупчоз, [каза Татар Пазаръ]); TD 1001, с. 754 (нахия Рупчоз, [каза] Татарджък]);

Куршава, Устова с друго име Осикова – вер. дн. Осиково:[1951] TD 77, с. 798 (рупчозлар); TD 370, с. 95 (рупчозлар); TD 494, с. 618 (нахия Конуш, рупчозлар, [каза] Филибе); TD 1001, с. 627 – 628 (нахия Конуш, [каза] Филибе);

Куршава: TD 77, с. 730 (от); TD 370, с. 100 (каза Филибе); TD 306, с. 22 – 23 (рупчозлар, каза Филибе), TD 498, с. 206 – 207 (рупчозлар, каза Филибе); TD 470, с. 200 – 20 (рупчозлар, каза Филибе);

Лешкова „в близост до Настан" – вер. дн. Лясково, община Девин : TD 1001, с. 811 (каза Татар Пазаръ);

Лештани (от): TD 77, с. 712 (рупчозлар);

Лилкова, Лилкова с друго име Тимурджи кьой – дн. Лилково: TD 77, с. 729 (рупчозлар); TD 370, с. 93 (рупчозлар, каза Филибе); TD 494, с. 562 – 563 (рупчозлар, [каза] Филибе); TD 1001, с. 574 (рупчозлар, [каза] Филибе);

Лукавиче: TD 1001, с. 672 – 673 (каза Филибе);

Лъжани – дн. Лъджене, кв. на Велинград: TD 77, с. 631 – 632 (нахия Чепине); TD 370, с. 110 (каза Татар Пазаръ); TD 498, с. 329 (нахия Сарухан бейли, [каза] Татарджък); TD 470, с. 331 – 332 (нахия Сарухан бейли, [каза] Татарджък);

Михалкова – дн. Михалково: TD 77, с. 768[1952], TD 370, с. 93 (каза Филибе); TD 494, с. 563 (рупчозлар, [каза] Филибе); TD 1001, с. 574 – 575 (рупчозлар, [каза] Филибе);

Наречева с друго име Наречан – дн. Наречен: TD 77, с. 791 – 792; TD 370, с. 96 (каза Филибе); TD 370, с. 96 (каза Филибе); TD 498, с. 382 - 383 (рупчозлар, нахия Коюн тепе [каза] Филибе); TD 470, с. 384 (рупчозлар, нахия Коюн тепе [каза] Филибе);

Настан – дн. Настан: TD 77, с. 787 – 789 („спада към Татарджък", рупчозлар); TD 370, с. 112 (рупчозлар, каза Татар Пазаръ); TD 498, с. 786 –

1950 Други графични вариации и възможно четене на топонима: Курлакус, Курлакош. В TD 729, с. 515 намираме „Курлакус с друго име Чомлкечи Читакчъ (Чънакчъ/Чънатчъ); с. Чънатчъ – дн. Розово (нахия Рупчоз) е със самостоятелен регистрационен профил (за пръв път от 1596 г.).

1951 „Осикова с друго име Куршева" се появява за пръв път в регистрациите от втората половина на XVI в. Има основание да се предположи, че то е респондент на засвидетелстваното по-рано „Куршава", тъй като другото село с този топоним е традиционно във вакъфа на Баязид II, а село Косово (и такъв фонетичен вариант предполага четенето на топонимичната гарфика) по традиция е във вакъфа на Сюлейман I.

1952 „село Михалкова, отделило се от село Беден".

787[1953] (рупчозлар, [каза] Татарджък); TD 1001, с. 797 (рупчозлар, [каза] Татарджък);

Новасил (т.е. Ново село): TD 498, с. 381 (рупчозлар); TD 470, с. 383 (рупчозлар);

Ножиличе: TD 77, с. 767 – 768 (рупчозлар); TD 370, с. 92 (рупчозлар, каза Филибе); TD 494, с. 550 (рупчозлар, [каза] Филибе); TD 1001, с. 558 (рупчозлар, [каза] Филибе);

Оряштичe, Ивраштичe с друго име Булджа, Ивраштичe с Кьостерлик? – дн. Орешец: TD 370, с. 93 (каза Филибе);); TD 494, с. 563 – 564 (каза Филибе); TD 1001, с. 575 – 576 (каза Филибе);

Павличко с друго име Болиште (Тополиште[1954]):[1955] TD 77, с. 724 (от; рупчозлар); TD 370, с. 95[1956] (рупчозлар каза Филибе); TD 494, с. 664 (рупчозлар, [каза] Филибе);[1957] TD 1001, с. 564 (рупчозлар, [каза] Филибе);

Павлочко, Павличко – дн. Павелско: TD 77, с. 800 (рупчозлар); TD 370, с. 93 (рупчозлар, каза Филибе); TD 494, с. 565 (рупчозлар, [каза] Филибе); TD 1001, с. 564 (рупчозлар, [каза] Филибе); TD 1001, с. 577 - 578 (рупчозлар, [каза] Филибе);

Пазуше – неуст.: TD 77, с. 663 (рупчозлар);[1958] TD 370, с. 87 (рупчозлар); TD 498, с. 305 – 306 (рупчозлар, нахия Конуш, [каза] Филибе); TD 1001, с. 302 – 303 (рупчозлар, нахия Конуш, [каза] Филибе);

Проско(ва) – неуст.: TD 77, с. 766 – 767 (рупчозлар); TD 370, с. 92 (рупчозлар); TD 498, с. 418 – 419[1959] ([каза] Филибе); TD 470, с. 427 – 428 ([каза] Филибе);

Ракитовче, Ракитова – дн. Ракитово: TD 77, с. 624 – 625 („спада към Самако", нахия Чепине); TD 370, с. 110 (каза Татар Пазаръ); TD 498, с. 324 – 326 (нахия Сарухан бейли, каза Татар Пазаръ); TD 470, с. 327 – 329 нахия Сарухан бейли, каза Татар Пазаръ);

Рахова – дн. Орехово: TD 77, с. 774 – 775 (рупчозлар); TD 370, с. 89 (рупчозлар, каза Филибе); TD 498, с. 292 – 293 (рупчозлар, нахия Конуш, [каза] Филибе); TD 470, с. 290 – 291 (рупчозлар, нахия Конуш, [каза] Филибе);

1953 Със село Грохотно. През 1596 г. Грохотно е със самостоятелен регистрационен профил (BOA, TD 1001, с. 798)

1954 MAD, 519, с. 235.

1955 Изчезнало; свързано с Павличко – дн. Павелско.

1956 Без демографски показатели.

1957 За един от регистрираните е записано, че е от „Павличко-и бюзюрг", т.е. Голямо Павличко – дн. Павелско.

1958 „Село Пазуше; извън дефтера; в близост да село Червене (Чируне) са. Преди три години дойдоха хайманета и се заселиха…рупчосци са; дават акчета макту вместо десятък от галат".

1959 Повторение на с. 426 – 427.

Сафтуш: TD 77, с. 769 (рупчозлар); TD 370, с. 93 (рупчозлар, каза Филибе); TD 494, с. 564 (рупчозлар, [каза] Филибе); TD 1001, с. 576 - 577 (рупчозлар, [каза] Филибе) и ***Сафтуш с друго име Забърда – дн. Забърдо***: TD 1001, с. 577 (рупчозлар, [каза] Филибе);

Селиче – дн. Селча: TD 77, с. 765 – 766 („от Рупчоз"); TD 370, с. 110 (рупчозлар, каза Татар Пазаръ); TD 494, с. 789 (рупчозлар, [каза] Татарджък); TD 1001, с. 800 – 801 (рупчозлар, [каза] Татарджък);

Средине „в близост до Брезовиче": TD 1001, с. 621;

Тъмраш – дн. Тъмраш не съществува: TD 77, с. 730 (рупчозлари); TD 370, с. 91 (рупчозлар, каза Филибе); TD 494, с. 658 - 659[1960] (рупчозлар, [каза] Филибе); TD 1001, с. 662 – 663 (рупчозлар, [каза] Филибе); [1961]

Фойне – дн. Хвойна: TD 77, с. 725[1962] (рупчозлар); TD 370, с. 92 (рупчозлар, каза Филибе);[1963] TD 498, с. 417 – 418 (каза Филибе);[1964] TD 470, с. 427 (каза Филибе).

Фотине (Хотине) – дн. Фотиново: TD 77, с. 786 - 787 („спада към Татарджък"), TD 370, с. 112 (рупчозлар, каза Татар Пазаръ); TD 494, с. 776 – 777 (рупчозлар, [каза] Татарджък); TD 1001, с. 787 – 788 (рупчозлар, [каза] Татарджък);

Черешава: TD 77, с. 791; TD 370, с. 94 (каза Филибе); ***Черешава***: TD 77, с. 712 (от); TD 370, с. 96 (рупчозлар, каза Филибе) и ***Черешава:*** TD 494, с. 545 (каза Филибе); TD 1001, с. 554 (каза Филибе); ***Черешава***: TD 494, с. 623 (рупчозлар, каза Филибе); TD 1001, с. 633 - 634 (рупчозлар, каза Филибе);

Чуриако(в) дол (Чурнеко(в) дол, Чуриани дол) - дн. Чуреково : TD 77, с. 729;[1965] TD 370, с. 95 (каза Филибе); TD 494, с. 611 (рупчозлар, [каза] Филибе); TD 1001, с. 620 – 621 (рупчозлар, [каза] Филибе);

Чуриани: TD 77, с. 711 (рупчозлар); TD 370, с. 91 (рупчозлар; каза Филибе); TD 494, с. 543 – 544 (нахия Рупчоз, [каза] Филибе); TD 1001, с. 552 – 553 (нахия Рупчоз, [каза] Филибе);

Чурин (Чурил): TD 77, с. 800 – 801; TD 370, с. 94 (каза Филибе); TD 498, с. 416 – 417 (каза Филибе); TD 470, с. 424 (каза Филибе);

„Яврова с махалите"[1966]***, „Яврова с махалите Тодор кетхуда, Лешкова, друга Лешкова, Добра лука – дн. Яврово, Лясково, Добралък***[1967]

1960 С махала Боиште (Болиште).

1961 С махала Боиште (Болиште).

1962 Графиката се чете като Фотине. Съпоставка с регистъра от 1525 г. обаче, където графиката е коректно записана показва, че това е Фойне (MAD 519, с. 339).

1963 Записано като Фотева.

1964 Повторение с допълнение на с. 423.

1965 „Чуриако(в) дол…беше празно място; тези (т.е. регистрираните) го достигнаха и н аправиха село".

1966 TD 370, с. 101;

1967 TD 498, с. 533 – 536; BOA, TD 470, с. 554 – 555.

МЕЗРИ В РАЗГЛЕЖДАНИТЕ РЕГИСТРАЦИИ

BOA, TD 77 (1516/1518 г.)

мезра Ак сакал – 571

мезра Бакърлар – 577[1968]

мезра в Истроева (дн. Строево) – 814 (соколарски приход)

мезра Ванош (Ванос) с друго име Заганос - 697

мезра Величков лонгоз – 689[1969]

мезра Гируне? - 582[1970]

мезра Дели бей – 571[1971]

мезра Зиполан (Зиполат) – 791

мезра Исхак бей – 739

мезра Йезид? фъкъх „в близост до село Кьостениче (Костенец) – 815 (соколарски приход)

мезра Комарнова – 697

мезра Костадин – 816 (соколарски приход)

мезра Котлешкова (Кобилешкова? в Татар пазаръ) – 606

мезра Остро могиле (дн. кв. на Пловдив) – 733[1972]

мезра Ренич/Кадъ аскер – 631[1973]

мезра Фейзуллах – 715[1974]

BOA, TD 370 (1530 г.)

каза Филибе:

мезра Ак сакал – 94

мезра Бакърлар – 94

мезра в Истроево – 97 (соколарски приход)

мезра Василкова?, рупчозлар – 95

1968 خلقی قرلوب خراب اولوب مزرعه اولمش„Народът измрял; разрушено е, станало мезра”. Регистрирани са ۲ мюсюлмански ханета и един неженен мюсюлманин.

1969 „Село Величко лонгос – раята измряла, станало мезра; народът от село с име Гируне? се занимава със земеделие.”

1970 „Раята станала перакенде; сеят отвън”.

1971 „Село Дели бей, мезра е, сеят от вън” – регистрирани са 5 мюсюлмански домакинства, едно от които на конвертит първо поколение.

1972 „Мезра Остро могиле, сеят отвън; спада към Истанимака (дн. Асеновград).” Регистрирани са 7 мюсюлмански домакинства, 4 от които на конвертити първо поколение.

1973 „Село Рениче с друго име Кадъ аскер; раята е измряла – мезра е; спомената [мезра] се записа под селата Ивладислав и Гаганиче (дн. кв. на Пловдив)…записа се приходът на трите села. Село Ивладислав – раята на това село също измря, мезра е. Село Гаганиче – в стария дефтер беше с два чифта?; раята измря, стана мезра.”

1974 „Село Фейзуллах; мезра е.” Регистрирани са 4 мюсюлмански домакинства, едно от които на конвертит първо поколение.

мезра Величков лонгоз – 95[1975]
мезра Вирлова – 95
мезра Дели бей – 89[1976]
мезра Зиполан (Зиполат) – 94
мезра Иванос (Иванош) с друго име Заганос – 93
мезра Йезид? фъкъх до Кьостениче (дн. Костенец) – 97 (соколарски приход)
мезра Исхак бей – 90[1977]
мезра Койова, „рупчозлар, занимават се със земеделие" – 95
мезра Комарнова – 91
мезра Костадин „в близост до мезра Кадъ аскер – 97 (соколарски приход)
мезра Остро могиле – 88[1978]
мезра Рениче[1979] с друго име Кадъ аскер – 94[1980]
мезра Синова? лука, „в близост до [село] Каконе?"[1981] – 87
мезра Фейзуллах – 94[1982]
каза Татар Пазаръ:
мезра Котлеш[кова] - 110[1983]
мезра Синова? лука, „в близост до [село] Каконе?"[1984] – 112

BOA, TD 494 (1570)
каза Филибе - тимарски (BOA, TD 494):
мезра Бакърлар - 587[1985]
мезра в Истроева – 696 (соколарски приход)
мезра в Узунджа герен - 696 (соколарски приход)
мезра Василкова - 602[1986]

1975 В уводната рубрика на регистрационната матрица на селищния опис се повтаря записът, цитиран по-горе. Регистрирани са: един имам, 9 ханета на ямаци, едно хане на акънджия, 2 ханета на маслари и едно хаймане.
1976 Регистрирани са 2 ханета на мюсюлмани и двама мюселеми.
1977 „Целият народ е измрял и са някакви (вероятно обработващите) перакендета; мезра е".
1978 Регистрирани са 4 християнски домакинства.
1979 Тук с възможно четене и Ресиличе.
1980 Повтаря се записът, приведен по-горе.
1981 „Каконе? с друго име Мачка (Мечка, Мачва)?" Тази мезра, както и селото, са записани с абсолютно еднакви топонимично-демографско-финансови характеристики както в казата Филибе, така и в казата Татар Пазаръ. Вж: BOA, TD 370, с. 87, 112.
1982 Регистрирани са 4 мюсюлмански ханета, от които 3 райетски и едно на ямак.
1983 „Спада към Татарджък; в близост да селата Кара Якуб (вер. дн. с. Цар Асен) и Бал доган (тук за пръв и единствен път се среща този топоним – вероятно е да е грешна фонетична вариация на Балдева – дн. с. Росен).
1984 Вж. бел. 14.
1985 „в близост до селата Кулфал фъкъх (дн. вер. Ведраре) и Гьокчелер (?).
1986 „в нея населението на село Фотине (Фойне) – Фотин или Хвойна - се занимават със земеделие".

мезра Величков лонгоз - 549[1987]

мезра Гаганиче; обекти, формиращи приход от мезрата: долапи на Али бей, спахия (1) и Мирза чауш - от чаушите при двореца (1) – 593

мезра Зиполан (Зиполат) – 660

мезра Иванош (Иванос) с друго име Заганос, „в близост до село Мечкюр (дн. кв. Прослав, Пловдив) – 603

мезра Ивладислав; обекти, формиращи приход от мезрата: 7 долапа – 593

мезра Изеддинли, „в близост до село Караджа Яхши"[1988] – 669

мезра Комарнова - 545[1989]

мезра Костадин до село Кадъ аскер – 696 (соколарски приход)

мезра Остро могиле - 543[1990]

мезра Реничe (Ресиличе) с друго име Кадъ аскер, „в близост до татарските махали;[1991] спада към самия Филибе"; обекти, формиращи приход от мезрата: 1 долап на Сеиди Абди и 114 дьонюма лозя „в татарските махали" – 593

мезра Тарла (Язла) - 548[1992]

мезра Фейзуллах – 657

мезра Яйладжък - 674[1993]

каза Татар Пазаръ - тимарски (BOA, TD 494):

мезра Котлешко(ва) - 754[1994]

мезра Чурунче, „в близост до село Панаирште (дн Панагюрище)" – 775

мезра Чаирджик с др. име ? - 794

BOA, TD 470 и BOA, TD 1001 (1596)

каза Филибе - тимарски (BOA, TD 1001):

мезра ? до Йомер обасъ (дн. Домлян) - 689

мезра Бакърлар - 597

1987 С друго име „Кървина"?; „в близост до татарските махали; населението на споменатото село се разбягало, оставяйки го празно; със земеделие се занимават хора от самия Филибе, Саруджа (дн. Царацово), Гьопса!, Мечкюр (дн. кв. Прослав, Пловдив), Мързан (дн. Бенковски)…"

1988 Виж статията за Караджа Яхши.

1989 „В близост до село Чомлек кьой (дн. Паничери); занимават се със земеделие от вън; плащат десятъци на спахията".

1990 Регистрирани са 5 мюсюлмански ханета категория чифт, едно – категория половин чифт, 1 – категория бенак.

1991 Виж „село Татар, [жителите на] което отседнали в границите на село Гаганиче" – BOA, TD 370, с. 95.

1992 „в близост до селата Балтаджъ и Али фъкъх с друго име Велед-и данишменд (дн. и двете в състава на Раковски).

1993 „в близост до селата Кьвърджъклъ (дн. не съществува) и Хаджи Илияс (дн. Първомай)".

1994 „в близост до селата Кара Якублар, Балдова и Мюрселер".

мезра в Истроева – 697 (соколарски приход)
мезра в Узунджа герен - 670
мезра Василкова - 611
мезра Величков лонгоз - 557
мезра Зиполан (Зиполат) – 658
мезра Комарнова - 554
мезра Костадин до село Кадъ аскер – 697 (соколарски приход)
мезра Тарла (Язла) – 556
мезра Тимур обасъ - 674
мезра Фейзуллах – 661
мезра Яйладжък – 569

каза Филибе - вакъфски (BOA, TD 470):

мезра „Чакърлар и Кара орманлъ, и … - 106 (от вакъфа на Мурад II, 1421 - 1451)

мезра Гаганиче; обекти, формиращи приход от мезрата: долапи на Али бей, спахия (1) и Мирза чауш - от чаушите при двореца (1) – 304 (вакъф на Сюлейман I, 1520 - 1566)

мезра Ивладислав; обекти, формиращи приход от мезрата: 7 долапа – 304 (вакъф на Сюлейман I, 1520 - 1566)

мезра Изеддинли – 440 (вакъф на Шах султан)

мезра Касъм оглу – 103[1995] (от вакъфа на Мурад II, 1421 - 1451)

мезра Остро могиле - 305[1996] (вакъф на Сюлейман I, 1520 - 1566)

мезра Рениче (Ресиличе) с друго име Кадъ аскер, „в близост до татарските махали; спада към самия Филибе"; обекти, формиращи приход от мезрата: 1 долап на Сеиди Абди и 114 дьонюма лозя „в татарските махали" – 304 (вакъф на Сюлейман I, 1520 - 1566)

каза Татар Пазаръ - тимарски (BOA, TD 1001):

мезра Котлешко(ва) - 764

мезра Чаирджик с др. име ? – 804

мезра Чурунче, „в близост до село Панаирште (дн Панагюрище)" – 785

мезра Ясъ юрюк?, „в близост до Хамидли; извън дефтера" – 813

село Ясъ кара, „извън дефтера": без демографски показатели - 813

село Йени бейли, „извън дефтера": без демографски показатели - 813

1995 „в близост до Истанимака (дн. Асеновград); в границите на [село] Кара реис (дн. Болярци)."

1996 Регистрирани са 11 мюсюлмански ханета категория, от които 3 на конвертити първо поколение, и 3 християнски домакинства.

BOA, TD 729 (1614)

(тимарски опис)

каза Филибе:

мезра ... фъкъх: 2000 [акчета];
мезра ...: 3000 [акчета];
мезра ...до с. Рахманлъ: 710 [акчета];
мезра … до Йомер обасъ: 1500 [акчета];
мезра Абраджълар: 3600 [акчета];
мезра Ак сакал/Кулагузджа: 1500 [акчета];
мезра Алиджи и Дерели: 3000 [акчета];
мезра Бакърлар до с. Халил и Гьокчелю: 1200 [акчета];
мезра Бедир (Педер) обасъ/Коруджу Кешан (Гюшан): 5000;
мезра Бей кьой: 1920;
мезра Белашко(ва)/Плашко(ва) – 1500;
мезра Бразава: 1000 [акчета];
мезра Бурунсуз Добри**:** 6620 [акчета];
мезра Василко(ва): 2000;
мезра Величков лонгоз: 1200 [акчета];
мезра Гьокчелю: 2000 [акчета];
мезра Дару обасъ: 2200 [акчета];
мезра джемаат-и коруджулар в близост до с. Бедир (Педер) обасъ: 1500 [акчета];
мезра Дурмуш, в близост до с. Иштют?: 1200[акчета];
мезра Зиполан: 1200 [акчета];
мезра Исхак бей: 2000 [акчета];
мезра Иштилова/Балтаджък: 1950 [акчета];
мезра Калугериче: 3300 [акчета];
мезра Кара каваклъ: 1100 [акчета];
мезра Караджа Ибрахим: 2200 [акчета];
мезра Караджалар: 2000 [акчета];
мезра Коз аврелъ: 3000 [акчета];
мезра Комарно(ва): 2520;
мезра Къпуджаклъ: 3000;
мезра Кьоселер в нахия Конуш: 3000 [акчета];
мезра Кьости: 3000 [акчета]
мезра Лагуд: 2925 [акчета];
мезра Ландоз: 3000 [акчета];
мезра Лештаниче/Лешниче: 2000 [акчета];
мезра Местанлъ?: 4400 [акчета];
мезра Мюслим(Мюселем) Мехмеди: 1000 [акчета];
мезра Новасил: 1300 [акчета];
мезра Павличко: 2000 [акчета];

мезра Пасареличе бююк Гаганиче: 2500 [акчета];
мезра при с. Ахмед фъкъх: Общо: 2000 [акчета]
мезра Пънаръ: 3400 [акчета];
мезра Салихлъ до с. Хъзър шейх; от вакъфа на Ебу Еюб ал-Ансари: 2000 [акчета];
мезра Сатъ обасъ: 1500 [акчета];
мезра Селчук обасъ: 850 [акчета];
мезра Фейзуллах: 1000 [акчета];
мезра Хаджи Баязид: 2000 [акчета];
мезра Хаджи Мустафа: 1500 [акчета];
мезра Хаджи синид:
мезра Хаджи Юсуф, с др. име Йенидже, в близост до с. Аврелъ: 2250;
мезра Шир? дере с … яйла в близост село Брезовиче: 2000 [акчета];
мезра Яйладжък, в близост до с. Къвърджаклъ и Хаджи Илияс: 1500[акчета];
мезра Яхиялар, които са още и Хаджи Али обасъ: 3500 [акчета];

каза Татар Пазаръ:
мезра Башъ каралар: 1000;
мезра в близост до с. Айдънлъ: 2000;
мезра Кобилко(ва) (в по-ранните дефетри е Кобилешко(ва)), в близост до с. Кара Якублар и с. Балдево; в село Мюрселер се занимават със земеделие: 1200;
мезра Пойразлу, дойдоха юруци и станаха рая: 2000 [акчета];
мезра Текфур пънаръ, в близост до Хъзър чауш: 3000;
мезра Хаджи Хъзър: 1200 [акчета];
мезра Чуруниче, в близост до с. Панаирище: 1000 (добивите и приходите от мезрата са обособени в 2 чифлика – на Кятиб Мехмед и ... кетхуда);
мезра Чурунче до с. Панаирище: 1500 [акчета];
мезра Ясъ юрюк?, в близост да с. Хамидлю: 1000;

МЮЛКОВИ И ВАКЪФСКИ СЕЛИЩА В РАЗГЛЕЖДАНИТЕ РЕГИСТРАЦИИ

BOA, TD 77 (1516/18), c. 822 - 840:

селища от **вакъф на Баязид II**:[1997] *Домалъ (частичен опис), Хаджи Йигит (Синит), Байрамъшлар, Синхо лъка;*

селища от **вакъфа на Ебу Еюб ал-Ансари**:[1998] *Мюдересли, Хъзър шейх, Исхак фъкъх;*

селища от **мюлка[1999] на Ахмед ага**, мирахор-и бюзюрг: *Черногор, Вирлова с друго име Деирмен дереси, Секбан с друго име Земин обасъ, Алекси с друго име Манол, Чирпан с друго име Юнд кьой, Съгърджълъ, Йомер бей;*

селища от **вакъфа на Али бин Карлъ**:[2000] *Сушниче, Ливадиче;*

селища от **вакъфа на синовете на Исмаил бей Исфендиароглу**: [2001]

1997 Султан Баязид II (1481 - 1512) е учредител на множество вакъфи, конституирани във връзка с построяването и издръжката на религиозни (или с по-широк граждански профил) обекти в Истанбул, Одрин, Бурса, Амасия, Коня, Токад. Представените тук селища са част от „вакъфа на новия имарет на блаженопочившия султан Баязид хан, мир на праха му, в Едирне (Одрин)". Става дума са известния комплекс на брега на р. Тунджа, включващ имарет, джамия, медресе и лечебно заведение, построени през 80-те год. на XV в. Вж: *Gökbilgin, M.* XV – XVI asırlarda Edirne ve Paşa livası vakıflar, mülkler, mukataalar. Istanbul, 1952, p. 357 – 358.

1998 Ебу Еюб ал-Ансари е легендарен арабски воин, за кого се смята, че е взел участие в първата арабска обсада на Константинопол (674-678) и е загинал. Много по-късно, след превземането на Града от османците, на предполагаемото място на гроба му е изградена джамия, за издръжката на която са завещани приходите от едноименния вакъф. Мястото заема централна позиция в церемонията по промоцията на всеки нов владетел.

1999 С изключение на селата Съгърджълъ и Йомер бей, в уводната рубрика на регистрационната матрица на които е записана дата 9 мухарем 925 г. (11.01.1519), която очевидно фиксира включването им в мюлка, в уводните рубрики на останалите селища е вписана датата 9 зилкаде 924 г. (12.11.1518), когато най-вероятно той се конституира; с изключение на Вирлово/Деирмен дереси, Секбан и Съгърджълъ, при останалите селища има допълнителен еднотипен по-късен запис с почерк, различен от този на регистъра, че „споменатият Ахмед ага вакъфира селото и разходите са съобразно вакфиета."

2000 Един от най-ранните поземлени вакъфи в българските земи, чийто учредител е епоним н дн. град Карлово. За вакъфа вж.: Извори за българската история (ИБИ), т. 13, С., 1966 и *Boykov, Gr.* Karlizade Ali bey: An Ottoman dignitary's Pious Endowmend and the Emergence of the town of Karlova in Central Bulgaria. – In: Journal ot Turkish Studies 39 (2013), 247 – 267 и посочената там литература; текстът е достъпен и на: https://uni-sofia.academia.edu/GrigorBoykov

2001 Фамилията Исфендиар е прехвърлена в Румелия след окончателното анексиране от османците през 1461 г. на Кастамону в Мала Азия, чийто район управляват след разпада на Селджукския султанат. Живял в Пловдив в периода 1461 – 1479 г. Исмаил бей Исфендиароглу инициира построяването на джамия, два месджида, тюрбе, и вероятно запазената до днес Чифте баня; името му се свързва и с възстановяването на късноантичния акведукт на града. Представените тук селища са част от неговия вакъф, учреден по времето на султан Мехмед II (1451 - 1481). Вж: *Gökbilgin, M.* XV – XVI asır-

Маркова, Извор;

селища от **вакъфа на Гьокче Хамза**: *Гьокче Хамза;*

селища от **вакъфа на Али паша**: *Хъзър фъкъх.*

BOA, TD 370 (1530)

Каза Филибе, с. 98 – 105

селища от **мюлка на великия везир (1523 - 1536) Ибрахим паша**:[2002] *Кърнофол, Виржева, Юнд оглан, Секбан с друго име Земин обасъ, Хюсамлар, Мюселем Мехмеди, Ментешалъ с друго име Тимурджили, Исмаил дираз, Кара пънар, Даръ обасъ, „Новасил в близост до Чирпан", Реис обасъ;*

селища от **вакъфа на Фейзуллах паша**:[2003] *Баткун с Паталаниче;*

селища от **вакъфа на Яхия паша**:[2004] *Калуйрова с Юнд аланъ;*

мюлк на Касъм паша, санджакбей на санджак Силистре:[2005] *чифлик Касъм бей оглу;*

селища и общности от **вакъфа на Баязид II**: оризари от *село Хъзърджа с друго име Табанъ ясъ, Чоллу кьой, Гърлова с друго име Ибрахим бей, Байрам бей с друго име Хаджи Насух, Исмаиллер от юрушки дже-*

---

larda Edirne ve Paşa livası vakıflar, mülkler, mukataalar. Istanbul, 1952, p. 328 – 331, *Кийл, М.* Хора и селища в България през османския период, С., 2005, с. 455, *Борисов, Д.* „Вакъф на синовете на Исмаил бей, син на Исфендиар бей или за историята на селата Марково и Извор през XVI в.: - В: Държавата, обществото, историята, С., 2014, с. 239 – 357, *Boykov, Gr.* Anatolyan Emir in Rumelia: isfendyaroglu Ismail beys' Architectural Patronage and Governorship in Filibe (1460s – 1470s). – In: Bulgarian Historical review, 1-2 (2013), 137 – 147.

2002 Ибрахим паша (Мактул, т.е. Убитият) – грък, попаднал в двореца чрез девширмето; велик везир при султан Сюлейман I в периода 1523 – 1536 г. и съпруг на Хатидже султан, сестра на владетеля, Ибрахим паша е една от най-популярните фигури в османската политическа история. Екзекутиран през 1536 г. в резултат на дворцови интриги, в дъното на които, предполага се, стои Хюррем султан – любима съпруга на владетеля. Представените тук селища са част от неговия приживе конституиран мюлк, които по-късно са включени във вакъфа на султан Сюлейман I.

2003 Фейзуллах (Фадлуллах) паша е фигура от политическия живот н османската държава от първата половина на XV в. – участник във Фетрет деври (периода на гражданската война (1403 – 1412) между синовете на Баязид I след битката при Анкара и смъртта му през 1403 г.), кадия на Гебзе, лекар и сътрапезник в двореца, а впоследствие и везир по времето на Мурад II (1421 - 1451). Приживе построява в Одрин имарет, предназначен специално за сеидите, поради което комплексът се нарича Сеидлер или Дар юс-сийаде, за чиято издръжка учредява вакъф, включващ приходите от представените села и дюкяни в Одрин. Вж: *Gökbilgin, M.* XV – XVI asırlarda Edirne ve Paşa livası vakıflar, mülkler, mukataalar. Istanbul, 1952, p. 228 – 229 и *Борисов, Д.* Вакъфската институция в Родопите XV – XVII в. (непубл. докторска дисертация), Пловдив, 2008, с. 197 – 203 – текстът е достъпен на: https://uni-plovdiv.academia.edu/DamianBorisov

2004 Яхия паша е бил санджакбей на Босна, румелийски бейлербей и член на дивана при султан Баязид II (1481 - 1512). Инициира построяването на имарет и джамия в Скопие и баня (хамам) в Ловеч, запазена и до днес. Представените села са част от учредения от него вакъф.

2005 Санджакбей на Силистра при управлението на Баязид II (1481 - 1512), Касъм паша (бей) построява месджид в Истанбул. Вж: *Gökbilgin, M.* XV – XVI asırlarda Edirne ve Paşa livası vakıflar, mülkler, mukataalar. Istanbul, 1952, p. 433 – 434.

маат Даудлар, Даудлар, Текиелер, Дука, Куршова, джемаат на циганите в село Текиелер, Кору дериче с друго име Демирджи, Праслав/ Краслав, Аръзлар? (Арзълар), Дома кьой-и кючюк, Хаджи Синит, спада към Даудлар, Байрамлар, Синхо лъка;

вакъф на Араб хаджи оглу: село вакъф на Шейх бин Араб хаджи;

селища и други стопански структури от **вакъф на Шихабеддин паша**:[2006] *село Кьоклене с Банище, село Кара агач, чифлик Зинеддин, село Паная със село Водене, „Яврова с махалите и село Бронко? и село Чуриани, и [село] Лилкова, и [село] Иштюд?, и [село] Каялъ дербенд и [село] Белачкова и [село] Сункурлар", арк (2), чифлик, „село Къвърджъклъ и [село] Тимурджи Илияс, и [село] Келямджи Дауд, и [село] Селчук обасъ, и [село] Къзъл хисар, и [село] Кору Йени татар, и [село] Хаджи Хасан";*

селища от **вакъф на имарета Мурадие в Одрин**:[2007] *село Шейхилер, село Халифе пънар със Сюлемишлер, арк, Айърджъ с друго име Йомер обасъ;*

селища от **вакъф на Мехмед бей бин Минет бей**:[2008] *село Конуш и село Босна, село Кашъкчъ;* селища от **вакъф на Ибрахим паша [Чандърлъзаде]**:[2009] *село Кричиме, село Айдън бей, Ижрабичка, село Козар-*

2006 Шихабеддин паша е една от ярките политически фигури в османската държава от първата половина на XV в. Санджакбей в Албания, румелийски бейлербей и везир в дивана при Мурад II (1421 - 1451) и в първите години от управлението на Мехмед II (1451 - 1481), неговото име е трайно свързано с урбанистичната история на Филибе от този период. Шихабеддин паша инициира построяването на имарет, който включвал баня, хан, медресе, обществена кухня за бедни. Централно място в архитектурната композиция обаче заема запазената до днес Завие джамия (Имарет джамия), построена през 848 г. по Хиджра (04. 1444 – 04. 1445). Приходите от представените селища са вакъфът на пашата, учреден за поддръжка на комплекса. Вж: *Gökbilgin, M.* XV – XVI asırlarda Edirne ve Paşa livası vakıflar, mülkler, mukataalar. Istanbul, 1952, p. 255 – 261, *Кийл, М.* Хора и селища в България през османския период, С., 2005, с. 453-458, *Харбова, М.* Градоустройство и архитектура по българските земи през XV-XVIII в. С., 1991, *Стайнова, М.* Османски библиотеки в българските земи XV-XIX в. С., 1982., с.155, *Татарлъ, И.* Турски култови сгради и надписи в България, 1966, с. 34, *Boykov, Gr.* The wakf and the complex of Sihabedin pasa in Filibe. – In: Balkanlarda Osmanlı vakıfları ve eserleri sempozyumu, Istanbul-Edirne, 9-11 mayıs 2012 (Ankara: vakıflar genel müdürlüğü yayınları, 2012), 164 – 182, *Борисов, Д.* Вакъфската институция в Родопите XV – XVII в. (непубл. докторска дисертация), Пловдив, 2008, с. 197 – 203 – текстът е достъпен на: https://uniplovdiv.academia.edu/DamianBorisov

2007 Вакъфът е учреден от султан Мурад II (1421 - 1451) през 30-те години на XV в. за построяване и издръжка на джамия и имарет в Одрин; комплексът по-късно е наречен Мурадие. Вж: *Gökbilgin, M.* XV – XVI asırlarda Edirne ve Paşa livası vakıflar, mülkler, mukataalar. Istanbul, 1952, p. 203 – 204.

2008 За вакъфа виж цитираните при статията за *Конуш* заглавия.

2009 Фамилията Чандърлъ играе основополагаща роля в структурирането на османската държава още от XIV в. Цитираният тук Ибрахим паша е велик везир (1487 - 1489) при султан Баязид II (1481 - 1512). Приходите от представените тук села формират вакъфа за издръжка на построените в Истанбул джамия и медресе. Вж: *Gökbilgin, M.* XV – XVI asırlarda Edirne ve Paşa livası vakıflar, mülkler, mukataalar. Istanbul, 1952, p. 423 – 424, *Димитров, Стр.* Из ранната история на ислямизацията в Северните склонове на Родопите,

ска[2010]*, мукатаа от манастир Батку, мукатаа от манастир Апостол, мукатаа от манастир Исвети Врач, мукатаа от манастир Айо Костадин, село Кулагузлар;*

селища във **вакъфа на Ебу Еюб ал-Ансари**: *Мюдерисли, Хъзър фъкъх, Исхак фъкъх;*

селища от **вакъфа на Ахмед паша**:[2011] *Чернигор, Алекси с друго име Манол и Чирпан с друго име Юнд кьой, Йомер бей;*

селища от **вакъфа на Али бин Карлъ**: *Сушниче с друго име Шахин кьой, Ливадиче;*

селища от **вакъфа на синовете на Исмаил бей Исфендиароглу**: *Маркова, Извор;*

селища от **вакъфа на Гьокче Хамза**: *Гьокче Хамза;*

селища от **вакъфа на Али паша**: *Хъзър фъкъх;*

чифлик на Махмуд бей, санджакбей на санджак Искендерие: *село Равник;*

мюлк на Ахмед ага:[2012] *село Съгърджълъ;*

вакъф на Бали бей бин Яхия паша: *село Якубчу*[2013]

Каза Татар пазаръ, с. 113

селища от **вакъф на Коджа Дауд паша**:[2014] *село Сарухан бейли с Ески Белова.*

BOA, TD 498 (1570)

селища от **вакъфа на Ебу Еюб ал-Ансари**, с. 54 – 60 (нахия Филибе): *Мюдересли, Хъзър шейх, Исхак фъкъх;*

вакъф на имарета Мурадие в Одрин, с. 107 – 110 (нахия Филибе): *село Кара реис*[2015]*, „мезра Касъм оглу в близост до Истанимака, село Халифе пънар със Сюлемишлер, село Айърджъ с друго име Йомер обасъ,*

Векове, 3/86, с. 43-49. *Борисов, Д.* Вакъфската институция в Родопите XV – XVII в. (непубл. докторска дисертация), Пловдив, 2008, с. 187 – 197 – текстът е достъпен на: https://uniplovdiv.academia.edu/DamianBorisov

2010 Без демографски показатели; с пояснение, че селото е тимарско и плаща на вакъфа десятъци.

2011 В BOA, TD 77 – Ахмед ага, мирахор-и бюзюрг.

2012 В BOA, TD 77 – Ахмед ага, мирахор-и бюзюрг; В BOA, TD 370 – споменатият по-горе като Ахмед паша.

2013 В нахия Конуш; заедно със село Ейерджи (Айърджъ).

2014 Бейлербей на Румелия в последните години от управлението на султан Мехмед II (1451 - 1481) и велик везир при султан Баязид II (1481 - 1512), Дауд паша инициира построяването на джамия, медресе, мектеб и имарет в Истанбул, приходите за вакъфа за издръжка на които са от представените селища. Вж: *Gökbilgin, M.* XV – XVI asırlarda Edirne ve Paşa livası vakıflar, mülkler, mukataalar. Istanbul, 1952, p. 405 – 407 и *Борисов, Д.* Вакъфската институция в Родопите XV – XVII в. (непубл. докторска дисертация), Пловдив, 2008, с. 203 - 208 – текстът е достъпен на: https://uniplovdiv.academia.edu/DamianBorisov

2015 В TD 370 – Шейхилер.

юрушки джемаат Хаджи Мурад и Кьосе Али, мезри Чакърлар, Кара орманлъ и Секбанлар в границите на Халифе пънар;

селища от **вакъфа на Баязид II**, с. 199 – 215 (каза Филибе): *Хъзърджа, Чоллу кьой, Гърлова с друго име Ибрахим бей, Байрам бей с друго име Хаджи Насух, Исмаиллер от юрушки джемаат Даудлар, Даудлар, Текиелер, Дука, Куршава, Кору дериче с друго име Демирджи, Праслав/ Краслав с друго име Шарли, Аръзлар? (Арзълар), Дома кьой-и кючюк, Хаджи Синит, Байрамлар, Синхо лъка с друго име Черпели;*

селища от **вакъф на Сюлейман I**,[2016] с. 262 - 329: (нахия Филибе): *Истанимака, „манастир на името на църквата на Петрич, по-нагоре от Истанимака", Анбелианош с друго име Чери башъ, Деирмен дереси с друго име Вирлово, Девели, Мързан, Секбан с друго име Земин обасъ, Хюсамлар, Донуз дереси, Гюлелер, Новасил с друго име Котлуджа, Новасил с друго име ..., Юнд оглан, роби в село Виржева (към описа на Юнд оглан), коруджии в село Юнд корусу (към описа на Юнд оглан), Кърнофол, Беластич, Калофер с друго име Сушниче дербенд, Рахова, Пастуше-и джедид, Пастуше-и атък, Кара пънар, Бачкова, Хамидли, Исмаил дираз, „Новасил с друго име Йени кьой до Чирпан", Косова, Истройва-и бюзюрг, „Брада с друго име Винегова, с друго име Донуз дереси", Коилова, Реис обасъ с друго име Шейхи бей, Пазуше, Тагръ (Нагръ) с друго име Чомлек, Мурад с друго име Йъкълмъш, „Йени кьой в близост до село Кара орман";* (каза Татар Пазаръ): *Бане с друго име Доган кьой, Дьовлян с Дерели, Доркова, от село Паталаниче, общност на циганите от Паталаниче, Ракитовча и Бане, Костандова, Камениче, Корова, Ракитовча, Бане, Лъжани.*

вакъф на Али паша,[2017] с. 348 (нахия Филибе): *Волога? Добога? Дополи? (в худуднамето се споменават Кричим и Устина);*

селища от **мюлк на Михримах султан**,[2018] с. 375 – 389 (нахия Филибе): *Али фъкъх, Тимурташ, Кара Дауд с друго име Дурудлу, Изед-*

2016 Вакъфът на султан Сюлейман I (1520 – 1566) е учреден във връзка с построяването на комплекса Сюлеймание (1550 - 1557) в Истанбул. Вж: . Вж: *Gökbilgin, M.* XV – XVI asırlarda Edirne ve Paşa livası vakıflar, mülkler, mukataalar. Istanbul, 1952, p. 405 – 407 и *Борисов, Д.* Вакъфската институция в Родопите XV – XVII в. (непубл. докторска дисертация), Пловдив, 2008, с. 105 - 134 – текстът е достъпен на: https://uniplovdiv.academia.edu/DamianBorisov

2017 Ага на еничарите, бейлербей на Румелия и Египет и велик везир при султан Сюлейман I (1520 - 1566), Али паша построява в Одрин чаршия, а в Баба ески джамия, за издръжка на които са вакъфирани и приходите на представеното село. Вж: *Gökbilgin, M.* XV – XVI asırlarda Edirne ve Paşa livası vakıflar, mülkler, mukataalar. Istanbul, 1952, p. 502 – 503.

2018 Дъщеря на султан Сюлейман I и съпруга на великия везир Рюстем паша (1544 - 1553), Михримах султан и мъжа и са инициатори на построяването на 4 сгради в Истанбул и Одрин, проектирани и изградени от Коджа Мимар Синан паша – прочутата Iskele camisi в квартала Юскюдар в Истанбул (1547-8 или 1555 г.), медресе на Рустем паша в Истанбул (1550 г.), негов кервансарай в Одрин (1560 г.) и още една джамия на Михримах до Edirne kapı /Одринска порта/ в Истанбул. Вж: : *Gökbilgin, M.* XV – XVI asırlarda Edirne ve Paşa livası vakıflar, mülkler, mukataalar. Istanbul, 1952, p. 500 – 501, *Димитров, Стр.* Примикюри

динли, Насух фъкъх, Новасил, Новасил от вак. на Шихабеддин паша, Богудава, Актав; (нахия Татарджък): *Истрелча.*

селища от **мюлк на Шах султан**,[2019] с. 416 – 429 (нахия Филибе): *Чурин (Чурил), Фойне, Проско(ва), Новасил, Пресадим дербенд, Сотюр с друго име Сагърлар, Мулдова, „манастир Айо Парашкеве в границите на Мулдова", Перищичe.*

селища от **вакъф на Дауд паша**, с. 509 - 513 (нахия Татарджък): *Саруxан бейли, Ески Белова;*

селища от **вакъф на Ибрахим паша Чандърлъзаде**, с. 518 – 523 (нахия Филибе): *Кричиме, мукатаа от манастири в границите на споменатото село: Батку(н), Апостол, Исвети Врач, Айо Костадин, Кулагузлу, Айдън бей, Иждрабичка, мезра Козарска.*

селища и други стопански структури от **вакъф на Шихабеддин паша**, с. 524 – 545 (нахия Филибе*): Къоклене с Баниште, Паная, Водене, Яврова с махалите: Тодор кетхуда, Лешкова, друго Лешкова, Добра лука, Кара агач, Къвърджъклъ с юрушките джмаати към селото: джемаат от групата Налдьокен, джемаат Хаджи Хасан, джемаат, джемаат Шах Хюсеин, джемаат Бали бей, джемаат Хаджи Бахшаиш, джемаат Бейлили? (Бегели?), джемаат Кара хасълар, Селчук обасъ, Келямджи Дауд с друго име Узун-и кара, махала Къзъл хисар от село Тимурджи Илияс, махала Хамидли към село Келямджи Дауд, Тимурджи Илияс (махали в селото: Чънакчълар, Ахрянлъ, Тимурджи Илияс), чифлик Зинеддин, чифлик.*

мюлк на Обреноглу Мехмед бей, с. 592 (нахия Филибе): *от Равник*

селища от **вакъф на Пири Мехмед паша,**[2020] с. 618 - 619: *Новасил с друго име Папас оглу чифлик*

в Родопите през XVI в.-В: *Rhodopica*, 1/1998., с. 123-131, *Борисов, Д.* Вакъфската институция в Родопите XV – XVII в. (непубл. докторска дисертация), Пловдив, 2008, с. 134 - 138 – текстът е достъпен на: https://uniplovdiv.academia.edu/DamianBorisov

2019 Дъщерята на султан Селим II (1566-1574 г.) и съпруга последователно на Чакърджъ Хасан паша и на Зал Махмуд паша, Шах султан, подобно на Михримах султан, също получила като мюлк села в казата Филибе, които впоследствие превърнала във вакъф, посветен на построената от нея джамия в квартала Еюб в Истанбул. Вж: *Gökbilgin, M.* XV – XVI asırlarda Edirne ve Paşa livası vakıflar, mülkler, mukataalar. Istanbul, 1952, p. 502 и *Борисов, Д.* Вакъфската институция в Родопите XV – XVII в. (непубл. докторска дисертация), Пловдив, 2008, с. 139 - 150 – текстът е достъпен на: https://uniplovdiv.academia.edu/DamianBorisov

2020 Велик везир при султан Селим I (1512 - 1520) и за кратко при султан Сюлейман I (1520 - 1566), Пири Мехмед паша инициира строеж на джамия, медресе и месджид в Истанбул и джамия, медресе и имарет в Силиври. Вж: *Gökbilgin, M.* XV – XVI asırlarda Edirne ve Paşa livası vakıflar, mülkler, mukataalar. Istanbul, 1952, p. 489 – 495. За по-късната история на неосъществения град Поповица вж.: *Иванова, Св.* Големите вакъфи на османския елит в Румелия.-В: Пари, думи, памет, С., 2003, с.110-126, *Бойков, Гр.* Неосъществените градове в района на Асеновград през османския период Поповица/Ислямлъ и Конуш Хисаръ. – В: Стенимахос – Станимака – Асеновград: принос към изучаването на приемствеността и развитието на социално-икономическата и духовна история на града и региона. Асеновград, 2014, с. 75 – 104 и *Антонов, А.* Възникване и развитие на османските

селища от **вакъф на Мехмед бей бин Минет бей**, с. 639 - 644: *Конуш, Дурудлар в границите на Конуш, Босна в границите на Конуш, махала Бойо в границите на Конуш, роби на вакъфа, Кашъкчъ, Новасил с друго име Лала;*

селища от **вакъф на Фейзуллах паша,** с. 644 - 648: *Баткун, Паталаниче, село към Баткун*

селища от **вакъф на Яхия паша**, с. 650 – 661 (нахия Татарджък): *Калуйре с Юнд аланъ*

селища от **вакъф на Али паша**, с. 662 – 663: *Хъзър фъкъх в нахия Караджа даг*

селища от **вакъф на потомството на Исмаил бей син на Исфендиар бей**, с. 663 – 666: *Маркова и Извор*

селища от **вакъф на Али бей бин Карлъ**, с. 670 – 672: *Сушниче с друго име Шахин кьой*

селища от **вакъф на Хюсеин ага мир-и алем**,[2021] с. 666 – 669 (нахия Филибе): *Богурджак (Йогурджак) с друго име Чашнигир*

селища от **вакъф на Гьокче Хамза**, с. 672: джемаат служителите на моста на река Гьопса, от потомството на Гьокче Хамза;

селища от **вакъф на имарета в Чорлу**, с. 674 – 679 (нахия Филибе): *Съгърджълъ-и кебир, Йомер бейли с друго име ..., Алекси с друго име Манол, Чирпан с друго име Юнд кьой; (нахия Татарджък): Чернигор*

селища от **мюлк на Касъм бей**, санджакбей на санджак Силистра, с. 680 (нахия Филибе): *чифлик Касъм бей*

селища от **вакъф на Шейх Араб хаджи**, с. 681 (нахия Филибе): общност на потомството на Шейх Араб хаджи

BOA, TD 470 (1596)

селища от **вакъфа на Ебу Еюб ал-Ансари**, с. 57 – 62 *(нахия Филибе): Мюдересли, Хъзър шейх, Исхак фъкъх;*

вакъф на имарета Мурадие в Одрин, с. 102 – 106 (нахия Филибе): *село Кара реис, „мезра Касъм оглу в близост до Истанимака, село Халифе пънар със Сюлемишлер, село Айърджъ с друго име Йомер обасъ, юрушки джемаат Хаджи Мурад и Кьосе Али, мезри Чакърлар, Кара орманлъ и Секбанлар в границите на Халифе пънар;*

селища от **вакъфа на Баязид II**, с. 194 – 208 (каза Филибе): *Хъзърджа, Чоллу кьой, Гърлова с друго име Ибрахим бей, Байрам бей с друго име Хаджи Насух, Исмаиллер от юрушки джемаат Даудлар, Даудлар, Текиелер, Дука, Куршава, Кору дериче с друго име Демирджи, Праслав/*

архитектурни комплекси по диагоналния път в българските земи през XVI-XVII в.-В: История на мюсюлманската култура по българските земи. т.7, С., 2001, с. 503-536.

2021 Мир-и алем при султан Баязид II (1581 - 1512). Вж: *Gökbilgin, M.* XV – XVI asırlarda Edirne ve Paşa livası vakıflar, mülkler, mukataalar. Istanbul, 1952, p. 416 – 417.

Краслав с друго име Шарли, Аръзлар? (Арзълар), Дома кьой-и кючюк, Хаджи Синит, Байрамлар, Синхо лъка с друго име Черпели;

селища от **вакъф на Сюлейман I**, с. 261 – 310 (нахия Филибе): *Истанимака, „манастир на името на църквата на Петрич, по-нагоре от Истанимака", Анбелианош с друго име Чери башъ, Деирмен дереси с друго име Вирлово, Девели, Мързан, Секбан с друго име Земин обасъ, Хюсамлар, Донуз дереси, Гюлелер, Новасил с друго име Котлуджа, Новасил с друго име ..., Юнд оглан, роби в село Виржева (към описа на Юнд оглан), коруджии в село Юнд корусу (към описа на Юнд оглан), Кърнофол, Беластич, Калофер с друго име Сушниче дербенд, Рахова, Пастуше-и джедид, Пастуше-и атък, Кара пънар, Бачкова, Хамидли, Исмаил дираз, „Новасил с друго име Йени кьой до Чирпан", Косова, Истройва-и бюзюрг, Истройва-и кючюк, „Брада с друго име Винегова, с друго име Донуз дереси", Коилова, Реис обасъ с друго име Шейхи бей, Пазуше, Тагръ (Нагръ) с друго име Чомлек, Мурад с друго име Йъкълмъш, „Йенидже кьой в близост до село Кара орман", мезра Рениче с друго име Кадъ аскер, мезра Гаганиче, мезра Ивладислав, Остро могиле, Ментешалъ, Ментешалъ с друго име Тимурджилер, Саруджа, Чернови, Мързан-и кючюк, Виржева;* (каза Татар Пазаръ, с. 318 - 332): *Бане с друго име Доган кьой, Дьовлян с Дерели, Доркова, от село Паталаниче, общност на циганите от Паталаниче, Ракитовча и Бане, Костандова, Камениче, Корова, Ракитовча, Бане, Лъжани.*

селища от **вакъф на Али паша**, с. 348 - 349 (нахия Филибе): *Дополи? Вологa? Добога? (в худуднамето се споменават Кричим и Устина);*

селища от **мюлк на Гевхер хатун султан** (нахия Филибе):[2022] *Кьопекли и Йегян бейли (367 - 369), Дерзилер с друго име Йени кьой към Филибе (с. 369), Дерели в близост до Яврова (375)*

селища от **мюлк на Михримах султан**, с. 376 – 391 (нахия Филибе): *Али фъкъх, Тимурташ, Кара Дауд с друго име Дурудлу, Изеддинли, Насух фъкъх, Новасил, Новасил от вак. на Шихабеддин паша, Богудава, Актав;* (нахия Татарджък): *Истрелча;*

селища от **мюлк на Шах султан**, с. 424 – 440 (нахия Филибе): *Чурин (Чурил), Фойне, Проско(ва), Новасил, Пресадим дербенд, Сютюр с друго име Сагърлар, Мулдова, „манастир Айо Парашкеве в границите на Мулдова", Периштиче, Бирестовиче, Павликян, мезра Изеддинли;*

селища от **вакъф на Дауд паша**, с. 530 – 536 (нахия Татарджък): *Саруxан бейли,Ески Белова;*

селища от **вакъф на Ибрахим паша Чандърлъзаде**, с. 539 – 545 (нахия Филибе): *Кричиме, мукатаа от манастири в границите на спо-*

2022 Дъщеря н султан Селим II (1566 - 1574) и съпруга на Пиале паша. Вж: *Gökbilgin, M.* XV – XVI asırlarda Edirne ve Paşa livası vakıflar, mülkler, mukataalar. Istanbul, 1952, p. 501 – 502.

менатото село: Батку(н), Апостол, Исвети Врач, Айо Костадин, Кулагузлу, Айдън бей, Ижедрабичка, мезра Козарска;

селища от **вакъф на Шихабеддин паша**, с. 546 – 564 (нахия Филибе): *Кьоклене с Баниште, Паная, Водене, Яврова (с махалите: Тодор кетхуда, Лешкова, друго Лешкова, Добра лука, ...), Кара агач, Кьвърджъклъ с юрушките джемаати към селото: джемаат от групата Налдьокен, джемаат Хаджи Хасан, джемаат, джемаат Шах Хюсеин, джемаат Бали бей, джемаат Хаджи Бахшаиш, джемаат Бейлили? (Бегели?), джемаат Кара хисарлъ , Селчик обасъ, Келямджи Дауд с друго име Узун-и кара, махала Къзъл хисар от село Тимурджи Илияс, махала Хамидли към село Келямджи Дауд, Тимурджи Илияс (махали в селото: Чънакчълар, Ахрянлъ, Тимурджи Илияс), чифлик Зинеддин, чифлик;*

селища от **мюлк на Обреноглу Мехмед бей**, с. 611 (нахия Филибе): *от Равник;*

селища от **вакъф на Пири паша,** с. 638 – 639: *Новасил с друго име Папас оглу чифлик;*

селища от **вакъф на Мехмед бей бин Минет бей,** с. 665 - 668: *Конуш, Дурудлар в границите на Конуш, Босна в границите на Конуш, махала Бойо в границите на Конуш, роби на вакъфа, Кашъкчъ, Новасил с друго име Лала;*

селища от **вакъф на Фейзуллах паша,** с.669 – 673 (Татарджък): *Баткун, Паталаниче, село към Баткун;*

селища от **вакъф на Яхия паша,** с. 675 – 683 (нахия Татар Пазаръ): *Калуйре с Юнд аланъ;*

селища от **вакъф на Али паша,** с. 684 - 686: *Хъзър фъкъх в нахия Караджа даг;*

селища от **вакъф на потомството на Исмаил бей син на Исфендиар бей,** с. 686 - 689: *Маркова и Извор;*

селища от **вакъф на Хюсеин ага мир-и алем**, с. 689 – 692 (нахия Филибе): *Богурджак (Йогурджак) с друго име Чашнигир;*

селища от **вакъф на Али бей бин Карлъ,** с. 692 - 695: *Сушниче с друго име Шахин кьой;*

селища от **вакъф на Гьокче Хамза**, с. 696: джемаат служителите на моста на река Гьопса, от потомството на Гьокче Хамза;

селища от **вакъф на имарета в Чорлу**, с. 697 - 703 (нахия Филибе): *Съгърджълъ-и кебир, Йомер бейли с друго име ..., Алекси с друго име Манол, Чирпан с друго име Юнд кьой;* (нахия Татарджък): *Чернигор;*

селища от **мюлк на Касъм бей**, санджакбей на санджак Силистра, с. 704 (нахия Филибе): *чифлик Касъм бей;*

селища от **вакъф на Шейх Араб хаджи**, с. 705 (нахия Филибе): общност на потомтсвото на Шейх Араб хаджи;

ТЕМАТИЧНО ОБОСОБЕНИ ОПИСИ В РАЗГЛЕЖДАНИТЕ РЕГИСТРАЦИИ

ЗЕВАИД ВОЙНУЦИ И ЯМАЦИ НА ВОНУШКИЯ САНДЖАКБЕЙ

TD 77 (1516/18), с. 805 - 812

„джемаат на зеваид войнуците; споменатите дават испенчето си на санджак бея, хараджа си – на господаря, а ако се занимават със земеделие в собствените си бащини, дават десятъците си на спахията; 392 ханета"; в селата: *Дебрештиче* (дн. Дебръщица), *Бане* (Баня, Панагюрище), *Баткун* (дн. не съществува; слято с Паталеница), *Калуйрова* (дн. Калугерово), *Бигли* (дн. Бяга), *Панаириште* (дн. Панагюрище), *Попинич* (дн. Попинци), *Десичева* (дн. Лесичово), *Красна и Будова* (дн. Бъта), *Доган* (дн. не съществува), *Балдева* (дн. Балдево), *Истрелча* (дн. Стрелча), *Мързан* (дн. Бенковски), *Челопиче* (дн. Цалапица), *Бирестовиче* (дн. Брестовица), *Пастуше-и джедид* (букв. Ново Пастуше, дн. кв. на Перущица), *Комат* (дн. Коматево, кв. на Пловдив), *Лешниче* (дн. не съществува?), *Истроева* (дн. Строево), *Хахлан* (дн. Браниполе), *Излат траб* (дн. Златитрап), *Радинава* (дн. Радиново), *Кьости* (дн. Костиево), *Истанимака* (дн. Асеновград), *Дебани* (дн. Дъбене), *Кърнофол* (дн. Войсил), *Петриче* (дн. Петрич, община Златица), *Юскюдарион с друго име Доганджъ Илияс* (дн. Скутаре), *Войвода* (дн. Войводиново), *Калекофче* (дн. Калековец), *Пасареличе* (дн. не съществува), *Чуриани* (неуст.), *Филибе* (Пловдив), *Курт* (дн. Куртово Конаре), *Чрънче* (дн. Црънча), *Саруджа* (дн. Царацово), *Лагут* (дн. кв. Лаута, Пловдив), *Козарска* (дн. Козарско), *Мечкюр* (дн. кв. Прослав, Пловдив).

TD 370 (1530), с. 96 (в описа на каза Филибе)

„джемаат на зеваид войнуците; споменатите дават испенчето си на санджак бея, хараджа си – на държавата, а ако се занимават със земеделие, дават десятъците си на спахията; 295 християнски ханета";

„джемаат на ямаците на войнушкия санджакбей, които владеят собствените си бащини и дават на санджак бея по 616 акчета кесим; 51 християнски ханета";

TD 494 (1570), с. 678 – 683, 683 - 686 (в описа на каза Филибе)

„джемаат на ямаците на войнушкия санджакбей, които владеят собствените си бащини и за които в стария дефтер не е записано, че дават по 260 акчета на санджак бея…записа се в новия дефтер"; във:

Филибе, Комат, Хахлан, Кьости, Радинова, Юскюдарион, Рогош-и бюзюрг (букв. Голямо Рогош, дн. Рогош), Лагут, Саруджа, Челапиче, Добене с друго име Салих кьой (дн. Дъбене), Панаирище. По брой души: 54

Следва запис, че ямаците отдавна изплащали по 616 акчета такси на споменатия санджакбей, а десятъците си от бащините, които владеят, задържат.

„дефтер на зеваид войнуци; в стария дефтер не се намери [запис, в който да се казва, че] хараджът на споменатите войнушки синове се задържа от негово величество честития ни падишах закрилник на света, испенчето взима санджак бея, десятъците от земеделие – спахията. понастоящем, на [това]основание…се записа в новия държавен дефтер";

в нахия Филибе: *Тахталъ с друго име Тополава (дн. Тополово), Бурунзуз (дн. Братя Даскалови), Кьости, Челопиче, Лагуд, Паништиче с друго име Дудине (дн. Черничево), Хахлан, Бирестовиче, Излати траб, Манол с друго име Алекси (дн. Маноле), Юскюдарион, Добене, Катуниче кьой;*

в нахия Татарджък: *Десичева, Бутова, Истрелча, Балдева, Калуйре, Дебраштич, Попинич, Юнд аланъ (дн. Елшица), Павли дербенд (дн. Оборище), Радилова (дн. Радилово), Баткун.*

TD 1001 (1596), с. 676 – 681, 681 - 685 (в описа на каза Филибе)

„джемаат на ямаците на войнушкия санджакбей, които владеят собствените си бащини и за които в стария дефтер не е записано, че дават по 260 акчета на санджак бея…записа се в новия дефтер"; във: *Филибе, Чирпан, с друго име Юнд (?) Комат, Хахлан, Кьости, Радинова, Юскюдарион, Рогош-и бюзюрг (букв. Голямо Рогош, дн. Рогош), Лагут, Саруджа, Челапиче, Добене с друго име Салих кьой (дн. Дъбене), Панаирище.* По брой души: 54

Повтаря се записът от предната регистрация с допълнението „както е записано в стария дефтер."

„дефтер на зеваид войнуци; в стария дефтер не се намери [запис, в който да се казва, че] хараджът на споменатите войнушки синове се задържа от негово величество честития ни падишах закрилник на света, испенчето взима санджак бея, десятъците от земеделие – спахията. понастоящем, на [това]основание…се записа в новия държавен дефтер";

в нахия Филибе: *Тахталъ с друго име Черпели (дн. не съществува, вер. се сляло с Труд), Синхо лъка с друго име Черпели (дн. Труд) Бурунзуз (дн. Братя Даскалови), Кьости, Челопиче, Лагуд, Паништиче с друго име Дудине (дн. Черничево), Хахлан, Бирестовиче, Излати траб, Манол*

с друго име Алекси (дн. Маноле), Юскюдарион, Дебани с друго име Салих кьой, Сушниче с друго име Шахин кьой и с друго име Карлъоглу пазаръ (дн. Карлово), Пасареличе, Рогош-и бюзюрг, Комат, Рогош-и кючюк (букв. Малко Рогош, дн. Рогош), Радинова;

в нахия Татарджък: *Десичева, Бутова, Истрелча, Балдева, Калуйре, Дебраштич, Панаирище с друго име Отлук кьой, Попинич, Юнд аланъ (дн. Елшица), Павли дербенд (дн. Оборище), Радилова (дн. Радилово), Баткун, Новасил (Ново село), Чрънче, Белова-и бюзюрг, Петрич, ?*

ЗАВИЕТА И МАНАСТИРИ

BOA, TD 77 (1516/18)

завие на Пир заде в близост до град Татар Пазаръ, 635

завие на Кюрекчи баба до село Велед-и данишменд с друго име Али фъкъх (дн. Раковски), 734

завие на Хюсеин деде в близост до Семчине (дн. Семчиново) 824

„манастир на името на църквата на Петрич, по горе от Станимака" (петима монаси), 751

BOA, TD 370 (1530)

завие на Пир заде в близост до град Татар Пазаръ, 109

„манастир на името на църквата на Петрич, по горе от Станимака" (петима монаси) – хас на султана, 87

манастир Апостол (вакъф на Ибрахим паша Чандарлъзаде), 102

манастир Айо Иврачи – шестима монаси (вакъф на Ибрахим паша Чандарлъзаде), 102

манастир Батку(н) (вакъф на Ибрахим паша Чандарлъзаде), 102

манастир Айо Костадин – трима монаси (вакъф на Ибрахим паша Чандарлъзаде), 102

BOA, TD 494 (1570):

завие на Осман баба до с. ? – 628

село Текиели (дн. Христо Даново) със завието на Арабаджъ баба в близост до село Караджа Яхши, 668

BOA, TD 498 (1570)

завие на Хюсеин баба до с. Сеидлер (Симеоновец), 649

„манастир на името на църквата на Петрич, по горе от Станимака" (13 монаси) – вакъф на Сюлейман I, 267

манастир Айо Парашкеве близо до Да'а-и аръ? (ардъ?), в границите на Мулдова, шестима монаси (мюлк на Шах султан), 425

манастир Апостол, без данни за монаси (вакъф на Ибрахим паша Чандарлъзаде), 520

манстир Айо Иврач, без данни за монаси (вакъф на Ибрахим паша Чандарлъзаде), 520

манастир Батку(н), без данни за монаси (вакъф на Ибрахим паша Чандарлъзаде), 520

манастир Айо Костадин, без данни за монаси (вакъф на Ибрахим паша Чандарлъзаде), 520

BOA, TD 1001 (1596)

завие на Осман баба до с. ? – 638

село Текиели със завието на Арабаджъ баба в близост до село Караджа Яхши, 665

BOA, TD 470 (1596)

завие на Хюсеин баба до с. Сеидлер (Симеоновец), 674

„манастир на името на църквата на Петрич, по горе от Станимака" (7 монаси) – вакъф на Сюлейман I, 266

манастир Айо Парашкеве близо до Да'а-и аръ? (ардъ?), в границите на Мулдова, шестима монаси (мюлк на Шах султан), 436

манастир Апостол, без данни за монаси (вакъф на Ибрахим паша Чандарлъзаде), 541

манстир Айо Иврач, двама монаси (вакъф на Ибрахим паша Чандарлъзаде), 541

манастир Батку(н), без данни за монаси (вакъф на Ибрахим паша Чандарлъзаде), 541

манастир Айо Костадин, без данни за монаси (вакъф на Ибрахим паша Чандарлъзаде), 541

РЕЧНИК НА СПЕЦИФИЧНИ ТЕРМИНИ

абдал – в най-общия случай терминът се използва за обозначаване на странстващ дервиш

авариз – данък от структурата на държавните приходи, който първоначално е събиран инцидентно, впоследствие – регулярно; съществува от втората половина на XV в. до Танзимата

акче – дребна сребърна монета; основната парична единица в Османската империя до края на XVII в., когато вследствие на инфлационно натрупване и непрекъснато влошаване на сребърната проба, акчето е заменено с пара (грош)

акънджия – конник от османските авангардни военни част в граничните периферии; основната задача на акънджиите е извършването на неочаквани, но чести нападения над вражеска територия с цел дезорганизация на ежедневния ритъм на живот

атмаджии, доганджии, юваджии, тузакчии, шахинджии – категория хора, професионализирана в отглеждането, грижата, дресировката и доставката на ловни соколи за двореца и висшата администрация, срещу което получават данъчно преференцирани *бащини* или *тимари*

бащина – принципната употреба на термина в османската регистрационна практика е свързан с обозначаване на данъчно преференциран производствен базис при някои специфично професионализирани или военизирани категории хора, чийто статут е юридически дефиниран; терминът се употребява и за обозначаване на личното стопанство на християнските селяни от балканославянския койнон

бейлербей (мир-и миран) – букв. бей на бейовете – най-висшата номенклатура в провинциалната военно-административна организация в Османската империя, свързана с управлението на бейлербейлик (еялет след края на XVI в.). Създаването на този институт е една от началните стъпки, предприети от ранните османски емири през XIV в. след първите трайни завоевания на Балканите, в стремежа им да еманципират и формализират лидерството на османската династия над останалите анадолски тюркски фамилии, воюващи на полуострова като нейни съюзници

бюлюк – войскова част

вакъф – благотворителна фондация, която генерира и оперира с имущество и/или приходи от имущество, дейността на която е с широк спектър на приложимост

вилает – термин, чието съдържание се интерпретира различно в зависимост от периода на неговото използване, както и от типа доку-

менти, в който е използван. В най-общия смисъл се използва за обозначаване на провинциална административна област. Например: вилаета Неврокоп (дн. Гоце Делчев) – в смисъл на по-късното съдържание на термина *каза* (BOA, TD 3, 1464/65 г., с. 127 - 147); вилаетите Силистра, Превади (дн. Провадия), Мадара, Шумну (дн. Шумен), Герилова (историко-географската област Герлово) … – в смисъл на обособени във връзка със събирането на данъка *джизие* фискални райони (в джизие регистъра от 1490/91 г. – ТИБИ, т.7, с. 25); вилаетът Румили (или Анатолу) – в смисъл на бейлербейлик – вж. *бейлербей* (BOA, TD 370)

войнук/зеваид войнук – фонетичният вариант „войнук" е вокално турцизирана форма на славянската дума „войник". Войнушкият институт е най-дълго просъществувалият юридикодефиниран статут на определена категория хора (1377/78 - 1876), обособена още в хода на османското завладяване на Балканите с оглед оперативните нужди на държавата. Принципно е прието да се смята, че войнуците са изключително българи (и документите наистина го доказват, поне от втората четвърт на XVI в. нататък), но в ранния период на войнушката организация, когато войнуците очевидно са били реален боен ефектив в състава на османската армия в пограничната военна периферия, има достатъчно основания да се допусне, че войнушката организация е свързана по принцип с нея в славяноезичния койнон. От XVI в. нататък, въпреки че има примери и в обратна посока, войнушкият корпус, както е прието да се нарича тази организация, се превръща в логистична структура на османската армия във военно време, а в мирно време поема грижите за конете в държавните конюшни в Истанбул. За своите задължения войнуците получавали данъчно преференциран производствен базис, наречен войнушка бащина; зеваид войнуци – войнуци резервисти

галат – десятък от галат: вариант на данъчно облагане върху зърнен добив

гьондер – най-малката оперативна структурна единица на *войнушката* организация, състояща се от един *войнук*, който е на реална служба през съответната година, и двама – най-често - *ямаци*, т.е. помагачи, за които се смята, че се грижат за стопанството на действителния през годината *войнук*; всяка година в гьондера се извършва ротация

деде – терминът се използва за назоваване на лидер на мюсюлманска хетеродоксна, преди всичко, общност

дервенджии – категория хора с юридикодефиниран статут, който ги задължава срещу данъчни преференции да се грижат за комуникационната безопасност на планински проходи или други трудно проходими (или опасни) места

джелепкешан – с този термин се назовава една от дефинитивно специализираните социални групи в Османската империя, която може

да бъде наречена социален и икономически елит. Джелепкешаните – собственици на стада овце, достигащи нерядко до няколко хиляди глави добитък, – са били задължени да продават на държавата ежегодно определен брой овце, като по този начин се задоволява гарантирано нуждата от месо в столицата и големите градове на империята. Българите джелепкешани се разглеждат съвсем оправдано като едно от протоядрата на оформилата се около 2 века по-късно българска буржоазия.

джемаат – общност; терминът се използва за обособяване на групи хора по различен признак

джизие – или *харадж*; с джизие се облагат пълнолетните мъже монотеисти немюсюлмани (юдеи и християни) в Света на исляма (Дар юл-ислам), т.е. в ислямските държави. В Османската империя това е регулярен основен данък в структурата на фискалните приходи, относителната част на който в тях в средата на XVII в. достига до ¼. От края на XVII в. се събира поголовно, т.е. персонално.

джизиедар – администратор, събиращ джизието

ешкинджия – участник във военна или военнопомощна формация

завие – букв. ъгъл: дервишка обител

зиамет – с термините *тимар* (до 19 999 акчета), *зиамет* (20 000 – 99 999 акчета) и *хас* (над 100 000 акчета) се обозначават данъчни отчисления, обикновено от цели селища, но и от част от домакинствата на някое селище, които съставят годишните възнаграждения съответно на редовия състав, средния и висшия команден ешелон на спахийската конница (т.е. т. нар. тимарска система), а в някои случаи, по принципа „номинация по аналогия", се използват за фиксиране на годишни възнаграждения на други административни позиции. Освен „тимарски" хасове, съществуват и султански хасове, постъпленията от които съставят личния апанаж на владетеля.

имам – лидер на най-малката мюсюлманска религиозна общност, организирана около месджид или джамия

имарет – комплекс от обществени сгради и институции, организиран много често около джамия, свързан с благотворителност, насочена към най-бедните членове на мюсюлманската общност. Функционирането на имарета се поддържа от *вакъф*.

испенче – данък от структурата на тимарските отчисления, плащан от немюсюлманите, обикновено в размер на 25 акчета; наричан често „поземлен данък".

ифраз – отделяне, излишък. С този термин се назовават допълнително възникналите приходи към тимарските отчисления

кадия – съдия; правно-административна номенклатура, свързана както с правораздаването, базирано на канун (светски правни норми)

и шериат (религиозни правни норми), оформящи фонда на османската юриспруденция (канун-и османъ), така и с администрирането на казата

кадъаскер - буквално „военен съдия" – най-високата позиция в съдебната организация на Османската империя след шейх юл-исляма. Имало двама кадъаскери – един за Румелия (Румили), чиято юрисдикция обхваща европейските провинции на империята и тези в Северна Африка, и един за Анадола с юрисдикция върху азиатските провинции и Египет

каза – основната провинциална административна единица, подведомствена на кадия

*кетхуд*а – термин, с който се обозначава формално представителство, свързано с конкретна функционалност; семантничност: помощник, пълномощник, управител, представител

коруджия – придружаващ сезонно мигриращите мюсюлмани номади (*юруци*), чиято функция е била да охранява засетите площи от движението на хора и животни

лагатор и примикюр - номенклатура от доосманската балкано-византийска административно-военна листа; с тях се обозначават позиции от низшата християнска организационна структура на *войнушкия* корпус.

медресе – образователна институция, в която се получава подготовка по арабски език, религия, право и увод във фундаменталните науки

мезра – допълнителна обработваема земя извън селищните землища, в ненаселено място. Мезрата е стопанска структура, приходът от която в огромния брой примери се формира от земеделие, но са налични и такива, при които приходът от нея се формира от други източници (виж например представените мезри Гаганиче и Ивладислав в каза Филибе в приложението тук)

месджид – малък, най-често квартален, мюсюлмански храм без минаре

мирахор – мирахор-и бюзюрг, мирахор-и кючюк (букв. Голям и Малък мирахор, завеждащи Голяма и Малката конюшня при двореца): най-висшата номенклатурна позиция в структурата на *войнушката* организация в столицата

мир-и алай – офицер на подразделение от спахийската конница

муалим – преподавател в муалимхане (училище за подготовка на учители)

мухасъл – букв. производител

мюеззин – букв. призоваващ; мюеззинът призовава мюсюлманите за езан (молитва) 5 пъти в денонощието от минарето на джамията

мюлк - термин, който се превежда като „собственост". В османската юриспруденция съществуват термините „истински мюлк" и „неистински мюлк". Първият обозначава безусловната частна собственост,

която всеки поданик, без значение от религиозната му принадлежност, е притежавал в границите на селището, където живее. Вторият термин, обхващащ най-вече т. нар. поземлени мюлкове, обозначава правен компромис (тъй като земята в европейските провинции на Османската империя е по подразбиране държавна), с който се допуска учредяване на ограничено вещно право на някого върху държавна земя, в най-общия смисъл на понятието. В този конкретен случай трябва да се разбира именно втория вид мюлк.

нахия - провинциална административно–териториална единица. В класическата провинциална структура - съставна част на *казата.*

ниабет и арусане (както и само *ниабет* и само *ресм-и арус*) – *ниабет*: такса от структурата на тимарските отчисления с все още не напълно изяснено съдържание; *арусане* или *ресм-и арус* е такса за женитба

перакенде – букв. пръснат, разпръснат; термин, който заедно с *хаймане* се използва за обозначаване на хора без постоянно местожителство

рая – термин за обозначаване на социална категория, без оглед на религиозната принадлежност, която произвежда и плаща данъци. В класическата дихотомична османска социална структура двете основни социални категории са аскери (военни) и *рая* (произвеждащи)

ресм-и агнам/адет-и агнам – облагане на овце; такса от структурата на тимарските или фискалните отчисления

ресм-и боюндурук - такса от структурата на тимарските отчисления, съдържанието на която е дискусионна: разглежда се като еквивалент на *ресм-и бенак* при някои военнопомощни или професионално обособени групи хора (мюселеми, маслари, юруци, кюреджии – вид рудари), които се занимават със земеделие в *тимарска* земя или облагане вместо задължение за предоставяне на волски коли са транспорт. Информацията за нейния размер е също разнопосочна – от 2 акчета в санджака Паша до 12 акчета в санджака Кютахия.

ресм-и духан – такса от структурата на тимарските отчисления, плащана от временно пребиваващ в населено място

ресм-и райет – вж. *ресм-и чифт*

ресм-и тапу - такса от структурата на тимарските отчисления, заплащана при придобиване или прехвърляне на ограничено вещно право върху поземлен участък от страна на *раята*

ресм-и чифт (или *ресм-и бенак* или *ресм-и мюджеред*; в пълен вариант: *ресм-и чифт ве бенак ве мюджеред*) – реципрочният на *испенче* поземлен данък, който плаща мюсюлманската рая в зависимост от това дали обработва пълен чифт земя, по-малко от половин чифт (бенак) или е неженен пълнолетен (мюджеред)

рупчозлар – букв. рупчосци; название с неустановено съдържание, релативно единствено към селища в Родопите между (и по теченията на) реките Въча и Чепеларска; съществува, макар и с ниска фреквентност, и административна дефиниция „нахия Рупчоз"

санджак/лива – следващата след бейлербейлика (вж. *бейлербей*) в низходящ ред провинциална военно-административна единица, начело на която е санджакбей (мир-и лива)

сеид - в мюсюлманския свят се смята, че сеидите произхождали от потомството на самия Мохамед. Титлата "сеид" носели потомците на единия от неговите внуци – Хюсеин, а потомците на другия внук – Хасан – се наричали "шерифи"; ползвали се с голям обществен и религиозен авторитет бил голям.

спахия – конник от редовния спахийския корпус, чието възнаграждение се формира от *тимар*; конник от отряда *сипах* към корпуса *алтъ бюлюк халкъ* (шестте платени полка) към двореца

субашия – номенклатура от военната йерархия на спахийския корпус

темлик – учредяване на абсолютно или ограничено вещно право (вж. мюлк), функция на владетелската институция

улак – куриер; позицията улак е елемент от транспортно-комуникационната система в Османската империя

хаймане – хора без постоянно местожителство

хане - персийски термин, който означава дом, къща. В османската данъчна практика – най-малката данъчно задължена единица. В разглеждания тип регистрации от XVI в. хане е и демографска категория - нуклеарно семейство, т.е. брачна двойка с живите си деца

хатиб – религиозен служител, който произнася проповед преди общата петъчната молитва (хутба), заемаща централно място в религиозната практика на мюсюлманите

Хиджра - Мюсюлманското летоброене, което започва от 16.06.622 г., когато Пророкът Мохамед (Мухаммад) е принуден да напусне (оттегляне - hicra) Мека и да се премести в Медина, заедно с първите свои последователи (мухаджири)

чиф(т)лик - термин, от т. нар. аграрни категории, чието съдържание варира през вековете.

юрук – сезонно мигриращ мюсюлманин скотовъдец, интегриран и в османската военна система

ямак – букв. помагач; помощна структура при, предимно, военно организирани групи хора

АЗБУЧЕН УКАЗАТЕЛ ПО ТРАНСКРИБИРАНА ТОПОНИМИЯ НА ВСИЧКИ СЕЛИЩА, ВКЛЮЧЕНИ В СПРАВОЧНИКА

Аблалар –11
Абраджълар - 12
Авджълар с друго име Якубчу - 13
Авренли с Хаджи Юсуф – 14
Ада - 15
Азиз бейли – 16
Айваджък – 17
Айдън бей – 18
Айдънлъ - 19
Айърджъ (Ейерджи) с друго име Йомер обасъ - 20
Ак баш - 21
Ак Сакал с друго име Кулагузджа – 21
Актав – 22
Акча килиса с друго име Загорани – 23
Аладжалар – 25
Алекси с друго име Манол – 26
Али - 28
Али-и Дираз – 28
Али бей с друго име Кьоселер - 29
Али фъкъх – 29
Али ходжа – 30
Алиджи и Дерели – 31
Алтън бо'а с друго име Калъчлъ съръ – 32
Анбелианош с друго име Чери башъ – 33
Араб Хаджи шейх – 34
Арабльъ – 35
Арклар – 36
Аслъханлъ -36
Асъл каръ -37
Ахмед фъкъх – 38
Ахрянлъ – 38
Аша'а дербенд – 39

Байрам бей с друго име Хаджи Насух – 41
Байрам ходжа – 42
Байрамъшлар – 43
Балдева – 44
Балджълар– 45
Балтаджъ – 46
Бане – 47
Бане, Бана с друго име Доган кьой - 48
Бараклар – 50
Баткун и Паталаниче – 50
Бачкова – 53
Башъ каръlар – 53
Бедир обасъ с друго име Коруджу гюшан – 54
Бекирли – 55
Беластиче – 56
Белашкова – 57
Белова-и бюзюрг – 58
Белова-и кьохне – 59
Бига – 60
Бойбран – 61
Брачигьова – 62
Брестовиче – 64
Бурунсуз Добри – 65
Бутова – 66

Варвара – 68
Велед-и данишмend с друго име Али фъкъх - 69
Виржева – 70

Водене – 70
Войвод – 71

Геленджик – 73
Герджиджилер – 74
Герен – 75
Гърлова с друго име Ибрахим бей – 75
Гьокче – 76
Гьокчелер – 77
Гьокче Хамза - 78
Гювенджели – 78
Гюлелер – 79
Гюлешлер – 80

Да'а-и тарафлъ – 82
Дару обасъ – 82
Даудлар – 83
Дебани – 84
Дебрештиче – 85
Девели – 86
Деирмен дереси – 87
Дели Абди – 86
Дениз бейли – 89
Дерзилер – 90
Десичова – 91
Джемаат-и коруджулар – 92
Джуляхан – 92
Джюнеид – 93
Джюхюлер – 94
Дирагъллъ с друго име Анбарлар – 95
Доганджъ – 96
Доганджъ Мехмед – 97
Доганлъ - 98
Долулар с друго име Салихеддинли - 99
Дома кьой-и кючюк – 100
Донуз дереси – 101
Дору атлъ – 103
Доспотлу – 104
Дудине – 105
Дука – 107
Дурмуш кьой – 108
Дуруд баздар – 108
Дурудлу – 109

Евреноглу – 110
Елван сеиди – 110
Емир Али – 111
Емирли – 112
Емирханлъ – 112

Иждрабичка – 114
Изгарлъ – 115
Изеддинли – 116
Излакок – 116
Излат трап – 118
Илияс – 119
Илияс – 119
Илияс-и кючюк – 119
Илиясджа – 120
Илияслъ – 121
Иналлар – 122
Ине бей – 123
Ирилер – 124
Исмаил дираз – 125
Исмаиллер – 126
Исталъ – 127
Исхак бей – 127
Исхак фъкъх – 129

Йени бейли – 129
Йени кьой с друго име Доган каръ – 130
Йениджже кьой – 130
Йениджже кьой с друго име Новасил – 131
Йомер бей - 132
Йомер обасъ - 133
Йомерджели – 134
Йомерлер – 134

Кадъ-и Синан - 135

Кадъ - 136
Калековче – 137
Калофер – 138
Калуйрова с Юнд аланъ - 139
Капуджъклъ – 142
Кара агач – 142
Кара Дуруд – 143
Кара Илияслъ – 144
Кара Исмаил – 145
Кара каваклъ – 145
Кара кяфир – 146
Кара Мюрселер – 147
Кара Нусретли – 148
Кара пънаръ – 148
Кара пънаръ – 149
Кара пънаръ – 150
Кара реис – 150
Кара Халил – 151
Кара хисарлъ – 152
Кара Якублар – 153
Караджа (Кара) Яхши – 156
Караджа Ибрахим – 155
Караджа Яхши – 157
Караджалар – 158
Каралар – 158
Каранлар - 159
Карасълар – 160
Касаблар – 161
Катуниче – 162
Кашъкчъ – 163
Келямджи Дауд – 164
Коджа бейли – 165
Коджаклар – 166
Коз авренлъ – 167
Козарска – 167
Комат – 169
Конуш – 170
Корудериче – 172
Коруджу гюшан – 173
Коруджу козан – 174
Кочач – 175
Кочмар – 176
Кричиме – 177
Кулагузлу – 178
Кулфал фъкъх – 179
Курд с друго име Искендер – 180
Къвърджъклъ – 181
Къвърджъклъ – 183
Кърнофол – 184
Кьоклене и Банище – 186
Кьопекли и Йегян бей – 187
Кьосе Бехадър - 188
Кьосе Мурадлъ – 189
Кьоселер – 190
Кьости – 191

Лагуд – 196
Ландос – 195
Лешниче – 196

Манендели с Аканджъ – 199
Маркова и Извор – 201
Мелек хатун – 202
Ментеша обасъ – 203
Ментешалъ – 204
Ментешалъ – 204
Ментешалъ с друго име Димурджили – 205
Месудлар – 206
Метели – 207
Мечкюр – 207
Михайлли – 209
Мулдова - 209
Мурад ага с друго име Ахмед бейли - 210
Мурад с друго име Йъкълмъш - 211
Муртатлъ - 212
Мързан - 212
Мюдересли - 214
Мюрселер – 215
Мюселлем Мехмеди – 216
Мюселлемли - 217

Насух фъкъх – 218
Новасил – 219
Новасил – 220
Новасил – 220
Новасил – 221
Новасил с друго име Балабанлъ – 226
Новасил с друго име Бошуле дербенд - 226
Новасил с друго име Йениджже кьой – 227
Новасил с друго име Кефир дереси – 225
Новасил с друго име Котлуджа - 224
Новасил с друго име Лала пънар – 223
Новасил с друго име Мюселлем - 224
Новасил с друго име Папазоглу чифтлик - 222

Отаджълар – 228
Офчилер – 229

Павли дербенд - 231
Павликян – 232
Панаирище – 232
Паная – 234
Пармаксъзлар – 234
Пастуше – 235
Пашареличе – 237
Перищтиче – 238
Петриче с Калакон – 240
Пещерак – 241
Плоска – 242
Пойразлъ – 243
Попинич – 244
Праслав – 245
Пресадим дербенд – 246
Пънаръ – 247

Равник – 249
Радилава - 251
Радинова – 252
Рахманлъ – 253
Реджеб – 254
Реис обасъ – 255
Рогош – 256

Сабънджъ – 258
Сагънлъ с друго име Сеидлер – 259
Сагър-и коджа – 260
Садъкча– 261
Салихли – 262
Саруджа – 262
Саруджалар – 263
Сарухан бейли – 264
Саръ Авдул – 266
Саръ гьол – 266
Саръ демирджили – 267
Саръ ири – 268
Сатъ обасъ – 269
Севинч – 270
Сеиди фъкъх – 271
Сеймен обасъ – 271
Секбан - 272
Селчик обасъ - 273
Семчине – 274
Синан фъкъх – 275
Синидлер – 275
Синхо лъка с друго име Черпели - 277
Совуджак пънар – 278
Сотюр – 279
Станимака – 280
Станимака-и баздаран-и Паша с друго име Йени кьой – 282
Стрелча – 283
Стройва - 284
Сушниче с друго име Шахин кьой - 286
Съгърджълъ - 287

Сюлемишлер – 290

Татар в Гаганиче – 292
Татарлар – 292
Тахталъ – 293
Текиелер – 294
Текиели – 295
Текфур пънар – 296
Тимурджи Илияс – 298
Тимурджили – 298
Тимурташлъ – 298
Търфил – 300

Угурджалар – 302
Умур, Умур обасъ – 303
Устине – 304

Фирузли – 305

Хаджи Баязид – 306
Хаджи Бехадър - 307
Хаджи Йигит – 308
Хаджи Мустафа – 310
Хаджи Хаддад – 311
Хаджи Хасан - 311
Хаджи Хъзър – 312
Хаджи Юсуф и Кара Пънар – 313
Хайреддинли – 314
Халил реис с друго име Араб кьой – 314
Халифе пънаръ – 315
Хамзаджа с друго име Аслъхан – 316
Хамзалъ – 317
Хамидли – 317
Хамидли – 318
Хамидли – 319
Хамидли – 320
Хамидли с Джюнеид – 318
Хасан башмакчъ – 320
Хахлан - 321
Хисар бейли с друго име Инеханлъ – 322
Хъзър фъкъх – 323
Хъзър шейх – 325
Хъзърджа с друго име Табанъ ясъ – 325
Хюсамлар – 326

Чагърганлъ – 328
Чакърджиан – 329
Чакърджълар – 330
Чакърлар – 330
Чалопиче – 331
Чашнигир – 332
Чернови – 334
Черногор – 335
Чировне - 336
Чифтлик Курд шейх – 337
Чоллу кьой – 338
Чомлек - 339
Чрънча - 340
Чънатчъ - 342

Шахилер - 343
Шейх Хаджи – 344

Ълъджа - 346

Юва-и караджа - 347
Югуртчу – 347
Юмруклу – 348
Юнд огланъ - 349
Юнд огланъ – 350
Юскюдарион - 351

Якуб бей – 353
Якубчу с друго име Айърджъ (Ейерджи) - 353
Ямурлу – 354
Яхиялар – 355

СЕЛИЩА С НЕСИГУРНО РАЗЧЕТЕНА И ВОКАЛИЗИРАНА ТОПОНИМИЧНА ГРАФИКА

Аръзлар (Арзълар) - 357
Волога (Добога); Дополи - 359
Дурдулар с друго име Яръ Йигит - 360

АЗБУЧЕН УКАЗАТЕЛ ПО ТРАНСКРИБИРАНА ТОПОНИМИЯ НА НЕУСТАНОВЕНИ И/ИЛИ ИЗЧЕЗНАЛИ СЕЛИЩА

Абраджълар - 12
Авджълар с друго име Якубчу - 13
Айдънлъ - 19
Айърджъ с друго име Йомер обасъ, 20
Али - 28
Али Бей с друго име Кьоселер - 29
Алиджи и Дерели – 31
Алтън бо 'а с друго име Кълъчлъ саръ – 32
Арабълъ – 35
Арклар – 36
Аслъханлъ -36
Ахмед фъкъх – 38

Байрамъшлар – 43
Бараклар – 50
Бедир обасъ с друго име Коруджу гюшан – 54
Бекирли – 55
Белашкова – 57

Гьокче – 76
Гьокчелер – 77
Гювенджели – 78
Гюлешлер – 79

Да'а – и тарафлъ – 82
Дару обасъ – 82
Девели – 86
Дели Абди – 88
Дениз бейли – 89
Дерзилер – 90
Джюнеид – 93
Джюхюлер – 94
Доспотлу – 104
Дука – 107
Дурмуш кьой – 108
Дурудлу – 109

Евренослу – 110
Емир Али – 111
Емирли – 112
Емирханлъ – 112

Изеддинли – 115
Илияс – 119
Илияс – 119
Илияс-и кючюк – 119
Илиялъ – 121
Иналлар – 122
Ирилер – 124
Исмаил Дираз – 125
Исмаиллер – 126
Исталъ – 127
Исхак бей – 127
Исхак фъкъх – 128

Йени кьой с друго име Доган каръ – 130
Йениджe кьой – 130
Йомерджили – 134
Йомерлер – 13

Капуджъклъ – 142
Кара Дуруд – 143
Кара Исмаил – 145
Кара каваклъ – 145
Кара кяфир – 146
Кара Мюрселер – 147
Кара Нусретли – 148
Кара пънаръ – 149

Кара пънаръ – 150
Караджа (Кара) Яхши – 156
Караджа Ибрахим – 155
Караджа Яхши – 157
Каралар – 158
Кашъкчъ – 163
Коджа бейли – 165
Коджаклар – 166
Коз авренлъ – 167
Кулагузлу – 178
Къвърджъклъ – 181
Къвърджъклъ – 183
Кьоселер – 190

Лешниче – 196

Ментеша обасъ – 203
Ментешалъ – 204
Ментешалъ – 204
Метели – 207
Мюрселер – 215
Мюселлем Мехмеди – 215

Насух фъкъх – 218
Новасил – 220
Новасил – 220
Новасил с друго име Балабанлъ – 226
Новасил с друго име Йениджекьой – 226
Новасил с друго име Лала пънар – 223

Отаджълар – 228

Павликян – 232
Пармаксъзлар – 234
Пашареличе – 237
Плоска – 242
Пойразлъ – 243
Пънаръ – 247

Равник – 249
Реджеб – 254

Сабънджъ – 258
Саруджалар – 263
Саръ Авдул – 266
Сатъ обасъ – 269
Севинч – 270
Сеиди фъкъх – 271
Сеймен обасъ – 271
Синан фъкъх – 275

Татар в Гаганиче – 292
Татарлар – 292

Умур, Умур обасъ – 303

Хаджи Баязид – 306
Хаджи Йигит – 308
Хаджи Мустафа – 310
Хаджи Хасан - 311
Хаджи Хъзър – 312
Хаджи Юсуф и Кара пънар – 313
Хайреддинли – 314
Халифе пънаръ – 315
Хамзаджа с друго име Аслъхан – 316
Хамзалъ – 317
Хамидли – 317
Хамидли – 319
Хамидли – 320
Хамидли с Джюнеид – 318
Хисар бейли с друго име Инеханлъ – 322
Хъзър фъкъх – 323
Хъзърджа с друго име Табанъ ясъ – 325
Хюсамлар – 326

Чакърджълар – 330
Чифтлик Курд шейх - 337

Юмруклу – 348

АЗБУЧЕН УКАЗАТЕЛ ПО СЪВРЕМЕННА ТОПОНИМИЯ НА ЛОКАЛИЗИРАНИ СЕЛИЩА

Аканджиево – 199
Алеко Константиново – 25
Асеновград – 280
Асеновград, кв. Амбелино – 33
Асеновград, съст. част – 280
Ахматово – 210

Баня, общ. Панагюрище – 47
Баня, общ. Карлово – 346
Батак, вер. – 225
Бачково – 53
Бегово – 353
Бегунци – 42
Белащица – 56
Белово – 59
Белово, Старо – 59
Белозем, вер. – 75
Бенковски – 212
Блатница – 266
Богдан – 101
Болярино, съст. част на селото – 268
Болярци – 150
Борец – 262
Бошуля – 226
Боянци – 132
Браниполе – 321
Братаница – 189
Братя Даскалови – 65
Брацигово – 62
Брестник – 142
Брестовица – 64
Бъта – 66
Бяга – 60

Варвара – 68
Васил Левски – 214
Ведраре – 179
Величково – 115
Верен – 261
Ветрен – 39
Ветрен дол – 131
Виница – 307
Воден, Горни, Долни - кв. на Асеновград – 70
Войводиново – 71
Войнягово – 101
Войсил – 184

Гелеменово – 135
Главатар – 255
Главиница – 53
Говедаре – 287
Горно Белово – 21
Горно- и Долнослав – 278
Градина – 329
Граф Игнатиево – 338
Гълъбово – 221

Дебръщица – 86
Динк – 75
Добровница – 144
Домлян – 133
Драгойново – 224
Драгомир - 355
Драгор – 202
Дуванлии – 98
Дъбене – 84
Дълго поле – 164
Дюлево – 17

Елшица – 139

Железаре, Старо или Ново – 298
Желязно, вер. – 172
Житница – 95
Жребичко – 114

Звъничево – 328
Зелениково, вер. – 77
Златитрап – 118
Златоврьх – 314
Златоврьх, вер. св. със селото – 108
Златосел – 267
Злокучене, вер. – 116

Ивайло – 161
Иван Вазово – 318
Игаково – 320
Избегли - 16
Извор – 201
Исперихово – 18

Кадиево – 136
Калековец – 137
Калофер – 138
Калояново – 273
Калугерово – 139
Капитан Димитриево – 30
Кара бунар -148
Каравелово, свързано с Каравелово – 79
Караджово, вер. – 347
Карлово – 286
Карлово, кв. Сушица – 34
Катуница – 162
Климент - 229
Клисура – 246
Ковачево – 298
Козаново – 174
Козарско – 167
Кольо Маринов - 21
Коматево, кв. на Пловдив – 169
Конуш – 170
Костиево – 191
Кочево – 175
Крали Марко – 73
Крислово – 245
Кричим – 177
Куклен – 186
Куртово Конаре – 180
Кърнаре – 159

Ландос, кв. на Пловдив – 195
Лаута, кв. на Пловдив – 194
Левски – 151
Лесичово – 91
Лозен – 30
Лозен, съст. част от селото – 344
Ляхово, вер. – 160

Малко Дряново – 311
Мало Конаре, св. с Мало Конаре - 48
Маноле – 26
Маркова – 201
Медово – 45
Мененкьово – 199
Милево – 92
Мирово – 272
Михилци – 209
Мокрище – 354
Момино село – 212
Моминско – 211
Московец – 28
Мулдава – 209
Мътеница – 14

Найден Герово – 299
Неделево – 41
Новаково, вер. – 224
Ново село – 219

Оборище – 231

Овчеполци – 305
Огняново – 99
Опълченец, вер. -37
Оризари – 38
Отец Кирилово – 74
Отец Паисиево – 176

Памидово – 343
Панагюрище – 232
Паничери – 339
Паталеница – 50
Певците – 110
Перущица – 238
Перущица, Пастуша – 235
Петрич, общ. Златица – 240
Пещера – 241
Поибрене – 61
Попинци – 244
Поповица – 222
Православ – 217
Прослав, кв. на Пловдив – 207
Пъдарско – 92
Първенец – 87
Първомай – 120
Първомай, кв. Любеново – 347

Радилово – 251
Радиново – 252
Раковски – 29
Раковски, кв. Секирово – 46
Раковски, съст. част – 69
Рогош – 256
Розино – 253
Розово – 342
Росен – 44
Руен – 234
Ръжево – 70
Ръжево Конаре – 350

Садово, вер. – 332
Сарая – 260
Свобода – 187
Селци – 353
Семчиново – 274
Септември – 264
Симеоновец – 259
Синитово – 275
Скутаре – 351
Слатина – 129
Соколица, вер. – 97
Сопот – 23
Сопот, кв. Анево –11
Стамболийски - 15
Старо Железаре, вер. св. със селото – 204
Стоево – 104
Столетово – 152
Стрелци – 325
Стрелча – 283
Строево – 284
Стряма – 123
Сухозем – 173
Съединение, кв. Точиларци – 206
Сърнегор, вер. св. със селото – 158

Тополово – 293
Три водици, вер. – 294
Три водици, вер. – 296
Трилистник – 300
Труд – 277

Устина – 304

Хаджиево - 287
Храбрино – 279
Христо Даново – 295
Цалапица – 331
Цар Асен – 153
Царацово – 262
Царимир – 83
Церетелево – 100
Церово – 336
Цръчна – 340

Чалъкови – 96
Червен – 334
Черничево – 105
Черногорово – 335

Шишманци – 22

Юнаците – 188

Ягодово – 349
Ясно поле – 330

Българска
Първо издание
Автор
Дамян Борисов
Предпечат
Ваня Николова

Формат: 70x100/16
Печатни коли: 25 1/4
Печатница Диков